

АДАМ УИЛЯМС

ДВОРЕЦЪТ
НА
НЕБЕСНАТА
НАСЛАДА

"Убийствено силни образи,
екзотични сексуални практики и интриги бушуват
в тази стремителна и страстна драма."

— Сьнди Експрес —

АДАМ УИЛЯМС
ДВОРЕЦЪТ НА НЕБЕСНАТА
НАСЛАДА

Превод: Мариана Димитрова

chitanka.info

Китай, 1900 г.

Когато избухва въстанието на Боксърите, група невинни, фанатици, грешници и любовници се събират в Двореца на небесната наслада, където гневът на Изтока ще се срещне с идеалите на Запада и всички ще се озоват в един вертеп с изглед към мястото за екзекуции.

Адам Уилямс е роден и израснал в Хонконг. Семейството му живее в Китай от края на 19-ти век. През последните 18 години той е представител в Пекин на конгломерат за търговия и услуги в Далечния изток. През 1999 г. получи Ордена на Британската империя за заслуги за развитието на англо-китайските търговски отношения. Съпругата му се казва Фумей и имат 2 деца.

„Убийствено силни образи, екзотични сексуални практики и интриги бушуват в стремителна и страстна драма.“

Сънди Експрес

Джеймс Клавел остави широка пропаст в жанра на епични романи за Далечния изток. С романа на Адам Уилямс очевидно най-накрая се е появил неговият наследник. Уилямс смесва любовни истории, опасности и убийства на фона на древен Китай, подсладени с емоции и приключенски дух!

Пъблишинг Нюз

„Дворецът на небесната наслада“ е триумфално завръщане на традиционното разказваческо майсторство с голям размах, представено от талант с бъдеще, чието име тепърва ще се появява в класациите с бестселъри.

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

1. В Пекин:

а) Правителствени служители

Вдовстващата императрица Цъ Си — силата зад трона, действителният владетел на Китай

Ли Хун-чан — държавник в напреднала възраст, „баща“ на китайската международна дипломация и модернизация по време на династията Цин, изпаднал в немилост след поражението на Китай от Япония през 1895 г.

Принц Туан — ръководител на ксенофобската фракция в китайския двор

Принц И — придворен

Лин Лиенин — висш евнух на императрицата

б) Чуждестранната общност

Сър Клод Макдоналд — британски посланик, ръководител на британската легация

Лейди Макдоналд — негова съпруга

Дъглас Причит — шеф на разузнаването в британската легация, под прикритието на преводач

Мосю Пишон — френски посланик, ръководител на френската легация

Мадам Пишон — негова съпруга

Д-р Дж. Е. Морисън — кореспондент на „Таймс“, пътешественик, авантюрист

Хърбърт Скуайърс — първи секретар на американската легация

Графиня Естерхази — европейска аристократка и авантюристка, дошла да посети Пекин

Б. Л. Симпсън — служител на китайските митници с началник сър Робърт Харт

Г-н и г-жа Досън — представители на „Бабит и Бренър“, химическа компания

Полковник Таро Хидейоши — военно аташе в японската легация

2. В Шишан

а) Правителствени служители

Мандаринът Лиу Дагуан — таотай или главен съдия на Шишан
Джим Дзиджан (наричан Джин лао — почитаемият Джин) — сенешал на мандарина и управител на двореца му
Майор Лин Фубо — командир на войската на мандарина

б) Мисионери

Д-р Едуард Еъртън — лекар от Шотландското мисионерско дружество, практикуващ в Шишан

Нели Еъртън — негова съпруга

Джордж и Джени Еъртън — техни деца

Отец Адолфус — покойният ръководител на католическата мисия в Шишан

Сестри Елена и Катерина — италиански монахини, които работят в мисия на Еъртън

Чжан Ерхао — иконом на д-р Еъртън

А Ли и А Сун — прислужници на д-р Еъртън

Негово преподобие Септимъс Милуорд — мисионер от американската конгрегационалистка мисия, живеещ в Шишан

Летиша Милуорд — негова съпруга

Хирам, Милдред, Исяя, Мириам, Томас, Марта, Лети и Хана Милуорд — техни деца

в) Търговци

Франк Деламер — търговец на сапуни, представител на „Бабит и Бренър“ в Шишан

Тан Дексин, Джин Шангуй, Лю Джинкай — търговци от Шишан

Г-н Дин — бояджия на платове от Цицихар, един от клиентите на Франк Деламер

Херман Фишер — ръководител на строежа на железопътната линия в Шишан

Чжан Донгрэн (Чарли) — усвоил западните обичаи китаец, помощник на Фишер

Чжао Хаобин — отговорник на китайските работници на железопътната линия

Ма Ай — икономка на Франк Деламер

Лао Чжао — мулатар, който работи за железопътната компания

г) Дворецът на небесната наслада

Мама Лиу — собственица на Двореца на небесната наслада, известен публичен дом

Рен Рен — неин син

Фан Имей — куртизанка в Двореца на небесната наслада, наложница на майор Лин

Шен Пин, Су Липин, Чен Мейна — куртизанки

Маймуната — един от престъпните приятели на Рен Рен

д) В Черните хълмове

Ван Тиерен (Железния Ван) — загадъчна фигура, водач на банда в Черните хълмове

е) В Башу, близкото село

Пастор Джон Ван — глава на християнската общност

Мама Ван — негова съпруга

Мери и Марта — негови дъщери

Старейшина Ян — селският велможа

Милър Чжан, лао И — селяни християни

Мама Ян, сяо Худи, лао Дай, Ван Хао-шан, Цзен Фуджия — селяни нехристияни

Селският бонза — местният будистки свещеник

3. Новодошли в Шишан

Хенри Манърс — бивш офицер от британската армия, назначен към железопътната компания

Хелън Франсис Деламер — дъщеря на Франк Деламер, току-що завършила училището в манастира

Том Кабът — новият помощник на Франк Деламер

Негово преподобие Бъртън Фийлдинг — представител на Американската комисия на представителите на мисии в Китай

Фредерик Бауърс — инженер, машинист

Монахът — духовен водач на Боксърите

4. Други действащи лица

Оркон Баатар — монголски овчар Сарантуя — негова съпруга

Лейтенант Панин, полковник Тюбайчев — руски офицери

Негово преподобие Ричард Браун — мисионер с медицински познания

Артър Топе — служител на „Бабит и Бренър“

Джеймс Еъртън — брат на Едуард Еъртън, продавач на книги в Глазгоу Семейство Гилеспи — лекари мисионери в Тиендзин

Адмирал Сиймор, генерал Чафе, генерал Фон Валдерзее — командири на Съюзническите експедиционни сили в Пекин

Едмънд и Мери Еъртън — деца на Едуард Еъртън, които учат в Шотландия

БРИТАНСКАТА ЛЕГАЦИЯ, ПЕКИН, ЮЛИ 1899

Според учебниците по география летните пясъчни бури, макар и редки, обикновено са силни.

Така беше и това лято.

Бурни сибирски ветрове се втурнаха между хълмовете в нагорещената от слънцето котловина, оголяла след трите години суша, носейки пясък от пустинята Гоби и пращен льос^[1] от бреговете на Жълтата река, и забулиха напуканата земя в кехлибарен облак.

Бурята напредваше като орда варвари или някое от селските въстания, които от време на време избухваха незначайно как в империята и помитаха архаичните армии, които се изпречеа на пътя им. Както Жълтите кърпи, Тайпин или Белите лотоси; както всеки бунт, при който главатарите на банди успяваха да завладеят Драконовия трон, а въстанието набираше сили и ярост, за да щурмува високите стени и порти на императорската столица и да достигне по тесните улици до дворовете на Забранения град, където един слаб император все още държеше Небесния мандат в треперещите си ръце, така и тази пясъчна буря превзе Пекин през една лятна нощ от последната година на стария век. Милиардите ѝ атакуващи войници плякосваха завзетия град. Прашните демони с рев си разчистваха път през хутонгите^[2], събаряха с трясък табелите на магазините, разбиваха вратите на къщите и се вливаха в кожата на малцината минувачи, които бяха имали безразсъдството да излязат и да се изправят срещу фучащите пясъчни стрели.

Този ден нямаше здрач, защото бледото слънце бе затъмнено още в зенита си. Здравчът на необичайния следобед се преля незабелязано в още по-плътния мрак на беззвездната нощ. Жителите на Пекин, сгушени в задушните си домове, запушваха уши, за да не чуват воя и стенанията на свирепия вятър отвън, защото тази нощ злото витаеше навсякъде.

В Квартала на легациите тази вечер нямаше приеми. Кристалните полилеи в балните зали не светеха, кабриолетите и каретите бяха заключени в конюшните, капаците на прозорците бяха плътно затворени. Нещастните войници на пост, закриваха лицата си и се опитваха да се предпазят от пясъка — кой както може. Министрите и съпругите им се бяха оттеглили рано в спалните си.

В летните вечери дворът на британската легация обикновено приличаше на приказна страна, озарена от светлината на фенерите. Лейди Макдоналд, която живееше в двореца, принадлежал някога на манджурски аристократ, обичаше да демонстрира предпочитанията си към китайската украса и не обръщаше внимание на коментарите на малцината истински ориенталисти в легацията, които твърдяха, че да украсиш в стил Микадо китайска сграда, е все едно да позлатиш лилия (или да боядисаш краката на змия, както биха се изразили китайците). Като първа дама на Пекин тя знаеше точно какво се харесва на представителите на Великите сили, които идваха на приемите ѝ, и че е по-важно да представи Китай такъв, какъвто би трябвало да бъде според нея, а не мизерната реалност отвъд стените на двора, която вонеше на канализация. Щом Гилбърт и Съливан можеха да разкрасят една трихилядолетна цивилизация, тя беше на тяхна страна.

Но тази вечер пищната украса беше прибрана и китайските павилиони и декоративни арки с колони и вълнообразни покриви се издигаха голи и беззащитни срещу бурята като всички останали сгради в града. Яростни пориви на вятъра сновяха по верандата и блъскаха капаците, прикриващи вносните стъкла на прозорците. Дърветата гинко тресяха клони като полудели духове и размахваха листа-ветрила срещу беснеещия вятър. Старите сгради се прегърбваха под яростната му атака — тъмносиви сенки на фона на мрачното небе. Отново изглеждаха изоставени и запуснати, както преди англичаните да ги обновят. С покриви, които им придаваха вид на храмове, в бурната нощ те напомняха на изоставените светилища от китайските легенди, обитавани от призраци и демони. Яростната атака на бурята бе опустошила градината на лейди Макдоналд и в нея сякаш бродеха неспокойните души на предишните ѝ обитатели и странните създания от китайския фолклор — демони лисици, богове змии, гладни призраци и други невъобразими рожби на суеверието, които по традиция се появяваха в такива нощи.

Но сър Клод и лейди Макдоналд нито забелязваха това, нито ги интересуваше. Те спяха в леглата си под мрежите срещу комари в Главната резиденция, бившата Зала на предците.

Само един служител от легацията още беше буден, нащрек за опасностите на нощта. Лампата му едва проблясваше пред прозореца на горния етаж на една не толкова импозантна постройка в близост до двора, където някогашният собственик беше съхранявал съкровищата си. Това бе стаята на преводача, млад англичанин, наскоро назначен в легацията. Само по риза, той седеше прегърбен над малкото бюро, върху което мъждиво светеше газена лампа. Светлината ѝ разкриваше голи дървени стени, легло и рафтове, пълни с книги, повечето на китайски. Пишеше депеша — въвн от канцеларията, извън работното време, посред бурната нощ — така че едва ли ставаше дума за официалните дела на легацията. Във всеки случай поведението му подсказваше, че прави нещо тайно. Потеше се, лицето му беше изопнато от тревога, а зачервените му очи се разширяваха от уплаха при всеки шум. Понякога спираше, оставяше перодръжката, отваряше вратата и се взираше в тъмните коридори. После отново се връщаше към заниманието си, потапяйки от време на време перото в мастилницата. Пишеше бързо, но четливо.

„Ваша светлост знае за действията на германците в Шандун. Осведомиха ни, че вече са създали функциониращо колониално правителство на територията, която заграбиха миналата година в Чао-чу. Все още сме загрижени от арогантното поведение на техните мисионери, чиято «защита» на християнските общности често се подкрепя от немски войски; а наложените репарации по обвинения в нападение на християнска собственост са хищнически. Това крие потенциална опасност в провинция, която се слави с въстанията и бандите си, седалище на множество секти, занимаващи се с бойни изкуства, и тайни общества, които процъфтяват в бедни райони като този.“

От долния етаж се чу трясък. Той спря и се втренчи във вратата. Шумът се повтори.

— Капаците. Вятърът. Това е всичко — промърмори си той и продължи да пише.

„Още по-тревожни са действията на руснаците на североизток. Голяма част от Манджурия е вече руски протекторат, ако не по име, то по същество. Още през 1896 стана ясно какви са намеренията им, когато притиснаха бившия външен министър Ли Хун-чан да подпише тъй наречения «отбранителен съюз», който гарантира на Русия правото да продължи транссибирската железопътна линия на изток през Хайлунчан. Миналогодишното им завладяване на полуостров Ляотун беше последвано от искания за концесии за построяването на железопътна линия в посока север — юг от Харбин до Порт Артур. Въпреки нашите протести, концесиите им бяха отдадени. Вярно е, че след изпадането в немилост на Ли Хун-чан и последвалия консервативен *coup d'état*^[3] миналото лято новото, по-реакционно правителство демонстрира още по-малка склонност да отстъпи пред чуждестранните искания, но това не променя факта, че строителството на руската железница тече с пълна пара. В Северна Манджурия вече е изградена значителна мрежа и щом стигне до морето, ще бъде трудно да се попречи на руското икономическо (и *de facto* военно) настъпление. Перспективата за анексиране се превръща в реален проблем.

Доскоро единственият ни изход беше да организираме финансовата подкрепа на притежаваната от китайците железопътна линия Пекин — Мукден. Главната линия до Мукден е пред завършване. Предложението да се построи северно разклонение от Джинзу до Шишан или чак до река Ляо, също се посреща добре от комисията. Има солидни търговски причини, за да го направим: линията ще подпомогне транспортирането на соя от западните райони на тези провинции до южните пристанища. Има и скрити

стратегически съображения: ако това сложи началото на линия, която да се движи паралелно с руската, тя до някаква степен ще неутрализира военното им предимство. Бояхме се, че почетният председател на компанията — същият Ли Хун-чан, който отдаде концесията на руснаците, може да възрази на този план, но колкото и да е странно, той също го подкрепи. Може би се е поучил от грешките си. Но само строежът на железопътна линия няма да реши проблема ни. Засега напредваме бавно, въпреки всички усилия на британските и немските инженери, които участват в строежа. Време е да...”

Капка пот се отрони от челото му върху донесението, размазвайки мокрото мастило. Той внимателно сложи попивателна хартия върху страницата. Облегна се назад и затвори очи. Беше уморен, ужасно уморен... Само миг да дремне... Младежът рязко се стресна и скочи на крака. Ръката му посегна към един от рафтовете, извади полупразна бутилка бренди и я вдигна към устните му. Чу се тропот. Идваше сякаш от стълбищната площадка. Той замръзна. След миг приближи до вратата и този път стоя там цели пет минути, преди да се върне към депешата.

„Време е да помислим за алтернативни стратегии. Знаем колебанието на ваша светлост да вложи още пари или ресурси в район, който се смята извън пряката сфера на английските интереси. Помолихте ме да проуча намеренията на японците и с удоволствие ви съобщавам, че тяхното подозрение към действията на руснаците се засилва. В имперската армия действа «прогресивна» партийна групировка, която още отсега предлага агресивни стъпки срещу руснаците в Манджурия. Нашият агент във висшето командване в Хокайдо — ваша светлост знае за кого говоря — съобщава, че при ученията на армията и флотата подигравките и обидите, насочени към Порт Артур, са ежедневие и че офицерите в столовата съвсем открито вдигат тост за онзи бъдещ ден, когато флагът с

Изгряващото слънце ще се развее над пристанището на Дайрен. Мнозина смятат, че между двете сили до няколко години ще избухне война и победителят ще анексира всички манджурски провинции. Ако това стане, в наш интерес ще бъде той да е Япония, а не Русия.“

Стресна го подраскване по вратата, последвано от неопределим звук: вой, който се извисяваше над бушуващата навън буря и тропането на счупения капак на долния етаж. Беше слаб, напомняше човешки глас, който стене от уплаха или екстаз. Младежът бързо скочи, блъскайки стола назад, и по липса на нещо по-добро грабна бухалката за крикет. Вдигна я над главата си, готов за удар, и отвори вратата.

— Кой е там? — извика той, но гласът му прозвуча пискливо. — Кой е там? — повтори, този път по-плътно.

Вляво и вдясно се простираха мрачни, празни коридори. Слабата светлина на свещта се отразяваше в полираното дърво.

— Покажи се, ако си тук! — извика той. — Не ме е страх! — После извика на китайски: — *Ни ши шей? Ни ши шей? Чулайба? Во бу па.*

Отговор не последва, чуваше се само тропането на капациите от долния етаж.

— Не се боя — прошепна той. — Не се боя. — После се засмя безгрижно. — Хайде, де! — извика отново. — Покажете се, потайни и зли среднощни вещици! Наистина ли мислите, че един англичанин се бои от лисиците духове^[4]? — Той отпусна бухалката до тялото си и потърка челото си с другата ръка. — Ти си луд — прошепна. — Напълно луд. Господи, какво ли не бих дал за малко сън...

После затвори вратата тихо и се върна на бюрото си, но едва след известно време и още чаша бренди взе отново перодръжката.

„Между Северна Манджурия и Харбин все още съществува голяма територия, където китайското правителство — макар и слабо — има надмоштие. Знаем, че руснаците се опитват по всякакъв начин да спечелят влияние между местните чиновници и командирите на

армията, а понякога дори и между по-силните бандити. Подозираме, че оръжията от източносибирския склад за муниципии при езерото Байкал преминават в ръцете на местните чиновници (срещу пари). В интерес на японците ще бъде да вземат в свои ръце тази «престижна търговия». Смятам, че сме в състояние да им помогнем дискретно.

Проучих къде е най-добре да концентрираме усилията си и избрах Шишан. Ако погледне картата, ваша светлост ще забележи, че той е стратегически разположен в граничната зона между руските и китайски центрове на железопътно строителство. Сгушен между хълмове, това е един от малкото лесно защитими райони в иначе откритата равнина. Казаха ми, че добре въоръжен отряд в Черните хълмове може да отблъсне цяла армия, което навярно е причината, че в миналото Шишан е бил гарнизонен град и безопасно място за почивка на керваните.“

Той накратко описа Шишан, населението и пазарната му икономика. Добави биографията (доколкото я знаеше) на мандарина. Разказа за чужденците, които живееха в града: инженерите в лагера на железопътните строители, търговецът от „Бабит и Бренър“ и ексцентричният мисионер доктор Еъртън, на когото възлагаше такива големи надежди. Беше ли прав да му се довери? Спомни си странната вечеря, която началникът на канцеларията беше дал на Еъртън при едно от пътуванията му до Пекин. Сър Чарлс си имаше правило никога да не вечеря с мисионери, затова беше възложил поканата на друг човек, а преводачът бе поканен, за да попълни бройката. Беше изненадан колко много му хареса докторът с благоразумието и суховатия си хумор, с необичайната си слабост към евтините криминални романи и историите за каубои. Изобщо не приличаше на мисионер. Трябваше ли да го препоръча? Е, така или иначе, в момента нямаше друг кандидат. И той се реши:

„Приятелството на Еъртън с мандарина, с когото се среща редовно, за да разговарят за философия и политика, може да ни осигури нужната препоръка.“

Почти беше свършил. Едва държеше очите си отворени. Поне шумът навън беше поутихнал, а от коридора вече не се чуваха странни звуци. Къде, за бога, му беше умът? Демони лисици! Преди да потегли от Лондон, го бяха предупредили. „Въпреки очевидното им култивиране — му казаха — китайците са примитивни създания като всички народности в империята. Имат много странна и като цяло неприятна религия, скрита зад артистичните чайни церемонии. Заедно с политическата си работа трябва да проучиш култовете и тайните общества, но да не вземеш да станеш част от тях!“ И на пристанището беше избухнал бурен смях, а той се беше усмихнал учтиво, убеден, че знае повече от началниците си, защото имаше докторска степен от Оксфорд по ориенталски езици.

„Надявам се, ваша светлост ще се съгласи с предложението ми. Все повече се убеждавам, че мандаринът на Шишан може да се превърне в посредник на Великите сили в този район и наш агент за ограничаване на руското влияние. Той има много препоръчителни качества: престижна военна кариера, опит на силен и независим администратор и е безмилостно жесток и много корумпиран. Освен това е амбициозен. Напоследък прави опити да обучава малкия си гарнизон да воюва по съвременни методи. Смятам, че с одобрението на ваша светлост и помощта на японската имперска армия и нейните оръжия, можем лесно да укрепим положението му. И може би ще открием, че негово превъзходителство мандарин Лиу Дагуан има необходимите качества да стане нашият военен диктатор...“

Главата му се отпусна върху ръцете и той мигновено заспа. Преди съзнанието му да изключи, му се мярна развяваща се роба, меки коси, красиви кафяви очи, разтворени червени устни, остри малки зъби, бавно и чувствено помахване на опашка, нокти и зъби...

Но един слънчев лъч вече обагреше в червено дървените стени. Пясъчната буря бе стихнала с изгрева. Дворът на лейди Макдоналд отново изглеждаше спокоен. Нощните създания — ако изобщо съществуваха — се върнаха в царството на въображението, от което бяха призвани. Преводачът се размърда в съня си и дългото послание, което по свой начин също беше фантастично със замислените схеми и конспирации от друг въображаем свят — този на Голямата игра и Реалната политика — се разпиля страница по страница на пода.

---

[1] В геологията — жълтеникава, песъчлива и много плодородна почва. ↑

[2] Алеи и улички, типични за района около Забранения град в Пекин, по които къщите са четириъгълни с четириъгълни дворове. В хутонгите западно и източно от двореца живеели аристократи и роднини на императора, а в северните и южните — търговци и обикновени хора. — Б.пр. ↑

[3] Държавен преврат (фр.). — Б.ред. ↑

[4] Според китайската митология — духове на умрели жени, красавици и прелъстителки, които могат да бъдат както добри, така и зли. — Б.авт. ↑

ПЪРВА ЧАСТ

ГЛАВА 1

„Бандити нахлуха в нощта и откраднаха мулето. Как ще превозим реколтата?“

Доктор Еъртън разказваше на мандарина онова, което бе научил за бандитите от Скритата долина^[1].

— Макар и разбойник, господин Буч Касиди не е необразован — каза той, ровейки в джоба си за кибрита и лулата от корен на изтравниче.

Отпуснат върху *канга*^[2], мандаринът вече беше изпушил две лули опиум, приятно заситен след лекия обяд и един час, прекаран в компанията на третата си и любима наложница, и не сваляше поглед от облечения в редингот чужденец, седнал на столче до него. Сред шумолене на коприна и звън на накити една прислужница се наведе през рамото му и внимателно наля чай в две порцеланови чашки. С плавно движение тя върна чайника върху плетената подложка, поклони се и излезе от кабинета.

— Благодаря, скъпа моя — каза доктор Еъртън, кимайки след изящната ѝ фигура. Над главата му се носеха облаци дим. — Може да се изненадате, но Буч Касиди произхожда от добро английско семейство — продължи той. — Баща му, макар и мормон, е роден в Акрингтън, Ланкашър. Младият Буч може да не е имал щастието да посещава добри училища по Източното крайбрежие, но очевидно е бил образован. Все пак, за да се планират и осъществят тъй успешни влакови обири, определено е нужен интелект.

Последните му думи бяха заглушени от врявата, която избухна на двора пред кабинета на мандарина. Гневните крясъци проникваха през облените от слънце стъкла на прозорците. Навярно готвачката и прислужницата пак се карат, помисли си докторът. Беше му забавно, че низшите прислужници от домакинството на мандарина съвсем спокойно се разправят на висок глас пред господаря си. Не можеше да

си представи подобно нещо да се случи в дома на някой английски съдия. Мандаринът не се ядоса, а търпеливо изчака шумът да стихне.

— Значи е трудна работа да се ограби влак? — прошепна той.

— Да — каза докторът. — Изисква доста предварително обмисляне, познаване на разписанието, шпиони на гарата, достатъчно голямо препятствие върху релсите, динамит, сръчност с ласото и сигурен план за бягство. Както и определена дисциплина в бандата. А тези главорези са обикновено луди глави.

— Когато железопътната линия бъде завършена, трябва да науча войниците си да се справят с подобни крадци — каза мандаринът.

Еъртън се засмя. Представата за китайци с плитки, маски и сомбрера, които размахват пистолети и галопират след влака, провокираше чувството му за хумор.

— Едва ли някога ще имате проблеми в това отношение, *да рен*. — Той употреби официалната титла на мандарина, която буквално значеше „Велики“. Макар вече да бяха приятели, докторът държеше да спазва протокола и да се обръща с общоприетите титли към местните управници. В замяна очакваше да го наричат *ишен* — лекарю, или *дайфу* — докторе. Знаеше, че в града го описват с далеч по-неласкателни прозвища, но никой все още не се бе осмелил да го нарече в лицето „Чи Лаошъ“ — плъхоядец. Доктор Еъртън се гордееше с този прякор, който бе получил преди четири години по време на епидемията от бубонна чума, която го бе довела за пръв път в Шишан. Малко след пристигането си той беше пуснал по улиците викачи, които разгласяваха, че ще плати висока цена за всеки плъх, който му донесат — жив или мъртъв. Това му беше спечелило репутация на ексцентрик и беше убедило и онези, които все още не вярваха, че на всички чужденци им хлопа дъската. Но последвалият лов на гризачи бе намалил десеторно популацията на черни плъхове и практически бе допринесъл за елиминирането на чумата. Паметникът, издигнат в негова чест и слуховете, че е получил за награда медал от великия император Цин за работата си като чудотворен лекувател, донякъде бяха възвърнали доброто му име, но прякорът му се бе лепнал и дори днес селяните често му носеха кошници мъртви мишки с надеждата да му доставят гастрономическа наслада.

Мандаринът се приведе и грациозно отпи от чая. Лежеше отпуснат и разсъблечен, сивата плитка се бе увила около врата му, а

широката бяла, подобна на дреха пижама беше навита до коленете. Синята роба — символ на сана му — и обшитата с нефрит шапчица висяха спретнато върху дървената рамка до него. Над канга беше разположена библиотеката му, която стигаше чак до резбования и оцветен таван. Всеки рафт беше закрит с жълта копринена завеска, зад която се редяха преписи на класически китайски автори върху страници от дърво, някои по-популярни произведения, както и многобройни рула пергамент. Доктор Еъртън знаеше, че те включват ценна колекция от еротични гравюри. Веднъж мандаринът му беше показал неприличните рисунки и притеснението на англичанина бе предизвикало бурния му смях.

Синьо-бял килим от Тиендзин покриваше каменния под, наполовина осветен от слънцето, което колебливо проникваше в стаята. В полумрака отвъд се криеха столове и масички в стил Мин и бюро, върху което бяха разхвърляни рула хартия, мастилен камък^[3] и четчици в порцеланови бурканчета. Няколко разгънати калиграфски свитъка висяха в сянката на отсрещната стена — подаръци от майстори, художници и други чиновници. Стар часовник шумно тиктакаше в ъгъла. Тънките лъчи, проникващи през вратите и прозорците, осветяваха кълбата синкав дим, които политаха като дракони от лулата на доктора и си пробиваха път между пращинките, покриващи с тънък слой всяка хоризонтална повърхност. Мирисът на тютюн се смесваше с лекия дъх на благовонна, изветрял парфюм, плесен и прах. Стаята беше малка и напомняше на Еъртън корабна каюта, но той харесваше уютната и задушевна атмосфера. Фактът, че мандаринът го приемаше в този най-личен кът от дома си, говореше за близостта, която съществуваше между двамата мъже.

Самият мандарин бе дребен и склонен към напълняване, но властните черти и мускулестото тяло му придаваха достолепен вид.

— Има рамене на ръгбист — беше споделил доктор Еъртън със съпругата си и ръце на касапин.

Представи си го как влиза облечен в официална роба в ямена^[4], с мрачен поглед, следван от палача, и нещастните престъпници, които целуват прахта под краката му и се чудят дали ще ги осъди на сто удара с камшик или на обезглавяване.

— Да, скъпа, той е истински татарин със смразяващ поглед и кръвожадно сърце. Всява ужас у всички, но с мен се държи

приятелски.

— Но нали каза, че е възрастен човек, Едуард? — нервно бе попитала Нели.

— Така е. Може да е на шестдесет или на осемдесет години, но е изненадващо запазен и пъргав като моряк, независимо от увисналото си шкембе и двойната брадичка. Освен това е много силен. Още ходи на лов и стреля с лък, а веднъж, когато отидох по-рано в двора му, го видях да се упражнява в бой с меч. Огромно оръжие, което размахваше над главата си като перце, а тялото и краката му се движеха пъргаво като на акробат, само че доста по-бавно. Предполагам, че това е *тайчи* — виждала си хората, които сутрин правят упражнения край реката. Но досега не бях наблюдавал някой да размахва такъв къс желязо с подобна лекота. Когато след това ми показаха меча, изобщо не можах да го повдигна. Разбрах, че бил на генерал от Тайпин, когото мандаринът убил още като момче. Имаше изящно украсена с нефрит дръжка и острие като бръснач. Чудя се колко ли глави е отсякъл.

— Мисля, че трябва да бъдеш по-предпазлив — беше казала жена му. — Знам, че ти е забавно да плашиш мен и децата с такива разкази, но не разбирам чувството ти за хумор. А и този човек ми се струва ужасен, Едуард, и не е хубаво, че ти...

— Той е мой приятел, Нели — беше й отвърнал докторът.

И той наистина бе убеден в това. Двамата обичаха да философстват, бяха образовани и имаха много идеи. Освен това мандаринът проявяваше неизчерпаем интерес към всичко, свързано с външния свят, а лекарят можеше да го информира за Британската империя, за Европа, за баланса на Великите сили, за развитието на науката и технологиите, дори за оръжията. Този обмен на мисли със сигурност допринасяше за по-доброто разбиране и сътрудничество между Китай и Великобритания, а и за всеки от събеседниците. Да не говорим за успеха на болницата и на строежа на железопътната линия. Като официален лекар на строителите Еъртън бе длъжен да предразполага местните власти, които можеха много да помогнат или да попречат на напредъка на това полезно начинание.

Докторът въздъхна. Осъзнаваше, че се е отнесъл в мисли. Това често му се случваше по време на дългите съзерцателни паузи в разговорите с мандарина. За какво бяха говорили? За железопътната линия, разбира се. И той беше разказвал за бандитите от Скритата

долина, една от темите на евтините романи, за които беше абониран и които пристигаха всеки месец от седалището на мисията в Единбург, заедно с пратките лекарства, медицинските журналы, списание „Блекуд“ и необходимите за домакинството стоки, които съпругата му поръчваше. Докторът беше доволен, че мандаринът го бе разпитвал за плановете за големите трансконтинентални железници, които се правеха в Америка. Това го наведе на темата за бандитите, която в момента му беше много интересна. Той видя, че мандаринът го гледа изпитателно.

— Изненадан съм, че образован човек като вас, скъпи ми *дайфу*, може да говори с възхищение за подобен бандит и да го нарича интелигентен човек. Пътят на знанието води към добродетелност. Не виждам нищо добро в плячкосването на един влак, колкото и умело да е извършено. Не мога да имам високо мнение за страна, която приписва добродетели на престъпниците, дори ако, както ми казвате, това да е нова държава като Америка.

— Навярно и в Китай има легенди за известни бандити и престъпници. Миналата седмица с удоволствие наблюдавах на пазара една пътуваща трупа, която представи сцени от класическата опера „На брега“. Костюмите бяха невероятни, както и акробатичните умения на актьорите, но историята си беше в стил „Робин Худ“. Герои, прогонени в изгнание, защитават обикновените хора от тиранията и несправедливостите. Не е ли това обичайният сюжет на великите творби?

— Аз обезглавявам бандитите и пиратите — каза мандаринът. — Аз съм този, който защитава обикновените хора.

— Разбира се, разбира се, крадците и убийците не бива да бъдат възпявани — побърза да се съгласи докторът. — Но обикновеният човек обича в живота му да има малко цвят и често именно героите, преследвани от закона, му го осигуряват. Предполагам, че не сте имали възможност да прочетете някой от романите на сър Уолтър Скот?

Мандаринът учтиво потвърди.

— Бих искал да ви превода „Роб Рой“.

— Това ще бъде изключително преживяване, скъпи *дайфу*, но ако прилича на „На брега“, не съм сигурен дали бих одобрил превода му. Вие сте прав, че обикновеният човек се вълнува от подвизите на героите — това е безобидно, ако си остане само приказка за деца или

драматичен сюжет за опера, но дълг на всеки управник е да насочи възхищението на поданиците си към по-стойности каузи. Никой не бива да бъде поощряван да подражава на нарушителите на закона. Предполагам, че дори американските мандарини са загрижени от незаслужените почести, отдавани на пастира, който ограбва влакове.

— Той със сигурност създава грижи на господин Хариман и съвета на железопътното дружество „Юниън Пасифик“ — потвърди Еъртън. — Но както сам казахте, това е една нецивилизована нова страна. Надявам се, че когато железопътната линия Пекин — Мукден стигне дотук, няма да се сблъска с подобни проблеми и не ще се притесняваме от хора като Железния Ван и неговата банда.

Гримаса на неудоволствие за миг разкриви съдържаното лице на мандарина, както вятърът набръчкава гладката повърхност на езеро.

— Чудя се, скъпи ми *дайфу*, защо толкова се интересувате от Железния Ван. Много пъти съм ви казвал, че подобен човек — ако изобщо съществува — е само един от множеството дребни бандити, които живеят в пещери и причиняват дребни неприятности на някои от нашите търговци, ако са достатъчно глупави да пътуват нощем. Няма защо да се боите от подобни хора.

— Не съмнявам в това, *да рен*. Споменах името му, само защото в града се носят несъмнено преувеличени слухове за него...

— Приказки на хленчеци търговци, които си измислят бандите и нападения, за да скрият печалбите си от моите бирници — отвърна мандаринът.

— Несъмнено — предпазливо се съгласи докторът. — Но всички ние бяхме много доволни, особено инженерите от железопътната линия и моят приятел господин Деламер...

— Търговецът на сапун ли?

— На алкали, *да рен*. Той произвежда алкални кристали. Всички бяхме много доволни, когато разбрахме, че майор Лин скоро ще тръгне с войската си на поход срещу бандитите от Черните хълмове.

— Майор Лин организира най-различни учения за имперските войници. Понякога това са походи към Черните хълмове. Ако по пътя армията му попадне на някакви престъпници, убеден съм, че ще ги арестува, но не става дума за акция срещу бандити в Черните хълмове. Бих наредил подобни действия само ако имахме проблеми с престъпници, а такива, както ви казах, няма.

— Но нападението срещу кервана на господин Деламер през април...

— Беше неприятно произшествие, престъпен акт, който ме разтревожи. Наредих случаят да бъде разследван и няколко селяни бандити бяха заловени и екзекутирани.

— Да, имаше обезглавявания.

— Беше въздадено правосъдие. Случилото се не беше дело на несъществуващия Железен Ван.

Притворените очи на мандарина играеха, на устните му сияеше широка усмивка. Доктор Еъртън се съсредоточи върху лулата си. Китаецът се усмихна, приведе се напред и го потупа по бедрото.

— Не се тревожете, скъпи ми *дайфу*. Вие и вашите приятели сте мои гости, гости на императора и императрицата вдовица. Но стига приказки за бандити и обири на влакове. Кажете ми какви новини носите за самата железница. Добре ли вървят работите?

Еъртън чувстваше тежестта на пълната ръка върху вътрешната страна на бедрото си и хладината на нефритения пръстен проникваше през плата на панталоните му. Не се притесни. Знаеше, че физическият контакт за китайците е жест на близост, белег за приятелство между двама достойни мъже. Спомни си как свирепите войници на Лин се разхождаха ръка за ръка по улиците, когато бяха в отпуск, а понякога и докато патрулираха. Някои от колегите на Еъртън бързаха да окачествят и най-невинната проява на обич като зараждаща се похотливост. И той не за пръв път си помисли, че истинската вяра би намирала по-лесно път към сърцата на хората, ако проповедниците ѝ не бяха толкова крайни. Не се смяташе за прекалено чувствен мъж, но обичаше да мисли за себе си като за толерантен хуманист. Като лекар Еъртън разбираше колко податлива е плътта на изкушение и не бе склонен да съди околните за техните дребни прегрешения или навици. От друга страна, като шотландец, би предпочел мандаринът да не го държи за крака. Тъй като бе лекувал няколко от неговите наложници, пред очите му изникнаха неблагочестиви видения на нечии по-красиви бедра, които същата тази ръка навярно бе притискала наскоро. С усилие на волята лекарят се върна към темата.

— Железницата ли, *да рен*? Вие ще получите пълен доклад от господин Фишер от лагера, но когато ходих дотам преди няколко дни, кипеше бурна дейност. Набиваха колоните на моста в речното корито,

както се бяхме разбрали, и смятам, че в момента един от проучващите екипи търси най-подходящото място за тунел през Черните хълмове.

— И кога ще бъде завършена връзката с главната линия към Тиендзин?

— След няколко месеца. Господин Фишер ми каза, че ви е много благодарен за помощта и почти не среща проблеми със селяните, чиито земи трябва да бъдат откупени заради трасето. Надявам се да получат достатъчна компенсация.

— Вашата компания проявява голяма щедрост — отвърна мандаринът.

— Радвам се да го чуя. Знам, че понякога селяните са много подозрителни по отношение на прогреса, който им носим. Представете си свирещите, димящи и пуфтящи огнедишащи влакове, странните вибрации на релсите — ще ги вземат за зли духове, доведени от нас, чуждоземните демони. Не съм ли прав, *да рен*?

Мандаринът се засмя. Смахът му беше странно писклив за толкова пълен човек. После дръпна ръката си от бедрото на доктора и погледна към лицето си.

— Първо бандити, а сега и духове! Бедният ми *дайфу*, в какъв опасен свят живеете! Скъпи докторе, наистина ли ви интересуват измислиците, в които вярват невежите? Пийнете си чай. Помислете за богатството и просперитета, които ще ни донесат чудесата на вашата цивилизация.

Лекарят се присъедини към смеха му.

— Извинете ме, *да рен*, но понякога се тревожа. Заради слуховете е. Извинете ни, ние сме чужденци в непозната страна и се притесняваме, когато чуем за...

— Бандити и духове!

— Да, за бандити и духове, но и за събрания, организирани от учители по бойни изкуства из селата, за тайни общества, *да рен*, които засилват суеверието на невежите. Сигурен съм, че всичко това са измислици, но имаше бунтове, при които бяха убити чужденци. Монахините в Тиендзин...

— Това беше преди двадесет години. — Мандаринът вече не се усмихваше. — И министър Ли Хун Чан, и нашето правителство изплатиха репарации на Великите сили.

Лекарят долови нетипична нотка на сарказъм в последните думи.

— Не всички са просветени като вас, *да рен* — каза той неуверено — и се боя, че ние, чужденците, невинаги сме добре дошли в тази страна.

Мандаринът се облегна на възглавницата си.

— *Дайфу*, не съм човек, който ще скрие истината зад воал от изтъркани фрази. Страната ми преживява трудни времена и между нас има хора, които се отнасят с подозрение към онова, което чужденците водят след себе си. Вие говорите за суеверен страх. Дори някои от мандарините са против дейността на вашите мисионери. Познавам ви от много години и знам, че сте лекар, който наистина милее за моя народ. Но съществуват и други мисионери — и в нашия град има един от тях, — чиито мотиви не са толкова ясни. Обикновените хора се страхуват, когато вашите мисии вземат децата ни...

— Момиченца, които иначе ще бъдат оставени да умрат.

— Освобождаването от нежеланите деца от женски пол е древен обичай, не много справедлив, но си е наш, *дайфу*. Съзнавам, че мотивът ви да ги прибирате, е загрижеността за тях, но сред нашите селяни се ширят слухове, че ги използвате в странни ритуали на вашата религия. Говори се, че ядете човешка плът.

— Това са глупости.

— Разбира се, че са глупости, но вие сте онези, които обръщат внимание на слуховете и приказките на необразованите. Не говорихме ли преди малко за бандити и духове? Аз не знам нищо за някакви си тайни общества. Ако беше иначе, щях ли да допусна съществуването им? Не. И обратното, винаги съм приветствал чужденците между нас. Вие, *дайфу*, господин Фишер, инженерът и дори дебелият търговец на сапун — господин Деламер, можете да ни научите на много неща. Великата империя Цин не познава вашите технологии. Вие ги давате на джуджетата варвари отвъд морето и когато преди пет години ни обявиха война, те унищожиха флота ни и завзеха наша територия. Да, говоря за японците. А сега и други чуждестранни лешояди идват тук, за да грабят концесии, както ги наричате вие. Руснаците — на запад и на север, германците — в Шандун и вие, британците — навсякъде. Тук — пристанище, там — ивица земя или остров. Мнозина в нашето правителство и дори в императорския двор се питат: „Кога най-накрая ще спре всичко това?“ Те искат да прогонят чуждестранните лешояди. Аз не съм между тях. Не искам да си тръгнете, доволен съм, че сте тук.

Ако империята ни е слаба, трябва да я укрепим. Да научим кое прави една съвременна нация силна. Донякъде това е оръжието. Лично съм се бил срещу чуждестранните армии. Бях там, когато Летният дворец на нашите императори изгоря. Тогава бях момче. Ние бяхме смели и опитни с копията и лъковете, но вие имахте пушки. Сега майор Лин вечно ме моли за повече пушки. Но не е само това. Вие имате богатства, технологии, изобретения. Разполагате с модерни лекарства. Можете да лекувате също тъй добре, както убивате. Ако искаме Китай отново да бъде силен и императорът да се чувства спокоен на трона си, трябва да научим онова, което знаете вие. Затова ви приветствам и ви закрилям, *дайфу*.

Мандаринът отново се смееше и Еъртън почувства ръката му на бедрото си.

— Ще ви защитавам от бандити, духове и тайни общества.

Мандаринът се приведе напред и погледна доктора право в очите.

Гласът му премина в шепот.

— Затова нашите разговори са ми толкова приятни, *дайфу*. Те ми разкриват онова, което искам да знам. — Пискливият смях отново прозвуча, последва бързо потупване по коляното на доктора и с плавно движение мандаринът се надигна и раздруса двете ръце на полуизправения Еъртън. — До следващата ни среща. За мен винаги е удоволствие да разговарям с вас, *дайфу*. Бандити и духове! Ха-ха!

Аудиенцията беше приключила. С изключителна любезност мандаринът подаде на доктора шапката и бастуна и го придружи до вратата, сложил ръка на рамото му.

— Скоро ще дойда да видя как напредва строежът на железопътната линия — каза той. — Предайте поздравите ми на господин Фишер и екипа му.

— Непременно, *да рен*. Нали знаете, че скоро от Англия ще пристигне помощникът му?

— Информираха ме — отвърна мандаринът. — Той е добре дошъл в Шишан, както и всички вие.

Джин Дзиджан, възрастният сенешал, чакаше до каменните лъвове в подножието на стъпалата, водещи към кабинета на мандарина. Ръцете му бяха прибрани в ръкавите на светлосинята роба, а на главата си носеше конусовидната шапка като по-низшите

чиновници. Съзливите му очи се усмигнаха и бръчки набраздиха аскетичното му лице.

— Джин лао ще ви придружи до портите — каза мандаринът. — С нетърпение очаквам следващата ни среща.

— Довиждане, *да рен*, поздрави на семейството ви. Надявам се, че госпожа Фанси взема лекарството си редовно.

— Болките в корема вече не я измъчват, благодаря ви.

Мандаринът наблюдаваше как докторът следва високата фигура на Джин лао през двора и червените врати, които водеха към външния двор на *ямена*. Какви странни дебели дрехи носеха чужденците в жегата! Не можеше да разбере защо смятат, че рединготът и цилиндърът са най-подходящото облекло за посещение при магистрат? За миг той се наслади на прохладния допир на широката си копринена дреха. Очите му се спряха на зелените листа на гинковото дърво, на тъмните сенки от клоните, които сякаш образуваха калиграфски надписи върху напечените от слънцето бели каменни плочи. Той протегна ръце, докато раменете го заболяха и пое на големи глътки влажния уханен въздух. От терасата на жилищните помещения се дочуваше тихият говор на семейството му. Пак ли се караха? Не, прозвуча изблик на смях, после нежните звуци на някакъв музикален инструмент. Мандаринът се усмигна при спомена за малката Нощна пеперуда, за палавите ѝ бели пръстчета, които се подаваха от червените брокатени ръкави, за острите ѝ нокти, които драскаха стомаха му, за очите ѝ, които го предизвикваха да се разсмее, докато ръката ѝ пълзеше надолу...

Какво беше разбрал от въпросите на доктора? Че е проникателен, както винаги. Добре информиран, но наивен. Непрестанно се изненадваше, че чужденците, при всичките си знания, образование и изумителни практически умения, бяха тъй неспособни да схванат основните положения в живота. Приличаха му на умни деца на първия Фестивал на фенерите, крещящи от възторг, когато отгатнат лесната гатанка в някой стих, без да разберат, че поетът е вложил много повече значения зад явните игрословици. Имаше ли подтекст в думите на доктора за Железния Ван и тайните общества? Подозираше ли, че мандаринът участва в тайни заговори? Едва ли. Съществуваше

любопитен феномен, който объркваше повечето от сънародниците му и беше причина за много недоразумения — чужденците обикновено казваха само онова, което беше на първо място в мислите им, и той, който винаги търсеше уловки в разговорите с варварите, се оказваше оплетен в мрежата на собственото си въображение. Несъмнено докторът беше подочул нещичко — слухове имаше винаги и те трябваше да бъдат окуражавани, защото можеха да прикриват или разкриват истината, — но не би могъл да знае нищо за движението на патриотичните общества, да чуе тихото прокраждане на дървесните червеи в стрехите на двореца, да долови движението на ларвите в селските торища; не можеше да знае, че Небесният мандат бе на път да премине у нова династия. Имаше страни от Китай, които никой чужденец не би могъл да разбере, колкото и добре да познава законите на материалния свят. Но мандаринът трябваше да бъде предпазлив. Опасно беше някой чуждоземец да съзре отделните нишки, дори ако не съумее да възпроизведе десена на цялото парче брокат.

Беше казал на доктора, че е присъствал на изгарянето на Летния дворец. Дали не беше му разкрил прекалено много? Едва ли. Лекарят щеше да приеме признанието му като поредния знак за близост, която очевидно ценеше високо. А мандаринът беше съвсем искрен, когато каза на Еъртън, че силата на Запада го впечатлява. И до ден-днешен си спомняше безуспешната атака на своята армия срещу френските редици. Виждаше отново разветите знамена, алено бронзовите брони, блясъка на слънцето върху десетте хиляди върхове на копия на войниците, непознали поражение до този момент. Това не бе първата му битка. Беше заслужил правото да носи плитка няколко години порано с генерал Цзен Куо-фан и неговите „Смелчаци от Хънан“ срещу бунта на Тайпин, но за пръв път щеше да се бие срещу задокоеанските варвари. Отново усети мириса на прах от Северните равнини, острата миризма на конска пот, сладникавия аромат на пот и страх. Врагът се бе окопал на един речен бряг. Атаката през утъпканите поля щеше да бъде лесна. Докато неспокойният му кон опъваше юздите, сбруята дрънчеше, а редицата войници очакваше заповедите му, бе убеден, че битката ще приключи много бързо. Така и стана. Стори му се, че всичко свърши за миг, който остана замръзнал във вечността. Днес не си спомняше шума, но залпът на пушките сигурно беше прозвучал оглушително. Не помнеше дори кога е тръгнал, кога е нападнал, кога

са простреляли коня му. Единственият му спомен бе как стои неподвижен, докато китайската армия измира край него — ездачи и коне, които цвилеха и тъпчеха падналите; летящата пръст, пламъците, избухващи във въздуха след безкрайно дългия полет. В онзи миг бе изпитал чувство на въодушевление, на учудване и непобедимост, защото бе оцелял в миг, оказал се повратен за страната. Нищо вече нямаше да бъде същото.

Не изпита омраза към вражеските воители. И те бяха хора. Същата нощ, докато бягаше на север, уби един от тях — млад войник, дошъл да плякоса къщата, в която се бе укрил. Момчето бе умряло шумно, давейки се с прерязано гърло. Той бе взел пушката и патроните му, усещайки могъществото и красотата на оръжието. По-късно, скрит в гъстите храсти на отсрещния бряг на езерото, бе наблюдавал, без да изпита гняв, как изгарят символите на манджурската династия. Това само бе подсилило въодушевлението му. Мандатът беше иззет и в страната се бе възцарила нова власт, затова той реши да стане част от нея.

В трудните дни след войната видението бе избледняло, но не бе изчезнало напълно. Той се бе присъединил към генерал Ли Хун Чан, чиято звезда вече бе изгряла на хоризонта. Беше взел участие в последвалите походи срещу бунтовниците Тайпин и Ниен и бе успял да привлече вниманието на командира си. Именно генерал Ли му бе помогнал да издържи имперските изпити. Лиу се бе оказал способен магистрат и послушна пионка на генерала, който по-късно бе решил да гради политическа кариера в императорския двор. Мандаринът бе продължил да извлича полза от тази връзка. Сега, в по-напреднала възраст, той бе единствен управник на града и провинцията. Натрупа богатство и вдъхваше страх, но за негова изненада династията Цин все още се крепеше на трона. Знаеше, че е въпрос на време да бъде заменена, защото бе изгубила мандата си в деня, когато армията ѝ бе разбита в равнините Чих-ли. Чужденците бяха част от процеса, който щеше да ускори неизбежното падение. Те щяха да купуват земя на безценица, но никога нямаше да управляват Средното царство. Междувременно той, обогатен с техните знания, щеше да се облагодетелства, когато великата Цин се срине. Всяка смяна на властта неминуемо водеше след себе си хаос и само онзи, който управляваше със здрава ръка владенията си, щеше да оцелее.

Той въздъхна и се прозя. Хвърли последен поглед на гинковото дърво, влезе в сенчестия кабинет и седна на масата, където празно парче хартия очакваше умелия замах на четчицата му.

Усмивката на Джин лао разцепи пергаментовото му лице, докато водеше варварския доктор през външния двор. Пазачи и прислужници ставаха на крака при преминаването им, но изпънат като струна, Джин лао неотклонно гледаше напред. Не знаеше защо Лиу да рен прекарва дълги часове в разговори с този дребен като мишка чужденец с бакенбарди, който притежаваше изненадващата способност да говори китайски, но предполагаше, че мандаринът има скрити подбуди. Джин лао бе прекарал повече от двадесет години на служба при него и не се съмняваше в мъдростта му. В замяна на мълчанието си беше щедро възнаграден от господаря си.

Портиерът бутна големите, обковани с пиринч, дървени порти. Джин лао се обърна и се поклони. Докторът му отвърна.

— Благодаря ти, Джин лао, както винаги си много любезен — каза той. — Как си със здравето? Надявам се, по-добре.

— За нещастие, главата все още ме боли. — Дълга бяла ръка се показа от ръкава и бавно потърка обръснатото му слепоочие. — Несъмнено е от възрастта.

— Тъжно ми е да го чуя — отвърна доктора. — Може би тези хапчета ще ти помогнат.

— Много сте любезен — отвърна Джин лао, като взе малкото пакетче, което чужденецът беше извадил от джоба си. После ръката му отново изчезна в ръкава.

Докторът се усмихна. Това беше ритуал. Съмняваше се дали двуличният стар сенешал е страдал от главоболие през живота си, но със сигурност знаеше, че западните лекарства вървят скъпо на пазара. Не че точно това лекуваше сериозни заболявания: беше просто натриев бикарбонат, който докторът обикновено предписваше на децата си срещу въображаемите им оплаквания.

— Взимай по две сутрин и вечер, докато се оправиш — каза той усмихнат. — Довиждане, скъпи ми Джин лао.

После повдигна шапка и се отправи с бодра стъпка към каменното стълбище, което се виеше надолу по хълма към града. Чу

как вратата се затръшна зад него. На върха на стълбите поспря, за да се наслади на изгледа. Прохладен порив на вятъра бръсна лицето му. Беше започнал да се поти в тежката лятна задуха. Откъм боровите дървета от двете страни на пътеката се носеше песента на щурците.

Сивите покриви на Шишан лежаха струпани под него. От тази височина (яменът беше построен на малък хълм в северния край на града) различаваше само някои от улиците, но основните забележителности ясно се открояваха в слънчевия следобед.

Стените бяха най-характерният белег на града. Някогашните назъбени укрепления бяха занемарени и на места мазилката се бе олющила, оголвайки могили от ерозирала пръст с дървета на върха, в подножието на които бяха сгущени домовете на занаятчиите. Само четирите големи ълови кули бяха устояли на разрухата на времето, както и постройката до портата на южната стена, която също бе непокътната. Укрепленията, върху които се издигаше високият ѝ покрив, пораждаха у доктора видения на средновековни армии и обсади. Тя се обслужваше от малък гарнизон, който трябваше да затваря дебелите дървени порти по залез и да наблюдава потока от най-различни хора, товарни мулета и камили, който се вливаше и изливаше от града през целия ден. Докторът едва различи двете старинни леки оръдия, поставени върху стените — гордостта на майор Лин.

Сцената бе мирна и живописна като акварел, излязъл от страниците на големия, подвързан с кожа, том разкази на пътешественици, който беше разглеждал като момче в библиотеката на дядо си. Лястовиците, свили гнезда под дървените стрехи на кулите, току се стрелваха под ярките слънчеви лъчи. Отзад се простираше жълтеникавата манджурска равнина, която продължаваше стотици километри — на север към гористата граница с Русия, а на изток — към Корея. Докторът се взря отвъд югозападната кула, но лагерът на строителите на железопътната линия край реката не се виждаше в маранята. Все пак той успя да различи синия хребет на Черните хълмове на югозапад и пагодата на манастира на ламите върху едно по ниско възвишение, съвсем близо до града. Над него, върху синия небесен свод, се носеха перести облаци. Оттук оранжевите, червени и зелени плочи на покрива и извитите стрехи изглеждаха внушително. От нивото на улицата манастирът не създаваше толкова импозантно

впечатление. При последното си посещение там докторът беше поразен от лющещата се боя на колоните, атмосферата на непредотвратима разруха и неописуемото разнообразие от позлатени статуи, надничачи от задимения мрак, в който монаси и граждани се лутаха безцелно между горящите мангали. Хора от всички класи коленичеха и се молеха за какво ли не, а по-често се разтакаваха, бърбеха и продаваха стоките си. Очевидно присъствието на търговците в храма бе напълно допустимо във всеобхватния еkleктизъм на китайското богослужение — ако изобщо можеше да се нарече така. Докторът с обич си припомни малката спретната църквица, която беше оставил в Дъмфрис.

Около храма бяха разположени дву- и триетажните домове на търговците, незабележителни в архитектурно отношение като повечето китайски къщи, но със спретнати тераси, окичени със саксии с цветя, изкуствени дървета, кафези с птици и чисти, добре поддържани плочести покриви. На долните им етажи имаше магазини, гледащи към улицата. Някои от фасадите бяха красиво декорирани с позлатени дърворезби. Улиците бяха наречени на съответния занаят — Улица на обуварите, Улица на майсторите на тенджери, Улица на шивачите, на аптекарите и майсторите на порцелан — сиво-зелен и синьо-бял, носен от юг. Докторът обичаше ритуала на пазаруването — дрънченето на мънистата, когато влизаш през вратата на магазинчето, поканата на продавача да седнеш на малка масичка и изкусното разливане на чая; угодливото развиване на топове коприна, всяка по-хубава от предишната, пазаренето, ласкателствата, въздишките и стоновете, възторженото приемане на цена, изгодна и за двамата. Той обичаше да броди из книжарниците и магазините за художествени произведения. По-богатите търговци на зърно и сол — приятелят на Деламер Лю Джинкай, царят на сапуните Тан Дексин, монополистът на калай и собственик на мините в Черните хълмове, предприемачът Джин Шангуй, — освен магазините и складовете си, притежаваха и луксозни вили. Докторът виждаше зелените петна на градините в южния край на града, близо до стената, където бяха разположени повечето подобни имения. Понякога търговците канеха членове на чуждестранната общност на гости — на сватба или защото нечий племенник беше изкарал високи оценки на имперските изпити. В такива случаи тържествената зала биваше драпирана с червена коприна, а навън —

между цветята и украсените с камъни градини — бяха разположени масите. Лицето на Нели придобиваше страдалчески вид, докато ровеше из морските краставици, печените скорпиони, супата от птичи гнезда, сиви овесарки — изпечени цели, мечешки лапи или камилски гърбици, както и всички останали безименни деликатеси, приготвени, като че ли да я измъчат докрай. Горката Нели!

Мислите му се върнаха на разговора, който току-що беше провел с мандарина. Магистратът го бе успокоил и Еъртън с нетърпение очакваше да сподели с Франк Деламер, че слуховете за предстоящи размирици са неоснователни. Деламер е прекалено лековерен, реши той. Въпреки доброто познаване на страната, някои от най-отдавна живеещите тук чужденци бяха в състояние да приемат за истина и най-явните заблуди. Истината беше, че Деламер се движеше в лоша компания. Пиеше прекалено много и прекарваше времето си в гуляи с търговците в онзи дом с ужасна репутация — Двореца на небесната наслада. Жалко, че чужденците в Шишан бяха толкова малко и не съществуваше почтен клуб, където един мъж да прекарва вечерите си, но той не обичаше да съди хората. Деламер беше вдовец, при това немлад. Тъжно беше, че трябва да завърши дните си в затънтено място като Шишан. При тази мисъл докторът благодари на Провидението, че е благословен с жена и семейство.

— Слава богу — промърмори той весело и с бърза крачка се отпрати към града.

Случи се така, че Франк Деламер беше между първите хора, които срещна, когато стигна в подножието на хълма. Докторът се беше поддал на изкушението и се наслаждаваше на кратка почивка до малкото мостче над рова до Кулата на барабанчиците. Докато слизаше, се беше сгорещил в дебелия си редингот и тялото му плуваше в пот, затова го бе съблякъл, заедно с жилетката, и си вееше с носна кърпичка. Мястото беше тихо и усамотено, затова той се стресна, когато чу поздрав — още повече, че бе разсъблечен.

Но за Деламер беше типично да го хване неподготвен и да посмачка дребнавата му суета — той притежаваше дразнещата способност да каже или направи нещо погрешно по всяко време. Когато погледна живописната фигура в блейзър и бели дочени панталони, която повдигаше сламената си шапка и веселите кафяви очи, които блестяха над буйните мустаци, докторът долови дъх на

бренди и пури. Очевидно търговецът се връщаше от поредния си тежък обяд.

— Виждам, че си с официални дрехи, Еъртън — избуча Деламер. — Времето май не е много подходящо за тях. Били сме на светска визита на великия мандарин, а? Какво сподели с теб?

— О, Деламер — възкликна докторът, — каква изненада! Не очаквах да те видя в тази част на града.

— Старият Лю искаше да видя новия му склад наблизо. Казах ли ти, Еъртън, имам чудесни новини. Представи си, дъщеря ми пристига.

— Дъщеря? Къде?

— Малката Хелън Франсис. Не съм я виждал, откак беше ей толкова висока. Сега е разцъфнала девойка на осемнадесет години. Кой би повярвал? Да дойде чак до Китай, за да види стария си татко. Извинявай, приятелю, имаш ли нужда от помощ за редингота?

— Благодаря, справям се — официално му отвърна Еъртън. После схвана какво му беше казал току-що Деламер. — Но, скъпи приятелю, това е чудесна новина. Не знаех, че имаш дъщеря.

— Да, тайни от миналото. Ако прилича на майка си, трябва да е станала голяма красавица и не го казвам само защото съм ѝ баща. Не съм я виждал, откак майка ѝ умря от холера в Асър през осемдесет и втора. Оставих я съвсем малка при леля ѝ в Съсекс. По-добре беше да расте там, отколкото при стар негодник като мен. Не се ожених втори път... — Необичайна меланхолия бе забулила лицето му. — Няма значение — усмихна се той. — Важното е, че тя идва, Еъртън. Малкото ми момиченце идва в Шишан! Тази сутрин получих писмото ѝ, което компанията ми е препратила.

Докторът се усмихна, заразен от сияйното изражение на събеседника си.

— Това е повод, който трябва да се отпразнува — каза той. — Нели ще се зарадва на новината. Накъде отиваш, Деламер? Ще се радвам да науча нещо повече.

Те тръгнаха редом. Докторът знаеше пряк път по една алея между кирпичените къщи. И двамата живееха тук от толкова много време, че бяха свикнали с вонята на откритите канали и несъзнателно едновременно ускориха ход, за да избегнат боклуците, изпражненията и локвите слуз с неизвестен произход, които превръщаха разходката из бедняшките квартали в изпит по навигация. След няколко секунди

излязоха на главната улица и сетивата им моментално бяха удавени в глъчката и суматохата на ежедневния живот в Шишан. Кервани мулета, натоварени с огромни бали платно или чували зърно, се влачеха в средата на калния път, шибани от мулетарите с пристегнати в кръста кафяви роби, потни под отличителните си кожени шапки, които не сваляха дори през лятото. В противоположната посока се точеха селски каруци с дървени колелета, отрупани със зеленчуци, гъски с вързани крака или прасета в чували. Каруцарите се ругаеха взаимно на висок глас. Кулита^[5] се промъкваша между колоните, носейки кобилици с кофи на раменете или приведени под товар с мебели. Един се тътреше с три тежки дървени стола, маса и лампион, овързани под формата на пирамида върху приведеното му тяло. Съпруга на търговец, струпала пакети с покупки върху коленете си, държеше кърпичка под носа си, за да не диша прахта, докато се полюшваше в удобния стол-носилка, носен от двама яки прислужници. Амбулантни търговци и продавачи на зеленчуци кресливо възхваляваха стоката си, изложена върху рогозки край пътя. Дрипави деца тормозеха сляп просяк. Бръснар мълчаливо бръснеше темето на млад ученик, седнал на столче и забил нос в някаква книга. Подобно на доктора англичанин и търговеца на сапуни, погълнати от разговора си, той също не забелязваше глъчката и бъркотията наоколо.

Франк Деламер извиси глас, за да обясни на доктора, че дъщеря му не би могла да избере по-подходящо време за посещението си. Сестра му, която беше изпратила бележка, заедно с излиятелното писмо на Хелън Франсис, му пишеше, че още откакто момичето навършило училище, молело леля си да го заведе на гости при баща му в Китай. Тя се била приготвила за път въпреки артритата си и морската болест, но когато се свързала с компанията му в Лондон, с облекчение узнала, че му изпращат помощник. След като се срещнала с младия мъж, когото описваше като стабилен и зрял младеж, както и отличен играч на крикет, се убедила, че той ще бъде подходящ придружител на племенницата ѝ.

— Не е ли това истински късмет? — попита Деламер.

— Да пътува в компанията на млад мъж? — вдигна вежда Еъртън.

— О, няма нищо опасно — отвърна безгрижно Деламер. — В наши дни човек не бива да бъде закостенял. Нали знаеш, идва краят на

века и прочее. Розмари умее да преценява хората, а и аз съм чувал само хубави неща за младия Кабът. Това ще бъде второто му пътуване до Китай. Вече е идвал в Нанкин и старият Джарвис има отлично мнение за него. Каза, че младежът има ум в главата и е зрял за годините си, ако ме разбираш. Човек, на когото може да се разчита. Не е от онези луди глави, на които вяра да нямаш.

Той дръпна доктора за ръката, за да избегне върволица разтоварени камили, които препускаха в галоп, подгонени от засмян камилар на кон.

— Проклети идиоти — изруга Деламер. — Както и да е — засмя се той бурно и тупна Еъртън по гърба, — важното е, че пак ще видя малкото си момиченце! След шест дълги години!

— Така е — отвърна докторът. — Не си ми казвал, че ще ти пращат помощник.

— Не съм ли? Ами вече остарявам и е време да обуча някого. Кой знае, след няколко години може да се откажа от всичко това и да се върна в старата родина, преди черният ми дроб да ме погребее.

— Не се шегувай със състоянието му — усмихна се Еъртън. — Дай да ти видя ръцете. Виж тези кафяви петна.

— Стига, докторе, не е време да ми се караш. Днес е щастливият ми ден. Тя ще пристигне много скоро. Писмото е отпреди — колко? — два месеца и половина, а корабът е отплавал няколко дни след това. Сигурно вече е в Индийския океан, а може би съвсем близо до Китай. Чудя се как ли изглежда Хелън? Споменах ли ти, че майка ѝ беше голяма красавица?

— Да, преди малко.

— Клариса беше дъщеря на чаен плантатор. Оженихме се през 1880-та. Не знам какво видя тя у мен... Беше толкова... красива, своенравна и смела... Когато баща ѝ се опита да ме набие с камшик, тя му се разкрещя. Няма да забравя как стоеше на стълбището с пламнали страни и отмяташе коси. Приличаше на кралица. Баща ѝ не можеше да ѝ противостои. Никой не можеше — дори аз. Тя ни накара да си стиснем ръцете. След година плачехме заедно край смъртния ѝ одър. — Той подсмръкна шумно. — Извини ме, дълго време не си позволявах да си спомням за това. Беше ужасно време. Родителите ѝ също станаха жертва на чумата и аз останах в голямата празна къща с бебето и слугите, които ме гледаха с облещени очи, сякаш питаха какво

да правят с телата. Не можех да гледам момиченцето, защото ми напомняше... Внимавай с тази каруца, приятелю. Имаш ли нещо против да сменим темата? От време на време ставам сантиментален. Не ми обръщай внимание... Защо не ми кажеш как мина срещата ти с мандарина?

Еъртън никога досега не беше виждал Деламер толкова развълнуван. Едрият мъж се усмихваше, върху загорялото му лице очите блестяха от влага, а на едната му буза личеше мокра следа. Сред хаоса на оживената улица той излъчваше необичайно благородство и нежност.

Докторът му предаде разговора си в ямена, а Деламер кимаше, пухтеше и въсеше чело — въплъщение на човек, който слуша внимателно.

— Значи твоят приятел отрича съществуването на тайни общества — отбеляза той след известно време — и смята, че керванът ми е бил нападнат от някакви селяни, а не от Железния Ван. А пък майор Лин ще ходи на Черните хълмове да бере малини.

— Не бих се изразил точно така, но при всички случаи звучеше убедително. Не му ли вярваш?

— Бог знае. Ти си човекът, който познава най-добре местните чиновници. Щом смяташ, че всичко е наред, ще го приема. Просто споделих с теб това, което старият Лю ми разказа онзи ден, когато се бе напил, но той винаги се притеснява за нещо. Кой знае какво може да направи обикновеният китаец дори във времена на благоденствие? Но това не ме интересува. Дъщеря ми пристига.

Доктор Еъртън присви очи в очакване на поредното силно потупване по гърба. Не знаеше кого би предпочел — възторжения Деламер или меланхоличния пияница. Но този път изразът на повишено настроение му беше спестен, защото приятелят му внезапно спря и посочи напред.

— Говорим за вълка, а той в кошарата. — Деламер се засмя. — Струва ми се, че ще станем свидетели на парада на Поднебесната армия. Майор Лин и неговите смели гренадири!

— За бога, само не им отдавай пак чест!

Лицето на доктора почервения при спомена как се бе засрамил последния път, когато Лин бе минал покрай тях с Деламер и как после се бе опитал да извини пред мандарина поведението на приятеля си.

Магистратът бе сметнал инцидента за забавен, но Еъртън се съмняваше, че майор Лин ще забрави кикота на тълпата, когато пияният Деламер с наперена походка бе имитирал цветнокожия сержант от оперетата на Гилбърт и Съливан. Не че не беше на място — наистина имаше нещо нелепо в опитите на Лин да превърне своята разпасана команда в представата си за съвременна армия.

Мулетарите ругаеха и се мръщеа, докато маневрираха с животните, за да дадат път. Майор Лин водеше късата колона на бял кон. За случая бе облякъл безвкусна униформа, която сам си бе измислил — с натруфени еполети и сноп бели пера на цилиндричната шапка с козирка. Сребърни шпори блестяха върху лъскавите му черни ботуши. Маршируващите войници носеха сини туники с месингови копчета и сиви войнишки кепета. Ефектът се нарушаваше от традиционните китайски бели панталони и платнени обувки, както и от слънчобрана, който всеки от тях бе прикрепил към раницата си. Първата рота от двадесет души носеше почти модерни карабини, изработени в китайския военен завод „Тянън“ в Шанхай, но останалите все още бяха въоръжени с пушки, които се пълнеха отпред и сигурно датираха от някоя от Опиумните войни^[6]. Въпреки авантюристичния им вид, докторът беше впечатлен от сериозността и ентусиазма, с които приемаха учението. Размахваха ръце и тропаха с крака, ако не в ритъм, то поне енергично. Ефрейтор крещеше „Раз-два, раз-два!“. Майорът стоеше изправен, намръщил слабото си, красиво лице. Еъртън знаеше от мандарина, че Лин е бил затворник близо до границата с Корея през последната война между Китай и Япония, където оценил по достойнство методите и техниките на своите врагове. Вероятно точно тях се опитваше да пресъздаде тук. Въпреки комичния вид на армията му, за майора това не беше игра.

— Погледни ги само — каза Деламер. — Сериозно, Еъртън, китаец и войник са взаимноизключващи се понятия.

— Дръж се прилично — процеди докторът.

Майор Лин се беше изравнил с двамата мъже. Обърна глава към тях и ги изгледа студено. С дръпнатите си очи и високи скули напомняше на хищна птица. Беше около тридесет и пет годишен, но в лицето му имаше нещо момчешко, макар устата му да бе застинала в жестока полуусмивка, която подсилваше суровото му изражение.

Докторът повдигна шапка. Лин рязко извърна глава напред и смуши коня си с пети. Колоната продължи марша си.

— Голям е грозник, а? — подхвърли Деламер, когато подновиха разходката си. — Едно от момичетата на Мама Лиу ми каза, че биел наложницата си. Извинявай — разсмя се той, — забравих, че не обичаш да говоря за Двореца на небесната наслада.

— Така е — отвърна доктора, — а и щом дъщеря ти скоро ще бъде тук, ще трябва да промениш някои от лошите си навици и нямам предвид само пиенето.

— Не отричам, че имаш основание да го кажеш. Не бих искал Хелън Франсис да си помисли, че старецът ѝ е развратник. Отговорността на родителя и така нататък. Мислиш ли, че наистина мога да се поправя?

— Съмнявам се — отвърна докторът.

— И аз. Надявам се да не е наследила и характера на майка си заедно с красотата ѝ.

Продължиха мълчаливо. Улицата отново се беше оживила. След малко стигнаха пазарния площад. Около храма се беше събрала тълпа, която с интерес наблюдаваше някакво зрелище. Занаятчийи с типични сини памучни дрехи се смееха и жестикулираха. Богаташи в кафяви роби и черни жилетки надничаха любопитно. Сред всеобщата врява, виковете и освиркванията на тълпата, се промъкваше звук на тромбон, изпълняващ познатата мелодия на „Напред, воини на Христа!“. Над главите на зяпачите двамата англичани успяха да зърнат висок рус мъж, който очевидно дирижираше жена и няколко деца, докато пееха химна.

Деламер изстена:

— Извинявай, приятелю, аз изчезвам. Последното, което ми се иска да видя днес, са преподобните Милуорд, които се опитват да покръстят езичниците.

— Няма голям успех — забеляза докторът. — Срам ме е да му кажа, но съм съгласен с теб. И все пак трябва да бъдем снизходителни.

— Ти бъди снизходителен колкото искаш. Според мен те са петно върху човешката раса.

— И върху достойнството на белия човек — каза Еъртън, — но намеренията им са добри. Деламер, преди да си тръгнеш, искам да ти кажа колко се радвам за теб и съм сигурен, че Нели ще бъде щастлива

да има за компания дъщеря ти, когато пристигне. Ако поиска, за нея винаги ще се намери работа в болницата. Позволи ми да дам вечеря в чест на нея и... Кабът ли беше?

— Да, Том Кабът.

— Веднага щом пристигнат в Шишан. Нели ще посвири на пианото, ще поканя и хер Фишер с неговата цигулка. Ще си прекараме весело, нали? Трябва да посрещнем новодошлите както подобава.

— Благодаря, Еъртън. Ще я очаквам с нетърпение. — Деламер се обърна да си върви, но в този миг лицето му се озари от широка усмивка. — Още не мога да повярвам, че дъщеря ми ще дойде! — И изкара въздуха на доктора с поредния си мощен удар по гърба му.

Макар и колебливо, Еъртън се запъти към семейство Милуорд. Макар и мисионер, като лекар той се концентрираше повече върху лечението на тялото, отколкото на душата, но се чувстваше задължен към колегите си проповедници, дори ако принадлежаха към други мисии. Семейство Милуорд бяха американски конгрегационалисти, пристигнали направо от Ню Джърси преди три години и според него нямаха никаква квалификация за тази работа. Дори не беше сигурен към коя мисия в действителност принадлежаха. Не разполагаха с достатъчно средства и изглежда никога не получаваха пари или поща. Доколкото беше разбрал, издържаха се от подаянията на будисткия манастир, което беше изключително притеснително.

За сметка на професионализма обаче те бяха изпълнени с фанатичен идеализъм и сляпа вяра. Септимъс Милуорд беше висок мъж с дълги крайници, около четиридесетгодишен, с тънки строги черти и дебели кръгли очила. Всъщност очилата бяха отличителен белег на цялото семейство. Съпругата на Септимъс, Летиша, и три от осемте им деца също носеха очила — и колкото по-малки бяха децата, толкова по-дебели бяха стъклата им. Според доктора именно те допринасяха най-много за чуждоземския им вид. Още с пристигането си, по неведоми причини, Септимъс Милуорд беше решил, че паството ще ги приеме по-добре, ако се обличат като него, затова бяха изгорили всичките си западни дрехи и обувки и сега носеха кърпени китайски роби. Освен това той беше обръснал предната част на главата си и сплиташе рядката си жълтеникава косица на плитка, което му придаваше нелеп вид, защото беше запазил брадата си.

Най-големият му син, нацупено момче на около четиринадесет-петнадесет години на име Хирам, също носеше косата си на плитка. Еъртън видя, че именно той свиреше на тромбона — нелошо, но от свъсеното му изражение човек оставаше с впечатлението, че би предпочел да е на хиляди километри оттук. И кой ли би могъл да го обвини при такъв баща? Докторът бе впечатлен от интелигентността на момчето. То говореше свободно китайски, за разлика от родителите си, чийто неразбираем език по време на служба беше направо отчайващ. Понякога Еъртън го беше виждал да си играе с някои от местните деца. Чудеше се дали момчето не се изкушава да избяга завинаги от семейното гнездо. Какво ти гнездо! Веднъж докторът се бе отбил в съборетината, където живееше семейството. Всеки китайски селянин би се засрамил от мръсотията и мизерията на схлупения бордей, а в него семейство Милуорд отглеждаха не само собствените си деца, но и изоставените бебета, и други нещастници. Еъртън знаеше, че това предизвиква дълбоко съмнение у местните жители, но не би могъл да забрани на Милуорд да спасяват хора. С Нели им помагаша колкото могат. Тя се тревожеше за децата и понякога им пращаше топла храна. Септимъс я приемаше като нещо, което му се полага по право. Веднъж Нели бе попитала Летиша дали иска да работи в болницата. Съпругът ѝ беше отговорил вместо нея, че тъй като разпространяват божията воля и спасяват души, нямат време да се занимават с капризите и болестите на грешното тяло. Това беше прекалено дори за Нели и тя му беше казала какво мисли за него. Но никаква полза: Септимъс бе накарал цялото си семейство да коленичи в кръг около него и да се моли за нея.

Точно когато Еъртън стигна до предните редици на тълпата, химнът триумфално завърши. Пискливият дискант на Летиша Милуорд прозвуча още един-два такта, след като тромбонът беше замлъкнал. Септимъс започна проповедта си и за миг сред слисаните зяпачи се възцари тишина — опитваха се да разберат какво им казва. По принцип мисионерът притежаваше дълбок и властен глас, но когато говореше на китайски, той преминаваше в накъсан фалцет, който стържеше и трепереше като разстроена цигулка. Речникът му бе до голяма степен неточен, граматиката — спорна, а произношението, което смело се опитваше да докара — почти винаги погрешно. Тъй като именно то определяше значението на думите, от устата му

излизаха невъобразимо нелепи словосъчетания. Докторът се напъна да разбере какво се опитваше да каже този път.

— По-големият брат на Христос и малката му сестричка — започна Септимъс. — Вероятно се опитваше да каже „Братя и сестри во Христе“. — Нося ви добри въпроси. Всички ще умрете. Но Исус има отлежало вино за вас. Истина е, той ще ви отведе при божиите свине. Но първо трябва да се извините на онези, които ви ограбват. Библията казва, че вие сте добри, затова трябва да се откажете от Дома на мастилото. — Със суров поглед той се обърна и посочи храма зад гърба си, където двама пухкави бонзи — будистки свещеници — в жълти роби му се усмихваха иззад портите. — Ето! — изкрещя той. — Там е Домът на мастилото! — *Мошуи?* Мастило? Еъртън беше объркан. После осъзна, че Септимъс има предвид „моруи“ — дявол. — Но аз ще ви науча да ядете сърцата на малките деца — изкрещя отново проповедникът — и Исус ще изпие вашето вино! Пазете се от копирените такси на крадците!

По-голямата част от тълпата се усмихваше добродушно, но докторът забеляза тук-там враждебни изражения. Септимъс говореше безсмислици, но намеренията му бяха ясни. Фактът, че бе застанал пред храма и гневните му жестове към свещениците бяха достатъчно изразителни. За кой ли път на доктора му се прииска подходът на мисионера да не беше толкова открито враждебен. Езикът на Септимъс Милуорд беше комичен, но някои от неправилните му изрази можеха да бъдат разбрани погрешно. Особено „Яжте сърцата на малките деца“.

— Живял някога мъж на име Самсон — напевно продължи Септимъс. — Бог го създал дълъг. Той избил царските войници със зъби на елен. Хранел се с лъвско месо и мед. Но го заели, отвели го в Храма на злото и го вързали за едно дърво. После той паднал от покрива. Да — повтори Септимъс, — паднал от покрива. Слава на бога.

Млад занаятчия, гол до кръста и с плитка, която падаше до средата на гърба, пристъпи с танцова стъпка до Септимъс и започна да имитира движенията и речта му.

— Гили-гулу! Гили-гулу! — извика той в лицето му.

Септимъс се отдръпна встрани. Шегобиецът го последва.

— Гили-гулу! Гили-гулу!

С изпотено от гняв чело проповедникът извиси глас. Зевзекът намигна на приятелите си в тълпата и отново изкрещя:

— Гили-гулу!

Зяпачите вече ревяха от смях. Старицата до Еъртън се свлече на земята, смеейки се до сълзи. Самият той с мъка се сдържаше да не се разсмее, макар че друга част от него беше ужасена. Летиша Милуорд събра трите си най-малки деца покровителствено до полата си. Едно от по-големите момичета, Милдред, очевидно беше уплашено и гледаше през очилата си с големи окръглени очи. Лицето на Хирам изглеждаше по-измъчено от всякога. Ръцете му се тресяха. Внезапно, неспособен да се сдържа повече, той също започна да се смее на баща си, задъхано и пискливо. Тромбонът се изплъзна от ръцете му и с дрънчене падна на земята.

С пламтящи от гняв очи Септимъс прекъсна провалената си проповед и се нахвърли върху сина си.

— Дяволско семе! — изкрещя той. — Как смееш да се подиграваш на по-достоините от теб, когато вършат божии дела! — После силно удари Хирам първо по едната буза, после и по другата. — На колене! — изрева той. — Моли се за прошка!

Макар и хлипащ, Хирам не се подчини. Летиша придърпа децата да коленичат в полукръг около съпруга ѝ и всички заеха молитвена поза с наведени глави и ръце, склучени пред челата.

— Моли се, момче! — извика Септимъс с дълбокия си глас, после също коленичи с широко разтворени ръце и вдигнал поглед към небето, започна да изрича „Отче наш“.

Младият шегобиец се поколеба за миг, после плю на земята и се върна при приятелите си, където беше посрещнат с нов смях, дюдюкания и потупвания по гърба.

— Отче наш, Който си на небесата, да се свети името Ти...

— Мразя те! — изкрещя Хирам през сълзи.

— ... прости ни греховете и не ни въвеждай в изкушение...

— Ще се махна, татко! — Гласът на момчето пресекваше от паника. — Ще избягам от теб.

— Защото Твои са царството, силата и славата...

Хирам изхлипа отчаяно за последен път, насочи слабичката си ръка към баща си и изкрещя:

— Проклет да си! Никога няма да се върна.

После изчезна сред тълпата.

— ... сега и вовеки веков. Амин — рецитираше семейство Милуорд.

— Хирам! Хирам! — извика докторът, но му трябваше известно време, за да си пробие път през онемялата тълпа, част от която, отвратена, бе започнала да се разотива.

Когато стигна до площада, момчето бе изчезнало някъде около *пайлоуто* — декоративната арка в една алея между две високи къщи.

Еъртън се почувства странно унижен от случилото се. Освен загрижеността си за момчето и притеснението какво ще му се случи, беше вбесен на Септимъс Милуорд. Този човек беше истинска напаст и ексцентричните му прояви щяха да имат отрицателен, може би дори опасен, ефект върху отношението към християнството и към чужденците като цяло в града. В очите на обикновените хора той беше просто клоун, но за други неразбираемите му речи бяха доказателство за магьосничество. Жестокостта, която проявяваше към членовете на собственото си семейство, беше неописуема, а властта му над тях — неестествено голяма. Понякога докторът се чудеше дали Септимъс не е психично болен. Семейството все още стоеше в молитвената си поза. Тълпата бе загубила интерес — представлението беше свършило. Само неколцина зяпачи все още стояха наоколо, но някой беше замерил Септимъс с яйце и брадата му се бе сплъстила от стеклия се жълтък.

— Милуорд! — извика Еъртън. — Чуй ме, човече.

Думите му сякаш изобщо не достигнаха до Септимъс.

— Милуорд — повтори докторът по-силно, — осъзнай се. Какво ще правиш със сина си?

Септимъс отвори сините си очи и безизразно се втренчи в Еъртън.

— Ако очите ти съгрешат, извади ги и ги хвърли — каза той студено. — Ще се моля за него.

— За бога, мисли разумно. Хирам е още дете.

— Той избяга от Божия храм, доктор Еъртън. Ако се върне и се покае, ще заколя угоения вол и ще отпразнувам завръщането на блудния син. Но дотогава той не е мое дете.

— За бога! — Мъжът очевидно не беше на себе си. — Госпожо Милуорд, Летиша — умолително произнесе Еъртън.

Очилата ѝ бяха замъглени от сълзи, но гласът ѝ прозвуча непоколебимо.

— Съпругът ми вече ви отговори, докторе. Аз му се подчинявам. И аз ще се моля дяволът да освободи момчето ми.

Последните ѝ думи бяха заглушени от разтърсващо ридание. Милдред прегърна майка си покровителствено и погледна с гняв доктора.

— Оставете ни с мъката ни — обади се Септимъс. — С нищо не можете да ни помогнете.

— Мога поне да се опитам да открия сина ви — каза Еъртън и вбесен се завъртя на пети. После отново се обърна към Септимъс и се опита да го разубеди, но не можа да намери достатъчно силни думи. — Когато го намеря, ще го заведа в болницата — каза накрая той отчаяно. — Моля ви, помислете пак за родителския си дълг. — И с тези думи докторът остави семейството да се моли.

Младият занаятчия, който пръв се бе подиграл със Септимъс, още се мотаеше на площада заедно с приятелите си. Когато Еъртън мина покрай тях, младежът направи подигравателна гримаса и се разсмя. Докторът го сряза:

— Няма да търпя безочие то ти, уродлив син на недъгава костенурка! Махни се от пътя ми, воняща кръстоска от муле и слепок.

Младежът се усмихна широко, впечатлен от цветистия низ китайски обиди, и изруга, после възкликна:

— Поне един от тях говори правилно!

И Еъртън преживя унижението да бъде потупан по гърба за трети път през този ден. Вбесен, той отблъсна китаеца встрани и излезе през декоративната арка в южния край на площада на главната улица, която водеше към градските порти и дома му.

Болницата и къщата на доктора бяха разположени на около три километра извън града, на малко възвишение сред полята. Еъртън беше получил мястото, някогашен дом на местен земеделец, през годината на чумната епидемия, за да организира импровизирана лечебница, далеч от отровните изпарения на града. През следващите години той бе преустроил кирпичените постройки в скромни тухлени къщички, които заобикаляха трите, свързани в китайски стил двора.

Беше заменил сламените покриви със сиви плочи, а уголемените прозорци, вече имаха прозрачни стъкла в червени дървени рамки. Нели бе засадила дървета и цветя. През пролетта пчели бръмчаха над азалиите и обсипаните с цвят череша; през лятото врабчетата чуруликаха и щурците свиреха между листата на чинарите, засенчващи двора. През всички сезони тук цареше спокойната атмосфера на провинциално имение. Стаите бяха просторни и чисти, с под от борови дъски и белосани стени. Сестра Катерина — една от двете монахини, които работеха при Еъртън — казваше, че малката болница ѝ напомня на манастира в родната ѝ Тоскана.

В първия двор се намираха складът и аптеката, както и кабинетът, където Еъртън приемаше външните си пациенти. Всяка сутрин в седем часа помощникът му китаец Чжан Ерхао отваряше портата, болните се стичаха в двора и търпеливо присядаха на пейките до любимия бор бонзай на Нели, а през зимата се струпваха около печката в ъгъла на склада. Идваха не само хора от града, страдащи от циреи, зъбобол и ишиас, но и селяни от провинцията. Те често бяха вървели по цяла нощ, за да стигнат дотук, а ако не можеха да се движат, семействата им ги бутаха в колички. Тези селяни с големи длани и ходила, с широки загорели лица, характерни за северните краища, седяха неподвижно с часове, понасяйки търпеливо болката, докато докторът чужденец им отдели няколко минути от времето си. Репутацията и уменията на Еъртън бяха такива, че рядко някой си тръгваше неудовлетворен, макар самият доктор да съзнаваше колко малко може да направи с оскъдните си лекарства и превръзки и че болестта, с която никога няма да се справи, бе бедността.

В главната сграда срещу входа се намираше параклисът. Всяка вечер в шест и половина малката общност се събираше на вечерна молитва и пееше химни, преведени на мандарин^[7] от мисионерското дружество. Следващият двор бе територия на двете италиански монахини, сестри Катерина и Елена, чиито фигури в бели раса, пъргаво се движеха между трите отделения, разположени сред цветната градина. Католическите сестри бяха поели на плещите си грижите за пациентите на легло и дори Нели рядко се месеше в малкото им царство. И двете бяха около тридесетгодишни. Първоначално бяха пристигнали в Шишан, за да помагат на отец Адолфус, сивобразен йезуит с вид на светец, който бог знае откога

живееше в града, но за нещастие, пристигането им беше съвпаднало с началото на чумната епидемия, на която свещеникът бе станал една от първите жертви. Еъртън беше открил двете монахини да събират сираците в един от най-тежко поразените райони и веднага ги бе назначил за помощнички и медицински сестри. След края на епидемията бе писал до ръководството на мисията им в Рим, хвалейки смелостта и самопожертвувателността им, с молба до изпращането на заместник на отец Адолфус, те да останат при него в Шишан. Оттогава двете живееха в мисията. Веднъж годишно, на Великден, отиваха в Тиендзин, за да се изповядат и причестят, но през останалото време живееха като членове на семейство Еъртън, помагаха във всички дейности на мисията, участваха дори в църковните служби в параклиса. И двете бяха италиански селянки — простички, жизнерадостни души. Веселият смях на сестра Елена беше неотменна част от болницата — като мириса на карбол и йод. Те живееха в едно крило в третия двор, което служеше за общежитие и училище на сираците, с които се бяха сприятелили по време на епидемията. Някои от по-големите вече можеха да помагат в болницата.

Еъртън, Нели и децата им заедно със слугите А Ли и А Сун — двойка кантонци, които се грижеха за доктора, откакто беше пристигнал в Китай преди петнадесет години — живееха в жълтата едноетажна къща, отделена с тясна пътека от болницата. Тя бе обширна постройка, заобиколена от добре поддържана морава и дървена ограда. Всекидневната и трапезарията все едно се намираха в любимия им Единбург. Докторът беше превозил за собствена сметка мебелите, семейните портрети, тапетите, сребърните шефилдски прибори, завесите, фортепианото на Нели и нейната най-голяма гордост — модерната готварска печка от лято желязо, произведена в Бирмингам, която отопляваше цялата къща през зимата и осигуряваше топла вода във всеки миг от деня. Докторът обичаше тази къща с мириса на лакирани дървени подове, уханието на бекон и препечен хляб с масло рано сутрин, бърборенето на децата в стаите им и абсолютната тишина в кабинета си. Но от една година дългите коридори му се струваха празни. Липсваше му компанията на двете му по-големи деца — четиринадесетгодишният Едмънд и три години помалката Мери. Миналото лято те бяха заминали обратно за Шотландия, където бяха поверени на семейство Гилеспи — мисионери

от Тиендзин — и сега живееха в пансиона на училището в Дънди. И Нели, и Еъртън знаеха, че някой ден по-малките им деца Джени и Джордж — на десет и осем години — ще ги последват. Засега те бяха на възраст, когато можеха да посещават училището заедно със сираците. Докторът вечно се шегуваше, а монахините му пригласяха, че макар да обича сестри Катерина и Елена, Нели се бои, че децата ѝ ще израснат като паписти под тяхно влияние, затова настоява да присъства на уроците им по вероучение. Тя се усмихваше на шегите им, но доста сухо — очевидно в закачката имаше и истина.

Джени и Джордж го посрещнаха шумно, когато влезе уморен, раздразнен и лепкав от пот. Копнееше да се изкъпе. Следобедът беше минал потискащо. Когато се върна в болницата, накара Чжан Ерхао и някои от помощниците си да организират издирването на Хирам. Чжан се бе престорил, че не го разбира и едва след сериозно убеждаване се бе съгласил да се заеме със задачата. После се беше появила сестра Елена с истеричното оплакване, че молците били изяли новата пратка памучни бинтове; трябваша му няколко минути, за да я успокои. След това се бе наложило да извърши сложна хирургическа операция на един каруцар, чийто крак бе премазан при сблъскване между две каруци. Най-накрая, по здрач, Чжан Ерхао се бе появил с известието, че Хирам е изчезнал. Били го видели да напуска града с няколко от неговите приятели гаменчета и да се отправя към Черните хълмове. Чжан тъжно бе поклатил глава, а после бе направил мимика сякаш си прерязваше гърлото.

— Железният Ван — бе прошепнал той — много лошо. — Когато Еъртън не се бе съгласил с това прибързано заключение, Чжан се бе усмихнал. — Може би първо ще поискат откуп — бе казал той — и после ще му прережат гърлото.

Докторът му беше наредил да вземе фенер и да продължи търсенето и през нощта, ако се наложи. Чжан беше тръгнал, но раменете му се тресяха от скрито злорадство и съзнанието, че е успял да ядоса господаря си и този дребен триумф сякаш компенсираше работата, която трябваше да свърши.

Еъртън се отпусна във фотьойла и с благодарност пое чашата уиски от А Ли. Нели шиеше на масата, но му се усмихна, стиснала конец между зъбите си. Той ѝ отвърна. Колко красива беше с кестенявата си коса, вдигната над високото чело, с волевата си

брадичка и спокойни сини очи. Възрастта започваше да ѝ личи — косата ѝ бе леко прошарена на слепоочията, скулите и върхът на носа ѝ бяха зачервени, бръчките около устата ѝ бяха малко по-дълбоки, но движенията ѝ бяха пъргави, а стойката — изправена. С високия си ръст и широки рамене тя излъчваше вродена царственост. Той бръкна в джоба на жилетката за часовника си. Имаше половин час, за да си почине, преди да се съберат в параклиса. Знаеше, че трябва да каже на Нели за Хирам, но тя щеше да се разтревожи повече от него, а в момента не му се искаше да я разстройва. Вместо това ѝ разказа за срещата си с Франк Деламер и скорошното пристигане на Хелън Франсис.

— Надявам се, че не е някоя от онези модерни млади жени — отбеляза Нели.

— Хайде, зарадвай се — въздъхна доктора. — Това е единствената добра новина за целия този ужасен ден.

— Горкичкият ми — каза Нели. — Мислех, че ти е приятно да разговаряш с този ужасен стар мандарин.

Но Еъртън нямаше желание да ѝ обяснява защо е в лошо настроение. Той мрачно отпиваше от уискито си, чудейки се какво да говори след половин час в параклиса. Спомни си ужасната проповед на Септимъс и нелепата му препратка към притчата за Самсон, после внезапно се разсмя.

— „И паднал от покрива!“

— Какво, скъпи?

— Нищо, любов моя. Мислех си за текста, който ще използвам за тазвечерната проповед. Какво ще кажеш за част от „Съдии“? Например, историята на Самсон. „От ядящия излезе ястие и от силния излезе сладост.“^[8]

— Ако още си мислиш за господин Деламер и дъщеря му, едва ли сравнението е подходящо. Не мога да си представя каква сладост може „да се роди“ от зъл стар лъв като него, колкото и хубава да се окаже младата Хелън Франсис.

— О, Нели, колко си жестока! — каза Еъртън. — А дори не познаваш момичето.

Но и двамата се разсмяха. Нели приближи и лекичко целуна съпруга си по бузата. Вратата рязко се отвори, децата нахлуха вътре и

след миг цялото семейство се боричкаше на канапето сред летящи възглавници и размахващи се крайници.

---

[1] Скритата долина — на английски „Hole in the wall“ — закътана долина и стръмен проход в окръг Джонсън, щата Уайоминг, където се укривали бандитите през периода 1875–1905 г. Между тях са били Джеси Джеймс, Братята Лоугън, а към края на века и бандата на Буч Касиди; синоним на място, където се продават контрабандно спиртни напитки. — Б.пр. ↑

[2] Чанг — в Северен Китай зидана или глинена платформа в единия край на стаята, застлана като легло, която зимата се затопля с огън. — Б.пр. ↑

[3] Мазилена камък или мазилена плоча — камък с малка вдлъбнатина, в която китайците са стривали мазило от специални пръчици. — Б.пр. ↑

[4] Ямен — резиденцията на висшите китайски чиновници, където има и служебно помещение — в случая става дума за него. — Б.пр. ↑

[5] Местни общи работници. — Б.ред. ↑

[6] Войни между Англия и Китай (1840–1842 и 1856–1860) поради проблематичното пренасяне на огромни суми от английски кораби за закупуване на чай от Китай. В крайна сметка Източноиндийската компания започва да отглежда опиум в Индия и го превръща в разменна монета при търговията с чай. — Б.пр. ↑

[7] Мандарин — диалект на северните провинции около Пекин, който се смята и за официален китайски език. — Б.пр. ↑

[8] Библия, издание 1938 г. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 2

*„Молим се в храма за дъжд, но слънцето
продължава да прежуря сухите поля.“*

Британската легация организираше излет към Западните хълмове. Кавалкадата карети, паланкини и ездачи беше потеглила в шест сутринта, придружавана от многобройни прислужници на мулета. Сър Клод Макдоналд, английският посланик в императорския двор, доайен на дипломатическата общност и главен говорител на западните нации с влиятелно присъствие в Китай, включително Япония и САЩ, незабелязано беше напуснал Пекин предишната нощ и сега очакваше гостите заедно със съпругата си в таоисткия храм, който бяха преустроили в лятна вила за края на седмицата.

Храмовете лесно се превръщаха в място за почивка на дипломатите. Нищо не можеше да се направи със зелените извити покриви и наклонените покривни греди, нито с изпъкналите части от ламперията, дърворезбованите дракони и големите червени колони, издялани от цели дънери, защото бяха част от конструкцията, но много можеше да се постигне с вносни тапети, солидна махагонова маса и фортепиано, изящни картини по стените — копие на „Умиращият елен“ на Ландсиър и портрет на дядото на лейди Макдоналд в униформа, размесени с лакирани паравани, фенери и столове от династията Мин — приятна смесица от съвременен градски шик и подбрана с вкус китайска украса. През двата прозореца, които трябваше да бъдат избити отстрани на някогашната зала за богослужения, влизаше достатъчно светлина, а лейди Макдоналд бе избрала елегантни жълти завеси, които да компенсират светлотатството. Все пак, чужденците знаеха кои са чувствителните точки в психиката на местните жители и макар да бяха реквизирали свещените сгради, смяташе се за проява на лош вкус да унищожаваш картини, дърворезби или каквато и да е форма на религиозно изкуство по стените. Тук на помощ се притичаха добрите английски тапети. Лейди

Макдоналд си спомни как се бе стреснала първата нощ, която прекара тук — сред лицата на древните олющени демони и бодхисатви, които ѝ се усмихваха от стенописите на светлината на свещите. Само един слой „Уилям Норис“ бе достатъчен, за да промени нещата. Още по-хубаво беше, че флоралният мотив отлично подходеше на персийските ѝ килими.

Но колкото и да се гордееше с вътрешността на сградата, тя бе още по-доволна от градината, в която бе превърнала двора. Беше съборила външната стена и един от олтарите и на тяхно място бе оформила морава, която стигаше чак до скалите. С цветните си лехи и билковите бордюри, с белите градински маси и столове, тя бе убедена, че дори сградата все още да има китайски вид, то градината несъмнено е от Съри.

Именно тук прислужниците, чиито дълги плитки падаха по гърбовете им, прилежно слагаха сребърни прибори върху четирите дълги маси, спретнато наредени под сянката на върбите. Белите сака на келнерите и колосаните покривки ярко се открояваха на успокояващия фон на зелената морава и обраслите с бор хълмове. Прислугата работеше тихо и сръчно, но усещаше преценяващия поглед на лейди Макдоналд, която правеше последни дребни промени в подредбата на цветята. Тя носеше широкопола шапка с пера и вталена рокля от бледовиолетова тафта, която много ѝ отиваше. Огромните градинарски ножици изглеждаха нелепо в ръцете ѝ с модни ръкавици. Сър Клод — с блейзър, свободни бели панталони и сламена шапка — се чувстваше комфортно, пушейки дългата си пура с отрязани краища, лениво загледан през склона към жълтата равнина долу.

По-темпераментните му европейски колеги се възхищаваха на обективния и вещ анализ, скрит зад кратките му енигматични забележки, на ненатрапчивата му вродена авторитарност. Типичен английски проконсул, отсъждаха те, повече мандарини и от самия мандарин. Всъщност сър Клод беше стеснителен човек, чиято сдържаност често погрешно бе приемана от околните за студенина или арогантност. Подчинените му от британската легация по-скоро го уважаваха, отколкото го харесваха. Макар да приближаваше петдесетте, тенът му бе младежки — имаше масивна глава с пясъчноруса коса и червени хълтнали бузи. Краищата на русите му мустаци стърчаха под ушите на тясното му луничаво лице. Когато се движеше, те трепкаха,

сякаш бяха живи — като жълт прилеп, кацнал под носа му. Тънки вежди се мръщеца над бледите му изпитателни очи. Тъй като бе висок, той леко се прегърбваше, но дори небрежно облечен като днес, от отмерените му движения лъхаше тържественост и величие. Под негово ръководство легацията работеше в имперски стил — това важеше дори за излетите, които той организираше.

Сър Клод не бе човек, който се хвали с достиженията си, но определено имаше дипломатически успехи, да не говорим за преговорите, които рязко бяха увеличили британските територии и влияние в Китай. Той беше движещата сила зад получаването на Уей Хай Уей като нова колония и почти веднага след това — придобиването на Новите територии в Хонконг. Пак негова беше заслугата за признанието на китайското правителство, че долината на Яндзъ е британска сфера на влияние. Той умело се бе противопоставил на подобни ходове от страна на другите Велики сили по време на хаоса след неочакваното поражение на Китай през 1895 година. Сега сър Клод внимателно наблюдаваше действията на германците в Шандун и на руснаците по цялата граница. Едва вчера бе получил тревожна телеграма от консула в далечен Кашгар, който описваше подозрително раздвижване на войски в планинските проходи към Индия. Затова бе поканил руския посланик на излета и се канеше в удобен момент да му отпрати съдържано предупреждение. Не беше в стила на сър Клод да търси конфронтация, когато дискретната размяна на реплики зад кулисите можеше да разсее напрежението.

Беше открил, че този дипломатически метод съответства на китайския. След като си създаде действащи работни връзки с управниците от *ямена* в Цунгли, заедно бяха разрешили редица трънливи въпроси. Сър Клод се гордееше с намесата си миналата есен, след като императрицата вдовица Цу Ши, истинската сила зад трона, беше свалила императора с дворецов преврат след неуспешното реформаторско управление на младежа, продължило сто дни. Това бе довело до вълна от екзекуции на императорски слуги и съветници, а служителите на легациите, които познаваха репутацията на императрицата, очакваха и племенникът ѝ да бъде сполетян от най-лошата участ. Страховете на дипломатите сякаш се бяха потвърдили, когато дворецът излезе с официално съобщение, че императорът е болен и всички опити за лечението му са се оказали безуспешни. Точно

тогава сър Клод беше изпратил писмо до ямена Цунгли, настоявайки пред двореца, че е по-добре да открият лек, защото ефектът от смъртта на императора върху Великите сили ще има бедствени последствия за Китай. В резултат императорът се възстанови забележително бързо, макар да му се наложи дълго време да прекара в изолация в Летния дворец. Но сър Клод се бе зарадвал да го види на приема, даден от императрицата вдовица през декември — това бе нейният начин да покаже на чуждестранните представители, че в този случай е последвала съвета им, поне що се отнася до предотвратяването на убийството.

Самият прием се бе оказал безпрецедентен и в друго отношение — за пръв път възрастната дама бе изразила желание да се запознае със съпругите на всички посланици. Сър Клод не знаеше кое го бе потресло повече — спокойната чайна церемония на легендарната императрица дракон с почтените матрони с корсети от дипломатическата общност или постоянният шепот от устните на старата тиранка: „Едно семейство. Едно семейство.“ Тази загадъчна фраза бе тълкувана по различен начин. Лично той бе окуражен да смята, че макар и да задушават реформите, вдовицата поне е убедена в нуждата от съюз с Великите сили. Затова беше склонен да не обръща внимание на слуховете за създаването на ксенофобски общества, обучаващи се в бойни изкуства, в провинцията и прибързаните заключения на някои от колегите си, че дворецът подстрекава движенията срещу чужденците. Все още очакваше да получи достоверна информация за така нареченото „Боксърско движение“, която да го убеди, че то отразява нещо повече от обичайното недоволство на местните селяни — с него всеки, живял поне няколко години в Китай, беше свикнал. Без да е безучастен към проблемите на страната, сър Клод смяташе за основателно мнението си, изразено в последния си доклад до Форин офис, че има основания за предпазлив оптимизъм, че влиянието и пазарният дял на Великобритания няма да намалее през следващите години.

В подножието на хълма се появиха облаци прах, съпътстващи кавалкадата. Щяха да минат още двадесетина минути, преди първите гости да стигнат до вилата по виещия се път. Той дръпна с наслада за последен път от пурата си и се отправи към портата, готов да поздрави

най-подбраните и модни представители на чуждестранната общност в Пекин.

Хелън Франсис предпазливо отпи от шампанското си и с широко отворени очи погледна към останалите гости. Не беше присъствала на събиране, където се говореха толкова много езици и присъстваха най-различни хора. Когато Томи бе казал, че са поканени на излет, си бе помислила, че става дума за нещо подобно на разходките до гората Ашдаун, които правеше с леля си. Беше си представяла малка, непринудена група приятели, събрани около одеяло на тревата, пилешки бутчета, твърдо сварени яйца и сандвичи, а следобед малко конни надбягвания или обиколка на някой от храмовете из Западните хълмове, за които Том ѝ беше разказал. Не бе допускала, че мястото на излета ще бъде храм, преобразен в луксозно имение и пълен с екзотични мебели. Нито че ще има изобилен обяд в добре поддържаната градина — с по-големи порции, отколкото в ресторанта на Хотел дьо Пекин или капитанската маса на лайнера, с който бяха пристигнали в Китай. И определено не беше очаквала, че всички ще са толкова разкошно облечени.

Вярно беше, че някои от гостите, а и домакинът, носеха удобни дрехи за разходка, но при тези обстоятелства това бе преднамерена нехайност. Много от европейските дипломати бяха дошли с рединготи и цилиндри. Руският посланик се перчеше с медалите си, а мълчаливият глава на японското посолство, придружен от дребната си, облечена в кимоно съпруга, очевидно бе в официално облекло. Но мъжете бяха скромно облечени в сравнение със съпругите си, които се бяха пременили като за надбягванията в Аскът или регатата в Хенли. Хелън Франсис с учудване погледна графиня Естерхази, гостенка на австрийската легация, която се носеше сред блясък на син органдин и паунови пера, смеейки се на остроумията на елегантния военен аташе на Франция, който я ухажваше. Широкополи шапки с пера трепкаха като цветя на вятъра. Някои от жените носеха костюми за езда, както и самата Хелън, но техните можеше да са ушити за уиндзорския лов — с поли от скъпо кадифе, лъскави черни шапки с прозрачни сини воалетки и вталени жакети, които трябваше да подчертаят прелестта

на женствените им форми. В своя кафяв костюм и спортна шапка Хелън Франсис се чувстваше не на място като гувернантка на бал.

Беше помолила Том да не я оставя сама, но почти веднага след пристигането им, го бяха отвлекли да участва в игра на раундърс^[1] в края на градината заедно с няколко от по-младите мъже. Тя го бе наблюдавала известно време как скача и лови топката с рев: „Какво ще кажете!“, а после я размахва във въздуха като трофей. Лицето му сияеше от щастие, русата му коса беше разрошена. Бе изпитала обич и гордост, а той бе погледнал през моравата към нея и се бе усмихнал. В този миг лейди Макдоналд я бе подбрала, за да я запознае с мадам Пишон, съпругата на френския посланик, която бе подложила на изпитание ученическия ѝ френски. След няколко забележки за времето, двете бяха успели да се съгласят, че Великата китайска стена е наистина много дълга и францужойката отбеляза малко саркастично, че вероятно това е причината да я наричат „велика“. За щастие вниманието ѝ беше привлечено от по-интересен разговор и обърканата Хелън Франсис остана сама с шампанското си. За момента бе доволна, че е пренебрегната.

След малко се хвана, че подслушва разговора на малка група мъже, заобиколили доктор Морисън, прочутият пътешественик и кореспондент на „Таймс“, когото Том ѝ бе посочил в хотела. Вниманието ѝ бе привлечено от един от младежите, които стояха край него — поразително красив, чернокос, с широки рамене и силно тяло, чиито мускулести крайници издуваха прилепналия костюм от туид с елегантна кройка. Той ѝ напомняше пантерата, която веднъж бе видяла в лондонския зоопарк — ленива и сънена, но мускулеста и енергична, със стаена сила под гладката кожа, готова да скочи всеки миг. Беше го забелязала по пътя насам да препуска в галоп покрай каретата ѝ. Наблюдавала го бе как с лекота се извърта на седлото, за да подвигне някаква шега на един от приятелите си — опрял ръка на врата на коня. Когато се бе обърнал, сините му очи за миг бяха срещнали нейните. После бе дръпнал юздите и бе препуснал сред облак прах. Споменът за изправената му военна стойка се бе запечатал в ума ѝ. Не беше посмяла да разпита господин и госпожа Досън, представители на компанията на Том в Пекин, кой е този мъж. По някаква странна причина ѝ се бе сторило, че това би било нелоялно спрямо Том. Тя се

притесни, че той може да вдигне очи и да забележи как се е втреничила в него, но част от нея копнееше това да стане.

— Да, приемам Боксьорите много сериозно — казваше доктор Морисън с тих глас, контрастиращ с грубите му, твърди черти.

Хелън долови лекия колониален акцент в говора му. Том ѝ беше казал, че е чист австралиец.

— Стига, сър. Войници духове, които се появяват от нищото. Заклинания срещу сребърни куршуми и всякакви бабини деветини. Това да не е Африка!

Думите произнесе червенокос набит младеж с писклив, пронизителен глас. Хелън си спомни, че той беше един от ездачите, сред които бе яздил сутринта красивият чернокос мъж. Навярно бе от митничарите, за които Том говореше толкова пренебрежително.

— Не, не, е Африка, господин Симпсън — отвърна Морисън. — Това е цивилизация, която е имала история, когато прадедите ви са танцували в блатата. Суеверието не е приоритет само на расите, които тъй високомерно наричаме „примитивни“. Кога за последен път сте се пазили да не минете под стълба или сте чукали на дърво за късмет?

— Бабини деветини, сър. Едва ли мислите...

— Да, бабини деветини, но те имат дълбоки корени. Гарантирам ви, че през последните стотина години ние, западните нации, може да сме изкачили няколко стъпала по стълбата на разума и науката, но по времето на Шекспир — а в сравнение с китайската история, то е било преди миг — самите ние сме вярвали в таласъми, феи и Хелюин. Да вземем китайските земеделци. Те не са преживели нито селскостопанска, нито индустриална революция. Живеят в ритъм със сезоните и земята, но ако небето се разгневи, реколтата ще бъде унищожена от наводнение или градушка. Съвсем естествено е да вярват в богове, богини и магически заклинания. Те са единствената им защита. Поставете се на тяхно място, господин Симпсън. Представете си, че сте китайски селянин.

Хелън Франсис видя чернокосия мъж да се усмихва на смущението на приятеля си, който, усетил, че му се подиграват, кисело бе забил поглед в чашата си с вино.

Но Морисън беше неумолим.

— Представете си, че сме китайски кулита и работим на оризищата, господин Симпсън. Кое би ви изглеждало по-невероятно —

магическият амулет или парният локомотив?

Доктор Морисън чакаше със сурово изражение. Симпсън се усмихна глуповато.

— Сега разбирате гледната ми точка, нали? За тези хора суеверието е реалност и е дяволски опасно. Едва ли сте забравили какви поразии предизвикаха Тайпин в тази страна само преди петдесет години. Спомняте ли си в какво вярвахте?

— В християнството, нали? — оживи се Симпсън. — Или поне в нещо подобно — че малкият брат на Христос щял да дойде на земята.

— Християнство ли казахте? И загинаха двадесет милиона души? Това не ви ли притеснява, господин Симпсън? Мисля, че доказах правотата си.

Чернокосият мъж се разсмя. Хелън Франсис видя белите му зъби да проблясват на фона на загорялото лице. Не разбираше за какво всъщност става дума в този разговор. Дали доктор Морисън не намекваше, че християнството е също вид суеверие? Тя бе чувала за Боксьорите, но кои бяха Тайпин? Том никога не разговаряше с нея за политика. Навярно се опитваше да я предпази. Тази негова загриженост ѝ харесваше, но същевременно беше любопитна и донякъде разочарована, че в нейно присъствие той обръщаше повечето неща на шега.

Гладко избръснатият американски дипломат Хърбърт Скуайърс, на когото я бяха представили набързо по време на една от кратките почивки по пътя, се намеси в разговора.

— Не оспорвам силата на суеверието, доктор Морисън, но се боя, че и аз като нашия приятел тук се съмнявам Боксьорите да представляват някаква заплаха. Да, получихме писма от мисионери с няколко страховити истории за среднощни събрания и подстрекаване към бунт, които разследвахме, но в цялата работа няма нищо достатъчно сериозно, за да го докладвам у дома. Един ден селяните се бунтуват, а на другия — спокойно работят на полето. Доколкото знам, никой не е пострадал. Няма подпалени мисии. Всичко това са само преувеличени слухове, чисто безумие и ние съветваме нашите хора да запазят спокойствие.

— А какво ще стане, когато подпалят първата мисия? Пак ли ще препоръчате на хората си да останат спокойни?

— Наистина ли смятате, че това ще стане?

— Не знам, Скуайърс — отвърна Морисън. — А би ми се искало. Може и да е чисто безумие, но ще ви кажа едно: недоволство наистина съществува. Миналата година много хора вярваха в реформисткото движение и макар мандаринът да е доволен, че Цу Ши възстанови статуквото с дворцовия си преврат, цялата класа на търговците и голяма част от образованите хора са песимистично настроени. Бог да ни е на помощ, ако реколтата се окаже слаба.

— Боксьорите не са търговци, нито образовани хора.

— Разбира се, че не са. Но кой поведе селячеството във Френската революция? Интелектуалци като Робеспьер и Дантон. Не, не се смейте. Няма доказателства, че движението на Боксьорите е свързано с реформистите, нито пък с двореца. Просто в Китай нещата са винаги по-сложни, отколкото изглеждат. А тайните общества са едно от тях.

— Какви общества?

— Тайни. Вземете например прозвището „Боксьори“. Знаете ли как е истинското им име? „Юмруци за справедливост и хармония“. Доста сериозно звучи, не мислите ли? И не ми казвайте, че някой селянин го е измислил.

— А кой?

— Не знам, но тайните общества са част от същността на тази страна. Триади. Тонги. Престъпни братства, но в тях има нещо почитено. Наричат се патриотични общества. Защитници на хората срещу корумпираните династии. Белите лотоси били герои, които въстанали срещу монголците и създали династията Мин, а когато тя се корумпирала, я унищожили. Те все още съществуват, както и сектите Осма диаграма, Червените юмруци, Големите мечове, Големите ножове, Черните тояги. Съществуват стотици от тях и кой знае докъде са проникнали пипалата им в обществото. Всеки има нужда от защита. Обзалагам се, че Боксьорите са свързани с едно или повече от тези тайни общества.

— Признавам, Симпсън — Хелън Франсис се стресна, когато чернокосият мъж проговори провлечено, — че никога не съм очаквал Китай да е толкова вълнуваща страна. Трябва ли да разбирам, сър — обърна се той към доктор Морисън, — че ще рискувам кожата си, когато напусна сигурността на дипломатическата общност —

младежът махна саркастично с ръка към хората около себе си — и се впусна в глухата провинция?

— Вие сте Манърс, нали? — попита Морисън и го изгледа студено. — Казаха ми, че ще бъдете тук. Не, сър, за момента не предполагам нищо подобно. Боксьорите са обезпокоителен феномен, но досега не са нападали бял човек. А ако съдя по онова, което съм чувал за вас, със сигурност ще можете да се грижите за себе си.

— Очевидно репутацията ми ме е изпреварила.

— Бяхте консултант на японската армия. Да, чувал съм за вас. А наскоро разбрах, че сте напуснали този пост и ще помагате при строежа на железопътната линия. Къде ви изпращат?

Хелън Франсис усети как кръвта нахлува в главата ѝ, когато чу отговора му „Шишан“, но нямаше възможност да чуе продължението на разговора, защото, задъхан от вълнение, изпотеният Том се появи до нея с думите, че отборът му е спечелил играта и защо, за бога, тя стои сама и изоставена. Трябвало да си вземе още шампанско и да се запознае с приятелите му от легацията. Когато тръгнаха, тя се обърна и видя, че сините очи на Манърс я наблюдават насмешливо.

На обяда под дърветата я бяха сложили между един мълчалив преводач от легацията на име Причит и френския посланик. След няколко комплимента мосю Пишон забрави за нея и подхвана разговор на висок глас през съпругата на японския посланик със сър Клод, който седеше начело на масата. Том бе далеч и не можеха да разговарят. Зарязана в компанията на господин Причит, млад мъж, изпаднал в пристъп на крайна стеснителност, тя установи, че разговорът им върви трудно. Очите ѝ започнаха да шарят по другите маси. Лейди Макдоналд се грижеше за белобрадия сър Робърт Харт, началник на китайската митница, най-възрастният и очевидно най-мъдър жител на Пекин. Погледът ѝ се задържа върху великолепия тоалет на графиня Естерхази, която очевидно флиртуваше с госта вляво от нея. Хелън не можеше да види кой е той, защото едрата глава на господин Скуайърс го закриваше. После американецът мръдна, тя позна Манърс и бързо отмести поглед.

— Господин Причит — попита мило Хелън, — познавате ли всички присъстващи?

— Повечето — отвърна младежът. — Чуждестранната общност в Пекин е малка. Не познавам само някои от гостите. Защо?

— А, нищо, просто ми е интересно. На път за насам забелязах няколко отлични ездачи, които се надпреварваха.

— Сигурно са били момчетата от митницата, които обичат да се перчат. Съжалявам, не исках да кажа...

— Но те наистина се перчеха, не се притеснявайте — засмя се Хелън Франсис. — Особено единият. Не съм сигурна как се казва, май беше Манърс. Чудесен ездач.

— Съжалявам, госпожице Деламер, не разбирам много от езда.

— Аз обичам да яздя — каза Хелън. — Тук ходят ли на лов за лисици?

— Понякога играят на зайци и хрътки, има и жокейски клуб. Но аз самият не членувам в него.

— Господин Манърс сигурно е гордост за клуба.

— Хенри Манърс? Синът на члена на парламента? Не, госпожице, Деламер, той е гост тук. В легацията се получи телеграма за пристигането му.

— Звучи интригуващо.

— Не, беше най-обикновена телеграма. Сър Клод му помага да започне работа към китайските железопътни линии на север. Като услуга на баща му, лорд Бевърли, който заема някаква правителствена длъжност в Англия.

— Значи господин Манърс е инженер?

Преводачът, който до този момент избягваше да я погледне, внезапно я стрелна въпросително с тъжните си очи.

— Мисля, че е бил офицер в Кралските инженерни войски и е служил в Индия. Разбрах, че се е занимавал с какво ли не. Колоритна личност, госпожице Деламер. Последното му назначение е било в Япония. Мога ли да попитам защо толкова се интересувате от него? Искам да кажа, като оставим настрана ездаческите му умения?

Хелън Франсис с раздражение усети, че се изчервява, но се опита да го прикрие с палав смях, който прозвуча по-пискливо, отколкото възнамеряваше. Надяваше се, че не е прекалила с шампанското.

— Много сте лукав, господин Причит. Не се интересувам от господин Манърс. Какво намеквате?

Беше ред на Причит да се почувства неловко и той също поруменя.

— Извинете ме, ако съм се изразил неточно, госпожице Деламер. — Той се усмихна тъжно. — Често ми се струва, че владее по-добре ориенталските езици, отколкото светския разговор. — Като видя, че Хелън Франсис му се усмихва, той намери смелост да продължи: — По случайност господин Манърс е също лингвист. Говори добре японски и много напредна с китайския през месеците, откакто е тук.

— Изглежда го познавате добре.

— Пекин е малък град, госпожице Деламер. Не го виждам много често. Той предпочита светското общество пред моята кула от слонова кост.

— Момчетата от митницата?

Причит тихо се засмя. Неловкият момент преди малко сякаш му бе помогнал да се отпусне.

— Тук те се смятат за ултрамодерни. Б. Л. Симпсън, неговите колеги и някои от военните аташета.

— Не смея да попитам какви ги вършат.

— А аз определено не бих се осмелил да ви кажа, дори да знаех.

— Трябва ли да разбирам, че Манърс е порочен човек, господин Причит?

— Мисля, че го нарекох „колоритен“, госпожице Деламер. — Той се облегна, за да даде възможност на прислужника да вдигне остатъка от първото блюдо. Едва бе докоснал омара си. — Мога ли да попитам къде вие и господин Кабът...

— Моят годеник.

— Да. Мога ли да попитам къде ще отидете, когато напуснете Пекин? Доколкото знам, баща ви продава химически продукти някъде на север.

— Да, в Шишан. За там заминаваме.

— О, Шишан! — каза Причит и в очите му проблесна тъжно оживление. — И казвате, че ездаческите умения на господин Манърс са привлекли вниманието ви?

Този път Хелън Франсис откри, че се смее съвсем естествено.

— Разкрихте ме, господин Причит. Да, днес подочух, че господин Манърс също отива в Шишан и се опитвах да ви разпитам що за човек е. Ще ми простите ли?

— Справихте се отлично. Надявам се, не съм ви настроил с нещо срещу новия ви съсед.

— Точно обратното. Според вашите думи, той е изключително интригуващ човек. С радост бих се запознала с такава колоритна личност.

И толкова привлекателен мъж, добави тя наум. Каква порочна мисъл. Не биваше да пие толкова вино. Докато келнерът ѝ сервираше основното ястие — ростбиф и йоркширски пудинг — тя крадешком хвърли поглед към Манърс. Той бе отметнал глава и се смееше високо на някаква духовита забележка на графиня Естерхази. Белите му зъби проблясваха под тъмните мустаци. Хелън погледна към добрия и почтен Том, който явно преиграваше мача със солницата и пиперницата върху покривката. Един от приятелите му се вгледа и довърши илюстрацията на тактиката с няколко хлебчета. Жената, която седеше между тях, очевидно съпруга на някой от служителите в легацията, изглеждаше видимо отегчена. Добрият стар Том, с обич си помисли Хелън.

— Ако ще ходите в Шишан, госпожице Деламер — казваше Причит, — може ли да се осмеля да ви отправя едно предупреждение?

— За господин Манърс ли? — изненада се тя.

— Едва ли бих направил подобно нещо — отвърна младежът. — Не, не искам да ви тревожа, но чували ли сте за Боксьорите?

— Изглежда, всички говорят само за тях — забеляза тя, — но господин Скуайърс каза преди малко, че неговото посолство смята слуховете за тях за чисто безумие.

— Това е официалното становище и на нашата легация. Надявам се, че сме прави. Но имам приятели китайци, които са на друго мнение. Шишан е далеч оттук и железопътната линия още не е стигнала до него. Просто ви предупреждавам да си отваряте ушите и ако чуete нещо тревожно, не смятайте за позорно да заминете веднага оттам и посъветвайте баща си и господин Кабът да направят същото. За мен ще бъде чест, ако от време на време ми пишете, за да ме уведомите какво е положението. Това исках да ви кажа — завърши той с тъжна усмивка.

— Много мило от ваша страна, господин Причит. Разбира се, че ще... Приемам много сериозно предупреждението ви и непременно ще ви пиша. За мен ще бъде истинско удоволствие.

Какъв смешен и тъжен човечец, помисли си тя.

— Но стига сме говорили за тези ужасни Боксьори.

След третото блюдо, амбициозно приготвен лимонов желиран крем, дамите оставиха господата да изпият брандита си. Единственото изключение беше графиня Естерхази, която, за възмущение на някои от съпругите, не само настоя да остане при мъжете, но и поиска голяма пура, която самият сър Клод — вечният идеален домакин — шеговито ѝ запали. Разговорът на кафе във всекидневната на лейди Макдоналд естествено се съсредоточи върху многобройните предполагаеми връзки на графинята с влиятелни фигури от австрийския и руския двор. Носеха се слухове, че за краткото време, откакто беше в Пекин, не е отблъснала нито един почитател. Мадам Пишон, която несъмнено бе разтревожена за репутацията на френския военен аташе, забеляза, че дори един млад англичанин явно не бил равнодушен към чара ѝ. Ето и днес на обяда... В този момент тактичната лейди Макдоналд попита госпожа Досън дали тя и младата ѝ приятелка не са изморени след напрежението през деня и след като двете възрастни дами си размениха разбиращи погледи, решиха, че наистина е така. Затова госпожа Досън и разочарованата Хелън Франсис бяха отведени до малка, просто обзаведена стая в задната част на храма, където можеха да полегнат за следобеда.

Докато госпожа Досън хъркаше до нея, Хелън Франсис лежеше на железния креват и мислеше за разговора за Боксърите и този с Причит, за Манърс и графинята. Припомняше си как чернокосият красавец се обръща на седлото, сините му очи и белите зъби. Какво беше казал доктор Морисън? Консултант на японската армия? И нещо, свързано с железопътни линии. Наистина ли той щеше да замине с тях за Шишан? Колко бе различен от Том. Скъпият Том с широкия гръден кош и силни ръце, крива усмивка и сърдечен смях. Но неусетно образът му започна да се слива с този на Манърс и внезапно в съзнанието ѝ остана само той — с широките си рамене, пъргавото тяло, тънките модни мустачки. Опасен. Черна пантера, която дебне. А какъв беше Том? Лъв? Не, голямо рошаво куче. Дебнеца пантера и рошаво коли, сладко рошаво коли...

Събуди се с главоболие. Така ми се пада, помисли си, задето пих толкова много шампанско. Сънливо последва госпожа Досън обратно на моравата. И там видя Том с Хенри Манърс.

— Скъпа, имам чудесни новини — каза Том. — Представи си, този човек също е назначен в Шишан. Хенри Манърс. Годеницата ми

Хелън Франсис Деламер. Можем да пътуваме заедно. Не е ли страхотно?

— Очарован съм — каза Манърс, повдигайки ръката ѝ към устните си.

Тя почувства как мустаците му бръснаха пръстите ѝ. Присвитите му насмешливо очи се възряха в нейните.

— Манърс отива там да строи железопътната линия. Ще живее в лагера, но той е съвсем близо до града и ще можем да се виждаме често. А докато аз пътувам из провинцията, двамата можете да излизате на езда. Изглежда местността е подходяща за това, а от време на време организират и лов.

— И аз разбрах така — каза Манърс, — но мисля, че е предимно за мечки и елени.

— Тази сутрин ви видях да яздите — каза Хелън Франсис. Думите сякаш неволно изскочиха от устата ѝ.

— Така ли? — попита Том. — Гледа ли надбягването? Беше невероятно, нали? С Манърс ще се състезаваме по обратния път. Разбира се, ако е достатъчно светло. Ейч Еф^[2], не е ли страхотно! Преди малко се тревожех — естествено, не ти казах, — че ще пътуваме само двамата до Шишан, а и там няма да имаме истинска компания, освен баща ти и старият доктор. Чудесно е, че и Манърс идва с нас.

Необходимостта да му отговори ѝ беше спестена, тъй като сър Клод Макдоналд изникна до тях.

— Манърс — поздрави той.

— Сър Клод. Прекрасен излет — отвърна Манърс.

— Да, така наричаме тези скромни забавления. Те са част от дипломатическото ежедневие. Радвам се, че тримата сте се запознали. Значи ще пътувате заедно за Шишан?

— Така изглежда. Какво щастливо съвпадение, нали?

— Да, така е. Както знаете, аз не вярвам на измислиците за Боксърите, но съобщават за бандитски нападения и е разумно човек да вземе мерки. Надявам се, че ще тръгнете добре въоръжени. В Шишан имаме отлични връзки в лицето на Еъртън. Солиден човек, освен това добре познава мандарина. С него ще бъдете в безопасност.

— С нетърпение очаквам да се запознаем.

— Той е умен човек, млади ми Хенри. Моят съвет е да се вслушваш в думите му. И то внимателно.

Сър Макдоналд впи поглед в очите на Манърс, сякаш за да подчертае думите си. Младежът се усмихна и сведе поглед. Посланикът се обърна към Том и Хелън Франсис.

— Не познавам баща ви, госпожице Деламер, но Досън казва, че по мнение на компанията, той се справя отлично в онзи край. Случайно разбрах, че имате повод за поздравления. Двамата сте сгодени, нали?

— Официално още не, сър. Само си дадохме дума.

— Разбирам, не сте получили съгласието на баща й. Е, сигурен съм, че той ще го даде. Вие сте късметлия. Разбрах, че ще бъдете помощник на господин Деламер.

— Да, сър. С нетърпение го очаквам.

— Е, добре. Няма да ви задържам. Чака ви дълъг път. Благодаря ви, че дойдохте. Грижете се добре за себе си в Шишан. И, Манърс, помни съвета, който ти дадох.

— Да ви призная — каза Том, докато вървяха към конете и каретите, — почувствах се сякаш пак ме е повикал училищният директор.

— Стар глупак — промърмори Манърс. — Умът му витае в облаците. Изобщо не знае какво става.

— Какъв съвет ви даде? Изглежда, много държи да го последвате?

— Съвет ли? Точно като стария Полоний. „Пари — нито заемай, нито вземай назаем!“^[3] Мисли си, че заради баща ми е длъжен да ме държи изкъсо. Ама че наглост!

— Значи смятате да станете черната овца на семейството, така ли, господин Манърс?

— За бога, Ейч Еф, как можеш да говориш така? — Том погледна разтревожен към новия си приятел, но Манърс се засмя.

— Аз вече съм черната овца в семейството, госпожице Деламер — каза той, поклащайки се на седлото. — Впрочем, и аз ви видях тази сутрин. Това, че слушахте отстрани, доста оживи ужасната проповед на Морисън. Кабът, сър Клод бе напълно прав. Вие сте късметлия. Ще се видим по пътя.

Хелън Франсис наблюдаваше как Манърс умело маневрира с коня си между каретите, за да се присъедини към Б. Л. Симпсън и няколко други ездачи. Тя и Том тръгнаха да търсят каретата на Досън

между лъскавото сборище от кабриолети, двуколки, файтони и карети, за които се грижеха униформени коняри с конусовидни шапки.

— Харесва ли ти Хенри Манърс, Том? — попит тя тихичко и мушна ръката си в неговата.

— Ами да, страхотен тип е. Отличен спортист. Защо питаш?

— Изглежда съвсем различен от теб.

— Имаш предвид, че е по-светски човек, а? — усмихна се Том.
— Е, доста си е поживял. Правил е какви ли не интересни неща.

— Нямах предвид само това — каза Хелън Франсис. — Очевидно се ползва с известна репутация.

— И то съвсем заслужено, бих казал. Бил е войник, инженер. Живял е в Индия, в Индонезия, Япония. Вероятно ще ни разказва интересни истории край огъня, докато пътуваме към Шишан. Нали не си против да пътува с нас? Сигурен съм, че няма да ни пречи.

— Разбира се, че не съм против, Том, щом ти си доволен. — Тя бързо го прегърна и го млясна по бузата. — Знаеш ли, ти си много добър човек.

— По-кратко, приятелко, някой може да ни види — каза Том, но очите му грееха от щастие и гордост, когато тя отново го целуна, смеейки се.

После облегна глава на гърдите му и двамата останаха прегърнати между каретите под безразличния поглед на китаеца коняр. Когато чуха гласове зад себе си, бързо се разделиха и се обърнаха с невинни усмивки към господин и госпожа Досън, които бяха дошли да вземат Хелън в каретата си, за да я откарат в Пекин.

— Коя е момата? — попита Симпсън, когато Манърс се изравни с него.

— Хелън Франсис Деламер — провлечено отвърна Манърс. — Ще пътуваме заедно до Шишан.

— Голям късметлия си. Няма нищо по-хубаво от буйна червенокоска за успокояване на душата.

— Може да се окаже трудна. Изглежда е сгодена.

— Какво? За Том Крикетиста? Това едва ли ще те затрудни, приятелю.

— Най-малкото перспективите за Шишан стават по-интересни. Е, на колко ще се обзаложим?

— Двадесет гвинеи, че ще стигна градските стени преди теб. Или слушай, да удвоим залога, а аз ще прекарам един час с новото монголско момиче, на което се радваш при мама Зоу.

— Тя няма даже да те погледне. Но добре, щом искаш, нека бъдат петдесет гвинеи. Преди залез-слънце ще ми бъдеш длъжник.

— Ще трябва здравата да яздиш, момко — дрезгаво се засмя Симпсън.

— Аз винаги яздя така — отвърна Манърс и шибна коня си, който препусна в галоп.

Сър Клод стоеше на любимото си място с изглед към равнината, захапал пура и скръстил ръце на гърба си. В далечината различаваше облаците прах, заобикалящи гостите му, които се придвижваха обратно към града. На хоризонта едва се виждаха кулите и стените на града. Слънцето потъваше зад дърветата. Денят бе минал уморително, но и удовлетворително. Беше прекарал половин час в разговор с руския посланик и както беше очаквал, първоначалните заплахи бяха преминали в любезни фрази за хармоничните отношения между техните две империи и общата им цел да цивилизоват Азия. Беше сигурен, че още тази вечер от руската легация щеше да бъде изпратена телеграма и че скоро ще получи добри новини от Кашгар. Беше провел полезен разговор и с японския посланик и бе доволен, че той, изглежда, споделяше мнението му за положението в Китай. Разбира се, че човек никога не можеше да се довери на японците, но в този случай сър Клод се радваше да има съюзник при поредната конфронтация с мосю Пишон, която се очертаваше на съвета на посланиците във вторник. Какво възнамеряваше Пишон? Да иска легациите да се въоръжат? Докъде щяха да стигнат провокациите му?

Зад него слугите разчистваха масите, градинарите метяха угарките от пури по моравата. Жена му беше взела вана и си почиваше. Той с нетърпение очакваше една спокойна вечер, през която да почете Тролъп^[4] и да пийне чашка-две хубаво малцово уиски.

Чу изкашляне и с изненада видя, че Причит притеснен стои зад него.

— Какво правиш тук? Всички отдавна си тръгнаха.

— Съжалявам, сър. Тръгнах си с тях, но после реших, че работата не може да чака до понеделник, затова... се върнах.

Сър Клод искрено се възхищаваше на професионалните качества на Причит. Той идеално изпълняваше фиктивната си длъжност на преводач. Беше добър ориенталист. Беше изключително компетентен и в другата си роля — като събирач на информация за разузнаването от легацията. Но беше ужасно стеснителен.

— Можеше да ме дръпнеш настрани по време на излета.

— Да, сър.

— Добре, казвай какво има.

— Получихме още едно писмо, сър.

— Пак ли за Боксьорите?

— Да, сър.

— Причит, Причит, ти и твоите Боксьори. Какво има този път?

— От нашия агент във Фусин е, сър. Това е в Манджурия, западно от Мукден. В пограничните територии. Там има известна гробница.

— Знам къде е Фусин. Продължавай.

— Нашият агент пише, че имало проблеми с Боксьорите, особено след пристигането на един просещ монах. Не за пръв път чувам за него, сър...

— Или за други като него. В Китай има хиляди шарлатани, които бунтуват селяните по един или друг начин.

— Да, сър. Може би не е важно дали този монах е същият или не. Особеното при инцидента е, че става дума за смърт — за убийство, сър.

— Убийство ли? На мисионер? На бял човек?

— Не, сър. Там имаше мисионери — доктор Хендерсън и съпругата му от Шотландското мисионерско дружество. Били тероризирани — тълпата обградила къщата им, — но не са пострадали. Разбира се, били много уплашени. Разбрах, че са напуснали Фусин и са на път към Пекин.

— Това може да предизвика паника. Трябва да ги открием, преди да проговорят пред вестниците. Но ти каза, че някой бил убит.

— Да, сър. Китаец християнин. Известен търговец, който търгуваше с няколко от нашите компании. Бил е... пребит до смърт,

сър.

— От Боксьорите ли?

— Да, сър.

— Сигурен ли си? Бил е убит от Боксьорите, защото е християнин и общува с чужденци?

— Не е ясно, сър.

— Но ти смяташ така? И агентът ти също?

— Да, сър.

— Какво е в момента положението във Фусин?

— Местните управници изпратили войници и разпръснали метежа. Няколко от водачите му били арестувани, включително убийците на търговеца. Просещият монах изчезнал. Изглежда за момента положението се е нормализирало. В местния ямен ще има процес и екзекуции.

— В такъв случай това явно е вътрешен китайски проблем.

— Извинете, сър?

— Техен проблем с реда и законността. Гражданите са се разбунтували по някаква причина, а властите са овладели положението. Откъде знаеш, че този търговец не е бил нечестен и мразен в града — естествен обект на насието на тълпата, може би дори причината за него?

— Бил е християнин.

— Това не е гаранция. Навремето лично познавах доста търговци измамници, макар и християни. Може да е продавал некачествено жито или нещо друго. Не, тази случка нищо не означава. Най-обикновено брожение. Непрекъснато се случва.

— Моят агент пише, че са били Боксьорите. Имало е и убийство. Първото, сър.

— Тези дни всички говорят за Боксьорите. Не, Причит, струва ми се, че ще бъде безотговорно, ако реагираме пресилено на този инцидент. Забрави за него. Почини си добре през почивните дни или онова, което е останало от тях. Ще поговорим пак в понеделник.

— Сър, не може ли да проучим инцидента? Може да се окаже важно.

— Стига, Причит. Само Боксьорите ти се въртят в главата. Какво предлагаш?

— Сър, Манърс ще мине оттам на път за Шишан. Защо не поискаме да ни докладва за случая?

— Не споделям доверието ти в младия Хенри. Прекалено е близък с японците за моя вкус, а и с всичко от женски пол, което ходи на два крака. Той има лоша репутация, Причит. Помагам му, защото баща му ме помоли, а и ти смяташ, че идеята е добра, но лично аз имам резерви. Не одобрявам и този безумен план за пренасянето на оръжие, който ти и Лондон съчинихте зад гърба ми. Помни ми думата, той ще гръмне в лицата ви.

— Но за да се противопоставим на руското влияние в Манджурия...

— Да, четох доклада ти. Но цялата работа продължава да не ми харесва и като си помисля, че разчиташ не на друг, а на младия Манърс...

— Сметнахме, че връзките му с Япония ще са особено полезни, сър.

— Както искаш, Причит, както искаш. Накарай го да ни прати доклад за инцидента във Фусин. Но поверително. Официалното ни становище си остава, че това е било незначително брожение.

— Да, сър. Благодаря ви, сър.

— И се погрижи да се срещна със семейство Хендерсън възможно най-бързо, след като пристигнат в Пекин.

— Да, сър.

— И без повече разпространяване на слухове за Боксърите.

— Да, сър.

— А сега си върви. Обратният път е дълъг. И, Причит, благодаря ти. Ти си добър човек.

Сър Клод въздъхна. Макар тук-там из равнината все още да сияеха петна от слънчева светлина, здрачът нахлуваше откъм хълмовете. В къщата бяха запалили първите лампи и жълтата светлина зад ромбоидните прозорци беше топла и подканяща. Край ухото му бръмна комар.

— По дяволите! — тихичко изруга той и влезе вътре.

Локомотивът бълваше облаци бял дим, докато Том и Хелън Франсис чакаха до купчината куфари и вързопи върху

импровизираната дървена платформа. Хенри Манърс беше отпътувал преди тях и вече трябваше да е осигурил конете, мулетата и ескорта, който щеше да ги отведе до Шишан, но от него нямаше и следа. Бяха захвърлени наред пустошта. Десетина метра по-надолу, на дъното на дерето се виждаше бедно селце от кирпичени къщи. Тънката спирала бял дим, която се виеше над един от плоските покриви, подсказа на Хелън Франсис, че то е обитавано, но единственият друг признак на живот беше едно куче, което гложгаше овчи кокал на голата земя в краката ѝ. Зад охлаждащия се локомотив се виждаше изкопът за релсите и насипът от черно-кафява пръст, който стигаше чак до хоризонта. Но нито релсите, нито траверсите бяха положени, така че линията свършваше дотук. Докато Том нетърпеливо крачеше по платформата, разтревожен от отсъствието на Манърс, Хелън Франсис изпитваше единствено възбуда. Духаше силен вятър, в ноздрите ѝ нахлуваше мирис на трева и тя изпитваше приятното усещане, че е сам-сама наред тази пуста равнина.

Тридневното пътуване с влак от Пекин също ѝ беше доставило удоволствие. Вагонът, в който имаше всекидневна, спални купета, кухня и трапезария, както и дузина прислужници и готвачи, които ги обслужваха, беше невероятно луксозен. Манърс им го беше уредил, благодарение на длъжността си в железопътната компания. Бяха го прикачили в края на редовния влак за Тиендзин, а след това им бяха дали собствен локомотив, който да ги откара до края на линията. Хелън Франсис никога през живота си не беше обслужвана така — като кралица. С Том изиграха безброй игри на дама и „Не се сърди човече“ във всекидневната, а вечер се хранеха като кралски особи. През по-голямата част от времето пейзажът беше равнинен и сучен, но на втория ден преживяха интересни моменти, докато бавно маневрираха покрай Великата стена с останките от назъбени укрепления, които се виеха под невъзможни ъгли покрай острите планински вериги. После се бяха спуснали към крайбрежието, защото железопътната линия минаваше покрай залива Бохайван. Синьото море и малките борчета по носовете приличаха на красиви картини, чиято рамка бяха пердетата на прозореца им.

Том бе очарователен и грижовен, забавляваше я с поток от разкази и шеги. Всъщност това беше първият път, когато тя оставаше насаме с него, но той се бе държал мило и джентълменски и я

изпращаше всяка вечер до вратата на спалното ѝ купе, пожелавайки ѝ „лека нощ“ с прегръдка и благоприлична целувка. Не беше опитал да стигне по-далеч, което не я изненада. Том приемаше своите отговорности и нейната чест сериозно като самия живот. Тя се бе уловила да се чуди какво ли би било да пътува с Хенри Манърс сред този разкош. Щеше ли и той да се държи като джентълмен с една млада дама, която е сама и беззащитна. Пантерата и нейната плячка. Чудеше се защо бе предпочел да не пътува с тях през първия етап на пътешествието им. Спомни си един от слуховете, които се носеха в Пекин за лошите му приятели от митницата и техните хареми от „порочни жени“, както ги наричаше тя. Знаеше, че Манърс също е пътувал с частен вагон. Мина ѝ през ум, че изобщо не е бил сам. Беше ли качил тайно на влака някоя екзотична китайска куртизанка в синя копринена роба, с нефритени шноли в буйните коси, дълъг червен маникюр и малки крачета? Представяше си как тази подобна на кукла жена седи на коляното на Манърс, докато той иронично я съзерцава с разкопчана риза, пура между зъбите и тумбеста чаша с коняк в ръката. При това неприлично видение тя се бе изчервила и хвърляйки поглед към откритото жизнерадостно лице на Том, потънал в някакъв разказ в списание „Блекуд“, бе поклатила глава.

Знаеше, че е влюбена в Том. Още от онази вечер на сред Индийския океан след карнавала, когато стояха на палубата под звездите, а далечната музика на оркестъра се сливаше с плисъка на вълните. Обвити от мрак, те се взираха във фосфоресциращите отблясъци на морето. Карнавалът бе на тема „Шекспирови герои“ и Хелън Франсис бе избрала Отело и Дездемона. После дръзко бе предложила да си разменят ролите и Том се бе съгласил. Така тя се бе появила в клин, жакет и намазана с вакса като дребен, изящен Отело, докато едрият Том в бухнала рокля, направена от перде, разнищен парцал на главата, представляващ буйни къдрици, и яркочервено червило, размазано по лицето като на френски клоун, бе спечелил всички овации като ексцентрична пародия на хубавата Дездемона. Естествено двамата бяха спечелили първа награда, а междувременно той бе завладял сърцето ѝ. Хелън не се бе изненадала, когато същата вечер Том ѝ беше предложил да се омъжи за него — малко непохватно, почти извинително. Загледана в очакващите му очи, тя внезапно бе изпитала покъртителен прилив на нежност и бе приела. Той я бе

целунал, смазвайки лицето си с вакса и те се бяха смели дълго и от сърце, стиснали здраво ръцете си.

Разбира се, на другия ден той се бе чувствал преизпълнен с вина и тревога какво ще си помислят баща ѝ и леля ѝ. Беше им обещал да я съпровожда. Беше ли предал доверието им? Беше ли се възползвал от положението? Тя му беше отвърнала, че определено го е направил и това ѝ е много приятно. Той се бе притеснил още повече, а тя се бе разсмяла от сърце на скрупулите му. След няколко седмици Том бе възвърнал жизнерадостното си настроение и сега изглеждаше щастлив при перспективата официално да поиска ръката ѝ. От своя страна Хелън Франсис не бе изпитала никакви притеснения. Откакто корабът се бе отделил от кея на Саутхемптън сред облаци чайки и водни пръски, сякаш целият ѝ предишен живот се бе свел до фигурата на леля ѝ, която махаше с ръка от брега, а после се беше превърнал в спомен. Сега реалността се състоеше от усещането, че всеки следващ ден това дълго и все още незавършено пътуване продължава. Дори първите вълнуващи седмици, шкваловете в Бискайския залив, загадъчната Гибралтарска скала, обвита в мъгла, делфините и летящите риби в Средиземно море, керваните камили, чиито силуети се очертаваха на фона на пустинята, когато преминаха през бурните води на Суецкия канал, пазарът за подправки в Аден — гледки и звуци, които на времето бяха наелектризирали всичките ѝ сетива — сега сякаш принадлежаха към далечното минало — толкова много неща се бяха случили оттогава. Бомбай, Коломбо, Пенан. Островите на подправките на фона на златистия залез. Хонконг. Шанхай. Тиендзин. Пекин. Тя живееше ден за ден в едно безкрайно вълнуващо настояще, от което Том беше част, затова ѝ се струваше естествено, почти неизбежно, че трябва да го обича. Не се страхуваше от баща си. Спомняше си го смътно от времето, когато беше дванадесетгодишна. Той бе пристигнал в къщата на леля ѝ — огромен и внушителен — и я бе отрупал с подаръци. Тогава за пръв път бе видяла възрастен човек да плаче. Той я прегръщаше, смееше се и ридаше. Големи солени сълзи се стичаха по зачервеното му лице, покрай подпухналия нос и потъваха в гъстите му мустаци, докато дебелият му глас шепнеше на ухото ѝ: „Момиченцето ми. Милото ми момиченце.“ Само след няколко дни той отново бе изчезнал, но Хелън бе запазила спомена за топло, любящо и успокояващо присъствие, ухаещо на алкохол и

тютюн, и когато си бе заминал, тя също бе плакала неутешимо. Беше сигурна, че той ще хареса Том или че тя ще му повлияе. Но това беше още далеч в бъдещето. А днес се радваше, че стои на дървената платформа наред пустата равнина в очакване Хенри Манърс да се появи с конете. Това бе вълнуващата реалност на мига.

Все пак е странно, помисли си тя, докато Том крачеше напред-назад и вятърът свиреше в ушите ѝ. Никога не си бе фантазирала за Том, както за Хенри Манърс. Разбира се, Том винаги се бе държал безукорно. Никога не бе ставало дума за физическа близост преди сватбата, с изключение на редките сладки прегръдки и целувки, когато тя обичаше да се разтапя в силните му ръце. Знаеше какво ще стане, когато се оженят и го очакваше с нетърпение или поне така си мислеше. Истината беше, че не се бе сещала за това, докато не съзря мускулите на Хенри Манърс да се движат под туиденото сако и бедрата му да стискат коня по пътя през Пекинската равнина. И сега, особено когато беше сама, изглежда, не можеше да мисли за нищо друго.

Естествено, тя не беше наивна. В училище се бе галила, бе усетила топлината и сладостта в корема и слабините си, но тази възбуда ѝ се струваше някак механична и се бе научила да устоява на изкушението. Струваше ѝ се, че това е неприлично, дори неестествено и не се бе присъединявала към кикота и шушукането на останалите момичета от спалнята, които правеха това и много други неща на себе си и другите, макар да бе принудена да слага възглавницата върху главата си, за да не ги чува. Всяка нощ след излета тя се събуждаше, усещайки същата топлина и влага между краката си, както в училище, и непозната тръпка в гърдите и корема. Беше си казала, че всичко е наред. Беше сънувала Том. Естествено беше подсъзнанието ѝ да очаква сватбената нощ, но повечето пъти, когато отвореше очи, виждаше лицето на Хенри Манърс и тогава лежеше будна в тъмнината, опитвайки се отчаяно да го замени с образа на Том. Кълнеше се, че дори не харесва Манърс. Както казваше Том, той беше авантюрист. Донжуан, мъж с минало. Искаше ѝ се да е по-опитна в светските контакти. Съмняваше се, че самоуверена жена като графиня Естерхази изпитва подобни съмнения и тревоги. Но колкото и да се опитваше, не можеше да избие Манърс от главата си. Колкото по-скоро се омъжиш,

момичето ми, толкова по-добре, каза си тя, имитирайки, доколкото можеше, гласа на баща си.

— Какво каза? — попита Том.

— Нищо. Говорех си сама.

— Внимавай. Това е първият признак на лудост. Къде, по дяволите, се губи той? Не вярвам, че човек като Хенри Манърс може да е толкова несериозен.

— Разбира се. Той е образец на сериозност.

— Какво те прихваща, Ейч Еф? Понякога имам чувството, че Манърс не ти харесва. В момента почти изцяло зависим от него.

— Не се тревожи, Том, ще дойде. Няма да опровергае репутацията си.

— Ето пак започваш.

— Нямам нищо против господин Манърс. Просто съжалявам, че вече няма да сме сами. Тези три дни с теб ми бяха много приятни. Ще ми липсваш.

— Сладката ми кифличка — отвърна Том. — Дай да те прегърна.

И докато те се прегръщаха на платформата, Хенри Манърс и керванът мулета се появиха в галоп, обвити в облак сив прах. Хелън Франсис вдигна глава от рамото на Том и погледна право в засмените сини очи на Манърс. Той насмешливо вдигна шапка във въздуха, укротявайки неспокойния си кон с другата ръка.

Те бързо свикнаха с ритъма на кервана. Осем товарни мулета носеха багажа им и провизиите за пътуването. Манърс бе наел шест носачи на мулета, които служеха и като въоръжена охрана. Когато ги видя за пръв път, Хелън Франсис реши, че изглеждат страховито. Имаха грубовати набръчкани лица, рехави мустаци и свирепи дръпнати очи над изпъкналите кафяви скули. Носеха подплатени палта до коленете, кожени ботуши и шапки, на гърбовете си имаха пушки, а на коланите — ножове. Плитките им бяха намазани с животинска мас и те ги прибираха под шапките си или ги увиваха около вратовете си. Тя беше казала на Том, че ѝ напомнят за разбойниците на Али Баба. Но когато ги опозна, беше впечатлена от любезността и чувството им за хумор. Всяка вечер, когато седяха в своя лагер, тя ги наблюдаваше да си подават бутилка с безцветен алкохол, да пушат дългите си лули и да

петя протяжни песни с тъжни мелодии. Водачът им, лао Чжао се обяви за неин личен телохранител и коняр. Помагаше ѝ да се качи и слезе от коня при всяко спиране (не че тя имаше нужда от помощ; монголските коне бяха дребни), носеше ѝ допълнително юфка и овнешко, разтоварваше багажа ѝ, опъваше палатката ѝ или мятеше чердже на раменете ѝ, когато духаше студен вятър. През цялото време бърбеше и се смееше, а подвижното му лице се кривеше в странни гримаси и смехотворни изражения. Естествено тя не разбираше и дума от това, което той говореше, но усещаше, че е дружелюбно настроен и след първия ден приемаше с удоволствие грижите му.

Два дни яздиха през тревисти и солени равнини, в които почти липсваха следи от човешко присъствие. Понякога срещаша някой пастир със стадо овце или кози. Лао Чжао ги караше да спрат и започваше продължителен пазарлък, след който носеше овца или агне за вечеря. Манърс и Том, които язدهа отпред, си отваряха очите за дивеч. Хенри застреля дропла от седлото си, като извади пушката от калъфа и се прицели в небето с бързо и плавно движение. При друг случай той видя следи от див елен. Заедно с Том и един от носачите те препуснаха в далечината и се върнаха след три часа с малка дива коза, метната зад седлото на Манърс.

Двамата мъже се сприятелиха. Яздеха един до друг и Том прехласнато слушаше разказите на Манърс за ловните му експедиции на Индийския полуостров и в подножието на Хималаите. Понякога се надбягваха и Хелън Франсис забелязваше огромното удоволствие, изписано на лицето на годеника ѝ, докато се опитваше да изпревари спътника си. Самата тя бе доволна да язди бавно с багажа, усещайки вятъра върху лицето си. Гледаше замечтано безкрайното тревисто пространство под безоблачното небе или слушаше необичайните песни на носачите.

Вечер, докато седяха край лагерния огън, Хенри Манърс се проявяваше като учудващо добър компаньон. Том се бе оказал прав — той разказваше удивителни истории за индуските храмове, населявани от маймуни и влечуги, които бе открил в джунглите, за каменните изображения на страховити богове и култа на удушвачите Туге, който според него все още бил разпространен в по-отдалечените планини и гори. Той описваше великолепните дворци в Делхи и Агра; походите срещу дивите племена на северозападната граница; нелепите социални

взаимоотношения в Симла — скромно планинско градче, преобразено в резиденция заради вицекраля и неговия двор, които решили да избягат там от лятната жега. Говореше за годините, прекарани в Япония. Не се впускаше в подробности за военните си консултации, а разказваше за градините и храмовете, за Буда в Камакура, за еленовия резерват в Нара, красотата на панорамния път край Вътрешно море, за планината Фиджи и странните ритуали на японския двор. Говореше с ентузиазъм и търпимост за непознати места, което противоречеше на циничните му светски маниери, демонстрирани в Пекин. Но в разказите си споменаваше за познати, чиито имена Хелън Франсис бе виждала само във вестниците — политици като Джордж Кързън и Артър Балфур, писатели като Бърнард Шоу и Макс Биърбом, театрални величия като Сара Бернар, Елън Тери и Биърбом Трий — и това показваше, че е свикнал да се движи в изискано светско общество, в далеч по-висши кръгове от нейната среда. Тя разбра, че дори е присъствал на сутрешни приеми с Уелския принц — Бърти, както го нарече той — преди необяснимото му прехвърляне от гвардията в Кралските инженерни войски и изпращането му в Индия в началото на 90-те. За Хелън Франсис светът на английската аристокрация бе екзотичен като звездните азиатски нощи, но далеч по-страшен. Нито веднъж Манърс не се похвали, нито подчерта превъзходството си над тях. Всъщност тя започваше да се чуди дали си е въобразила хищническото му излъчване, което бе я впечатлило още при първата им среща в Пекин. Той бе очарователен и приветлив към нея и се държеше почтително като Том. Но годеникът ѝ, който бе само няколко години по-млад от Манърс, изглеждаше непохватен като ученик в сравнение с него, докато настойчиво, почти раболепно го молеше да разкаже още истории от интересното си минало и попиваше всяка негова дума.

Следобедна на третия ден равнината премина в леки възвишения и те се оказаха сред ябълкови градини и стопанства. По хълмовете се виждаха дъбови и брястови горички. Селяни със сини дрехи жънеха в просените поля или караха каручки по изровените пътища. Все по-често минаваха през села и две поредни нощи носачите предпочетоха да отседнат в кервансараите, специално построени за мулета и пътешественици. Тримата европейци, които не желаеха да спят в задимените помещения с мулетарите, опънаха палатките си на двора

отвън, но заради слуховете за бандити и крадци, се радваха на дебелите кирпичени стени, които им създаваха илюзията за защита от всяка заплаха, която можеше да дойде от селото. За Хелън Франсис бе вълнуващо да седи между каруците под звездите, докато огромните сенки на мулетарите се отразяваха върху светлата намаслена хартия на прозорците под звуците на някакъв струнен инструмент. Това ѝ напомняше на сцената в хана от „Дон Кихот“ или някой от средновековните романи, които бе чела като момиче.

Всяка подробност от живота на селяните, непроменен от векове, ѝ се струваше очарователна и тя се зарадва, когато на петия ден Манърс ѝ съобщи, че скоро ще стигнат до първия град по пътя си — Фусин. Той ѝ каза, че именно в него, основателят на манджурската династия Нурхачи издигнал аванпост към запада и пак там бил погребан един от неговите племенници, виден благородник. Освен това, по думите му, градът сигурно щеше да прилича в голяма степен на крайната им цел — Шишан.

Крепостните кули изникнаха пред погледа им още отдалеч. Фусин беше малък град, кацнал на един хълм. Стените напомняха на големите укрепления на Пекин, но в по-малък мащаб. На по-ниска площадка от западната страна се издигаше древна пагода. Том и Хелън Франсис възбудено изреждаха какво ще си купят от пазара. Когато наближиха големите порти, пътят беше претъпкан с хора. Същата сутрин Манърс бе препуснал напред заедно с лао Чжао, за да закупи провизии и да намери място за преспиване преди пристигането на кервана. Сега те го видяха да излиза от портата, разпръсквайки хората по пътя си. Внезапно вниманието им бе привлечено от викове вляво от тях. Там, на равен параден плац, който се намираше между тях и приближаващия се Манърс, се бе събрала голяма тълпа, ограждаща празно пространство. От конете си те можеха да виждат над главите на зяпачите. За миг Хелън Франсис се обърка и не разбра какво става там. Десет-единадесет души бяха коленичили на земята. Едри мъже, голи до кръста, държаха ръцете им зад гърба. Други стояха пред коленичилите фигури и издърпваха опашките им така, че вратовете им да бъдат оголени. Сивокос мъж в синя роба стоеше пред група длъжностни лица и четеше от един свитък с висок, треперещ глас. После направи знак и друга група от едри мъже, които държаха в

ръцете си дълги извити мечове, застанаха отстрани на всеки от коленичилите.

— Мили боже, Ейч Еф, не гледай! — извика Том.

Но Хелън Франсис не можеше да извърне очи от сцената. Сивокосият мъж направи знак и мечовете се вдигнаха във въздуха.

— *Чие!* — изкрещя той и остриетата се спуснаха в плавни дъги.

Единадесет глави отскочиха от телата, които се свлякоха на земята, търкулнаха се и спряха в пясъка. От тълпата се чува доволни викове. Кръв струеше от обезглавените тела. Потресена от видяното, със сълзи на очи от шока, Хелън Франсис извърна глава. Видя как носачите протягат вратове от седлата и се смеят. Уплашена — би направила всичко, за да се махне оттам, — тя дръпна юздите на коня си и препусна в див галоп по пътя, без да обръща внимание на виковете на Том зад себе си.

В този миг Манърс стигна до тях. Канеше се да спре, когато видя, че Хелън Франсис препуска назад. Той смушка коня си след нея и посегна към юздите ѝ. Известно време двата коня тичаха един до друг, но постепенно Манърс успя да ги спре. Хванал юздите им, той скочи от коня, а с другата си ръка смъкна Хелън от седлото. Тя беше изпаднала в истерия. Той я сложи на земята и я привлече към гърдите си, като я галеше по косата и шепнеше:

— Успокой се, няма нищо. Всичко ще бъде наред.

С разширени очи върху измъченото си лице Том дотича до тях, после се поколеба, не знаейки какво да направи.

— Хайде, човече, прегърни я — каза му Манърс. — Дръж я здраво за известно време. В шок е.

И той леко прехвърли Хелън Франсис на Том. Тя почувства как силните му ръце я прегръщат. Тялото ѝ трепереше неконтролируемо. Опита се да се освободи. Драскаше с нокти по гърба му. После се отпусна и дишането ѝ постепенно се успокои.

— Опитах се да ви предупредя. По-добре да не стоим тук, Кабът. Побързай. Точно в този момент чужденците не са добре дошли във Фусин.

— Кои бяха те, Манърс? Какво става?

— Ще ви разкажа по-късно. Сега е по-добре да тръгваме. Можеш ли да я качиш на коня си? Нека язди с теб за известно време. Добре. Ето го лао Чжао с провизиите. Най-добре е веднага да продължим.

Носачите бяха обърнали кервана и държаха конете. Манърс и лао Чжао внимателно качиха Хелън Франсис на седлото на Том, а той я прегърна през кръста. От двете страни на пътя стояха редици мълчаливи хора. Тълпата, присъствала на екзекуцията, бе видяла чужденците и сега застрашително се събираше.

— Готови сме — каза Манърс. — Сега спокойно. Лао Чжао, зуле!

Лао Чжао дръпна рязко юздите и същевременно шибна мулето водач с тоягата си. Керванът пое в посоката, откъдето беше дошъл, оставяйки зад себе си мълчаливото враждебно население на Фусин.

След около километър и половина излязоха от пътя, за да заобиколят града през полята. Хелън Франсис се бе успокоила достатъчно и Манърс сметна, че вече може да язди сама. Продължиха напред и след като се смрачи, и тази нощ лагеруваха край пътя. Хелън Франсис си легна рано, оставяйки Том и Манърс да пушат пури край огъня.

— Тя е добро момиче, Кабът — каза Хенри. — Както ти казах, ти си истински късметлия.

— Но какво стана там? И преди съм виждал екзекуции. Неприятно е, но атмосферата сега беше много особена.

— Преди известно време е имало бунт. Бил е убит един търговец. Изглежда, е бил християнин. Властите наложили жестоки наказания. Някои от хората, които екзекутираха, са били популярни личности в града. Може би смятат, че чужденците са виновни. Че са донесли християнството или нещо подобно.

— Господи, Манърс, нали не са били Боксьорите?

— Боксьорите ли? Кой знае! Какви са Боксьорите? Хората в тази страна имат достатъчно причини за недоволство, за да се разбунтуват сами. Изглежда, търговецът, когото са убили, мамел клиентите си, смесвайки житото с фураж. Част от общата поквара в Китай. Понякога някой си получава заслуженото.

— Какво ще кажем на Ейч Еф?

— Не й казвай нищо. Ако поживее в Китай достатъчно дълго, ще види още много екзекуции. Само първия път е толкова страшно. Ще свикне. Кажи й, че е имало проблем с реда и закона, както обича да се изразява моят приятел сър Клод.

— В безопасност ли сме?

— Да. Нали имаме това? — Манърс потупа пушката, която бе облежната на седлото до него. — С господин Ремингтън винаги си в безопасност.

На другия ден заваля. Пътят се разкаля и те пътуваха по-бавно. Хелън Франсис все още беше бледа от преживяното, но се бе възстановила достатъчно, за да се владее и дори се извини на двамата мъже за „недостойното си поведение предишния ден“. Следобед тя сякаш си бе върнала доброто настроение, но дъждът и плътните облаци ги потискаха и всички с радост спряха, за да пренощуват. Пътят ставаше все по-стръмен. Бяха достигнали ниските склонове на Черните хълмове.

— Утре ще стигнем до гората — каза Манърс, — а после ни остава само ден езда до Шишан.

Хелън Франсис спа неспокойно, стряскана от лекия дъждец, който тропаше по платнището. Беше преодолела първия си ужас от видяното и се опитваше да се убеди, че това е просто още едно от приключенията, които бе тръгнала да търси от Съсекс. „Какво очакваше, приятелко?“, каза си тя с гласа на баща си, което винаги я успокояваше. Спомняше си смътно какво бе станало след удара на мечовете. Беше препуснала надалеч и с облекчение си спомняше как Манърс я бе прегърнал и се бе опитал да я успокои. Помнеше как бе галил косата ѝ. Беше толкова нежен. Дали я бе целунал лекичко по челото? Не знаеше. Колко странно, че се беше уплашила, когато я бе прехвърлил на Том. „Спи, момиче, спи — представи си, че казва баща ѝ. — Трябва да се напиш.“ И най-накрая потъна в неспокоен сън.

Събуди се рано. Чуваше птиците да пеят, видя утринното слънце да прониква през покрива на палатката ѝ. Искаше да се облекчи, преди останалите да се събудят, затова се загърна с един шал, развърза платнището и пропълзя на мократа трева.

После вдигна поглед и изкрещя.

На по-малко от десет крачки от нея един мъж стоеше до храстите. Беше облечен като монах, имаше бръсната глава, жезъл и купичка за просене — обичайният вид на просещите монаси. Но робата му не бе кафява или жълта, а многоцветна, с изтъкани звезди, слънца и кървавочервени на фона нарове. Онова, което я потресе, беше

лицето му — бледо, месесто, без бръчки, с неопределена възраст. Той сякаш се бе втренил в нея, но когато погледна в очите му, тя видя, че приличат на бели дупки без зеници. Устните му бяха изкривени в зловеща беззъба гримаса. Езикът му също липсваше. В черепа му сякаш нямаше нищо. После той безшумно пристъпи зад храстите и изчезна.

Манърс пръв изскочи от палатката си с пистолет в ръка, последван скоро от Том и мулетарите. Те претърсиха внимателно храстите и края на гората, но не откриха и следа от монаха.

— Видях го, Том, честна дума — каза тя.

— Разбира се, приятелко — каза той. — Вярвам ти.

— Да се махаме оттук — каза Манърс. — Ще закусим по-нататък.

Те бързо събраха лагера и потеглиха по тъмната пътека в гората на Черните хълмове.

---

[1] Английска игра с топка и бухалка, подобна на бейзбола. — Б.пр. ↑

[2] На английски Н.Ф. — Инициалите на Хелън Франсис. — Б.пр. ↑

[3] Хамлет, I д., сц. III — превод Гео Милев. ↑

[4] Антъни Тролъп (1815–1882) — английски романист. — Б.ред. ↑

ГЛАВА 3

„Лао Тян казва, че огнените каруци са отнели работата на керваните и сега нямат поръчки за извозване.“

Тян Ле Юан, Дворецът на небесната наслада, не беше единственият публичен дом в Шишан, но беше най-добрият. Момчетата му бяха красиви и обучени във всички изкуства, а не само в любовното — можеха да пеят, да танцуват, да рецитират стихове, да свирят на лютня, цитра и флейта. Готвачите му бяха изкусни, храната — вкусна. В него имаше бани с парилни и миниатюрни градини, дори малка библиотека, в стаята за пушене се поднасяше само най-качествен опиум и най-важното — клиентите знаеха, че могат да разчитат на дискретността на Мама Лиу.

От пазарния площад къщата по нищо не се отличаваше от онези, които се редяха от другия край на храма. Имаше знак — три златни йероглифа върху синя табела, но той можеше да се отнася за ресторанта, който заемаше приземния етаж. Синът на Мама Лиу, Рен Рен, ръководеше тази част от семейния бизнес. Това бе оживена чайна, отворена за всички посетители, където сервираха супа с тестени топчета, юфка и друга типична севернокитайска храна. Тя носеше добри печалби и беше удобно и сигурно място, където да се събират незабелязано приятелите на Рен Рен. Сред онези, които познаваха Шишан, се ширеха слухове, че въпреки младостта и ужасния си характер, той събира уличните такси за Черните тояги. Така клиентите на публичния дом бяха принудени да се отнасят към него с уважение и с известна доза предпазливост. Тесен кръг от хора знаеше, че той има склонност към разврат и садизъм и гледаше да го избягва. Но момчетата и момичетата, които работеха в Двореца на небесната наслада, не можеха да си позволят този лукс.

Ресторантът бе изолиран от главната дейност на дома. Заведението на Мама Лиу, в което Рен Рен беше младши партньор, се

намираше на горните етажи и в лабиринта от сгради и дворчета отзад. За да влезе в него, човек трябваше да мине през далеч по-дискретен вход на една пресечка оттам, в тясна тъмна алея между висока каменна стена и схлупени занаятчийски колиби. Няколко свещи горяха над олющена червена врата между две обезобразени от времето лъвски статуи. При почукване се отваряше прозорче, за да позволи на портиера да огледа посетителя. Само ако го познаеше или чуеше паролата, той го пускаше да мине през малката си стаичка, където двама яки пазачи неотменно играеха шах. Там щастливият посветен попадеше във вълшебна страна с червени фенери, висящи над красиво мостче. Усмивната прислужница го повеждаше по алея с върби към рая отвъд. В този случай Мама Лиу лично чакаше на края на моста.

Беше висока жена, около петдесетгодишна. На млади години сигурно беше изглеждала хубава. И сега полагаше грижи да поддържа вида си. Косата ѝ, прибрана в спретнат кок, беше боядисана, за да прикрие белите кичури, а продълговатото ѝ надменно лице бе покрито с пудра и грим. Облечена бе в скромна роба от кафява коприна, но докато се движеше бързо на деформираните си ходила, светлината на фенерите разкриваше скъпата златна бродерия и се отразяваше в наниз перли. Трепереща от лекия хлад, макар да беше едва ранна есен, тя уви по-плътно черния вълнен шал около тесните си рамене.

Огледа градината с критично око и забеляза листа, които не бяха изметени от пътеката. Винаги бе държала всичко да е изрядно и наказваше сурово всяко неподчинение. Ръководенето на дом като нейния изискваше ред и дисциплина. Само по този начин той би могъл да добие отлична репутация. Отнело ѝ бе петнадесет дълги години да доведе Двореца на небесната наслада до сегашното му положение. Не беше лесно. Когато беше на тринадесет години, баща ѝ бе фалирал. Продадох я на един вертеп в Шънян и оттогава тя се занимаваше все с този занаят. Бяха я изнасилвали, пребивали, оковавали гола на ледения таван, докато бяха пречупили духа ѝ. Беше страдала много, но имаше предимството да е красива, да притежава силен характер и решимост да оцелее.

На двадесет години един средно богат търговец я бе откупил от вертепа, за да стане третата му наложница. В къщата му тя бе страдала повече, отколкото в публичния дом. Още мразеше другите му две жени и свекърва си. Тази омраза бе като въглен, който разпалваше в сърцето

си — никога вече нямаше да позволи да я унижават. Когато беше родила син на търговеца, жените ѝ завидяха и започнаха да я тормозят още повече, но тя си отмъсти, когато холерата се появи в града им. Те всички измряха — търговецът, майка му, двете му съпруги. Властите бяха намерили за странно, че само тя, синът ѝ и две от дъщерите на съпруга ѝ са оцелели, но разследването не беше доказало нищо срещу нея. Холерата вилнееше из града и други семейства също бяха дали много жертви. Тя с удоволствие продаде двете дъщери на същия вертеп, където съпругът ѝ я бе открил, после се премести със сина си в Шишан и с парите от наследството купи къщата, която превърна в Двореца на небесната наслада.

Отначало се бе опитала да се занимава с платове, но не бе успяла. Печелеше повече от стария си занаят. Работеше самостоятелно — дискретно бе окачила портрета си на вратата, а по-късно като мадам на собственото си заведение. Черните тояги бяха поискали висока цена срещу независимостта ѝ, но тя им беше благодарна за клиентите, които ѝ бяха довели. Сега имаше печеливш бизнес, умели момичета и редовни клиенти. Макар да имаше други сексуални предпочитания, синът ѝ Рен Рен притежаваше невероятни умения да пречупва новите момичета. Задното отворстие беше едно и също при момчетата и при момичетата, а предимството беше, че така се запазваше девствеността на момичето, което по-късно можеше да бъде продадено по-скъпо. Освен това не съществуваше опасност Рен Рен да прояви снизходителност към някое от новите попълнения, колкото и момичето да бе хубавко или обаятелно. Той ги презираше. Тя се усмихна. Всъщност Рен Рен не би проявил снизходителност към никого. Добре го беше възпитала. Животът е хубав, помисли си тя. Трите крайъгълни камъка на успеха — благоразумно управлявано предприятие, строга дисциплина и скромно заплащане на онези, които ѝ осигуряваха защита — ѝ бяха послужили добре. Довечера смяташе да запали благовонна пръчица и да благодари на бога. Междувременно краката я боляха. Чудеше се защо посетителят ѝ закъснява.

Не ѝ се наложи да чака дълго. Чу шум от оставяне на удобен стол-носилка пред вратата, рязко почукване и кратък разговор с портиера. После една прегърбена, увита в наметка, фигура бързо излезе на двора.

— Ваша светлост — тя сведе глава в официален поклон, — както винаги, за нас е чест да приемем такава видна личност в нашия недостоеен дом.

— Удоволствието е мое, Мама Лиу — прошепна забулената фигура. — Радвам се, че те заварвам в добро здраве. Но не би трябвало да седиш навън в такава студена нощ. Може би ще е по-добре да поговорим вътре.

— Веднага влизаме — отвърна Мама Лиу. — Приготвила съм храна и напитки.

— Както винаги си внимателна към стареца.

Въпреки неустойчивите си ходила, Мама Лиу бързо премина по моста, следвана от мъжа с наметката. Преведе го през друг двор. В един от павилионите светеха лампи и двамата чуха отвътре ясните звуци на китайска цитра — чин, — която изпълняваше древна народна мелодия.

— Тази вечер майор Лин ни удостои с присъствието си — каза Мама Лиу, поглеждайки лукаво към спътника си.

— Тогава несъмнено свири красивата госпожица Фан. Тя е отлична музикантка. Поздравявам те за обучението.

— Боя се, че тя е само непохватна начинаеща. Но думите ви са много любезни. Впрочем, искам да ви помоля нещо във връзка с майор Лин и това момиче.

— По-късно — отвърна забуленият мъж. — Вътре.

Минаха през друга градина, после влязоха в голямата сграда и изкачиха два етажа по разнебитеното дървено стълбище. Мама Лиу се справи с мъка, подпирайки се с ръка на забуления мъж зад нея. Отдолу се чуваха смях и мъжки гласове, един от които се извисяваше над останалите.

— Това са търговците Лю Джинкай и Джин Шангуй — каза неодобрително Мама Лиу. — Угощават дебелия варварин Де Фалан. — Тя използва китайското име на Франк Деламер. — Както обикновено, всички са пияни.

— В дома ти идват какви ли не хора — промърмори забуленият мъж.

— Предоставям услугите си на онези, които си плащат. Не би ли искал да е така?

— Определено — съгласи се мъжът.

Един коридор водеше покрай редица затворени врати. Иззад някои от тях се чуваха звуци — свирене на флейта, разговори, мъжки и женски гласове, а от други — скърцане и стонове, понякога от удоволствие, друг път — от болка.

Мама Лиу спря до една от вратите, отмести един орнамент от стената, натисна скрития панел и разкри хитро замаскирана шпионка.

— Ще пожелаете ли да...

— По-късно — каза мъжът. — Нека първо поговорим.

— Тогава да отидем във всекидневната ми.

— Както искаш.

Той я последва до края на коридора и по следващия, който завършваше със стена, отчасти закрыта от голяма картина, изобразяваща императорски дворец с много дворове. Ако човек се вгледаше внимателно, щеше да види, че в стаите зад терасите, наложници и евнуси се забавляват взаимно по какви ли не изобретателни начини. Мама Лиу повдигна картината, натисна един панел на стената и пред тях се отвори малка врата. Няколко стълби водеха до друг дълъг коридор, без украса и килими, с голи дървени стени. Тя извади връзка ключове от джоба си, отключи една от вратите и отстъпи, за да пропусне мъжа пред себе си.

Стаята беше малка, разточително обзаведена с килими и гоблени. Централно място заемаше огромното легло с балдахин, на което спеше свит пекинез. В единия ъгъл имаше олтар със статуи на Гуан Гон и други домашни богове. Две свещи горяха, носеше се аромат на тамян. На ниска масичка между два дървени стола имаше купа плодове, прибори за чай и няколко увити с рогозки блюда.

— Добре дошъл в моя скромен дом — каза тя, разгъвайки рогозките, от които извади чинии със сладкиши и варени зеленчуци. — Ще пийнете ли вино?

— Предпочитам чай — отвърна Джин лао, сенешалът на мандарина, махна наметката си и я метна на един стол. — Много мило от твоя страна да проявиш такова гостоприемство, не беше нужно.

— Както е казал поетът: „И хиляда чаши са малко, ако ги пиеш с близък приятел.“

— Наистина сме стари приятели. Освен това сме и делови партньори — каза Джин лао — и смятам, че тази вечер трябва да обсъдим един проблем.

— Ще има време и за удоволствия. Казах ви, че съм подготвила нещо необичайно и възбуждащо...

— Първо работата, Мама Лиу. Мисля, че така е правилно. Трябва да изпълня дълга към господаря си.

— Добре ли е мандаринът?

— В отлично здраве, Мама Лиу, благодаря. Неговото благоденствие „като изгряваща щастлива звезда привлича добрия късмет“. Всъщност искам да обсъдим точно въпроси, свързани с неговото благополучие. Дължиш ми малката сума от... четиристотин таела ли бяха? Или този месец са повече? Изглежда имаш доста клиенти.

— Със сигурност не са повече. Посещението беше доста слабо — поклати глава Мама Лиу.

— Работата никога не върви така добре, както бихме искали. Безкрайно е морето от проблеми и човек се носи по вълните му като насън. — Джин лао се усмихна, докато цитираше известната поговорка. — Да бъдем благодарни, че домът ти не е сполетян от големи нещастия. Това се дължи до голяма част на доброто ти управление, но и на загрижеността и непрестанната защита на твоите приятели.

— Благодарна съм за грижите на мандарина — каза Мама Лиу, — който непрестанно ме подкрепя в изпитанията.

— Изпитания? Какви изпитания?

— О, Джин лао, вие нищо не знаете. В днешно време клиентите ни са толкова претенциозни, вечно искат нещо ново или различно. А единствените момичета, които можем да намерим, са мургави, дребни, от долен произход, лишени от всякакви дарби. Певица от Янгзу, танцьорка от Сузу. Да не говорим за девиците! Знаете ли колко ми струва само една от тях? Или обучението на младите във всички изкуства? Моите момичета са ми като деца и аз не се скъпя за тях. Репутацията на дома ми го изисква, Джин лао. Но цените са толкова високи.

— Сигурен съм, че инвестираш мъдро и предпазливо, скъпа. И че получаваш добри печалби. Не забелязвам тази вечер да ти липсват клиенти.

— Има и други разходи. Знаете ли колко ненаситни са станали Черните тояги? Услугите, които сме длъжни да заплащаме на техните

биячи... Не ми се свида нищо за мандарина, който се отнася с мен като баща, но тези тонги...

— Не е ли синът ти виден член на Черните тояги? Не че проявявам излишно любопитство към това, което при други обстоятелства би трябвало да обявя за престъпна организация. Сигурен съм, че си направила необходимите постъпки.

— Но това си има цена, Джин лао. Аз съм бедна вдовица и се нуждая от защита, но не мога да плащам еднакво на всички.

— Както знаеш, щедростта на Лиу да рен няма граници. Сигурен съм, че няма да се заяде за един-два таела, когато старата му съдружничка е в беда.

— Триста таела — поправи го Мама Лиу.

— Триста и деветдесет — додаде Джин лао.

— Ако всичките ни клиенти плащаха редовно, щеше да бъде по-лесно — въздъхна тя, — но не можете да си представите колко много хора — при това почтени — идват в дома ми, ядат и пият, отдават се на удоволствия и си тръгват, без да са платили. Имам прекалено много длъжници, Джин лао.

— Нали затова най-вече плащаш за защита? Мислех, че това е проблем, за който Черните тояги могат да ти помогнат.

— Но не във всеки случай. Има несъбираеми дългове... Един от длъжниците ми например си има покровители.

— За кого говориш?

— За майор Лин. Казах ви, че има нещо, което искам да обсъдим. Не казвам, че не е добре дошъл. Присъствието на почтен човек като него е чест за дома ми. Той е красив и елегантен. Герой! Всички много го харесваме, но не ми е плащал от месеци.

— Ти поиска ли му парите?

— Намекнах, но имам нареждания.

— От кого?

— От вас, Джин лао. Казахте ми да му давам всичко, което поиска.

— Мандаринът много държи майор Лин да е доволен. Той е от голямо значение за нас. Обучава армията ни.

— Но безплатно ли трябва да става това?

— Ако сваля на триста и осемдесет таела, по-лесно ли ще ти бъде?

— Позволете ми да ви дам триста и двадесет. Това ще бъде разумна цена.

— Триста и осемдесет е повече от разумна.

— Но съществува и проблемът с Фан Имей, избраницата на майор Лин.

— Какъв проблем? Мислех, че е доволен от нея.

— Така е. Почти е влюбен. И това е проблемът. Настоява да я задържи само за себе си. Не ѝ позволява да бъде с никой друг, дори да свири на цитра на вечеря. А аз пропилях години и средства за обучението ѝ. Тя е фениксът в нашето малко гнездо. Всички клиенти искат нея, а аз всеки път трябва да ѝ намирам извинения. Не мога да им кажа, че принадлежи на майор Лин.

— Защо?

— Защото не му принадлежи. Би трябвало да му взема цяло състояние, ако я освободя от задълженията ѝ.

— Колко по-точно?

— Поне три хиляди таела. — Тя замълча, внимателно очаквайки реакцията му, но такава не последва. — Разбира се, не искам това — продължи Мама Лиу. — Щастлива съм да услужа на мандарина, но губя пари от нея. Това не е толкова важно, но има и други неща. Майор Лин настоява да пазя един павилион само за тях двамата. Тяхно собствено любовно гнезденце. Представете си колко надменна е станала тя и как ѝ завиждат останалите момичета. Фан става неконтролируема. Освен това той обича да я бие. Щом му доставя удоволствие — добре, но по тялото ѝ остават белези и това сваля цената ѝ. А и самият майор Лин понякога е непредсказуем. Онзи ден видях тук варварина Де Фалан и направи сцена. Не желаел чужденците да спят с китайски момичета. Много проблеми ми създава.

— Триста и седемдесет таела — каза Джин лао.

— Нека бъдат поне триста и петдесет. Това е по-голямата част от печалбата ми за последния месец.

Те се попазариха още малко и накрая се споразумяха на триста и шестдесет. Мама Лиу коленичи до леглото си, бръкна отдолу и извади ковчеже, заключено с катинар. Беше тежко, затова Джин лао ѝ помогна. Задъхана от усилието, тя го отключи и вдигна капака. Внимателно отброи седем сребърни кюлчета, които сложи върху кърпа пред него, за да ги преброи и той, а после добави още десет таела в

сребърни монети, които извади от бродирана копринена кесия. След това затвори ковчежето и го заключи. Докато беше с гръб към него, Джин лао тихомълком пъкна едно от кюлчетата във вътрешния джоб на робата си, после бързо уви в кърпата останалите и я върза на възел. Вече беше уведомил мандарина, че този месец ще получи триста таела, затова нямаше угризения да прибере допълнителните петдесет за себе си. След това помогна на Мама Лиу да бутне ковчежето под леглото.

— Парите са в безопасност тук, докато тръгнете — каза тя, когато дишането ѝ се успокои. — Имате ли достатъчно пазачи за обратния път? Не бих искала да ограбят и вас.

— Винаги са те наричали Злоезичната Лиу — разсмя се хрипливо Джин лао. — Приятно е да се работи с теб. Преди да минем към по-приятни неща, кажи ми, наистина ли майор Лин е проблем за теб?

— Както ви казах, за мен е удоволствие да служа на мандарина и съм щастлива от това.

— Ако ти създаде някакви неприятности, уведоми ме. Той е полезен за мандарина, но има врагове, а и никой не е незаменим. Сигурен съм, че ме разбираш.

Мама Лиу бавно кимна.

— Щеше да е забавно да присъствам на сцената с чужденеца — продължи Джин лао. — Стигна ли се до бой?

— Не, нищо подобно, но Де Фалан е просто шумен пияница. Плаща си двойно за удоволствието и не разбира, че му взимаме повече пари. Шен Пин е най-неопитното и грозно от нашите момичета, а той я смята за богиня. Тя е единствената, която се съгласява да бъде с този космат звяр.

И двамата се усмихнаха. Веднъж Мама Лиу бе показала през шпионката на Джин лао как Деламер прави любов. Той направи гримаса, като си спомни как мъжът лежеше по гръб на леглото, а слабото момиче се бе навело между краката му и той стенеше от удоволствие, докато тя умело движеше устата си около огромния му пенис. Приличаше на космат орангутан с червеното си лице и гъстите черни косми по ръцете, краката, гърдите и раменете. При този спомен Джин лао неволно потръпна. Колко ужасно би било да се търкаш в подобно тяло. Не можеше да си представи как ли миришеше. Определено не беше възбуждаща гледка.

— Представяте ли си? — попита Мама Лиу. — Той е влюбен в нея. Иска тази вечер да се пазари с мен, за да я откупи.

— Колко трогателно. Ще му я продадеш ли?

— Разбира се, че не. Как ще работя, ако всички клиенти започнат да се влюбват в момичетата ми? Кажете ми, Джин лао, бихте ли правили любов с варварин?

За миг върху лицето му се изписа объркване.

— Искрено се надявам, че се шегуваш — каза той. — Нали не говориш за Де Фалан?

— О, не — отвърна Мама Лиу, отпи от чая и се усмихна над ръба на чашата. — Говоря за много по-интересен и привлекателен човек.

— Привлекателен варварин? Интересна идея. Има ли такива в Шишан?

— Елате с мен и ще ви покажа — каза тя.

Когато излязоха, Мама Лиу заключи стаята си, макар да се отдалечиха само на няколко крачки по коридора. Спряха пред една от вратите и тя вдигна мандалото, под което се разкри шпионка.

— Погледнете. — Тя се засмя. — Сигурна съм, че това, което видите, ще ви хареса.

Джин лао нетърпеливо коленичи. Мама Лиу се усмихна, когато видя как очите му се разшириха и върхът на езика бавно облиза тънките му устни.

— О, да — прошепна той. — Да.

Това бе една от парилните. В ъгъла гореше огън, до който имаше кофа вода и черпак. Парата беше гъста, но Джин лао ясно виждаше двете фигури в голямата дървена вана в средата на помещението. Едната беше синът на Мама Лиу Рен Рен, а другата — петнадесетинагодишно момче. Очевидно беше чужденче, макар русата му коса да бе вързана по китайски маниер. Двамата явно бяха заспали със затворени очи в горещата вана. Главата на момчето се облягаше на гърдите на Рен Рен, а неговата ръка небрежно обгръщаше крехките раменца. Бялата плът изпъкваше на фона на мургавото тяло на китаеца. Джин лао виждаше изпъкналите ребра на момчето.

— Можеш ли да го накараш да се изправи — прошепна той.

Мама Лиу лекичко почука на вратата. Момчето не чу звука, но очите на Рен Рен се отвориха. Той кимна към шпионката и бавно отдръпна ръката си от рамото на момчето. После внимателно го

събуди. Джин лао забеляза уплашените зелени очи върху слабичкото лице. Рен Рен му се усмихна и го щипна по бузата. Момчето му отвърна. Китаецът се изправи във ваната и го дръпна да стане. И двамата бяха голи.

— Синът ти също е привлекателен мъж — прошепна Джин лао, впил поглед в шпионката.

— Сигурна съм, че ако го помоля, той ще бъде поласкан да...

— Не, Мама Лиу, бялото момче. То е много... интересно, както ти сама каза.

Джин лао видя, че момчето трепери след топлината на ваната. Рен Рен бръкна във водата и извади калъп сапун. Поля с черпака главата на момчето, после започна да търка със сапуна гърдите и стегнатия му корем, усмихвайки се към шпионката. Момчето несигурно се усмихна, когато мъжът започна да сапунисва тялото му, но послушно разтвори крака, за да му позволи да достигне областта около слабините и задника. Рен Рен внимателно го обърна, за да може Джин лао да види стегнатите му бедра и бузи, после отново го завъртя. Продължаваше да го търка между краката и Джин лао с възбуда забеляза началото на малка ерекция. Мама Лиу затвори шпионката. Той въздъхна.

— Трябва да си пазите силите — каза тя, — но се надявам, че сте доволен.

— Не само това. Заинтригуван съм, Мама Лиу. Само ти знаеш как да доставиш удоволствие на стареца.

— Приготвила съм ви стая. Рен Рен ще доведе момчето след известно време. Можете да отидете там и да си починете или да пиете чай с мен, докато бъдат готови. Или бихте предпочели да ви приготвя лула опиум?

— При тези обстоятелства чаят ще ми дойде добре. Освен това изгарям от любопитство. Къде го откри?

Мама Лиу го отведе обратно в стаята си и му наля чай.

— Не би трябвало да ви казвам — започна тя, — но знам, че мога да разчитам на дискретността ви. Това е синът на лудия мисионер.

— Трябваше да се досетя — въздъхна Джин лао. — Разбира се, момчето, което изчезна преди няколко седмици. Онова, което старият доктор търси. Значи ти си го прибрала. Надявам се, че не си го отвлякла. Би ми било трудно да одобря това.

— Не бих направила подобно нещо. Рен Рен го откри, след като беше избягал. Бил с една от неговите улични банди и те го довели тук на сигурно място. Както знаете, Рен Рен осигурява добра защита. И момчето му е много благодарно.

— Разбира се. Но не се ли тревожиш за последствията? Той е син на чужденец. Знаеш ли, че докторът ходи при мандарина заради него? Каза, че го видели да отива към Черните хълмове.

— Не беше ли умен ход от страна на Рен Рен да пусне този слух? Помощникът на доктора Чжан Ерхао е от Черните тояги и не беше трудно да го убеди. Пък и само докторът се интересува от момчето. Семейството му изглежда се радва, че се е отървало от него. Не бих искала то да изчезне след всички тези усилия, но ако това се наложи, добре е, че можем да припишем вината на Железния Ван.

— Ти и синът ти сте практични хора. — Джин лао отпи от чая си. — Сигурен съм, че си права. А след известно време никой вече няма да се интересува. Особено, ако му е приятно да работи тук. Предполагам, че това иска, а не е просто любовна връзка със сина ти.

— Ще разберем след тази вечер. Вие сте първият клиент, който си плаща, Джин лао, и съм сигурна, че можете да бъдете много убедителен.

— Клиент, който си плаща?

— Грешка на езика. Но не сте ли съгласен, че удоволствието си струва поне десет таела?

— Да, ако имах десет таела. Но, както знаеш, заплатите в ямена...

— Само ви дразнех, Джин лао. Вие сте ми като роднина и не става и дума да ми плащате. Не се тревожете за момчето. Сигурна съм, че Рен Рен добре го е подготвил. Той винаги успява. А ако има проблеми, винаги можем да разчитаме на Железния Ван, нали?

— Това би ме натъжило — каза Джин лао. — Момчето е много хубаво. Рядко откритие. Изобщо не прилича на варварин. „Робини от Юч, с нежна гладка плът, момчета от Ши с блеснали очи...“ А помниш ли стиховете на Ли Хе? „Момче от запада с къдриви коси и зелени очи във високата кула в тихата нощ свири на бамбукова свирка...“ Много си щедра към бедния старец, Мама Лиу.

— Готова съм на всичко, за да ви доставя удоволствие. Да можех някой ден да направя същото и за самия мандарин. Това би било чест

за моя дом.

— Мандаринът вече си има много хубави наложници. И доколкото знам, не се интересува от момчета, дори чужденци.

— А от чужденки?

— Къде ще намериш чужденка, Мама Лиу?

— Как намерих момчето?

— Първо намери чужденка, после ще говорим.

— Смятате ли, че ще се интересува?

— Убеден съм, но няма да намериш. Поне в Шишан.

— Може да открия в Шанхай.

— Първо я намери, после ще говорим.

Рен Рен бавно влезе в стаята и седна на леглото.

— Готов е — каза той, захапвайки ябълката, която бе взел от купата на масата.

Майка и син придружиха стареца до спалнята, подготвена до парилнята. Мама Лиу изчака до шпионката. Рен Рен й бе казал, че момчето няма да създава проблеми на Джин лао, но тя искаше да се убеди. Синът й бе нетърпелив.

— Готов е, мамо — повтори той. — Има дарба. Дори не се наложи да го бия. Прави го заради мен. Обича ме. За всеки случай го натъпках с опиум. Всичко ще бъде наред.

— Искам да видя — каза тя. — Джин лао е важен за нас.

— Джин лао е отвратителен стар духач — каза Рен Рен. — Защо ни е притрябвал мандаринът, щом имаме Черните тояги?

— Кой мислиш ги ръководи? — отсече тя. — Твърде нископоставен си, за да знаеш.

— Не ти вярвам — каза той, но не си тръгна.

Приклепна намусен на пети до майка си, когато тя отмести мандалото и залепи око на шпионката.

Хирам се беше сгушил самотно в края на леглото. Джин лао бе съблякъл робата си и седеше по бельо, любувайки се на момчето. Докато Мама Лиу гледаше, той стана от стола и приседна до Хирам. Дългите му ръце обгърнаха раменете на момчето и потънаха в гънките на зелената копринена пижама, галейки гърдите му. Хирам се усмихна отнесено. Със затворени очи Джин лао продължаваше ласките си, насочвайки се към слабините му. Хирам се разтрепери и започна да стене на своя език:

— Не, не искам.

Леко се опита да отблъсне Джин лао. После го бутна по-силно и възрастният мъж изгуби равновесие. Ядосан, той плесна момчето два пъти през лицето. То изстена, после раменете му увиснаха. На лицето му отново се появи мъртвешката усмивка и Джин лао продължи да изследва тялото му.

Мама Лиу доволно изсумтя.

— Всичко ще бъде наред — каза тя и затвори шпионката.

— Нали ти казах! Кога не е било наред? — нацупено отвърна Рен Рен. — За какво още ти трябва тази вечер?

— Трябва да говорим с варварина Де Фалан за Шен Пин. Искан да я откупи.

— Кажу ми да си гледа работата — каза Рен Рен. Очите му ядосано се присвиха. — А онази пачавра ще пребия от бой.

— Нищо подобно — каза Мама Лиу. — Тя е единственото момиче, което е съгласно да спи с него и от това печелим много.

— Всяка от тези курви ще чука и магаре, ако ѝ заповядам. Майната им на парите.

— Хайде, успокой се. Искан да се държиш добре и да се намесиш само ако той създава проблеми. Но съм сигурна, че ще бъде разумен. Не искаме да го изгубим като клиент.

— Не ме интересува. Много от нас не искат тези презморски плъхоядци изобщо да идват в дома. Не си ли чула? В страната стават разни неща. Знаеш ли какво са направили Юмруци за справедливост и хармония във Фусин? Някой ден ще се отървем от тези варвари завинаги.

Франк Деламер търпеливо чакаше в залата за пиршества с Шен Пин. Търговците, с които бе вечерял, вече си бяха тръгнали. Двамата седяха на прилично разстояние един от друг на кушетката, тъй официално, сякаш се бяха срещнали в чакалнята на гарата. Когато Мама Лиу и синът ѝ влязоха, той стана. Дългите му ръце трепереха, а голямата му глава се клатеше настрани, докато се опитваше да се усмихне предразполагащо. Притесняваше се от този разговор.

— Скъпа мадам Лиу — извика той, — за мен е удоволствие!

Мама Лиу елегантно приседна на един от столовете.

— Де Фалан сяншен — усмихна се сладко тя. — Винаги сме поласкани от посещенията ви при нас. С какво мога да ви помогна днес? Надявам се, че сте доволен от обслужването. Дано момичетата ми не са ви уморили с безкрайните си приказки. — Тя кимна любезно към Шен Пин — ниско момиче с кръгло лице, което с ужас гледаше право пред себе си.

— Не, не, мадам Лиу. Определено съм доволен. Обслужването беше отлично.

— Тогава с какво мога да ви помогна? Моля, седнете.

— Ами, става дума за Шен Пин.

Той сложи една от големите си ръце върху нейните. Момичето се вцепени.

— Да не би Шен Пин да ви е ядосала с нещо? Друго момиче ли искате?

— О, не, точно обратното. Тя е чудесна. Във всяко отношение. Много я харесвам.

— Радвам се да го чуя.

— Мисля, че и тя ме харесва.

— Всички ние ви харесваме, Де Фалан сяншен.

Франк неспокойно се размърда.

— По-добре ли ще се чувствате, ако помолим сяо Шен да ни остави за малко? След като искате да говорим за нея.

— Това не е лоша идея. Шен Пин, имаш ли нещо против?

Рен Рен, който се бе облегнал до вратата, даде знак с брадичка на момичето, което побърза да излезе, избягвайки да го погледне. Франк склучи ръце, пое си дълбоко дъх и сякаш взел решение, погледна Мама Лиу в очите.

— Бих искал да я откупя. Да я взема да живее при мен.

— Не ви разбирам. Шен Пин работи тук.

— Знам, но чух, че ако се споразумеем за цената — а тя сигурно е висока, — това чудесно момиче може да бъде откупено. С радост ще платя за нея.

— Разбирам — каза Мама Лиу. — Това е много ласкателно за Шен Пин. Сигурно ви е доставила голямо удоволствие.

— Тя е чудесно момиче. Знам, че вече остарявам и не съм кой знае какъв красавец, а океански дявол^[1]. Но я харесвам и искам да се грижа за нея...

— Това е много неприятно.

— Неприятно? Не разбирам.

— Виждате ли, Шен Пин има много задължения. Много други клиенти, Де Фалан сяншен, които ще бъдат разочаровани, ако тя ни напусне.

— Много клиенти ли? — Зачервеното лице на Франк стана почти пурпурно.

— О, да, тя е едно от най-надарените ни момичета. Много е търсена. Вие знаете колко е опитна, особено в леглото. Не би било деликатно от моя страна да ви напомням всички техники, които е овладяла. Специалистка е в изкуството на любовта и затова е много популярна. Всеки ден има много ангажменти.

— Всеки ден ли?

— Да, сутрин и следобед, а вечер е понякога с вас, понякога с други. Много я търсят. Изключително се гордеем с нея и се тревожим, че се изморява. Не е ли така, Рен Рен?

Синът ѝ изсумтя.

— Както виждате, Де Фалан сяншен, в затруднение съм. Въпросът не е в парите. Трябва да мисля и за другите си клиенти. Ако тя дойде да живее с вас, ще трябва да се връща сутрин и следобед, за да изпълнява задълженията си тук. А това едва ли би ви се харесало.

Франк се изкашля.

— Нямах това предвид. Надявах се, че само аз съм с Шен Пин. Мислех, че сме се разбрали.

— Не, Де Фалан сяншен, не правя изключения. Това е публичен дом. Нашите момичета обслужват всички клиенти.

— По дяволите, винаги съм ви плащал по-скъпо. Мислех, че Шен Пин е...

— Само ваша? О, не. Но е много щастлива да се грижи за вас, когато дойдете. Нито едно от момичетата ни не се занимава само с един клиент.

— Ами майор Лин и Фан Имей? Тя се вижда само с него.

— Фан Имей? Фан Имей ли ви харесва, Де Фалан сяншен? Ще видя какво мога да направя.

— Не ме интересува! Аз... Исках само да отведа Шен Пин оттук, защото мислех, че тя... Тя ми каза, че не е имала други любовници. Или поне че са били малко. Знам, че това е публичен дом, не съм роден

вчера. Но тя... тя каза, че съм... по-специален. Че съм мил с нея. — Гласът на Франк беше одрезгавял от притеснение.

— О, момичетата биха казали всичко, за да бъде клиентът доволен — пискливо се засмя Мама Лиу. — Това е част от работата и уменията им. В изкуството на любовта винаги има притворство. Шен Пин има много любовници. Тя е изключително опитна, гордост за нашия дом. Разбира се, тя е и много съвестна. Често ми е казвала какво ви доставя най-голямо удоволствие — „Свиря на флейта, докато пия от нефритения фонтан“, „Мокри жаби между локвите“, „Диви патици летят назад“, „Феникс в червена пещера“, „Разделяне на цикадите“, „Преплетени копринени буби“... Да продължавам ли? Вие сте енергичен човек. Естествено, аз я карах да практикува всички тези техники и с другите си клиенти, за да ви доставя още по-голямо удоволствие...

— Тя ли ви каза всичко това? — прошепна Франк, почти нечуто.

— Разбира се. Ние прекарваме много време в обсъждане как да ви задоволи най-добре, Де Фалан сяншен. Вие сте много ценен клиент. Говорихме и за тази чудесна идея — да я отведете от тук. Аз ѝ препоръчах да ви заблуди. Не се ядосвайте, уверявам ви, че каквото и да ви е казала, е било с най-добри намерения. За да бъдете още по-доволен.

— А аз ѝ повярвах! Господи, какъв глупак съм.

Мама Лиу знаеше кога да замълчи. Рен Рен се прозя и плю на пода. Франк седеше нещастен на стола си. Изкашля се, после се опита да се усмихне сухо.

— Изглежда, се държах като глупак, мадам Лиу. По-добре да си вървя.

— Искате ли Шен Пин да ви чака в стаята?

— Не, тази вечер съм уморен. Все пак, благодаря. Платих вечерята. Лека нощ.

Мама Лиу се изправи на крака.

— За мен е винаги удоволствие, Де Фалан сяншен. Надявам се, че скоро ще ви видим пак. Прислужницата ще ви изпрати.

Тя наблюдаваше как той взе шапката си от закачалката и с приведени рамене излезе през вратата. Рен Рен се отпусна на един стол.

— Гениално, мамо — изсмя се той. — Мисля, че се отърва от него завинаги.

— Ще се върне — каза тя. — Винаги се връщат. — После сложи ръка на челото си. — Главата ме заболя. Денят беше тежък. Той може би вече няма да иска Шен Пин. За всеки случай трябва да подготвиш някое друго момиче за тази космата маймуна.

— Фан Имей ли?

— Фан Имей принадлежи на майор Лин и ти го знаеш. Опитай с Чен Мейна, и без това за нищо не става. — Тя се прозя. — Рен Рен?

— Да, мамо.

— Промених решението си. Най-добре хвърли един хубав бой на Шен Пин. Не ме интересува дали ще ѝ останат белези. Нека малката кучка страда.

— С удоволствие, мамо — каза Рен Рен, прозя се, протегна се и тананикайки си ария от операта „Пекин“, бавно излезе. Дрезгавият му глас постепенно заглъхна. Останала сама, Мама Лиу си избра една клечка от масата и разсеяно започна да си чисти зъбите.

Майор Лин се бе опянал настрана върху смачканите завивки. Неспособна да заспи, Фан Имей лежеше по гръб, заслушана в тихото му хъркане. Хладният бриз повдигна копринените завеси и прошумя във върбите отвън. Фан Имей погледна нагоре към отражението им в огледалото, монтирано над леглото. Майор Лин беше в сянка, но лунната светлина, която проникваше през отворения прозорец, падаше върху нейното тяло, придавайки му оттенък на слонова кост. Бледото ѝ отражение в огледалото изглеждаше странно нереално, като дух или труп, увиснал над нея. Лицето се очертаваше като блестящ бял овал сред тъмните вълни на косите, разпилени по възглавницата и раменете ѝ. Тя лениво съзерцаваше очертанятията на това отделено тяло, носещо се над нея, наблюдавайки преценяващо онези негови части, които се харесваха на клиентите ѝ: сенчестите извивки на гърдите и корема, тъмния кладенец на слабините между бялата плът на бедрата, тънките стройни крака, завършващи с нежните чуканчета и превръзки на ходилата. Но кожата на това призрачно отражение беше бледа и безжизнена. Тя се зачуди дали така щеше да изглежда, ако умре и я занесат в Дома на покойниците. Купчина неподвижна плът. Като парче

свинско на пазара. При тази мисъл, Фан видя как трупът над нея се усмихва. Знаеше, че и самата тя го прави. Каква горчива ирония. Може би фигурата в огледалото бе истинската Фан Имей, а онази, която лежеше на леглото отдолу, бе само красиво подобие, механично усвоило изкуството да прави любов. Все пак, ако сърцето и душата ѝ бяха вече мъртви, не би ли трябвало и тялото ѝ да е мъртво? Винаги бе смятала, че животът ѝ свърши в деня, когато баща ѝ беше погребан и я доведоха тук. Беше ли мъртвото създание на тавана предназначено да ѝ напомни за реалността? Спомни си поемата на Ли По за Чуан Це: „Дали Чуан Чу сънуваше, че той е пеперуда, или пеперудата сънуваше, че е Чуан Чу?“ Беше ли истинската Фан Имей отдавна мъртва, труп в огледалото, сънуващ, че е проститутка, която продължава да живее в Двореца на небесната наслада? Облак закри луната и образът над нея изчезна. Копието на леглото въздъхна и потръпна. Студът, който изпитваше, беше истински.

Тя се уви в копринения си халат. За миг постоя до леглото, гледайки спящия майор Лин. Има красиво лице, помисли си тя, но дори в съня веждите му бяха сбърчени, а устата — изкривена в арогантна усмивка. Това му придаваше жесток вид. Несъмнено това изражение му бе помогнало в кариерата на воин, но то не показваше истинския мъж или момче, за каквото тя го смяташе понякога. Съжаляваше го. Той бе толкова горд. Може би само тя познаваше слабостта и несигурността, които се криеха в него. Внимателно, за да не го събуди, тя го покри с чаршаф. Той се размърда и промърмори нещо в съня си. След малко отново захърка. Тези дни пиеше много. Когато беше пиян, често бе агресивен, но тогава се любеше набързо и нехайно, а после бързо заспиваше. Тя предпочиташе това пред нощите, когато настояваше да демонстрира мъжката си сила и минаваха дълги часове, преди да стигне до „Облаците и дъжда“. Понякога това изобщо не ставаше и тя трябваше да го бие с върбова пръчка, докато бъде готов да опита отново. Фан се чудеше защо Мама Лиу разпространява слухове, че той я бие. Другите момичета ѝ се смееха зад гърба, знаейки, че ще ги чуе. Всъщност винаги тя беше тази, която използваше пръчката. Чудеше се дали болката, която той искаше да му причинява, не бе наказание за някакъв срам, който изпитваше вътрешно. Но с други клиенти бе принудена да прави далеч по-ужасни

неща, да не говорим за отвратителния Рен Рен. Въпреки избухливите си настроения, с майор Лин тя се справяше лесно.

Имаше късмет, че той я закриля. Така си отдъхваше от мизерията на общите помещения, но не си правеше илюзии. Въпреки чувството му за собственост и привързаността, която проявяваше към нея, някой ден щеше да му омръзне. И тогава щеше да бъде беззащитна срещу обидите на Мама Лиу и останалите момичета. Рен Рен неминуемо щеше да си отмъсти. Беше чувала писъците, които долитаха от колибата в края на най-отдалечения двор, където той заключваше момичетата, заслужили специално наказание. Тя се ужасяваше от мъченията, които щеше да понесе, и изтръпваше при мисълта за тях, но се беше примирила с лошия си късмет и дълбоко в себе си се бе предала. Беше се научила да очаква всичко от живота.

Имаше моменти, когато се чувстваше слаба. Понякога, както тази вечер, когато се бе взирала в трупа над себе си със завист, копнееше за забравата на смъртта. Веднъж, след неприятна пиянска сцена с майор Лин, когато той бе плакал от самосъжаление, а после я бе зашлевил, обвинявайки я, че не му е вярна (тя не можеше да разбере защо Мама Лиу измисляше тези лъжливи истории), го бе изчакала да заспи. После, сигурна, че на следващия ден той ще я напусне и неспособна да се примири с перспективата за бъдещите мъчения на Рен Рен, се бе покачила на един стол и бе вързала пояса си на една кука с намерението да се обеси. Но лотосовите ѝ крачета се бяха подхлъзнали от стола, преди да успее да върже примката. Майор Лин се бе събудил и сънливо я бе повикал в леглото. После я бе любил нежно, шепнейки ѝ мили думи, а тя бе лежала под него, разтърсвана от беззвучни ридания, докато момиченцето, което беше някога, плачеше в пустотата на душата ѝ.

Напоследък Фан често мислеше за баща си, особено когато беше сама в павилиона. Години наред се бе опитвала да погребее всички спомени за предишния си живот. Мама Лиу, която не можеше да я накара да обслужва други клиенти заради майор Лин, бе много изобретателна и ѝ намираше какви ли не унизителни задължения през деня, когато го нямаше — през повечето време тя носеше кофи с изпражнения от нужника, за да ги зарови в ямата, метеше листата от пътеките или чистеше в кухните. Но това не ѝ отнемаше цялото време и когато останеше сама в сенчестия павилион, докато свиреше на

цитра и гледаше през прозореца към градината с върбите, тя се отдаваше на носталгията. Спомняше си живо слънчевия следобед, когато баща ѝ търпеливо я бе учил да свири на този инструмент, добродушния му смях, когато сгрешеше или как гордо ѝ акомпанираше на флейта, когато научеше някоя мелодия. Когато порасна, тя му свиреше в кабинета, докато той седеше на бюрото си с четчица в ръка и рисуваше изящни птички или цветя. Винаги се бе отнасял с нея като към сина, който не бе имал. Тя почти не помнеше майка си, но той не се бе оженил, нито си бе взел наложница след смъртта ѝ. Когато Фан стана на шест години, той я научи да чете и обичаше да ѝ рецитира на глас откъси от класиката или да насочва ръката ѝ при първите ѝ несръчни опити с калиграфията. Знаеше че са бедни и живеят от мизерните подаяния на богатите ѝ чичовци, но не бе осъзнала колко много презираха те кроткия учен, който бе пропаднал на имперските изпити и никога не бе проявил интерес към семейното предприятие. В неговата компания детството ѝ бе минало щастливо. Той винаги пееше. Докато беше малка, повечето сутрини я водеше в двора на храма, за да пускат хвърчила. Фан си го спомняше да тича по алеите между лехите, а голямото хвърчило да подскача по земята след него. Помнеше как, седнал на леглото, ѝ четеше приказки. Помнеше веселите искрици в очите му.

Когато чумата пламна в Шишан, те бяха затворени в своя малък свят. Баща ѝ се бе шегувал с треската и бучката под мишницата си, но тя се бе увеличила и един ден, горящ от треска в леглото си, той не я бе познал. Тя бе чула за доктора чужденец, който бе пристигнал в града и имаше чудодейни лекарства. Разказали ѝ бяха, че приемал да му плащат само с плъхове и бе прекарала ужасна сутрин, търсейки гризачи под ламперията и подовете. Най-накрая бе решила да отиде на сметището, където откри трупа на голям черен плъх, покрит с бълхи. Преодоляла страха си, тя го бе увила в кърпичка и бе хукнала из града, търсейки доктора. Когато го намери, беше вече вечер. Тогава за пръв път бе видяла презокеански дявол. С дребната си фигура и смешни бакенбарди, той ѝ напомняше на съсухрена мишка, но уморените му очи излъчваха нежност, а усмивката му беше добра. Когато му показа плъха, той се разсмя. После ѝ позволи да го заведе за ръка в къщата на баща си. Той стенеше и се мяташе в леглото, облян в пот. Докторът внимателно го бе измил с кърпа, натопена в гореща вода. След

известно време се бе появила някаква странна чужденка. Облечена беше в черна роба с бяла качулка, но лицето ѝ беше приветливо, а бузите — червени като ябълки. Очите ѝ също като на доктора бяха уморени. Той си тръгна, но жената остана при баща ѝ през нощта, като миеше тялото му на определени интервали, а понякога коленичеше на земята с ръце пред лицето. Фан Имей предположи, че призовава чуждестранните духове да ѝ помогнат. Докторът се върна при зори, но баща ѝ вече беше мъртъв. Той го прегледа набързо, после се обърна към нея тъжно и я прегърна. Тя бе заплакала на рамото му.

— Но аз ви донесох плъх! — беше извикала. — Донесох ви плъх!

Той я бе погалил по косата.

— Знам, знам — беше повторил успокоително.

Тя бе погледнала в очите му и бе видяла в тях неизмерима тъга.

Докторът бе помолил един съсед да повика чичо ѝ. Беше ѝ обяснил търпеливо, че трябва да я остави. В града имало много болни. Но жената, Катерина, щяла да постои с нея, докато чичо и дойде. Тя почти не помнеше подробности от последвалите два дни. Спомняше си белите роби, които тя и чичовците ѝ бяха облекли, докато следваха общинската катафалка извън града. В онези ужасни времена нямаше индивидуални погребения. Помнеше дима и мириса на гасена вар. От погребалната яма я бяха завели направо в Двореца на небесната наслада. Мама Лиу се бе държала добре с нея, почерпи я със сладкиши, докато с чичо ѝ се пазаряха. Същата нощ Рен Рен бе дошъл в стаята ѝ. Оставаха четири дни до шестнадесетия ѝ рожден ден.

Фан Имей въздъхна и се облегна на перваза, гледайки върбите. Чуваше тежкото дишане на Лин зад себе си. Градината изглеждаше бяла на лунната светлина. Искаше ѝ се да посвири на цитра, но не смееше, за да не го събуди. Затова си затананика наум. Беше се научила да свири популярни мелодии заради клиентите си, а майор Лин обичаше бойките песни, в които се разказваше за война и завоевания. Но когато останеше сама, тя предпочиташе да свири запомнящите се, меланхолични мелодии по стихове на Ли Чинчао, поетеса от времето на династията Сун, живяла също тъй самотно като нея.

„Таманът вече е изстинал

в мангала. Брокатените ми
завивки се издигат върху леглото
като вълните на океана. Ленива съм,
когато стана и косата ми
виси несресана. Не съм посегнала
към тоалетната си масичка. Оставям
спуснати пердетата, докато слънцето
в небето се издигне.
Тази раздяла ме съсипва.
А разстоянието между нас ме ужасява.
Копнея за последен път да поговорим.
Ала оттук нататък между нас
мълчание навеки ще цари.
Така съм изтощена,
но не от болест, ни от вино,
нито дори от есента.
Всичко е свършено и
непрестанно тази песен пея —
«Сбогом завинаги».
Но все забравям думите.
Умът ми вечно е във Ву Лин.
А тялото ми е затворник
във тази стая над мъгливата
река, като нефрит зелена —
единствената ми другарка
през тези дни безкрайни. Аз гледам
надолу по реката, надалече,
до хоризонта, но навсякъде
откривам само собствената си тъга.“

Тя видя две фигури бавно да се придвижват през градината. Мама Лиу накуцваше, следвана от висок мъж, чието лице бе скрито под черна качулка. Навярно беше важен клиент, задоволен след мъките на някоя от нещастните ѝ другарки по съдба. Знаеше, че другите момичета не я харесват. Повечето ѝ завиждаха. Всички, освен Шен Пин. Грозничката бърбурва Шен, която обичаше и бе обичана от

варварин. Варварин, който се отнасяше добре с нея. Тя знаеше, че тази вечер любимият ѝ ще поиска да я откупи. Страстно се надяваше Мама Лиу да приеме цената, която той щеше да ѝ предложи. И преди се беше случвало. Следобед Шен Пин бе дошла при нея с блеснали от възбуда очи. Фан Имей я бе поздравила. Сърцето ѝ се беше свило при мисълта, че ще изгуби приятелката си, но същевременно се радваше на щастieto ѝ. Бяха си поплакали прегърнати, Шен Пин — от щастие, Фан Имей — със смесени чувства заради раздялата им. После приятелката ѝ беше избягала, страхувайки се, че могат да я видят.

Един облак за миг скри луната. Фан Имей се прозя. Беше уморена.

Внезапно дочу плач и видя фигурата на Рен Рен на двора да тегли нещо след себе си. Беше Шен Пин. Той я дърпаше за косата, а тя се препъваше зад него, хлипайки от болка и страх. Фан Имей замръзна. Имаше само едно място, където би могъл да я води по това време на нощта. Скоро щяха да се чуят писъци, но колибата беше твърде отдалечена и гостите нямаше да бъдат обезпокоени.

Тя стоеше мълчаливо до прозореца, блед силует на лунната светлина. Умът ѝ отново бе парализиран, чувствата — погребани. След час бавно се върна до леглото и внимателно легна до майор Лин. Луната излезе от облаците и Фан безизразно погледна трупа, който висеше над главата ѝ.

Франк Деламер прекара по-голямата част от нощта с бутилка уиски и се събуди на фотьойла си, когато слънцето проникна през прозорците и прислужницата Ма Ай започна да почиства жилището му. Не беше изненадващо, че има махмурлук. Езикът му беше надебелял, устата и гърлото — сухи, а в слепоочията усещаше остра болка. Отне му известно време, за да се осъзнае поне донякъде. После се вгледа в часовника на прозореца и изстена. Беше закъснял за срещата си с господин Дин, бояджията на платове от Цицихар. Изобщо не му се искаше да го вижда, поне тази сутрин, а и определено не се чувстваше в настроение да изнася лекция как се обработват кристалите за сапуни, но никога досега не бе пренебрегвал задълженията към компанията си. Приятелят и партньорът му Лю Джинкай беше убеден, че господин Дин е ключът към ново

разширение на пазара на неговите сапуни и кристалите натриев карбонат на Франк в Северозападна Манджурия — чак до Хайлар, така че нямаше как да се измъкне от задълженията си. За честта на „Бабит и Бренър“ Франк заряза спомена за разбитото си сърце между мръсните пепелници и празните бутилки около стола си и като рошав морж сомнамбул се запрепъва към вратата, успявайки някак си да измърмори няколко учтиви думи на придиричивата Ма Ай по пътя си.

Франк бе наел жилище в малък хотел, който имаше собствен ресторант и пералня, както и повечето удобства, необходими за един ерген. Персоналът беше свикнал с навиците му, затова го чакаше голяма чаша горещо кафе и конярът бе изпратен да доведе коня му. Когато горещата, сладка течност се разнесе по тялото му (беше му отнело месеци търпение, докато ги научи да правят кафето му както трябва), умът му се върна към нормалното си състояние. Когато мислите му се изясниха, споменът за унизителния разговор с Мама Лиу ярко проблесна в паметта му и той бе залян от чувство за тъга и съжаление. То не изчезна и когато уморено възседна коня си и се отпрати към главната улица, а после към градските порти. Срещата му беше в склада на „Бабит и Бренър“, близо до бъдещата железопътна гара, така че господин Дин щеше да има възможността да види процеса на производство на кристали в действие. Пътят през полето беше дълъг, но Франк не обръщаше внимание на идиличната гледка — вършитбата на просото и червенеещите се листа на кленовете край пътя. Беше потънал в мрачни самообвинения.

Наистина беше повярвал, че тя го обича. Това бе трагедията. Какъв глупак! Какъв слепец... Знаеше, че онова, което беше предложил, не бе почтено. Винаги имаше нещо съмнително в това мъж на средна възраст да заживее с младо момиче, при това бивша проститутка. А очевидно тя не искаше да се откаже от занаята си, помисли той горчиво. Разбира се, цялата работа щеше да се усложни още повече заради пристигането на дъщеря му другия месец. Беше открил подходяща къща, която смяташе да купи на Шен Пин и намерението му беше да живеят отделно, докато Хелън Франсис свикне с идеята. Но как щеше да я убеди, изобщо не се беше замислял. А сега нямаше да му се наложи. Може би така беше по-добре. Какъв мечтател се бе оказал! Въобразявал си беше, че Хелън Франсис и Шен Пин, които бяха почти на една и съща възраст, ще станат добри

приятелки. Представял си бе как всички отиват на излет. Как ли пък не, излет!

Как беше успяла да го заблуди тъй умело? Би трябвало да бъде по-умен. Какво беше казал на Мама Лиу? Че не е роден вчера? Ама че шега. Беше наивен като пеленаче. Лю Джинкай и останалите сигурно го смятаха за пълен идиот. Е, може би Лю Джинкай не му се присмиваше. Беше му съчувствал като истински приятел. Но какво унижение! Колко жалък се бе почувствал! Какво беше казала Мама Лиу? „В изкуството на любовта винаги има притворство.“ А той беше повярвал на всичко. Трябваше да се досети. Джин Шангуй го беше предупредил съвсем откровено, преди за пръв път да отиде в Двореца на небесната наслада. И досега ясно си спомняше разговора им.

Седяха в кантората на Джин и пиеха чай. Джин се бе привел напред, очите му блестяха над очилата, а на топчестото му лице грееше широка усмивка.

— Първокласно заведение! — беше му казал той. — Не е обикновен вертеп, не прилича на онези места, които имате в Европа. Трябва да ухажваш момичетата. Те няма да легнат с теб първия път, нито втория, дори третия и четвъртия. Това е игра. Те ще те ласкаят и ти тях. Ще им носиш подаръци. Ще флиртуваш с тях.

— Но какъв е смисълът? — беше попитал Франк. — Нали е публичен дом?

— Разбира се. Но какво удоволствие е просто да си купиш парче месо? Тези момичета са изключителни. Притежават много таланти. Като феи са. Свирят, пеят, танцуват рецитират поезия.

— Китайска поезия. Много вълнуващо, няма що.

— Тогава слушай музиката. Помисли си, Де Фалан. Ако искаш само да вкараш нефритения си жезъл в цвета на орхидеята, ще те заведе на някое от онези места зад храма, когато пожелаеш. Но тези момичета ти създават илюзията за любов. А най-хубавото в любовта е трудната победа. Представи си какво огромно удоволствие, какъв екстаз ще изпитаеш, ако ухажването ти се увенчае с успех и момичето се съгласи да ти се отдаде, като ти позволи да вкусиш от неговия цвят. Дългото чакане и предвкушването на сладостта му ще те накарат да се почувстваш в рая. След това вече сте двойка и тя ще те чака всеки път, когато отидеш там. Като съпруг и съпруга.

— Не искам да отида там и да се оженя — беше казал Франк.

— Казах ти, това е само игра. Когато се умориш от момичето, можеш да говориш с Мама и тя ще ти представи някое друго — така отново можеш да вкусиш удоволствието от ухажването.

— Струва ми се много трудоемко — беше се засмял Франк, — но когато си в Рим, бъди римлянин. Готов съм да опитам.

И, разбира се, беше паднал в капана. Беше захапал стръвта като шаран. Още първата вечер се бе запознал с Шен Пин. Тя беше пониска и по-грозничка от останалите, но имаше весело, засмяно лице и не спираше да бърбори. Цяла вечер двамата бяха играли на различни игри. Тя се бе преструвала на уплашена от големите му мустаци, беше се шегувала и с големия му червен нос, питайки дали другите части от тялото му са също толкова огромни. После се бе засмяла на собствената си дързост и бе скрила лицето си в ръце. Франк се беше прибрал пиян като лорд, смеейки се от радост при всеки спомен за нея.

Бяха му нужни десет посещения за един месец. Джин Шангуй се бе оказал прав — ухажването не само изглеждаше естествено, но и беше много приятно. Франк имаше чувството, че отново е млад, свенлив ухажор. Странно бе, че очакването да спи с нея постепенно бе минало на заден план. Той откри, че се наслаждава на компанията ѝ, на дрезгавия ѝ глас, на начина, по който игриво дърпаше мустаците му или се смееше, когато рошеше космите по ръката му. Приятно му беше да я учи да свири английски народни песни на флейтата. Резултатът караше често и двамата да се заливат в смях. Откри, че може да ѝ разказва за живота си, за дъщеря си в Англия, дори за работата си, непринудено и съвсем свободно, защото тя внимателно го изслушваше. Но по-често му стигаше да се усмихва добродушно, докато тя клюкарстваше за другите момичета, лакомо му описваше любимите си ястия или му разказваше за животните във фермата, където беше отраснала. Колко добре се беше справила, горчиво си помисли той. Как хитро го бе подвела.

Една вечер тя не го очакваше в помещението, където обикновено се срещаха и пиеха. Вместо нея там завари хитро усмихнатата Мама Лиу, която го нарече дяволски късметлия, привлекателен и неустоим мъж и дори му подметна по-грубички намеци. С нарастващо нетърпение той я последва нагоре по стълбите до третия етаж, където никога дотогава не бе стъпвал. Там тя отвори една от вратите в дългия, пищно украсен коридор. Шен Пин беше вече в леглото. Малката ѝ

главица се показваше измежду чаршафите, косата ѝ бе разпиляна върху възглавницата. Той разбра, че е гола. Притесни се, когато видя, че едно от очите ѝ е насинено, сякаш я бяха ударили с юмрук, но тя му обясни, че се подхлъзнала на стълбите. Опита се да се засмее, но смехът ѝ прозвуча неестествено. Струваше му се, че и тя е нервна като него. Тогава се запита дали въпреки многобройните часове прекарани заедно, момичето не се отвращава да стигне до интимност с чужденец. Внезапно си даде сметка колко голям и грозен навярно ѝ изглежда. Но тогава тя се протегна и тихичко го повика в леглото. Той седна до нея и хвана ръката ѝ. Влажните ѝ кафяви очи сериозно се взряха в неговите. Изражението на лицето ѝ беше тъжно и някак питащо. Франк си припомни първата си брачна нощ преди много години. Така го бе гледала и младата му съпруга — със смесица от очакване и безпокойство. Не вярваше Шен Пин да е девица, след като работи в публичен дом, но внезапно изпита усещането, че му предстои първа брачна нощ. Тази нощ той наистина се почувства като младоженец, а Шен Пин беше младата му съпруга. Разбира се, тя не бе девствена, но усещането беше същото — откритието, вълшебната интимност на двама влюбени, които за пръв път се наслаждават на новите си усещания. Сега си даваше сметка колко наивен е бил. След снощния разговор с Мама Лиу можеше само да поздрави Шен Пин за изкусния начин, по който бе успяла да създаде у него това впечатление. Онази вечер той бе изпитал само нежност и обич и вярваше, че те са взаимни. Тя му бе позволила да я води, тихичко беше извикала при кулминацията, а после го бе прегърнала силно, почти отчаяно, докато и двамата заспаха. Сега разбираше, че и това е било преструвка като всичко останало.

Предишната вечер Мама Лиу го бе унизила, вероятно умишлено, като му бе изброила различните любовни пози, които бяха опитвали през изминалата година с Шен Пин, но той ѝ беше благодарен за грубото отрезвяване. Сега разбираше, че онова, което бе смятал за истинска страст, е било само професионално изпълнение, след консултация с мадам. Беше му трудно да го приеме, но не то го бе наранило най-много. За него любенето не беше най-важното. Не сексът го привличаше към Шен Пин, а приятелството ѝ. И след като стана ясно, че то също е било преструвка, той се чувстваше напълно предаден.

Какъв глупак! Не можеше да я вини. Още изпитваше обич към нея. По своите стандарти тя се бе отнесла много добре с него. Тя е съзнателна, бе казала Мама Лиу. И още как! Каква професионалиста!

При последните му посещения те рядко се любеха. Седяха заедно, държаха си ръцете и си говореха как ще живеят заедно, когато Шен Пин бъде свободна. Той ѝ бе обещал да я заведе в Лондон и тя му беше задала стотици въпроси къде ще живеят и какво ще правят. Бяха се целували и прегръщали. Той бе погалил странните ѝ ходила. Отначало те му се бяха сторили отвратителни, но сега ги приемаше като част от нея — също като бръчиците от смях около очите ѝ, които обичаше. Тя се бе представила толкова убедително. Сторила му се беше нетърпелива, любопитна и развълнувана от света, който я очакваше извън публичния дом. Очевидно всичко това е било част от уменията ѝ като смученето на нефритения жезъл и всичките ѝ други номера.

Няма по-голям глупак от стария глупак, помисли си той. Е, за в бъдеще щеше да бъде по-умен. Но дори сега част от него искаше да изтича там и да бъде с нея и Франк осъзна, че трудно ще я забрави. Ако изобщо успее.

В този миг пред него изникна складът на „Бабит и Бренър“. Лю Джинкай и господин Дин стояха до вратата. И двамата бяха в сини роби, черни шапки и черни копринени жилетки, които показваха, че са търговци. Господин Дин носеше кръгли черни очила, с които скулите му изпъкваха повече от обикновено. Лю Джинкай, строен тридесетинагодишен мъж с момчешко излъчване, поздрави приятеля си.

— Днес закъсна, Де Фалан сяншен. Сигурно си прекарал приятна нощ в Двореца на небесната наслада.

И двамата китайци се разсмяха. Бяха в отвратително добро настроение. Франк тронаво слезе от коня. Лю го потупа с обич по гърба.

— И двамата с господин Дин сме нетърпеливи да чуем как е минал разговорът ти с Драконката. Ще бъде ли свободна красивата госпожица Шен? Господин Дин, казах ви какъв неустоим любовник е нашият Де Фалан сяншен. Да го поздравим, че спечели най-красивото момиче в Шишан!

— Промених решението си — рязко отвърна Франк. — Размислих. — Опитваше се да намери начин да обърне всичко на шега. Изобщо не му се говореше за случилото се, но трябваше да запази достойнство пред приятелите си. Лю Джинкай вече го гледаше загрижено, затова Франк се засмя колкото можеше по-естествено. — Твърде млад съм, за да се обвързва завинаги. Нали винаги ме съветваш да си поживея? Е, стари приятелю, да си призная, бях на ръба. Но после реших да последвам съвета ти, преди да е станало късно. За какво му е на един мъж да се обвързва? Ха-ха. Не, от днес нататък съм нов човек.

Господин Дин се усмихна доволно, а Лю се засмя учтиво.

— Госпожица Шен сигурно е много разочарована — каза той, внимателно наблюдавайки приятеля си.

— Такъв е животът — един губи, друг печели — каза Франк, чувствайки как сърцето му се къса. — В любовта и войната всичко е позволено. Пък и защо ѝ е да се обвързва с един стар космат варварин? В морето има още много риба.

— Да — каза господин Дин, който очевидно се наслаждаваше на шеговития разговор. После каза, леко заеквайки: — К-когато дойдете в Цицихар, ще ви заведе на риболов. Н-не сте никакъв рибар, д-докато не уловите някоя от нашите монголски к-красавици.

— Това исках да чуя! — успя да изрази възторг Франк. — Знаех си, че сте тиха вода, господин Дин. Сега вече съм сигурен, че ще се разбираме чудесно.

— Не само това, а и ще забогатеем — каза Лю, тактично сменяйки темата. — Господин Дин с нетърпение чака да му покажеш как се правят кристалите, Де Фалан сяншен.

— С най-голямо удоволствие — отвърна Франк.

Той прегърна сияещия господин Дин и го поведе към склада. През следващите два часа се вгълби в тънкостите на производството на натриев карбонат, обяснявайки съотношението на алкали и вряща вода — 60 килограма вода и 30 килограма натриев карбонат, как да се грее, кога да се бърка, кога разтворът трябва да се изсипе в железни съдове със спирт, който да подпомогне кристалообразувания процес, как да се отделят кристалите от течността. Господин Дин го следваше, вглеждаше се в съдовете, наредени в двора, и си водеше подробни бележки. После Франк демонстрира предимствата на новата формула,

като изпра с обикновена, нетретирана основа и със своите кристали. Най-накрая на чаша чай те обсъдиха приложението им във връзка с боядисването на тъкани. Господин Дин изглеждаше доволен и те обсъдиха по принцип перспективата за начало на доставките в края на есента. Франк му каза, че дотогава ще има млад помощник, който ще придружи първия керван мулета.

— Но няма ли да дойдете лично, Д-де Фалан с-сяншен? З-забравихте ли за м-монголските красавици?

Франк, който през последните два часа бе успял да забрави мъката си, почувства как отчаянието му се връща с двойна сила, но състрадателният Лю Джинкай, който вече беше заподозрял, че нещо не е наред, успя отново да насочи разговора към натриевия карбонат. Малко след това двамата с господин Дин си тръгнаха, за да стигнат в града навреме за обяд и Франк остана сам с мрачните си мисли.

Той седна в кантората си и се опита да попълни очакващите го документи, но откри, че не може да се съсредоточи. Вместо купчините писма и доклади виждаше усмихнатото лице на Шен Пин. Неутешимо крачеше из стаята, а главата му пулсираше от махмурлука. Знаеше, че трябва да се захване с нещо, защото иначе ще полудее. Внезапно взе решение, излезе и нареди да му доведат коня. Щеше да отиде до строителния лагер, за да пита Фишер дали знае кога ще пристигнат пътниците от Пекин.

Така или иначе, нищо нямаше да се получи. Трябва да е бил луд да сметне, че Хелън Франсис ще приеме това положение. Навярно щеше да се върне в Англия с първия кораб и никога вече нямаше да проговори на баща си. Нели Еъртън със сигурност не би го одобрила. Той подозираше, че тя и сега не го харесва особено. Едва ли би поканила Шен Пин на чай с монахините. Ситуацията щеше да бъде много конфузна. Добре, че се беше измъкнал. Така беше най-добре за всички.

Ясно беше, че повече не може да се вижда с Шен Пин. Не би могъл да го понесе — не и сега, когато знаеше какво е означавал за нея. Тя не беше виновна. Той се бе държал като глупак. Надяваше се, че тя няма нищо против да загуби един клиент, че това няма да се отрази на репутацията ѝ. Знаеше какво да направи. Ще ѝ изпрати скъп подарък или пари. Може би с писмо. Трябваше да попита Лю Джинкай как се постъпва при подобни обстоятелства. От онова, което Мама Лиу

му бе казала, ставаше ясно, че не ѝ липсват други клиенти. Той най-добре от всички знаеше защо е толкова популярна. Съмняваше се, че останалите ѝ клиенти бяха наивни идиоти като него. А може би тя беше специалистка по безнадеждните романтици? Дали го презираше? Ключарстваше ли за него с другите момичета? Присмиваше ли му се зад гърба? Е, при всички случаи си го беше заслужил.

Предполагаше, че пак ще отиде в Двореца на небесната наслада. Не би могъл да го избегне. Всяка седмица Лю, Тан или някой от другите търговци го канеше на гуляй там. Това беше част от деловите взаимоотношения в Шишан. Не беше нужно да си взима момиче. Доктор Еъртън винаги му беше казвал, че трябва да поправи поведението си. Може би беше дошло времето плейбойт Франк да влезе в правия път? В момента перспективата за нова връзка никак не го привличаше, но той познаваше слабостите си. Ако успееше да забрави Шен Пин, може би един ден щеше да пожелае друго момиче. Но този път нямаше да има илюзии. Щеше да играе също тъй цинично, както всички останали. В един момент Мама Лиу почти му бе предложила Фан Имей, а тя определено беше красавица. „Много над неговата класа“, помисли си той. Но защо пък? Мама Лиу му беше казала, че всички момичета са достъпни. Не му харесваше мисълта да се разправя с майор Лин, но ако той зарежеше Фан Имей...

Какви бяха тези мисли? В ума му изплува спящото лице на Шен Пин върху възглавницата. Мъничкото ѝ право носле, усмихнатите дори насън устни. Косата, паднала върху челото ѝ. Докато яздеше през просените поля, Франк осъзна напълно какво бе изгубил. Гърдите му се разкъсваха от отчаяни ридания, по бузите му се стичаха горещи сълзи. Принуди се да спре коня си малко преди лагера, за да има време да се съвземе преди срещата с хер Фишер.

Докато яздеше през лагера, той забеляза, че строежът на железопътната линия много е напреднал от последния път, когато беше идвал. Преди шест седмици в речното корито бяха забити първите пилоти, а сега мостът вече беше добре оформен. Множество кулита се катереха по него или влачеха талиги с огромни греди и дъски от шлеповете. Изкопът за релсите беше изкопан и се губеше в далечината към Черните хълмове. Франк знаеше, че друга група пробива тунели с взрив нататък. Щом тунелът бъдеше готов, тази част от линията щеше да се свърже с главното трасе, което стигаше до Тиендзин от другата

страна на планината. Тогава щяха да поставят само траверсите и релсите и първите локомотиви щяха да се появят в Шишан сред облаци пара. Франк беше много заинтересован от този строеж. Железопътната връзка с Тиендзин и пристанище Таку щеше значително да намали разходите му и сроковете за доставка. Но днес той отчиташе напредъка, без да изпитва предишния ентузиазъм.

Кабинетът на хер Фишер се намираше в малка палатка в центъра на лагера. Когато Франк пристигна, германецът и младият му помощник Чарли Чжан преглеждаха отново плановете на тунела, защото бяха получили резултатите от последните геологически проучвания на терена. Херман Фишер беше нисък, прошарен инженер от Берлин, страстен лютеран и обикновен човечец, който прекарваше повечето от свободното си време в четене на библията. Франк го харесваше, защото винаги бе жизнерадостен, макар чувството му за хумор да бе малко закърняло. Чжан Донгрэн или Чарли, както обичаше да го наричат, бе изучил основите на инженерството в Шанхай и беше назначен от Съвета на пълномощниците в Пекин. Докладваше пряко на председателя му Ли Цой Чи и се говореше, че е протеже на самия министър Ли Хун-чан, който наистина се интересуваше много от този проект и все още беше почетен член на съвета. Франк смяташе младия Чжан за скромнен, непринуден младеж с дръзки маниери, които му харесваха. Знаеше, че е много компетентен и може да спечели доверието на работниците дори при трудни обстоятелства. Беше го опознал добре и споделяше мнението на хер Фишер, който го смяташе за сериозен човек, който ще доведе Китай до модернизацията и двадесети век. Франк би искал да има такива помощници в „Бабит и Бренър“. Косата на Чарли беше вързана на плитка и той се обличаше като останалите китайци, но Деламер често си мислеше, че умът му работи по европейски. И Чжан, и Фишер го приветстваха с топли усмивки.

— Скъпи господин Деламер — каза хер Фишер, вдигайки глава от картите. — Каква приятна изненада! Боях се, че вече сте ни забравили.

— В никакъв случай — отвърна Франк. — Вие сте прекалено заети. Божичко, мостът много е напреднал. Браво!

— Трябва да дойдете и да видите тунела — усмихна се Чжан, който говореше свободно английски, при това почти без акцент. —

Скоро ще поставим първия взрив. Може да го отпразнуваме с излет. Обичам вашите излети, господин Деламер. На тях винаги има добри френски вина и сирене.

— Господин Чжан, Чарли, къде са ти обноските? — смъмри го хер Фишер. — Да почерпим господин Деламер с американското кафе, което толкова обича. Знаем колко сте придирчив, приятелю. А и ни е много приятно да ви видим. Сега седнете и ми разкажете новините. Напоследък съм много зает и нямам време да отида до града.

— Не се е случило нищо особено, поне доколкото знам аз — каза Франк, премълчавайки тъжния отговор, който звучеше в главата му. — Може да сключа сделка с един търговец от Северозападна Манджурия, което много ме радва.

— Това е чудесно — зарадва се Фишер. — Поздравления! Виждаш ли, Чарли, търговците непрекъснато трупат пари, а ние, инженерите, живеем на палатки и работим залудо.

Чжан се засмя безгрижно, докато нареждаше чаши за кафе на масата.

— Господин Деламер е кралят на всички търговци! — възторжено обяви той.

— Едва ли — отвърна Франк. — Просто съм старо куче. — Настроението му беше започнало да се повдига от топлия приятелски прием. — Всъщност дойдох да попитам вас за новини. Чудех се дали сте чули нещо за господин Манърс и неговите придружители. Много се радвам, че точно той пътува с моите хора.

— Ja, ja, така е — присъедини се Фишер. — Железопътната линия е на разположение на нашия приятел господин Деламер и, разбира се, на хубавата му дъщеря. Чарли, какви са последните новини?

— Не знаем много повече от онова, което ви писах в последното писмо, господин Деламер. — Чжан внимателно наля кафето. — Получих съобщение, че ще пътуват заедно, както ви казах. Би трябвало да са тръгнали от Тиендзин преди десет дни. Могат да пристигнат всеки момент.

— Всеки момент? Ето това е новина! Кой знае защо си мислех, че ще се забавят повече.

— Не — отвърна Фишер гордо. — Нашите влакове пътуват много бързо. Подбрахме добри машинисти. Не се ли вълнуваш?

Дъщеря ти пристига! В Шишан ще настъпят големи промени. Е, поне в нашето общество. Доктор Еъртън ме помоли да се упражнявам с цигулката. А ти, Чарли, трябва да научиш западните танци, ја? Валс. Полка.

— Много се радвам, че ми пращат помощник — каза Франк. — Няма да ми се налага да пътувам толкова често, колкото досега.

— И ние ще си имаме помощник. Достопочтеният Хенри Манърс. Някакъв юнкер. — Франк забеляза, че Чжан и Фишер си размениха бързи многозначителни погледи. — Несъмнено опитът му ще ни бъде от полза. Той трябва да ни помогне в контактите с политиците. Сигурен съм, че в Съвета има умни глави, които знаят защо ни е нужен точно такъв човек.

— Политически контакти! Мислех, че доктор Еъртън е посредникът между вас и мандарина.

— Ја? Е, извадихме голям късмет. Ще имаме двама посредници. Още по-добре, нали? Харесва ли ви кафето? Дали е... по вкуса ви?

— Чарли е истински майстор — каза Франк, отпивайки от отвратителната течност. — Чудесно е.

Чжан засия. Усетил, че темата за Манърс не им е приятна, Деламер ги запита за напредъка на железопътната линия и скоро всички бяха заровени в огромна купчина карти и скици. Двамата ентузиастично гордо разясняваха подробностите от великия си проект. След известно време Франк забеляза, че един от кулитата снове пред палатката. Чжан с неохота се откъсна от интересния разговор, но след като поговори с него, се върна с широка усмивка.

— Господин Деламер, изглежда, притежавате страхотен усет за време — каза той. — Това беше пратеник от тунела в Черните хълмове. Дъщеря ви и спътниците ѝ са пристигнали и са на път за насам. До един час ще бъдат тук.

В първия момент Франк се стресна. Много му се беше насъбрало за един ден. Не беше готов да посрещне Хелън Франсис. Нищо не беше приготвил. Господи, дори не беше се обръснал. Не беше й запазил стая в хотела. А и тази история с Шен Пин. После внезапно го заля вълна от радост. Малкото му момиченце щеше да пристигне до час. Господи, осъзна той, пак щеше да заплаче!

Хелън Франсис видя баща си и препусна към него. Той бе избързал, за да ги посрещне пръв, но гледаше в обратна посока. Тя скочи от коня в прегръдките му. Веднага долови познатия мирис на алкохол и тютюн и усети горещите му сълзи, които се стичаха по бузите ѝ към щръкналите му мустаци.

— Момиченцето ми — плачеше той, — ти ли си наистина?

— Да, татко, аз съм. Дойдох — каза Хелън несвързано и го прегърна по-силно.

Сега и тя плачеше.

Смаяният Франк също я притисна към себе си. Не знаеше дали не сънува. Момичето, което беше скочило от коня в прегръдките му и сега го целуваше по бузите, беше копие на отдавна починалата му съпруга. След цяла вечност щастие той я пусна и едва тогава видя двамата млади мъже на коне, които му се усмихваха. Единият беше строен чернокос младеж с мустаци, а другият едър и рус, с червендалесто лице.

— Татко, това е Хенри Манърс, който ни доведе дотук. Беше много смел. Видяхме Боксьори и екзекуции. — Думите ѝ се лееха като поток.

„Боксьори? Екзекуции?“, зачуди се Франк наум.

— А в Черните хълмове щяха да ни нападнат бандити, но избягаха, когато господин Манърс стреля по тях.

— Господин Деламер, приятно ми е да се запознаем. Дъщеря ви, разбира се, преувеличава — усмихна се Манърс.

— А това е Том, татко — каза тя, дърпайки го към другия мъж. — Той ме доведе от Англия. Твоят помощник. И ние сме сгодени, татко.

Франк беше твърде изненадан, за да разбере какво му казва.

— Сгодени... кой? — попита той глуповато.

— Ние! — разсмя се тя. — Сгодихме се и ще се оженим!

— С ваше позволение, сър — добави Том.

Франк стоеше като истукан. Главоболието му се върна с пълна сила. Отвори уста и пак я затвори.

— Но аз... аз... Ти... Кой?

Хер Фишер се появи внезапно с широка усмивка.

— Годож! — неистово изкрещя той. — Това е прекрасно, ја? Защо не ми каза, хитрецо? — Той тупна Франк по гърба. — Чарли, дай

шнапса.

И само след миг, глуповато ухилен, Чарли Чжан пъхаше чаши в ръцете на всички.

---

[1] Китайците наричат всички европейци „океански дяволи“, след като португалците, достигнали Кантон през 1516 г., започват да ограбват търговските им кораби. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 4

„Копяхме в полето, но открихме само изгорели останки.“

Новината за годежа на младата двойка и неодобрението на Франк Деламер бързо се разпространи из Шишан. На втория ден, когато закусваха, Нели Еъртън, притеснена за вечерята, която трябваше да даде в чест на новопристигналите, беше убедена, че докторът трябва да се отбие в хотела на търговеца и да разбере какво става.

Знаеше, че тримата — Деламер, дъщеря му и младият Кабът — са напуснали хотела след истеричната сцена, която Франк бе направил преди два дни в лагера на строителите. Оттогава никой не ги беше виждал. Китайските търговци и прислужници разнасяха какви ли не слухове. Нели бе научила невероятни неща — че бащата и любовникът се сбили и гостите на хотела били тормозени от непрестанните крясъци, идващи от стаите на Деламер; че Де Фалан пиел уиски сутрин, обед и вечер; че държал бръснач във ваната си и заплашвал да се самоубие или пък че бил изпратил човек в склада да му донесе пистолет... Последната клюка беше, че червенокосата дъщеря на Деламер се била обесила на корнизата. Заслугата за нея беше на Лиу Хаоен, който работеше при Франк. Бил я чул от един от прислужниците в хотела, който зърнал кафява рокля и ботуши да висят зад прозореца. Лиу я беше разказал на Ван Пу-чин, секретар на търговеца Джин Шангуй, когото срещнал на пазара, докато купувал зеле. На свой ред Ван я беше споделил със своя приятел от болницата Чжан Ерхао по време на сутрешната им игра на шах в ресторанта на Рен Рен. Чжан донесе новината в мисията и така А Сун я чу, докато се връщаше от къщата на доктор Еъртън, за да вземе спалното бельо от отделенията. Естествено, тя разказа вече раздутата история на съпруга си, А Ли, когато се върна в кухнята. Именно триумфацият А Ли беше този, който поднесе пикантната история на Нели и децата, докато им сервираше бъркани яйца с бекон за закуска. Джени и Джордж бяха

впечатлени от описанието на подутия черен език и втрепените кървясали очи (А Ли бе артистичен разказвач — въртеше се и притискаше с една ръка гърлото си, имитирайки обесената, докато бог знае как крепеше подноса с чая в другата), но за Нели това бе капката, която преля чашата. Когато съпругът ѝ се върна от сутрешната си операция, преди още да е успял да изпие първата си чаша чай за деня, тя го изкомандва веднага да отиде в града и да разбере какво става.

— Просто си отдъхват след пътуването — изсумтя той. — Сигурен съм, че не искат да ги безпокоят. Пък и това не е наша работа.

— Напротив, наша е, ако ще давам голяма вечеря за всички вас след два дни. А и кой е интригантът в нашето семейство? И без това умираш от желание да разбереш какво става.

— Това не ми харесва, Нели — с достойнство отвърна доктора. — Възмутен съм от думите ти.

— Цялото ти ли тяло посинява, ако се обесиш, мамо? — попита Джордж.

— Може ли да отида с татко, за да видя трупа? — обади се Джени.

— Двамата заминавайте веднага в стаята си, без да чувам възражения — отсече Нели. — Казвам ти, Едуард, ако ти не го направиш, ще отида аз. Тази история заприлича на цирк. — Тя забеляза А Ли, който се усмихваше със съзливите си очички наблизко. — А ти престани да се хилиш като смахнат, дърти дяволе. Как смееш да говориш такива ужасни неща пред децата ми?

А Ли се престори, че не разбира и дума, усмихна се и кимна доволно.

— Още бекон, госпожо? Пължен хляб?

Най-накрая Еъртън се съгласи да посети Франк Деламер на обяд, след като прегледа приходящите си пациенти.

Той пое по тесните улички към хотела с известно безпокойство. Не му се искаше да се меси в семейни скандали. През последните седмици си имаше достатъчно грижи заради изчезването на Хирам Милуорд. Няколкото му посещения в ямена останаха без последствия. Мандаринът бе проявил съчувствие, но отказа да вземе официални мерки, докато бащата на детето не го помоли за това. Твърдеше, че

екстратериториалните права, гарантирани на мисионерите, му връзват напълно ръцете. Беше му обяснил, че ако няма оплакване или доказателство, че китайци са извършили престъпление, което изисква намесата му, случилото се си остава работа на чужденците, особено в този случай, когато момчето явно беше напуснало семейството си доброволно и със съгласието на баща си. Еъртън беше настоявал, че момчето е малолетно и не знае какво да прави. Мандаринът беше отвърнал, че в Китай обичаите са други. На петнадесет години самият той бил напуснал дома си и вече се биел срещу Тайпин. Възрастта нямала значение. При всички случаи родителят бил този, който носел отговорност. Ако бащата му донесял доказателство за престъпление, той щял да приложи цялата власт на ямена.

Еъртън беше разочарован и от опитите си да се разбере със Септимъс. Отначало бе сметнал, че думите му имат някакъв ефект — лицето на мъжа се беше сгърчило от тревога, когато Еъртън беше споделил загрижеността си за безопасността на сина му. Беше му разказал, че всички опити да издири момчето в града, са били безуспешни и че се безпокои да не би първите слухове — че се е отправило към Черните хълмове — да се окажат истина. Септимъс го бе изслушал внимателно. От време на време свеждаше глава, сякаш плачеше. Беше съвсем различен от разгневения пастор, който беше говорил безсмислици на площада. Беше отслабнал, брадата и опашката унило висяха около лицето му. Докато седеше срещу него, заобиколен от мълчаливото семейство, докторът имаше чувството, че присъства на бдение. Потиснатата атмосфера в помещението се бе предала и на него. Изглежда, първото му впечатление от семейство Милуорд се бе оказало погрешно. Те обичаха силно сина си и отсъствието му бе тежка загуба за всички. Мъката им беше почти осезаема. Но колкото и да се опитваше, той не успя да убеди Септимъс да напише молба за помощ до мандарина.

— „Отдайте Кесаревото Кесарю, а Божието Богу“ — беше произнесъл той безизразно. — Дяволът отне сина ми, доктор Еъртън и само с Божията милост той ще се върне при нас. Нито аз, нито вие можете да направите нещо.

— Но в този случай кесарят може да ви помогне — беше заявил Еъртън с търпеливия тон, който използваше, когато разговаряше със

слабоумни. — Не е нужно да направите нищо повече, освен да напишете едно писмо.

Зачервените очи на Септимъс примигваха, но той остана непоклатим.

— „Не уповайте се на князе, нито на Човешкия син, от който няма помощ.“ Знам, че ни желаете доброто. Но кой съм аз, че да оспорвам волята Божия?

Въпреки непреклонните думи, тонът му бе почти умоляващ. Еъртън си представяше противоречивите чувства, които разкъсваха душата му.

— Не може да вярвате, че Бог е пожелал синът ви да се изгуби и може би да е в опасност. Ами какво ще кажете за думите: „Бог помага на онези, които си помагат сами.“ Трябва да организираме конен отряд, който да го потърси в Черните хълмове.

— Докторе, бих дал живота си, за да върна любимия си син Хирам сред семейството му и в Божия път. Но Той изпитва служителите си. Такава е Божията воля. Още не можем да я разберем, но и това ще стане. „Защото сега виждаме нещата неясно“, както е казал Апостолът. Защото Той ни е призовал измежду безбожниците да бъдем негово войнство и както и да се обърне битката, ние трябва да чакаме и да се подчиняваме на заповедите Му.

— Амин — каза Летиша и децата повториха.

Те са луди, беше си помислил докторът. Напълно луди. Беше чувал за странните култове, които никнеха като гъби из Съединените щати — за мормоните с техните хареми, за религиозните лечители, за проповедниците. Сега беше повече от убеден, че Милуорд не принадлежат към никоя от признатите религиозни институции. Познаваше някои от представителите на фондация „Обърлин“ и други американски мисии, които работеха в Северен Китай. Повечето бяха конгрегационалисти, прекалено пламенни за неговия вкус, но все пак почтени — сурови хора, посветили се с дисциплина и разум на разпространението на Божието слово, които вършеха добра работа, доколкото му бе известно. Но Милуорд бяха фанатици и не подлежаха на никакво убеждаване. Чудеше се какъв странен и непреодолим импулс бе довел това ексцентрично семейство чак в Китай, и то точно в Шишан. Те сякаш живееха в свой собствен свят, населен с демони и ангели. Знаеше какво ще му отговори Септимъс, ако му зададе този

въпрос — че Бог го е призовал тук. Но Еъртън се съмняваше дали божествената намеса ще му помогне да намери Хирам.

Беше на края на силите си. В отчаянието си беше дал пари на сенешала на мандарина Джин лао. Ако държавата не можеше да му помогне, може би подкупът щеше да свърши работа. Миналата седмица майор Лин най-последно беше изпратил неколцина от лейтенантите си и половината от хората си на отдавна очаквания учебен поход до Черните хълмове. Джин лао му беше казал, че ще се опита да убеди войниците да потърсят момчето, докато са там. Докторът не се надяваше на успех. Бяха минали вече шест седмици от изчезването на Хирам. Представяше си какви ли не злощастия, които може би бяха сполетели момчето: гладна смърт, настинка, вълци, мечки, тигри. Не му се мислеше какво може да стори с него Железния Ван, ако го открие. В сърцето си той бе започнал да губи надежда.

А сега Нели го пращаше да се меси в проблемите на друго семейство. Франк Деламер бе труден човек дори в добрите си моменти. Настроенията му бяха непредсказуеми. Пиеше. Беше избухлив. Ако кажеше нещо неподходящо, навярно щеше да го изхвърли на улицата. Еъртън раздражено прехапа устни. Цялата история беше съвсем типична за Франк. Само той би могъл да превърне радостната среща с дъщеря си в кавга. Понякога Еъртън се чудеше защо останалите не могат да живеят в ред и спокойствие като него.

Той не се гордееше с това. Просто усещаше, че в сравнение с други хора неговият живот беше доста спокоен. Не като този на Джеси Джеймс или Уайът Ърп, помисли си той, припомняйки си западните вестници и статиите за смелчаците, които обичаше да чете вечер в леглото. Той смяташе за дар от небесата предсказуемостта и удовлетворението, с които беше благословен животът му. Може би всичко му се бе удавало прекалено лесно. Беше отраснал в Дъмфрисшър и Единбург, в голямо любящо семейство. Още от малък притежаваше силно чувство за справедливост и знаеше кое е добро и кое лошо. Животът му с купчина непокорни братя и сестри го бе научил да цени чуждите чувства повече от собствените си и да прощава слабостите на околните, както те приемат неговите. Обективно погледнато, десетте Божии заповеди и добродетелите приличаха на идеален наръчник за всекиго как да живее щастливо в

голямо, добре поддържано домакинство. Най-голямото достойнство на християнството, помисли си той, е неговата простота и практичност. Всеки християнин е човек на реда.

Принципите на Конфуций, на които той също се възхищаваше, изискваха същото дисциплинирано поведение, както и християнските канони, но в тях липсваше духовната подкрепа, която Библията обещава, спасението на душата след тежкия ежедневен труд. Той бе благодарен, че на младини бе научил китайски и можеше да чете класическите автори. Смяташе, че именно разбирането на тези мъдреци го бе накарало да работи в Китай. Не се съмняваше, че някой ден този интелигентен народ ще вникне в духовните предимства на християнството и с лекота ще го приобщи към своята изтънчена култура. За разлика от някои свои колеги мисионери, той беше готов да чака момента, когато дейността на мисиите щеше да даде своята богата жътва. Търпението беше още една от добродетелите, пренебрегвани от повечето му ентузиазирани братя християни. Да, щеше да мине много време, но Божият храм не е бил изграден за един ден, а междувременно той беше сигурен, че онова, което прави, е полезно и правилно. Като човешко същество и като мисионер той беше длъжен да облекчава страданията на тази древна раса, подложена на неопикуемия ужас на бедността и болестите. Детството му, вярата му, образованието, годините, през които бе изучавал медицина в университета в Единбург и практиката му на млади години в долините на Южен Китай бяха основа, която превръщаше сегашната му работа в кулминация на разумното му съществуване. Нели беше идеалната съпруга и никой друг баща не бе благословен с такива прекрасни деца. Да, всичко му се беше удало прекалено лесно в логическа прогресия, основана на непоколебимите принципи, които бе научил още като дете.

Но Франк Деламер го объркваше. Еъртън не можеше да си представи каква неспокойна звезда ръководи този човек, чийто живот сякаш вървеше от една бъркотия към друга. Нямаше представа как изобщо би могъл да подхване темата. Не знаеше почти нищо за младежката любов, освен прочетеното у Шекспир и доста романи. Собственият му брак беше с детската му любов, отдавна обичана и приета от близките му. Сватбата му беше предопределена, също като последните му изпити в университета — ясно очертан път върху картата на живота му. Намерението му беше да посъветва Деламер, а

не да се прави на татко Капулети. Според самия Франк, Кабът беше почтен и порядъчен млад човек. Очевидно с дъщеря му се бяха привързали един към друг. Здравият разум твърдеше, че е глупаво да се съпротивляваш на нещо, което не можеш да предотвратиш. Несъмнено, когато собствените му дъщери Мери и Джени станеха на възраст за женене и той като Деламер щеше да изпита страстната ревност на баща, на когото предстои да изгуби децата си, но смяташе, че като разумен човек, няма да се превърне в тиранин. Но как да убеди луда глава като Франк Деламер? Успехът на този разговор, осъзна той мрачно, до голяма степен ще зависи от това колко е пил търговецът през последните двадесет и четири часа. Между лудия Милуорд и пияния Деламер Еъртън се чувстваше като между Сцила и Харибда. С тези мисли той мрачно премина през рибния пазар, сякаш отиваше на екзекуция.

Затова се изненада, че когато влезе в двора на хотела, първия звук, който дочу, беше силният смях на Деламер от ресторанта. Пригласяше му весел женски глас. Той любопитно дръпна тежката завеса на вратата и видя Франк да седи на една маса заедно с млад мъж и жена. Те пиеха кафе и оживено разговаряха. Красотата на момичето го остави без дъх. Огненочервена коса пламтеше над бяло, изпъстрено с лунички лице, блестящи зелени очи и широка омайваща усмивка. Тя отметна глава назад, докато се смееше и докторът забеляза рубинено колие на бялата ѝ лебедова шия. Единственото странно в тази весела семейна картинка беше, че и Деламер, и младият мъж, който очевидно беше Том Кабът, бяха с насинени очи.

Когато видя доктора, Франк скочи и събори стола си от ентузиазъм. Усмихна се широко и разкри един счупен зъб в допълнение към подутото си око.

— Виж ти, доктор Еъртън! — извика той. — Прекрасно. Заповядай. Запознай се със скъпата ми дъщеря Хелън Франсис и бъдещия ми зет Том.

— Това е чудо — засмя се докторът. — Целият град говори, че тук е истински Армагедон.

Деламер се заля от смях и се обърна към Том, който също се усмихваше. После посочи насинените им очи.

— Е, поспорихме сериозно, докато свикна с тази мисъл. Нали знаеш колко съм консервативен. Но Том защити каузата си много

убедително.

— Забелязах — каза Еъртън. — Ще ви трябва мехлем за тези ужасни синини. Явно дискусиата е била доста разгорещена. Скъпа госпожице — обърна се той към Хелън Франсис, — изключително ми е приятно най-после да се запознаем. Много съм слушал за вас от баща ви, но истината надминава думите му.

— Красавица е, нали? — гордо се обади Деламер. — Прекалено е добра за този юнак, но какво да се прави! — Двамата с Том пак се засмяха. Хелън Франсис се усмихна. — Сядай, Еъртън, сядай. Момче! — изрева той. — Донеси още кафе.

Когато му донесоха кафето, Еъртън се обърна към Хелън Франсис.

— Скъпа моя, боя се, че когато опознаете по-добре Шишан, ще разберете, че в малко градче като него слуховете се разпространяват като горски пожар. Всички бяхме много загрижени от онова, което се говори за... дискусиите между баща ви и годеника ви. Радвам се, че са завършили плодотворно. Мога ли пръв да ви изкажа поздравленията си?

Усмивката на Хелън Франсис беше заразителна, както и непринуденият ѝ смях.

— Благодаря, доктор Еъртън — каза тя с приятен, леко дрезгав глас. — Не се тревожете за татко и Том. Уверявам ви, че мога да се справя с тях. Единственият ми проблем е, че не мога да разбера кой е по-голямо дете — баща ми или годеникът ми?

— Каква дързост, Ейч Еф! — усмихна се Том. — Представяте ли си какъв брак ме очаква? Веднага ще започнат да говорят, че съм под чехъл. Господине — той протегна голямата си ръка, — за мен е чест да се запознаем. Сър Клод Макдоналд ми разказа всичко за вас.

— Вие сте голям късметлия, младежо. Определихте ли вече кога ще бъде щастливият ден? — Еъртън с мъка измъкна ръката си от хватката на Том.

Деламер бързо се намеси.

— Решихме да изчакаме няколко месеца, за да се опознаем всички по-добре. Том ще трябва да се отдаде на новата си работа, а аз искам да прекарам известно време с малкото си момиченце, преди да го дам завинаги на този побойник. Има много време. За никъде не бързае. А и през това време пак всички ще бъдем заедно. Нали, Том?

— Точно така, сър — каза Том малко нацупено.

— Много разумно — одобри докторът, — но нищо не ни пречи да отпразнуваме годежа. Такива събития не се случват всеки ден в Шишан. Споменах, че с Нели бихме искали да ви дадем вечеря за добре дошли. За нас ще бъде чест, ако го съчетаем с отпразнуване на годежа.

Хелън Франсис въпросително погледна към годеника си и го хвана заръката.

— Какво мислиш, Том?

— Съгласен съм. Грандиозна идея. Много любезно от ваша страна, сър.

— Значи се разбрахме — каза докторът. — Какво ще кажете за другия петък? Ще поканим всички чужденци в Шишан и здраво ще се позабавляваме.

— Само без онези откачалки Милуорд — промърмори Деламер. — Няма да правим религиозно събрание.

— Не, без тях. Не се разбират с монахините, а и в момента не са приятна компания. Нали знаете, че още не са намерили избягалия си син?

Хелън Франсис искаше да чуе цялата история и през следващия половин час докторът я разказа на щастливото трио, като същевременно отговаряше на неизчерпаемите въпроси на момичето за живота в Шишан. Беше впечатлен и очарован от интелигентността и красотата ѝ. И Том му хареса, макар да приличаше на човек, който току-що е напуснал игрището за ръгби.

Хелън Франсис разказваше за инцидентите по време на пътуването им от Пекин, когато Деламер погледна джобния си часовник.

— Съжалявам, че трябва да ви прекъсна — обади се той, — но с Том ще обядваме със стария Лю и другите търговци. Ако искаш, ела с нас, Еъртън. Съжалявам, миличка. — Той се обърна към дъщеря си. — Ще трябва да те оставим сама за час-два. Нали знаеш — работа. Том, бъди добро момче и донеси подаръците, които опаковах, от стаята ми.

— Аз ще отида с него — каза Хелън Франсис. — Имам още много багаж за разопаковане. Довиждане, докторе, беше ми много приятно да разговарям с вас. С нетърпение очаквам да се запозная с госпожа Еъртън в петък.

— Сигурен ли си, че искаш да дойда на обяда? — попита Еъртън, когато двойката излезе. — Нали каза, че е делови?

— Не, само ще представя Том на търговците. Да ги опознае и да се сближи с тях, ако може. Какво мислиш за момиченцето ми? Невероятна красавица, нали? Одрала е кожата на бедната си майка.

— Мисля, че е очарователна — каза докторът. — И Кабът ми харесва.

— Свястно момче е, нали? — попита Деламер. — Знаеш ли, бил е батер в „Мидълсекс“. През 92-ра. Веднъж му е подавал самият У. Г. Грейс. Не е ли страхотно?

Докторът погледна кървясалите му очи и изпито лице. Въпреки привидното му добро настроение, той усети някаква скрита тъга.

— Значи наистина си възприел идеята? Нели ме прати да ви разтървавам.

— Така си и помислих. Добра жена е госпожа Еъртън. Какво мисля аз ли? Е, не съм на седмото небе. Все едно ми доведе дъщерята с една ръка, а с другата я дръпна обратно. Голям удар беше. А и честно казано, гордостта ми се разбунтува. Все едно ме бяха измамили. Но Том ми харесва. Мъжко момче е. Не мога да се сърдя на човек, който е готов да удари бъдещия си тъст в окото. Това показва, че е сериозен, нали?

— Убеден съм, че не той е посегнал пръв.

— Като става дума за това, и аз съм убеден. Не се държах много добре, а?

— Хер Фишер е бил много изненадан, че си го замерил с бутилката шнапс. За него тя е свещена. Но съм сигурен, че не ти се сърди. Всички разбират, че пристигането на дъщеря ти, а и годежът са ти дошли твърде много. И той ще те извини заради напрежението, под което си в момента.

— Напрежението? Напълно си прав. Напоследък животът ми не е никак розов.

— Така ли?

Деламер изглеждаше притеснен повече от обикновеното.

— Няма нищо. Би било недискретно да го спомена. Нали знаеш, превратностите на живота.

— Ако има нещо общо с посещенията ти в онзи ужасен дворец на удоволствието, не искам и да знам. Освен ако не ти трябва

професионална помощ. Няма да ти е за пръв път да си свалиш панталоните, за да си получиш дозата живак.

— Мили боже, не е нищо такова. Ама ти наистина знаеш как да засрамиш човек. Получиха се някои усложнения — това е всичко. Държах се малко глупаво и в момента се опитвам да си направя равносметка. Всъщност мисля да вляза в правия път.

— Радвам се да го чуя. Бих казал, че ще бъде точно навреме сега, когато дъщеря ти пристигна.

— Господи, Еъртън, понякога си ужасно нравоучителен. Но все пак си прав. През последните дни много мислих.

Ако Деламер искаше да сподели мислите си с доктора, това щеше да стане друг път, защото в следващия миг Том се появи с подаръците под мишницата и тримата тръгнаха към ресторанта на главната улица, където беше запазил маса за обяд. Минаха през препълнената зала на първия етаж и се качиха на втория, където търговците Лю Джинкай, Тан Дексин и Джин Шангуй ги чакаха в отделен салон.

Докторът ги познаваше добре. Харесваше Лю Джинкай. Въпреки момчешкия си вид, той беше сериозен и стабилен мъж, от когото лъхаше почтеност. Напълно праволинеен, помисли си Еъртън. За толкова млад човек, той беше впечатляващо улегнал, но това се компенсираше от чувството му за такт и закачлив, но добродушен хумор. Тан Дексин, царят на калая, беше дяволит стар чудак, който винаги спазваше диета и беше склонен да изнася дълги лекции — особено в компании — за необходимостта от здравословен сексуален живот за постигане на дълголетие. Той не се справяше никак зле в това отношение. Докторът смяташе, че е на осемдесет години, ако не и повече. Беше дребен, сбръчкан човечец с кожа като пергамент върху добродушното лице и напомняше на Еъртън на пакостлив таласъм. Третият член на групата, Джин Шангуй, беше около петдесетгодишен, дебел, спокоен човек с белезникав тен, който винаги се смееше. Очите му приличаха на засмени цепки зад очилата, ушите му бяха месести, а пълните му мокри устни трепкаха, когато се засмееше. Речта му бе изпълнена с цветисти комплименти, които граничеха с раболепност. Той търгуваше с най-различни стоки. Докторът не му се доверяваше особено. Беше прекалено любезен и благовиден, за да е напълно

убедителен. Но днес тримата търговци бяха в добро настроение и приветстваха искрено Деламер и новия му помощник.

Деламер не беше скъперник и скоро масата беше отрупана с вкусни северняшки ястия — мазно задушено, свински крачета, риба на пара, мечи лапи и камилски гърбици, придружени от купчини пелмени и хляб, зеле и дебела, прозрачна юфка, плаваща в черен винен оцет. Щом съобщи новината за годежа на дъщеря си, търговците настояха да отворят бутилка вино. Докторът се извини с операцията, която му предстоеше следобед — мразеше този горчив силен алкохол и знаеше, че приеме ли една чаша, ще бъде принуден от ритуала да продължи, но Деламер нямаше никакви задължения и скоро компанията си разменяше шумни тостове и колкото повече виното намаляваше, толкова по-цветисти и безсмислени ставаха комплиментите. Еъртън забеляза, че Том умееше да пие. Китайският му не беше добър, колкото на Деламер, но достатъчен за случая и той започна бърза размяна на реплики с Лю Джинкай, който тихичко му разказваше за предстоящото си търговско пътуване до Цицихар, надявайки се, че Том ще се присъедини към него, когато се пригоди към живота в Шишан.

— Том е най-подходящият човек за това, господин Лю — засия Деламер. — Познава процеса на производство на кристали по-добре и от мен. Сигурен съм, че ще впечатли стария Дин.

— Обясних на господин Том, че трябва да тръгнем колкото се може по-рано — каза Лю. — Пътуването е дълго и трябва да се опитаме да стигнем до целта си, преди да паднат първите снегове.

— Първата пратка ще бъде готова след три седмици. Том ще може да тръгне тогава, нали, приятелю?

— С нетърпение чакам да тръгна на път — каза Том.

Джин Шангуй предложи тост за новото делово начинание. Брадичката му потръпна, когато се изправи нестабилно на крака и вдигна чаша.

— За Де Фалан сяншен, принц на чуждестранните търговци и неговите делови начинания. За лао Лю, нашия стар приятел. Нека заедно завладеят целия североизточен Китай! И да спечелят богатство за всичките си наследници десет хиляди години напред!

— Десет хиляди години! — извика Тан Дексин и венците му се разтвориха в лукава усмивка. — И за помощника на Де Фалан,

младият жребец, който ще се ожени за дъщерята на Де Фалан! — Той потупа Том по коляното с костеливата си ръка.

— Гамбей! Гамбей! — Деламер пресуши чашата си. — Хайде, Том, обърни я. Те пият за всички внуци, които ще ми направиш!

Том се изчерви и изпи питието си до дъно.

— Много е силен! — одобрително кимна Тан към Деламер и стисна коляното на Том. — Дъщеря ти ще роди едри синове. Големи синове! — Той отметна глава и дрезгаво се разсмя. После, внезапно като всички старци, главата му падна на гърдите, без усмивката да слиза от лицето му и той заспа на стола си като врабче.

— Не се ли тревожиш, лао Лю? — Джин Шангуй върна разговора към пратката сапуни. — Да пращаш толкова скъпа стока през Черните хълмове. Бандитите стават все по-дръзки. Ако Железния Ван разбере...

— Том вече е победил бандитите, нали, Том? По пътя за насам. — Деламер гордо погледна бъдещия си зет. — Кажу как си ги подплашил.

— Чух за това — каза докторът. — Било е в Черните хълмове, нали? Мандаринът ми каза да не се безпокоя, но тези инциденти стават редовно.

Том се усмихна.

— Ами, сър, Ейч Еф, това е госпожица Деламер, е убедена, че сме били посетени от самия главатар на разбойниците. Всички бяхме малко изнервени след екзекуциите, които видяхме във Фусин, от разказите за Боксърите и тъй нататък и когато видяхме пред себе си мъже с пушки на рамо — това беше в каменистото дефиле с водопадите, в котловината между боровите гори — около шест на брой, да изскачат иззад дърветата, се сетихме какво става. Беше тъмно и валеше, това ни поуплаши. Но Хенри, господин Манърс, стреля във въздуха с пушката си. Които и да бяха мъжете, изчезнаха като призраци, а ние продължихме с конете и мулетата, за да се махнем оттам възможно най-бързо. Мисля, че може да са били ловци или пътешественици като нас. Не изглеждаха толкова страшни, макар че Хенри действа решително и ни накара да стоим на пост цяла нощ. Това е всичко. Не е особено интересна история.

— Господин Том е много скромен — обади се Джин Шангуй. — Тост, това със сигурност заслужава тост. За героичното му държане!

Гамбей! И за това на дъщеря ти. Гамбей! Какво ужасно изпитание. Да, ужасно — повтори той, премигвайки зад очилата си. — Какво става с реда и закона, щом човек не може да си върши работата без страх? И още искаш да минеш по тези пътища с лао Лю? До Цицихар, нали? Поздравявам те със смелостта. Кога казахте, че ще тръгвате?

— Кога тръгваме ли? — каза Деламер. — Ами, струва ми се...

— Не сме определили дата — спокойно го прекъсна Лю. — Човек не иска да се разчуе и да предизвиква providението. Забелязах — каза той, гледайки иронично към Деламер, — че всички нападения на кервани стават, когато датата на тръгването им се знае от всички.

— Така е — промърмори смутено Деламер. — Трябва да бъдем предпазливи.

— Напълно си прав — каза Джин. — Казват, че Железния Ван има шпиони из целия град. Това е разговор между приятели и можем да си кажем всичко, но си прав да бъдеш предпазлив. Де Фалан, слушай мъдрия съвет на господин Лю и не споделяй намеренията си.

— В този случай няма да е проблем — обади се Лю, — дори Железния Ван да разбере. Просто разширяваме пазара си и няма да носим нищо ценно за него. Благодаря ти за загрижеността, лао Джин, но ще пренасяме само мостри, няколко нищо неструващи кристала, за които дори няма да ни платят.

— Така е — потвърди Франк. — Този път няма да носим чували с пари. Чак след пролетта ще започнат големите доставки. Тогава ще сложим някой и друг таел в касата. Господи — каза той, поглеждайки към Лю, който му се усмихваше иронично, — пак ли съм недискретен?

Лю Джинкай се разсмя и вдигна чаша.

— Де Фалан сяншен, ти си крепост на такта и дискретността и аз се гордея, че си мой приятел и партньор. Нека и аз вдигна тост за щастието на дъщеря ти и зет ти, с когото се радвам да се запозная.

Те се чукнаха и пресушиха чашите си. Старият господин Тан се събуди от дрямката си и хитро присви очи.

— Широки ли са бедрата на дъщеря ти, Де Фалан сяншен? За да ти роди едри синове, трябва да има широки бедра. А ти, младежо, не трябва да бързаш прекалено да излееш семето си, когато усетиш „Облаците и Дъжда“. Достави й удоволствие колкото се може по-дълго. Колкото по-доволна е, толкова по-силни синове ще ти роди.

— Благодаря за съвета, сър — каза Том. — Ще го имам предвид.

Келнерката донесе ябълки, сливи и круши. Малко след това компанията се разотиде. Джин Шангуй помогна на Тан Дексин да излезе през вратата и да слезе по стълбите до стола носилка, който го чакаше. Останалите ги последваха. По пътя последваха още шумни поздравления. Джин Шангуй предложи да даде голямо сватбено пиршество за младата двойка; старият господин Тан искаше да наеме оперна група за събитието; а Франк се опитваше да почерпи всички с пури. Лю хвана приятеля си за ръката.

— Може ли да поговорим насаме, Де Фалан сяншен?

— Ами Том и докторът?

— Слязоха с другите долу. Потънали са в интересен разговор.

— Знам, знам. Сега ще ми се скараш, че говоря прекалено много за сделката ни в Цицихар. Много съжалявам, но смятах, че днес сме между приятели.

— Не е разумно да се разкрива нищо дори пред приятелите. Ти не познаваш добре Китай. Има много конфликти и различни каузи, на които хората са предани, така че приятелството е относително нещо — макар да го ценим повече от всичко друго. Моля те, не казвай на господин Джин Шангуй кога смятаме да тръгнат керваните ни.

— На стария Джин? Нали не подозираш, че той би...

— Не е ли странно, че макар керваните му да бяха нападнати много пъти, никога не са го ограбвали?

— Той има добри войници, които прогонват бандитите. Също като Том.

— Точно така — усмихна се Лю. — Затова трябва да въоръжим керваните си, когато и да тръгнат. Но този ден трябва да си остане тайна, Де Фалан. — Очите на Лю блестяха от добродушна обич. — Но не за работа исках да говорим. — Гъстите му вежди се присвиха загрижено. — Получих съобщението ти за твоята приятелка в Двореца на небесната наслада, приготвих писмо и подарък, който е подходящ за нея. Не, не ми благодари. Вместо това си помисли — наистина ли искаш да се разделиш с нея окончателно.

Франк въздъхна.

— Вероятно така е най-добре — тихо каза той. После вдигна измъчените си очи. — Слушай, приятелю. Мама Лиу ми обясни нещата толкова ясно, че дори невеж варварин като мен ги разбра. Нищо не е станало. Тя е просто курва, а аз — един глупав старец.

— Бих те посъветвал да не вярваш на жена като Мама Лиу. Когато снощи потърсих Шен Пин, не можах да я намеря...

— Сигурно е била с клиент горе и е свирела на нефритената му флейта — горчиво каза Франк.

— Казаха ми, че била неразположена. Всички се държаха много странно, когато попитах за нея. Ще се опитам да разбера нещо повече... Но смятам, че си прекалено жесток с нея. Разбрах, че очаквала с нетърпение да заживее с теб.

— За да проституира в дома ми? За да ѝ стана сводник вместо Мама Лиу? Стига, Лю, вълкът кожата си мени, но нрава — не. Тя ме подведе. Браво на нея, но аз бях дотук.

Лю сви рамене.

— Както искаш. Ще предам писмото и подаръка или ще се погрижа да ги получи.

Франк раздруса ръката му с две ръце.

— Благодаря ти, стари приятелю. Какво щях да правя без теб?

— Сега дъщеря ти е тук, а си имаш и чудесен бъдещ зет. Щастливец си ти, истински щастливец.

— Предполагам, че си прав — отвърна Франк. — Сигурно е така.

В седем часа вечерта в петък семейство Еъртън беше заело местата си във всекидневната, готово да посрещне гостите. Нели беше сложила децата да спят преди половин час, но щом беше угасила лампата и излязла от детската стая, двете дребни фигурки по нощници се бяха промъкнали по коридора, криейки се в сенките. Сега стояха зад закачалките близо до главния вход, треперещи от вълнение. Очакваха да видят обесената, която по чудо се беше съживила. Разбира се, майка им настояваше, че госпожица Деламер си е била жива и здрава през цялото време. Но децата достатъчно добре познаваха възрастните, за да разберат, че истината има много пластове и нищо не бива да бъде приемано на доверие.

Нито Джени, нито Джордж вярваха в искреността на родителите си. Не и след смъртта на Арчи, кучето на баща им. Когато Арчи беше премазан от каруца, А Ли веднага бе дошъл в кухнята, за да им разкаже кървавите подробности. Беше описал как баща им погледнал счупените му крака и гръбнак, а после счупил врата на кучето, за да не

страда повече. Децата разбираха защо е постъпил така. В каубойските разкази, които докторът обичаше да им чете, каубоите винаги застрелваха своите смели, ранени коне. Но бяха шокирани от историята, която родителите им разказаха по време на следобедния чай. В тази цензурирана версия на събитията Арчи страдал от смъртоносна болест (много странно, защото беше изглеждал съвсем здрав, докато лудуваше с децата същата сутрин) и Бог решил да облекчи страданията му; той умрял спокойно в съня си, след като излял за последно и облизал ръката на доктора и сега бил в кучешкия рай. Това беше сълзлива и недостоверна история и децата бяха объркани. Помислиха си, че шокът от смъртта на животинчето е бил толкова голям, че нито майка им, нито баща им са готови да приемат истината и че се опитват да се утешат с тази лъжа. Бяха прекалено възпитани, за да противоречат на баща си, когато той им каза как ще изкопае гроб за Арчи на хълма. Не искаха да го тревожат повече, като му кажат, че са видели А Ли да носи тялото на Арчи в кухнята и да прави от него задушено.

Но тази вечер, докато преценяваха възможността госпожица Деламер да се е обесила или не, Джордж и Джени бяха готови да гласуват доверие на А Ли, когото смятаха за откровен, трезв и достоверен свидетел. Описанието на А Ли на обесената дама беше много убедително. Фактът, че трупът е оживял и се кани да дойде на вечеря беше изненадващ, но те бяха чували и по-странни неща. Знаеха, че провинцията е пълна с призраци, вампири и духове лисици. А Ли им разказваше смразяващи истории по време на следобедите, когато седяха с него в кухнята и гледаха как полира среброто или чисти обувките. А веднъж А Сун беше се разтревожила много, защото беше видяла духа на един от пациентите в храстите. Децата бяха започнали да приемат, че извън сигурното им жилище, се случват странни неща. Джордж твърдеше, че ако госпожица Деламер наистина се е обесила, логично е да се е превърнала в дух лисица. Така щеше да бъде напълно възможно да дойде на вечеря в предишното си тяло. Всички знаеха, че духовете лисици са красиви жени, които дебнат самотните пътници нощем и примамват непредпазливите пътници в домовете си в гората, където ги напиват и когато заспят, им прегризват гърлата. Но А Ли им беше казал и че те са духове на самотни жени, които са се обесили, когато любимите им ги напуснали.

— Точно като госпожица Деламер — каза Джордж. — Което и трябваше да се докаже.

— Но нейният любим не я е напуснал — възрази Джени. — Баща ѝ не ѝ позволявал да се омъжи.

— Все едно — отвърна Джордж. — Забранил ѝ е да се омъжи и я е докарал до самоубийство.

— Но все пак те ще се оженят. Нали тази вечер ще празнуваме годежа им? Ако тя ще се жени, не може да се е обесила, нали?

— Да, но дали това е истинската госпожица Деламер? Може би те не знаят, че се е обесила и е станала дух на лисица, а причината господин Деламер да позволи сватбата е, че е бил омагьосан от нея.

— Може би — каза Джени със съмнение. — Предполагам, че трябва да гледаме за белег на врата ѝ. Въжето сигурно е оставило следи.

Двамата кръжаха зад закачалката, гледайки как А Ли пуска гостите вътре. Първи се появиа хората от железопътната линия — доктор Фишер и смешния му помощник Чарли Чжан, усмихнат и вечно бърборещ в копринената си роба. Джени обичаше господин Чарли. Той беше най-некитайският китаец, който беше виждала, и тя с нетърпение очакваше подаръците — червени пликчета с дребни пари, сладкиши, а веднъж дори кукла, облечена като селянка — които той мушкаше в ръцете ѝ с намигване и усмивка, когато майка ѝ не гледаше. Тя знаеше, че сигурно ѝ носи подарък и тази вечер, но като Джордж предпочиташе да остане в скривалището си, докато се появи загадъчната дама. За разлика от брат си тя само наполовина вярваше, че госпожица Деламер е дух лисица, но все пак беше развълнувана и малко уплашена.

Джордж я дръпна за ръката.

— Джен, Джен, гледай! Тя е тук — прошепна той настоятелно. — Божичко, носи колие.

Красива млада дама събличаше палтото си. Имаше много бели, леко луничави ръце и тъмночервена коса, която на светлината на свещите преливаше от кестеняво и черешово до кехлибарено. Носеше дълга пурпурна вечерна рокля от тафта и дантели и очите ѝ бяха зелени като на котка. Тя напомни на Джени за една от принцесите в книгата ѝ с келтски вълшебни приказки. Около шията си имаше тясна

черна лента с голям аметист. Зад нея господин Деламер и един огромен мъж с жълта коса и добродушно лице си оставяха шапките.

— Това доказва, че е вярно — възбудено каза Джордж. — Прикрива белезите на врата си.

— Много е красива! — въздъхна Джени.

— Разбира се. Всички духове на лисици са красиви. Затова са толкова опасни.

— Смятам, че тя е жива и истинска и ще го докажа — отвърна Джени. Тя събра целия си кураж, излезе напред и се поклони.

— Здравей — каза едрият млад мъж. — Как се казваш?

— Аз знам. Ти трябва да си Джени — мило каза дамата. — Аз съм Хелън Франсис и се радвам да се запознаем.

Джени замръзна. Откъде знаеше името ѝ? Беше ли все пак дух? И тогава усети уханието на парфюма ѝ и един червен кичур бръсна лицето ѝ, когато госпожица Деламер се наведе и лекичко я целуна по бузката. Тя затвори очи, отчасти от страх, отчасти от удоволствие.

Когато отново ги отвори, хубавата дама вече беше тръгнала по коридора към всекидневната, където бащата и майката на Джени чакаха да поздравят гостите. Сега пред нея стоеше друг мъж и от изражението му личеше, че много се забавлява. Тя не беше виждала по-добре облечен и елегантен човек. Носеше черен вечерен костюм и червена пелерина и тъкмо прибираше белите си ръкавици в ръкава. Имаше тънки мустаци и засмени сини очи и тя си помисли, че сигурно е принц или поне херцог.

— Здравей — каза той. — Аз съм Манърс. Ти ли си прекрасната ми домакиня? Скъпа моя, ако запазиш тази чудесна кожа, която прилича на праскови със сметана, гарантирам ти, че след десет години ще бъдеш гордостта на Сейнт Джеймс.

И той също се наведе и я целуна по челото.

Джени беше замаяна. Едва когато остана сама, тя усети, че Джордж, който се беше появил иззад закачалката и я дърпа за ръкава, се осмели да отвори очи.

— Видя ли някакви белези или следи? — попита той.

— Не — каза Джени. — Тя е много красива. Истински ангел.

— Така разказват всички жертви на лисиците духове — отвърна Джордж. — Това нищо не доказва. И онзи мургав мъж не ми хареса. Мислиш ли, че той е любовникът ѝ?

Но Джени още не можеше да проговори.

— Хайде, Джен — каза Джордж. — Нали не те е ухапала? Нали не си в транс? Най-добре да се връщаме в стаята, преди мама или татко да ни хванат.

Но Джени не бързаше, а все още очарована гледаше към вратата на всекидневната, откъдето се дочуваше тих говор.

— Искате ми се да бях голяма и да съм там с тях — въздъхна тя. — Да чуя всичко, което казват. Не ти ли се струва, че това са най-интересните хора, които сме виждали някога?

„Интересни“ не беше думата, която Хелън Франсис би използвала. Докато оглеждаше лицата на непознатите, тя се почувства объркана. Когато си мечтаеше да отиде при баща си, ученическите ѝ фантазии превръщаха Шишан в мистериозно място, където кипеше екзотичен живот, изпълнен с опасности и изкушения. Не си беше представяла, че няколко дни след пристигането си ще вечеря в типичен дом за английската средна класа (трапезарията с ламперия приличаше на тази на леля ѝ в Кроубъро), нито че домакините ѝ ще бъдат обикновени хора като доктор и госпожа Еъртън.

Знаеше, че е била наивна. Как иначе бе очаквала да се държат англичаните в чужбина? Наистина ли бе изненадана, че дългогодишните изгнаници искаха да възпроизведат уютната обстановка на родината? Нима беше очаквала доктор и госпожа Еъртън да живеят в дворец? Но въпреки това не можа да скрие лекото си разочарование. Най-много от всичко я привличаше новото и странното. По време на пътуването си се беше учудвала на гледките и преживяванията, които бяха засилили очакванията ѝ, и си беше представяла, че Шишан, вълшебното място от детските ѝ мечти, ще бъде столица на насладите. Но досега беше видяла само едно вонящо, схлупено градче с прашни улици и чужди, неприятни обитатели. Отново се беше оказала наскучното ежедневие, от което опитваше да избяга през по-голямата част от краткия си живот.

Със свито сърце и нарастващо разочарование, тя слушаше госпожа Еъртън и хер Фишер — човека, когото бяха срещнали в железопътния лагер при пристигането си — да обсъждат времето. Нямаше нищо против хер Фишер, но всичко у него беше ужасно.

Главата му, която напомняше намусен морж, стърчеше от старомодния му фрак. С късо подстриганата си по пруски маниер коса и загоряло лице, с мазните си мустаци и мазолести ръце, той ѝ напомняше за прахта и мръсотията в железопътния лагер, но бледите му очи примигваха като на добродушна полевка, докато я заливаше с измъчени и прекалено засукани комплименти. Напомняше ѝ за един от търговците, които бяха посетили с леля си.

Честно казано, двете италиански монахини в черни раса щяха да бъдат малко не на място на вечеря в Съсекс. Нищо традиционно нямаше и в облекения в копринена роба китаец с плитка, който бърбореше весело на развален английски, докато ядеше супата си и пиеше вино и въртеше очи, обяснявайки между хапките на монахините защо предпочита френския камамбер и бри пред холандските и швейцарски сирена. Но именно неговият чуждоземен вид в тази типична обстановка затвърди разочарованието на Хелън Франсис, защото той беше изключението, което потвърждава правилото. Приличаше на пародия на екзотичното, което се бе надявала да открие тук — ексцентричният чужденец, поканен на чай, към когото добре възпитаните момичета като нея бяха научени да бъдат особен учтиви, за да не наранят чувствата му. След час любезен разговор за него щеше да дойде двуколка и английското семейство щеше да се върне към обичайния си стил.

С напредването на вечерта Хелън Франсис изпитваше нарастващо чувство на безсилие и скука. Беше усетила как капанът щраква около нея. Очакваше да закрепси, да направи сцена или да отвърне на нечия любезност с нещо толкова смело или шокиращо, че да предизвика възмутени погледи. Когато осъзна, че тези хора ще бъдат единствената ѝ компания през идващите месеци и години, тя изпита паника. Дори докторът, когото харесваше, тази вечер ѝ се струваше абсурден. Със сивите си бакенбарди и любопитни очи, с дружелюбния си и леко несръчен маниер, той сякаш бе излязъл от страниците на „Записките на клуба Пикуик“ и със сигурност не би могъл да играе роля в приключенския роман, който Хелън Франсис смяташе, че ще открие в Китай. Тя унило наблюдаваше как с палци в джобчетата на жилетката и очи, които оглеждаха чашите, за да се уверят, че не са празни, той подканваше гостите си да заемат местата си и да опитат първото блюдо, сякаш фактът, че се прави нещо, беше

достатъчен, за да бъде вечерята успешна. Колкото до баща ѝ — тази вечер, колкото и да го обичаше, в необичайния си лошо скроен фрак и риза, с пригладена с брилянтин коса и накъдрени мустаци, той приличаше на истинска карикатура. Беше обещал да се държи прилично, но зачервеното му лице и силен смях напомняха за атмосферата на кабаре или кръчма.

Искаше ѝ се да привлече погледа на Том, както беше направила на масата на капитана на кораба, да сподели с него смехотворността на сцената, но той разговаряше с госпожа Еъртън. Вместо това тя осъзна, че гледа към Хенри Манърс, чието елегантно вечерно облекло и спокойна поза го правеха най-нелепата фигура в стаята. Маниерите му говореха за един по-голям и космополитен свят. Хелън Франсис можеше да си представи, че само преди минута той е излязъл от клуб „Реформа“ или „Уайт“, за да седне на тази провинциална маса. Помисли си, че долавя лека досада в извивката на устните му и макар той да се грижеше за домакинята със свършена учтивост и очевидно съсредоточаване, не можеше да я заблуди. Внезапно сините му очи погледнаха към нея и главата му помръдна почти незабележимо, показвайки, че я е забелязал. Тя се усмихна против волята си и бързо изпи чаша вода, за да не се разсмее на глас. Очите му се присвиха от смях и зъбите му проблеснаха в широка усмивка. Безмълвният им съюз продължи до края на вечерята.

Докторът почука по чашата си и се изправи, за да приветства новодошлите в Шишан. Двете монахини запляскаха с ръце, а очите им заблестяха от възбуда, когато Еъртън съобщи вълнуващата новина за годежа на Том и Хелън Франсис. Ако компанията му простяла, той щял да постъпи по китайски обичай и да произнесе речите преди първото блюдо.

— Първо работата, после удоволствието, както казвате вие, търговците.

Той кимна към баща ѝ. Хелън Франсис се чувстваше някак странно изолирана. Забеляза ироничния израз на лицето на Манърс, когато той вдигна чаша към нея и ѝ се прииска да му се усмихне в отговор. Вместо това се изчерви и хер Фишер каза нещо помпозно за моминската скромност. Том се изправи по тромавия си начин и дръпна една кратка реч в университетски стил. Баща ѝ беше сантиментален и говореше за малкото си момиченце. За щастие, формалностите скоро

приключиха и докторът отиде на страничната маса, за да нареже овнешкото.

Тя трябваше да признае, че всички бяха много мили с нея. Хер Фишер заяви, че е заклет ерген, но обясни, че е така, защото като млад не бил срещнал толкова красива и очарователна жена като нея. Ако това било станало, каза ѝ той, щял да се дуелира с всички студенти в Хайделберг, за да спечели ръката ѝ. Сестра Катерина, чиито бузи пламнаха като ябълки след първата чаша вино, молеше да ѝ позволят да ушие сватбената рокля, когато щастливият ден наближи. Помургавата сестра Елена искаше да чуе всички подробности как са се запознали и влюбили, затова Том описа пътуването и карнавала. Всички се смяха на идеята да се облече като Дездемона. Сестра Катерина попита госпожа Еъртън дали и те могат да си направят някой път карнавал. Нели се усмихна сковано и отвърна: „Ще видим.“

Хелън Франсис не знаеше какво да мисли за съпругата на доктора. Възхищаваше се от царствения ѝ вид, но беше малко стресната от строгостта ѝ. Престори се, че е поласкана, когато Нели я попита дали ще работи в болницата, но се боеше, че я бе обидила, когато ѝ отговори неопределено. Истината беше, че за момента нямаше идея, която да ѝ допада по-малко. Не беше дошла чак дотук, за да работи в западна болница и да живее в къща, която можеше да се намира в Съри. Мисълта да я заключат в някое болнично отделение с тези весели монахини я изпълваше с усещане за клаустрофобия и спомени от манастирското училище, което току-що бе напуснала.

— Нямам намерение да ви насилвам, скъпа моя — бе отвърнала Нели на вялите ѝ извинения. — Просто си мислех какво ще бъде най-добре за вас. Докато господин Кабът и баща ви са в кантората или пътуват, ще се чудите какво да правите със свободното си време. В мисията вършим добра работа и имаме нужда от доброволни помощници.

— Остави горкото момиче на мира, Нели — беше извикал добродушно Еъртън от председателското място. — Дай му малко време. Нека първо свикне с Шишан, с годежа си, с нас. Какво ли си мисли сега, изтръгната от английския си дом, когато се е озовала в странно място като това, заобиколена от още по-странни хора, а ние я караме веднага да сменя чаршафи и да чисти подлоги?

— Мисля, че от Хелън Франсис ще стане чудесна медицинска сестра, а ти, Том? — каза баща ѝ, който нищо не беше схванал.

— Фройлайн Деламер — хер Фишер още се преструваше на галантен ухажор, — ако някога се разболея, бих предпочел вие да се грижите за мен пред който и да е небесен ангел.

— Лесно е да кажеш да изчакаме, Едуард — отвърна Нели, — но знаеш колко ни липсват хора, а госпожица Деламер едва ли ще иска да стои по цял ден сама у дома. Няма да бъде здравословно за вас, скъпа. Струвате ми се момиче с характер и не бих искала да се чудите какво да правите.

Хелън Франсис се почувства притисната в ъгъла. Беше искрено благодарна, когато Хенри Манърс ѝ се притече на помощ.

— Може ли да говоря направо, госпожо Еъртън? — Той се усмихна. — Мисля, че предложението ви към госпожица Деламер е много благородно и любезно, сигурен съм, че един ден тя ще стане истинска Флорънс Найтингел във вашата болница. Но като новопристигнал съм съгласен с доктора да изчакате малко и ще ви обясня защо. Всичко се съдържа само в една дума — Шишан.

Нели изглеждаше озадачена от думите му.

— Не ви разбирам, господин Манърс. Как така Шишан?

— Както знаете, аз съм обиколил света и съм видял доста неща. От малкото, което зърнах от този град, останах с впечатлението, че това е едно от най-интересните места, където съм попадал.

— На мен ми се струва съвсем обикновено, господин Манърс.

— Вие сте живели много години в Китай, госпожо Еъртън. Ние с госпожица Деламер сме новодошли. Предполагам, че и за нея — за мен със сигурност — този град със стените и кулите си, с храмовете и пазарите си е толкова интригуващ и романтичен, колкото онзи Китай, за който сме чели в книгата на Марко Поло като деца. Признавам, че аз съм зашеметен и развълнуван и искам да разгледам всяка подробност.

— Какъв романтик сте, господин Манърс. Но една млада дама не би могла да разглежда сама китайски град. Ще бъде опасно.

— Ето какво ще предложи, ако господин Деламер и господин Кабът са съгласни, разбира се. Служебните ми задължения засега са много леки и имам свободно време. Нали така, хер Фишер?

Германецът сви рамене.

— Да. Както ми казахте, вие сам сте си господар.

— Тогава предлагам всеки следобед през следващите два-три месеца с госпожица Деламер да бъдем туристи и да разглеждаме Шишан. Манастирите, улиците, храмовете. След това тя ще реши дали иска да работи в болницата, а аз ще се върна на железопътната линия.

Около масата се възцари тишина. Хенри се облегна със спокойна усмивка. Хелън Франсис осъзнаваше, че бузите ѝ горят. Най-последно докторът се обади.

— Не съм сигурен как да разбирам това предложение, господин Манърс. Когато бях млад, би се сметнало за твърде смело, да не кажа шокиращо, сгодена жена да се скита сама с друг мъж.

— Говоря за разглеждане на забележителности, докторе, за езда извън града. И няма да бъдем сами. С нас ще има прислужници, коняри. Не виждам какво е толкова шокиращо.

Отново настъпи тишина. Хелън Франсис чуваше тиктакането на стенния часовник в коридора.

— Беше просто предложение — добави Манърс.

Том, чието лице бе по-зачервено от обикновено, се приведе напред.

— Ейч Еф, ако си съгласна, мисля, че е чудесна идея. Сериозно. Задължен съм ти, Хенри. Съжалявам, че аз няма да имам достатъчно време, за да се присъединя към вас. Господин Деламер, предполагам, че не възразявате?

— Аз ли? Не — каза баща ѝ. — Все пак, навлизаме в двадесети век.

— Значи се разбрахме — заключи Том. — Благодаря ти, Хенри. Длъжник съм ти.

Хелън Франсис усети, че трябва да направи нещо, за да разсее напрежението, което неволно бе предизвикала.

— Аз... Много съм благодарна на всички, че са толкова загрижени. Госпожо Еъртън, с удоволствие ще помагам в мисията, ако ми позволите. Но както каза господин Манърс, много ми се иска да разгледам Шишан и ако... и ако...

Доктор Еъртън сложи ръка върху нейната.

— Достатъчно, скъпа моя. Въпросът е решен. Аз съм един закостенял мърморко и би трябвало да се засрамя. Разбира се, че трябва да приемете предложението на господин Манърс, а ако по-нататък искате да работите в болницата, винаги ще ви намерим работа.

Всъщност... защо утре не ви разведе из мисията, за да видите какво правим? Първият обект от туристическия ви маршрут? Нели, какво мислиш?

— Ти решаваш, Едуард — отвърна тя. — Трябва да се погрижа за третото блюдо.

— О, сирене! — каза Чарли Чжан с облекчена усмивка.

Разговорът преди малко му се беше сторил много объркващ.

— Пудинг с мармалад — ледено каза Нели.

— Но нали ще поднесем и сирене? — попита докторът, който отчаяно се нуждаеше да възстанови мира на вечерята.

— Стига да имаме — отвърна Нели и излезе.

Но дори пухкавият пудинг с мармалад, печен на пара и навит на руло, не успя да върне на разговора празничната атмосфера, изчезнала след думите на Хенри. Неизказаното обвинение в непристойност сякаш висеше над масата.

Дамите оставиха мъжете да пият порто (с малко мухлясал пармезан, който А Ли беше намерил за Чарли Чжан) и се преместиха във всекидневната. Нели се държеше дистанцирано, но учтиво с Хелън Франсис и двете почувстваха облекчение, когато монахините поеха инициативата и забърбориха за пациентите в болницата.

В трапезарията докторът помоли Хенри Манърс и Том да му разкажат подробно приключенията си по време на пътешествието. Франк им разказа, че новините за събитията във Фусин предизвикали тревога у приятелите му търговци, но докторът, както винаги, отричаше каквато и да е връзка с Боксърите, цитирайки уверенията на мандарина. Том описа странната среща на Хелън Франсис със слепия монах и едва тогава Чарли Чжан, който се беше съсредоточил върху сиренето си, вдигна глава.

— Вчера той беше в нашия лагер.

Другите го погледнаха неразбиращо.

— Кой, Чарли? — изръмжа Манърс, който се канеше да си запали пура.

— Слепият монах, разбира се.

— Защо не ми каза? — попита хер Фишер.

— Не знаех, че е важно — каза Чарли. — Както и да е, изгоних го. Много странен човек. Подплаши хората. Сиренето е чудесно, докторе.

— Какво правеше той? — попита Манърс.

— Всъщност нищо. Освен сляп, беше глух и ням, затова не можеше да каже нищо. Просто стоеше там. Цялата работа на моста спря, защото хората гледаха към него. Беше страшно, сякаш правеше някаква магия. Не приличаше на обикновените монаси, които идват да държат речи за дяволските духове в железницата. Не знам защо хората се уплашиха. Предполагам, че просто са суеверни селяни. В моята родина това е болест. Както и да е, дадох му пари — един мексикански сребърен долар. А знаете ли какво направи той? Сложи го в устата си и го глътна. — Чарли се засмя. — Мислех, че хората ще се разсмеят на този номер, но той като че ли ги уплаши още повече. Най-накрая се наложи да го изпратя до пътя. Мъжете се върнаха на работа, отпуснах им двойна дажба вино и това беше всичко. Защо толкова ви интересува?

— Човек с такава външност бил видян точно преди бунта във Фусин — каза Манърс. — Някои смятат, че той го е предизвикал.

— Монах Боксър, а? — попита Франк. — Това си е страшничко. — Така мислят някои.

Във въздуха сякаш полъхна студ. Една от свещите изпраця и угасна сред локва восък.

— Моята страна е пълна с такива луди хора — засмя се Чарли. — Не бива да окуражаваме тези суеверия. Китай трябва да върви напред. Няма ли да послушаме малко музика от хер Фишер и госпожа Еъртън? Ето такава магия бих искал да се разпространява в моята родина.

— Прав си — отвърна доктор Еъртън. — Много глупости се говорят за тези Боксори, а това пречи на храносмилането. Чарли, изглежда, е най-разумен от всички нас, а при това е китаец. Хайде, дамите ни чакат. Хер Фишер, донесохте ли цигулката си?

Докато вървяха през коридора към всекидневната, Манърс прошепна на Том.

— Дано не съм те притеснил, приятелю. Не знам какво му стана на доктора. Изглежда смяташе, че ще посегна на добродетелта на Хелън Франсис или нещо подобно.

— Не, както казах, мисля, че идеята е добра — каза Том и го погледна малко хладно. — Но другия път първо попитай мен. Хора като Еъртън са малко старомодни. Всъщност аз също.

— Щом е така, ще се откажа. Не е никакъв проблем.

Том спря и въздъхна. Лицето му се намръщи, после засия с обичайната си изкривена на една страна усмивка.

— Стига, Хенри, ние сме приятели. Разбира се, че ще я заведеш да разгледа забележителностите. И аз ще идвам с вас, когато мога. А сега ела да послушаме музика. — Той сложи ръка на рамото на Манърс и го побутна във всекидневната.

През следващия час те слушаха как Нели свири на пиано, а хер Фишер ѝ акомпанира на цигулка. Убедиха Хелън Франсис да изпее една ария, но само Чарли Чжан се наслаждаваше на изпълненията, пляскаше и викаше „Бис“, сякаш се намираше в концертна зала. Нямаше фокстрот и полка. Гостите си тръгнаха по-рано, отколкото се бе надявал докторът. Той изпрати последните от тях, хер Фишер и Чарли Чжан, по градинската пътека, после постоя цяла минута пред вратата си, подготвяйки се да понесе лошото настроение на Нели. Очевидно вечерята не беше минала успешно.

Отрядът войници, изпратен от майор Лин в Черните хълмове, се върна в Шишан на другия ден. Водеха оковани трима парцаливи селяни, които бяха заловили в гората. Те бяха отведени в ямена и обвинени в бандитство. Мандаринът ги осъди на незабавна екзекуция и тълпата се събра на пазара същия следобед, за да присъства на обезглавяването.

Мандаринът обядва леко и изпуши една лула с опиум, преди да сложи съдийската си роба и да излезе от кабинета си. Майор Лин и една рота войници чакаха във външния двор със затворниците. Те бяха съблечени до кръста и оковани в големи дървени канги — пранги с дупки за главата и ръцете. Над главите им висяха свитъци с описание на престъпленията им. Те се бяха струпали отчаяно до стената на ямена, приведени под тежестта на прангите, пазени от войник с пушка. Когато мандаринът мина покрай тях, вдигнаха погледи, но в безжизнените им очи нямаше надежда. Без да им обръща внимание, той отиде до паланкина, където приведеният Джин лао угоднически държеше отворена вратата. Кимна му леко и се качи в носилката. Сенешалът седна срещу него. Паланкинът леко се залюля, когато осмината носачи повдигнаха прътовете на раменете си. Майор Лин яхна белия си кон. Сержантът му изляя някаква заповед. Осъдените

грубо бяха издърпани на крака и под бавните удари на барабан процесията тържествено пое надолу по хълма към града.

Мандаринът се облегна на тресящата се седалка и затвори очи.

— Може би, Джин лао, ще ми кажеш каква е целта на тази шарада и защо прекарвам цял следобед и губя държавни средства, за да екзекутирам трима нещастни селяни.

— Те са бандити, *да рен*. Отвлекли са чуждестранното момче и жестоко са го убили. Колко тъжно — въздъхна Джин лао.

— Всичко това го чух тази сутрин — каза мандаринът. — Тогава не ти повярвах, не ти вярвам и сега.

Спокойната усмивка на Джин лао не трепна.

— Те си признаха всичко, *да рен*. Показали са на войниците гробовете в гората.

— На убитото момче и неговите приятели?

— Разбира се, *да рен*.

Мандаринът полуотвори очи, после отново ги затвори. Когато проговори, гласът му приличаше на шепот.

— Не ми губи времето, Джин. Убитото момче работи в бардака на Мама Лиу. Държат го там, за да можете ти и онзи неин ненормален син да развратничите с него. Не ми губи времето и не обиждай интелигентността ми.

Ако Джин лао беше изненадан колко много знае мандаринът, не го показва.

— Вие знаете всичко и разбирате всичко, господарю, очите ви „виждат на хиляди километри и ушите ви чуват вятъра“ — напевно произнесе той.

Мандаринът въздъхна.

— Железният Ван ви предаде тези трима нещастници, нали?

Лао Джин наклони глава.

— Сигурно са някои от неговите длъжници, които купуват с живота си сигурност за семействата си.

— Това е обичайният начин.

— И неплатените дългове на тези нещастници се прехвърлят на мен и бандитите ги удържат от моята печалба?

— Както и преди, *да рен*.

— Преди инсценирахме нашите малки екзекуции само ако ограбеха моите търговци, и то ако на няколко пъти изчезнеха скъпи

товари. Тогава хората бяха гневни и се бояха, а в града назряваше недоволство. Редът и законът изискват възмездие и определено обезщетение. И посредством благоволенieto на Обществото, убедих Железния Ван да ни осигурява скромен брой виновници. Малка част от откраднатите богатства беше върната на законните им собственици. Справедливостта възтържествува, всички бяха доволни и хармонията бе възстановена.

— Мъдро и изобретателно решение, достойно за такъв велик мандарин — прошепна Джин лао.

— Така ли мислиш? Дори ако осъдените не са извършили никакво престъпление?

— Те са бедни хора от нисшата каста, потенциални престъпници. Не е голяма загуба — каза Джин лао.

— Но аз покровителствам един по-голям престъпник като Железния Ван и дори имам споразумение с него. Защо мислиш, че го правя?

— Предполагам, защото Железния Ван винаги ви е оказвал уважението, дължимо на човек с вашето положение и авторитет.

— Ти винаги имаш някакво користолюбиво обяснение. Да, Джин лао, аз съм достатъчно доволен от нашите отношения, макар че бих могъл да твърдя, че получавам чрез Железния Ван неплатените данъци, които моите търговци така умело крият посредством счетоводните си книги. И въпреки това ми е противно да имам връзка с такава паплач. А и тези убийства, които ти приемаш така небрежно, са ужасни за един почтен човек. Не ти ли е хрумвало, че има други причини, освен забогатяването или личното удовлетворение, които да оправдаят подобна измама? Че може би става дума за държавни проблеми? Че Железния Ван и неговата армия от разбойници може да служи на по-висша цел? Можеш да я наречеш патриотична. Имаш ли и най-малка представа за какво ти говоря? Знаеш ли за какъв залог става дума?

Мандаринът погледна безизразното лице на прислужника си, загадъчната му усмивка и сълзящи очи.

— Не, не очаквам да ме разбереш. Алчността е винаги късогледа. А и не съм те наел заради добродетелите ти. Онова, което очаквам да разбереш, е, че няма да позволя да си играеш с мен и че не можеш да използваш авторитета ми пред Железния Ван или който и да било друг

за твоите машинации. Не знам каква гадна интрига сте замислили със собствениците на вертепа и защо е трябвало да съчините тази история със смъртта на чуждестранното момче. Може би възнамерявате да го убиете, когато му се наситите. Или се боите, че докторът или някой от другите чужденци ще разбере къде го криете. Това не е моя грижа. Искам да ти кажа, че кървавите пари за тези нещастни селяни, които ще ексекутирам днес следобед, няма да дойдат от моята съкровищница. Този път ти ще ги платиш. Вземи ги от онова, което редовно крадеш от мен, или от някой от подкупите си. И никога вече не ме поставяй в подобно положение или и твоята глава ще се търкулне в пясъка. Разбра ли ме, стари приятелю? — той се приведе, широко усмихнат и потупа прислужника по коляното. — Ясен ли съм?

Джин лао избягна погледа на змийските му очи. Усмивката му трепна.

— Напълно, *да рен* — с въздишка каза той.

Слабата му ръка се подаде от ръкава и изтри потта от челото му.

— Добре — усмихна се мандаринът. — Тогава можем да се заемем с обезглавяването.

Очевидно си беше върнал енергията и доброто настроение.

— Надявам се момчето да си е заслужавало главоболието, приятелю. Някой ден трябва да ми разкажеш за него, макар да не разбирам вкусовете ти в това отношение. Поне ми направи една услуга. Сега, когато обявим смъртта му, докторът вече няма да ме тормози по този въпрос. Постоянните му петиции започнаха да ми омръзват. Между другото, с мама Лиу се постарайте хлапакът да не бъде открит. Не искам да разследвам ново отвличане или убийство.

— Няма, *да рен* — отвърна Джин лао.

— Колко е утешително, че мога да разчитам на твоята дискретност, особено когато са засегнати собствените ти интереси. Хайде, по-весело. Досега не съм те виждал толкова оклюмал. Отвори прозореца, за да видя къде сме. Сигурно приближаваме площада.

Джин лао дръпна връвта и бамбуковата щора се повдигна, разкривайки главната улица и крещящите тълпи покрай пътя.

— Говорим за доктора — ето го и него — каза мандаринът.

Разпозна Еъртън, който вървеше през потока от хора. Обичайно спретнат, сега костюмът му изглеждаше поомачкан и той хвърляше неодобрителни, почти гневни погледи към процесията и жалката

редица затворници, които се препъваха под прангите. С него вървеше някаква чужденка — млада жена, както забеляза мандаринът. Колко непристойни бяха тези чужденци — да показват жените си на публично място като равни. Той заключи, че тя сигурно е дъщерята на търговеца на сапун, която току-що беше пристигнала. Докторът покровителствено я беше прегърнал през раменете, опитвайки се да я предпази от тълпата, която бързаше към площада. Мандаринът зърна зелени очи върху бяло лице и буйна огненочервена коса. Тя гледаше редицата затворници с учудване, полуотворила уста. Не долавяше ли мандаринът някаква възбуда в това задълбочено внимание?

Паланкинът бързо мина покрай тях и се озова на площада. Тълпата кръвожадно зарева, когато се появиха затворниците. Мандаринът придаде на лицето си отегчено и презрително изражение, подходящо за висш сановник при подобни събития. Докато го правеше, осъзна, че се чуди как чужденците могат да харесват такива жени? Бели като призраци. С очи като цибетка^[1]. С пламтяща коса като на дух лисица. Беше заинтригуван.

---

[1] Африканска котка, вид мангуста. — Б.ред. ↑

ГЛАВА 5

„Възможно ли е чужденците да са отровили всички кладенци в Чих-ли?“

Паланкинът на мандарина продължи, оставяйки доктора да се бори с прииждащата тълпа. Той беше съзрял стария си приятел да наблюдава надменно сцената през прозореца. В сегашното си настроение Еъртън с удоволствие би забил един юмрук в горделивото му лице. Отвратен от мандарина, от себе си и от всичко китайско, той се обърна към Хелън Франсис.

— Ела, скъпа моя, да те приберем у дома. Тук не е място за млада дама.

Но тя не помръдна. Беше замръзнала с ръка върху отворената уста и очи, разширени от интерес или ужас — докторът не можеше да прецени. Само на няколко метра от тях вървяха осъдените. Двама бяха на средна възраст, третият — около двадесетгодишен. Гърбовете и вратовете им бяха приведени под тежките пранги. Принудени да пълзят или да се свиват от страх, те сякаш се огъваха под тежестта на престъпленията, изписани с кървавочервени букви над главите им. Присвитите очи върху широките селски лица на по-възрастните двама бяха приковани върху собствените им препъващи се крака и веригите, които се влачеха в прахта. Израженията им бяха примирени. Само най-младият показваше някакво любопитство към положението си. Очите му, чиято белота изпъкваше на фона на загорелите му бузи, нервно шареха встрани като на подплашен жребец. Изглеждаше озадачен, че толкова много хора се стичат към площада с единствената цел да го гледат как умира. Двама войници вървяха край всеки осъден. Елегантните им униформи и изправена военна стойка контрастираха с унижителното и отчаяно поведение на обвинените. Тази съпоставка също беше урок, нагледно средство за утвърждаване достойнствата на закона над отхвърлените от обществото, моралистка пиеса, умишлено режисирана за назидание на тълпата. Отзад барабанът отекваше като

сърцебиене. Майор Лин на белия си кон следваше бавно осъдените със своите стрелци — възплъщение на неумолимата казън^[1] и власт.

— Хайде, скъпа моя, трябва да си вървим. Да оставим езичниците на дивашките им обичаи. — Докторът леко дръпна Хелън Франсис за ръката. — Ела с мен, бъди добро момиче.

— Също като Христос и крадците по пътя към Голгота — промърмори тя. — Носейки кръстовете си.

— Да, много прилича — съгласи се докторът. — Човечеството не е станало по-добро с вековете. Само е усъвършенствало жестокостта си. Каква жалка гледка! Ела, скъпа моя.

Но Хелън Франсис не помръдваше. Протегна врат, за да види за последно процесията, която изчезна в облак прах под арката. Докторът забеляза, че бузите ѝ бяха зачервени, а ръката ѝ леко трепереше.

— Няма нищо, скъпа, няма нищо — опита се да я утеши той, прегръщайки я през рамото.

Хелън Франсис леко се измъкна от прегръдката му и се обърна към него. Зелените ѝ очи го гледаха твърдо, но ирисите бяха уголемени и влажни, почти блестящи. Тя се усмихваше странно.

— Добре съм, докторе. — Гласът ѝ, макар и спокоен, беше с октава по-висок от обичайното. — Виждала съм екзекуция и преди. Не съм слаба жена, изпаднала в шок, уверявам ви. Точно обратното, аз... аз... не съм сигурна как се чувствам. Когато бях малка и четях как са бесили пирати и разбойници в Тайбърн, как тълпите се стичали, за да гледат как ще умрат, мислех, че е немислимо някой да иска да види подобно ужасно нещо, но предполагам, че са ходили, защото... са го смятали за вълнуващо. Сега вече ги разбирам.

— Скъпа моя, не знам какво да ти отговоря. Мисля, че трябва да те отведа у дома.

Тълпата на улицата оредяваше. На пътя бяха останали само облаците прах. Повечето граждани бяха заели местата си на площада. Шум като от пляскането на огромна вълна долиташе от огромната синьо-кафява маса хора, която се виждаше отвъд арката. Пустотата на тази обикновено оживена улица беше злокобна и заплашителна. Виждаха се само няколко скитници и те бързаха за екзекуцията на площада. Млад мъж в дрехи на занаятчия се блъсна в доктора, изруга, усмихна се глупаво, когато видя, че е чужденец, и продължи да тича.

— Проклет безбожник! — извика докторът след него.

Застанал сред прахта, той размаха юмрук. Дали от гняв или отчаяние, усети, че очите му се напълват със сълзи. Какъв ден. Какъв ден! Той разбра, че сигурно е отлагал този емоционален изблик от сутринта, когато беше получил писмото от мандарина...

До този момент всичко беше вървяло добре. Притесненията му от несполучливата вечеря се бяха изпарили до сутринта, макар Нели да подметна няколко язвителни забележки за несериозните млади жени, които не знаят кое е добро за тях и младите мъже със съмнителен морал, които би трябвало да се държат по-прилично. Очевидно още беше обидена от отказа, който беше получила. След това тя се извини с главоболие и остана цял ден у дома. Очевидно си търсеше извинение, за да не бъде в болницата, когато госпожица Деламер дойде на обиколка на мисията. Еъртън не настоя. Имаше достатъчно време, за да се помирят двете жени. Несъмнено това щеше да бъде негова задача като „интриганта на семейството“ (обидата още го болеше).

Скоро веселият Франк Деламер и Том, които отиваха на работа в склада на „Бабит и Бренър“, оставиха Хелън Франсис пред портите на мисията и докторът я въведе направо в операционната, където се канеше да оперира пердето на една възрастна жена. Хладнокръвието, с което младата жена изгледа цялата операция, го впечатли, както покъсно, поведението ѝ в отделенията. Тя задаваше интелигентни въпроси и не се стресна дори когато видя последната жертва на изгаряне — момченце на четири години, което бутнало тигана и било заляно от глава до пети с вряща мазнина. Хелън Франсис бе седнала до леглото на обезобразеното дете, бе взела здравата му ръчичка и му бе шепнала разни измислици, докато то не запищя от удоволствие. Това убеди доктора, че тя притежава нужната смелост и чувствителност, за да стане някой ден добра сестра или помощник в болницата. Жалко, че Нели не беше тук, за да я види.

Посетителката умееше да слуша и за него беше истинско удоволствие да я развежда наоколо. Наслаждаваше се на точните ѝ въпроси. Красотата ѝ пробуди позаспалата му галантност и желание да я забавлява. Когато стигнаха до отделениято за пушачи на опиум — обикновено потискащо място, където апатични наркомани се потяха по

време на лечението, — докторът преливаше от добро настроение, описвайки метода си на лечение.

— Бия им намаляващи дози морфин, за да прекратя зависимостта им, а сестра Елена им чете все повече библейски притчи, за да са заети умовете им. Не знам дали от моя разреден морфин или от страха да не им се наложи да чуят още някой откъс за Илия, но лечението е успешно — пошегува се той. — Един-двама от тях действително завинаги зарязаха пушенето на опиум.

Хелън Франсис се засмя учтиво и го попита защо изобщо толкова много китайци бяха пристрастени към опиума и той весело ѝ отвърна:

— Заради бедността, скъпа моя. Всичко тръгва от нея. Опиумните сънища са един илюзорен начин да избягаш от жестокостта на съществуването. Нуждите на пристрастения към опиума са физически и духовни. В нашата мисия се опитваме да му предложим лекарство и за двете страдания.

— Значи религиозната работа върви ръка за ръка с медицинското лечение?

— Теоретично — отвърна доктора, — ако началниците ми от шотландското мисионерско общество имаха думата, щях да прекарвам повечето време, раздавайки религиозни памфлети. На практика открих, че всичко, което мога да направя, е да излекувам тялото, без да се тревожа за душата. Грешно ли е това? По свой скромнен начин аз нося предимствата на западната цивилизация на безбожниците. Правя с ланцета^[2] и лекарствата онова, което хер Фишер върши с железопътната линия, а баща ви — с химикалите си. Ние всички сме мисионери по един или друг начин.

— Никога не съм гледала на баща си като на мисионер.

Еъртън се засмя.

— Е, не е Септимъс Милуорд, това е сигурно, но той създава нови сапуни и начини за пране. Не знам дали в училище са ви учили, че чистотата е най-важното след набожността, но хигиената има също тъй голяма роля при предпазването от болести, както и лекарствата ми. Глупаво ли е да се мисли, че когато излекуваш тялото, душата ще го последва?

— Ами железопътните линии?

— Казвам ви, скъпа моя, железопътните линии ще приблизят повече китайци към Исус, отколкото молитвите на моите колеги. Те ще карат зърно на гладните, ще откарат печелившите индустрии в бедните провинции, ще направят повече от всичко друго, за да унищожат бедността и да подобрят живота на обикновените хора. След време тази древна Поднебесна империя ще се срине и ще бъде заместена от едно борбено съвременно общество като нашето. Какво място ще остане тогава за старите суеверия? Ако приближим Китай към Запада, религията, която озарява и мотивира нашия свят, сама ще намери място тук.

— Значи все пак проповядвате божиято слово, доктор Еъртън — усмихна се Хелън Франсис.

— Не много успешно — засмя се той. — Знаете ли колко от всичките стотина християни в Шишан съм покръстил лично? Двама, и вие ги познавате. А Ли и А Сун — икономът и готвачката. И от глупостите, които разказват на лековерните ми деца, знам, че са изпълнени с езически суеверия и идолопоклонничество, както и преди двадесет години. Много ги обичам, но те и двамата не са истински християни. Ако ги помоля, ще умрат на кръста, но не за вярата — девет десети от гордост и една десета от лоялност към мен. Истината, скъпа моя, е, че китайската цивилизация, колкото и езическа и изостанала да е, така се е укрепила, че нашите библейски притчи ѝ действат като убождане с карфица.

— Но не би ли трябвало да бъдат благодарни, че някой им е показал истината? Поне така твърдеше снощи госпожа Еъртън.

— Нели има непоклатими възгледи за повечето неща. Но помислете срещу какво сме изправени, госпожице Деламер. Попитайте който и да е бял човек какво мисли за китайците и той ще ви каже, че са лъжци и измамници. Такива са и децата, докато не ги научиш да различават доброто от злото. Проблемът е, че в тяхната култура не е ясно кое е добро и кое е лошо. Съществуват само хармонията и златната среда. Ние смятаме, че лъжата е грях. За китаеца е липса на обноси да ти каже нещо, което не искаш да чуеш. Те не изпадат в крайности като нас. Вие казвате, покажи им истината. Но тяхното сложно общество се е развивало хиляди години и за него истината е онова, което ти се иска да бъде. Външната форма, а не същността е от значение. А каква цивилизация е това! Културна, изтънчена, със

закони, правителство и наука. Философите им още преди две хиляди години са стигнали до идеята за добродетелния човек и макар да не са били християни, са били почитени хора.

— Но този добродетелен човек не говори истината.

— Ах, каква вироглавка сте, госпожице Деламер. Може би китаецът не е добросъвестен като вас и мен, но въпреки това е добродетелен. И добре познава класиката. Като мандарина, когото още не познавате. Изключително приятен джентълмен. Нещо повече — интелигентен и изискан, ученик на Конфуций, убеден в превъзходството на своето културно наследство. Затова нашите мисионери се провалят. Ние идваме тук надути и самодоволни, с идеята колко ги превъзхождаме. Превеждаме им библията. Знаем, че им предлагаме пълно спасение. За китаеца това е просто още една книга, при това доста странна. Помнете, в тази страна всичко е наопаки. Черното е бяло. Лявото е дясно. Те не мислят като нас. Отварят библията и прочитат, че Сатаната е дракон. Но за тях драконът е символ на добродетелността. Той е емблемата на императора. Нима се опитваме да им кажем, че императорът е зъл? Освен това в библията има толкова препратки към овцете и пастирите. Половината от хората в тази страна не са виждали овца, а онези, които са виждали, смятат пастирите за изметта на обществото. А ние им казваме: „Елате като агънца при Добрия пастир и той ще ви прости греховете.“ Те нямат дори представа какво е грях: ако нещо им се случи, виновен е бог, а не те. И веднага след това им казваме да престанат да обожават предците си, сякаш синовната мъка е престъпление и да обърнат гръб на идолите си, защото това е идолопоклонничество. Последиците са, че християнските семейства вече не даряват пари на храмовете. В това няма нищо лошо, но в тяхното общество това е начинът селата да финансират обществените дейности. Затова християните веднага се превръщат в антисоциални елементи. Другите трябва да плащат за пътуващите оперни трупи и какво ли още не. Затова покръстените не са обичани. В най-добрия случай ги смятат за егоисти, в най-лошия — за бунтари. Настъпи ли глад или суша, както в някои части на Шандун и Чих-ли, не е изненадващо, че започват да обвиняват християните, че са отровили кладенците; че лекарите от мисиите като мен изрязват сърцата на сънародниците им за магически ритуали, че телеграфните

жици водят зли духове. Омразата ражда суеверие, а суеверието — омраза. И всичко това — заради погрешния ни подход към нещата.

— Това ли стои зад движението на Боксьорите? Картината, която нарисовахте, е отчайваща, докторе.

— Малко са онези, които мислят като мен. Повечето от протестантските мисионери смятат, че вършат добра работа и вярват, че някой ден капките на убеждението ще се превърнат във вир и ще доведат хиляди души при Исус. Изглежда, не се притесняват, че не знаят нищо за обществото, в което са влезли. Те не осъзнават колко обидни са всъщност добрите им намерения. Вършат сляпо божии си дела и смятат, че Бог ще се погрижи за всичко останало. И толкова. Аз пък смятам, че би трябвало да действаме по-изкусно. Не е достатъчно да заливаме китайците с библейски писания, на това отгоре на лош китайски. Няма да стигнем доникъде, докато мандарините не минат на наша страна, а това няма да стане, като ги гледаме отвисоко или критикуваме обичаите им. Затова мисля, че е по-добре да откриваме болници и да строим железопътни линии. Ако успеем да им покажем предимствата на нашия начин на живот, християнството само ще намери място сред тях.

Каква чудесна дискусия, мислеше си докторът, макар че сега му се струваше, че той беше говорил много повече от нея. Точно се канеха да излязат от отделението за наркомани и да отидат в параклиса, когато Чжан Ерхао въведе пратеника от *ямена* и денят на Еъртън беше провален.

„До уважавания Ей Дън *дайфу*. От негова светлост мандарина Лиу Дагуан. Уведомявам ви, че бандитите Чжан Нанкай, Чжу Борен и Чжан Хонгна, които признаха, че са убили младежа чужденец Хайрун Мейлеуд в Черните хълмове, бяха осъдени от *ямена* и ще бъдат екзекутирани днес следобед за това престъпление, както и за други, включително бандитство, обири и няколко убийства. Компенсация няма да има, защото тримата виновници, въпреки предишните кражби и обири, в момента на

залавянето им не притежават нищо. Надяваме се, че това отговаря на запитванията ви и ви упълномощаваме да уведомите роднините на жертвата, че е било въздадено правосъдие.“

Беше подпечатано с официалния печат на ямена.

— Какво има, доктор Еъртън? — извика Хелън Франсис.

Той махна с ръка, за да отпрати куриера и Чжан Ерхао, после се отпусна на едно от леглата. От очите му се стичаха сълзи.

— Горкото момче! — прошепна. — Точно от това се боях. Какво ще кажа на родителите му!

И тогава осъзна явната грубост на официалното писмо.

— Чудовищно — извика той. — Това е чудовищно! „Надяваме се, че това отговаря на запитванията ви.“ Пишат ми, все едно съм се оплакал на общинския съвет за някаква изгубена вещ. Каква компенсация може да има за човешки живот? И защо не ме уведомиха за процеса? Чудовищно. Дивашка раса!

Хелън Франсис, в чиито уши още звучеше лекцията на доктора за изтънчената китайска култура, очевидно знаеше кога да премълчи.

Нищо не можеше да се направи. Трябваше да отиде веднага при Милуорд, за да им предаде новините. Предложи първо да изпрати Хелън Франсис до хотела ѝ, но тя поиска да го придружи. Той ѝ благодари. Този разговор щеше да му струва много и се радваше на компанията ѝ. Така че двамата тръгнаха по алеята от мисията към южната порта, минаха по главната улица и навлязоха в бедните квартали в северозападната част на града, където живееше семейство Милуорд.

Докторът се боеше, че Хелън Франсис ще бъде шокирана от нищетата в жилището им. Ако беше така, тя не го показва, освен че притисна носната си кърпичка до носа, докато прескачаше откритата канавка, минаваща зад портата им. Той стискаше тоягата, която бе взел, но кучетата, които се хранеха с боклуци на другия край на алеята, не посмяха да се доближат. Докторът почука на олющената дървена врата. Едно от децата, които Милуорд бяха „спасили“, облечено само в парцаливо долнище на пижама, с хубавичко, но покрито с мръсотия лице, им отвори.

— Благодаря ти, миличка — каза докторът тихо и потърси в джоба си някаква монета. Детето я пхна равнодушно в колана си и ги поведе през двора.

Семейство Милуорд обядваше. Седяха в полукръг около печката. Купите с каша съдържаха повече вода, отколкото просо. Безнадеждната мизерия потисна Еъртън още повече, а хлътналите очи върху бледите, изгладнели лица на децата, сякаш го гледаха обвинително. Попита може ли да говори насаме със Септимъс и Летиша, но главата на семейството, без да става, му нареди да говори пред всички.

Докторът нямаше друг избор, освен да му каже за писмото. Летиша се разплака и скри лице в ръцете си. Септимъс наведе глава. Децата продължаваха да гледат безизразно и да ядат кашата си. На двора излязла куче.

— Разбира се, ще отида в ямена и ще науча повече — неуверено каза докторът, — но това не е достатъчно. Трябва да уведоим легациите в Пекин. Трябва да има някаква официална процедура, може би разследване. Ако мога да помогна с нещо...

Септимъс вдигна глава. Сините очи зад очилата блестяха на светлината, която влизаше през една дупка в тавана.

— Синът ми не е мъртъв, докторе — каза той.

— Разбира се, че не е — промърмори Еъртън. — Той е на пощастливо място. Това е нашата утеха. Чака го вечен живот.

Сините очи не трепнаха.

— Той не е напуснал този свят, докторе. Още живее между смъртните.

— Да, душата му завинаги ще остане в нашите спомени.

— Не ме разбирате, докторе. Знам, че синът ми не е бил убит. Дяволът ви е засипал с куп лъжи.

Еъртън прочисти гърлото си.

— Ами писмото?

— Думи, докторе, само думи. Какво са човешките думи пред Божията истина? Знам, че синът ми е жив и е добре. Видях го.

— Видели сте го? Не разбирам.

— Вчера, докторе. Бог ми прати видение на Хирам. Той ми каза: „Прости ми, татко, за болката, която ти причиних. Знай, че всяко нещо си има цел. Ще дойда при теб, когато му дойде времето. Блудният син

се е завърнал, ще се върна и аз. И където имаше страдания, ще настъпи радост.“

— Алилуя — каза Летиша, последвана от децата.

— Но къде тогава е той? — попита Еъртън.

— Това бог не пожела да ми разкрие.

— О! — можа само да каже Еъртън.

Септимъс се изправи и го прегърна през раменете.

— Вие сте добър човек, докторе и аз ви благодаря, че ми донесохте тези важни новини. Сега знам какво трябва да направя.

— Господин Милуорд, Септимъс. Знаем колко искате да вярвате, че тази трагедия можеше да бъде предотвратена...

— Точно сега Бог ме призовава да предотвратя друга трагедия, благодарение на вас, докторе. Невинни хора трябва да бъдат спасени, а времето ни е малко. Оставете ни, трябва да се помолим.

Докторът почувства как силната му ръка го завърта и го побутва към вратата.

— Господин Милуорд, трябва да...

— Нямаме време — каза Септимъс. — Тръгвайте. Бог ме зове.

Еъртън и Хелън Франсис се озоваха на двора, после затръшнаха вратата зад гърбовете им.

— Той е луд, скъпа моя — каза докторът.

— Очевидно — отвърна тя.

— Трагедията много го разстрои. Какъв ужас. Какво ще правим?

— Можем ли да направим нещо?

— Предполагам, че не — каза Еъртън. — Може би тази лудост му е пратена от Бога. Горкото семейство. Аз ще... се обадя пак утре, за да видя как са.

Тръгнаха към вратата. През двора притича плъх. Зад тях се чува нестройни молитви.

Когато тръгнаха по главната улица към хотела на Хелън Франсис, тълпата, която бързаше за екзекуцията, ги повлече. Стари и млади, продавачи и занаятчии, мъже и жени, бащи, носещи синовете на раменете си, старица с тояга — злорадството и очакването, изписани на лицата им, го отвращаваше. Все едно бързаха за цирк или карнавал. В същото време го завладяха срам и вина. Колко безсилен се беше оказал — каква защита беше осигурил на бедното невинно момче или подкрепа за тъжните му, объркани родители? Беше ли въпреки

добрите си намерения просто глупав интригант? Колко сляп беше да вярва в приятелството на мандарина или китайското правосъдие?

Ето, сега щеше да види демонстрацията му. Три глави щяха да увиснат в клетките на градските порти същата вечер, а градът щеше да си гледа работата, все едно нищо не се е случило. А в архива на ямена щеше да бъде записано „Обща екзекуция за убийство“. Присъдата беше прочетена сутринта, а следобеда трите глави щяха да паднат. Хармонията щеше да бъде възстановена. Трагедията на Хирам и екзекуцията на убийците му се бяха превърнали в следобедно забавление на гълпата.

Искаше му се да роптае срещу ужаса и загубата, срещу лекотата, с която китайците отнемаха човешки живот — дори на тези нещастни селяни. Може би те бяха виновни за ужасното престъпление, за което бяха осъдени. Но защо бързаха да се отърват от свидетелите на последните часове на Хирам? Защо докторът не беше разбрал за процеса срещу тях? След като Хирам беше чужденец, не се ли прилагаше екстратериториалният закон? Той със срам осъзна, че една от главните причини за гнева му беше, че мандаринът не го е уведомил какво става. Имаше чувството, че приятелството им е било предадено. Когато прахът от процесията се слегна и след като вдигна безсилно юмрук след скитниците, които тичаха към зрелището, той видя в ума си студентите, жестоки черти на мандарина, който в този момент ръководеше варварството, което се извършваше на площада. Ироничната усмивка сякаш се подиграваше на него и всичко, което се опитваше да постигне.

Един образован глас иззад лявото му ухо го извади от мрачния унес.

— Доктор Еъртън, госпожице Деламер. Колко странно е да ви откроя тук. Отивате да гледате екзекуцията или се връщате оттам? Надявам се, че не съм закъснял.

Докторът вдигна глава и видя в светлината на следобедното слънце силуета на Хенри Манърс. Беше спретнато облечен в туиден костюм и бомбе, кафявата кожа на ботушите и седлото му беше идеално лъсната. Сивата му кобила сумтеше и мяташе глава, но Манърс я задържаше без усилия в желаната позиция, опънал юздите.

— Докторът ме отвежда у дома, господин Манърс — отвърна му Хелън Франсис. — Казва, че това не е място за една млада дама.

— Определено е така — каза Манърс. — Екзекуциите са мръсна работа. За миг се уплаших, че след преживяването във Фусин сте развили вкус към неща, неподходящи за една дама.

— Тогава се успокойте. Един ужас ми стига — отвърна тя. — Но не се бавете, не бихме искали да ви попречим на забавлението.

Еъртън се изненада, че тя използваше същия шеговит тон като Манърс. А в очите ѝ отново откри същия странен блясък, който беше забелязал, когато процесията от осъдени беше минала край тях.

— Уви, това не е забавление, а работа — отвърна Манърс. — Несъмнено неприятно задължение, но трябва да намеря там човека, с когото искам да се срещна. Екзекуциите са обществени събития, нали, докторе? Предполагам, че щом се намираме във варварска страна, трябва да спазваме езическите ѝ обичаи.

— Не мога да разбера младите хора — каза Еъртън. — Ако трябва да присъствате на подобно зрелище, не мога да ви спра. Но, госпожице Деламер, отговарям за вас пред баща ви и настоявам да тръгваме.

— Беше ми приятно да ви видя, дори и за малко, докторе — каза Манърс. — И снощната вечеря беше отлична. Благодаря ви. С нетърпение очаквам първата ни обиколка заедно, госпожице Деламер. Утре, нали? Ще бъда в хотела ви в два.

И като вдигна дръжката на камшика до шапката си за поздрав, той пришпори коня си в лек тръс и след няколко секунди беше изчезнал под арката пред площада и изправената му фигура се стопа сред праха и тълпата, която се виждаше в далечината. Когато се обърнаха, за да тръгнат, забелязаха, че шумът на тълпата беше преминал в зловещо мълчание.

— Господи, четат присъдите, преди да изпълнят екзекуцията — каза Еъртън. — Моля ви, да тръгваме.

Мандаринът седеше на простичка дървена платформа, поставена на пазарния площад, близо до входа на храма. Един прислужник държеше чадър над главата му, докато той отпиваше от чая си и разговаряше с майор Лин. Пред тях Джин лао четеше от един свитък на смълчаната тълпа. Високият му глас трепереше от емоции. Мандаринът се съмняваше дали половината от тълпата разбира и дума

от онова, което казва. Убеден беше, че тримата селяни, които преживяваха последните си мигове на земята, с лица, притиснати в прахта от войниците на Лин, едва ли биха оценили цветистите му изрази.

Очите му лениво обхождаха гражданите, заслушани в прокламацията. Около тях витаеше атмосфера на напрегнато очакване, лицата им бяха приковани жадно върху Джин лао или замръзнали с таен интерес върху нещастните престъпници, които щяха да бъдат екзекутирани. Какво бе довело тези кротки продавачи да гледат предстоящата касапница, чудеше се той лениво. Любопитство? Кръвожадност? Тълпа като тази бе вдигнала бунта във Фусин. Трябваше да се погрижи семето на лудостта на Боксърите да не пусне корени тук.

В задните редици на тълпата забеляза чужденец на кон. Добре сложен млад мъж с военна стойка, който седеше умело на седлото. Не го беше виждал досега. Странно бе, че чужденец е дошъл да гледа екзекуция. От това разстояние не можеше да види изражението му, но му се стори, че съзира развеселена усмивка. Мъжът също гледаше към него. Сякаш бе усетил, че е привлякъл вниманието му, защото внезапно вдигна шапка за поздрав, без да отмества безочливия си поглед. За втори път този следобед мандаринът беше заинтригуван, но не позволи това да проличи на безизразното му лице. Вместо това наклони глава към майор Лин.

— Какъв беше отговорът на Железния Ван? Осъществил ли е връзка? — попита той.

За пръв път имаше възможност да говори с него, след като войските му се бяха върнали от Черните хълмове.

— Лейтенант Ли е получил нови уверения, но не му е била казана датата на доставката. — Гласът на майор Лин беше спокоен, но тялото му беше напрегнато, докато наблюдаваше тълпата.

— Ще има ли доставка изобщо? — презрително попита мандаринът. — Омръзна ми да плащам за голи обещания. Кога ще видя пушките?

— Лейтенантът разбрал, че оръжието е още в склада край Байкал. Железния Ван се кълне, че складът има нов комендант, който иска да му се плати.

— Лейтенантът беше инструктиран да отказва каквито и да било други плащания, докато доставката не пристигне.

— Първоначално да, но според новите ви нареждания трябвало да преговаря за наказанието на тези престъпници и това усложнило нещата. Дало на Железния Ван възможност да се пазари.

— Новите ми нареждания ли?

— Онези, предадени от прислужника ви Джин, *да рен*. Заради тях Железния Ван е успял да ни изнуди.

— Разбирам. В бъдеще нарежданията ще идват само лично от мен. Жалко, че ти не предвождаше отряда.

— Бях болен, *да рен*.

— Онази куртизанка те е омагьосала.

Майор Лин почервеня и настръхна. После видя, че мандаринът се смее и също се усмихна.

— Напомняте ми колко съм поласкан от подаръка ви, *да рен*.

— Доставя ли ти удоволствие тя?

— Повече, отколкото мога да опиша.

— Не й позволявай да ти пречи на работата или ще ти я взема и ще я дам на някой друг. Може би трябва да я отведат в моите покои. Чух, че била хубавичка. — Мандаринът погледна към подчинения си и забеляза, че е почервенял от гняв. Разсмя се. — Ревнуваш ли, майоре? Една курва? Стига, стига. Ще ти кажа какво ще направим — донеси ми оръжието и ще ти я откупя от онзи вертеп завинаги. И щом си толкова омаян от нея, ще можете да се ожените.

Майор Лин плю на земята.

— Не разбирам защо не поискаме от Пекин още пушки. Войската ми със сигурност се нуждае от тях. Унизително е да сключваме сделки с посредничеството на бандит, който подкупва руските варвари, на които нямам доверие. Съжалявам, че съм критичен, *да рен*, но това е моето мнение.

Мандаринът затвори очи.

— Скъпи ми патриоте, оценявам твоята откровеност. Ако правителството ни разполагаше с излишни пушки, така и щях да постъпя. Но такива няма. Както знаеш, намираме се в опасна ситуация. И руснаците, и японците искат да си създадат сфери на влияние. Руснаците вече докараха войски в големи части на Манджурия, така че какво друго мога да направя, освен да се разбера с враговете? Да

благодарим, че са подкупни, защото те ще ни осигурят оръжията, които ни трябва, за да се защитим от самите тях.

— Но да търсим тайно връзка чрез един бандит, *да рен*? Няма ли друг начин?

— Черните тояги и Железния Ван имат връзки сред руснаците. Имаш ли други предложения? Ако можеш да използваш твоите връзки с японците...

— Моите победители бяха почитени мъже, *да рен*.

— Разбира се, майоре. Въпреки това... Какво става?

Един човек си пробиваше път през тълпата. Ругатните и подигравките на онези, които разбутваше, заглушиха думите на Джин лао. Гневен шепот премина през тълпата, когато Септимъс Милуорд влезе в празния кръг. Сакото му беше разкъсано, по челото му се стичаше тънка струя кръв.

— Спрете! — викаше той на своя окаян китайски, сочейки с пръст смаяния Джин лао, който беше спрял да чете от прокламацията и стоеше с отворена уста. — Спрете лошото си дело. Бог казва, че синът ми е жив. Тези хора — извика той и посочи също толкова изненаданите престъпници, които го гледаха, проснати в прахта — са без барабани. Без барабани, казвам ви, в очите на боговете и хората.

Треперещ от гняв, майор Лин закрепя заповеди на хората си и те колебливо се приближаваха към едрия рус мъж, който продължаваше да крещи безсмислици на Джин лао. Мандаринът видя как без усилие отблъсква усилията на един от войниците да хване ръцете му. Тълпата ставаше неспокойна, блъскаше се в кордона войници на Лин. Гнили зеленчуци хвърчаха към осъдените, войниците и Милуорд. На мандарина му се стори, че чува вик „Смърт на чуждестранните дяволи!“ и миг по-късно той беше подет от голяма част от тълпата. Забеляза сина на Мама Лиу и някои от неговите приятели на балкона на Двореца на небесната наслада от другата страна на площада да размахват ръце и да подстрекават тълпата да го повтаря. Несъмнено това бяха началните признаци на бунт.

Той стана на крака и отблъсна чадъра встрани. В същия миг един от войниците на Лин удари Милуорд с приклада на пушката. Той падна на четири крака. Друг войник го удари по задника и чужденецът падна по лице. Няколко от тях започнаха да го бият. Тълпата ревеше.

— Стреляй! — извика мандаринът на Лин.

Звукът от бързите изстрели, накара всички да замръзнат. Един от войниците още държеше приклада на пушката над тялото на Милуорд. Портокал, хвърлен секунда преди гърмежите, уцели главата на един от осъдените и се търкулна в пясъка. В тишината мандаринът пристъпи напред.

— Този луд ще получи двадесет камшика за нарушаване на реда — извика той. — Отведете го в ямена.

Лин изкрещя заповед и двама войници извлякоха стенещия окървавен Милуорд от площада. Тълпата с уважение им правеше път.

— Чухте прокламацията. Започвайте екзекуцията — извика мандаринът.

Тълпата одобрително изрева. Палачи с големи мечове, голи до кръста и намазани с масло, пристъпиха в кръга.

— Имаш късмет, Джин — тихо каза мандаринът, докато минаваше край него, — че никой не можа да разбере какво казва онзи варварин. Когато каза „без барабани“, искаше да обясни, че са невинни. Крий добре момчето или ще се откажа от теб.

— *Ши, да рен* — отвърна треперещият Джин лао.

Мандаринът отново седна на стола си и посегна към чая. Помощниците на палачите дърпаха отпред плитките на осъдените, за да оголят вратовете им. Той видя, че другият чужденец още седеше на коня си зад тълпата. Безредиците не го бяха разтревожили — на лицето му имаше насмешливо, почти отегчено изражение. Мандаринът го наблюдаваше по време на цялата екзекуция. Изразът му не се промени, дори когато мечовете паднаха, нито когато вдигнаха главите и ги набиха на колове; той не прояви интерес, дори когато тълпата хукна напред, за да си вземе по нещо от труповете, което да използва за амулет. Очевидно този мъж беше много различен от сантименталния доктор.

— Качи се в моя паланкин — каза мандаринът на майор Лин. — Сенешалът ми ще върви отзад.

Забиха барабани, прозвуча рог и процесията тръгна през вече разпръскващата се тълпа обратно към ямена.

— Беше по-интересно от обикновено — каза мандаринът, докато се подрусваха в носилката. — Човек никога не знае какво може да очаква от тези мисионери.

— Ако зависеше от мен, всички чужденци щяха да бъдат прогонени — каза Лин.

— Ти си патриот, което е хубаво — каза мандаринът. — Сигурен съм, че в един идеален свят бих споделил чувствата ти. Проблемът е, че имаме нужда от тях.

— Не съм съгласен.

— Ти си млад, приятелю, и блестиш с всички добродетели. За съжаление, когато човек стане на моята възраст, се научава да вижда света не такъв, какъвто би трябвало да бъде, а такъв, какъвто е. Понякога е потискащо да мислиш колко трябва да паднеш, за да постигнеш благородна цел. Утешавам се с мисълта, че стига тя да е почтена, средствата са приемливи, колкото и порочни да изглеждат. За съжаление това е нещо, което моят чуждестранен събеседник, добрият Ей Дън *дайфу* — а той е добър човек, макар и варварин, — едва ли някога ще разбере. Научих много неща от разговорите с него. Той ми разказва за света извън Средното царство. Забележително е какви технически умения са развили варварите и колко могъщи са станали. Но открих също, че чужденците са научени да мислят за доброто и за злото като за крайности. Това е неговата голяма слабост и фактът, че го знам, е изключително ценен за мен и оправдава скучните часове, които прекарвам в компанията му. Надявам се, си съгласен, че човек винаги трябва да проучва слабостите на враговете си, защото иначе не би могъл да ги победи.

— Значи смятате, че чужденците са наши врагове?

— Но и също средства за постигане на определена цел.

— Аз съм само войник и не ви разбирам.

— Надяваме се, че те ще те снабдят с пушки. Не е ли това добър начин да ги използваме? И докато говорим на тази тема, казваш ми, че не можеш да се обърнеш към приятелите си японци — ще ти напомня, че те също са чужденци, макар да ги имаш за образец.

— Японците са различни. Те са от същата раса като нас. Как можеш да ги сравниш с косматите западни варвари? Пък и не ми се иска да си спомням за онова време.

— И защо? Не е позор да бъдеш военнопленник. А и, изглежда, си научил доста неща по време на пленничеството си. Впечатлен съм от военните техники, които прилагаш. Ако си се сприятелил с онези, които са те пленили, както твърдиш, може би няма причина да се

занимаваме с Железния Ван и руснаците. Разбира се, някои от тях са подкупни. Повечето хора са.

— Казвам ви, японците са почтени. Той никога не би паднал до контрабанда...

— Той? А, да, офицерът, който те освободи. Загадъчният капитан. Как се казваше? Веднъж ми разказа, че бил много добър с теб.

Въпреки подрусването на паланкина, майор Лин стоеше изправен и лицето му беше по-свирепо от обикновено. Когато заговори, гласът му бе напрегнат и официален.

— Моля ви, *да рен*, не искам да си спомням за онези моменти. Ще ви помогна за Железния Ван и ще изпълня каквото ми наредите. Аз съм войник и ще изпълня дълга си. Съжалявам, ако съм казал нещо непочтително или по някакъв начин съм се усъмнил в мъдростта ви.

Мандаринът се усмихна.

— Пази тайните си, майоре, но ми намери пушки. Това е заповед... Какво е това? Пак ли безредици?

Един от войниците на Лин тичаше успоредно с паланкина и мандаринът подаде глава през прозореца.

— Чуждестранен дявол, ваша светлост. Чуждестранен дявол на кон. Искане да говори с ваша светлост. Извинете, ваша светлост.

— Ама че наглост. — Майор Лин ядосано сви устни. — Не се тревожете, *да рен*, аз ще се справя с този наглец. Доведи ми коня! — нареди той на тичащия мъж.

— Не, спри носилката — намеси се мандаринът. — Ще се видим с него.

Майор Лин се канеше да възрази, но после се показа от паланкина и нареди на носачите да спрат и да свалят товара си. Един-двама минувачи ги загледаха любопитно, докато майор Лин не нареди на хората си да обградят района и да им осигурят усамотение. След миг доведоха европейца. Мандаринът излезе от паланкина.

— Това не е нормалната процедура да се иска аудиенция — каза той. — С какво мога да ви помогна?

— Лиу Дагуан *да рен* — каза Манърс, удряйки пети и сваляйки шапка пред гърдите си. — И майор Лин Фубо. Надявам се да ми простите, че прекъснах връщането ви. Поисках аудиенция в *ямена*, но ми беше отказано, опитах се да стигна до вас, преди да напуснете

мястото на екзекуцията, но тълпата беше много гъста. Искях да ви се представя. Аз съм Хенри Манърс. Ще работя на железопътната линия.

— И? — попита след известно време мандаринът. — Ето че се представихте. Има ли нещо друго?

— Нищо належащо за момента — отвърна Манърс, — но реших, че е важно да ви поднеса почитанията си колкото се може по-скоро след пристигането си.

— Доктор Ей Дън обикновено ме информира за напредването на железопътния строеж. Има ли причина да приема новия служител на железниците? Като изключим удоволствието да се запозная с вас, разбира се?

— Когато човек попадне на ново място, разумно е да потърси взаимноизгодни връзки, *да рен*.

— Взаимноизгодни?

— Надявам се да е така.

Засмените очи се взряха в тези на мандарина, който отвърна на погледа му. Двамата сякаш се преценяваха.

Майор Лин не можа да се сдържи.

— Каква наглост от един варварин, *да рен*. Би трябвало и него да бичуваме в ямена.

— Боя се, че не мога да бичувам и другия, каквото и да казах на тълпата, поради екстратериториалните закони — каза мандаринът. — Колкото до този, дързостта му ми допада. Показва, че е смел. Добре дошъл в Шишан, Ма На Си сяншен. Моля съобщете ми кога смятате, че можем да си бъдем от взаимна полза. Обадете се на сенешала ми.

— Разбира се, *да рен*. Благодаря.

— Нищо ли друго не искате да ми кажете? Това ли е всичко, което искате? Да се представите? В такъв случай, довиждане.

— Има още едно нещо, *да рен*.

Сложил крак на стъпалото на паланкина, мандаринът се обърна.

— Да?

— Съобщение за майор Лин от един негов стар приятел. Полковник Таро Хидейоши. Повишили са го, майоре. Изпраща ви горещи поздравии. Назначен е в японската легация в Пекин и с нетърпение очаква да види стария си приятел отново. „Във война или в мир“, помоли ме да ви кажа и ми връчи препоръчително писмо. Заповядайте, сър.

— Вземи го, майоре — каза мандаринът. Лин стоеше като вкаменен. — Какво съвпадение, Ма На Си сяншен. С майор Лин преди малко говорехме за стария му приятел от онази ужасна война.

— Полковник Таро говори непрестанно за майор Лин, *да рен*. Има го като роден брат. Много иска да възстановят старото си приятелство. Помоли ме да помагам на майор Лин с каквото мога.

— И каква би могла да е тази помощ?

— Зависи какво ще поиска майор Лин, *да рен*. Полковник Таро каза, че помощта може да бъде много голяма, и то при най-скромни условия.

— Не разбирам какво намеква този човек — изсъска Лин.

— А аз разбирам — каза мандаринът. — Колко странно, че с теб току-що обсъждахме колко полезно би било да възстановиш връзките със старите си приятели.

— Ако с майор Лин можем да се срещнем при по-спокойни обстоятелства и не толкова открито, ще мога да обясня по-подробно какво предлага старият му приятел — каза Манърс.

— Странно е, че използва англичанин за свой посредник.

— Ако проверите документите ми в железопътната комисия, ще откриете, че съм прекарал много години в Япония, където обучавах японските офицери. Аз също съм войник, майор Лин, и като вас съм живял — как да кажа? — в близки отношения с японците. И аз си създадох здрави приятелства. А не е ли приятелството онова, което свързва всички ни в днешно време?

— Убеден съм, че майор Лин с удоволствие ще обсъди с вас въпросите на приятелството. Предлагам това да стане утре вечер в Двореца на небесната наслада. Съгласен ли си, майоре? Отлично. Каква интересна среща.

Манърс се поклони и мандаринът се качи в паланкина си.

— Преди да си тръгнете, англичанино, имам един въпрос към вас. — Лиу Дагуан подаде глава през прозорчето. — Когато тълпата на екзекуцията се разбунтува, не се ли уплашихте?

— Защо да се боя, когато самият мандарин беше там, за да наложи ред?

— А ако бях предпочел да подкрепя настроенията срещу чужденците?

— Тогава щях да се доверя на мъдростта на мандарина и способността му да различи кои от чужденците са приятели на Китай.

— Има хора, които смятат, че никой от чуждестранните дяволи не може да бъде приятел на Китай.

— Докато мандаринът управлява в Шишан, аз ще се доверявам на неговата прозорливост и защита.

— Докато управлявам? Нима предполагате, че това няма да продължи дълго?

— Уверен съм, че ще управлявате десет хиляди години — каза Манърс с усмивка.

Мандаринът се засмя, после почука по стената на паланкина, за да даде знак на носачите, че е време да продължат.

До края на пътя майор Лин мълча гневно, мандаринът също изглеждаше замислен. Той наруши тишината само веднъж, за да отбележи:

— Винаги съм се гордял със способността си да отлича един бандит или покварен човек. Интригуващо е да видиш английската версия. Мисля, че те очаква интересна вечеря, майоре. Постарай се да ви осигурят всички удобства. Нека твоята Фан Имей го омае със своята музика.

Добре че мандаринът затвори очи точно в този миг, защото разкривеното и горчиво изражение на майор Лин в никакъв случай не би могло да бъде наречено почтително.

Откакто търговецът Лю Джинкай ѝ предаде писмото, Фан Имей се колебаеше. Беше ѝ го подал тайно, преструвайки се, че се спъва, когато двамата се бяха разминали на двора.

— Дай това на Шен Пин — беше прошепнал той, преструвайки се, че е пьян и се мъчи да запази равновесие, подпирайки се на рамото ѝ. — Знам, че дори дърветата тук имат очи и уши. Ти си ѝ приятелка. Прочети го и ще разбереш какво да правиш. — И като запя високо, той продължи пътя си.

Фан Имей, която чувстваше как писмото изгаря гръдта ѝ, бе минала покрай подозрителната Мама Лиу, която стоеше на входа и наблюдаваше как Лю се отдалечава.

— Какво ти каза този мъж? — попита тя.

— Нищо. Задяваше ме. Беше пиян — отвърна Фан Имей.

Мама Лиу изсумтя.

— Защо не си с майор Лин?

— Иска още една кана вино — каза истината Фан Имей.

— Този човек ще ми изпие печалбите — каза Мама Лиу. — Отивай да му донесеш. Вземи от разреденото. И без това по това време няма да разбере разликата. — И за щастие я остави да мине без повече въпроси.

Фан Имей не посмя да отвори плика, докато майор Лин не заспа. Цяла нощ той бе гневен и брутален, седеше изгърбен на стола и пиеше яростно, почти без да докосне храната. Тя го беше попитала какво се е случило, че е толкова намусен, но той само беше изсумтял да му напълни чашата. Беше се опитала да изсвири любимите му мелодии на цитрата, но той я беше замерил с възглавница и рязко ѝ бе наредил да спре. По-късно, изпил по-голямата част от втората кана и вече позамаян, той започна да ругае мандарина и чуждестранните дяволи, Железния Ван и пушките. Веднъж прояви грубост, дръпна яката на роклята ѝ така, че за малко да я задуши и ѝ изкрещя в лицето, че ако само погледне някой англичанин, ще я убие. После започна да хлипа и облегна лице на рамото ѝ, повтаряйки непрекъснато нещо, което звучеше като „Таросама, Таросама“. Тя нищо не беше разбрала. Най-накрая беше успяла да го заведе до леглото. Беше се вкопчил в нея като уплашено дете. След малко се беше опитал да я люби. Тя бе направила всичко възможно, беше се обърнала по корем и му бе предложила кучешката поза, която той предпочиташе, когато беше в такова състояние, но алкохолът бе отнел мъжествеността му. Беше го нашибала с върбовата пръчка, но и това не беше помогнало. Най-накрая той бе заспал.

Едва тогава тя бе погледнала писмото, което ѝ бе предал Лю. Беше адресирано до Шен Пин с името на Де Фалан отдолу. Вдигна го близо до свещта и бързо зачете калиграфския почерк (подозираше, че го е писал Лю Джинкай). Беше елегантно и почтително, но съобщението беше жестоко. Вътре имаше друг, червен плик. Тя не го отвори. Не искаше да знае на колко бяха оценили края на надеждите на приятелката ѝ.

Знаеше, че не бива да показва на Шен Пин подобно писмо. Едва я беше познала, когато два дни след побоя, Мама Лиу ѝ беше

позволила да отиде да я види в колибата за наказания. Навярно единствената причина да получи тази необичайна привилегия беше, че Мама Лиу е уплашена да не би този път Рен Рен да е стигнал твърде далеч и се съмнява дали Шен Пин ще се възстанови от мъченията. Вероятно смяташе, че посещението на приятелката ѝ ще съживи духа ѝ, доколкото ѝ беше останал.

Фан Имей трябваше да вдигне една от щорите, за да влезе малко светлина в тъмната стая, която миришеше на кръв и изпражнения. Забеляза на стената окови и вериги, а в един ъгъл — навит камшик и няколко метални инструмента с неизвестно предназначение. Шен Пин лежеше сгушена под одеялото на сламения матрак. Цялото ѝ лице бе подуто и надрано. Когато Фан Имей се приближи към нея, тя изстена и се опита да се претърколи надалеч. Трябваше да мине известно време, преди да се успокои и да я познае — насинена ръка се появи изпод одеялото и колебливо се опита да погали лицето ѝ. Единственото, което Фан Имей можа да направи, беше да сдържи собствените си ридания.

Мама Лиу ѝ беше позволила да занесе кофа вода и купичка с пилешка супа.

— Почисти кучката и я нахрани. Ще те държа отговорна — беше ѝ наредила тя.

Фан Имей трябваше да топи кърпичка в супата и внимателно да цеди течността през напуканите устни на Шен Пин, но дори така приятелката ѝ успя да преглътне само няколко глътки, преди да се задави. Фан Имей бавно повдигна одеялото. Трябваше да бъде внимателна, защото части от него бяха залепнали за раните на Шен Пин. Едва не повърна, когато видя в какво състояние са долната част на гърба ѝ и слабините. Отне ѝ почти час, за да я почисти, но въпреки това Шен Пин пицеше и стенеше от болка. Фан Имей плачеше и продължаваше. Когато свърши, тя сложи главата на приятелката си в скута си. Шен Пин проговори само веднъж. Фан Имей трябваше да приближи ухото си до разбитата ѝ уста, за да разбере думите.

— Ще дойде ли? — питаше тя. — Ще дойде ли Де Фалан?

— Да, скъпа моя — излъга Фан Имей през сълзи.

— Тогава всичко е наред — беше въздъхнала Шен Пин и бе заспала.

Когато Фан Имей беше излязла, Мама Лиу я чакаше отвън.

— Как е тя?

— Трябва ѝ лекар — отвърна Фан Имей.

— Ще ѝ доведе лекар. Да не си посмяла и дума да кажеш за това, чу ли? Не забравяй, че същото може да стане и с теб, ако не се подчиняваш, независимо от твоя защитник.

Същата нощ бяха преместили Шен Пин в стая в един от дворовете. Позволиха на Фан Имей да я посещава през следващите дни. Бяха се погрижили донякъде за приятелката ѝ. Раните ѝ бяха превързани и се усещаше острият мирис на мехлем. На втория ден я втресе и наредиха на Фан Имей да стои при нея, докато опасността премина. Тя не хареса доктора — Чжан Ерхао, който работеше в болницата на доктора англичанин и когото веднъж бе забавлявала, преди да я дадат на майор Лин. Беше грубоват мъж, който обичаше да се хвали и беше в добри отношения с Рен Рен. Мама Лиу го бе довела, когато треската беше в разгара си. Той се беше размотавал около пациентката, очевидно без да знае какво да ѝ предпише. Изглеждаше по-заинтересуван от Фан Имей, докато Мама Лиу не му каза, че тя принадлежи на майор Лин. Тогава беше си тръгнал, нареждайки да завият болната с още одеяла. Фан Имей не му обърна внимание. Спомни си нощта, когато баща ѝ беше умрял и чужденката в черно, която търпеливо беше охлаждала с гъбата горящото му тяло и цяла нощ прави същото за приятелката си. Сутринта треската беше преминала.

Сега Шен Пин бе на път да се оправи, макар още да бе слаба и понякога Фан Имей се боеше, че духът и самоуважението ѝ нямаше никога да се възстановят. Гледайки безизразните очи върху подутото лице, тя не виждаше и следа от веселото, бърливо селско момиче, което познаваше. Показваше някакъв интерес, само когато Фан Имей говореше за Де Фалан. Тогава стискаше здраво ръката ѝ и шепнеше: „Дойде ли той?“ Мразейки себе си, Фан Имей си измисляше, че любимият ѝ е идвал и е питал за нея, но Мама Лиу му е казала, че е болна и ще може да я види, когато се оправи. После добави, че му предложили друго момиче, но той ядосано отказал и си тръгнал. Това беше единственият път, когато Шен Пин се усмихна. Фан Имей си казваше, че това може и да е вярно: беше чула, че приятелят на Де Фалан Лю Джинкай е разпитвал няколко от момичетата за Шен Пин и вярваше, че може би някой ден той щеше да дойде лично за нея. Но

колкото повече време минаваше, в сърцето си тя се боеше от най-лошото, а сега, когато бе прочела писмото, знаеше истината.

През целия следващ ден тя продължаваше да мисли какво да прави. Беше толкова вгълбена, че не се изненада особено от новината, която майор Лин небрежно ѝ подхвърли през рамо, докато се обличаше. Когато се събуди — рано, както обикновено, — той беше в лошо настроение и страдаше от махмурлук. Докато оправяше униформата си пред огледалото с крясъци ѝ нареди да подготви пиршество в павилиона по залез със скъпа храна и хубаво вино, защото очаквал гост. Освен това трябваше да каже на Мама Лиу да изпрати едно от по-хубавичките си момичета. Беше оставил и писмени нареждания на масата. Това беше безпрецедентен случай — досега той никого не беше канил, — но онова, което ѝ каза на тръгване, още повече я учуди.

— И се постарай да облечеш нещо по-скромно — беше казал той. — Не ме интересува какво ще прави с другата уличница, но няма да позволя някакъв чуждестранен дявол да те гледа похотливо.

— Чуждестранен дявол ли? — попита тя. — Де Фалан? — Не можеше да повярва.

— Не, не тази маймуна. Друг е.

— Но ти мразиш чуждестранните дяволи.

— Да, затова не го разнасяй. Искам да остане в тайна.

— Да кажа ли на Мама Лиу?

— Не. Да, тя ще трябва да знае. Но ѝ кажи да бъде дискретна.

И той бе излязъл.

С натезало сърце, тя потърси Мама Лиу, за да уреди всичко. Старицата, както обикновено, замърмори за разноските, но изненадващо не се ядоса. Дори се усмихна, докато бавно четеше бележката на майор Лин, после я прибра в робата си.

— Ще му изпратя Су Липин — каза тя. Тя бе не само от най-хубавичките и млади момичета, обикновено запазени за най-важните клиенти, но и една от малкото любимки на собственичката. Вероятно това се дължеше на факта, че доносничеше на Мама Лиу.

— Малката Липин едва ли е била с варварин досега, но винаги има пръв път. За майор Лин и неговите гости — само най-доброто. Е, тръгвай. Какво чакаш? Иди да нагледаш онази болна кучка. Искам да

се оправи и да се върне на работа. Всички тези лекарства и глезотии ми струват пари.

За щастие Шен Пин бе заспала, когато Фан Имей влезе в стаята ѝ и това ѝ даде повод да отложи решението дали да ѝ каже за писмото.

— Когато се оправи — каза си тя, гледайки спящата главица на възглавницата, — ще ѝ кажа. Стига да укрепне. Ако сега ѝ кажа, това ще я съсипе.

Но част от нея се чудеше дали приятелката ѝ някога щеше да бъде в състояние да понесе новината. Единствено мисълта, че Де Фалан ще я освободи, я държеше жива. И каква ли работа щеше да ѝ даде Мама Лиу, когато оздравее? Беше чувала, че други момичета, наказвани от Рен Рен, по-късно били изпращани в бедняшките стаички, които, според слуховете, се намираха до ресторанта и обслужваха евтино мулетари, каруцари и друга измет от града. Да можеше само да разкаже на Де Фалан истината. Щеше ли да размисли той? Чужденецът, който щеше да дойде довечера, сигурно го познаваше. Може би щеше да се съгласи да му предаде писмото. Тя щеше да го напише през деня.

Следобед Фан Имей седна на бюрото си и четливо изписа цяла страница. Разказа, че Шен Пин е останала вярна на Де Фалан въпреки страданията си. Че само мисълта за него ѝ дава воля за живот. Че ако Де Фалан иска да разбере истинските ѝ чувства, трябва да забрави за недоразуменията, които са го настроили срещу нея. Като приятелка на Шен Пин, тя го молеше да направи всичко възможно, за да се срещне с нея. Ако можеше да види в какво състояние е тя... Ако само... Какво? Дълго преди да завърши писмото, тя разбра, че е безполезно. Тъжно остави четчицата. Дори ако намереше начин да предаде писмото, знаеше, че от него няма да има полза. Какво очакваше от Де Фалан, от който и да е мъж? Кой би се вслушал в плача на една проститутка? Дори птичките в клетка бяха по-свободни. Поне хората ги обичаха заради песните им. Но кой наистина обичаше момичета като тях? Де Фалан беше изглеждал искрен, но навярно само си е фантазирал, както обичаха някои мъже, а сега бе изтрезнял. Писмото му беше у нея. Тя знаеше, че някой ден ще омръзне на майор Лин. Защо си позволяваше да мечтае, както беше мечтала Шен Пин? Защо нямаше смелостта да сложи край на всичко? Тя подпря глава на бюрото и въздъхна.

Чу стъпки навън и бързо скри недовършеното писмо и това на Де Фалан в едно чекмедже. Нямах време да го заключи, но беше сигурна, че не са я видели и когато Су Липин влезе, тя стоеше спокойно в средата на стаята.

— Липин, много е рано. Не те очаквах...

— Сестричке, не можах да устоя — изчурулика момичето. — Всички ние толкова ти завиждаме за щастието и исках да видя прекрасния ти павилион. Каква късметлийка си! Мама Лиу каза, че мога да дойда по-рано. Толкова се вълнувам, че ме избрах за тази вечер. Какви прекрасни коприни и мебели!

Тя бързо обиколи стаята, докосвайки вазите, дърворезбите, струните на цитрата, допирайки буда до броката.

— Мама Лиу каза, че ако гостът ме поиска, мога да го отведа в отсрещния павилион. Още го приготвят, но чух, че е като този. Какво прекрасно легло. И огледалото! Да можем да живеея тук!

— Нямах ли нищо против, че е варварин?

— Страшно е, но и вълнуващо. — Тя се изкикоти. — А и чух, че чуждестранните дяволи били много добре надарени. Надявам се да не боли. Мислиш ли, че трябва да си взема кутия крем? Шен Пин беше щастлива със своя варварин, нали? Горката Шен Пин. Чух, че била много болна.

Тя се приближи до Фан Имей и прошепна с широко отворени очи.

— Мислиш ли, че е вярно?

— Кое?

— Че била наказана. В онази колиба. Наказана от Рен Рен, защото извършила нещо ужасно.

— Не знам — отвърна Фан Имей.

— Обзалагам се. Ти си й приятелка и единствена можеш да я виждаш. Но няма значение, знам, че не разнасяш слухове. Аз пък слушам всички клюки. Странни неща стават тук. Знаеш ли какъв е последният слух? Че в тайните стаи на горния етаж има ново момче. За Рен Рен. Било чужденец. Можеш ли да повярваш? Не съм сигурна, че е вярно, но представяш ли си?

— Ти си права, не обичам клюките... Съжалявам.

— Не съжалявай. Не ме интересува. Интересното е, че е изчезнало едно момче чужденче. Вчера езекутираха някакви хора,

задето го убили. Гледахме през прозореца. Ами ако това е същото момче? Какво съвпадение, не мислиш ли?

Фан Имей чу глас, който я викаше отвън.

— Струва ми се, че това е Мама Лиу, сестричке. Побързай. Не се безпокой за мен, ще се оправя.

При мисълта за писмата в чекмеджето, Фан Имей не искаше да оставя Су Липин сама в стаята, но нямаше избор. Мама Лиу проверяваше как вървят приготовленията за вечерта и ѝ изнесе дълга лекция за менюто.

Когато се върна, Су Липин се беше изтегнала на леглото.

— Надявам се, че и в другия павилион има огледало — каза тя. — Представи си да можеш да се гледаш как го правиш! Каква късметлийка си, сестричке! А и майор Лин е такъв хубавец.

— Су Липин, радвам се, че си тук, но майор Лин може да дойде преди вечерята...

— Тръгвам, тръгвам — закикоти се момичето и скочи от леглото. — Благодаря ти, сестричке, че ми позволи да бъда с теб тази вечер. Очаквам го с нетърпение.

Чекмеджето с писмата беше празно. Фан Имей седна вцепенена на стола, втренчила поглед в мястото, където ги беше оставила. Не помръдна, докато не дойдоха прислужниците, за да сервират вечерята. Тогава равнодушно влезе в съседната стая, за да се преоблече.

Част от нея признаваше, че за чужденец гостът на Лин беше красив. Беше висок, със силни крайници, галантно поведение и сини очи, които понякога се смееха, а друг път се взираха дълбоко и пронизателно в нейните, сякаш се опитваше да прочете мислите ѝ. Беше същият тип като Лин — войник, но тя усети, че е с много по-силен характер и се надяваше да му е приятел, защото би бил опасен враг. Тези мисли минаваха през главата ѝ, докато механично свиреше на цитрата мелодиите, които Лин обичаше, почти без да съзнава какво прави. Беше спокойна, почти безчувствена. Не се боеше. Каквото беше писано, щеше да стане.

В началото на вечерта, когато Лин и чужденецът бяха потънали в задълбочен разговор, тя бе издебнала един миг, за да попита Су Липин

защо е откраднала писмата от чекмеджето ѝ. Не била ядосана. Просто искала да знае. Не ѝ се сърдела.

Су Липин беше отбягнала погледа ѝ и бе отвърнала мрачно:

— Мама Лиу ми нареди да претърся стаята. Винаги ме кара да шпионирам. Взех ги, защото ми се видяха необичайни.

— Но защо шпионираш за нея?

— Сестричке, тя каза, че ще ме прати в колибата с Рен Рен. Не искам с мен да се случи същото като с Шен Пин.

— А не помисли ли, че може да се случи с мен?

Су Липин я погледна и в очите ѝ за миг проблесна омраза.

— Няма да ти се случи — презрително каза тя. — Ти си имаш покровител. Пък и си красива, талантлива. Съвършена.

— Съжалявам, че ме мразиш толкова — каза Фан Имей. — Каж ми, запази ли червения плик? Онзи с парите вътре? Даде ли го на Мама Лиу с писмата?

Очите на Су Липин се разшириха от страх.

— Не се тревожи — каза Фан Имей. — Няма да кажа на никого. Само че го скрий. Наистина ще те отведат в колибата, ако го намерят. Сега върви. Не се тревожи. Налей на чужденеца още вино. Наслаждавай се на вечерта. Пийни си и ти малко. Помага.

Майорът беше неумел домакин. Фан Имей разбра, че в началото той се опитваше да прикрие неприязънта си към чужденеца и колко му е неприятно, че трябва да му даде вечеря. Предполагаше, че така са му наредили, вероятно мандаринът. Но непознатият притежаваше достатъчно чар и изящество, за да накара дори раздражителен човек като майор Лин да се отпусне. Беше почтителен и го ласкаеше. По време на вечерята поведе разговор за неща, които интересуваха домакина му — военни въпроси за тактиката и въоръжението, които Фан Имей трудно следеше. Слушаше внимателно, докато Лин излагаше своите теории, а когато заговори, го направи с такива познания и убедителност, че накара майора да го слуша внимателно, признавайки, че е експерт в тази област. Су Липин правеше всичко възможно да привлече вниманието на чужденеца, използвайки уловки от скромния си опит — слагаше ръка на бедрото му, усмихваше му се многозначително, когато погледнеше към нея. Чужденецът ѝ отвърщаше снизходително, но общо взето я игнорираше, съсредоточен в разговора си с Лин. Говориха много за Япония, а към края на

вечерята разговорът се съсредоточи върху техен общ приятел, наречен Таро. Фан се изненада, че Лин знае японски, но после си спомни странните му думи от предишната нощ, когато се беше напил: „Таросама, Таросама“. Чудеше се доколко е познавал този човек. В един момент, когато чужденецът говореше за „добродетелите на самурая“, майорът сякаш се стресна и ядоса, но англичанинът се усмихна и каза, че има предвид самурайската вярност към приятелите. Какво ли си беше помислил Лин? Той се изчерви и очевидно му стана неудобно. Чужденецът му каза, че е поканил полковник Таро да дойде в Шишан на лов, когато завършат железопътната линия и това изглежда също притесни майор Лин, макар учтиво да каза, че с нетърпение очаква да го види. Бяха стигнали до плодовете, с които завършваше вечерята.

— В моята страна — каза чужденецът — имаме следния обичай. В края на вечерта молим дамите да ни оставят насаме, за да можем да поговорим делово. Не знам как е тук и напълно съзнавам съблазнителните намерения на младата сирена отляво, но не мислите ли, че може да бъде полезно, ако спазим английския обичай и поговорим насаме?

— Ако искате, можете да вземете Су Липин за нощта. Платено е — каза майор Лин.

— Колко деликатно казано — отвърна чужденецът. — Много съм благодарен, но се боя, че трябва да откажа. Дамата е очарователна, но малко младичка за мен, а и аз предпочитам сам да избирам жените си.

— Ако тази не ви харесва, ще кажа на Мама Лиу да изпрати други.

Погледът на чужденеца се впи в очите на Фан Имей.

— Тук вече виждам една изключителна хубавица. Ако тя не е вашият избор за нощта, майоре...

Фан Имей усети опасността, сведе глава и бързо каза.

— Имам честта да бъда избирана от майор Лин всяка нощ, сяншен. Аз му принадлежа.

— Извинете невежеството ми, майоре. Поздравявам ви с добрия вкус. Вие сте късметлия.

Майор Лин оцени комплимента.

— Не е нещо особено, но върши работа. — Фан Имей с радост долови леката нотка на самодоволство в гласа му. Беше се

притеснявала, че ще се ядоса. — И свири чудесно на цитра, Ма На Си сяншен. Може ли да предложи, докато говорим, тя да ни посвири? Няма да ни чува. Другата може да си тръгне...

Засрамената Су Липин, която очевидно се боеше от гнева на Мама Лиу, ако не обслужи клиента си, направи последен опит.

— Знам много номера, сяншен — прошепна тя, полагайки ръка върху слабините на Манърс.

— Убеден съм в това, скъпа моя — усмихна се той и отмести ръката ѝ.

— Вън! — изсъска Лин.

Зачервена от срам и неудобство, Су Липин изтича към вратата.

И така Фан Имей остана сама и засвири тъжните мелодии, които отразяваха собствената ѝ мъка, но тази вечер не влагаше чувство, защото очакваше неизбежния гняв на Мама Лиу от писмата. Двамата мъже разговаряха поверително, докато чужденецът пушеше силен тютюн, увит в кафяво листо. От време на време тя дочуваше думи и фрази: „сфера на влияние“, „пушки“, „сигурни пратки“, „бързи доставки“, „японци“, „шест до девет месеца“, „частна договорка“, „Таро ще гарантира сделката“, но те нищо не значеха за нея. Нито пък я интересуваха.

Двамата мъже си стиснаха ръце. Беше чувала за този странен западен обичай от Шен Пин. Лицето на майор Лин бе зачервено и възбудено. Каквото и да бяха говорили, очевидно той бе останал доволен. Тя знаеше, че тази нощ ще бъде преизпълнен с енергия и раменете ѝ увиснаха при тази мисъл. Нямаше значение. Каквото беше писано, щеше да стане.

Тя се изправи, готова да изпрати чужденеца. Изненада се, че той хвана ръката ѝ и я целуна — друг странен западен обичай. Погледна го изненадана и видя, че очите му насмешливо я наблюдават. Хвърли уплашен поглед към Лин, но той се усмихваше доволно с кривата си усмивка. Двамата мъже минаха заедно през двора — като учтив домакин Лин изпрати госта си. Докато стоеше на вратата, тя видя някакво движение в мрака. Мама Лиу. Почувства остра болка в рамото, когато старицата я сграбчи и заби нокти в плътта ѝ.

— Би трябвало да те пратя в колибата за онова, което си направила — изсъска тя в ухото ѝ. — Но няма да го направя. Не и този път. Твърде интересно е това, което става с новия варварин. Очаквам

да ме информираш какво си говорят. Онази глупава уличница се оказа напълно безполезна. Ти ще свършиш по-добра работа. Онзи търговец ли ти даде писмото? Трябваше да се досетя още тогава. Лю не се напива. Защо не го предаде? Уплаши се какво ще бъде въздействието му? Не се тревожи, скъпа моя. Не съм човек, който задържа чуждата кореспонденция. Не, не, Рен Рен любезно се съгласи да ѝ го предаде лично. Не е ли мило от негова страна? Докато говорим, малката Шен Пин сигурно вече го е прочела...

Фан Имей почувства, че сърцето ѝ заби бясно.

— Шен Пин! — възкликна тя и изтръгна ръката си от хватката на Мама Лиу. Препъвайки се на деформираните си стъпала, хукна към вътрешния двор с разтуптяно сърце, задъхана от страх и напрежение. В стаята на Шен Пин светеше.

Силни ръце я хванаха и вдигнаха от земята. Тя се бореше, пицеше и хапеше, но Рен Рен я притисна здраво към гърдите си, а после издърпа главата ѝ за косата.

— Престани или ще ти избия зъбите — изръмжа той. — Да оставим на дамата време да прочете писмото си.

В тишината тя чуваше собственото си задъхано дишане. Рен Рен я беше притиснал и наблюдаваше движенията на неясния силует зад закрития с намаслена хартия прозорец. След известно време я пусна на двора и тръгна към главната сграда, подсвирквайки си. Хлипаца, Фан Имей остана да лежи там, където беше паднала.

В стаята Шен Пин остави писмото да падне от счупените ѝ пръсти. Въпреки синините, на лицето ѝ се виждаше замечтана усмивка. Дълго време лежа по гръб, без да мисли за нищо. После бавно, много бавно — без да усеща болката — се изправи. Пропълзя до стола в средата на стаята. С голяма мъка успя да се покачи на него и пада много пъти, докато успее да се изправи. Поне нямаше нужда да премията пояса си през гредата и да го върже на примка. Тя се засмя тихичко. Това бе единствената милост, която ѝ бе оказал Рен Рен. Примката беше направена точно като за нейния ръст. С безполеznите ѝ ръце ѝ трябваша два опита, за да успее да я затегне около врата си. Чудеше се дали трябва да каже нещо, една последна дума, която да обобщи погубения ѝ живот. Не виждаше смисъл. Едва когато ритна

стола и вече падаше, се сети за единствения човек в живота ѝ, който се беше държал добре с нея, но когато думите „Фан Имей“ се оформиха в ума ѝ, примката пречупи врата ѝ и от устните ѝ не излезе нито звук.

---

[1] Смъртна присъда. ↑

[2] В медицината — двуостър, островръх, хирургически нож. ↑

ГЛАВА 6

„Няма работа и храната е малко. Лао Тян се присъедини към бандитите.“

Никой не каза на Франк Деламер за самоубийството на Шен Пин. Лю Джинкай чу историята на следващия ден от Тан Дексин и двамата се съгласиха, че най-добре ще бъде, ако чужденецът не узнае за това тъй печално събитие. Лю бързо организира всичко. Ако Де Фалан решише да посети отново вертепа и попиташе за момичето — според него това едва ли щеше да се случи, — щяха да му кажат, че е заета с друг клиент. Един сребърен таел щеше да осигури мълчанието на Мама Лиу и останалите момичета. Лю Джинкай не искаше Де Фалан да се разстрои преди керванът да поеме за Цицихар. Знаеше колко непредсказуем става партньорът му, когато е развълнуван, и не смееше да си помисли каква вина и съжаление щеше да предизвика у него новината за смъртта на момичето. За да се подsigури още по-добре, той пожертва още един таел и помоли Мама Лиу да намери някоя хубавичка заместничка, която ще забавлява приятеля му, ако възникне необходимост, но не бързаше да го доведе отново в Двореца на небесната наслада и убеди и другите търговци засега да вечерят някъде другаде с Де Фалан, ако се наложи.

И така, Шен Пин беше забравена. Някои от момичетата вярваха, че духът ѝ броди в градините и павилионите. В скръбта си Фан Имей беше убедена, че една нощ видя засмяното бяло лице на приятелката си в огледалото на тоалетката, но когато се обърна, само лунната светлина проникваше през завесите. За облекчение на Мама Лиу Шен Пин не се появи отново като лисица дух, за да отмъсти на враговете си и неверния си любим (Франк не срещна призраци по пътя към „Бабит и Бренър“, нито между кристалите в склада). Като запали благоуханна пръчица на олтара си за всеки случай, Мама Лиу събра и изгори малкото вещи на Шен Пин и даде леглото ѝ на новото попълнение — боязливо дванадесетгодишно момиче от Тиелин, което се

възстановяваше от двойна агония — счупването и стягането на краката му и нощните посещения на Рен Рен. Името на Шен Пин никога вече не беше споменато. След известно време само Фан Имей усещаше присъствието ѝ, но постепенно то избледняваше и за нея. Една вечер, докато гореше опадали листа в един ъгъл на градината, тя внезапно усети, че приятелката ѝ е готова да си тръгне. Фан Имей прошепна полузабравените молитви, докато хвърляше листа в пламъците и ако някой беше видял сълзите в очите ѝ, щеше да ги отдаде на горещината и дима на огъня. Когато свърши, се чувстваше спокойна и вярваше — или предпочете да повярва, — че душата на приятелката ѝ вече е намерила покой сред облаците.

Същата вечер дълги ивици пурпурна светлина се носеха в небето като развети ръкави от дрехата на някоя небесна фея. Ако духът на Шен Пин се бе издигнал в облаците, както се надяваше Фан Имей, когато погледнеше надолу, щеше да види, че и Шишан бе спокоен. Златистите лъчи на залязващото слънце позлатяваха околността. Есента бе продължила повече от обикновено, сякаш се опитваше да отложи настъпването на зимата и новия век. Дворовете на фермите още бяха затрупани от зърното на късната реколта, тежките колела на минаващите каруци с мулета мачкаха стъблата по пътищата, силуетите на земеделците се очертаваха с млатило в ръка на фона на златистите хармани. Парливиет мирише на изгорена слама се носеше в хладния прозрачен въздух и се смесваше с уханието на ябълки и сливи в овощните градини. Листа танцуваха и се носеха из полето, трупаха се до живите плетове и блестяха в бледата светлина на слънцето, оцветявайки земята в медночервено. Един хубав млад мъж и елегантно облечена жена, и двамата чужденци, които яздеха през полето, спряха да се полюбуват на едно разрушено светилище. Човек с поетичната душа на хер Фишер би го сравнил с класическата Аркадия или златната епоха.

Пасторалната сцена около Шишан беше единственото светло островче сред сивото море на опустошенията. Дъждовните облаци, които обикновено се струпваха по върховете на Черните хълмове, бяха осигурили достатъчно влага през годината, за да спестят на западните части от Манджурия сушата, която опустошаваше другите части на Северен Китай, но другаде бяха паднали малко валежи. В сухата ивица, която се простираше от Шандун на изток през цялата

провинция Чих-ли на запад до Шанси и границите на Монголия, върлуваше глад. Търговците, приятели на Франк Деламер, се събраха в кантората на Джин Шангуй, за да обсъдят ужасните слухове, донесени от керваните — че много китайски семейства варят кора от дърветата, за да се хранят, че млади и стари измират със стотици, че е имало случаи на канибализъм, че цели села били изоставени от жителите си, които тръгвали да търсят храна, че отчаяни младежи се присъединявали към Боксьорите и обвинявали чужденците за постигналото ги нещастие.

Както обикновено, чужденците не подозираха за заплахата. Циркулиращите писма, които докторът получаваше от легацията в Пекин, бяха успокояващи (сушата и гладът не били необичайни за Китай), а и членовете на малката чуждестранна общност бяха достатъчно заети със своя малък свят, за да мислят какво става извън него. Като излетници, съзрели тъмните буреносни облаци на километри от тях, те съзерцаваха невъзмутимо събитията на юг.

Но слуховете за дейността на Боксьорите не заглъхваха. Дори се множаха с разпространението на глада, а една седмица в началото на октомври беше съобщено, че групи Боксьори от някои планински села в Шандун създали собствена войска и нападнали един град. Армията щяла да залее като прилив равнината Чих-ли и да отнесе чужденците в морето. Няколко дни цареше напрежение дори в Шишан. Но всяко чудо за три дни. Въстанието беше лесно потушено от имперските войници — всъщност приличаше повече на полицейска операция, отколкото на битка. Победата над тази парцалива войска предизвика голямо задоволство сред легациите в Шишан и когато новините стигнаха до „Бабит и Бренър“ и железопътния лагер, последваха шумни празненства. Говореше се, че решителните действия на вицекраля Ю са пресекли въстанието в зародиш. Заплахата от Боксьорите, ако изобщо беше съществувала, със сигурност беше премахната. Но по-нататъшните съобщения показаха, че този оптимизъм е бил преждевременен. Изглежда, консервативният вицекрал Ю не само симпатизирал тайно на бунтовниците, но дори назначил на работа в своя ямен някои от най-известните между тях. Вестник „Севернокитайски вестител“ настояваше за отстраняването му, говореше се, че сър Клод Макдоналд е протестираше официално пред ямена Цунгли.

Доктор Еъртън беше прекалено развълнуван, за да се тревожи за събитията, които се случваха толкова далеч. Беше посетил *ямена* няколко дни след екзекуцията на убийците на Хирам, възнамерявайки да се изправи срещу мандарина и да му каже какво мисли. Но гневът му беше изчезнал, когато мандаринът лично му се извини за неучтивия начин, по който го бяха информирали за станалото, обвинявайки чиновниците си за безчувственото им придържане към формалностите. Обясни му, че личното писмо, което самият той бил написал, не е било изпратено и вместо това докторът е получил само официалния формуляр. Съжелявал, ако това е прозвучало като неуважение. Еъртън едва го слушаше. Цялото му внимание беше приковано върху голямата библия на китайски, която лежеше на масата за чай между тях.

— А, значи забелязахте, че изучавам светото ви писание — усмихна се мандаринът. — Интересна творба. Намирам много паралели с аналектите^[1] и някои от будистките текстове, особено в по-философските пасажи. Акцентът върху любовта е интересен, както и върху саможертвата на вашия бог. В едно от ранните превъплъщения на Буда, той позволил да го изядат няколко тигърчета, защото били гладни. Недостойното разпъване на вашия Исус вероятно е имало подобна цел. Сигурно можете да ми го обясните. Освен това имам един-два въпроса за опрощаването. Изглежда има противоречие между онова, в което вярват християните и онова, което правят. Питам ви като магистрат, който трябва да тълкува екстратериториалните закони. Може би ще ми обясните как непростимите репарации, които китайското правителство е длъжно да плаща дори при най-малкото нарушение на чуждестранните условия, се свързват с християнското учение за търпението.

Еъртън се задъха от радост. Неочаквано беше постигнал амбицията, с която бе дошъл в Китай. Пред него стоеше член на класата на мандарините — конфуцианец, езичник, но човек с огромно влияние, който четеше Библията и се опитваше да разбере поученията ѝ. „Докъде ли може да доведе това?“, чудеше се той. Първите въпроси на мандарина бяха скептични — дори цинични, както можеше да се очаква, но това бе някакво начало. Начало, за което той и останалите мисионери, винаги бяха мечтали.

Първата среща бе последвана от втора — само след два дни — и след известно време докторът и мандаринът започнаха да се виждат

редовно. Магистратът избираше някоя притча и се опитваше да приложи най-строгата си логика, за да разгадае посланието ѝ. След всеки от тези изтощителни разговори докторът излизаше изтощен физически и духовно, както след мач по скуош, каквито бе играл като студент в университета. Никога не знаеше какво предизвикателство му е подготвил мандаринът.

По мълчаливо съгласие никой вече не спомена нито смъртта на Хирам, нито последвалата я екзекуция. В разговорите им рядко се споменаваха Боксьорите или бандитите, а ако това станеше, отминаваха въпроса с усмивка. Докторът имаше чувството, че въпросите на мандарина стават все по-трудни. Той изглеждаше очарован от християнската идея за доброто и разпитваше по какво се различава от добродетелите, формулирани от Конфуций. Ако един управник взема присърце добруването на поданиците си, питаше той, какво значение има дали ще го постигне с нечестни средства? Ако християнинът се отклонеше от Десетте божии заповеди, нямаше ли да отиде в Рая? Заслужаваше ли си човек да се откаже от земните блага заради обещанието за спасение на душата? Ако християнството беше хрисимата религия, за която го представяше докторът, защо предписанията му бяха толкова фанатични и крайни? Не че би искал да обиди по какъвто и начин Божия син, но не беше ли този Исус малко наивен? И би ли могъл докторът да му обясни как западните сили са успели да завладеят света, щом принципите им са да обичат ближния и да подадат и другата буза?

— Това „Божие — богу и кесарювото — кесарю“ — казваше мандаринът — звучи много добре. При нас всичко е много по-просто, защото императорът е Бог. Защо вашият Исус, който, доколкото разбирам добре притчата за срещата Му с дявола на планината, е можел да получи власт над света, я е отказал? Ако беше приел, нямаше да съществува проблемът за свободната воля.

— Но не разбирате ли, *да рен!* Нашето спасение в това, че той ни е дарил със свободна воля.

— Ако беше работил в ямен вместо да се разхожда по хълмовете, може би щеше да разбира по-добре невежата човешка природа. Според мен свободната воля е проклетие и води до най-безобразно поведение, ако човек не я контролира. Не вярвам, че този Исус е обичал паството Си, щом му е поставил такива невъзможни изисквания.

— Но Исус е бог на любовта! — възкликна Еъртън.

— Така казвате вие — промърмори мандаринът и захапа една праскова.

Но докторът не се обезсърчаваше. Обратно, в очите му светеше надежда. Понякога дори дръзваше да се учуди дали мандаринът най-после не започва да се съмнява в собствения си цинизъм. Разбира се, минеше ли му такава мисъл, той я потискаше като фантазия или прекалено оптимистична. Не, този нов интерес към християнската религия беше чисто академичен. Нищо в поведението на мандарина не показваше друго, освен обикновено любопитство. Ако зад полуспуснатите му клепачи и язвителното изражение се криеше някакъв духовен копнеж, той не се проявяваше по никакъв начин. Да, но от друга страна, крещеше настойчиво вътрешният му глас, висш чиновник от класата на мандарините му задаваше сериозни въпроси за божията истина! Това не се беше случвало от години! И сигурно четеше своя екземпляр от библията, който именно Еъртън го бе накарал да си купи! Вродената му скромност се бореше напразно с амбицията. Разбира се, той със съжаление осъзнаваше границата на възможностите си, но не можеше да остане сляп за потенциала на случилото се. Ако любознателността водеше до разбиране, защо разбирането да не доведе до желание за промяна, до покръстване? Той не беше апостол, а скромен шотландски лекар, който лекуваше хората и четеше каубойски романи; не беше и теолог, разбира се, но Бог понякога изпълваше и най-скромния съсъд със Своята светлина и правеше чудеса и с най-меката глина. Покръстването на един мандарин щеше да доведе до покръстването на цяла област и щом свети Августин бе въвел християнството в цяла Англия, започвайки от един незначителен саксонски крал, не можеше ли в Китай, където Матео Ричи и армията му йезуити се бяха провалили, скромният доктор Еъртън от Шишан да... В такъв момент той захапваше здраво лулата си и си казваше да не бъде толкова глупав и суетен, но това не го спираше да прекарва трескави вечери в кабинета си с томовете на Платон, Тома Аквински и Боеций, които не беше поглеждал от дните в университета и да тича към *ямена* в дните на срещите, без да довърши обяда си.

Останалите чуждестранни обитатели на Шишан не знаеха за грижите на доктора. Хелън Франсис и Хенри Манърс излизаха на езда

всеки следобед. Франк Деламер и Том Кабът трескаво се подготвиха за голямата експедиция, която щеше да ги направи богати. Една късна октомврийска вечер ги завари в склада на „Бабит и Бренър“, готвейки се да затворят. Бяха проверили за последен път мострите и провизиите, които на другия ден щяха да натоварят на мулетата, за да поемат към Цицихар за среща с господин Дин. Последната ивица пепеляворозово угасваше на хоризонта и нощният вятър вече повяваше.

— Това е всичко, приятелю — промърмори Франк, чиято лула стърчеше под мустаците на зачервеното му лице.

Добродушните му кафяви очи овлажняха от смях, когато бъдещият му зет му разказа поредния си анекдот — Том изглежда притежаваше неизчерпаем запас от смешни истории.

— Последна нощ в удобния дом. После ни очакват откритите пространства. Колко обичам този живот! И как се радвам, че ти и малката ми Хелън Франсис скоро ще се обвържете. Аз съм щастливец. Истински щастливец.

— По-добре да тръгваме, сър, ако ще се срещнем с Ейч Еф на кръстопътя — каза Том, водейки конете. — Хенри каза, че ще бъдат там малко след смрачаване.

— Ехо! — извика Франк. — Ти ли си, скъпа?

Един фенер подскачаше по пътя от железопътния лагер и бавно се приближаваше към кръстопътя, където чакаха двамата с Том. Чуваше тихото тропане на конски копита. Деламер видя, че младежът тихо посяга към пушката в кобура на седлото. Разбира се, беше прав да е предпазлив. Тези дни човек не знаеше кого може да срещне в нощта.

— Ехо! — извика отново Франк. — Манърс! Хелън Франсис! Вие ли сте?

Отговор нямаше, но вятърът беше силен и може би бе отнесъл гласа му в друга посока.

— Сигурен съм, че са те, Том — каза той. — Кой друг може да бъде? Закъсняха. Чудя се къде ли са ходили.

— Разбрах, че има разрушен храм на около девет километра южно от железопътния лагер — каза Том.

— Господи — изстена Франк, — разрушени храмове, манастири. Човек може да си помисли, че Манърс е будист. Манърс, ти ли си? —

отново извика той. — Хелън Франсис!

Отново не последва отговор.

— Не знам защо изобщо се съгласи да я пуснеш на тези проклети туристически обиколки — изръмжа Франк. — Госпожа Еъртън беше достатъчно мила, за да предложи на момичето работа в болницата и ако Манърс може да стои толкова време без работа, не знам защо изобщо са го пратили тук. Не си мисли, че ще пусна и теб, младежо! — Той се обърна към Том. — В „Бабит и Бренър“ не работим на половин ден.

— Знам, сър — усмихна се той. — Не съм го и очаквал.

— Защо не идват? — промърмори Франк. — Слушай, ще запаля фенера. От викане в този вятър няма никаква полза. В багажа ми е. Тъкмо ще пийна малко уиски.

И той тежко слезе от коня.

— Имате ли нужда от помощ? — попита Том.

— Не, ще се справя. Още не съм оглупял.

Том чу как възрастният мъж пухти в мрака, а после — дрънчене на стъкло, когато се опита да запали ветроупорния фенер. Самият той стисна приклада на пушката и се взря в подскачащата светлинка, която беше на около четирисотин метра от тях и продължаваше да се приближава много бавно.

— Готово — каза Франк. — Още секунда.

Том примигна от внезапната светлина. После чу вик, фенерът с трясък падна на земята и угасна. Конят на Деламер се вдигна на задните си крака, подплашвайки неговия, който скочи и се опита да хвърли ездача си. Той се напрегна да се задържи на седлото, натисна без да иска спусъка и пушката му изгърмя оглушително. Трябваше му малко време, за да успокои коня си, после чу Франк да шепне:

— Видя ли го?

— Кого? — също прошепна Том.

— Монахът — каза Франк. — Слепият! Онзи, който беше уплашил Хелън Франсис. Свещеникът на Боксърите. Неприятният тип, за когото ни разказваше Чарли. Видях го да седи в средата на пътя.

— Къде?

— Там. Точно под краката ни; нямаше очи, но пак изглеждаше опасен и зловещ. Когато фенерът угасна, скочи и се блъсна в мен. Беше

студен и отпуснат на допир и се изплъзна като змиорка от ръцете ми. Но вече беше тъмно и конете се бяха разбеснели. Какъв късмет, че не ми заби нож в ребрата, нали? Чакай, къде е проклетият фенер. Ще го запала пак.

След още пуфтене и дрънчене, фенерът беше запален. Франк го вдигна колкото можеше по-високо, за да освети по-надалеч, но пътищата и голите полета от двете им страни бяха празни.

— По дяволите, явно е избягал — каза Франк. — Направо да не повярваш! Имам чувството, че ми се е привидяло.

— Сигурен ли сте, че не беше някое животно, сър? Дива котка? Малък елен?

— Не, не, изглеждаше като човек. И на пипане беше човек. Няма да забравя празните му очни дупки. Слушай, Том, не казвай на Хелън Франсис за това. Двамата с теб тръгваме за Цицихар след няколко седмици и не искам да се бои, докато ни няма.

Чу се тропот на копита и Хенри Манърс и Хелън Франсис се появиха в осветения кръг. Лао Чжао с муле и фенер ги следваше отблизо. И той, и Манърс държаха пушките си в готовност.

— Чухме изстрел — каза Хенри, огледа се и облекчен прибра пушката. — Какво стана?

— О, нищо. Нали ме знаете — сърдечно заразказва Франк — колко съм тромав. Отивах да си извадя уискито от багажа. Настъпих коня, той се вдигна на задни крака, а Том, без да иска, натисна спусъка. Като във френски фарс. Бог знае как ще се справим по пътя до Цицихар.

— Татко, Том, добре ли сте? — попита Хелън Франсис с накривена шапка и разширени от загриженост очи.

— Всичко е наред, момичето ми. Нали, Том?

— Пък и ние се разтревожихме повече. Къде бяхте? — запита Том, навеждайки се да целуне годеницата си по челото. — Ейч Еф, мислехме, че сте се изгубили.

— Видяхме един прекрасен храм. Имаше гробница и назъбена стена около една могила. Хенри ми помогна да се покача и...

— Звучи страхотно, скъпа — каза Том. — Благодаря ти, Хенри. Но трябва да вървим. Ейч Еф, това е последната нощ в града за мен и баща ти и обещахме да се отбием у доктора. Разбира се, ти можеш да дойдеш с нас.

— Не се тревожи за лао Чжао и мен, приятелю. Ние ще се оправим. Щом госпожица Деламер се прибере в безопасност, ще знаем, че сме изпълнили дълга си. Някой ден трябва да пояздиш с нас. Не знаеш какво губиш.

— Може би когато се върна от Цицихар — каза Том. — Благодаря ти, че се грижиш за нея, Хенри.

— За мен е удоволствие — каза Манърс. — И не се тревожи за нищо по пътя. Знаеш, че с лао Чжао ще продължим да...

— Благодаря, Хенри — повтори Том с малко по-остър тон. — Знаем, че е в добри ръце.

— Най-добрите — промърмори Манърс. — Говоря за лао Чжао, разбира се. Познава района като петте си пръста. Всички храмове и манастири на километри оттук.

— Искаш да кажеш, че ще яздите и когато заминем? — мрачно измърмори Франк. — Колко още проклети храма има из този град? Не ви ли омръзнаха?

— Стига, татко — раздражено каза Хелън Франсис.

— Всъщност докато ви няма, тук ще стават интересни неща, господин Деламер — каза Манърс. — Жалко, че няма да присъствате. Ще издълбаем с взрив тунела в Черните хълмове и по този повод Чарли организира излет в края на седмицата. Мисля, че семейство Еъртън също ще дойдат.

— Ако и те отидат, всичко е наред — каза Франк. — Ще им поверя Хелън Франсис, докато ни няма с Том. Тя ще се премести у тях. Ще ѝ бъдат настойници — макар че човек вече не знае на кого да вярва. Том трябваше да я придружи на парахода дотук и ето какво стана.

— Надявам се, че не сте разочарован, сър — каза Том.

— Това е меко казано. И все пак, ако трябваше да омъжа дъщеря си за някоя горила, можеше да избира и по-неподходяща. — Той с мъка се качи на седлото. — Е, хайде, момчета. Тръгваме ли или не? Довиждане, Манърс. Ще се видим след месец. Наслаждавайте се на храмовете. *Ом мани падме хом* и тъй нататък. Очаквам, когато се върна, двамата с Хелън Франсис да бъдете напълно просветлени. Довиждане.

— Благодаря за чудесния ден, Хенри. — Хелън Франсис се протегна и докосна хълбока на коня, близо до коляното на Манърс.

— Ще ти се обадя у Еъртън след няколко дни — отвърна той. — Приятно пътуване, Том. Ловът ще ти хареса. И не се тревожи за Хелън Франсис.

Том се обърна.

— Защо непрекъснато ми повтаряш да не се тревожа за нея, Хенри?

— Довиждане — отвърна Манърс и вдигна камшика за поздрав. — Зуле, лао Чжао! — И като обърна коня си, той бързо бе погълнат от мрака.

— Не иска да се тревожиш за мен, докато те няма, това е всичко — каза Хелън Франсис, защото съзнаваше, че някой трябва да наруши тишината.

— Въпросът е за какво да не се тревожа? — отвърна Том.

— Не разбирам за какво говориш, Том — обади се тя след малко.

— Аз също — каза той след кратка пауза. — Да го забравим. Разкажи ми какво правихте с Хенри.

Когато групата се отдалечи и фенерът на Франк заприлича на искра в далечината, една фигура се изправи от канавката до пътя. Докато невиждащите очи сезираха по посока на отдалечаващите се, дясната ръка посегна към лявото рамо и бръкна с дългите си пръсти в дупката в плътта, направена от пушката на Том. Тих мяукащ звук излезе от устата му. След малко той откри смачкания куршум и го извади. Поддържа го за миг върху отворената си длан, после небрежно го сложи в устата си и го глътна. След това вдигна тоягата и купичката си за просене и без да обръща внимание на раната, се запъти към Шишан.

Сега Хелън Франсис с още по-голямо нетърпение очакваше следобедите в компанията на Хенри и лао Чжао, най-малкото заради възможността да не спазва доброто поведение, което се изискваше от нея в присъствието на госпожа Еъртън. След нескончаемия обяд с Нели и монахините, тя се преструваше на уморена и чакаше до прозореца на стаята си. Сърцето ѝ подскачаше, когато видеше конете да се задават иззад боровата горичка и да изкачват хълма към мисията.

Дотогава вече бе облякла ботушите и костюма си за езда и при първия звук на звънеца, със зачервени бузи излизаше в коридора, където А Ли я чакаше с шапката и камшика.

Хенри не влизаше често в къщата. Стоеше облегал на терасата и пушеше пура или клечеше на двора с децата, внимателно развивайки кърпичката си, за да им покаже щурец, бърмбар или нещо друго, което беше уловил за тях по пътя от лагера. Понякога бъркаше в другия си джоб и вадеше още една кърпичка, от която се показваше орхидея или друго диво цвете, което тя закичваше на ревера си.

Госпожа Еъртън, която винаги присъстваше на тръгването им, макар и само за да покаже неодобрението си, се усмихваше кисело, когато той ѝ окажеше същото внимание, казваше с шотландския си акцент колко красиво е цветето и го даваше на А Ли да го сложи във ваза. Никога не пропускаше да попита Хенри кога точно ще се върнат с госпожица Деламер, напомняйки му, че тъй като в къщата има деца, вечерят в точно определено време, а преди това са на служба. Не че в днешно време младите хора се отнасяли към религията достатъчно сериозно, както се очаквало от нея, когато била момиче. Хенри неминуемо я обезоръжаваше, като описваше маршрута, който възнамеряваха да изминат този ден, гледките, които ще видят по пътя, уверявайки, че дори ако за съжаление закъснеят за молитвите, той ще доведе Хелън Франсис навреме за вечеря — жива и здрава, с апетит, който ще окаже нужното внимание на прекрасните гозби на госпожа Еъртън.

И тогава най-после тя препускаше надолу по пътя, а вятърът биеше в лицето ѝ, заслепяваше я, разрошваше косата ѝ, бучеше в ушите ѝ. Хенри се смееше и подканяше коня ѝ да тича по-бързо, надпреварваше се с нея, предизвикваше я с белозъбата си усмивка и присвити очи, а тя крещеше от радост, че е свободна, наслаждавайки се на ритъма на горещите силни мускули под нея, пулсиращата си кръв, и забравата. Двата коня минаваха през боровата горичка и стигаха до равнината, където чакаха до тополите край пътя лао Чжао, който кротко се усмихваше в облак прах, докато се влачеше след тях.

— Е, накъде ще поемем днес, след като си вече зачервена, разгорещена и не приличаш на дама? — попита Хенри след едно от тези препускания, потупвайки врата на коня си.

— В някой храм?

— Съжалявам. Храмовете свършиха — макар все още да мога да измислям по някой за стария дракон горе.

— Не ме интересува къде ще отидем, само да е далеч от Еъртън.

— О, не. Какво неблагоприятно създание си ти и колко си несправедлива към бедните си любезни домакини.

— Докторът ми харесва, макар да е малко скучен. Децата са сладки и забавни. Но мразя Нели и онези жизнерадостни монахини. — Тя се засмя. — Божичко, монахините! Ужасно са... весели. — Тя отметна глава и се засмя. Една къдрица, изплъзнала се изпод шапката ѝ за езда, се спусна по бузата и застана пред окото ѝ. Хенри посегна и я отмести встрани. Пръстите му леко проследиха линията на веждата ѝ. Стресната, тя отдръпна глава и застина с разширени зеници.

— Косата ти. Един кичур се беше измъкнал — каза той.

— Благодаря — промърмори Хелън.

Бузите ѝ бяха горещи и тя се чудеше дали се е изчервила.

— Е — каза той след кратко мълчание, — ще яздим ли? Ще те заведа до реката. Ела.

Докато го следваше, тя си помисли не за пръв път, че някой ден може би щеше да ѝ се наложи да направи труден избор.

За лао Чжао проблемът беше много по-лесен, макар той да пазеше мислите за себе си, пък и никой да не го питаше за мнението му. Той беше пастир и познаваше жребците и кобилите. От самото начало, когато пътуваха през равнините на Шишан, му беше станало ясно, че налагайки се над другия англичанин, Ма На Си сяншен беше спечелил правата върху червенокосата му жена, която приличаше на котка. През това пътуване нямаше момент, когато очите ѝ да не следват жадно синеокия англичанин, особено когато яздеше. Тя вече беше негова, много преди той официално да го демонстрира, когато настигна коня ѝ по време на екзекуциите във Фусин и я прегърна. Единственото, което объркваше лао Чжао, беше защо двамата не бяха направили нищо по въпроса след това, а само говореха. Всеки ден, когато яздеха заедно, той усещаше как физическото желание между тях нараства и често се измъкваше тактично, за да се погрижи без нужда за конете или се преструваше, че спи по цял следобед, докато те обикаляха развалините, но доколкото беше видял, те никога не се бяха възползвали от усамотението си. Той реши, че това трябва да е някакъв английски обичай или еротична игра. Абстиненцията засилваше

желанието, затова може би това умишлено отлагане имаше за цел да направи любовния им акт (защото дори глупак би могъл да види докъде щеше да доведе това бавно ухажване) още по-страстен и удовлетворяващ. Беше чувал за подобни техники — веднъж една проститутка в Мукден го беше измъчвала цели три дни, преди да му отдаде лотоса си и след очакването ароматът му се бе сторил несравним, — но все пак му се искаше да побързат. Зимата приближаваше и той не възнамеряваше да стои в снега пред някой храм, докато те се забавляват вътре.

Днес времето беше горещо, последен изблик на есенно слънце със съвсем лек вятър. „Хубав ден — каза си лао Чжао, докато вадеше парче месо измежду зъбите си, — за лов, езда и всички други спортове, а тези двамата пак само си говорят.“ При това темпо щеше да стане пролет, докато се решаха. Не го засягаше. Плащаха му и го хранеха добре, а работата беше лесна. Човек, който работеше за океанските дяволи, беше късметлия — те всички бяха малко луди и не знаеха цената на парите.

— *Та маде!* — изруга той и удряйки мързеливо мулето си, ги последва сред полята.

— Хенри — казваше Хелън Франсис, смятайки, че звучи като модерна и опитна жена, — досадно е за едно момиче — знаеш колко глупави и любопитни сме всички ние, — че всеки път когато се опитвам да разбера нещо за теб, ти се измъкваш с шега.

— Глупости. Аз съм отворена книга. И явно съм влюбен в теб. Изпълнен с обожание. И завист към Том.

— Ето пак се държиш глупаво. Признай си, че си загадъчен човек. Никога не си ми казвал нещо за себе си.

— Всеки ден и всеки час ти разказвам за себе си. Отговарям на въпросите ти за живота в Лондон и висшето общество — „О, Хенри, моля те, разкажи ми пак за бала на лейди Дартмът“ — за сто и десети път или за сто и единадесети?

— Добре, добре, надсмивай ми се, но съм права. Не знам нищо за теб, освен явните неща.

— Които са?

— Че си чудесен ездач. Остроумен. Красив. И... и...

— И какво?

— И добър с мен. Мил си с мен.

— А ти мила ли си с мен в замяна? — шеговито попита той.

— Да — отвърна тя. — Като към приятел. И като към приятел на Том.

— А ако с Том не бяхме приятели, пак ли щеше да бъдеш мила с мен? А колко мила щеше да бъдеш, ако никой от нас не познаваше Том?

— Сигурна съм, че щяхме да бъдем приятели.

— Само приятели? Стига, Хелън Франсис, кажи ми, ако Том го нямаше, колко мила щеше да бъдеш?

— Флиртувате ли, господин Манърс? Колко мила бихте искали да бъда?

— О, аз бих искал да бъдеш много мила — тихо каза Хенри. Внезапно лицето му стана сериозно. — Но кажи ми, годенице на Том, ти каза, че искаш да знаеш повече за мен. Какво би искала да знаеш?

— Обещавах ли, че няма да се шегувам? Че наистина ще ми кажеш?

— Пробвай. Питай.

— Добре. — Зелените ѝ очи пробляснаха предизвикателно. — Защо си напуснал конната гвардия и си отишъл в инженерните войски в Индия?

Хенри изведнъж се съсредоточи върху начина, по който конят му избираше пътя си през просеното стърнище. В единия край на полето пасеше стадо мършави овце и следобедното слънце прозираше през вълната им. Керкenez и сврака се караха за територия в небето.

— Защо мълчиш? — попита Хелън Франсис.

— Чудя се дали би искала да чуеш отговора.

— Разбира се. Защо да не искам? Нима причината е... срамна? — Тя се засмя нервно.

— Аз не мисля така, но не знам за другите. Скъпият ми баща смяташе, че е така. Затова ме изгони. А обществото — обществото, разбира се, се забавляваше, завиждаше ми и съответно реагира лицемерно и отмъстително. Затова съм тук.

— Какво си направил? — Гласът ѝ бе изгубил и малкото си увереност.

— Какво направих? Какъв невинен малък въпрос. От една малка невинна дама. Наистина ли доверчивата годеница на Том би искала да знае какво съм направил? Може да се окаже нещо много порочно.

— Не ме наричай „малка дама“ — отсече Хелън Франсис и препусна в тръс. — Нямах право да се присмиваш нито на мен, нито на Том. — Тя се извърна от седлото. — Каж ми какво си направил.

Хенри се изравни с нея и дръпна юздите. Приведе се и докосна леко рамото ѝ, така че устните му се доближиха до ухото ѝ.

— Наистина ли искаш да знаеш? — прошепна той и погали бузата ѝ с пръст. Тя яростно отдръпна глава. — Чудя се дали ще те възбуди като онези екзекуции. Добре, ще ти кажа. — Той остро се засмя и отдръпна коня си. — Ще ти кажа в какво бях обвинен. В непристойна връзка. Прелюбодеяние. Изнасилване. Нарушено обещание. Това ли искаше да чуеш?

Стреснатото изражение на Хелън Франсис показваше ясно, че не е било така.

— Според обвинителите ми, аз съм прельстил — виж колко внимателно подбирам думите си — съпругата на моя полковник, който беше граф, а по-късно съм изнасилил дъщеря му, лейди Керълайн. Наистина, какво ужасно поведение. Ти не знаеш, че яздиш с двоен изнасилвач! Човек, заловен на местопрестъплението! В деликатно положение... Скъпа моя Хелън Франсис, цялата се изчерви. Надявам се, че това е признак на притеснение, а не нещо друго. Би било нескромно, ако се наслаждаваш на признанията ми.

Тя рязко си пое дъх, все едно я беше зашлевил. Хенри отново приближи коня си към нейния и я погледна в очите. Тя вдигна глава и предизвикателно отвърна на погледа му, но държеше здраво юздите, за да не позволи на ръцете си да треперят.

— Така е по-добре — каза Хенри. — Обърни се към мен. Погледни ме. Ядосвай се. Имаш право. Кой би си помислил? Твоят скъп приятел — о, да, и приятел на Том, не бива да го забравяме, нали? Впрочем, чудя се къде ли е сега. Несъмнено героят се бие с бандитите... Какъв срам, че добрият стар Хенри се окажа такъв порочен простак. Кой би го допуснал?

— Защо си толкова жесток с мен? — попита тя с тих, но твърд глас.

— Жесток? Мисля, че ти искаше да разкриеш тайните ми.

— Как можеш да ми говориш такива неща, Хенри? — изсъска тя.

— Ти ме попита.

— Но ужасните неща, които казваш, и този подигравателен тон — това не е в твоя стил.

— Така ли? Толкова ли добре ме познаваш?

— Изнасилване и прелъстяване. Ужасни неща! Невъзможно...

— Сладка моя Хелън Франсис. А аз си мислех, че с нетърпение очакваш историите ми за живота във висшето общество. Че това те е привлякло към моята компания. Мислех, че искаш да излезеш от малкия и скучен свят на средната класа.

— Престани, моля те!

Тя пришпори коня, но той я последва със смях.

— Няма ли да изслушаш моята версия на историята? Имам право на това. Добрият граф се отнесе зле с мен, дълго преди да прелъстя съпругата му. Бях обиден. Честта ми бе заложена на карта. Името ми бе опетнено. Какво можех да направя?

— Пак ми се подиграваш! — извика тя. Ято врабчета излетя изпод копитата на коня ѝ. — Какво би могъл да направи този човек, та да заслужи ужасните неща, които си причинил на семейството му?

Хенри се разсмя.

— Скъпа Хелън Франсис, не мисля, че жена му сметна онова, което правех с нея, за ужасно. Не можеше да ми се насити. Но бях започнал да ти разказвам за „несправедливостта“, която изстрадах от нейния съпруг. Ако искаш да бъдеш светска жена, боя се, че ще трябва да приемеш нещата, които стават в светското общество.

— Какво би могъл да ти направи, че да заслужи подобно отмъщение?

— Ами, ядоса ме — тихо каза Хенри.

— Ядоса те? И това е всичко?

— Понякога е напълно достатъчно. Тогава бях млад. Току-що бях влязъл в полка, пресен-пресен от Итън и Сандхърст. Бях изпълнен с боен плам, жаден за слава и признание. На първата ми вечеря в офицерската трапезария добрият граф, моят командир, ме обвини, че мамя на карти. Естествено, това беше просто номер, който играеха на всички нови офицери. Всеки полк си има свой ритуал за посвещение. Постапи неопитния млад лейтенант в невъзможна ситуация, изпитай характера му, а после всички ще се посмеем. Проблемът беше, че бях

пиян и не ми стана никак смешно. Нито ми хареса, когато ме натиснаха на стола и извадиха от джоба ми асата, поставени тайно там. Показах, че съм оскърбен и това направи всичко още по-смешно. Резултатът беше, че забих един юмрук в окото на негова светлост. Тогава пък на него престана да му бъде смешно. Бях наказан с един месец учения и съответно понижен в чин.

— Но това е жестоко! — възкликна Хелън Франсис.

— Така ли? — попита Хенри. — Не може лейтенантите да удрят полковници. Какво ще стане с империята? Предполагам, че като джентълмен, би трябвало да се преместя оттам, но не исках да им доставя това удоволствие. Затова не казах нищо и се примирих с наказанието. Това ми спечели уважението на колегите офицери. Нито един редник не беше по-спретнат на проверка. Всичко щеше да бъде забравено, но за съжаление, аз не съм от хората, които забравят толкова лесно. И така се случи, че херцогът на Конот, почетен полковник в нашия полк, същия месец ни беше на инспекция. Беше чудесен ден. Церемонията беше великолепна. Беше пълно с хора. Нашият полковник, славният граф, разбира се, яздеше с него. Много бляскаво. За нещастие, конят му започна да ръси фъшкии, още щом излезе от казармата и не спря до края на церемонията. Бях му сложил нещо в храната. Много неприятно. Направих го за посмешище на вестниците, а и Конот не беше никак доволен.

Хелън Франсис се изкикоти въпреки волята си.

— Не можеха да докажат, че съм аз, но полковникът знаеше. И тогава започна война, макар никой нищо да не каза. Няма да те отегчавам с подробности. Накрая той се опита да ме прехвърли в друга част, но аз се постарях да не успея.

— И как го направи? — попита Хелън Франсис.

— Като прелъстих съпругата му, скъпа моя.

— Какво?

— Той щеше да стане за смях, ако се беше държал като ревнив съпруг, нали? Не можеше да си го позволи. — Той се засмя горчиво. — Във висшите кръгове не е срамно да си рогоносец, а да покажеш, че това те засяга. Може и да не вярваш, но най-безопасното място, на което можех да се скрия от него, беше леглото на жена му. *C'est trop drôle, n'est-ce-pas*^[2]? Разбира се, аз бях глупав и го подцених. Казах ти, бях млад. Не бях предвидил дъщерята. Така че бях наказан за

дързостта си. Прогонен от рая. Прекалено прям ли съм? Това ли искаше да чуеш?

— Ти не си циникът, за който се представяш. Не го вярвам. Защо ми разказваш всичко това? — Устните ѝ трепереха, в очите ѝ имаше сълзи.

Бяха стигнали до напоителния канал, който разделяше две ниви. Тя рязко смушка коня си, за да го прескочи и препусна по брега и нагоре по стръмното възвишение, сякаш се опитваше да избяга от разговора, който я разстройваше.

Хенри замислено погледна към нея, насочвайки умело коня си, преди да я последва.

— Можех да те излъжа — каза той, когато стигна до нея. Тя беше на няколкостотин метра по-нагоре и спря, за да го изчака. — Да измисля нещо жалостиво и романтично. Може би трябваше да ти кажа, че подъл родственик ме е лишил от наследство и единственият ми изход да избягам от дълговете си е бил да се скрия в колонията и да подготвям отмъщението, докато се върна и поискам онова, което ми принадлежи — не става ли така с всички млади герои в благоденствени романи? Но в живота не е така. И ти също не го вярваш, нали, Хелън Франсис? Дълбоко в себе си ти приличаш на мен, макар още да не го съзнаваш. Ти не си сантиментална. Приемаш света такъв, какъвто е. И си жадна. Също като мен. Жадна да опиташ от всичко.

Хелън Франсис поклати глава, но не помръдна. Сякаш речта му беше накарала и нея, и коня ѝ да се вкаменят.

— Да, прелъстих майката. Другите офицери и мускулестият ефрейтор вече бяха минали оттам — ти нямаш представа какви са жените от висшето общество, нали? Нищо не кара поувехналите рози да разцъфнат отново, както дискретната връзка с по-млад мъж. Не че тя беше прецъфтяла, беше прекрасна по свой начин — но аз не бях дискретен. Направих го нарочно. Искях съпругът ѝ и цял Мейфеър да разберат какво става. Трябваше да си го върна по някакъв начин. Бях гвоздеят на сезона, поне в изисканите клубове, и старият козел, лордът, нищо не можеше да направи по въпроса. Виждаш ли, Хелън Франсис, онова, което ти сигурно все още наричаш прегрешение със своя старомоден речник от манастира, е всичко, което дамите и господата правят заедно, когато имат възможност. Когато отидехме на парти, обикаляхме спалните, когато ни канеха на гости с преспиване, спяхме

заедно, а на сутринта ходехме на лов с измамените съпрузи, любезно усмихнати. Това се нарича да бъдеш модерен.

— Ами дъщеря му? — попита тя остро. — Каза, че си изнасилил дъщеря му. Вярно ли е?

Хенри я погледна, сякаш се канеше да изгърси поредната духовитост, после въздъхна. Иронията беше изчезнала от гласа му.

— Не, Хелън, не съм изнасилвал никого. По-скоро, беше обратното. Керълайн изнасили мен. Честна дума! Не познавам толкова красиво и порочно създание. В Лийландс тя ме хвана да излизам от спалнята на майка ѝ в една лятна утрин, докато зората просветваше през завесите и птичките пееха отвън. Стоеше в коридора по нощница и се усмихваше като порочен ангел. От този момент бях неин и тя го знаеше. Просто ми се усмихна разбиращо и си влезе в спалнята, оставяйки вратата откритата — и аз я последвах.

Лао Чжао, който яздеше мулето си на прилично разстояние зад тях, погледна с любопитство към неподвижните ездачи, изправени на седлата, които говореха безспир, както обикновено, без да забелязват, че конете им пасат в стърнището — но този път бяха изключително сериозни. Досега не бе виждал господаря си толкова напрегнат, нито жената тъй бледа и съсредоточена.

— Разбира се, тя го бе планирала — каза Хенри след дълга замислена пауза. — Вече беше бременна, макар че не можех да го предположа — с изящното ѝ тяло и талия, която можех да обгърна с една ръка. На другия ден на закуска не ми обърна внимание — о, тя беше надменна — и това още повече ме разпали. Цяла седмица живеех само за ранните сутрини, когато можех да бъда насаме с нея. Прекарвах дните в мечти за косите ѝ, образа ѝ, докосването ѝ, уханието ѝ. Дори когато се любех с майка ѝ, мислех само за нея. Да, тя ми каза, че трябва да продължа връзката с майка ѝ. Предполагам, че това я забавляваше — каза ми, че я възбуждало. Но всяка сутрин се боях, че вратата ѝ ще бъде затворена и сърцето ми запяваше, когато натиснех дръжката и тя ме чакаше с широка радостна усмивка с разпиляна по възглавницата кестенява коса. Белите ѝ ръце се протягаха към мен, докато врабчетата и сипките пееха пред прозореца. О, красотата на тези утрини...

— Говориш сякаш си бил влюбен.

— Бях влюбен. Това беше част от плана ѝ.

— Не разбирам.

— На петата сутрин тя изчака, докато взема дрехите си от стола до леглото ѝ, за да се измъкна така тихо, както бях влязъл. И тогава изкрещя. Силно и продължително — като ранено животно. И сега чувам този писък. Беше ужасно. Гледах изумен как дере гърдите си и тресе бедра, как удря лицето си в колоната на леглото, докато посинее. Баща ѝ нахлу по нощница, размахвайки бастуна си сякаш беше тояга. Очевидно беше подготвен. Навярно е смятал, че ще може да ме напердаши безнаказано, преди да пристигнат другите гости, събудени от шума. Разбира се, всички знаеха какво се е случило, така го бяха планирали бащата и дъщерята. Нещастното момиче, хлипащо между измачканите завивки, и изнасилвачът, хванат на местопрестъплението. Не последва скандал. Дадох ми възможност формално да се оженя за нея — името ми беше достатъчно добро за тях и биха предпочели да узаконят копелето ѝ. Разбира се, съобщиха ми, че няма да мога да стоя в една и съща къща с Керълайн и ще бъдем разведени веднага, щом бъде прилично. Гордостта ми се разбунтува срещу подобно използвачество и аз отказах. Затова бях тихомълком уволнен и опозорен, както само англичаните умеят — така че никога вече да не ме приемат в обществото, а всички врати да бъдат затворени пред мен. Имах късмет, че баща ми успя да ми намери място в инженерните войски, но някои смятаха дори Индия за прекалено близко място за хора като мен. Заблудих те, когато разказвах как радушно са ме посрещали на приемите на вицекраля в Симла. Репутацията ми ме придружаваше, където и да отидех. Не плачи. Имах късмет, че останах на свобода. В крайна сметка, вече бях изнасилвач, а ако те осъдят за това, или те бесят, или оставаш в затвора до живот.

Хенри млькна, после изцъка с език и бавно потегли с коня си. Хелън Франсис се изравни с него.

— Какво стана с детето? — попита тя тихичко.

— Керълайн се скри в някакъв морски град и след раждането го даде за осиновяване. Репутацията ѝ остана безупречна — малкото хора, които знаеха за случилото се, я смятаха за невинна жертва на донжуан, прелъстил и майка ѝ. Всички ѝ съчувстваха и най-накрая тя се омъжи за някакъв стар пер. Кой беше бащата, заради когото бяха измислили целия този заговор? Не знам със сигурност, но Керълайн бе прекарала по-голямата част от сезона в дворците Кенсингтън и

Уиндзор, а тогава Бърти беше много разгонен. Всички знаят, че има любовници, а някои и че има незаконни деца — но никой не се възмуцава, защото любовниците му са актриси, хористки или омъжени жени с раболепни и сервилни съпрузи. Да имаш незаконно дете от младата неомъжена дъщеря на пер, би било съвсем друго. Предполага се, че младите дами от нашето висше общество са девствени, докато не минат под венчило, но за много от тях това не е вярно. Предполагам, че сега вече разбираш нравите на любезното ни общество. Играй по правилата и можеш да прегрешаваш колкото искаш, а обществото ще те обсипе с лаври и награди. Но ако не ги спазваш, си обречен. Негова светлост преуспя, беше споменат в Новогодишния списък на кралицата, а до пролетта го повишиха в генерал-майор — това беше наградата му, че е сводничил на дъщеря си, а след това е успял да си задържи устата затворена. Несъмнено нейна светлост бързо е открила някой друг жребец, който да я утешава. Мога да ти кажа и че сега, когато своенравната дъщеря си върна доброто име, покосява лондонските хусари, както правеше майка ѝ. Междувременно аз бях заточен в колониите. Защо? Защото не бях дискретен. Не трябваше да се хваля по клубовете, че спя с майка ѝ. Така станах уязвим. Проявих лоши маниери. Това е всичко, Хелън Франсис. Цялата поучителна история. Ти ме попита, аз ти отговорих. Навярно трябва да се срамувам от младежкото си безразсъдство, но не ме е срам. Ако решиш повече да не говориш с мен, ще те разбере. Искаш ли да те отведе у дома?

— Не, но съм объркана — отвърна Хелън Франсис, поклащайки глава. — Ти не си зъл човек, знам го. Не мога да те намразя. Само че ми е неприятно, че ми разказа всичко това.

— Ти ме попита.

— Знам. Но... но ти говореше за тези неща, сякаш са... нормални. Как можеш?

— Мислиш, че би трябвало да се срамувам ли? — усмихна се той. — Че трябва да се разкайвам, задето съм спал с много жени, без да съм женен за тях? Или че не трябваше да ти го признавам? Че беше по-добре да те излъжа? Но аз не мисля, че има нещо неестествено или срамно в това мъжете и жените да искат да се насладят на любовта — тихо каза Хенри. — За това са създадени младите тела. Обществото се опитва да ни накара да се чувстваме виновни. Това е най-лошото. Дали

защото атакува морала на средната класа или лицемерието на висшето общество, най-естественото нещо на света се смята за престъпление. Източните народи не толерират подобни глупости. Разбира се, в този свят има много зло. Зло е да нараняваш околните, но няма нищо лошо в любовта между мъж и жена и акта, който е част от нея.

— Ако са женени — каза Хелън Франсис, вперила поглед в гривата на коня си.

— С брак или без брак — отвърна Хенри. — Любовта си е любов и човек я търси там, където може.

— Аз съм влюбена в Том — каза Хелън Франсис и го погледна умолително.

— Така твърдиш ти. Добре. Ти си влюбена в Том. Колко влюбена? Спала ли си с него?

— Какво?

— Попитах те спала ли си с него. Нали каза, че си влюбена в Том.

— Как можеш да ми задаваш подобен въпрос? Знаеш, че не съм. Как смееш?

Хенри не отместваше очи от нея. Най-накрая сви рамене.

— Отивам до реката да поплувам. Горещо ми е.

— Как смееш да ме питаш подобно нещо? — извика тя. — Какъв човек си ти? За какво момиче ме смяташ?

— Идваш ли? — Той дръпна юздите.

— Ти си отвратителен — извика тя. — Чудовище!

— Хайде — каза той и пришпори коня си към редицата дървета покрай реката, знаейки, че тя ще го последва.

Хелън Франсис тръгна към реката, все още със смесени мисли и чувства към историята, която беше чула. Докато яздеше зад него, тя осъзна, че въпреки желанието си, освен отвращение изпитва съчувствие. Беше наранена от жестокостта и сарказма, от студенината му, от шокиращото му признание, че е донжуан, но нещо ѝ нашепваше, че поведението му към нея е опит да прикрие дълбоки рани. После си спомни краткото, но силно вълнение, което бе изпитала, когато пръстите му докоснаха бузата ѝ и излъчването му на пантера, което с мъка потискаше в съзнанието си от няколко седмици насам. И тя потръпна, но не от неприязън, а това само по себе си беше тревожно, защото знаеше, че неговият свободен дух и неподчинението му на

ограниченията, наложени от обществото, ѝ харесват. И се уплаши докъде ще я отведе това.

Той бе вързал коня си за едно дърво, надвесено над песъчливия бряг на реката. Когато вдигна очи към нея, разкопчаваше сакото си. Зад него водата се вихреше в дълбоките вирове, отделени от островчета тръстика и храсти, които скриваха от поглед отсрещния бряг. Случайно или умишлено, бяха се озовали на изолирано място, невидимо за любопитни очи.

— Имаш избор — каза той. — С лао Чжао ще плуваме тук. Ти можеш да гледаш, да се присъединиш към нас или да гледаш встрани. Ако желаеш, дръж се по момински скромно, но на твое място, аз бих се изкъпал, защото времето е горещо, а водата е освежаващо приятна.

— Как да се изкъпя — чу се да казва тя, — когато нямам бански костюм.

— Всеки от нас е роден с бански костюм — отвърна той.

Беше събул ботушите и чорапите си и сега стоеше по риза и тиранти. После започна да разкопчава и нея. Лао Чжао, постеснителен, но и с по-малко дрехи, беше се скрил зад един храст. Тя чу плясък и вик, после съзря усмихнатото му лице да се носи по течението. Загорелите му крайници, които разсичаха водата, показваха, че е гол. Той викаше нещо на китайски, плискайки се с явно удоволствие.

— Предполагам, че под всички тези фусты имаш и бельо. От какво се притесняваш? Направи като лао Чжао. Съблечи се зад някой храст. Няма да те гледаме.

Той вече беше останал по долна риза и гащи. Тя не можеше да свали очи от него. Видя мускулите на ръцете и бедрата му да потръпват под фината тъкан и черните косми по гърдите му да стърчат през триъгълното деколте. Полуобърнат, готов да се присъедини към лао Чжао във водата, той се усмихна:

— Не чу ли историята, която ти разказах? Може да си по-хубава, но едва ли имаш нещо, което да не сме виждали досега.

После със смях изтича до брега и скочи във водата, падайки сред облак пръски до лао Чжао. С бузи, пламнали от срам и гняв, тя наблюдаваше как главите им се носят из потока, без да ѝ обръщат внимание, как двамата се пръскат и си крещят на непознат за нея език.

— Ела, Хелън Франсис! — чу вика на Хенри. — Прекрасно е. Престани да се правиш на паметник на скромността. Слизай от коня и ела при нас.

Гневът я накара да се реши. Може би точно това бе целил Манърс, предизвиквайки я. Хелън Франсис не се скри зад храстите, а се съблече по бельо пред тях и гледайки неотклонно пред себе си, влезе във водата. Кракът ѝ се подхлъзна на някакъв камък, тя падна и усети, че се вкочанява от ледената вода, която се затвори над нея. Изплува на повърхността скована и видя главата на Хенри до себе си.

— Много е студено — успя да каже с тракащи зъби.

— След малко ще се стоплиш — каза той — и ще се насладиш на хладината.

После я погледна с възхищение.

— Трябва да призная, че сте пълна с изненади, госпожице Деламер. Никога не съм срещал по-смел човек през живота си. Не вярвах, че...

Но не успя да завърши думите си, защото в този миг Хелън Франсис го блисна в лицето.

Двамата със смях излязоха от реката. Хенри я теглеше зад себе си. Лао Чжао заплува към храста си. Едва на брега тя осъзна колко е разголена и се зачуди дали прилепналата — и студена — тъкан прозираше на местата, където бе прилепнала към кожата ѝ, както бельото на Хенри. Отвърна поглед от тъмната издупина между краката му и срамежливо се опита да прикрие гърдите и слабините си с ръце, но той изобщо не я гледаше.

— Ела — каза той, — ще ти дам кърпа. Взел съм две за всеки случай. Ето, дръж.

И изобщо не я погледна, докато тя не се облече напълно.

Тя седна на брега с наслада. Кожата ѝ тръпнеше от свежест. Чувстваше се жива и изпълнена с енергия. Ушите, гърдите и бедрата ѝ горяха, кръвта сякаш препускаше из тялото ѝ. Докато обуваше втория си ботуш, чу, че той се приближава. Застана пред нея, изучавайки я.

— Хенри, беше много освежаващо — започна тя.

— Ти си освежаваща — отвърна той и я целуна по устните.

Тя почувства мустаците му до носа си, а после меките му устни, бързия му език до зъбите си, ръцете, които обгърнаха тялото ѝ, когато я привлече плътно към себе си. Усети грубата тъкан на туиденото му

сако и се отпусна премаляла в прегръдките му. Затвори очи и потъна в топлината на устните му, която постепенно заливаше цялото ѝ тяло.

— Най-добре да те отведе у дома — каза той, когато най-последно я пусна. — Лао Чжао отиде за конете.

Рано сутринта в петък семейство Еъртън и Хелън Франсис се отправиха към лагера на железопътните работници. Докторът и момичето яздеха, а Нели, сестра Елена и децата се возеха на каруцата, която бяха взели назаем за случая. Разочарована, сестра Катерина трябваше да остане да се грижи за мисията. Чарли Чжан ги чакаше в лагера, готов да ги поведе по следващия етап от пътуването им до мястото в Черните хълмове, където щяха да взривяват тунела. Хер Фишер и Хенри Манърс вече се бяха отправили натам, за да надзирават опъването на палатките, където всички щяха да нощуват. Церемонията в чест на откриването на тунела щеше да се състои покъсно същия ден, а на другия щяха да направят излет, щедро организиран от Чарли и хер Фишер.

За децата това бе приключение, а за сестра Елена истинска наслада, тъй като тя рядко имаше възможност да излезе от Шишан. Пътуването в студения ден се оживяваше от весели песни и развълнувано бърбене. Настроението не спадна, когато познатата равнина отстъпи пред мрачните горички и скалистите дефилета, които бележеха началото на Черните хълмове. Новата железопътна линия и пътят, по който се движеше, следваха речната долина и те скоро свикнаха с рева на пенестото течение, което се спускаше по каменистото дъно на дерето вляво от тях. Високите борове се увеличаваха и сгъстяваха. Над себе си виждаха назъбените върхове на Черните хълмове, пробиващи ниските облаци. Скоро студът започна да ги пронизва през дрехите. Едва преди няколко дни Шишан беше още облян в последните топли усмивки на есента. Но междувременно зимата бе настъпила и ако не бяха оживените гласове на децата, Хелън Франсис би намерила пейзажа за зловец и мрачен. Още си спомняше първото си страховито преминаване оттук по пътя към Шишан.

Пътят тръгна надолу и високите дървета се сключиха над главите им като купол на готическа катедрала или пещера, пълна със сталактити и сталагмити. С див крясък и шумно пляскане голяма

птица излетя от клоните и изчезна в здрача. После отново се озоваха на светлина пред тях изскочи висока скала, чийто назъбен връх, се гушеше в гъсти облаци. Някъде отвисоко долиташе шумът на малък водопад, който се спускаше и чезнеше в цепнатините между канарите, обвивайки във воал от водни пръски дълбокия вир долу. Засенчена от скалите, тъмната вода едва ли някога виждаше слънце. Между острицата, която обрамчваше бреговете ѝ, малки поточета се виеха по мъхестите си корита към дефилето на реката, през което пътниците бяха стигнали дотук. Ромоленето им се сливаше с неспокойния рев на водопада. Тук, на една сивкава поляна, хер Фишер бе опънал палатките.

Недалеч купчина камъни, струпани пред скалата, показваха къде беше започнало прокопаването на тунела. Чарли им беше казал, че динамитът е вече поставен и е нужно само да се запали фитилът, за да се свърже тази част на планината с равнината отвъд нея. Той с гордост беше описал трудностите, които бяха преодолени. Идеята да се пробие път през планината беше негова и на хер Фишер. Работата беше трудна и скъпа, но скъсеното разстояние беше почти сто и двадесет километра и щеше да им спести поне шест месеца строеж. Хер Фишер бе обещал, че лично Чарли ще има честта да запали фитила.

— Не се тревожете, госпожице Деламер — я беше успокоил той. — Няма да е опасно. Експлозията ще бъде в сърцето на планината, където се срещат двата тунела. Всичко, което ще чуете, ще бъде далечен гръм и щом от дупката излязат прах и дим, ще изпием шампанското.

Тъй като в същия момент заваля проливен дъжд, който биеше листата над тях като картечен огън, а никой не се беше сетил да вземе чадър, не чуха експлозията. Без да обръща внимание на пороя, Чарли беше натиснал буталото с нескрит ентузиазъм, сияещ и кланящ се в подгизналата си роба, но след това се беше оказало трудно да различат дали дим или просто водни капки за миг скриха входа на пещерата. Въпреки това хер Фишер пое инициативата и поне шампанското изгърмя, докато той възторжено обявяваше тунела за открит. Нели беше заета да прибере децата на сухо, защото те танцуваха в дъжда с възторжения Чарли, но докторът и сестра Елена се вписаха в настроението, чукайки се с всички и пеейки „Защото той е чудесен човек“. Хелън Франсис виждаше само Хенри, който се бе облегал на

рейката на една палатка, отпиваше от чашата си и иронично наблюдаваше сцената. Когато ѝ се усмихна, тя усети, че стомахът ѝ се свива и по бузите ѝ избива руменина. Срецаха се за първи път, след като се бяха върнали от реката преди четири дни или четири хилядолетия.

През това време тя си беше повтаряла многократно, че не иска да го вижда повече и от време на време си вярваше. После взимаше снимката на Том (беше го изнудила да позира на кораба). На нея изглеждаше така, както тя обичаше да си го представя — с екипа си за крикет, рошава коса и зачервено лице от играта на обръчи на палубата, която току-що беше завършил. Хелън отчаяно се опитваше да си припомни чувството на нежност, което изпитваше към него, и понякога успяваше. Тогава изпускаше дълга въздишка на облекчение и се усмихваше на себе си, спомняйки си множеството щастливи моменти, които бяха споделяли, разходките им из непознатите и екзотични пристанища по пътя, шегите и разказите му, стеснителната му гальовност. Но тази носталгия продължаваше само до мига, когато се сетеше за Хенри, за ездата и всичко, което се бе случило през онзи следобед.

Сега, докато го гледаше под мокрото чергило, събрал около себе си развеселените Еъртън, Чарли и хер Фишер, тя отново бе обзета от чувствата, нахлули в нея, когато я целуна. Всичко и всички бледнееха пред тях. Виждаше само него и сякаш физически усещаше докосването му, независимо от разстоянието, което ги делеше. Той небрежно се приближи до нея и близостта му я накара да замръзне, все едно беше омагьосана.

— Утре — прошепна ѝ на разминаване — ще излезем на езда. Утре. След излета.

Тя продължи да усеща присъствието му през цялата вечер — на вечерята около лагерния огън, когато образът му танцуваше над пламъците, през нощта в неспокойните си сънища, чак до следващата сутрин, когато успя да поиграе с децата и дори да поговори с доктор Еъртън. Сякаш част от нея действаше автоматично — изпълняваше социалните ѝ задължения, смееше се, шегуваше се, държеше се приятно, както обикновено, докато всъщност цялото ѝ същество беше съсредоточено върху фигурата на Хенри, който четеше книга, седнал на сгъваем стол до палатката си. Искаше ѝ се да я погледне.

Завиждаше на окъсания том на Вергилий, който поглъщаше вниманието му — би искала да бъде една от страниците, разгръщани от изящните му пръсти. „Утре, след излета.“ Думите му звучаха непрестанно в ума ѝ, отекваха, сливаха се, крещяха, сякаш произнасяни от пламенен хор на фона на оглушителната симфония на водопада, която не можеше да заглуши ударите на пулса ѝ и тръпнещото вълнение, което се разливаше по вените ѝ. А времето безобразно се влачеше.

Същата автоматично действаща част от Хелън проведе духовит разговор с хер Фишер и Чарли по време на излета. Тя едва забеляза отличната гледка от мястото, избрано от китаеца — високо на една скала, над водопада, под върховете на Черните хълмове и над есенния килим на гората. Не оцени и усилията на прислужниците, които бяха разстлали черги и одеяла и домъкнали кошниците, пълни с храна по стръмния склон, докато гостите бавно се движеха след тях. Очите ѝ виждаха само Хенри, който се беше облегал на една скала и се шегуваше с Джордж и Джени, отрупваше с комплименти сестра Елена и успяваше да покори дори Нели с чара си. Хелън Франсис броеше миговете, преди да останат насаме.

След това не си спомняше как точно Хенри бе успял да ги откъсне от дейностите, планирани от Чарли за следобеда. Внезапно изпита познатото усещане, че отново е на седлото — зад широкия гръб на Манърс и чувайки тропота на мулето на лао Чжао зад себе си. Упойващо чувство за свобода и очакване пробяга по гръбнака ѝ.

— Времето може да се развали — дочу тя гласа на доктора зад себе си. — Не се отдалечавайте много.

После конете се спуснаха по тясна пътека и те потънаха сред мрака на гората. Стори ѝ се, че вижда как една катеричка се мушва в клоните, но освен нея не видя никаква друга следа от птици или животни. Беше попаднала във влажен, тих свят. Дори шумът от копитата на конете се приглушаваше от мокрите листа на земята. От време на време, когато някое борово клонче бръсваше лицето ѝ, ледени капки се стичаха във врата ѝ и тя трепваше неволно. Хенри яздеше мълчаливо отпред. Изглеждаше напрегнат и потънал в мисли, но се обърна с топла усмивка, когато тя запита нервно къде отиват.

— Отпред трябва да има скала, където ще излезем от гората и ще можем да се огледаме — каза той. — После ще се изкачим по един

сипей, който се вие по скалата. На върха пак има гора и някъде в нея е скрит даоистки храм.

— Не искам да ходя по храмове. Искам само да бъда с теб — прошепна тя.

— А аз — с теб — отвърна той.

— Цяла сутрин ме пренебрегваше. Чете книга — каза тя.

— Търсех един пасаж, който съм учил в училище. „Et vera incessu patuit dea. Походката ѝ издава, че е богиня.“ Мислех, че описва Дидона, но се отнася за Венера. Когато те видях снощи в дъжда, си спомних как изглеждаше до реката и този стих изникна в съзнанието ми. Точно така изглеждаше и ти.

— Хенри, какво ще правим? Как се забъркахме в това?

Той погледна нагоре към свода от клони, които започваха да се тресат и шумолят в засилващия се вятър.

— Мисля, че като начало е най-добре да си намерим подслон. Забеляваш ли колко тъмно стана? Все едно е нощ. Бурята наближава. По-добре да излезем от гората, преди да започнат светкавиците... Храмът трябва да е някъде наблизо. Хайде!

И той пришпори коня си. Поеха по-бързо, но понякога бе трудно да разбереш коя тясна пътека или бразда през шумата е истинската, затова от време на време двамата мъже спираха и обсъждаха накъде да тръгнат. Известно време чуваха далечни гръмотевици, после затрополиха едри, но редки капки дъжд през клоните.

— Бурята ни догонва — каза Хенри. — Храмът трябва да е натам. Трябва по-скоро ще излезем от гората. Следвай ме колкото можеш по-бързо.

Те препускаха рисковано стотина метра през дъжда, който шибаше лицата и щипеше бузите им. Хелън Франсис се стараяше да не губи от поглед коня на Хенри, докато той майсторски заобикаляше повалените дървета, но по нищо не си личеше, че гората скоро ще свърши и след известно време, когато боровете се сгъстиха, те забавиха ход. Сега дъждът вече ги заливаше отвсякъде и намаляваше още повече видимостта. Хелън Франсис усещаше как туидената ѝ шапка натежава от водата и знаеше, че скоро дори тази дебела тъкан нямаше да е в състояние да задържи влагата. Гръмотевиците приближаваха и засилваха потискащото чувство на клаустрофобия.

Хенри крещеше нещо:

— Изгубихме се — успя да разбере тя. — Само... надежда... Продължавай да се изкачваш... Твърде далеч сме, за да се върнем.

Тя се обърна, за да се увери, че лао Чжао я следва. Едва различи силуета му в мрака, но зърна, че ѝ се усмихва окуражително.

В този миг гората бе озарена от бяла светлина и в непрогледния мрак, който я последва, над главите им отекна гръм. Конят на Хелън Франсис изцвили и скочи... Последва нова светкавица и на светлината ѝ тя видя Хенри да прави жестове и да сочи напред. Лицето му беше изкривено, докато се опитваше да надвика шума на бурята. Хелън Франсис смушка уплашения си кон и след миг те излязоха от гората и се озоваха в пълен мрак. Виещият вятър се опитваше да я събори от седлото. Силна ръка сграбчи юздите ѝ и гласът на Хенри изкрещя в ухото ѝ:

— Движи се по средата. Насочи се към скалата отпред. Внимавай! От двете страни има пропасти.

Светът отново избухна в бяло сияние и за един безкрайно дълъг миг Хелън Франсис имаше чувството, че лети. Под нея се протягаха белите върхове на дърветата, планинските вериги в далечината надвисваха над равнината, която изглеждаше сива на светлината на светкавиците. Над главата ѝ се издигаха укрепления и обсадни машини от буреносни облаци, които се замеряха с назъбени остриета от светлина, цепващи небето. Тогава тя осъзна, че се намират на опасно тясна ивица земя, която свързваше два хълма. Няколко крачки вляво или вдясно и щеше да полети с коня си в бездънната пропаст. Преди светлината от светкавицата да изчезне и отново да потънат в неестествената нощ на бурята, тя видя скалата, за която ѝ беше казал Хенри, от другата страна на седловината. Насочи коня си натам през вятъра и мрака, ужасена от пропастите от двете си страни, подгизнала и заслепена от непрогледния дъжд. Вцепененият ѝ ум се беше вкопчил в образа на скалата, която беше видяла в краткия проблясък като убежище от гнева на стихииите. „Трябва ни само един процеп в скалите — каза си тя, — където да се сгушим и да се престорим, че този кошмар е свършил.“ Внезапен гръм я стресна и тя потръпна от близостта му — имаше чувството, че отеква в главата ѝ. В този миг изгуби контрол над уплашения си кон, който внезапно се насочи вдясно към пропастта. С отчаян вик тя се хвърли на другата страна...

... В силните ръце на Хенри, който я хвана и ѝ помогна да се изправи.

— Падна от седлото, но не се тревожи — извика той в ухото ѝ. — В безопасност си. Тук има пещера. Ела, лао Чжао ще доведе конете.

Дълбока пукнатина в скалата преминаваше в пещера. Когато влезе вътре, Хелън Франсис осъзна, че е по-голяма, отколкото очакваше. Хенри я остави трепереща в мрака, докато той и лао Чжао вързаха конете и изследваха новооткрития им подслон. Тя чуваше как се движат в тъмнината. Беше уморена и измръзнала, зъбите ѝ тракаха, мокрите дрехи я вледеняваха, но това нямаше значение: сега гръмотевиците се чуваха по-приглушено и вътре не валеше. Това ѝ стигаше. Дори да умреше тук, дори студената дупка в скалите да се превърнеше в нейна гробница, важното беше, че е сухо и няма светкавици.

— Хелън Франсис, добре ли си? — чу гласа на Хенри, който отекна във вътрешността на пещерата.

Не можеше да определи къде точно се намира той.

Напрегна се и успя да му отговори, макар и далеч по-слабо:

— Чувствам се отлично. Ти определено знаеш как да забавляваш момичетата.

Смехът му се затъркаля между камъните като топка на игрище.

— Ето това е дух! — провикна се той. — Слушай, не е толкова лошо. Изглежда, и други са използвали тази пещера преди нас. Има дърва и лао Чжао пали огън. Освен това... има нещо като комин, така че няма да се опушим.

— Много удобно — отвърна тя в отговор.

Ръцете и краката ѝ вече бяха вкочанени, трепереше неудържимо и зъбите ѝ тракаха. Притисна опакото на ръката си до устата, за да се овладее. Лицето ѝ беше студено и гладко като мрамор.

— Какво става? Не те чувам — отново се обади той. — Няма значение. Не е толкова лошо. На пода има дори струпани борови клони. Сухи са. Сигурно някой е спал тук. Не се отчайвай, момиче, всичко ще бъде наред.

Тя се принуди да му отговори през стиснати зъби:

— Звучи ми като истински лукс. Чаршафи от борови иглички. Има ли и легло с балдахин?

— Какво каза? Легло с балдахин? — Смехът му отново отекна из пещерата. — Права си. Хотел „Савой“ не струва пет пари пред това място. Все едно сме в кралски апартамент. Ще се чувстваш много удобно.

Хелън Франсис затвори очи и раменете ѝ се разтресоха, не знаеше дали от смях, от истерия или пък просто от студ. В тъмнината студът ѝ заприлича на демон, който я притискаше, галеше и издишаше в гърлото ѝ ледени вълни, които пронизваха дробовете ѝ. Беше много уморена. Искеше да си легне. Най-лесно би било да се отпусне в прегръдките му, да потъне в илюзорната топлина на подсъзнанието си.

— Лао Чжао запали огъня — дочу вика на Хенри сякаш от голямо разстояние. — Вече гори.

Внезапно червеникави сенки заиграха по стените на пещерата и тя дочу пукота на горящи дървета. Част от нея осъзна, че се намират в тесен, извит тунел. Дватама мъже бяха запалили огън зад завоя, където не ги виждаше. Тя пристъпи залитайки по посока на светлината, после изведнъж се появи Хенри, взе я на ръце и я понесе към вътрешността на пещерата.

— Добре дошла в хотел „Савой“ в Черните хълмове — чу го да казва. — Това е нашият огън. Лао Чжао ще си запали друг близо до входа.

— Не може ли да остане при нашия? — попита тя глупаво.

Беше трудно да говори и да се опитва да не трепери.

— По-добре не — отвърна Хенри. — Първо, защото ще трябва да съблечеш мокрите си дрехи, за да не умреш от пневмония. Хайде, ела пред огъня, ще ти помогна.

Тя видя, че лао Чжао се усмихва, докато минаваше край нея със запалена главня в ръка. После забрави всичко, освен топлината на пукащия огън, червения пламък, който обвиваше купчината дърва и топлината — болезнена, чувствена топлина, която обагреше страните ѝ, промъкваше се в изтръпналите ѝ крайници и предизвикваше агонизираща болка в пръстите на ръцете и краката ѝ.

Той внимателно свали подгизналата ѝ шапка и разкопча жакета и блузата ѝ. После свали полата, която се свлече на пода. Тя стоеше, полуусмихната, без да се съпротивлява. Позволи му да вдигне ръцете ѝ и да съблече ризата, а после да свали мокрите ѝ чорапи. Скоро остана гола.

С мокрите ѝ дрехи в ръце Хенри замръзна от възхищение. Сенки от огъня играеха върху стройното ѝ бяло тяло. Мократа ѝ разрошена коса падаше на вълни по раменете, яркочервена на светлината, и покриваше едната ѝ гърда. Заоблената извивка на другата се поддаваше подканящо като плод в кошница от кленови листа. Лекото потръпване на стомаха ѝ нарушаваше гладкостта на кожата и меката извивка на корема и бедрата се повдигаше едва забележимо като отражението на пламък от свещ върху сатенена рокля. Беше настръхнала под луничките си, но дишането ѝ се бе успокоило и почти не трепереше. Стоеше непринудено и невинно, отпуснала тежестта си върху единия крак, ръката ѝ неволно прикриваше слабините. Очите ѝ го гледаха спокойно.

— Колко си красива — прошепна той. — Като Венера на Ботичели. Трябват ти само раковина и тритони за фон. „Походката ѝ издава, че е богиня.“ Прекрасна си.

— Сега ще ме прелъстиш ли? — попита тя със сънен глас. — Като лейди Керълайн.

— Казах ти, че тя ме прелъсти — отвърна той.

— Няма значение.

— Не, ще те стопля. Увий се в това одеяло — добре че го бях завил с мушамата. Влажно е, но не е мокро. Застани колкото можеш по-близо до огъня. Седни. Боровите клонки са меки. Чакай да сложа още едно дърво в огъня. Скоро и ти, и одеялото ще бъдете сухи. Важно е да изсъхнеш и да ти бъде топло.

— Но нали после ще ме прелъстиш? — отново попита тя.

— Ще видим — отговори ѝ той.

— Ти ще се съблечеш ли?

— Ще трябва, ако искам да се изсуша и стопля.

— Това ще ми хареса. Ти също си красив.

Навярно бе заспала за миг, защото усети леко убождане от боровите иглички по бузата си и кратко объркване. Хенри стоеше на същото място и окачваше мокрите ѝ дрехи на въжето, което беше опънал до огъня, а присвитите му сини очи ѝ се усмихваха. Нищо не се беше променило, освен че тя вече нямаше съмнения. Знаеше какво иска. Хенри беше негодник и дълбоко в себе си тя знаеше, че не може да му се довери, но беше толкова красив. И трябваше само да се протегне, за да го докосне.

— Ако се каниш да ме прелъстиш, сега е удобен момент — прозя се тя. — И мястото е подходящо. Все пак с всички тези цитати от Вергилий, сигурно ти е минало през ум. Еней прелъстил Дидона в една пещера след буря, нали? Оттам ли взе идеята? Много романтично от твоя страна. Страхотно представление. — Тя се подпря на лакът, одеялото се свлече и разкри розовото връхче на едната ѝ гърд. — Обзалагам се, че си го планирал тази сутрин, докато четеше книгата. Впечатлена съм и поласкана.

Докато тя говореше, Хенри събличаше мокрите си дрехи. После усмихнат коленичи до нея. Обхвана с ръка гърдта ѝ и нежно я целуна по устните, после се спусна по шията, облиза зърното ѝ, ръката му се пъхна под одеялото и пръстите му погалиха бедрото ѝ.

— Разбира се — каза той. — Аз призовах бурята специално за теб... Но тъй като ще споделяме едно и също одеяло... докато чакаме дрехите ни да изсъхнат...

— Ти приличаш на Еней. Скитник, изгнаник — произнесе тя сънено. — Жалко само, че Дидона е загинала така трагично.

— Тихо — прошепна той. — Не се плаши.

Тялото ѝ се изви и потръпна, когато езикът му се спусна към корема ѝ, задържа се върху венериния ѝ хълм и разпали влажен пожар между краката ѝ.

Тя изстена и вплете пръсти в косата му.

— Целуни ме пак, Хенри. Целуни ме, преди някой от нас да съжали за това.

Докато горещите му устни поглъщаха нейните, тя усети, че ръцете му изследват тялото ѝ — бедрата, ръцете, гърдите. Езиците им се докоснаха за миг, после устата му отново залепна за зърното ѝ. Тя почувства допира на зъбите му и по тялото ѝ се разля томителна топлина. Пръстите му пробягаха по стомаха ѝ и се спряха между краката, после преминаха върху другото бедро, пораждайки горещи тръпки навсякъде, където я докоснеха. Чувстваше се сякаш е увита в пластове мека коприна. Той леко докосна тънките косъмчета по венериния ѝ хълм, после ръката му я погали между бедрата и тя усети нещо, което никога не бе изпитвала преди, което дори не си бе представяла, когато чувствителните му пръсти проникнаха в най-скритите ѝ местенца — изследвайки, галейки, възбуждайки я. Всяко докосване предизвикваше нова нотка на удоволствие в неустоимата

симфония, която тя искаше час по-скоро да свърши, защото се чувстваше победена, и същевременно да продължи вечно, защото не би понесла да спре.

Ръцете ѝ докосваха гърдите и раменете му. Тя притисна буза до неговата и чу дълбокото му дишане да звучи сякаш в нея. Ръката ѝ напипа твърдите мускули под меката плът на раменете му. Останала почти без дъх тя посегна надолу и го обхвана с ръка, въздъхвайки при усещането на твърдата, възбудена плът.

— Да — прошепна той — и целуна челото, носа, очите ѝ. — Любов моя — чу тя гласа му в ухото си.

— Да, да — отвърна Хелън на свой ред. — Да, скъпи, моля те! Моля те...

Тя усети тежестта на тялото му, разтвори крака и го насочи с ръка към пожара, разпален от пръстите му. В момента това ѝ се струваше най-естественото нещо на света. Почувства натиск, после пронизваща болка, която я накара да извика. Чу как ехото от писъка ѝ отеква в пещерата, но скоро той затихна — когато болката премина в екстаз и тя се опита с ръце и крака да се впие плътно в този мъж и да го задържи завинаги в себе си.

Лао Чжао, който беше клекнал гол до малкия си огън в другия край на пещерата и сушеше на една пръчка памуклийката си, чу вика и се усмихна.

Остър вик от болка. Можеше да се обзаложи, че това е хименът. Значи е била девица. Обикновено той отгатваше тези неща. Последваха ритмични движения, стонове и въздишки. Ето че тя отново стенеше, но от удоволствие — отлично. Очевидно господарят му имаше много добра техника. Не се случваше често една жена да стигне до „Облаците и Дъжда“ още от първия път. Какво благословено съчетание.

Той стана и излезе от пещерата. Клекна на ръба на пропастта, любувайки се на гледката. Бурята беше свършила и се виждаха ивици синьо небе. На запад се беше появило червено сияние — слънцето залязваше и алени ивици като пипалца обхващаха малкото буреносни облаци — единствените останали следи от стихията. Сега можеше да се ориентира къде се намират и да разбере защо се бяха заблудили. Дори му се стори, че видя мястото на палатките отдолу. Нямахше да им отнеме много време да се върнат. Заради бурята другите може би щяха

да изпратят да ги търсят. — Докторът плъхоядец беше отговорен човек — затова лао Чжао щеше да остане на пост и да предупреди двойката, ако някой се приближи.

Оставаше им повече от час. Щяха да имат поне още един шанс, за да стигнат „Облаците и Дъжда“, а може би дори два.

„Тя е грозна и слаба жена — помисли си той, — със странна коса.“ Беше я разгледал добре в прозрачната ѝ дреха край реката. Интересно беше, че космите ѝ долу бяха също така алени, както косата ѝ. Но не беше за него. „Варварките са подходящи само за варварите“, философски си каза той. На него му трябваше истинско човешко същество — за предпочитане едра севернячка с гладка кожа, но все пак мисълта за двойката в пещерата го възбуждаше. Не можеше да направи кой знае какво в този студ, реши той, гледайки свития си от студа член, дори да не беше недостойно да използва ръката си на тази възраст. Въпреки това се усмихна при мисълта да изхвърли живителното си семе през ръба на скалата върху долината отдолу. Но не, по-добре беше да се отбие в стаята зад ресторанта на Рен Рен утре, когато се върнат в Шишан. Предполагаше, че господарят му ще отиде в Двореца на небесната наслада, както повечето вечери. Съмняваше се дали фактът, че най-последно е имал червенокосата, ще промени навиците на мъж като Ма На Си. Разбираше, че варваринът от време на време трябва да бъде с някоя от своята порода (човек никога не губи вкус към домашните гозби), но след като беше имал късмета през последния месец да се наслаждава на истинско момиче — и то от изискания персонал на Двореца на небесната наслада — Ма На Си сигурно дори сега си мечтаеше за по-изискани наслади. Но пък с тези океански дяволи човек никога не знаеше, дори когато бяха хора почти като Ма На Си. Затова беше интересно да работиш за тях. Човек не можеше да предположи какво ще направят в следващия момент.

---

[1] Сборник избрани произведения от един или различни поети.
— Б.пр. ↑

[2] Много забавно, нали? (фр.). — Б.ред. ↑

ГЛАВА 7

„Мама плачеше, когато тръгнахме. Вятърът прониква през палтото ми. Краката на братчето ми кървят, а сме изминали едва десет ли^[1].“

Те се върнаха в лагера малко след залез. Въпреки силната буря, никой не се бе разтревожил прекалено от отсъствието им. Разказът им, че са намерили убежище от дъжда в даоистки храм беше приет без коментари. Всъщност докторът, децата му и сестра Елена бяха много по-заинтригувани от собствените си приключения. Заливайки се от смях, те описваха как се спуснали презглава по склона сред кошници, маси и столове. Чарли, който ругаел небето, че е провалило отдавна планирания излет, се спънал и се претърколил от пътеката, но за щастие се озовал уплашен, но без наранявания, в клоните на един бор. Групата цял следобед киснала на дъжда, обмисляйки как да го свали оттам.

— Можете ли да си представите по-мрачна гледка — кискаше се докторът — от хленчещ китаец, облечен в най-колоритните си дрехи, който грачи като мокър папагал от върха на дървото? Не би трябвало да се смее. Ще мине доста време, преди бедният Чарли да излекува нараненото си достойнство. Изпратихме го в палатката му, където се утешава с бутилка кларет^[2] и грюйер^[3].

Хелън Франсис се усмихваше учтиво, малко изненадана, че обратно в света, който беше напуснала преди няколко часа (или цяла вечност), всичко изглеждаше така нормално, сякаш нищо не се беше случило. Учудваше се, че никой не забеляза промяната в нея. Как не виждаха, че вече не е същият човек? Че се е преобразила? Че вече е жена. Тялото ѝ тръпнеше, гърдите и слабините я боляха. Как можеше да не забелязват сиянието на щастие, което струеше от порите на кожата и очите ѝ? Трябваше да събере цялата си воля, за да не сграбчи ръката на Хенри и да я целуне пред всички, всъщност ѝ се искаше да

обсипе цялото му лице и тяло с целувки — не я интересуваше какво ще кажат хората, изпитваше желание да сподели радостта си с целия свят. Той стоеше спокоен до нея, смееше се съвсем естествено на разказа на доктора и докато палеше пурата си, ѝ намигна.

Само Нели внимателно бе изслушала историята им, забелязвайки какъв късмет са имали да открият малък храм в тази пустош, където не само са им дали подслон, но очевидно са изсушили и дрехите им.

— Да, голям късмет — каза спокойно Хенри. — Монахините отведоха Хелън Франсис да се стопли на канга в спалнята им, а ние с лао Чжао се сгушихме пред печката в стаичката на портиера. Но те бяха много мили, пък и това си беше истинско приключение, нали, Хелън Франсис?

Като го видя да ѝ намига заговорнически, тя импулсивно извика:

— Да, госпожо Еъртън, беше страхотно приключение. Много поучително — добави тя, сладко усмихната.

Хенри извърна глава, за да скрие усмивката си.

— Нима? — попита Нели, вдигнала вежди.

Вечерта ѝ се стори цяла вечност от разочарование. Тя искаше само да бъде с Хенри, но децата я издърпаха да играе с тях, а когато най-после Нели ги сложи да спят, откри, че доктор Еъртън и хер Фишер вече са впримчили Манърс в мъжки разговор на бренди и пури, който щеше да продължи до късно през нощта. Тя седна на един стол, слушайки с едно ухо бърборенето на сестра Елена и се загледа над огъня към силуета на своя любим. Моят любим, повтаряше си Хелън Франсис с наслада. От време на време той се обръщаше към нея и се усмихваше, а тя усещаше как лицето ѝ пламва. Когато дойде време за сън, последва колебливо сестра Елена в палатката, която споделяха, усещайки как очите на Хенри изгарят гърба ѝ.

Остана будна до зори, припомняйки си с наслада всеки миг в пещерата и когато заспа, сънува, че една пантера ближе тялото ѝ, а после я понася на гръб из равнините, оставяйки далеч зад себе си графиня Естерхази, яхнала магаре.

На другия ден те яздиха най-отпред един до друг, коленете им се докосваха, а когато никой не ги виждаше, държаха ръцете си. Щом съзряха възвишението, на което беше мисията, препуснаха напред, изчезвайки от погледа на останалите. После спряха, Хенри се наведе и я целуна. Тя притисна глава в гърдите му.

— Не мога да понеса мисълта, че си тръгваш.

— Утре — отвърна той — ще се опитам да се измъкна. Ще ти пратя известие. Ще яздим до разрушените гробници.

Но на другата сутрин заваля сняг. Докато гледаше сивото небе и побелелите поля, Хелън Франсис започна да се отчайва. Успокои се едва когато видя усмихнатото лице на лао Чжао пред прозореца си. Той ѝ носеше писмо, но дори след като подробностите на срещата бяха уточнени, тя изпита страх, че Хенри няма да дойде и минутите се влачеха мъчително, а обядът ѝ се стори истински кошмар.

— Как можеш да излизаш в следобед като днешния? — избухна Нели.

Хелън Франсис вече бе облякла дрехите си за езда и очакваше Манърс.

— Тази сутрин получих съобщение по слугата на Хенри — каза тя. — До реката има храм...

— Храмовете! — изсумтя Нели. — От храмовете ли се интересуваш, момиче? Или от нещо друго?

— Не знам за какво говорите — каза Хелън Франсис и се изчерви.

— И аз не знам — промърмори Нели. — Знам само, че ще се радвам, когато баща ти и годеникът ти се върнат.

Хелън Франсис я изгледа ядосано.

— Ако искате, мога веднага да си опаковам багажа и да се върна в хотела, госпожо Еъртън... — започна тя.

— О, я стига — прекъсна я Нели. — Не говори глупости. Това поведение не ти отива, млада госпожице. Пък и ето го твоят обожател. Защо ли се тревожи и аз? У вас двамата няма капка здрав разум. Отивай при него. Само гледай да не настинеш, защото не знам какво ще каже на баща ти.

Два часа по-късно тя лежеше в прегръдките на Хенри в погребалната зала на една древна гробница. Преди петстотин години тя била построена за китайски военачалник, който загинал в битка срещу варварските племена. Приличаше на императорските гробници в Пекин, но бе по-малка — заради разликата в ранга. Преди да бъде разрушена, сигурно е била величествена, но дори сега притежаваше някаква дива, романтична красота. Два затрупани от сняг двора водеха към висока кула. Покривът ѝ беше пробит, плочи и греди бяха

нападали на купчина, обвита в мъх. Зад нея се издигаше високата могила на гроба. Тя бе обградена от назъбена стена, която също носеше признаци на разруха. Между камъните ѝ се подаваха дървета и корени. В кулата имаше голяма продълговата плоча, положена върху каменна костенурка, на която бяха издълбани името и делата на смелия воин. Встрани от нея Хенри беше постлал вълчи кожи като импровизирано легло. Сред тяхната сребриста топлина двамата се бяха любили и сега Хелън Франсис лежеше върху свитата му ръка и гледаше снежинките, които нахлуваха през откритата арка. Една кацна на носа ѝ и тя се засмя. После се притисна до Хенри, който целуна очите и брадичката ѝ.

— Бих могла да лежа тук завинаги — прошепна Хелън Франсис.
— С теб.

— Не знам какво ще каже по въпроса военачалникът — отвърна Хенри.

— Мисля, че ще бъде много доволен. — Тя се притисна към гърдите му. — А ако се държи добре, може да му позволя да ме сподели с теб.

— Така ли? — разсмя се Хенри. — Виж я ти хитрушата! Вече мисли за други мъже.

— Само когато ми омръзнеш — прошепна тя. — А това няма да стане още стотици години.

— Горкичкият воин — въздъхна Хенри — ще бъде много разочарован.

Хелън Франсис се закиска. После се претърколи върху гърдите на Хенри и го целуна по устните. В този миг кожата се свлякоха и голият ѝ гръб остана изложен на стихииите. Вятърът го засипа със сняг. Тя изпищя и се обърна, за да се завие. Стресна се, когато видя посивялата глава на лао Чжао, който пушеше дълга лула, да се подава през арката. Той ѝ се усмихна и кимна. Тя изпищя отново и зарови глава в кожата.

— *Та маде*, лао Чжао, ама че си вагабонтин. Какво правиш тук?
— извика Хенри.

— Извинявайте, господарю — каза китаецът, — но на конете им е студено. Честно казано, на мен също. А и снеговалежът се засилва. Затова се чудех не можете ли да... побързате малко с „Облаците и Дъжда“, за да се приберем.

Хенри изруга и го замери с един от ботушите си. Лао Чжао побърза да изчезне.

Хелън Франсис се тресеше от смях под кожата.

— Ама че наглост — каза той. — Макар че той е прав.

— Ама на теб не ти се ще — подкачи го тя и се плъзна надолу.

— Ах ти, безсрамнице — разсмя се Хенри и дръпна кожата над главата си.

След известно време те започнаха да се издигат и спадат ритмично, сякаш животните бяха оживели.

— Така няма да стане — каза Хенри, докато язدهа обратно през побелялата равнина, изложени на свирепия вятър. Лао Чжао водеше коня на Хелън Франсис, а тя седеше зад Хенри, обгърнала го през кръста, с глава на рамото му.

— Какво няма да стане? — промърмори момичето и засмука ухото му.

— Огледай се, вече е зима — каза той. — Снегът падна необичайно рано и сигурно ще се стопи, но Нели е права. Не можем вече да ходим на езда.

— Ще дойда в лагера. Това ще шокира хер Фишер — усмихна се тя — и Чарли.

Той се разсмя.

— Имам по-добра идея. Когато баща ти и Том се приберат, ти ще се върнеш в хотела, нали? А те ще са всеки ден в складовете.

— Не можем да го правим там — изкикоти се тя. — Ами прислугата? Ами Ма Ай?

— Не, но следобед можеш да ходиш на пазар, нали? Случайно ми предложиха жилище в града. Китайски павилион. Не е далеч от хотела ти. Мисля, че може да се окаже идеалното място. Всъщност той е създаден точно с тази цел — каза той.

— Продължавай — прошепна тя.

Устните ѝ бяха върху шията му, а ръцете ѝ ровеха под ризата му.

— Ако не спреш, ще падна от коня — каза той.

— И къде е това място? — задъхано попита тя.

— В Двореца на небесната наслада.

Франк и Том се върнаха в Шишан доволни от пътуването, убедени, че сделката с господин Дин ще бъде успешна. Взеха Хелън Франсис от къщата на Еъртън и всички отидоха на тържествена вечеря с китайските търговци в един ресторант. Хелън Франсис се присъедини с ентузиазъм и пи наравно с мъжете. Том сияеше от щастие, докато я наблюдаваше. Рядко я бе виждал по-щастлива или по-красива.

Те горяха от нетърпение да чуят всички новини. Когато се върнаха в хотела, Хелън Франсис им разказа за експедицията до Черните хълмове и ги разсмя с описанието на церемонията по откриването и забавните приключения на Чарли. Том искаше да знае как напредва железопътната линия и тя се опита да си припомни какво ѝ беше казал хер Фишер за тунела, но баща ѝ вече се олюляваше на стола.

— Мисля, че всичко това е много хубаво — избоботи той. Завалеше думите от алкохола. — Фишер е много свестен човек, неговата железопътна линия е едно от седемте чудеса на света и ние всички ще забогатеем, когато влаковете тръгнат. Но аз искам да знам — плесна се той по бедрото — ти и онзи младеж Манърс да не сте станали будисти?

— Моля? — попита Хелън Франсис, стресната от въпроса.

— Какво искате да кажете, сър?

— Знаете какво — отсече Франк. — Цялото това обикаляне по храмовете. Да не сте станали будисти?

Хелън Франсис хвана ръцете му и се засмя.

— Не, татко — тихо каза тя. — Сложих край на това. Вече не ходим на езда с Хенри. Не посещаваме и храмове.

— Наистина ли, Ейч Еф? — попита Том. — Не разглеждаш ли вече забележителности с Хенри?

Тя се усмихна и на него.

— Да ти кажа ли истината, Том? Ако видя още някой храм, сигурно ще умра от скука. А и Хенри... Не мислиш ли, че е време да се върне на железопътната линия или онова, което би трябвало да работи тук?

— Да не би да си се скарала с него, приятелко? — попита Том със сключени вежди.

— Не, не, разбира се. Но... — Тя го хвана за ръката — ... той не може да те замести. Липсваше ми и се радвам, че се върна.

И го целуна по бузата.

— Божичко, Ейч Еф — каза той тихо. — Знам, че е егоистично от моя страна, но не съжалявам. Докато бях в Цицихар си мислех как всеки ден си заедно с Хенри и тази мисъл никак не ми харесваше. Ето, признах си.

— О, Том — каза Хелън Франсис, — колко си сладък.

— Чакай, чакай, какво ще правиш тогава сама следобед? Знаеш, че трябва да бъда в склада по цял ден...

— Точно така — сънено отсече Франк, който се люлееше на стола със затворени очи.

— Не се тревожи за мен — весело отвърна Хелън Франсис. — Ще си намеря занимания. Имам книги, водя си дневник. А и в града също има какво да се види. Знаеш колко обичат момичетата да пазаруват.

— Сигурна ли си, че ще ти е достатъчно, Ейч Еф?

— Никога досега не съм била толкова щастлива — каза тя.

Тя лежеше гола върху червените чаршафи и гледаше отражението си в огледалото. Хенри, също гол, се бе облегал на колоната на леглото, пушеше пура и ѝ се усмихваше.

Внезапно тя вдигна крака, наведе се и обхвана глезените си, после се залюля с извит като лък гръбнак. После плесна с ръце по леглото и се обърна настрани. Подпря се на лакът и палаво погледна Хенри.

— Този следобед си много игрива — промърмори той.

— Да — въздъхна тя. — И какво смяташ да направиш по въпроса?

— Не направих ли достатъчно? Ти си ненаситна — разсмя се той.

Тя се нацупи леко, после се усмихна. Посегна зад себе си и извади изпод възглавницата книга с червена копринена подвързия. Веждите ѝ се намръщиха в престорено съсредоточение, докато разгръщаше страниците и проследяваше с пръст илюстрациите, за да открие онова, което търсеше. После дяволито остави книгата на

леглото, за да може Хенри да я види и в същото време потърка с пръстите на крака си слабините му. Зелените ѝ очи весело блеснаха, когато той отблъсна ласката и се наведе да погледне какво е избрала.

— „Тананикаща маймуна прегръща дървото?“ — избухна Хенри в смях. — Сигурно се шегуваш. Ти може и да си достатъчно атлетична за тази поза, но аз определено не съм.

— Моля те — посочи му я тя.

— Не. Стига за днес. От проклетите „Магарета напролет“, които ме накара да направя преди малко, едва не получих херния. Започвам да съжалявам, че изобщо ти показах проклетата книга.

— Не ми я показва ти — изкикоти се тя. — Аз я намерих в чекмеджето с лулата за опиум. Хенри, какво е това място? Онова, което си мисля, ли е?

— Това е „Дворецът на небесната наслада“, както вече ти казах.

— Значи всички онези момичета, които видяхме на двора...? И онази жена в павилиона отсреща... те са...?

— Това шокира ли те? — попита той.

Тя седна на леглото и кръстоса крака.

— Не — отвърна замислено. — Мисля, че по-скоро ме възбужда. Това е... Смешното е, че точно това очаквах да намеря, когато пристигнах в Китай. Надявах се да го открия.

— Май в манастира са ви учили на странна география — забеляза Хенри и погъделичка с мустаците си ръката ѝ.

— Знаеш какво имам предвид — нацупи се тя и лекичко го тупна по рамото. — Загадъчният Ориент с цялата му чувственост, екзотика, упадъчност и възбуда. Покварата на вековете. Това място много прилича на теб — добави тя.

— На мен? И какъв съм аз? Чувствен, упадъчен или покварен?

— Всичко накуп — каза тя, целувайки го. — И с лоша слава... Но затова си толкова вълнуващ. Люби ме пак — прошепна тя и го притегли към себе си.

— Като тананикаща маймуна ли? — усмихна се той.

— Не — прошепна Хелън Франсис и ноктите ѝ задраскаха гърба му. — Обладай ме, както в пещерата. Искам да те усетя в себе си и да забравя всичко останало. Да, да, да...

Думите ѝ преминаха в стон, когато ръцете му се плъзнаха по тялото ѝ и устните им се сляха.

— Хенри — прошепна тя, когато свършиха, — мислиш ли, че съм порочна?

— Не — промърмори той. — Ти си си ти, аз съм си аз и майката природа ни събра. Би било неестествено да правим нещо друго.

— Наистина ли мислиш така? Да, когато съм с теб, се чувствам свободна и всичко ми се струва съвсем естествено и правилно. Сякаш мога да бъда всичко и да правя всичко. Лошо ли е да искаш да опиташ от всичко?

— Шшшт — каза той сънено. — Спи.

— Знаеш ли, струва ми се, че ми доставя удоволствие да мамя татко и Том. Не съм ли безсрамна?

Той измърмори нещо неразбираемо и заспа. Хелън Франсис се наведе над него и загледа нежно лицето му. Кичур коса бе паднал на челото и закриваше едното му око. Тя внимателно го отметна, после прокара пръст по скулата и тънките косъмчета на мустаците му. Сложи глава на гърдите му и се усмихна. Известно време лежа тихичко, прегърнала отпуснатото му тяло, но кръвта ѝ още бушуваше. Чувстваше се напрегната, нервна и възбудена. Предпазливо, за да не го събуди, Хелън Франсис стана от леглото. Пристъпи по синия килим от Тиендзин и протегна ръце над главата си. Очите ѝ изучаваха стаята: гоблените, столовете, свитъците по стените. Погледът ѝ се спря на шкафчето от червено лакирано дърво, в което бе открила еротичната книга. Спомни си лулата за опиум, която лежеше вътре. Лениво отиде и я извади. Седна на един от дървените столове. Гладкият махагон беше студен. Огледа лулата. Дългата куха тръба приличаше на флейта. Сложи я между гърдите си и се престори, че свири на нея. Усети в устата си странен вкус. Помириса я. Ухаеше остро, едновременно сладко и горчиво.

— Какво правиш?

Облегнат на лакът, Хенри я наблюдаваше.

— Пушил ли си някога опиум? — попита тя.

— Веднъж или два пъти.

— Може ли да опитам? В шкафа има торбичка с някаква черна смес вътре.

Той я гледаше спокойно.

— Сигурна ли си, че идеята е добра? Може да се пристрастиш.

— Ти нали не си пристрастен?

— Не, но опиумът действа различно на всички.

Зелените ѝ очи заприличаха на котешки.

— Нищо няма да ми стане, ако пробвам само веднъж — каза тя.

— Нали ти казах, че искам да опитам от всичко. Моля те!

Той се засмя.

— Добре, но само веднъж. Може да си я поделим. Със сигурност ще е по-спокойно от този проклет наръчник по секс, с който ме тормозиш.

Навън виеше студен вятър. Беше мрачна, тежка зима. Не беше валяло много, защото във въздуха липсваше влага заради сушата в Северен Китай. Свирепите сибирски ветрове вдигаха прах над голите, сухи поля и селяните се хранеха с остатъци в студените си колиби.

За чужденците в Шишан зимата беше уютно време на дебели кожени палта и печени кестени. За Джордж и Джени тя означаваше пързаляне с кънки и шейни по заледените река и езера. Работата не спираше. Строежът на железопътния мост продължаваше въпреки студа и хер Фишер и Чарли се хвалеха, че до пролетта линията ще бъде готова. Чакалнята на доктора беше препълнена с доверчиви пациенти, страдащи от всякакви болести, донесени от зимата, които търсеха до печката му убежище от суровото време навън. Самият Еъртън имаше малко време за философските си дебати с мандарина, макар че когато можеше, посещаваше *ямена*. Франк и Том бяха потънали в подготовката на пратката сапуни за пролетното си пътешествие. Всяка вечер те се завръщаха в топлия хотел, измръзнали след ездата, и намираха усмихнатата Хелън Франсис да ги чака с чаши уиски. Понякога тя им показваше парче коприна или порцеланова ваза, която си била купила по време на редовния си следобеден пазар до магазините за антики. Разбира се, те не знаеха, че обикновено покупките бяха избрани от прислужника на Хенри Манърс лао Чжао, докато Хелън Франсис се отдаваше на други занимания в Двореца на небесната наслада.

Беше забележително, че в едно малко градче, където почти нищо не можеше да се скрие от любопитните очи и острите езици, почти всекидневните посещения на забулената чужденка в най-известния публичен дом оставаха в тайна. На пазара и в ресторанта на Рен Рен се

говореше, но между китайците съществува негласно споразумение, че някои неща не бива да бъдат споделяни с чужденците. Пък и прегрешенията на местните океански дяволи едва ли бяха от особен интерес за хора, които от хилядолетия се наслаждаваха на чувствеността. Малката тайна на Хелън Франсис беше също тъй сигурна, както и ако я беше оковала с вериги и пуснала в някой кладенец като нежелана наложница.

Разбира се, съществуваха и други тайни, истински тайни, които не се предаваха дори между китайците. В Шишан имаше малко хора, които знаеха или биха повярвали, че на горните етажи на Двореца на небесната наслада, в който приличната на лисица дама се забавляваше със своя англичанин, през дългите следобеди, лежи още един чужденец — слабо, отчаяно момче с грим на лицето, размазан от сълзите, привързано за едно легло с пижама смъкната до глезените, което с ужас чакаше вратата да се отвори и да последват неизбежните мъчения. Това беше мрачна и строго пазена тайна и дори онези, които бяха чули за нея, независимо дали бяха любопитните момичета от публичния дом или търговците, които често го посещаваха, знаеха, че има неща, които трябва бързо да се забравят.

Всъщност за тази последна зима от стария век най-характерна беше забравата. Би могло да се каже, че с първия снеговалеж през ноември умишлена амнезия бе обхванала над китайските и чуждестранните обитатели на Шишан. Те си вършеха работата. Планираха бъдещето си. Заговорничеха, интригантстваха и се забавляваха в Двореца на небесната наслада или във всекидневните си. Боксьорите вече не бяха предмет на дискусии в дома на Еъртън, каквито и сензационни статии да четяха в „Севернокитайски вестител“. За известно време дори в чайните, държани от Черните тояги, мъжете вече не се вслушваха в хипнотичната музика от юг, която звучеше в селата и храмовете и ги бе привлякла за малко, нито се поддаваха на могъщата магия, призована от недрата на земята и зората на времето, примесена с жалните викове на страдащи хора — ясният зов, с който Боксьорите молеха боговете да напуснат небесните си дворци и удоволствия и да се присъединят към праведниците на земята в нарастваща и непобедима армия, която да прогони чужденците отвъд океана. Идеята беше привлекателна — множество божества, които се спускат по лъчите на залязващото слънце, с копия и знамена, блестящи

в цветовете на дъгата, готови да застанат невидими зад верните воители на Юмруци за справедливост и хармония, да ги подкрепят с магията си, да осигурят победата им. Но като цяло жителите на Шишан предпочитаха да си ядат тестени топчета и камилските гърбици, да броят спечелените таели сребро през годината. А семейство Еъртън бяха заети с коледната си украса.

Затова беше изненадващо, когато малко след Нова година — този специален и незабравим празник, на който децата можеха да стоят будни до след полунощ и да посрещнат новото столетие — чува новината, че един млад английски мисионер на име Сидни Брукс е бил жестоко убит в далечен Шандун. Изглежда, бяха го издебнали, докато яздел сам по провинциален път през последната вечер от старата година. Първоначално никой не спомена Боксърите, но всички знаеха, че това е тяхна работа.

Зимното откъсване от реалността беше приключило.

Около седмица по-късно доктор Еъртън получи писмо от приятел в Синин, който познаваше господин Брукс и беше научил кървавите подробности за убийството му. Голото му тяло било открито в канавка. Бил насечен и осакатен от хиляди удари с нож. Главата му била отрязана. Най-ужасното беше, че убийците били пробили дупка в носа му, през която прокарали връв. В последните си мигове нещастникът бил воден като магаре от ликуващите си похитители. Забележителното беше, че господин Брукс очевидно бе предчувствал съдбата си. На Коледа бил казал на сестра си, че сънувал името си в списъка на мъчениците, който висял в галерията на колежа му. Писмото заключаваше, че наистина господин Брукс се е превърнал в християнски мъченик, умрял с радост за своята вяра и Обществото за разпространение на божията истина.

Седмица след това пък докторът получи писмо от свой приятел мисионер, който живееше близо до Баодин в Югозападен Чих-ли. Той му съобщаваше, че е решил да се върне в Англия. Пишеше, че властите в неговия район твърде дълго не обръщали внимание на дейността на Боксърите, а тя ставала с всеки изминал ден все по-открита и опасна, затова се боял за съпругата и децата си.

— Уедърс винаги е бил кротък човек — беше казал Еъртън на Нели, докато си пиеха кафето. — Струваше ми се, че не е подходящ за мисионерския живот.

— Поне проявява загриженост за семейството си — отвърна Нели, — което не може да се каже за други хора. И не си крие главата в пясъка.

— Какво искаш да кажеш? Кой си крие главата в пясъка, Нели? Проучих въпроса от най-сигурен източник и ме увериха, че няма защо да се боя от Боксьорите, поне не в Шишан.

— Така казваш ти, скъпи, но аз се безпокоя за децата.

— Това не е в стила ти, любов моя. — Той се протегна през масата и хвана ръката ѝ. — Слугите пак са ти разказвали слухове, нали? Не бива да позволяваш на Джени и Джордж да клюкарстват с А Ли и да вярват на глупостите му. Обещавам ти, че ако чуя нещо конкретно, ще ви кача с децата на първия кораб, който заминава от Китай. А ако се стигне дотам, аз също ще ви последвам. Но няма никакви причини за паника, скъпа. Стига, Нели, с теб живеем в Китай от достатъчно време, за да приемаме сериозно слуховете и клюките. Пък и аз веднага бих разбрал, ако нещо ни заплашва. Мандаринът ще ме предупреди. Можем да разчитаме на това. Знаеш, че съм прав.

Други убийства не последваха. Всъщност убийците на господин Брукс бързо бяха открити и екзекутирани от властите. Объркващото беше, че те бяха и бандити, и Боксьори, или по-точно група бандити, предрешени като майстори на бойните изкуства.

— Значи нищо не е доказано — каза докторът, — пък и цялата работа е станала далеч оттук.

Но нещата нямаше да минат толкова леко. Кръстникът на Джени, доктор Уилсън, член на Шотландската медицинска мисия и най-добър приятел на Еъртън в Китай, му написа дълго писмо към средата на февруари. Предишната година го бяха прехвърлили в мисия близо до Тайюан. Той пишеше как през последните два месеца манията по Боксьорите внезапно се насочила на запад и преминала от Чих-ли в Шанси, където се разпространявала като горски пожар. В селата в този район позволявали на Боксьорите открито да упражняват бойните си изкуства в храмовите дворове, а понякога и да издигат олтарите си пред самите порти на *ямена*. Между християнските семейства и местните селяни, чиито синове масово се присъединявали към бандите на Боксьорите, се появили търкания. Дори местната аристокрация подпомагала обществата по бойни изкуства. Но доктор Уилсън не се предаваше. Беше чул, че от Пекин са назначили нов влиятелен

губернатор, който да поеме провинцията и очакваше скорошното му пристигане да сложи край на безредиците.

— Казах ли ти, Нели? — обади се Еъртън, след като ѝ прочете писмото. — Това показва, че правителството взима мерки срещу бунтовници като Боксьорите. Още една проява на сила и Боксьорите ще изчезнат обратно в суеверията и фолклора, от който произлизат.

Но когато три седмици по-късно получиха ново писмо от доктор Уилсън, в него се изразяваше разочарование и изненада, че новият губернатор не бил друг, а същият Ю, който беше освободен от поста си в Шандун предишната година заради симпатии към Боксьорите. Вместо да прати войските си да се справят с тях, той си беше назначил отряд майстори на бойните изкуства за лична охрана. Нели и докторът не говориха много след получаването на това писмо. Дрънченето на ножове и вилици по чиниите беше единственият звук, който нарушаваше мрачната тишина, която се възцари на масата.

Единствената утеха беше, че тези събития се случваха все още твърде далеч.

Но чуждестранната общност, която се събра в лагера на хер Фишер в един студен ден в края на март, за да приветства пристигането на първия влак от Тиендзин, не беше вече безучастна.

---

[1] Китайска мярка за дължина, около — 0,5 км. — Б.пр. ↑

[2] Червено вино. — Б.ред. ↑

[3] Швейцарско сирене на дупки. — Б.ред. ↑

ГЛАВА 8

„Гледахме майсторите на бойни изкуства на площада — едно момче счупи желязна пръчка с юмруци.“

С лъскав цилиндър и прекалено голям фрак, хер Фишер се взираше неловко през бинокъла си. Голяма любопитна тълпа беше последвала паланкина на мандарина по главната улица на града и през портите и полята зад тях. Немецът виждаше прахта, която се виеше над нераззеленилите се още живи плетове. Процесията сигурно беше от няколко хиляди души. Макар да не можеше да различи отделните фигури, виждаше няколко знамена и много хвърчила, чуваше свиренето на рогове и силни викове. Перспективата за пристигането на първата огнена каруца в Шишан очевидно бе предизвикала голямо вълнение сред обикновените хора. Чудеше се дали щеше да има достатъчно място за всички.

Той бръкна в джоба на жилетката си и погледна часовника. Пресметна, че процесията беше на около двадесет минути път от лагера. Важно беше мандаринът да заеме мястото си на издигнатата платформа под знамената и украсата поне петнадесет минути преди локомотивът да се покаже в далечината. А това щеше да стане скоро. Той вече бе чул свирката на влака. Отдавна трябва да беше минал през тунела и сега сигурно пътуваше през полето. Успокои се, че инженер Бауърс е стабилен човек, на който можеше да се разчита. Беше му дал инструкции да пристигне в Шишан точно в дванадесет на обяд. Дотогава имаше още време. Още нямаше единадесет и десет.

С Чарли бяха планирали всичко до последния детайл. Той беше горд с почетната трибуна, която напомняше павилион. Въпреки студеното мартенско време, тежките платнища и печките с въглища я поддържаха достатъчно топла, така че голяма част от чужденците дори бяха съблекли тежките си кожени палта. Храна и пиетета чакаха на

масите отзад, а прислужниците бяха отлично обучени. Оставаше само мандаринът да се появи.

Той нервно прегледа бележките за речта си.

„Ваша светлост — започна той, — за мен е изключително удоволствие и чест...“ Не, по-добре беше да го нарече „Високопочитаеми мандарине“. Не можеше да реши. Трябваше да преглътне гордостта си и да помоли почитаемия Манърс за съвет. Този човек беше арогантен и непочтителен, но от благороден произход и сигурно знаеше правилния начин на обръщение във висшето общество, макар самият той да не се държеше винаги като джентълмен. Днес дори не носеше официално облекло, което според хер Фишер беше задължително за случая. Той хвърли гневен поглед към англичанина, който разсеяно пушеше на мястото зад него. Чиновник от железниците, облечен в кафяв костюм! Подозираше, че е проявил тази непочтителна небрежност, само за да го подразни. Хер Фишер погледна към другите чужденци, седнали на един ред на официалната трибуна. Поне докторът, Деламер и Кабът си бяха дали труда да се облекат подходящо, макар че цилиндърът изглеждаше смешно малък на голямата глава на младежа и раменете му изпъваха редингота до спукване. Това нямаше значение. Важен беше принципът. Нещата трябваше да се правят, както подобава.

Не можеше да се оплаче и от дамите. Госпожа Еъртън бе изключително добре облечена за случая с голямата си шапка с цветя и вталената рокля на сини райета с модни бухнали ръкави. Хер Фишер винаги я бе смятал за великолепа жена. Възхищаваше се на благородната ѝ осанка, на прекрасната ѝ кестенява коса. Освен това бе впечатлен от начина, по който дори в тази варварска страна, тя успяваше да поддържа чист и подреден дом, с който съпругът ѝ се гордееше. И една германка не би била по-голяма гордост за семейството си. Той одобрително отбеляза, че децата ѝ бяха изкъпани и облечени в очарователни моряшки костюмчета. Седяха тихо и гледаха с учудване наскоро завършения мост, украсен със знамена; стройните редици работници, подредени от всяка страна на релсите с чукове и кирки на раменете; оркестърът, който настройваше инструментите си и лъскавите сребристи релси, които гордо се простираха от далечината до буферите пред трибуната. Да, гледката наистина си заслужаваше. Великолепно постижение, завършено в

срок. Съвременна железопътна линия за съвременен Китай. Очите му се насълзиха за миг. Той и приятелят му Чарли имаха основания да се гордеят. Макар и в малък мащаб, те творяха историята.

Той прочисти гърлото си и погледна зад Еъртън и двете монахини — божичко, те изглеждаха по-въодушевени и от децата — към мястото, където седеше госпожица Деламер с годеника си. Както обикновено тя сияеше от младост и красота в модерната си лилава рокля и сламена шапка. Как беше разцъфнала през последните няколко месеца! Момичето се бе превърнало в жена. И преди винаги бе радост за окото, но сега в маниерите ѝ се долавяше повече зрялост и самоувереност, която си личеше във вирнатата ѝ брадичка и предизвикателния поглед. От цялото ѝ същество лъхаше страст. Тя блестеше в очите ѝ и трептеше по устните ѝ; личеше в нетърпението, в потиснатото очакване, което се проявяваше в резките ѝ движения и нервното въртене на главата. Естествено, тя бързаше да се омъжи. Какво друго би могло да бъде? Хер Фишер беше ерген, но можеше да разпознае кога лицето на една жена сияе от любов. Да, Кабът беше голям късметлия. А сега като Майска кралица тя бе дошла да краси неговата церемония. И той се почувства горд от уважението, което му засвидетелстваха чуждестранните жители на Шишан.

Единствено Манърс го бе разочаровал. Е, не му беше за пръв път.

— Господин Манърс — каза той, — бих ли могъл да се посъветвам с вас? Моля ви, кажете ми как е по-подходящо да се обърна към мандарина — ваша светлост, многоуважаеми? Ваше благородие?

— Защо не опитате с „почитаеми“ или „велики“? — провлече Манърс. — Можете да кажете каквото си искате, приятелю. Това няма да се отрази върху превода на Чарли.

— Господин Манърс, заради железопътната компания не мога да допусна грешки на английски или китайски. За нас е чест, че магистратът ще открие гарата и трябва да се отнесем към него с дължимото уважение.

— Единственият път, когато съм се обръщал към магистрат — обади се Деламер, — беше, за да му кажа „Извинете, ваша чест, ама не бях аз“, но той пак ме глоби десет шилинга и ме изправи пред мировия съд.

— Тихо, татко — каза Хелън Франсис.

Хер Фишер безутешно започна да поправя бележките си с молив, който извади от горния си джоб. После отново погледна часовника си. Беше единадесет и двадесет и пет, а мандаринът още го нямаше.

— Възхищавам се на приготовленията. Заслужавате искрени поздравления, хер Фишер — каза докторът, който беше забелязал безпокойството му. — Какъв триумф! Днес трябва да се гордеете със себе си.

— Можете да ме поздравите, когато церемонията свърши — каза германецът. — Притеснявам се, че идват твърде много хора.

— За да почетат труда ви, приятелю — обади се Деламер. — Съвсем заслужено. — Внезапна мисъл го накара да се намръщи. — Надявам се, че между тълпата няма Боксьори. Не са ли железопътните линии едно от нещата, срещу които се бореха? Призраци и духове, които се движат по релси, огнедишащи чудовища — не ги ли наричаха така?

— Деламер, моментът не е подходящ... — опита се да го прекъсне докторът.

— Не се тревожи, Еъртън, няма нищо страшно — продължи търговецът, без да му обръща внимание. — Селските суеверия са винаги едни и същи. Веднъж в Асам имахме проблеми. Когато поставиха електрически генератор в калаената мина, избухнаха въстанията. Идиотите решили, че щял да пробуди дявола или някакъв си древен бог. Но ние управлявахме там, така че нямаше значение. Малко са нещата, които не могат да се оправят с няколко куршума. Номерът е да застреляш водача.

— Но тук не управляваме — обади се Манърс в последвалата тишина.

— Мандаринът управлява, а той е стабилен човек, нали? Да не забравяме майор Лин и неговите войници.

— Ако се стигне дотам, сигурен ли сте по кого ще стреля майор Лин? — попита Манърс.

Хер Фишер, който ги слушаше с нарастваща тревога, не можа да се сдържи.

— Господа, господа — извика той, — какви са тези приказки за стрелба? Днес е празник. Ден на прогреса. Историческа дата. — Погледна бележките си. — Ето как съм го казал. „Ние отричаме суеверието. Разрушаваме феодализма и премахваме тиранията на

бедността и нуждата. С парните локомотиви ние впрягаме силата на мнозинството в полза на прогреса на цялото човечество.“ Ето и тук: „Ние ще пробудим Китай от вековния му сън и ще раздвижим нови сили, за които Шишан дори не подозира...“

— Мисля, че точно от тези нови сили се бои господин Деламер — язвително се засмя Манърс. — От Боксьорите.

— Не, не, не! — Лицето на хер Фишер бе пламнало от гняв. — Говоря за съвременни разумни сили, икономически сили, не за Боксьорите!

— Подозирам, че преди да видим едните, ще трябва да се справим с другите, приятелю. Не подценявайте постижението си, хер директор. Днес вие ще докарате големия демон по линията. Барабаните бият. Шаманите са разгневени. Туземците се бунтуват.

Хер Фишер трепереше от гняв. Той се изправи в цял ръст.

— Господин Манърс, не забравяйте, че сте служител на железопътна компания „Пекин — Мукден“ и аз... съм ваш началник. Да, сър, така е. Освен това съм инженер. И не съм прекарал последната година в правене на... демони.

Манърс се разсмя в лицето на развълнувания си колега, който ядосано се обърна и се престори, че подрежда книжата си върху трибуната.

Доктор Еъртън, вечният миротворец, се опита да се намеси.

— Господин Манърс — каза той тихо, — не е разумно да говорите за Боксьорите, когато наблизо има впечатлителни деца. — Той кимна към Джени и Джордж, които ги гледаха с широко отворени очи.

— Освен това смятам, че би трябвало да се съобразявате с чувствата на хер Фишер, особено днес.

— Да, по-кратко, приятелю — промърмори Деламер, който започваше да се чувства виновен, че е започнал разговора. — Може би е добре да му се извиниш. Да разведриш обстановката.

— Татко! — изсъска Хелън Франсис, но беше твърде късно.

Манърс се усмихваше опасно.

— Да се извиня ли, господин Деламер? Много добре. Не можем да позволим малкият тевтонец да се разстрои на този голям ден, нали? — И той стана от стола си.

Докторът се изправи, сякаш искаше да го спре.

— Моля ви, бъдете дискретен.

Фишер, който беше чул всяка дума, се обърна с блеснали очи.

— Хер Манърс, предупреждавам ви. Ако кажете още една непочтителна дума, ще ви изгоня от платформата.

И той вдигна юмруци.

В този миг процесията на мандарина нахлу на гарата с развети знамена, под звука на барабаните и тръбенето на роговете. Хер Фишер се обърна и видя носачите да свалят паланкина от раменете си до трибуната. Войниците на майор Лин отблъснаха засмяното море от любопитни лица. Мандаринът излезе и бързо се изкачи по стълбите до мястото, където го очакваха чужденците. На лицето му изгря широка усмивка.

Хер Фишер с ужас установи, че ръцете му още са вдигнати във въздуха. Бързо ги свали и се поклони дълбоко. Гърлото му беше пресъхнало. Къде беше преводачът Чарли?

— Ваша светлост — дрезгаво каза той, — от името на железопътната компания „Пекин — Мукден“, добре дошли в депото на Шишан.

Но когато се изправи, за свое огорчение видя, че мандаринът го беше отминал сякаш не съществува и стискаше ръката на омразния Манърс. Дватама си разменяха комплименти на китайски като стари приятели. После магистратът забеляза Еъртън и последваха нови поздрави, смях и възторжено потупване по раменете. Хер Фишер започна да се чувства излишен на собствената си церемония.

След цяла вечност той видя, че докторът го показва на мандарина. Китаецът се обърна и се усмихна учтиво. „Най-послед церемонията тръгва, както трябва“, помисли си хер Фишер, докато се кланяше. Но когато вдигна очи, мандаринът отново беше с гръб към него, този път, за да погали двете деца на Еъртън, които очевидно го интересуваха повече от хер Фишер. Той разроши косите им, оципа ги по бузите и радостно ахна, когато Джени го поздрави на приличен китайски.

Мандаринът излъчваше благоразположение. Прие реверансите на дамите с удоволствие и изгледа монахините с иронично забавление. Самият той се поклони елегантно на госпожа Еъртън — знак на уважение към стария му партньор в дебатите *дайфу*. Разсеяно остави Деламер и Кабът да стиснат ръката му и спря за един дълъг миг пред

Хелън Франсис, оглеждайки я без срам от главата до петите. После каза на Хенри Манърс нещо, което го накара да избухне в смях, дори докторът леко се усмихна, а бузите на Том Кабът пламнаха. Хелън Франсис, която не подозираше, че говорят за нея, се оглеждаше в недоумение. Мандаринът се засмя на глас, хвана притеснения Том за ръка и леко стисна бицепса му. После леко побутна Хелън Франсис към годеника ѝ, свърза ръцете им, отстъпи назад като скулптор, който се любува на произведението си и отново каза на Манърс нещо, което предизвика учтив смях наоколо.

— Какво каза? Какво каза? — прошепна Фишер на Чарли, който най-после стоеше до него, след като беше настанил останалите китайски сановници, между които бяха Джин лао и майор Лин.

— Боя се, че забележката му беше доста груба — скромно отвърна Чарли. — Бих казал, че се държи доста неофициално.

— Би ли ми превел, моля? — Не искаше думите му да прозвучат рязко, но търпението му се изчерпваше.

— Той каза — понижи глас до шепот Чарли, — че господин Кабът е силен като боен кон и не е чудно, че госпожица Деламер е предпочела да се ожени за него. И че ако господин Манърс иска да се ожени, най-добре да почне да тренира, защото колкото и добър ездач да е, всички жени искат силен кон, когото да управляват. После каза нещо пикантно за кобилите и жребците. Казах ви, беше грубичко.

— Това е непоносимо — промърмори Фишер. — Ние организираме церемония по повод на историческо събитие, а те се държат все едно са на... коктейл. Влакът ще бъде тук всеки миг.

Той извади носната си кърпичка и избърса потта от челото си. Внезапно мандаринът се оказа пред него, широко усмихнат. Беше хванал под ръка доктора и Хенри Манърс и кой знае защо през ума на хер Фишер мина нелепото сравнение с невъзпитана домакиня, която води със себе си двама от гостите, за да посрещне трети. Той бързо натъпка кърпичката в джоба си, тракна с токове и се поклони за трети път.

— Ваше величество, искам да кажа, ваша светлост, добре дошли в нашето депо.

Внезапно се сепна от изненада, защото някой закрепця до ухото му. Беше Чарли, който енергично превеждаше.

Мандаринът го огледа внимателно, присвил очи.

— Значи това е великият инженер — усмихна се той, — чието постижение ще отпразнуваме днес. Отначало го взех за велик воин, който се кани да се бие с мен — и той вдигна юмруци в позата, в която беше заварил при идването си германеца. — Така ли практикувате на запад бойните си изкуства? — И той потупа ужасения хер Фишер по гърдите леко, но с изненадваща сила, така че инженерът изгуби равновесие. В същия миг една силна ръка го подхвана, а после мандаринът сърдечно го потупа по гърба и ревейки от смях го поведе за ръка към мястото на първия ред, което се отличаваше с червената си възглавница. — А сега почитаеми инженер сяншен, седни при мен и ми разкажи за всички чудеса на съвременната наука, които си ни донесъл.

— Не знам какво да кажа. Написал съм си реч — каза хер Фишер, търсейки тревожно бележките, които беше оставил на трибуната.

— Отлично, отлично — каза мандаринът, намествайки се на стола. — Случаят е подходящ за реч. — Той се прозя и се огледа, сякаш нещо липсваше. — Не бих имал нищо против да пийна нещо — промърмори той. — Донесете ми нещо странно и западно. Днес съм на гости във вашия свят и ми се иска да опитам всичко ново. *Дайфу*, коя беше онази напитка, за която винаги казваш, че превъзхожда нашите вина?

— Навярно е ставало дума за уиски, *да рен* — усмихнат се поклони докторът. — За нас, шотландците, то е еликсирът на живота. Но Хер Фишер смята, че неговият немски шнапс е по-хубав дори от него. Така ли е, скъпи приятелю?

— Но, доктор Еъртън, шнапсът е за тоста. За след церемонията. Още не му е време. За началото съм предвидил само бисквити и лимонада.

— Бог да ни е на помощ — въздъхна Манърс и театрално завъртя очи.

Хелън Франсис го видя и раменете ѝ се разтресоха от смях, макар тя отчаяно да се опита да го прикрие с кашлица. Том, който седеше сковано със скръстени ръце, я погледна строго.

— За бога, Ейч Еф — прошепна той, — и без това положението е неприятно.

— Аз... съжалявам — преглътна тя със сълзи на бузите и бързо издигаща се гръд. — Н-не мога да...

В този миг Манърс ѝ намигна и всичко започна отначало. За миг Том го изгледа с омраза.

По това време мандаринът гледаше със съмнение бисквитата, която държеше между палеца и средния пръст на едната си ръка, докато в другата крепеше чаша лимонада.

— Тези черни неща вътре — питаше той, — някакви насекоми ли са?

— Не, *да рен*, в никакъв случай. Това са плодове. Стафиди. Сушено грозде — бързо каза докторът.

Манърс не издържа и се намеси.

— Но производителите се стараят да ги правят подобни на размазани мухи, *да рен*. Така са по-привлекателни.

Нов сподавен смях прозвуча от мястото на Хелън Франсис и децата се присъединиха към него.

— Много интересно — каза мандаринът и отхапа. — И вкусно.

Напълно деморализиран, хер Фишер се отправи към трибуната и погледна часовника си. Вече беше дванадесет без една минута, а церемонията изоставаше. Надяваше се Бауърс да закъснее, иначе нямаше да успее да довърши речта си. Той огледа нервно над очилата си публиката, бърбещата тълпа, кулитата край релсите, сановниците зад себе си. Мандаринът изглеждаше удобно настанен и се взираше в чинията с бисквити. Зад него един възрастен служител с дълга бяла брада старателно изчопляше стафидите.

— Ваше величество — надвика то тълпата, — дами и господа, днес е исторически ден.

Чарли го гледаше мълчаливо.

— Хайде, превеждай — изсъска хер Фишер. — Какво става с теб?

— Сигурен ли сте, че искате да кажете „величество“, хер Фишер и дали е подходящо? Мандаринът не е император... Добре, добре, ще го превода — каза Чарли, когато видя изражението на шефа си, и вдигна ръка. Преведе го като „О, божествен и загадъчен *да рен*, благородници и селяни...“

— Божествен и загадъчен? — повтори мандаринът. — Досега не ме бяха наричали така. Колко очарователно. — Той се обърна към

Еъртън. — Вие не ме смятате за божествен и загадъчен, нали, *дайфу*?

— Загадъчен може би, *да рен*, но не и божествен. Мисля, че възгледите ми по въпроса са ви известни.

Мандаринът се облегна удобно на стола. Нищо не би му доставило по-голямо удоволствие от един философски дебат с приятеля му, защото вече беше отегчен от високопарните фрази, които се лееха от устата на хер Фишер. Всъщност никой от китайските официални лица не слушаше речта на германеца, затова той и Чарли постепенно повишиха глас, за да надвикат приказките зад гърба си.

Междувременно мандаринът отговаряше на предизвикателството на Еъртън.

— Разбира се, че знам възгледите ви — каза той с копринен глас. — Вие обожавате тираничния Исус Христос с неговите ужасно крайни възгледи за добро и зло. Трепери и се подчинявай. Трепери и се подчинявай. Не съм ли прав?

— Не е така, *да рен*. Моят бог е бог на безкрайната милост и любов.

— Така казвате вие, но аз прочетох Десетте заповеди. Почитай само Мен. Не кради. Не убивай. Не спи с жената на ближния си... Кажете ми, *дайфу*, смятате ли, че вашият Исус е харесвал живота си на земята? Ма На Си сяншен — обърна се той към Хенри, — ние с *дайфу* сме стари хора. Вие сте млад и затова сте мъдър. Какво мислите за християнските божии заповеди? Добрият доктор смята, че е грешно да легнеш с чужда жена. Разбира се, като магистрат, така мисля и аз. Но аз вече не съм млад. Ма На Си, кажете на стареца, грешно ли е да обичаш чужда жена?

Любезната му усмивка сякаш обгърна цялата чуждестранна общност. Докторът внимателно го наблюдаваше. Сторило ли му се беше или дръпнатите очи се бяха спрели за миг върху Хелън Франсис и Том? А след това не застинаха ли за миг върху скованата фигура на майор Лин? Не беше сигурен, но познаваше отдавна мандарина и усети, че е намислил нещо. Възможно ли бе в този въпрос да има някакво скрито значение, предизвикателство или сигнал, който мандаринът предаваше на младия Манърс, докато се гледаха в очите? За нищо на света не би могъл да си представи какво би било то. Освен... Но не, вече беше отхвърлил подозренията на Нели като неоснователни предразсъдъци. Двете жени не се обичаха. Така и не се

разбраха, откакто Хелън Франсис беше отказала предложението на Нели да работи в болницата и отношенията им не се бяха подобрили, докато бе гостувала в къщата им по време на продължителното пътуване на Франк и Том на север. Обикновено Нели точно преценяваше хората, но в този случай, изглежда, беше под въздействието на чувствата си и се държеше като клюкарка. Той лично никога не беше виждал нещо осъдително в поведението на госпожица Деламер, да не говорим за никакви признаци за незаконна връзка с Манърс. Тя беше приятна, добре възпитана млада дама. Докторът твърдо вярваше, че отношенията ѝ с Манърс са просто приятелски. Човек трябваше само да види Хелън Франсис и Том заедно, за да разбере колко са влюбени. Освен това Манърс и Том бяха приятели. Пък и той знаеше, че желанията на младия Хенри бяха насочени другаде, защото неведнъж го бе виждал вечер да излиза от уличката, която водеше до онова ужасно заведение, което посещаваше Франк Деламер. „Дворецът на небесната наслада“ или каквото му беше името. Не беше негова работа да съди Манърс. Младежите си бяха младежи и той никога не бе смятал, че Хенри е изключение. Но в едно беше сигурен — ако Манърс търсеше забавления при куртизанките, нямаше начин в същото време да ухажва годеницата на приятеля си. Никой не можеше да бъде толкова покварен. Какво тогава намекваше мандаринът? Ако изобщо намекваше нещо. И как би могъл да знае за Манърс и Хелън Франсис? А какво означаваше погледът му към майор Лин? „Стига, стари глупако — каза си той. — Още малко и ще започнеш да преследваш собствената си сянка.“ Междувременно на лицето на Манърс се бе появила обичайната му ленива усмивка.

— Аз съм само обикновен войник, *да рен*, и не съм свикнал да обсъждам такива възвисени философски проблеми.

— Ха-ха! Възвисени философски проблеми! Така ли наричате прелюбодейството? Хайде, Ма На Си, задавам ви теоретичен въпрос. Докато добрият инженер отегчава тълпата с уроците си по история и възхвалява на машините, какво по-хубаво от това да се позабавляваме с цивилизована дискусия? Кажете ми какъв е вашият отговор.

— Както казах, *да рен*, аз съм само войник и моят морал, ако имам такъв — досега не съм мислил по въпроса, — вероятно се корени във военния устав.

— Така ли? И какво гласи той?

Усмивката на Манърс стана още по-широка.

— Никога да не пропускам възможност да си осигуря тактическо предимство на бойното поле. Мисля, че Наполеон беше казал, че най-успешният път към това е смелостта.

— Ха! Смелостта! Чуйте го, *дайфу*. Този млад мъж знае какво точно иска и как да го получи. Разбира се, няма да разкрие как го прави на стари бърборковци като мен и вас, които могат само да се топят на огъня и да обсъждат религията. Младите са такива егоисти, не мислите ли? И са много жестоки. Казвал ли съм ви — продължи той — една максима на прародителя на най-прочутите ни императори, великият Чингис хан, за когото казват, че завладял целия свят със своята армия? Той бил войник, Ма На Си, като вас и като нашия майор Лин. Знаете ли какво е казал? — Мандаринът притвори очи и унесено зарецитира: — „Няма по-голямо удоволствие от това да победиш врага с измама, да го посечеш, да поробиш децата му, да изгориш реколтата му и да вкараш съпругите и дъщерите му в леглото си.“

— Това е чудовищно и варварско. Това е грешно — каза докторът.

— Да, така е. То противоречи на почти всички ваши божии заповеди. Но звучи искрено, нали, Ма На Си? Какво е кредото на война? Всъщност то е също така абсолютно и неумолимо като разделянето на добро и зло, на което се подчинявате във вашата религия. Само че ценностите са обърнати. Бих искал да присъствам на разговор между моя Чингис и вашия Исус Христос. Сигурно би бил много интересен, нали?

— *Да рен*, не мога да приема да се шегувате с подобни неща. Всичко си има граници.

— Но аз не се шегувам, *дайфу*. Аз и ние представляваме две противоположности. Вие сте идеалист, аз съм прагматик. Или поне така ми се струва. Но наистина ли сме толкова различни? Може би някой ден вие ще действате като прагматик, а аз като идеалист. Кой знае? Кой би могъл да каже какво ни е подготвила съдбата в тези несигурни и променящи се времена? Какво ще бъде вашето изпитание? Ами моето? Ще останем ли и двамата верни на възгледите си? Или ще се окажем в същото положение като младия Ма На Си, който си осигурява тактическо предимство на бойното поле? Но чуйте, какъв е този силен шум, който заглушава речта на инженера, и това

пронизително свирене? Дали това не е най-последният звук на цивилизацията, който очаквахме? Това ли е прогресът, който ни обещавахте, дайфу? Извинете ме, но в този случай ми се струва, че цивилизацията приема доста агресивни физически измерения.

Всички очи бяха втренчени в релсите и бързо приближаващия облак дим. Въздухът отекваше от изпускането на парата и тракането на вагоните по релсите. Изумен вик се изтръгна от тълпата, която се раздвижи като петниста змия, когато всички едновременно се опитаха да се изправят на пръсти, за да виждат по-добре. Дори онези на трибуната — повечето от които със сигурност бяха виждали вече влак — се надигнаха като хипнотизирани при вида на трещящата маса лъскав метал, която се носеше към тях. Сега коминът и парният котел ясно се виждаха. Свирката зави като глутница вълци, сирената застърга като вятър върху заснежена скала. Коминът блъвна сив дим, синкава пара се завихри от двете му страни като вълни, разцепени от устремена напред шхуна. Хер Фишер, който беше зарязал речта си — така или иначе по средата беше разбрал, че никой не го слуша, — различи усмихващото се лице с големи бакенбарди на инженер Бауърс, който енергично дърпаше въжето. Китайските му огньари висяха от локомотива и се усмихваха развълнувани. Хер Фишер разбра, че Бауърс възнамерява да вкара локомотива в депото с пълна пара, за да бъде по-ефектно, сигурен, че спирачките ще удържат огнената „колесница“, преди да се блъсне в буферите. И сега като „Летящия холандец“, носен към пристанището от буря, влакът беше стигнал началото на лагера.

— Браво, Фишер! Браво! — чу той гласа на доктора до себе си.

— Прекрасно! — извика Деламер.

Хвърли бърз поглед на китайските си гости. Мандаринът седеше невъзмутимо, както и майорът. Сенешалът се беше облегал назад, очевидно уплашен. Тълпата също показваше признаци на страх, някои се блъскаха напред-назад, но редицата железопътни работници ги предпазваше да стигнат до релсите и да пострадат. „Всичко ще мине добре“, каза си той.

Чу остро скърцане на спирачките и видя, че Бауърс беше изчислил всичко идеално. С тракане и стон на метал локомотивът разтърси релсите. Виждаше потоците искри, които летяха от здравите колела. Локомотивът сякаш все още се носеше напред с пълна скорост,

но Фишер знаеше, че ще спре след стотина метра. Искаше му се да извика от радост.

И тогава видя, че на релсите стои човек.

В същия момент го забеляза и тълпата. Чу се странен звук, нещо между колективна въздишка и вик. Бауърс също го видя и направи всичко, което можеше — включи на задна и даде максимална скорост. Облаци пара се появиха от двете страни на локомотива, но влакът не можеше да спре по-бързо. Онези, които стояха най-близо до релсите, се опитваха да отстъпят, докато другите отзад, се бутаха напред, за да видят какво става. Хер Фишер видя, че в получилото се меле имаше стъпкани хора. Письците им се смесваха с общия вик на паника, който се носеше от всички страни. Хелън Франсис разпозна мъжа веднага щом го видя и студени тръпки побиха гърба ѝ. Баща ѝ изсъска: „Пак този!“, а лицето на Том преbledня.

Беше свещеникът на Боксърите, който спокойно стоеше на релсите, докато гибелта връхлиташе върху него. Той вдига ръка като магьосник, който отблъсква зъл дух, после изчезна в парата и металното чудовище мина върху него.

На няколко метра от буферите локомотивът спря и изпусна за последно пара. После над лагера се възцари тишина. Заглъхващото свистене на охлаждащия се двигател и стенанията на премазаните сякаш подсилваха тишината.

Хер Фишер беше шокиран като всички останали. Той дори се чувстваше отговорен за инцидента, но въпреки това или точно затова, мислеше, че единственият начин да възстанови реда е да продължи с церемонията. Без да обръща внимание на факта, че доктор Еъртън, монахините и Том вече са се спуснали от трибуната, за да се опитат да помогнат на ранените и монаха, той се поклони пред мандарина.

— Ваша светлост, моля ви — каза и му даде знак да го последва на трибуната.

Там му показа една ръчка, която да дръпне. Заедно с Чарли внимателно бяха обмислили всичко. Когато мандаринът дръпна ръчката, една бутилка шампанско увисна от кола и се разби в горещия котел на локомотива. В същото време въжетата, които придържаха една мрежа на покрива се отпуснаха и дъжд сухи цветни листенца се посипа над влака и тълпата.

— От името на железопътна компания „Пекин — Мукден“, официално обявявам линията Тиендзин — Шишан за открита — каза хер Фишер.

Точно в този миг пристигна и шнапсът. Това бе и сигналът малкият оркестър, когото Чарли обучаваше от месеци, да засвири леко фалшива, но весела версия на „Гари Оуен“.

Бяха нужни известно време и усилия от страна на войниците на майор Лин, за да се въдвори ред. Чудовищната машина беше подплашила тълпата. Всички бяха шокирани от явната смърт на будисткия монах и се уплашиха още повече, когато под колелата на влака не бе открита и следа от тялото му. Нима магията на Боксьорите беше по-силна от западната? Вярно ли беше, че последователите на Юмруци за хармония не можели да бъдат наранени от оръжията или машините на океанските дяволи? Мнозина виждаха за пръв път с очите си доказателство, че движението на Боксьорите съществува. Всички бяха чували за него и знаеха, че процъфтява в други градове. Но днес дяволската природа на чуждестранната машина — адския шум и дяволските пари, паниката, която беше предизвикала с приближаването си — и смелата и успешна защита на духовния водач на Боксьорите беше накарала голяма част от присъстващите да се замислят за събитията, за които досега само бяха чували от фанатичните речи на бунтовници и шарлатани. Най-много ги ядосаха цветните листчета, разпръснати от Фишер и оркестърът, който нетактично бе продължил да свири тържествената западна мелодия. Сякаш чужденците умишлено се подиграваха със суеверието им и злорадстваха по повод смъртта на свещеника. Някои си спомниха арогантната реч на чуждестранния инженер — малко си бяха дали труда да я слушат, но сега си припомнях думите му и ги украсяваха. Не се ли бе похвалил, че създава нови сили, които ще унищожат старите им традиции? Че чудовищните машини като тази огнена каруца в бъдеще ще намалят труда на честните работници, на каруцарите и носачите, чийто живот зависеше от стоките, които вече щяха да се пренасят от тази машина от метал и огън? Не беше ли стигнал дори по-далеч, казвайки, че западната наука — магия с друго име — ще промени начина им на живот, ще разруши старото общество

и ще го замени с нови идеи? Не беше ли това опит да се предизвика вечния космически ред и да се разклати Драконовия трон? Не след дълго настроението на тълпата се превърна в гняв и първите камъни полетяха към влака, чупейки прозорците на няколко вагона.

Майор Лин трябваше да изпрати рота войници, за да спасят доктора, съпругата му, двете монахини, Том и Хелън Франсис, които още бяха долу и оказваха медицинска помощ на пострадалите. Те бяха заобиколени от тълпа ядосани младежи, които отначало им крещяха обиди, после ги замеряха с кал и накрая с камъни. Сестра Елена бе ударена в слепоочието и получи временно сътресение на мозъка. Достатъчно беше войниците да изстрелят един залп във въздуха, за да се разпръснат размирниците. След това докторът и помощниците му спокойно продължиха работата си, пазени от хората на майор Лин. За щастие, малцина бяха сериозно ранени. Пациентите бяха преглеждани и обслужвани бързо и ефективно и не след дълго групата се завърна на тържествената трибуна, където беше в безопасност.

Бауърс, екипът му и двамата пътници, които бяха пътували с тях до Шишан, също трябваше да бъдат придружени дотам. Висок брадат мъж с пуританско възпитание, машинистът беше изпълнен с угризения, че е прегазил човек и се обърка, когато му казаха, че няма тяло.

— Видях го — каза той. — С очите си видях как падна под колелата. Никой не би могъл да оцелее, след като го сгази влак. Щом няма тяло, значи някой го е преместил. Няма друг начин да го обясним.

Манърс беше разпознал един от пътниците във влака.

— Таро-сан — каза извика той изпод тентата. — Ах, ти, старо куче! Значи си приел поканата ми.

После се приближи и прегърна високия, добре сложен японец, елегантен и самоуверен в западняшките си дрехи. На раменете му небрежно беше наметнат шинел. Имаше тънки мустачки, а веждите му бяха склучени в престорен гняв.

— Скъпи приятелю Манърс — каза той на идеален английски, — след като получих телеграмата ти за лова тук, нима можех да устоя?

— Ела да те представя — каза Хенри.

Мандаринът седеше сам на малка маса, на която имаше купчина сандвичи с осолено говеждо, които опитваше с шнапса си. Ако бунтовното поведение на тълпата го беше разстроило, това не си

личеше — той се държеше все така весело и дружелюбно, както при пристигането си.

Той погледна двамата мъже с усмивка. Таро удари токове и се поклони дълбоко.

— *Да рен*, мога ли да ви представя полковник Таро Хидейоши, аташиран към японската легация в Пекин — каза Манърс.

— А, да — отвърна мандаринът, дъвчейки сандвича. — Ма На Си сяншен ми е говорил за вас, полковник, както и командирът на моя гарнизон майор Лин Фубо.

— Имах честта да се запозная с майора през последната война, *да рен*. — И Таро говореше свободно китайски като Манърс. — Лейтенант Лин, какъвто беше чинът му тогава, и аз бяхме врагове, но между нас бързо се създаде войнишка дружба.

— Така ли? А не отношения между надзирател и затворник? Майор Лин, изглежда, ви е много благодарен. Сигурно сте се държали добре с него. И вашата, и нашата култура уважават приятелството, но смятат за срамно да бъдеш победен в битка, презират онези, които са позволили да ги пленят. Тук съзирам противоречие. Радвам се, че вие и майор Лин сте успели да го преодолеете и да се сприятелите.

Полковник Таро се усмихна.

— В писмата си Ма На Си сяншен често споменаваше за мъдростта на мандарина. За мен е чест да се запозная с ваша светлост.

— Сигурен съм, че майор Лин с нетърпение очаква да възобновите запознанството си, полковник. От топлите му изказвания за вас съдя, че сте били интимни приятели.

— Ваша светлост е много любезен. Да, свързваше ни много топло приятелство — отвърна Таро. — Мога ли да попитам къде е майорът?

— Отвън, стреля по селяните, които се уплашиха при пристигането на влака. Несъмнено скоро ще се върне. — Мандаринът взе нов сандвич. — Добре дошли в Шишан, полковник. Ма На Си ми разказа, че възнамерявате да организирате лов. Всъщност обсъдил го е и с майор Лин, който също ми го каза. Много ми се иска да се забавлявате добре и да застреляте дивеча, който търсите. Разбирате, че не бих могъл да ви придружа, но с нетърпение чакам — с голямо нетърпение — да видя трофеите ви.

— Любезността на ваша светлост ме окуражава. Аз също съобщих на моя посланик, че ще ловувам тук и го информирах какъв дивеч търся. Той ми пожела успех — дори ми направи някои ценни предложения и ми обясни какви трофеи би предпочел лично той. Разбира се, и той като вас, *да рен*, не би могъл лично да се присъедини към нас, поради задълженията си.

— Похвално е, че всички се разбираме толкова добре, полковник. Съобщете на майор Лин с какво мога да ви помогна по време на престоя ви. Сигурен съм, че той ще се погрижи за удобствата ви. Разбира се, щом сте толкова близки приятели, той знае какви са изискванията ви. Ето го и него, зачервен от войнишката си победа. Не искам да отлагам повече радостната ви среща.

Майор Лин беше влязъл след доктора и групата, помагала на ранените. Отначало той не видя полковник Таро. Разсеяно свали ръкавиците и подплатения си шинел и стопли ръце на печката. Стресна се, когато усмихнатият Таро леко го потупа по рамото и сприхаво се обърна да види кой го безпокои. И замръзна.

— Таросама. — Думата прозвуча като въздишка.

Мандаринът и Манърс, които ги наблюдаваха отсреща, видяха как лицето на младия офицер преbledня и лицето му се разкриви като от ужас.

— Стари мой приятелю — каза Таро и го прегърна.

Разтреперан, майор Лин се освободи от прегръдката му. Горната му устна трепереше, чертите му бяха разкривени от противоречиви чувства. Едва след значителни усилия той успя да възвърне обичайното си студено изражение. После удари токове, поклони се рязко от кръста и изрече:

— Полковник Таро, добре дошли в Шишан!

— Колко трогателно — каза мандаринът. — Не знаех, че войнишката дружба може да е толкова страстна.

— Полковник Таро обясни, че са били интимни приятели — каза с усмивка Манърс.

— Подозирам, че майор Ли би искал да забрави точно колко интимна е била — прошепна мандаринът. Гласът му изгуби ироничния си тон и той погледна твърдо англичанина. После продължи съвсем тихо: — Ма На Си, и двамата знаем какво е станало, когато Лин е бил пленник и че е откупил живота си или поне освобождаването си от

тежък труд с цената на безчестие. Не го съдя, защото имам полза от военните познания, които е получил, докато е бил... приятел на Таро. Това е било в миналото. Всички имаме минало, нали, Ма На Си? Но сега ситуацията е интересна. Миналото се върна, за да преследва един смел млад офицер. Разчитам на теб да доведеш преговорите до успешен край. Връзката между тези двама мъже е — как да го кажа — добре премерена. Затова съществува риск, че при деликатния баланс между задължения и срам — защото майор Лин изпитва и двете — везните ще се наклонят леко на страната на срама. Между любовта и омразата те ще дадат леко предимство на омразата и тогава майор Лин ще изпълни най-трудната задача за мен. Но отклонението трябва да бъде съвсем леко, иначе сделка няма да има. Разбираш ли ме? Естествено. Затова говоря толкова откровенно. Не ти разкривам нищо, което да не си пресметнал вече. Защото ти ще следиш за баланса на везните, англичанино. Напомням ти, че няма да имаш полза, ако те се наклонят прекалено много в едната или другата посока.

— В моята страна, *да рен*, казват, че думата на англичанина го обвързва.

— Думата ти нищо не струва. Ти си нагаждач, приятелю. Вярвам на личния ти интерес. И на алчността ти.

— Аз също ви уважавам, *да рен*.

— Ха! Ма На Си, ние се разбираме чудесно. Затова те харесвам. Но ще ти дам един съвет. Бъди алчен, но не прекалено.

— Какво значи това?

— Фан Имей, момичето във вертепа, принадлежи на майор Лин. Задоволи се с червенокосата англичанка, която открадна от онзи млад глупак. Закачай се с останалите проститутки в Двореца на небесната наслада, но остави Фан Имей на майора.

— Разбирам — каза Манърс. — Няма да ви питам откъде знаете тези неща. Вярно е, че Фан Имей е хубавичка и аз... я забелязах. Но съм изненадан, че издигнат човек като *да рен* се интересува кой е собственик на една курва или от интимните предпочитания на варварското сърце.

— Ти нямаш сърце, Ма На Си. Освен това си безочлив. Интересувам се от това момиче. Всъщност тя е под моята защита. Някога баща й... Няма значение. Не мога да я изкарам от вертепа, но мога да я използвам в него. Това е един от начините да я предпазя.

Освен това тя ми помага в управлението и за момента е дадена на майор Лин. Той изпитва страст към нея. В момента преживява тежък период и не искам да се разстройва повече.

— А щом приключим със сделката? Когато няма да има значение дали майор Лин е разстроен?

— Наистина си дързък, англичанино. Но добре, съгласен съм. Когато приключим сделката, ще говорим. Очаквай да платиш висока цена за нея. Ще измисля нещо подходящо. Но стига сме говорили за това. Почти е време да си тръгвам и в името на възпитанието ще трябва най-напред да си говоря баналности с онзи смешен твой колега и неговия преводач — наполовина чужденец.

Доктор Еъртън, който след връщането си се канеше да проведе дълъг разговор с мандарина, беше едновременно изненадан и разочарован, когато го видя да разговаря толкова интимно с Манърс. Впечатляващо беше колко бързо младежът се бе сближил с важните хора в Шишан. Изглежда беше в добри отношения и с майор Лин, което беше забележително, като се имаше предвид омразата на младия офицер към чужденците. А сега бе видял как спретнатият японец от влака прегръща майора. Каква физиономия беше направил Лин! Какво бе накарало полковника да постъпи така? Японците наистина бяха неразбираеми. Познавайки Лин, докторът беше очаквал избухване. Но вече бяха минали десет минути, а такава не бе последвало — напротив, двамата още си говореха приятелски в един ъгъл. Това беше загадка, но докторът не държеше много да я разбере. Най-много му се искаше да пийне чаша чай.

— Доктор Еъртън? — прозвуча силен глас с американски акцент. Беше вторият пътник от влака, практически облечен, възрастен, но запазен мъж с мека шапка и пътническа пелерина. — Мога ли да ви се представя? Името ми е Бъртън Фийлдинг и съм от Американската комисия за чуждестранни мисии в Тиендзин. Вие ни писахте.

— Скъпи приятелю, разбира се. За горкия Милуорд. Честно казано, не очаквах отговор. Беше малко дръзко от моя страна.

— Нищо подобно, сър. Съветът прие писмото ви много сериозно. Всички сме много загрижени, особено за трагичната загуба на сина му,

която, доколкото разбрах, окончателно е разстроила ума на нещастника.

— Той вече беше доста разстроен. Опитвам се да бъда снизходителен, но...

— Не говорете повече, сър. В писмото си се бяхте изразили много образно. Ще остана тук три дни, докато влакът замине и се надявам, че дотогава ще се разбере с господин Милуорд да не притеснява повече вас и вашата Общност.

— Какво да ви кажа? Добре дошли в Шишан. Съжалявам, че пристигането ви съвпадна с този неприятен инцидент на линията.

— Сър, времената са неспокойни. Ако не са Боксърите, ще е нещо друго. — Внезапно избухналият гърлен смях на Фийлдинг беше заразителен. — Но кой е казал, че мисионерската работа е лесна? Докторе, чували ли сте за училището на живота и тежките удари на съдбата? От тях получих образованието си. Приемам нещата каквито са. Дайте ми хомота на здравия разум отпред и камшика на Божията воля отзад. Това е достатъчно, за да премина повечето реки и премеждия. Философията ми е: бъди прагматичен, вярвай в Исуса, приемай хората и живота такива, каквито са, и за бога, не се тревожи за неща, над които нямаш власт.

Нещо в приповдигнатия глас на Фийлдинг беше вълнуващо познато. Експанзивното му въображение и провлаченият американски говор внезапно напомниха на Еъртън за списанията, които четеше.

— Господин Фийлдинг, мога ли да ви попитам откъде точно сте в Съединените щати?

— От градчето Ларедо в окръг Уеб, Южен Тексас. Близко до мексиканската граница и Рио Гранде.

— Рио Гранде? — попита докторът с блеснали очи. — Страната на каубоите.

— Да, сър, така си е. Баща ми беше проповедник, мисионер при индианците пуебло, докато бандит го пресрещна в един каньон и го напълни с олово. Върнах се от колежа в Албъкърки, за да присъствам на погребението. Мисля, че точно докато седях до гроба на баща ми, заобиколен от безводните планини и кактусите, блещукащи в пустинната мараня, докато тишината царстваше под небесния свод, усетих, че Бог е навсякъде край мен и реших, че ще стана мисионер като татко. Само че заминах по-далеч.

— Нели — каза Еъртън на съпругата си, която тихо беше застанала зад него, — ще ми повярваш ли, ако ти кажа, че този джентълмен е от Дивия запад — от Рио Гранде? И ще ноцува у нас тази вечер.

— Това би било твърде притеснително, госпожо — каза Фийлдинг. — Възнамерявах тази нощ да остана у семейство Милуорд.

— Не, сър — отвърна Нели. — Не знам кой сте и защо сте дошли, но едно мога да ви кажа — при никакви обстоятелства няма да ви позволя да ноцувате при Милуорд. Те няма да ви приемат, а и щом видите жилището им, сам няма да пожелаете да останете там. Пък и ако наистина идвате от Дивия Запад, съпругът ми няма да ви остави на мира до малките часове. Може да ви прилича на възрастен и почтен мисионер, но истината е, че е по-голямо дете от малкия ми син и си мечтае да стане каубой и да ограбва влакове. Библиотеката му е пълна с комикси и каубойски романи — тъжен пример за паството му, срам и неудобство за семейството му. Така че, сър, който и да сте, Бог ви праща. Разчитам на вас и истината да го излекува от илюзиите.

Смехът на Фийлдинг прогърмя под тентата.

— Щом поставяте нещата така, госпожо, очевидно нямам избор. Докторе, не мислете, че съм дошъл чак дотук, за да спасявам вашата душа. Не знам какви книги четете, но предполагам, че да се справя с Милуорд, ще бъде далеч по-лесно, отколкото да попреча на някого да вярва в Бъфало Бил. Госпожо, казвам се Бъртън Фийлдинг. Не знам дали ще се справя със задачата, но за мен е чест да бъда ваш гост.

Мандаринът рязко се изправи. Махна лениво с ръка към инженера и тръгна към изхода. Джин лао побърза да метне наметката на рамото си и вдигна платнището, за да излезе господарят му. Това беше сигнал за всички останали китайци да тръгнат. Паланкинът чакаше долу. Войниците на майор Лин го бяха заобиколили, но тълпата се беше разотишла, а железопътните работници се бяха оттеглили, мърморейки. Боклуци се търкаляха в праха на празния двор, където локомотивът и вагоните излъчваха меланхолично величие върху релсите. Силата и енергията бяха изчезнали от тях. Странно как тези бездушни купчини желязо бяха предизвикали толкова голям страх. Мандаринът се качи на паланкина и тръгна, следван от войниците. Този път нямаше барабани и рогове. Скоро от групата не остана и следа.

Европейците също обличаха палтата си.

— Великолепна церемония, Фишер. Страхотно представление — каза Франк Деламер, преди да тръгне с Том Кабът и дъщеря си.

— Наистина ли мислите така? — сериозно попита Фишер.

— Разбира се — отвърна Деламер. — Както каза ти, тя ще влезе в историята.

— Съжалявам, Джин лао, днес следобед не можеш да бъдеш с чуждестранното момче. Заето е с клиент, който си плаща.

Мама Лиу се наслади на недоволството, което набръчка чертите на стареца. Дори тя едва-едва го забеляза. Когато остави чашата си, лицето му беше приело обичайното си спокойно изражение.

— И без това беше започнало да ми омръзва — каза той небрежно. — Само хленчи.

— Защото е нещастен — отвърна Мама Лиу. — Осъзна, че Рен Рен не го обича вече.

И двамата се разсмяха.

— Трябваше да го е разбрал отдавна — каза Джин лао. — Все пак се надявах, че ще ме хареса поне малко. Винаги съм се отнасял добре с него. Много бях разстроен, когато...

— Когато се опита да си пререже вените и трябваше да го вържем по корем за леглото за две седмици? Не забелязах това да ти попречи. Влизаше и излизаше от него като бързолет, който свива гнездо под стрехите на палата. Не бях те виждала толкова игрив. Приличаше на скокливо козле.

— Беше възбуждащо — усмихна се той. — Горкото ми скъпо момче. Възглавницата му беше мокра от сълзи. Домъчня ми за него.

— И мъката пробуди похотта ти.

— Ах каква устата палавница си ти!

Мама Лиу се усмихна самодоволно и наля още чай.

— Хайде, кажи ми — обади се Джин лао, — кой е клиентът, който си плаща. Или е тайна? Сигурно е много богат, иначе ти не би рискувала. Надявам се, че е също толкова дискретен. Не е ли опасно да пуснеш такава екзотична стока открито? Спомни си колко трудно унищожихме доказателствата, че момчето съществува.

— Ние нямаме тайни един от друг, Джин лао. Знаеш колко съм задължена на теб и мандарина. Ти мило ми го напомняш всеки месец. Колко ми взе днес? Триста таела?

— Доста по-малко, отколкото искам обикновено — прошепна Джин лао.

— Но аз правя много повече за теб, нали? Първо беше Лин и монополът му върху най-хубавото момиче и най-луксозния павилион. Безплатно. После допуснах тук чужденеца Ма На Си. Той е важен за мандарина, каза ти. Нека си избере момичета. Да, той е чаровник, момичетата го харесват и плаща много, за разлика от някои други, но много от клиентите ми са недоволни, че варваринът спи с най-хубавите момичета. Едно време нямаше проблем да пробутаме на отвратителния Де Фалан онази глупачка Шен Пин, дано гние в ада. Но този Ма На Си е умен. Това не се харесва на сина ми, Джин лао. Не е доволен. А след инцидента на гарата миналата седмица се съмнявам, че много граждани на Шишан биха поканили на гости варварин. Не си ли чул? Те са зли магьосници, които се опитват да унищожат империята. Или поне така твърди Рен Рен.

— Сигурно ти е трудно.

— А сега Ма На Си води и онази чуждестранна курва — използва къщата ми за тайно любовно гнезденце. Следобед идват в един от павилионите, чукат се и пушат опиум. Всичко е много потайно. Тя идва в закрыта носилка и носи наметка с качулка като теб. Аз съм единствената, която знае за това. И не ги издавам. Бог да ми е на помощ, ако Рен Рен разбере. „Какво правя?“, питам се понякога. Вертеп за варвари ли ръководя?

— Изглежда тук има доста от тях — промърмори Джин лао съчувствено. — Ами Де Фалан? Дойде ли пак? Не ми се иска да срещне дъщеря си тук. Ще бъде като в комична сцена от опера.

— Недей. Не, беше тук само веднъж два пъти със своите приятели търговци. Предложих му Чен Мейна, но той не се заинтересува.

— Несъмнено тъгува по малката Шен Пин. Съобщи ли му трагичните новини?

— Не, разбира се. Мисли, че се е върнала в селото си.

— Винаги е бил прекалено доверчив.

— Джин лао, преструваш ли се или наистина не знаеше за любовното гнезденце на чужденеца?

— Не. Доста дръзко от страна на Ма На Си, ако е използвал името на мандарина, за да те убеди. Но си била права да го подслониш. В ямена ценим този човек. Интересна е историята с момичето. Значи надутата дъщеря на Деламер е курва? И пуши опиум? Виждам интересни възможности.

— Аз също, Джин лао. — И двамата разбиращо се усмигнаха.

— Каж ми — попита Джин лао, сякаш му беше хрумнало внезапно — как се разбира Ма На Си с майор Лин? Продължава ли необичайното им приятелство?

— Не мога да повярвам. Хранят се заедно. Разговарят до късно през нощта. Понякога искат карти и четат разни списъци и документи. Единственият човек, когото допускат в стаята с тях, е Фан Имей, но тя нищо не ми казва. Не знам защо майор Лин допуска Ма На Си близо до нея. На всички е ясно, че варваринът ѝ е хвърлил око. Всъщност имам намерение да му дам малката кучка. Да си върна и на тримата наведнъж. Няма да ме спреш, нали? Знаем, че с майора не се обичате. Не искаш ли да го видиш рогоносец? Срамота, че сигурно ще убие Ма На Си, когато разбере, а Рен Рен ще трябва да накаже малката госпожица Добродетел — тя отдавна има нужда от посещение в колибата за наказания. Един ден лично аз ще ѝ сваля кожата от гърба.

— Днес си в заядливо настроение. Да не би да си яла нещо развалено на обяд? Онова, което предлагаш, е интересно, но не е много разумно. Забравяш, че мандаринът иска майор Лин и Ма На Си живи и в сговор.

— Какво са намислили, Джин лао? Защо са тези срещи? Какво планират? Умирам от любопитство.

Старецът се усмигна разбиращо.

— Държавни работи, скъпа моя. Не би трябвало да знаеш.

— Разбира се, държавните дела са само за вас, мъдреците от ямена. Каж ми, какво общо има японецът?

Този път тя разбра, че е изненадала Джин лао. Позна, защото устата му се отвори и затвори, очите му зашариха встрани и той подръпна брадичката си.

— Японецът ли? Какъв японец? Онзи, който пристигна с влака? — бързо дойде той на себе си. — Предполагам, че англичанинът го е

довел във вертепа. И какво от това? Не виждам какво е толкова загадъчно. Защо да не доведе приятеля си за някоя приятна нощ?

— Разбира се, ако беше така, но той го води при майор Лин и в тези случаи гонят дори Фан Имей от павилиона. Майор Лин и японецът се срещат насаме.

Той я гледаше втренчено. Тя триумфално се разсмя.

— Хайде, признай си, Джин лао, не знаеш какво става, нали? Този път мандаринът не ти се е доверил. Предполагам, че от известно време е така. Сега той вярва на майор Лин, а не на теб, нали?

— И двамата служим на *ямена* — каза той тихо, но челото му се смръщи. — Мандаринът ми казва само онова, което трябва да знам. Винаги съм му служил вярно.

— Колко си скромен — каза Мама Лиу.

Той се намръщи, пренебрегвайки сарказма ѝ и отпи бавно от чая си.

— Да, майорът изглежда позна японца, още когато той пристигна. Тогава си помислих, че това е странно. Но каква възможна връзка би могло да има между майора и японца? Знаем, че Лин някога е бил пленник. Нещо пропускам — каза той. — Става нещо, което ми убягва.

— Нещо повече от държавни работи — каза Мама Лиу и се усмихна широко. — Казах ти, че при бялото момче имам клиент. Кой мислиш, че е?

— Разбира се — каза Джин лао и очите му леко просветнаха. Лека усмивка заигра по бледото му лице. Сега приличаше повече от всякога на древен мъдрец. — Разбира се. Лин ли го уреди?

— Да, той ми плати. Първите пари, които получавам от него — каза Мама Лиу.

— Наистина ли? Китайски офицер, който сводничи на японец от имперската армия. Човек се чуди каква ли връзка са имали в миналото, нали? Много съм доволен, че имам приятелка като теб. Никога не съм си тръгвал разочарован оттук.

— Убедена съм в това, щом всеки път взимаш по триста таела — засмя се тя.

— Стига, стига, какво е една дребна сума между приятели. Забрави за всичко това. Мисля си за удоволствието.

*„Пчелата пие дивия нектар —
открадва първа от вкуса му.
Златен кос праскова кълве —
мека зрялост в устата му тръпне.“*

След като ме лишаваш от бялото момче, какво си ми подготвила този следобед?

— Можеш да наблюдаваш как японецът събужда тигъра с него — каза тя, — но сигурно ще ревнуваш. Какво ще кажеш за нещо по-екзотично? Искаш ли да те заведе да погледаш как се любят чуждестранният дявол и лисицата дух? Харесва ли ти това?

— Тук ли са този следобед?

— Да. А след като се посмееш на лудориите им, можеш да си вземеш гореща вана, която ще ти приготвя. Там ще те чака хубав млад флейтист от Янг-чоу с нареждания да задоволи всяко твое желание.

— Вече не е забавно, нали?

Бяха се любили и лежах настрани, прегърнати върху червените чаршафи, под разноцветните гоблени с избродирани митични чудовища. Хенри нежно отдръпна ръцете си от гърдите на Хелън Франсис, подпря се на лакът и мълчаливо я загледа.

— Защо го казваш? — попита той след дълго мълчание, запълвано само от тиктакането на стенния часовник в ъгъла на стаята.

Тя не отговори. Една сълза се отрони от окото ѝ върху брокатената възглавница. Хенри внимателно отдръпна кичур коса от влажното ѝ чело.

— Прегърни ме — каза тя тихо, обърна се и сгуши глава на гърдите му.

— Знам, че никога не си ме обичал — продължи след още по-дълго мълчание. — Не казвай нищо, скъпи. От самото начало знаех, че това е само игра за теб. Обичали са те толкова красиви жени. Аз бях само...

— Недей — спря я той.

— Аз също не те обичах от началото. Бях поласкана, любопитна и възбудена... Беше прекрасно. И в пещерата, и после. Онази нощ,

когато се покачи през прозореца, а докторът...

— ... се разхождаше нагоре-надолу по моравата отвън, пушеше лула и гледаше луната.

— Да. И не видя коня ти, макар че беше вързан точно пред него. Беше много смешно.

Никой от тях не се засмя.

Тя го прегърна по-силно.

— Коледа беше истински ад — продължи Хелън Франсис с пресекващ глас.

Той я целуна по темето.

— Знам. Беше ми мъчно за теб.

— Том е много влюбен в мен.

— Но ти не го обичаш.

— Не, но го харесвам. А баща ми го приема като сина, който никога не е имал. Двамата бяха толкова щастливи. Носеха онези смешни шапки и се мъчеха да запалят китайския пудинг.

Той погали косата ѝ.

— Не съм сигурна дали още мога да се преструвам — каза тя.

— Какво се промени?

— Том. По-сериозен е. Може би заради работата. Може би заради приказките за Боксърите. Може би подозира, че между нас с теб става нещо. Станал е мрачен. Преди беше жизнерадостен и закачлив. Сега е някак скован. Не, думата не е точна. Станал е по-замислен и отговорен. — Тя горчиво се засмя. — Дори започна да пуши лула. Впрочем, много ти беше ядосан след онази ужасна церемония на гарата, когато ти се държа отвратително с хер Фишер.

— Том е англичанин. Обича честната игра.

— Но вече не е едрият добросърдечен глупак, който беше. В началото, когато се върна от Цицихар, беше лесно. Прегръщаше ме и ме въртеше из двора, винаги щастлив, че е с мен, обсипваше ме с глупави подаръци. Наричаше ме „приятелко“ и „Ейч Еф“. А аз го презирах. Целуваше ме, а аз усещах върху себе си твоята пот от следобеда. Прегръщаше ме, а аз си мислех за докосването ти върху кожата ми. Смятах, че заслужава да бъде мамен, задето е толкова доверчив. Затова не ме беше грижа. Беше дори вълнуващо.

Той я целуна по бузата.

— Но сега изпитваш закъснели угризения на съвестта?

Тя затвори очи и когато ги отвори, в тях имаше сълзи.

— Вече нямам съвест. Живея, само когато съм с теб. Само тогава съм себе си. Бих живяла в лъжа с останалите, ако ти ме обичаше... но ти не ме обичаш.

Тя рязко се отдръпна от Хенри и стъпи на земята.

— Къде е лулата? — прошепна. — Искам още една лула. — Дръпна прозрачната завеса и застана гола на бледата слънчева светлина, която падаше върху килима. — Къде е! — изкрещя сприхаво, издърпа едно чекмедже на бюрото и скрита стола. После падна на колене победена. — Искам лула — изстена тя.

На вратата се подраска, чу се шумолене и шепот. Хелън Франсис хвърли една възглавница по посока на шума и чу как забързани стъпки се отдалечават.

— Тази ужасна старица! — изкрещя тя. — Всички тук са воайори! Мразя това място.

Раменете ѝ се отпуснаха, главата ѝ падна на гърдите, тихи сълзи се застичаха по бузите ѝ.

Хенри коленичи до нея и я прегърна. Останаха така дълго време.

После той стана, отиде до шкафа и извади дългата подобна на флейта тръба с метално разширение от едната страна. Остърга малко черна смес от малка лакирана кутия, после я омеси с пръсти като топче. Пусна я в малката чашка отстрани на лулата, срещу металното разширение, взе една свещ от масата и коленичи до Хелън Франсис.

Тя беше се свила в зародишна поза върху възглавниците, облегла глава на дървена облегалка. Взе лулата и я налага. Очите ѝ срещнаха неговите.

— За последен път ти давам — каза той. — Няма да си простя, ако се пристрастиш.

Тя се засмя нерадостно.

— Не възприех ли вече достатъчно лоши навици от теб?

Той бавно раздвижи пламъка на свещта напред-назад под разширението. Когато металът се стопли, опиумът започна да се топи, изпусвайки ароматен синкав дим.

— Издишай — каза той. — Добре. Сега си поеми дъх.

Тя пое дима в дробовете си, изкашля се, легна назад и затвори очи. Хенри повтори същото, дръпна порция дим и след миг унес стана и прибра лулата и опиума в шкафа. После вдигна Хелън Франсис и я

отнесе на леглото. Лежаха един до друг, замаяни от наркотика. Главата ѝ бе облежната на извивката на ръката му. Дланта му бавно погали рамото ѝ, плъзна се надолу и докосна гърдта ѝ. Нейните пръсти докоснаха корема му. Тя се притисна до него, наслаждавайки се на топлината, която изпълваше тялото ѝ.

— Хенри?

— Да?

— Когато си сам тук, когато не съм с теб, а има толкова свободни момичета, ти... ти някога...?

Той я целуна по устата.

— Тихо — прошепна. — Недей.

— Не бих имала нищо против, ако си го правил — каза тя. — Ако бях мъж, със сигурност бих го направила... Днес, когато дойдох, се загледах в една от тях. Беше много красива. Стоеше на вратата на павилиона отсреща. Имаше бяло лице и големи очи, огромни блестящи очи... Беше стройна, грациозна, с прекрасна коса, но много-много тъжна. Всичко у нея беше тъжно.

— Сигурно е била Фан Имей — каза Хенри.

— Хареса ми — прошепна тя. — За миг очите ни се срещнаха. Тя изглеждаше толкова... разбираща. Смешно. Тя е първата китайка, с която ми се струва, че бих могла да бъда приятелка. Не е ли странно? А дори не съм говорила с нея. Ти някога бил ли си с нея?

— Не — каза Хенри.

— Може би трябва да го направиш — каза тя, прокара устни по рамото му, целуна ухото, шията, брадичката му. Ръката ѝ го галеше отдолу. Той започна да се възбужда. Тя легна върху гърдите му и тъжно го погледна в очите. — Това ще бъде последният път, Хенри.

— Защо? — задъхано попита той, усещайки ласките ѝ. — Мислех, че ти е приятно.

— Живея единствено за това.

— Тогава защо?

— Защото ти няма да бъдеш мой, а аз не мога да живея двойствен живот.

— Скъпа — въздъхна той, — не мисли, че го искам... Аз наистина...

— Обичаш ли ме? — прошепна тя. Беше обкрачила корема му. — Не е нужно да го казваш, разбирам. — Тя насочи ръцете му към

гърдите си и въздъхна, когато той докосна зърната ѝ.

— Имам работа тук — прошепна Хенри. — Трябва да изиграя ролята си. Не съм човекът, който ти... Господи, само ако можех...

Той изстена, когато тя го възседна.

— Няма значение, разбирам — прошепна му. — Няма значение. Всичко ще бъде наред, уверявам те. Разбирам... — Думите излизаха накъсано от устата ѝ, докато се люлееше върху него.

— Не, не разбираш. — Той се изви и притисна гърба ѝ, навлезе още по-плътно в нея, ускорявайки ритъма. Устата му намери нейната и те жадно се зацелуваха. — Не можеш. Не можеш да се ожениш за този глупак — настойчиво прошепна той, когато отдръпна езика си, но тя го чу само да стене като нея, затова се отдаде на страстта, която се разгаряше. Пот обливаше телата им, които сякаш живееха свой собствен живот, тръпнейки трескаво в стремежа към облекчението...

Джин лао затвори шпионката.

— Права си, беше екзотично. Много любопитно представление, но не и талантливо. А и жената е изключително грозна.

— За теб всички жени са грозни, Джин лао. Въпросът е дали е грозна и за другите?

— За онези развратници, които са опитали всички други възможности, идеята да легнат с лисича фея може да е и привлекателна.

— Ще се хареса ли на мандарина, Джин лао?

— Възможно е — каза той, — но как ще му осигуриш благоволенieto ѝ? Ти сънуваш, скъпа приятелко.

— Видя как пуши. Можем да използваме това.

— Да, но тя има баща, любовник и годеник глупак, който е готов да я вземе, след като Ма На Си приключи с нея. Как смяташ да се справиш с тях?

— Може би няма да се наложи, Джин лао. Ти беше, когато огнената кола дойде и видя как свещеникът изчезна като по магия. Синът ми казва, че Юмруци за справедливост и хармония скоро ще имат голяма власт в Шишан. Какво ще струва тогава покровителството на чужденеца? Какво ще струва дори покровителството на мандарина?

Джин лао я изгледа дълго и сурово.

— Мама Лиу, никой не знае какво ще ни донесе бъдещето. По-добре да не мислим за това. Мога само да ти кажа, че ако възникне възможност като онази, която описваш, чужденката ще е най-малката ти грижа. Предпочитам да огранича придвижванията си до реалността и по този повод, какво стана с ваната, за която говореше?

Ръка за ръка двамата приятели се върнаха по градинската алея. Мама Лиу се уви по-плътно в шала. Въздухът беше мразовит, миришеше на сняг.

ГЛАВА 9

„Братчето ми подражава на нападащия жерав. Учителят Чан казва, че упражненията ни издигат в очите на боговете.“

Децата явно бяха намислили нещо.

Беше учудващо колко хрисими ставаха Джени и Джордж, дойдеше ли време за лягане, особено вечерите, когато семейство Еъртън имаше гости. Но и да нямаше, те се отправяха към стаите си веднага след вечеря, без да възразяват.

Когато Нели влезеше да обяви, че е време да се гасят лампите, не чуваше обичайните молби „Моля те, само още няколко минути“ или „Може ли да си свърша главата?“. Книгите веднага се затваряха и покорно се оставяха на нощните шкафчета. После децата пъргаво коленичеха за вечерната си молитва. Когато свършеха с нея, също тъй бързо се пъхаха в леглата, завиваха се до носа и гледаха невинно, очаквайки целувката за лека нощ. Дори когато майка им духнеше свещта, не се чуваха възражения. Това беше много необичайно.

Ако Нели се беше сетила да повдигне тежката ленена покривка за маса по време на вечеря, може би щеше да узнае тайната им. Щеше да ги види, коленичили под масата с блеснали очи, наблюдаващи гората от крака, които всеки миг можеха да ги ритнат и открият. От няколко седмици те се чувстваха като герои от приказка, слушайки от скривалището си разговорите на възрастните — понякога много повълнуващи от приключенските книги на капитан Мариат.^[1]

Защото именно на вечеря родителите им говореха за Боксърите.

Децата се бяха отказали да им предават предупрежденията, които А Ли и А Сун им шепнеха тайно в кухнята: разказите за нарастващата непобедима армия, която разпръсква своите магии и заплаха из провинцията. Джени и Джордж бяха видели как монахът се бе хвърлил под колелата на влака, а после бе изчезнал, без да бъде наранен — като илюзионист. Бледото му лице и невиждащите очи се явяваха в

кошмарите им. А сега, когато едрият американец господин Фийлдинг им беше на гости, те бяха убедени, че най-после ще разберат истината. Той не само беше много впечатляващ за възрастен (каубой от Дивия запад), но като представител на Комисията за чуждестранните мисии беше пътувал из цял Китай. Нещо повече — беше казал на баща им още първата вечер, че се е срещал с Боксьорите лице в лице.

И сега разказваше за тях!

— Долу на юг Боксьорите са част от пейзажа. — Господин Фийлдинг току-що беше запалил втората си пура. — Можете да ги срещнете на групи по улиците във всяко селище в Шандун или Чих-ли. Обикновено на заден план има демонстрации на бойни изкуства: някой смелчага, гол до кръста върти меч около главата си, докато тълпата му се възхищава или пък чупи тухли с голи ръце — това, което могат, е забележително. Обикновено не ти обръщат внимание, докато минаваш, най-много да подвикнат някоя обида, но ако им отговориш с добро, ти се надсмиват. Те са прости селяни, колкото и колоритно да изглеждат.

— Колоритно ли? — прекъсна го баща им. — За униформите им ли говорите?

— Да, и така може да ги наречете, макар да приличат повече на костюми на пътуващи актьори — жълти туники, червени ленти на главите, небесносини пояси около кръста и кървавочервени йероглифи, изписани на гърдите. Някои нападат селските арсенали и се разхождат със старинни брони, размахвайки огромни мечове.

— Значи са смешни?

— Не, докторе. Все едно да наречете смешни индианските бойци, защото носят само набедрена превръзка и корона от пера. Когато бях млад пастор, живях известно време сред апахите. Работех в резерват — една от гадните дупки, където се опитваме да пречупим духа на тези горди и сурови хора, като ги цивилизоваме с мизерни дажби и алкохол. Преподавах им вероучение и помня кротката омраза в очите им между мухите, които кацаха по лицата и гордостта им. Ние ги смазахме, докторе, и лично на мен ми се повдига, когато се сетя за това. Но ако бяхте видели апахите на кон с пушка в ръка през 70-те години, когато Джеронимо вдигна бунта в Сан Карлос, щяхте да им се възхитите. Горди като орли, свободни като вятъра, макар за вас или мен дрехите им да приличат на парцали и да притежават само оръжията си и няколко мъниста или ашици. Страховити като

планински лъвове, най-безмилостните убийци, които са стъпвали по божията земя и макар битката им да бе обречена, те вървяха с гордо вдигнати глави. И колкото да ми е неприятно, тези хора по нещо приличат на Боксьорите, които днес виждам в тази страна.

— Искате да кажете, че те са опасни диваци?

— Ако ги провокирате, могат да станат много опасни, но нямах предвид това. Видях в очите им гордост, докторе — да, гордост. Ние с вас живеем в Китай от много години, свикнали сме с потиснатата природа на китайските селяни. Хайде, не го отричайте. Смее ли земеделецът да ви погледне в очите, докато го лекувате? Остава ли мулетарят на пътя, когато вие се задавате на коня си? Не, сър, единият ви поздравява тихичко, извъръщайки очи, а другият бърза да се отдръпне. Още от раждането у всеки китаец се възпитава угодничество. В тяхното общество на високопоставени и подчинени, където или тиранизираш, или се подчиняваш, селянинът стои най-ниско. Но Боксьорите, които срещам по пътищата, са съхранили човешкото си достойнство. Не са диваци като апахите, но ме гледат със същата омраза. Затова се отнасям с тях предпазливо, с уважение и бързам да си тръгна колкото се може по-бързо.

— Мислите ли, че Боксьорите представляват опасност за мисиите, Фийлдинг?

Децата чуха, че американецът въздъхна, докато мислеше над въпроса. Очевидно му трябваше повече време, защото си наля още портвайн.

— Опасност? Физическа опасност? Едва ли. Поне засега. Заплашени са само новопокръстените. Ще се справят със своите, преди да се заемат с нас. Все повече се говори за убийства на селяни християни в Шандун и Чих-ли. За изгаряне на къщите им, за палене на църкви... Времената са смутни, а когато побеснеят, селяните са способни на невероятна жестокост. А и според мен между Боксьорите има престъпници и бандити, които ги подстрекават. В цял Северен Китай новопокръстените християни живеят в страх. Но аз се боя повече от това, че правителството и хората с влияние могат да манипулират тези бунтове за собствена изгода. Досега — в повечето случаи — мандарините са на страната на правото и закона. Престъпленията срещу християните се наказват. Но Боксьорите са нож с две остриета. Чувам, че античуждестранните фракции в двора —

принц Туан и сподвижниците му — тайно ги подкрепят. Как иначе движението щеше да се разраства така масово? Усещам, че те се радват на тайно одобрение. Че поне една от фракциите вижда възможност да ни уплаши, да ни отнеме някоя и друга концесия, за да си върне за дипломатическите унижения през последните няколко години.

— Правителството няма да наруши договора — каза доктор Еъртън. — Знае, че в противен случай Великите сили ще му наложат жестоки репарации. Но се тревожа за онова, което ни разказахте за новопокръстените. Между тях и останалите винаги има напрежение. Обикновено споровете за земя прерастват в религиозни битки. Понасят и други обиди.

— Боя се, че работата ни създаде истински барутен погреб. Голяма ли е християнската общност тук, докторе?

— Не бих казал. В областта има три-четири християнски села. За съжаление аз нямам нищо общо с покръстването им. Дължат го повече на католическата църква, отколкото на реформистката. Двете ми италиански монахини се занимават с това. Трудно е без свещеник, но от време на време те посещават селата с тази цел.

— Забелязах, че организацията ви е забележително толерантна, Еъртън.

— Обстоятелствата са такива, Фийлдинг. Някой ден Рим ще назначи нов свещеник на мястото на отец Адолфус и тогава ще изгубя две чудесни медицински сестри. Но вие сте прав — струва ми се, че мисионерите от всички църкви би трябвало да се съюзят сега, когато сме изправени срещу заплахата от Боксърите. Макар да се чудя дали трябва да ги вземаме толкова на сериозно.

— Препоръчвам ви да ги приемете съвсем сериозно. Не ме разбирайте погрешно, сър, не се страхувам нито от Боксърите, нито от който и да е човек. Не съм предупредил американските мисии да се евакуират и няма да го направя. Не виждам необходимост. Всъщност струва ми се, че сме длъжни да останем тук в тези дни на изпитания. Това е наш дълг. Трябва да запазим спокойствие. Ако бъдем разумни и вярваме в Бога, ще бъдем в безопасност.

Той замълча и децата чуха как яростно загаси пурата си в пепелника.

— Междувременно онова, от което нямаме нужда, са бесни кучета като Септимъс Милуорд, които позорят доброто ни име и

затвърждават предубежденията срещу нас.

— Аха — каза Еъртън, — значи се видяхте с него.

— Да, отидох в жилището му, ако може да се нарече така, днес следобед. Дори в индианския резерват обстановката не е толкова мизерна. Отчаях се като видях колко са изпосталели членовете на семейството му. Попитах го защо не ядат и знаете ли какво ми каза? Че Бог им наредил да постят, докато блудният син се завърне.

— Да, той вярва, че убитият му син е жив.

— Очевидно. Както знаете, господин Милуорд редовно има видения. Според последния бюлетин Хирам живее в разврат и падение във вавилонския вертеп, който се намира пред храма на Ваал.

— Той е напълно луд.

— И аз мисля така, особено след като ми каза, че този вертеп е разположен над магазина за тестени изделия на пазара на този град. Видял гримираното лице на сина си да го гледа от прозореца, докато слугите на Сатаната го биели долу.

— Да, веднъж наистина го биха на пазарния площад. Опитваше се да предотврати екзекуция. Всъщност точно екзекуцията на убийците на сина му, защото смяташе, че са несправедливо обвинени. А над този магазин наистина има вертеп и той се намира точно срещу храма.

— В такъв случай в брътвежите му има някаква логика, но е ясно, че разсъдъкът му е помрачен. Притеснява ме, че тази лична трагедия, изглежда, е засилила мисионерската му страст. Мръсното му жилище е пълно със сираци, които играят в прахта между кучета и пилета. Сигурно са поне сто. И докато бях там, видях жена му да се връща с още две бебета. Очевидно току-що ги беше открила пред будисткия манастир, където ходила за подаяния. Не знам как всички тези деца оцеляват. От какво живеят? Има и възрастни хора. Инвалиди и бедняци, които казва, че е покръстил. Учел ги да проповядват. Очевидно планира нова проповедническа кампания, за да разпространи Божието слово в самия вавилонски дворец. Боя се, че има предвид *ямена* на мандарина. Цялата сган ще направи процесия дотам, а след като победи силите на злото, бог ще му върне сина. Не се смейте, Исус лично му е наредил да направи това във видението му.

— Очевидно е бил съвсем откровен с вас.

— Беше самата любезност. Реши, че съм ръководителят на неговия орден, на когото дължи отчет. Предполагам, че е прав. Технически той е подчинен на Американската комисия за чуждестранните мисии. Колебая се. Не мога да критикувам факта че спасява сирачетата или че покръства просяци, но подходът му е много опасен. Жилището му е нехигиенично. Ако някое от тези сирачета се разболее и умре...

— Ще се повдигнат старите обвинения, че християните отглеждат сирачетата, за да използват части от телата им в ритуалите си...

— Точно така. А и походът, който планира... Представяте ли си каква провокация може да се окаже той точно в този момент?

— Можете ли да му наредите да се върне в Америка?

— Не. Това е само проверка. За да го екстрадираме, ще е нужно съгласието на цялата комисия, може би и на самия епископ. А и да го принудим... ще бъде трудно. Навярно ще се наложи да ангажираме местните власти. Но трябва да направя нещо — заради самия него.

— И заради децата му — тихо каза докторът.

— Дано нищо неприятно не се случи през следващите няколко месеца. Толкова ще са нужни на бюрократичната машина да се задвижи. Добре че влакът вече стига до Шишан и с вас ще можем да се свързваме по-лесно. Не бих искал да ви ангажирам с проблем, който не е ваш, но ще ви бъда задължен, ако ме държите в течение. А аз ви обещавам, че ще се справя с горкия човечец по един или друг начин при първа възможност.

— Скъпи приятелю! — чуха децата гласа на баща си. — Аз също държа проблемите на това нещастно семейство да бъдат разрешени.

— Тъжното е, че Септимъс Милуорд някога беше многообещаващ. Виждал съм докладите от Обърлин. Бил е истинско вдъхновение за колегите си. Познанията му за Светото писание били изключителни. Няколко човек, който да го познава и да не го обича. Всички много се зарадвали, когато тръгнал със семейството си за Китай. Давид щял да се пребори с езичниците. Поемал най-трудните постове при най-ужасните условия, но писмата, които получавали, винаги били радостни, ентусиазирани, изпълнени със съчувствие... Едва след като дошъл в Шишан... Нещо сякаш го е обсебило тук. Демони. Илюзии...

— Стига, стига, Фийлдинг, мисля, че сме приключили с обсебването от демони, когато говорехме за Боксьорите. След малко ще ми кажете, че горкият Милуорд е започнал да се занимава и с бойни изкуства.

— Дайте му време. — Американецът гръмко се разсмя и удари с юмрук по масата. Порцелановите съдове задрънчаха. — Дайте му време и ще видим.

Докато двете деца се промъкваха обратно към стаята си, Джордж прошепна на Джени:

— Чу ли това? Господин Фийлдинг смята, че Милуорд е обладан от демони! Също като Боксьорите!

— Той е християнин. Не може да е като тях.

— Не, но може да е обсебен от християнски духове. От ангели като... като Архангел Михаил. А Ли казва, че ако се наложи да се бием с Боксьорите, трябва да противопоставим на тяхната магия наша. Може би господин Милуорд е нашето тайно оръжие! Само че никой не го осъзнава.

Малко след заминаването на господин Фийлдинг, Хелън Франсис се върна да живее при тях и изненада всички като внезапно прие старата покана да работи в болницата. Това отначало зарадва децата, но не им трябваше много време, за да разберат, че тя се бе променила по странен начин.

Все още беше мила и любезна, усмихваше им се замечтано, когато ги видеше, но не тичаше и не играеше с тях, както по-рано. Изглеждаше някак отнесена. Понякога вечер, след работа, стоеше часове наред с разтворено списание в скута, гледайки безизразно в пространството. Вече не яздеше, не правеше упражнения. Понякога Том и баща ѝ я посещаваха, но тя не се радваше да ги види и усмивката ѝ изглеждаше пресилена. Господин Манърс изобщо не идваше и това вероятно най-много разочарова децата.

Най-странното беше, че тя се беше променила и външно. Преди беше румено здраво момиче, изпълнено с енергия и дух. Сега бузите ѝ бяха бледи, а под очите ѝ имаше тъмни сенки. Някои дни беше по-красива откогато и да било — косата ѝ изглеждаше още по-червена на фона на бялата ѝ кожа, а зелените очи — още по-блестящи отпреди,

макар да сияеха с тъжен, матов пламък, а не със заразното веселие, което помнеха децата. Изглеждаше някак отпусната, сякаш нещо бе изпило енергията ѝ.

— Не може да е от умора — каза един ден Джордж, след като му беше отказала мило да играе с него на обръч в двора. — Мама и сестра Елена никога не изглеждат уморени, след като са работили в болницата.

— Още е нова — каза Джени. — Може би не е свикнала. Пък и е ужасно да работиш с пристрастените към опиума. Чудя се защо изобщо избра тях. Прекарва часове там.

— Не знам. Те ме плашат. Разхождат се с блеснали очи и стърчащи ребра, блъскат се във всичко или седят на леглата си като призраци. Елена каза, че Хелън Франсис специално помолила за това отделение. Каза на татко, че не иска да работи никъде другаде.

— Знаеш ли какво си мисля? — каза Джени. — Според мен сърцето ѝ е разбито и затова иска да бъде цял ден сред нещастни хора.

— Не — изстена Джордж. — Стига скучни любовни истории за господин Манърс. Аз как обещах да не говоря вече за лисичата фея. Престани с тези любовни глупости. Тя ще се омъжи за Том.

— Тя е толкова бледа, че още повече прилича на лисичи дух — каза сестра му замислено. — Пък и мисля, че те бяха влюбени. Видяхме ги как се държат за ръце и допират крака под масата миналата есен, нали? Нали?

— Млъкни, Джен, досадно е. Тя ще се омъжи за Том.

И разговорът свърши, защото Джени се изплези на Джордж, а той я подгони по двора и я оскуба за косата.

Но две вечери по-късно те чуха разговор, който разкри, че зад детските им закачки се крие нещо много по-сериозно.

Том и бащата на Хелън Франсис бяха дошли на вечеря. Беше последната им вечер в Шишан, преди да заминат отново за Цицихар. Децата от една седмица чакаха този момент. Напоследък родителите им изобщо не споменаваха за Боксърите на масата и на Джени и Джордж им беше скучно да се крият отдолу. Веднъж бяха заспали и се събудиха внезапно, само за да открият, че светлините са угасени и всички вече са си легнали. Беше страшно да се промъкваш през тъмната къща. Но тази вечер щеше да им гостува господин Деламер, а той винаги разказваше интересни истории.

На отиване към трапезарията едва не ги хванаха. Хелън Франсис седеше сама в коридора и се оглеждаше в огледалото. Беше така съсредоточена в собственото си отражение, че не забеляза как децата тихо се оттеглиха заднешком по коридора. Там спряха в тъмното и се зачудиха. Чуваха гласове от всекидневната и им беше любопитно защо Хелън Франсис не беше при останалите. Наблюдаваха я как затваря очи и леко опира чело в огледалото. Лицето ѝ беше ужасно тъжно. После изправи рамене и уморено тръгна към всекидневната. На вратата спря и разтвори устни в усмивка, преди да влезе. Чуха как баща ѝ я поздрави и тя му отговори. Последвалият общ разговор заглуши шума от краката им, когато влязоха в трапезарията и се шумгнаха под покривката точно навреме. Само миг след това А Сун влезе и започна да нарежда чиниите за супа.

Този път вечерята беше весела. Господин Деламер беше в добра форма, хвалеше се как ще забогатее с Том, когато продадат сапуна на новия си клиент — господин Дин от вътрешната част на Монголия. Дватамата отиваха там с осем каруци и десет въоръжени пазачи.

— Разбира се, от вас нямаме тайни — поверително добави Деламер, — но трябва да бъдем много дискретни за това пътуване. Партньорът ми Лю подозира, че един от другите търговци е във връзка с Железния Ван. Не бива да казвам кой е, Еъртън, но и двамата го познаваме — той е уважаван човек и търгува с най-различни стоки. — Гласът му се снижи до шепот. — Джин Шангуй. — Той казва на Ван кога тръгват керваните, за да могат бандитите да ги причакат.

— Скъпи Деламер, щом това е тайна, не биваше да ми казваш. Пък и изобщо не ти вярвам. Познавам Джин от години.

— Честно казано, аз също бях малко изненадан — каза Франк, — но Лю е съвсем сигурен. Разбира се, правим се, че няма нищо, но вече не казваме на Джин какво възнамеряваме или пък му подхвърляме погрешна информация, за да го заблудим. Напоследък сме станали като тайни агенти, нали, Том?

Младежът не отговори. Дватамата с Хелън Франсис не бяха обелили и дума цяла вечер.

— Не разбирам тези приказки за тайни и търговци — обади се майка им, която седеше начело на масата, — но съм чувала за Железния Ван, господин Деламер и се надявам, че с младия Том ще бъдете предпазливи по време на голямото си приключение. Бандитите

са достатъчна заплаха, но и слуховете за Боксърите, които тормозят богобоязливите хора, са тревожни.

— Не се разстройвайте заради Боксърите — засмя се Деламер. — Няма да дойдат чак толкова на север. Или поне още не са го направили. А с момчетата на Железния Ван сме се срещали и преди, нали, Том? Или по-скоро ти си ги срещал, смело момче. Все пак, ще бъде интересно по обратния път, когато сме натоварени със сребро. Хелън Франсис, скъпа, ти не знаеше, че годеникът и баща ти ще забогатеят, нали? Очаквам бордът на директорите в „Бабит и Бренър“ да гласува на своите най-работливи служители значителна комисионна като чуе каква печалба сме изкарали този път. Виждали ли сте каруца, натоварена със сребро, докторе? Прекрасна гледка. Затова вземаме въоръжени пазачи. Не заради пътя нататък, а за обратния.

— Трябва да бъдеш по-дискретен, татко — за пръв път се обади Хелън Франсис.

— Глупости, момичето ми — каза Деламер, хапвайки от крем карамела, поднасян от А Ли. — Тук сме между свои хора. Кой би могъл да ни подслушва? — Децата видяха, че тялото му се извърна към Хелън Франсис. — Малко си ми бледа, пиленце — каза ѝ той. — Добре ли си? Или ти е мъчно, че старият ти баща отново заминава.

— Не за теб, а за младия Кабът, Деламер — пошегува се докторът.

— Сега се сещам, че и Том цяла вечер дума не е казал. Ама че мрачна двойка са. Добре, че старата ми кожа е прекалено дебела за стрелите на Купидон. И двамата изглеждат нещастни. Раздялата е сладка мъка, нали?

— Чудех се дали няма да е неудобно да попитам — докторът прочисти гърлото си — дали сте определили дата за сватбата.

— Да, Том — каза майката на децата, — за нас е удоволствие скъпата Хелън Франсис да ни гостува и оценяваме помощта ѝ в лечебницата, но от време на време се питаме какви са плановете ви. Смяя да твърдя, че ти определено ѝ липсваш много. Напоследък е изключително мълчалива и съм съгласна с вас, господин Деламер, че е доста бледа.

Децата забелязаха, че Том лекичко удря юмрука си в дланта под масата, а единият му крак тихичко потропва. Сякаш с мъка овладяваше

огромно количество енергия. Внезапно големите му ръце изчезнаха от погледа им и на масата се чу дрънчене.

— Госпожо Еъртън, господин Еъртън, мога ли да злоупотребя с гостоприемството ви?

— Разбира се, Том — каза докторът във внезапната тишина, последвала това изказване.

— Чудех се дали ще мога да поговоря насаме с годеницата ми. Можем да... Ще се присъединим към вас във всекидневната след малко.

— Разбира се — отвърна доктора след кратка пауза. — Колко съм глупав. Естествено, че имате нужда от време насаме. Къде ми беше умът?

— Вероятно в портвайна и пурите, които ще пропуснем като станем по-рано от тази маса — обади се Франк.

— Господин Деламер — каза Нели, — можете да изпиете портвайна си и да изпуштите пурата с кафето си, но във всекидневната. Хайде, мисля, че тези млади хора имат да си кажат много неща.

Застъргаха столове, два чифта крака в панталони на тънки райета и турнюр на рокля изчезнаха. Скоро мърморенето на господин Деламер вече не се чуваше и след миг останаха само фланелените панталони на Том и раираната пола на Хелън Франсис, които не помръдваха. Децата се спогледаха с широко отворени очи в необичайната тишина, която настана, когато годениците се изправиха един срещу друг.

— Утре заминавам за Цицихар — каза след малко Том. — Няма да се виждаме известно време. Поне пет-шест седмици.

Очевидно очакваше отговор, но не го получи.

— Господин Лю е сигурен, че Дин ще купи всичките сапуни. Това ще бъде най-големият удар на „Бабит и Бренър“. Всичко, за което баща ти е работил.

— Радвам се за него — промълви Хелън Франсис. — И за теб.

Децата се напрегнаха, за да чуят гласа ѝ.

Том мълчеше, сякаш я чакаше да каже още нещо.

— Аз също се радвам — каза той след малко. — Това е много... удовлетворително. — Той замълча. — Пътуването... Слушай, не се тревожи за нас. Ще се справим.

— Татко не трябва да разказва на всекиго за среброто.

— Така е.

Децата забелязаха, че кракът на Том отново потропва по килима. Ръцете му стискаха ръба на стола.

— Напоследък е започнал много да се хвали. Това е глупаво. Детинско. — Гласът ѝ прозвуча рязко и децата подскочиха при звука му. — Омръзна ми от него. Пие, хвали се и сантиментално се лигави с малкото си момиченце. Аз не съм момиченце. Не се ли замисля в каква опасност поставя теб? Толкова ли е важна тази сделка, че да рискувате живота си по пътя? Той е чудовище, а ти си глупак, че тръгваш с него.

— Стига, Ейч Еф — въздъхна Том, — взели сме всички предпазни мерки. И преди сме минавали по този път. Това е най-обикновено пътуване.

— Не и при положение, че Боксьорите и бандитите знаят, че тръгвате. Но и ти си същият като него. Каква двойка сте само! Веселите авантюристи. За вас всичко е шега, игра на крикет. Как ви презирам!

Том се беше сковал при избухването ѝ. Но ръцете на Хелън Франсис също бяха стиснати в юмруци. Джени видя, че кокалчетата ѝ бяха побелели в мрака, а ръцете и тялото ѝ трепереха под роклята. И тя, както Том преди малко, сякаш се опитваше да овладее с всички сили някаква емоция.

— Ейч Еф, какво има? — тихо попита той. — Държиш се странно от седмици — всъщност, дори от месеци.

— И ти ли? — презрително отвърна тя. — И какво, ще ми опяваш като Нели ли? „Хелън Франсис, и днес си много бледа. Хелън Франсис, няма ли да си доядеш пилешката супа?“ Защо всички не ме оставят на мира! Остави ме!

— С баща ти се тревожим за теб — вяло каза Том.

— Ти и баща ми! Винаги сте ти и баща ми, нали? Каква неразделна двойка! Затова ли сме сгодени? И аз ли съм част от сделката? За да се превърнем в светата троица, която извършва подвизи в името на „Бабит и Бренър“? — Тя се изсмя злобно. — Вие двамата нямате нужда от мен, Том. Аз не съм част от вашия мъжки клуб. Би трябвало да бъдете доволни, че ви оставих и дойдох да живея и работя тук. Сега можете да се напивате и шегувате, колкото ви сърце иска. Запозна ли те вече баща ми с някоя проститутка? Нали знаеш къде е ходел, преди да се появим?

Том въздъхна тежко.

— Да, приятелко. Ако не бях видял, че цяла вечер пи само вода, щях да помисля, че си попрекалила с пиенето. Не знам за какво говориш.

— Невинният честен Том. Ти си прекалено добър, за да съществуващ на този свят, нали?

Той отблъсна стола си и децата чуха как неспокойно се заразхожда напред-назад. Хелън Франсис сякаш се бе успокоила. Ръцете ѝ в скута бяха отпуснати и неподвижни. След малко Том отново седна.

— Никога не съм те питал какво е станало между теб и Манърс, докато бяхме в Цицихар и след това — каза той. Гласът му беше тих, но някак по-твърд от преди. — Не попитах нито теб, нито него. Веднъж госпожа Еъртън ми разказа за една гръмотевична буря... Трябва да разбереш нещо за мен, Ейч Еф — аз съм обикновен човек. Не съм толкова умен, не притежавам въображение. Приемам, че нещата са такива, каквито изглеждат. Вярвам на хората, докато се убедя, че не заслужават доверие. Може би е глупаво да мислиш винаги най-доброто. Може би е страх или бягство от действителността. Но понякога човек се надява — само се надява, — че ако остави нещата да се развиват свободно, те ще завършат по най-добрия начин. Не, не ме прекъсвай. Сега е мой ред да говоря. Ти вече ми каза какво мислиш. Не смятам, че ме мразиш, макар че през последните седмици, когато изобщо ми проговориш, винаги е... Един мъж не би искал да чува такива думи от устата на момичето, в което е влюбен. Не съм ти дал никакъв повод да ми се ядосаш. А ако е така, не е било умишлено и се извинявам. Но всъщност мисля, че ти не се сърдиш нито на мен, нито на баща си, а си ядосана на себе си. На няколко пъти съм избухвал в училище и тогава винаги си изкарвах на другите гнева от собствените ми грешки. Не знам как разсъждава една жена, но сигурно не е много по-различно. Ще ти го кажа само веднъж. Не ме интересува какво е станало между теб и Манърс. След като е свършило, не искам да го знам. То е минало. Забравено.

— Забравено?

— Обичам те, Ейч Еф — каза простичко Том. — Сериозно. Ще забравя всичко, освен ако не те е наранил. — Гласът му стана суров. — Тогава ще го убия.

Джордж ахна, а Джени бързо му запуши устата, но никой от възрастните не им обърна внимание. Том отново удряше дланта си под масата. Те видяха как гръдният му кош се разшири, когато си пое дълбоко дъх.

— Но ако не е свършило... Ако не е свършило... — Гласът му пресекна. Той въздъхна, после отново си пое дълбоко дъх. — Тогава трябва само да ми кажеш, приятелко, и аз няма да ти преча.

Децата не смееха да помръднат. Хелън Франсис бръкна в чантата си и извади кърпичка. Когато я прибра, тя беше мокра. Очевидно плачеше, но когато проговори, гласът ѝ беше равен и спокоен. И уморен.

— Свършено е. Той не ме нарани. Не е нужно да го убиваш. Това достатъчно ли ти е?

Том се свлече на стола, издавайки нещо между стон и въздишка. Настъпи дълга тишина. Децата чуваха как часовникът тиктака. От всекидневната се понесе смях.

— Ами ние? — попита Том.

— Не знам — каза Хелън Франсис.

— Годежът ни?

— Не знам — повтори тя, стискайки юмруци.

Том удари по масата. Чиниите и чашите издрънчаха. Една винена чаша падна и децата видяха как покривката почервеня и на паркета се образува локвичка.

— Понякога си мисля, че въпреки това ще го убия. Какъв мръсник! Какъв мерзавец! Какъв...

Избухването му прекъсна така рязко, както беше започнало. Гласът му секна. Хелън Франсис мълчеше.

Изведнъж Том скочи отново. Джордж и Джени го чуваха как крачи из стаята — напред-назад, напред-назад...

— Господи, Ейч Еф? Защо? Защо?

Тя не отговори.

Стъпките се отпавиха към нея. Внезапно тялото ѝ бе издърпано от стола. Протегнаха глави и видяха, че Том я е сграбчил в мечешката си прегръдка, но тя стоеше безжизнена и студена. Той я разтърси.

— Обичам те! Обичам те... — изстена, но главата ѝ беше извърната.

След малко той леко я постави върху стола и продължи да крачи.

— Заминавам за шест седмици, почти два месеца. — Думите му звучаха сковано. — Когато се върна, ще те попитам дали още искаш да се оженим. Чувствата ми към теб няма да се променят. Твой съм, Ейч Еф. Ти си моят живот. Обикнах те от мига, в който те видях в къщата на леля ти. Когато влезе, лампата сякаш засвети по-ярко. Само така мога да го опиша. Ти ме плени. Не съм си представял, че... Онази нощ на кораба, когато ти... Питях се с какво съм заслужил такова щастие? Навярно трябва да ти бъда благодарен. Винаги ще пазя този спомен.

Той спря.

— Не се ли забавлявахме добре? Не помниш ли как се смеехме? Нужно беше само да се погледнем и четяхме мислите си... Аз съм виновен. Не трябваше да те оставям сама по цял ден. Не трябваше да се вживявам като баща ти в проклетия склад. Трябваше да бъда с теб, за да не се налага да яздиш с него... С този...

— Недей, Том, вината не е твоя. — Гласът на Хелън Франсис приличаше на шепот.

Том се канеше да каже нещо, но се въздържа. Децата го чуха да въздиша.

— Ако когато се върна, отговорът ти е не, няма да ти създавам проблеми. Извини ме, ако не остана в Шишан. Не бих могъл да го понеса. „Бабит и Бренър“ ще ме назначат на друго място. Не ме интересува. Все някак ще продължа. Както казах, ще ми останат хубавите спомени. А ако трябва да лекувам разбитото си сърце, това си е моя работа, нали? Но добре си помисли, приятелко. Използвай времето, докато ме няма. Може да съсипеш моя живот, но не съсипвай своя. — Той се задави. — Извинявай. Нямам сили да говоря с когото и да било повече тази вечер. Предай благодарностите ми на госпожа Еъртън. Измисли някакво извинение. Божичко, Ейч Еф, косата ти ще се запали... Много те обичам... Бог да е с теб, любима моя. Мисли си понякога за мен.

Вратата към коридора се отвори и тихо се затвори. Децата чуха как стъпките на Том се отдалечават. Хелън Франсис не беше помръднала. Отначало седеше изправена на стола, но после се облегна на масата и тихо зариде. Тихите звуци сякаш извираха направо от сърцето ѝ — тънички нещастни хлипове, изпълнени с отчаяние. Когато се засилиха, тя започна да се люлее настрани. Джени не издържа. Измъкна се от скривалището си под масата и прегърна плаещата

жена. И по нейното лице се стичаха сълзи. Риданията стихнаха. Хелън Франсис я прегърна и двете заплакаха безмълвно. Джордж също се измъкна като нощна пеперуда, привлечена от светлината. След миг и той се включи в прегръдката. Тримата тихо се тресяха и това беше картината, която зърна Франк Деламер, когато надникна от всекидневната, захапал пурата си.

— Бих казал — обърна се той към семейство Еъртън, — че това е сюжет, достоен за Бърн-Джоунс. Мариана, която си изплаква очите в къщата, утешавана от две херувимчета. И нито следа от сър Ланселот. Навярно не може да понесе тъгата от раздялата и вече си е тръгнал. Не е ли трогателно? Хайде, успокой се, момичето ми. Отиваме само до Цицихар. Ще се върнем, преди да се усетиш. Не се тревожи, сватбените камбани скоро ще забият. Еъртън, защо децата ти са още будни? Май си станал доста либерален. На времето ни пращаха още в шест часа в детската стая с парче хляб.

На три километра оттам в Двореца на небесната наслада Фан Имей беше взела решение. Майор Лин бе заминал с войските си и тя беше сама в павилиона.

Прозорците на отсрещния също светеха. Малко по-рано англичанинът Ма На Си беше вечерял там, а после с приятеля му японец бяха пили. Обикновено майор Лин се присъединяваше към тях (несъмнено за поредната нескончаема дискуссия за контрабандата на оръжие), но в едно от близките села бяха избухнали размирици — група хулигани, може би една от бандите на боксьорите, за които говореха всички, тормозеха местните християни и бяха изгорили един хамбар. Затова мандаринът бе наредил на майор Лин да отиде там и да въведе ред. Той се бе подчинил, макар и неохотно. Беше казал, че няма да го има поне два дни.

Тя бе забелязала, че японецът, който й приличаше на змия, си бе тръгнал от павилиона на Ма На Си, следвайки Мама Лиу към главната сграда. Знаеше къде отива и изпита дълбоко съчувствие към бялото момче, което го очакваше. Полковник Таро я беше отвратил от първия миг, в който го видя. Въпреки учтивостта и красивата си външност, усещаше, че под кадифения му чар се крие насилие. Очите му никога не се усмихваха — като очи на гущер те шареха от човек на човек,

студено и преценяващо. Той оказваше ужасяващ ефект върху майор Лин. Колкото повече се отпускате и подмазваше японецът, толкова по-сковани и резки ставаха реакциите на любовника ѝ. Понякога стигаше до границата на неучтивостта, сякаш мразеше този човек, с когото трябваше да прави сделка. Но когато в разговора настъпеха паузи, когато вниманието на Таро беше насочено към нещо друго, тя бе забелязала майорът да го гледа с копнеж като куче. Това бе поглед на обожател или на любовник.

Преди и след посещенията на японеца, Лин пиеше повече от обикновено и когато останеха сами, веднага изваждаше пръчката и я караше да го бие. Беше станал брутален с нея, удряше ѝ шамари, караше я да коленичи пред него. Ако я обладаваше, това беше в кучешката поза. Тя винаги бе подозирала, че любовникът ѝ крие нещо срамно. Предполагаше, че е свързано с войната. Сега вече не се съмняваше какво е то. Тъй като и тя беше жертва, разпознаваше симптомите.

Подозренията ѝ за наклонностите на Таро се бяха потвърдили няколко дни преди това, когато Мама Лиу, ядосана и разтревожена, я беше повикала в главната сграда. Шпионката ѝ Су Липин я беше превела по стълби, които не знаеше, че съществуват и гол коридор, ограден от малки стаички. В една от тях чакаше Мама Лиу. Тя повдигна одеялото от фигурата, която лежеше на леглото. Като в кошмар, Фан Имей изпита чувството, че окървавената и насинена Шен Пин се е върнала от гроба. Но после ужасът ѝ отстъпи пред любопитството и изненадата. Това не беше момиче и не беше китайка, а слабичко, пребито от бой бяло момче. Мама Лиу я хвана за гърлото.

— Да не си посмяла да кажеш и дума, чуваш ли? Иначе си мъртва. Искам да го почистиш. Помогни му да оздравее, както направи миналата година с онази кучка Шен Пин. Не искам да ми умре в ръцете. Още не. От него още могат да се изкарат пари. Разбра ли ме? Избрах те, защото можеш да лекуваш и си достатъчно интелигентна, за да знаеш кога да си затваряш устата. По-добре не ме разочаровай. Разбра ли ме?

Тя апатично се бе заела със задачата си. Беше явно, че момчето е било пребито, но не по безразборния начин на Рен Рен. Раните бяха съсредоточени върху задника и горната част на бедрата (някаква част от ума ѝ се досети, че на същите места по тялото на майор Лин има

белези). Истинско мъчение бяха изгарянията с цигара по зърната и гениталиите на момчето. То беше в съзнание и хлипаше от болка. Когато се опита да намаже раните му с мехлема, закрещя. Бледите очи върху подпухналото му червено лице следяха със страх движенията ѝ. Когато се опита да му каже нещо, то поклати глава отрицателно.

— Без думи — изстена. — Без думи. Рен Рен ще... — И слабото му лице се разкриви от ужас.

Беше ѝ отнело време, но на третия ден нежността ѝ най-после го беше спечелила и то със запъване започна да отговаря на въпросите ѝ на забележително добър китайски. Тя го попита дали Рен Рен го беше пребил.

— Не — каза ѝ то с разширени очи. — Нищо лошо не съм направил. Наистина. Моля те, не му казвай, че съм бил лош. — После се усмихна с мъка. — Понякога той идва, когато съм добър. — По лицето му се застичаха сълзи. — Опитах се, наистина се опитах. Старецът ме харесва. Никога не ме е наказвал заради него. Когато се представях по-добре, той оставаше с мен цяла нощ след това. А този път така се стараях. Когато ми обясняваше за болката, го слушах. Каза, че няма любов без наказание. Затова му позволих... позволих му...

— На Рен Рен ли? — попита объркана Фан Имей.

— Не! — извика момчето. — Рен Рен ме обича. Беше другият мъж. Онзи дявол, на когото Мама Лиу каза, че трябва да доставя голямо удоволствие. Японецът — прошепна то.

И тогава Фан Имей разбра и страхът ѝ от полковник Таро нарасна. Каза си, че много мъже стават насилници, когато пият. Това бе нормално. Много мъже се отдаваха на агресивна страст, когато сетивата им бяха притъпени от алкохола — също като майор Лин. Но Таро беше различен. Приличаше на Рен Рен — садист, който обичаше да причинява болка, но го правеше с изтънчена жестокост и търпение: колкото повече пиеше, толкова по-преднамерен и безчувствен ставаше.

— Казва, че любовта е изкуство — бе проплакало чужденчето, докато тя превързваше раните на гърба и бедрата му. — Казва, че любовта е изкуство...

С разбирането дойде и съчувствието ѝ към майор Лин. Ако полковник Таро го беше пленил през войната, всичко си имаше обяснение. Горкият горд човек...

Тя знаеше, че трябва да се притеснява и за собственото си положение. Не разбираше защо Мама Лиу я е посветила в тайната на скритата стая и необичайното присъствие на чужденец в публичния дом. Може би старата тиранка беше откровена — спомняше си, че е излекувала Шен Пин. Но по-скоро беше наясно, че може да се отърве от Фан Имей сега или след като омръзнеше на майор Лин. Но каква беше разликата? И без това знаеше, че някой ден ще я откарат в колибата за наказания. Мама Лиу нямаше от какво да се бои. Тайната ѝ беше в безопасност. Къде би могла да избяга? На кого би могла да каже? Но ѝ беше жал за затвореното момче.

Същият следобед съчувствието към болката му беше преминало в тревога за безопасността му. Тя знаеше, че Рен Рен и неговите приятели играят карти и гуляят в една от трапезариите в главната сграда, но не беше подготвена за шумното им нахлуване в двора рано следобед, нито за шумната демонстрация, която последва. Около главите им бяха увити жълти шалове, а един от тях носеше копринено знаме с рисунка на черна тояга и думата „Възмездие“, изписана с кървавочервени йероглифи. Друг удряше барабан, а Рен Рен, гол до кръста и с меч в ръка, крещеше и скачаше като обсебен или пиан в някаква пародия на бойно изкуство. Наредиха ѝ да се прибере в стаята и да не се показва, защото силата ин щяла да развали магията, която използваша — присъствието на жена щяло да прогони божествата от телата на майсторите на бойни изкуства. Или поне така ѝ изкрещя Маймуната, един от най-противните приятели на Рен Рен, когато я затвори в стаята ѝ. Това не ѝ попречи да наднича през цепнатините на вратата, за да види какво става или да чува виковете отвън, докато Рен Рен и трима от другите танцуваха като луди. Не ѝ се вярваше някой бог да поиска да обитава тялото на Рен Рен, затова реши, че това е само представление или перчене, но го познаваше достатъчно добре, за да осъзнае, че каквато и игра да играеше, тя беше предназначена за някого.

— Спасете Цин! Избийте чужденците! — крещяха всички. — Смърт на чуждестранните дяволи!

Един от тях се приближи до павилиона отсреща и изкрещя с тъничък глас:

— Тук един от тях води червенокосата си курва. Смърт! Смърт! Смърт!

Останалите се изсмяха, когато той се изпика върху вратата. Представлението беше продължило цял следобед и свърши, едва когато Рен Рен падна на земята от изтощение. Групата се раздели на двойки и тройки и тръгна към външната порта.

— Към олтара на Черните хълмове — изкрещя единият, — където ще се спусне небесната армия!

Друг запя и всички се присъединиха към безсмислената песничка.

*„Ни капка дъжд не пада от небето.
Земята е напукана и суха
и всичко това единствено защото
в бутилки църквата дъжда затвори.*

*Ядосаха се боговете
и духовете търсят отмъщение.
От небесата вкупом те се спускат
и хората на Пътя учат.“*

Размахвайки мечове и копия, те си тръгнаха. Дори Рен Рен се присъедини към тях, облягайки се на рамото на приятел. Звукът на барабана и гневните им гласове постепенно заглъхнаха. Фан Имей остана дълго, приседнала на ръба на леглото — изключително обезпокоена.

Досега не бе обръщала внимание на клюките на другите момичета за Боксьорите. Баща ѝ я бе научил да не вярва в магии и тя смяташе за лъжи историите за богове, слизаци на земята. Нито се вълнуваше от армия, която щяла да изникне от пръстта, за да прочисти обществото от злосторниците и да поправи неправдите, от които страдеше династията в ръцете на чужденците. Трябва да е изключителна армия, помисли си тя горчиво, за да премахне несправедливостта над бедните създания като нея зад стените на Двореца на небесната наслада. Но това едва ли щеше да стане, ако се състоеше от мъже.

А и какво общо имаха с нея проблемите на династията? Тя беше изолирана от външния свят като будистки монах. Усмихна се на

сравнението. Но животът ѝ като момиче за забавление имаше своя еквивалент на монашеските закони, своя извратена версия на безбрачието и ритуалите на потисничество, които бяха приемани и оправдавани столетия наред. Те бяха част от същия обществен ред, който Боксьорите искаха да спасят и запазят, така че какво би могла да очаква тя от тях, освен още по-голям гнет? По свой начин „Дворецът на небесната наслада“ беше също такъв символ на традициите и установения ред, както храма или ямена, дори като самата династия. Винаги беше имало момичета за забавление, както и мъже, които да ги експлоатират. Щом самият Рен Рен се беше присъединил към Боксьорите, какво добро можеше да се каже за тях?

Подобна враждебност към чужденците беше нова. Тя си спомни добросърдечния доктор, който приличаше на мишка и се бе опитал да спаси баща ѝ. Каква заплаха би могъл да представлява той за династията? Или непохватният глуповат Де Фалан, който вероятно и досега не знаеше какво беше станало с неговата Шен Пин и вярваше на лъжите на Мама Лиу, че я е отпратила в провинцията. С какво би могъл да навреди той на когото и да било? Ами синът на мисионера? Той беше жертва като нея. Така че и оставаше само Ма На Си.

Както винаги при мисълта за него, тя се стресна от живия спомен за усмивката му и веселите сини очи — имаше чувството, че той наистина е в стаята. Да, призна си тя, у него имаше нещо опасно. Въпреки желанието си беше любопитна да разбере нещо повече за този галантен и самоуверен чужденец, който с такава лекота се беше наложил над майор Лин и дори беше убедил Мама Лиу да му даде павилиона за любовницата си чужденка. След първата ужасна вечер — когато бяха убили приятелката ѝ — той не бе ѝ казал нищо друго, освен учтиви комплименти. Така повеляваше приличието — тя беше наложница на майор Лин — и той я игнорираше или се преструваше, че го прави. Но имаше и нещо друго. Понякога тя вдигаше глава от цитрата и виждаше, че сините му очи я наблюдават, а ако погледите им се срещнеха, върху загорялото му лице се прокрадваше лека усмивка, а веднъж — тя едва повярва на очите си — той дори ѝ намигна. Тогава Фан Имей се изчерви и сведе поглед към ръцете си, а когато се осмели да погледне отново, Ма На Си беше сближил глава в интимен разговор с майор Лин. Чудеше се дали не си беше въобразила — той почти не я погледна до края на вечерта. Той вече никога не си позволи такъв

личен контакт. Но оттогава тя имаше чувство, че между тях съществува безмълвно заговорничество, нещо повече — беше прочела в ясения му поглед въпрос, сякаш този чужденец се опитваше да разкрие истинския характер, скрит под външността ѝ на леко момиче. А понякога, когато ѝ се усмихнеше, тя усещаше, че се надява да е разбрал нещо за нея и дори смееше да мечтае, че в одобрителния му поглед се чете и уважение.

Беше се изненадала на реакцията си, когато Ма На Си нае отсрещния павилион и започнаха посещенията на чужденката. Много мрачни зимни следобеди тя чакаше до прозореца, за да зърне увитата в черна наметка жена, която забързано влизаше през портата и изчезваше в любовното им гнезденце. Ма На Си по бяла риза отваряше вратата. Фан Имей никога не успя да разгледа подробно любовницата му, макар че веднъж кичур яркочервена коса се изплъзна изпод качулката и тя като хипнотизирана се втренчи в изящната луничава ръка, която нервно го прибра. Но не чужденката я очароваше. Онова, което чакаше и от което се страхуваше, беше да зърне лицето на Ма На Си, когато поздравява любовницата си, и всеки път лъчезарната му усмивка пронизваше сърцето ѝ. Отначало Фан Имей не разбираше чувствата си. Никога не би признала пред себе си, че ревнува и все пак, когато за пръв път видя Ма На Си да прегръща фигурата в черна наметка, сърцето ѝ се сви, очите ѝ се навлажниха, а една вена на слепоочието ѝ рязко затуптя. Никога след това не се унижи да прояви чувствата си. Наблюдаваше ги тъжно и спокойно, както всичко останало в Двореца на небесната наслада. В крайна сметка това бе само още един удар срещу духа ѝ, който се бе научил да устоява на Смъртта дори с хиляди рани.

После посещенията на жената секнаха. От месец не беше идвала. Ма На Си все още посещаваше павилиона, но винаги сам и в тези случаи Фан Имей долавяше умора в стъпките му, сякаш на раменете му лежеше тежък товар. Той оставаше сам в стаята си часове наред и изчакваше следобедът да отmine и да се здрачи, преди да поиска да запалят лампите. Отначало Мама Лиу му водеше момичета — Су Липин и Чен Мейна — но те никога не оставаха дълго с него, а веднъж той ядосано отпрати Су Липин. Повикаха Рен Рен и се разигра грозна сцена. Каквато и да бе причината за скандала, той бе уреден с пари. Ма

На Си беше хвърлил кесия злато в краката на Рен Рен и язвително бе наблюдавал как младежът брои монетите.

Повечето пъти той вечеряше с японския полковник. Понякога и майор Лин се присъединяваше към тях. В тези случаи той се връщаше пиян по малките часове. Фан Имей подозираше, че когато Ма На Си е с него, също пие много. Веднъж, когато си тръгваше след едно от самотните си бдения, тя го видя да се олюлява на стълбите, после се стегна и бавно пое навън. Фан Имей седеше между своите собствени сенки и мечтаеше да се случи невъзможното, но в края на краищата успя да отпъди тази мисъл. Още преди много години беше научила, че най-големият ѝ враг е надеждата.

Но не надеждата тази вечер я накара да прекоси двора, а страхът. Беше обмислила последствията от онова, което бе видяла този следобед. Рен Рен може да се бе преструвал, но тук се криеше нещо повече от обичайната му суетност. Лозунгите, които той и приятелите му крещяха, не бяха измислени от тях. Заплахите срещу чужденците също бяха реални. Първата ѝ мисъл беше за момчето. Знаеше достатъчно, за да осъзнае, че животът му се крепеше на нишката на тайната. Не се съмняваше, че помежду си Рен Рен и Мама Лиу вече бяха измислили начин да се отърват от него, ако възникнеше опасност да го разкрият. Дори тя бе чула за екзекуцията на селяните, за които се смяташе, че са го убили. А сега, когато Рен Рен бе прегърнал каузата на Боксърите, разполагаше с чужденец, когото би могъл да унищожи за пример. Единствената надежда за момчето бе да се върне при своите. Тя се сети за Ма На Си. Нямаше план, но ако някой можеше да помогне на чужденчето, това беше той... Пък и самият англичанин трябваше да бъде предупреден... Тази вечер можеше да го направи... Никой нямаше да я види.

Беше стигнала до средата на двора, преди да осъзнае колко безнадеждна и нереална бе задачата, която си бе поставила. Основният мъчител на момчето беше японецът, а той бе приятел на Ма На Си. Пък и защо би ѝ помогнал англичанинът? Защо изобщо би ѝ повярвал?

Какво би могла да му предложи, за да го убеди?

Кръвта се отече от страните ѝ, когато осъзна отговора и тя замръзна на стъпалата на павилиона в двоумение. Но нима не го знаеше още от началото? Наистина ли бе дошла да спаси момчето? Коленете ѝ трепереха и тя се олюля на малките си ходила, заляна от

вълна на срам и отчаяние. Облегна се на колоната и очите ѝ се напълниха със сълзи.

След малко, дишайки тежко, Фан Имей се обърна, за да си тръгне. В този миг вратата се отвори и се появи Ма На Си. Беше по риза и тиранти и в ръка държеше бутилка вино. Очите му бяха подпухнали и кървясали. Олюляваше се.

— Съжалявам, Ма На Си — прошепна тя. — Не исках да ви обезпокоя... Веднага си тръгвам. Съжалявам.

Манърс се взря с нея, после се облегна на перилата на верандата и внимателно огледа сенките по двора. Нищо не помръдваше. Той се обърна към нея и каза:

— Не, моля те, не си тръгвай.

— Не мога. Не трябва да идвам при вас — прошепна тя.

— Само за малко. Поседни при мен. Нека поговорим. Имам нужда... от компания тази вечер — каза Манърс.

— Ще повикам Мама Лиу — предложи Фан Имей. — Може би Чен Мейна...

— Не — каза Манърс. — Не ме разбираш... Моля те.

— Майор Лин... — започна тя.

— Знам — прекъсна я той. — Знам... Но моля те. Направи ми малко компания тази вечер.

Известно време Фан Имей остана неподвижна, с наведена глава. Манърс с мъка се протегна и отметна кичур коса от челото си. После сви рамене, накани се да каже нещо, но само повдигна нежно брадичката ѝ и се вгледа дълбоко в очите ѝ.

— Ти плачеш — каза той. — Моля те, не плачи. Ето. — Извади от джоба си носна кърпичка и избърса бузата ѝ. — Винаги съм смятал, че мястото ти не е тук. Наблюдавах те. Ти слушаш и разбираш. Образована си. Каква трагедия е довела жена като теб в това чистилище?... В тази страна — въздъхна Манърс — има толкова много мъка... — После отстъпи и я изгледа. — Не бих те наранил — каза той — за нищо на света.

Двамата стояха един срещу друг — тя, подпряна на колоната, със сведена глава, а той — олюляващ се на вратата. Най-накрая Фан Имей кимна.

— Има едно момче — каза тя тихо. — Нужна ми е помощта ви.

— Добре — отвърна той след кратко мълчание. — Ще направя каквото мога. — После се обърна тронаво и влезе вътре.
Фан Имей го последва и вратата се затвори зад тях.

Дворът беше тих. В тихия ветреца изпука клонче. На алеята отвън изляя куче.

Един силует се измъкна от сянката на дърветата — слабичка фигурка, която се олюляваше. Беше Су Липин. Тя внимателно се промъкна по стълбите на терасата около павилиона. Едва дишайки, момичето отвори тайната шпионка на Мама Лиу. Треперещо, то залепи око върху отвора и дълго време наблюдава какво става вътре.

На другия следобед Джордж и Джени, придружавани от Ал Ли, отидоха на разходка по пътя, който обикаляше подножието на хълма. Беше ясен пролетен следобед. Дърветата бяха обсипани със зелени пъпки. Голите просени поля постепенно се покриваха със зелени кълнове. В овощните градини сливите вече цъфтяха. Отдалеч долиташе кукането на кукувица — за пръв път след зимата. Майка им беше решила, че децата имат нужда от чист въздух, а междуременно щяха да наберат цветя за вазата в трапезарията.

Джордж оживено говореше за ежегодния лов на тигри, организиран от мандарина, който трябваше да се проведе следващия месец в Черните хълмове. Както обикновено, чужденците бяха получили покани. Предишната година баща им беше отишъл и те имаха късмет. Бяха открили тигър. Преди лягане той им беше разказвал страховити истории как огромният звяр разкъсвал ловните кучета и съборил един копиеносец заедно с коня му; как се измъкнал от пръстена на ловците и хукнал към хълма, където чакали докторът и мандаринът. Как *да рен* извадил лъка си и убил тигъра с три бързи стрели, докато докторът ахкал уплашено и се опитвал да свали предпазителя на пушката си. Джордж нямаше да забрави колко голям изглеждаше хищникът, повесен на колове и носен от четирима мъже, когато триумфиращата процесия се беше върнала в Шишан.

Децата бяха горчиво разочаровани, че не са достатъчно големи, за да отидат с баща си и Хелън Франсис и не беше голяма утеха, че

майка им се бе съгласила да остане у дома и да им прави компания. Тази година щеше да бъде още по-вълнуващо, защото Манърс и японският му приятел щяха да бъдат между ловците. Бяха убедени, че англичанинът ще извърши чудеса от храброст.

Джордж си беше намерил извита пръчка и я бе праметнал през рамо като пушка. Като ловец, преследващ дивеч, той се бе промъкнал пред Джени и А Ли, които беряха виолетки. Тук имаше завой и клоните на една върба скриваха пътя. Джордж внимателно се провря между тях. Във въображението си той се промъкваше през гъстата джунгла, ослушвайки се за рева на тигър. С вик той изскочи от другата страна на пътя, пригответил пушката за стрелба.

— Бум! Бум! — извика той.

Изведнъж се оказа лице в лице с китайче на неговата възраст. Момчето, голо до кръста и загоряло като всички селяни, стоеше мълчаливо със скръстени ръце. Джордж видя как големите му очи отначало го огледаха любопитно и се присвиха презрително при вида на пръчката, с която той се целеше в лицето му.

Изведнъж китайчето подскочи и нададе пронизителен крясък като на чайка или жерав. За миг то сякаш увисна във въздуха с една ръка и крак протегнати напред, а другият — свит зад него. После Джордж усети, че изтръгват пръчката от ръцете му и кракът на момчето я счупи на две. Едното парче подскочи и одраска бузата и слепоочието му, друг силен удар го накара да падне в калта. Когато погледна нагоре, видя, че момчето стои със свити ръце, както го бе видял в началото, и го гледа. Зад него се бяха наредили няколко млади мъже. Някои държаха мечове и копия, повечето имаха жълти шалчета, вързани около главите. Един от тях сложи ръка на рамото на момчето. То го погледна с горда усмивка. Джордж се разплака.

А Ли и Джени се появиха иззад завоя. Ръцете им бяха пълни с цветя.

А Ли извика нещо и затича напред, хвърляйки букета. Мъжът, който беше поздравил момчето, му препречи пътя. Когато А Ли се опита да го заобиколи, той отново го пресрещна. Останалите започнаха да се смеят.

Мъжът леко бутна А Ли в гърдите и той залитна назад. Изруга и замахна към главата му. Мъжът с лекота се наведе, кракът му се

стрелна като змия и китайският прислужник се просна по задник в калта.

— Гадно яйце на костенурка — изсъска той и отново се хвърли срещу противника си, който хвана главата му в ключ и започна да извива врата му.

Останалите Боксьори викаха:

— Ша! Ша! Ша!

Джордж знаеше, че на китайски това означава „Убий го!“.

Джени стоеше замръзнала в средата на пътя, стиснала цветята.

Внезапно Боксьорите замлъкнаха. Джордж с ужас разпозна между тях будисткия свещеник. Сякаш беше изникнал от въздуха. Носеше същите странни дрехи, които момчето бе забелязало през незабравимите секунди, преди да скочи под идващия влак. Той направи някакъв жест, после се обърна и тръгна по пътя към Черните хълмове. Мъжът, който душеше А Ли, плю и пусна жертвата си на земята. Срита стенещото тяло и пое след монаха, който вече се беше отдалечил много по пътя. Останалите го последваха, включително момчето и след няколко мига мястото опустя, като изключим Джордж, който пълзеше към хриптящия А Ли. Седнал в калта, китаецът стискаше гърлото си и клатеше глава. Джени продължаваше да стои прикована, притиснала виолетките към отворената си уста с очи, разширени от страх и ужас.

---

[1] Фредерик Мариат (1792–1848) — английски морски офицер и автор на приключенски романи. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 10

*„Боговете слязоха.
Вярно е, видях го със собствените си очи.“*

Доктор Еъртън седеше сам край лагерния огън и стискаше чаша чай. Огънят пукаше, високите дървета надвисваха над него в мрака, сенките сякаш се приближаваха, от гората долитаха тихи удари на барабан. Реши, че това навярно е в чест на сполучливия лов, но звукът се засилваше и стихваше, а когато подухнеше вятърът, напълно изчезваше. Не би могъл да определи от коя посока се чува или колко далеч е, може би просто си въобразяваше, а това го накара да се почувства объркан и несигурен. Присъствието на неколцина пазачи, оставени от мандарина, извън светлината на огъня, не го успокояваше. Тяхното обикаляне дори засилваше смътното усещане за заплаха.

Обикновено докторът се наслаждаваше на нощувките на открито. Обичаше звездните нощи и уханието на дим от дърва. Откритите пространства го изпълваха с благоговение и смирение. Обичаше росните утрини, когато първите лъчи на слънцето стапяха нощните мъгли и прекрасната природа засияваше в пълния си блясък. Веднъж Нели го беше попитала какво толкова му харесва в каубойските романи и той ѝ беше отвърнал напълно сериозно: „Великолепните пейзажи, скъпа моя. Това са истории за хора, които живеят в Рая.“ И наистина го мислеше. Каквато и ужасна престрелка или обир да беше в центъра на сюжета, красотата на прерията беше онова, което възпламеняваше въображението му. Докато четеше страницата, мислите му се носеха над кактусите. Пастирът, който полагаше глава на седлото след цял ден езда, тънката струйка дим, която се издигаше от спрелия фургон към носените от вятър облаци, гръмотевиците, които долитаха откъм далечните хълмове и стадото, което се спускаше към дълбоката река — това беше човечеството, което живееше в мир като в картина на Сътворението преди Грехопадението. Или поне това беше посланието, което той бе предал

на смаяното си паство от католически монахини и китайски инвалиди на последната си проповед. Беше цитирал от псалмите: „Небесата разказват славата Божия и просторът известява делото на ръцете Му.“^[1] За него каубоите живееха в самия Рай, създаден от Бога на изгрева и залеза, и нощуването на открито го приближаваше до това усещане.

Но тази нощ едно по-мрачно божество властваше над лагера в Черните хълмове.

Той потръпна и се зави по-плътнo с одеялото.

— Стегни се, човече — промърмори си под нос, — безпокоиш се като старица, която си е изгубила ченето.

Той затвори очи и задържа дъха си, за да успокои бясно биещото си сърце, но зад клепачите му проблясваше подигравателно образът на мандарина, а в гърдите му бушуваха гневът и разочарованието, които трупаше от две седмици.

Беше му отнело цели три дни и дори след това аудиенцията му беше отказана. Три дни, през които Джордж се мятеше на леглото си, а Джени се беше свила на детското си столче и не говореше дори с майка си.

И сега с мъка си спомняше първата сцена от това ужасно събитие — сестра Катерина се втурна в кабинета му, крещейки на италиански, така че му отне няколко минути, за да разбере какво е станало. Последва бясно тичане през дворовете и коридорите към лечебницата, където Нели и Хелън Франсис се бореха с децата, които трепереха неконтролируемо в ръцете им. Нели попиваше кръвта по слепоочието на сина им. Той веднага бе забелязал неописуемия ужас във втренчените очи на дъщеря си и неестествената ѝ бледност. За миг беше замръзнал, неспособен да приеме явните умозаклучения. Кръвта му биеше в ушите и заглушаваше всички звуци. Нели му говореше нещо, но той не можеше да разбере какво.

Сцената бе заприличала на мъртвешки фарс, на забавено действие от представление на Пънч и Джуди в моргата. Най-отпред кръвта на сина му изтичаше спокойно върху дрехата на съпругата му. Зад централната маса А Сун биеше съпруга си с подноса, ругаейки го, че не е могъл да опази децата. А Ли, полуприпаднал на леглото, с една ръка държеше подутия си и изкълчен врат, опитвайки се безуспешно да се предпази от ударите с другата. Встрани от тях сестра Елена,

която би трябвало да помага, изливаше ужаса си във викове и жестикулации към иконома Чжан Ерхао, който стоеше гузно и очевидно нищо не разбираше от противоречивите й нареждания. През прозореца отвън безизразно надничаха неземните лица на пациентите, пристрастени към опиума.

Сякаш след цяла вечност лекарските му инстинкти бяха взели връх и той механично бе започнал да действа. Сега не помнеше какво беше казал или как беше възстановил реда. Трябваше му само един бърз преглед, за да установи, че за щастие раните не са сериозни. Джордж беше натъртен и имаше грозна драскотина на слепоочието, Джени — слава на Провидението — беше невредима, а А Ли, макар и да го болеше, скоро щеше да се оправи. Но не можеше да отрече ужаса и шока, на който бяха подложени децата. Едва владеейки гнева си, той се бе облякъл и изминал безкрайните три километра до *ямена*, само за да открие, че големите дървени врати са затворени, а пътят му — препречен от двама въоръжени пазачи.

— Знаете ли кой съм аз? — беше изкрещял той в безизразните им лица. — Аз съм чужденецът *дайфу*, приятел на мандарина. Настоявам да ме пуснете вътре.

Той ги бе разблъскал и бе затропал по портата с края на бастуна си, но след миг се бе озовал на земята. Усмивките върху лицата на пазачите се бяха превърнали в гримаси и единият бе извадил меча си.

После малката странична портичка се бе отворила и усмихнатият Джин лао се беше появил над него.

— Почитаеми *дайфу*, защо лежиш на земята? Дрехите ти ще се напрашат.

— Джин лао! Не можеш да си представиш колко се радвам да те видя. — Еъртън задъхано се бе изправил на крака. — Трябва да ме заведеш при мандарина. Случи се нещо ужасно. Трябва да го видя веднага.

— Нещо ужасно? Съжалявам да го чуя. Да не би някое друго от децата на лудия американец да е избягало?

— Не, става дума за моите деца.

— Вашите деца са избягали? Това е наистина много неприятно.

— Ти не разбираш. Настоявам да ме отведеш при господаря си. Децата ми бяха нападнати от Боксьорите. Разбираш ли? От

Боксьорите. Знам накъде отива бандата им. Ако побързаме, можем да ги спрем.

— Колко драматично! Деца, нападнати от Боксьорите. Бойни изкуства, казвате. Струва ми се странно. Хората, които сутрин тренират *тай чи* и *ки гон* в този град, нямат навика да нападнат деца, особено пък чужденчета. Да не би децата ви да са ги провокирали по някакъв начин?

— Джин лао, ти или нарочно се правиш на глупав, или се подиграваш с мен. Много добре знаеш за кого ти говоря. Ще ме заведеш ли при мандарина или не?

— Позволете ми да попитам: зле ли са ранени децата ви? Осакатени ли са? Или нападението е било от сексуално естество?

— Не мога да повярвам на ушите си. Не, Джин лао, не е било сексуално нападение. И за щастие децата ми не са сериозно ранени, макар синът ми Джордж да е здраво натъртен и много уплашен.

— Натъртен? Много съжалявам — беше казал Джин лао. — Можете ли да опишете човека, който му е причинил това?

— Било е някакво момче на неговата възраст. Поне така разбрах. Не бях с тях. Прислужникът ми каза, че момчето владеело уменията на Боксьорите. Били цяла банда. Моля те, Джин лао, изгубихме достатъчно време. Трябва да говоря с мандарина.

— Дълбоко съжалявам, *дайфу*, но не мога да ви заведа при него.

— Но защо? Казвам ти, Боксьорите ще избягат.

— Мандаринът си почива и не мога да го безпокоя с някаква история, която се основава само на приказките на слуга за боя между две малки момчета. Вие сам казахте, че не са пострадали сериозно. А натъртването едва ли може да бъде повод да ангажирате съда на *ямена*.

— Ах, ти, подла змия! — беше изсъскал докторът. — Подкуп ли искаш? Трябваше да се досетя. Ето, вземи тези пари и ме пусни.

Лицето на Джин лао не бе променило изражението си.

— Приберете си парите, *дайфу*. Разбирам, че сте разстроен. Иначе не бихте и помислили да подкупите служител на *ямена*.

— Но мандаринът...

— ... си почива. Когато се събуди, ще му предам какво сте ми казали и ако реши да разследва случая, не се съмнявам, че ще ви повика. А сега ви предлагам да се приберете у дома си.

— Няма да си тръгна, докато не се видя с мандарина. Досега никой не ми е пречил да вляза при него.

— Досега, *дайфу*, идвахте по покана на *да рен* и за негово удоволствие. Мога ли да ви напомня, че аз също съм служител на *ямена*? Приех молбата ви. Ще уведомя *да рен* и той ще ви отговори, ако реши, но това ще стане, когато му е удобно. Днес нищо повече не можете да направите тук. Затова ви предлагам да се приберете.

И Джин лао беше излял някаква заповед. Двамата пазачи отново бяха заели заплашителната си поза пред портите. С рязък поклон Джин лао бе влязъл обратно и вратата се бе тръшна зад него. Един от пазачите беше повдигнал иронично вежди към доктора.

— Хили се колкото искаш, няма да си тръгна — беше промърморил Еъртън, изтърсвайки пясъка от шапката си. — Ще видите какво ще ви се случи, когато мандаринът разбере.

И той зачака. Следобедното слънце бавно потъваше зад покривите на Шишан. Глас на кукувица долиташе от гората на хълма. Портите бяха останали затворени. По здрач се появи една старица с чайник в ръка. По-възрастният от двамата пазачи, шегаджия с набръчкано лице и редки зъби, предложи на доктора купичката си. Еъртън отказа нацупено. Мъжът сви рамене, после извади от гънките на робата си глинено шише. След като го отвори, го поднесе към носа си, вдъхна с удоволствие аромата му и с широка усмивка го подаде на доктора. Еъртън му обърна гръб с пламнали уши. Очакваше да чуе смях, но това не стана. Пазачът отпи от бутилката, подаде я на другаря си и отново я прибра. Бдението продължи. По някое време излезе студен вятър. Пазачите запалиха фенерите и ги окачиха над портата. Еъртън се уви по-плътно с редингота си. Дружелюбният пазач духна върху ръцете си, посочи към бледата луна, която беше вече изгряла, а после имитира прозявка и глава, положена върху възглавница. Еъртън отчаяно погледна затворената порта. Пазачът тъжно поклати глава. След малко Еъртън кимна и се отпрати бавно надолу по хълма.

Три седмици по-късно, сгушен до огъня в просеката, той отново преживя срама, изпитан при връщането си у дома. Всеки, когото бе срещнал по пътя, сякаш му се подиграваше. Група жени му се бе изсмяла, някой бе изхвърлил кофа помия на улицата зад него и той бе ускорил крачка. Беше изминал пътя по оживената главна улица с

наведена глава. Струваше му се, че от всяка алея чува дюдюкания и смях.

Предпочиташе да не си спомня мрачното си завръщане в болницата, обвиненията на Нели, сълзите на монахините и безутешната гледка на децата си, свити в креватчетата — ожуленото лице на Джордж и безизразното мълчание на дъщеря му. Беше изпитал мъчително безсилие — ужасеният ѝ поглед сякаш го обвиняваше като баща и като лекар. Беше седял до нея през цялата нощ, бдейки над неспокойния ѝ сън, беше я прегръщал, когато тя крещеше в — кошмарите си и едва призори се бе успокоил. Тогава тя се бе събудила, беше го познала и бе захлипала в прегръдките му.

— Татко, обеща ми, че никога вече няма да позволиш на Боксьорите да дойдат. Обеща ми. Обеща ми — беше го молила Джени и той бе сипал обещания, докато тя най-после беше се унесла в спокоен сън.

Светлината на утрото и ободряващата чаша чай го бяха поуспокоили и той бе осъзнал, че може би не е бил пренебрегнат от мандарина. Вероятно отмъстителният Джин лао не беше предал съобщението му. Затова беше решил да пише направо на *да рен*. Съмняваше се, че дори Джин лао би посмял да укрие писмото му. Мандаринът сигурно щеше да го повика, когато разбере какво се е случило. Чжан Ерхао беше изпратен до *ямена* с плик с огромния печат на доктора. Еъртън бе изпратил съобщения и на хер Фишер и Хенри Манърс до лагера с въпроса дали са имали стълкновения с Боксьорите. Германецът лично бе дошъл следобед в болницата, изпълнен със загриженост. Той му беше съобщил, че почитаемият Манърс, както обикновено отсъствал — вероятно се забавлявал в града, но той и Чарли не били видели или чули нищо необичайно. Бил ли Еъртън сигурен, че са били Боксьори, а не някаква друга банда престъпници? Двата отново бяха разпитали А Ли, който въпреки нарежданията на доктора вече беше станал от леглото и работеше в кухнята, но въпреки че театрално им бе преразказал своята „епическа битка“, той не бе успял да им даде убедително доказателство, че наистина става дума за Юмруци за хармония. Докторът и хер Фишер бяха решили, че трябва да изчакаят разследването на мандарина. Междувременно щяха да вземат мерки да защитят собствеността си. Бяха се разбрали да поддържат ежедневна връзка. Фишер се бе върнал в лагера, а докторът

бе зачакал мандарина да го повика, заемайки се, доколкото можеше, със задълженията си. Но така и не бе получил очакваната покана.

Тя не бе дошла и през следващите два дни. Вместо това на сутринта на третия ден след инцидента пристигна един от офицерите на майор Лин с четирима войници на коне и удобен стол носилка, настоявайки докторът да го придружи до съда на ямена. Еъртън възрази, че му предстои операция и не е облечен за официална аудиенция с мандарина. Младият лейтенант учтиво, но твърдо му изясни, че това не е покана за чай. Криминалният съд заседавал и докторът бил призован за свидетел. Щял да му бъде задължен, ако тръгне с тях. Както можел да се увери, била му предоставена и охрана.

— Това ли е отговорът на писмото ми? — попита докторът от носилката. — Заради нападението над децата ли ме призовават?

Офицерът не му отговори.

Когато стигнаха ямена, войниците слязоха от конете и без да оставят пушките си, го обградиха като престъпник. С изваден меч лейтенантът ги преведе през портата.

— Да не би да съм арестуван? — попита докторът. — Защо са тези пазачи?

Вместо да минат през главния двор към покоите на мандарина, офицерът ги преведе през малка врата в облицован с тухли коридор, от двете страни на който имаше пейки. Той водеше до по-малък двор, където докторът никога не бе идвал дотогава. Войници с копия пазеха друга врата. Дворът беше пълен с мъже и жени, които клечаха на земята или се подпираха на стените. Те бяха от всички класи — докторът разпозна кафявите копринени роби на търговците и сините памучни дрехи на селяните. Израженията им бяха безизразни като на хора, чакали цяла нощ на гарата влак с голямо закъснение. Безизразните им очи го наблюдаваха без любопитство. После забеляза в ъгъла един мъж, окован в пранги. От един стълб висяха три железни клетки и той с ужас различи в тях парцаливи крайници и тела. В сянката на лявата стена очите му съзряха окови и вериги. Лейтенантът спря хората си.

— Ще чакаме тук.

— Какво е това място? — Докторът с мъка овладя гласа си. — В затвора ли ме доведохте?

— Както ви казах, това е съдът на *ямена*. Бъдете търпелив, докторе. Скоро вашият случай ще бъде разгледан.

— Моят случай ли? — попита Еъртън, но лейтенантът се отпрати към портата, пред която седеше чиновник с четчица и свитък пергамент.

Докторът с тревога наблюдаваше разговора им. Изведнъж усети, че някой го дърпа за панталона и видя изпъкналите очи и отворената уста на сгърчен просяк. Един от войниците го удари с приклада и мъжът пропълзя надалеч. Отдясно прозвуча писклив смях. Млад, добре сложен мъж, с приковани за стълба ръце и крака, му намигна шеговито. Еъртън се бе извърнал.

— Настоявам да знам какво става — тихо каза той, когато лейтенантът се върна. — Знае ли Лиу да *рен*, че съм доведен тук по този начин? Като обикновен престъпник?

Без да обръща внимание на въпроса му, офицерът му даде знак да го последва.

— Сега ще разгледат вашето дело — каза той. — Елате.

— Какво дело? Ще ме съдят ли? По какви обвинения? Това е лудост! Аз съм чужденец, сър, и не мога да бъда съден от китайски съд.

— Елате, докторе, губите ми времето — каза лейтенантът.

Вратата водеше към осветена от свещи зала. На Еъртън му бяха необходими няколко мига, за да свикнат очите му с полумрака. В края на залата се намираше подиум с маса, застлана с червена покривка. На нея седеше мандаринът в разкошна синя роба. Слуга с официален жълт чадър стоеше зад него. До него беше седнал млад мъж, също в синя роба и под чадър, с шапка с пауново перо. Мандаринът седеше безизразно и вдървено, но младежът до него се беше отпуснал на стола и прикриваше прозявката си, докато влажните му кафяви очи оглеждаха лениво помещението. Изглеждаше напълно спокоен.

Докторът беше объркан. Умът му трескаво си припомняше всичко, което знаеше за китайския протокол. В Шишан със сигурност нямаше човек, който да е равен по ранг с мандарина. Тогава кой беше този хубавец, чието поведение показваше, че има същото, ако не и по-високо положение?

Под подиума седяха писарите и съдебните чиновници. Без изненада той бе разпознал Джин лао, който разучаваше някакъв

свитък.

На земята, пред масата на магистрата бяха коленичили три фигури — двама възрастни и едно момче. Ръцете на мъжа вляво бяха вързани зад гърба му. Въоръжен пазач от ямена стоеше на две крачки от тях. Имаше нещо познато у мъжа с вързаните ръце, дългия слаб врат и сухите крайници. Страх и гняв заляха Еъртън, когато осъзна, че това е А Ли.

Лейтенантът плесна с ръце над главата си и се поклони.

— Ще приеме ли съдът чуждестранния доктор, Ай Дун? — извика той.

— Съдът ще го изслуша — отвърна дрезгаво мандаринът. — И не се дръж с него като с обвиняем. Както знаеш, той не може да бъде съден от нас. Чужденците са защитени от договор и екстратериториални закони, които още са в сила. — Той се обърна към мъжа до себе си. — Доколкото знам, е така, нали, Принце?

Младежът се усмихна.

— Боя се, че си прав. Какъв срам! Бих искал да видя как някой космат варварин се опитва да се поклони цивилизовано.

— Можеш да започваш — кимна мандаринът на Джин лао.

Той зачете с надутия си фалцет, че съдът се е събрал, за да издаде присъда. Изразите му бяха засукани и неразбираеми и докторът с мъка следваше мисълта му, замаян от енергичния ритъм и кресчендото при произнасянето им. Все едно слушаше виртуозен оперен певец (винаги бе смятал, че официалните процедури на китайците са заимствани от операта), но Джин лао не беше театрална звезда с изкуствена брада и гримирано лице. Острата му драматична реч беше насочена пряко към доктора, майсторски обмислена от човек, когото вече не можеше да приема като обикновен служител, защото очевидно бе негов смъртен враг. Еъртън усети погледа му върху себе си — злорад, триумфиращ. Ръцете му с остри нокти елегантно сочеха към коленичилиия А Ли, заливайки го с обвинения, но змийските очи гледаха доктора. Еъртън усещаше как челото му се покрива с пот, а сърцето му се свива от студен страх. Все едно сънуваше кошмар.

Обвиненията, скрити зад цветистия език, бяха прости. Между децата започнала свада. Синът и дъщерята на *дайфу* един ден нападнали няколко по-малки деца от селото в пристъп на хулиганство, което било естествено за варварски хлапета, още ненаучили законите

на собствената си страна, камо ли на цивилизованото общество. Едно по-голямо момче не могло да понесе да обиждат братята и сестрите му, смело им се притекло на помощ и в последвалия бой чужденчетата побойници понесли заслуженото си наказание, като за съжаление, синът на доктора получил няколко синини и одрасквания. Това било незначителна случка и *яменът* не би се заинтересувал от нея: на извършителите били наложени сурови наказания, защото младежките провинения не бива да се поощряват и всичко би трябвало да свърши дотук. Но тогава чуждестранният *дайфу* — варварин, който се радвал на изключителна почит в Шишан заради добрите си обноски и имал привилегията да общува и със самия *да рен* Лиу Дагуан — показал истинското си лице, своята гордост и арогантност. Вбесен, че някой е посмял да се опълчи на децата му, той дръзко се появил в *ямена* и поискал тежестта на китайския закон да се стовари върху главите на невинните китайски дечица, само за да отмъсти за пренебрежението към него и християните, които представлявал.

При споменаването на думата „християни“ докторът с ужас забеляза, че младежът до мандарина, който се беше прозявал през по-голямата част от речта, внезапно се намръщи и ентусиазирано кимна. Мандаринът не промени изражението си и махна с ветрилото си към Джин лао да продължи.

Според неговите думи, той лично бил принуден да разпита чуждестранния *дайфу* за тази неприятна случка пред портите на *ямена* и докторът се държал недостойно. Бил толкова вбесен от гняв, че в един момент се затъркалял в прахта, а нецензурният му език потресъл пазачите. Бил си съчинил някаква история, че децата му били нападнати от банда престъпници, владеещи бойните изкуства. Очевидно намерението му било да заблуди *ямена*, за да накаже невинните селяни — вероятно те не се били подали на християнството, което проповядвал. При тези думи младежът на пейката отново кимна утвърдително. Това трябвало да бъде не само лично отмъщение, а и поредната атака на християните върху техните врагове. Джин лао бил казал на вбесения мъж да се прибере, което той накрая и направил, но никой не знаел каква мъст таи в сърцето си.

Разочарован от невъзможността да използва закона за свои цели, чуждестранният *дайфу* взел нещата в свои ръце и наредил на слугата си християнин (вижте го — този паразит пред вас) да отиде в селото

през нощта и да намери момчето, което е наранило сина му. Заповядано му било да му нанесе рани на места, които би подбрал само опитен лекар, познаващ отлично човешкото тяло. Слугата се справил така добре, че в селото се бояли, че младият герой вече няма да бъде в състояние да върви.

— Ето така постъпват християните! — изкрещя Джин лао. — Виждате ли какво ни причиняват?

И посочи с пръст. Един пазач — Еъртън разпозна подружелюбния от двамата, който му бе предложил алкохол — леко изправи на крака средната фигура. Беше момче, увито плътно в наметка. Подкрепяйки го, мъжът я съблече и то остана голо наред съда. Цялото му тяло беше покрито със синини и разкъсвания — не се виждаше здраво място. Докторът забеляза неестествено свития му крак, който очевидно беше счупен и трябваше да се фиксира, както и изкълченото рамо. Очите му се изпълниха със сълзи и той извърна глава. Искаше му се да изкрещи: „Животни!“

— Вижте делата им! — продължи Джин лао. — Отвърна ли християнският лекар очи? Не иска ли да прегледа пациента си?

Дрезгавият глас на мандарина пресече настроението, създадено от Джин лао.

— Съдът видя доказателството. Изведете момчето и му намерете лекар. Това е ямен, а не сцена на пътуващи актьори. Да чуем обвиненията — и по-бързо.

Джин лао се поклони.

— Ваше височество принц И, Лиу да рен, преди това ще ви представя още един свидетел.

Той посочи към третата коленичила фигура, която наперено скочи на крака, сбутана от пазача. Беше млад, добре сложен мъж с мрачно лице и белези от шарка по бузите. Изражението му беше подигравателно.

— И кой е той? — попита мандаринът.

— Патриот и образец гражданин — отвърна Джин лао. — Собственик на ресторант, Лиу Рен Рен. За наш късмет той бил в селото същата нощ, когато е било извършено престъплението. За съжаление не успял да предотврати стореното, но разпознал и задържал виновника, за когото знаел, че е прислужник на християнския доктор. Градът му дължи благодарност. Никой от селяните не би съобщил за

престъплението — добави той мрачно. — Бояли се от християните. Трябва да благодарим на господаря Лиу, че донесе за това злодеяние на правосъдието.

— И какво правеше в селото тази нощ? — попита мандаринът.

— Отивах у леля си. Тя живее там.

— Освен с обществено съзнание, той е надарен и с милосърдие — побърза да вметне Джин лао.

— Така ли? — попита мандаринът.

— За мен случаят е напълно ясен — обади се принцът. — Типичен за наглостта, която християните проявяват в други части на империята. Бях прав да дойда тук. Мисля, че трябва да ги накажете.

— Тях?

— Поне прислужника на християнина. Тези вредни екстратериториални закони... Арестувайте господаря и накажете слугата му.

— Значи ги обявявате за виновни, принце, без да им дадете възможност да се защитят?

Младият благородник вдигна вежди и с обич се обърна към мандарина.

— Скъпи мой Дагуан. Колко си педантичен! Какъв е смисълът да ги разпитваме? Те са християни, а християните лъжат. Вината им вече беше доказана от твоя сенешал, който е свършил отлична работа. Поздравявам те. Хайде, приятелю. Накажи ги за назидание и да отиваме на обяд.

— Принце, разбирам ви, но ако нарушим екстратериториалните закони и легациите разберат за това...

— Не бих се тревожил за това — беше се усмихнал принц И. — Както ти казах, предстоят промени. Големи промени. Очакват ни вълнуващи времена.

— *Да рен*, искам да говоря. — Гърлото на Еъртън беше пресъхнало от напрежение и той трябваше да повтори думите си, за да го чуят.

От изненада принц И изпусна ветрилото си.

— Небеса, варваринът наистина говори нашия език. Колко интересно.

— *Да рен*, моля ви да отворите умовете си и да чуете истината. Онова, което бе разказано тук, е лъжа. Не знам кое чудовище е

обезобразило горкото дете, но не би могъл да е А Ли. Той лежа в моята болница два дни. Самият той беше ранен. Това е злостна атака срещу моето семейство, моите слуги, моята вяра, в която инструменти са невинни жертви. Вие ме познавате, *да рен*. Знаете защо дойдох при вас. За да ви предупредя за Боксьорите...

— Ето че християните пак сипят лъжливи обвинения — прозвуча фалцетът на Джин лао.

— Млъкнете и двамата — изрева мандаринът. — *Дайфу* — обърна се той към доктора с присвити очи, — този съд не може да те съди. — Студеният му поглед се насочи към принц И, после отново се върна върху Еъртън. — Всъщност изобщо не трябваше да бъдеш тук. Не и при сегашния си статут. Освен това не съм убеден, че ти си поръчал това престъпление. Сенешале, ти ни даде само предположения, които не се основават на факти. — Той замълча за миг. — Друг е случаят със слугата на доктора и той трябва да бъде наказан.

Еъртън се развика неудържимо:

— Как можете да вярвате на тези лъжи! Ясно е, че А Ли е невинен. Той не би убил и муха.

Мандаринът тихо каза:

— *Дайфу*, моля те. Не искам да нараня достойнството ти, като наредя да те изгонят от залата. Принуден съм да накажа твоя прислужник, защото той си призна.

— Призна си?

Лицето на мандарина отново прие безстрастното си изражение.

— Да, подписа признание, че е виновен. Ето го. Не споменава за съучастници, нито твърди, че е действал по нечия заповед. Документът е написан ужасно, но интересното е, че той се позовава на правата си като християнин да бъде съден от друг съд. Изненадващо е, че един слуга знае толкова много за законите. При всички случаи това ме улеснява. За да предотвратя оплакването ви пред вашия консул, *дайфу*, ще намаля наказанието му от обичайните сто удара с пръчка на петдесет. — Той взе четчицата и изписа името си под присъдата. — Петдесет удара с пръчка и една седмица в окови. Присъдата да бъде изпълнена. Треперете и се подчинявайте.

— Какво меко сърце имаш — чу Еъртън да казва принцът, когато с мандарина си тръгнаха. — Не бива да се тревожиш толкова за

реакцията на християните. Почакай да чуеш какво ще ти кажа на обяд. Трябва да побързаме. Следобед заминавам на север.

— Извинете ме, принце, трябва да кажа нещо на доктора.

Мандаринът спря само за миг пред Еъртън и мрачно му каза:

— В Китай си имаме свои обичаи, *дайфу*. Моля те, разбери ни. Важно е. Надявам се, че ще се присъединиш към лова.

— Лова? — Главата му се въртеше от шока.

Внезапно усети, че още някой стои до него. Сълзливите очички на Джин лао го гледаха злобно от гладкото му лице.

— *Дайфу*. — Той се поклони и тънките му устни се изкривиха в радостна усмивка. — Надявам се, сте доволен, че изпълних обещанието си и разследвах престъплението.

Еъртън не отговори и Джин лао отмина, следван от младия си свидетел, който бе изгледал презрително доктора от глава до пети. Преди да излезе, той прошепна достатъчно високо „Плъхоядец“ и шумно се изсмя.

Малко по-късно докторът приближи до А Ли, който клечеше на земята, охраняван от пазачите на *ямена*.

— Приятелю мой, какво са направили с теб? — прошепна той, съзрял синините по лицето му. — Ранен ли си?

Подутите му от бой очи се насълзиха, но той поклати глава отрицателно.

— Тогава защо си признал подобно ужасно нещо?

— Дойдоха през нощта. Заплашиха с нож А Сун. Казаха, че ще я убият и аз се уплаших — прошепна той. — Искаха да вземат и госпожиците Хелън и Джени и... и... — Главата му се отпусна, а тялото му се загърчи в ридания. — Знам, че ще отида в ада и ще бъда навеки проклет, ако излъжа, но ако бяха наранили госпожиците...

— Няма да отидеш в ада и да бъдеш навеки проклет, приятелю.

Дружелюбният пазач се изкашля.

— *Дайфу*, време е. Не ни следвайте. По-добре е да не присъствате на наказанието. Не подхожда на сяншен като вас... Но не се тревожете много. Той е здрав и жилав, ще оцелее. Ще се постарая да ви го върнат жив.

Седнал край лагерния огън в Черните хълмове три седмици по-късно, сред искрите, които летяха в тъмнината, Еъртън не можеше да забрави умоляващото лице на готвача си, когато го отвеждаха. Нито

виковете и риданията на А Сун, когато докараха пребитото му тяло на ръчна количка от *ямена* след една седмица. Нито слабата, но все пак смела усмивка, която А Ли успя да изобрази на лицето си от леглото, където този път трябваше да остане няколко дни.

Треперейки, Еъртън си наля още чай. Знаеше, че трябва да се прибере в палатката — имаше нужда от почивка, от покой, от размисъл, но споменът за преживяванията му в *ямена* още го преследваше. Да не говорим за другите изненади, които бе преживял през деня — умът му отказваше да ги приеме. Тревожеше го и нещо друго — студеният мрак и ударите на барабана от гората го изпълваха с нарастващо, макар и неоснователно убеждение, че нещо броди там тази нощ, нещо първично и диво.

Денят беше изпълнен с насилие. Лагерът се събуди преди съмване от ударите на барабани и протяжен вой на рогове и тропети. Докторът се бе показал от палатката си точно навреме, за да види как екзотично облечените викачи изчезват в мъглата между дърветата. Мандаринът, бляскав в червената си броня, с лък и колчан на рамо и дълго копие в ръка, бе дошъл при тях от собствения си лагер на кон, смеейки се шумно — истински бог на войната, предизвикателен и смел. Ловците, между които Хенри Манърс и полковник Таро, с кожени гамаши и туидени кепета, се появиха на коне. Лао Чжао и още един мулетар щяха да изпълняват ролята на оръженосци. Чуваше се дрънчене на сбруя, конят на мандарина тропаше с копито по земята, а от кожата му се вдигаше пара.

— *Дайфу*, още ли не си готов? Хайде, поличбите са благоприятни. Старите рани ме болят, а това значи, че днес ще убиваме. Побързай.

— *Да рен*, кога може да поговорим?

— Да поговорим ли? — Мандаринът се изсмя пискливо. — Днес не е ден за приказки, а за убиване, *дайфу*.

Докторът се беше надявал, че ще може да остане в лагера с Хелън Франсис и да избегне лова. Двамата с Нели я бяха посъветвали да не идва в Черните хълмове. Тя не изглеждаше здрава, както преди, макар докторът да не можеше да си обясни защо се бе превърнала в мрачно и необщително създание. Достатъчно грижи си имаше с децата, А Ли и Боксърите, за да се тревожи и за нея; подозираше, че състоянието ѝ е свързано с някакви сърдечни проблеми и проточения ѝ

годеж с Том, а такива неща с удоволствие оставяше на Нели. Но малко преди да тръгнат от мисията, когато се загледа в тъмните кръгове под зачервените ѝ очи и нездравия ѝ тен, той се беше зачудил дали все пак тя не страда от някакво физическо заболяване.

— Ако не знаех истината, щях да кажа, че приличаш на пушачка на опиум — беше се пошегувал той, докато преглеждаше езика ѝ.

Тя му бе отвърнала със странна усмивка.

— Е, какво пък, може би чистият въздух ще ти подейства добре, макар че няма да ти позволя да се преуморяваш. Пък и като почтена млада дама едва ли ще искаш да бъдеш твърде близо до ловците по време на такъв кървав лов.

— Искам да го видя — беше отвърнала тя.

— Може двамата да изчакаме в лагера, докато донесат трофея и после да се присъединим към пиршеството — беше предложил той и тя сякаш се бе съгласила.

Тя не беше казала нищо повече. Ездата до Черните хълмове се бе оказала кошмарна. Докторът си беше представял, че Хелън Франсис с нетърпение е очаквала екскурзията със своя стар приятел Хенри Манърс — отдавна не бяха излизали заедно, — но беше изненадан, че двамата се избягваха през повечето време. Манърс яздеше отпред с японския полковник, когото Еъртън не харесваше. Тъй като мандаринът също се бе усамотил в паланкина си, за да прегледа някакви документи, а Хелън Франсис бе мълчалива и сдържана, докторът се бе почувствал изолиран, огорчен и изключително разочарован, че няма възможност да разговаря с *да рен*, което беше главното му съображение да тръгне на тази експедиция.

Сега, докато гледаше как мандаринът с бронята си препуска около огъня, следван от майор Лин и войниците му, Манърс и Таро, докторът с изненада видя Хелън Франсис също да се качва на коня си с помощта на лао Чжао. Нямаше друг избор, освен да поиска своя, макар да не му се ходеше на лов. След малко, водена от въодушевения *да рен*, групата затрополи след викачите между дърветата. Докторът беше изостанал назад, придържайки шапката си.

Ловът се оказа кървав и жесток, както беше очаквал. Викачите си бяха свършили добре работата и скоро пушките на Манърс и Таро и стрелите на мандарина избиваха елени, зайци и диви прасета. Отпред се чуваше лаят на кучетата, които преследваха основната плячка —

докторът не знаеше дали е мечка или тигър. От всички посоки се чуваше звукът от барабаните на гончиите и острите сигнали на тръбите им, които подгонваха обградените животни към смъртта им. Единственото, което можеше да направи докторът, беше да остане на коня си. Нямаше желание да стреля от седлото при такава убийствена скорост, както правеха Манърс и приятелят му — всъщност изобщо не му се щеше да убива. Искаше му се всичко да приключи по-бързо.

И то свърши в една просека, където завардиха мечката. Наближаваха мястото, откъдето се лееше истински водопад от шумове — лаене и ръмжене на кучета, викове и стенания, които се преплитаха в дяволска какофония. Викачите бяха обкръжили полянката и биеха барабаните си. Копиеносците танцуваха далеч от досега на черния гигант. С оголени зъби и блеснали жълти очи като на демон, мечката стоеше на задните си лапи, ревеше и посягаше към кучетата, които скачаха към врата ѝ — някои от тях лежаха смазани и стенещи на земята. Мандаринът спря коня си. Останалите се събраха в полукръг около него. Той вдигна високо дясната си ръка. Един от хората на Лин наду яростно тръбата си. При този сигнал барабаните замлъкнаха. Копиеносците се отдръпнаха. Кучкарите тичаха между кучетата, издавайки странни звуци, а някои ги подмамваха с месо. Скоро шумът утихна. След още няколко скока и премятания кучетата последваха примамките и се отдалечиха. Мечката замръзна на място, объркана от внезапната тишина. Изрева веднъж, втори път, после стъпи на четирите си лапи, гледайки подозрително групата конници.

— Ма На Си сяншен — каза весело мандаринът, — чия ще бъде плячката? И с какво оръжие ще бъде повалена? С пушка, лък или копие?

— Не мога да съпернича на *да рен* с лъка — усмихнато отвърна Манърс.

— Древните воители, обучавани в старите методи на война, не са познавали пушката — отвърна мандаринът.

— В такъв случай да направим компромис и да опитаме с копия — каза Манърс.

— Това е традиционното оръжие — каза мандаринът.

— Пеша или от коня? — попита Манърс.

— Най-добре е пеша. Аз ще тръгна пръв, а ти ще ме следваш. Ами приятелят ти? — Той погледна към Таро, който кимна в знак, че

приема поканата, преди да се обърне умишлено дръзко към Лин. С насмешлив поглед той безмълвно го предизвикваше. Майорът се изчерви, но запази суровото си изражение и не отвърна.

— Не, благодаря, *да рен-сама* — каза японецът, — размислих и реших, че с гордост ще наблюдавам триумфа на ваша светлост и господин Манърс.

— Докторе? — обади се Манърс, който слезе от коня, свали наметката си и вдигна ръце, за да облече дебел кожен жакет, а после сложи метални ръкавици. — Днес няма ли да се биете с копие?

— Определено не, Манърс, и ако питате мен, мисля, че се държите като истински глупак.

— Винаги съм си бил такъв, Еъртън. Само че днес се чувствам в безопасност. Човек невинаги има под ръка лекар и медицинска сестра в случай на злополука. — Той се усмихна на Хелън Франсис, която го изгледа студено. — Милейди, ще ми позволите ли да вляза в битка? — попита той.

Хелън Франсис извърна глава, прехапала устни.

— Очевидно, не — каза той.

— Ма На Си — извика мандаринът, — време е да убием нашата мечка.

Еъртън гледаше смаян как двамата мъже се промъкват по поляната, метнали небрежно копия през рамо. Мечката забеляза движението и заплашително се изправи на задните си крака. Огромните ѝ рамене се издуха, когато размаха лапи, готова да ги посрещне. Главата ѝ с оголени зъби се въртеше на всички страни. Мандаринът и англичанинът вървяха право към нея.

Внезапно *да рен* се затича напред с насочено копие. Голямата лапа замахна, той се претърколи под нея и мечката изрева, когато назъбеното острие се заби в гърдите ѝ. Мандаринът скочи и пъргаво затича назад, без да сваля очи от нея, с готово за хвърляне на копието. Викачите го аплодираха.

— Ма На Си! — ревът на мандарина прозвуча над врявата.

Но мечката беше стъпила на четири крака и ревеше от болка. Когато Манърс пристъпи, огромната маса със смъртоносни нокти, се спусна към него.

— Опри го на земята! — извика мандаринът. — Бързо!

Манърс падна на едно коляно и заби дръжката на копието в тревата, насочил острието към нападащата мечка.

— Това няма да я задържи — чу се докторът да стене и усети, че ръката на Хелън Франсис стиска неговата.

Мандаринът се затича към Манърс и грациозно коленичи до него. Второ копие се насочи към тичащия звяр. Еъртън не можеше да гледа. Чу как хората наоколо въздъхнаха и отвори очи.

Двамата мъже се напрягаха под тежестта на мечката. Набодена на двете копия, които се огъваха под тежестта ѝ, тя се гърчеше и извиваше в агония, опитвайки се да докопа враговете си със зъби и с нокти. Кръв и пяна се стичаше върху двамата мъже. Звярът ревеше от ярост и болка, решен на всяка цена да убива. Манърс и мандаринът трябваше да се навеждат и отдръпват встрани, за да предпазят незащитените си глави от ударите ѝ. Затаили дъх викачите наблюдаваха свирепата битка между хората и звяра.

Чу се силен трясък и върхът на копието на мандарина се пречупи. Лапата ѝ се стовари върху рамото му и го хвърли на земята. Тежестта на мечката се прехвърли върху огънатото копие на Манърс. Докторът виждаше как тялото му се извива от усилието да отблъсне тази непосилна тежест. Знаеше, че скоро острието ще пробие оставащите мускули и плът и животното ще падне върху него. Това щеше да бъде краят му. Еъртън видя как мандаринът бавно изпълзя встрани, викайки нещо, което не се разбираше от това разстояние. После чу тропот на копита и майор Лин се появи на поляната, следван от Таро. Видя как китаецът подхвърля нещо на мандарина, който със светкавична бързина улови лъка и колчана си и приготви стрела. После се обърна елегантно и я изстреля право в гърдите на мечката. В същото време се чу гръм и главата на звяра се превърна в кървава маса. Таро обърна коня си и отново стреля. Мечката се отпусна върху копието. Битката беше приключила.

Чу се нов шум от копита.

— Хелън Франсис, недей! — извика докторът. — Още е опасно...

Но тя препускаше към поляната и той я последва. В следващия миг тя скочи от коня и опря глава в окървавените гърди на Манърс, който се бе изправил с мъка на крака.

— Казах ли ви, че е хубаво да имаш медицинска сестра наблизо — усмихна се англичанинът.

После изтощението го надви и той падна на колене, отпуснал глава на рамото ѝ. Ръката му свойски се спусна по тялото ѝ, докато се свличаше. Трепереща, Хелън Франсис се притисна към него. Докторът бързаше към тях, но при вида на тази интимна прегръдка се обърка и спря.

— Хелън Франсис! Какво правиш?

Тя бавно повдигна глава и Еъртън видя, че очите ѝ бяха пълни със сълзи. Момичето го погледна безизразно, потръпна и после внезапно го разпозна. Кръвта на мечката беше изцапала бузите ѝ.

— Съжалявам, докторе — прошепна тя. — Помислих си... помислих, че...

— Няма значение, разбирам — каза той, макар че умът му пулсираше от внезапното неприятно разкритие. „Те са любовници“, крещеше някакъв глас в слепоочията му. — Хайде, трябва да свалим този жакет през главата му. Внимателно.

Те положиха тялото му върху смачканата трева. Умът на Еъртън витаеше, но ръцете му автоматично действаха, докато провери пулса на Манърс и провери за вътрешни наранявания. „Любовници!“, крещеше подозрението в главата му. „Мили боже, какво ще каже Нели? Ние ги насърчихме. О, господи! Горкият Том!“ Хелън Франсис, която отново се държеше като професионална медицинска сестра, спокойно почистваше кръвта от раната на ръката на Манърс. Той изстена, но остана в безсъзнание. Внезапно някакъв шум от другата страна на гигантския труп, който още се издигаше над тях, привлече вниманието на доктора. Беше гласът на мандарина. Точно се канеше да го попита има ли нужда от помощ, когато внезапно се заслуша в разговора.

— Полковник Таро! — Вятърът носеше думите на мандарина право към него, без да бъдат заглушавани от гласовете на викачите, които се възхищаваха на мечката. — Задължен съм ти, че спаси живота ми, но ще откриеш, че стрелата ми беше вече в сърцето на звяра.

Може би студенината в отговора на японеца накара Еъртън да се заслуша внимателно.

— *Да рен-сама* — изсъска Таро, — ако знаех каква глупост възнамерявате да извършите с англичанина, щях да се намеся по-рано. Можете да се убиете друг път, но ви напомням, че имаме да

довършваме работа, която засяга и вашата страна, и японската империя. Не мога да позволя виے или Манърс да пожертват имперските интереси заради безсмислено геройство в битка с някакъв див звяр.

Добре ли беше чул? Имперски интереси? Какво общо имаше Манърс или пък мандаринът с интересите на Япония?

— Разочарован съм — отвърна мандаринът. — Много съм слушал за японския код на честта — бушидо — и очаквах самурай като теб да уважава рицарските традиции на лова.

— *Да рен-сама*, не си играйте с мен. Точно виے знаете, че нито войната, нито завземането на властта е спорт. Дойдох в тези планини не за да ловувам, а за да се уверя, че споразумението между Манърс и Лин е благоприятно и за вас, и за нас.

— Може би ще се разберем, но трябва да чуя подробности.

— Ще ги чуете довечера — от Манърс, който благодарение на провидението и точната ми пушка, все още е между живите.

— Може би и аз ще се срещна с вас довечера. Но преди това имам друга среща по същия въпрос.

— Друга среща ли? Тук?... Разбирам... Значи така... Още преговаряте с онези бандити за руските пушки? Трябваше да се досетя. Затова сме в Черните хълмове, нали? И виے ми говорите за чест, *да рен-сама*?

— Полковник, за да има сделка, винаги трябва да има второ предложение, с което да сравняваме. Целият живот е пазарлък и компромис от един или друг вид. Мисля, че си достатъчно опитен и го знаеш, макар да си още много млад.

— Нямам желание да остарея като вас, *да рен-сама*. Но ще се попазаря... още малко.

Чу се шум от отдалечаващи се копита и докторът разбра, че Таро си беше тръгнал.

Еъртън се върна към работата си.

— Облечи му ризата, Хелън Франсис. Не искаме да изстине.

Пушки? Интересите на японската империя? Преговори с бандити? Думите отекваха като избухващи мини в ума му. Той с ужас погледна към човека, когото превързваше, и потръпна от отвращение. Манърс се съземаше, но очите му още бяха затворени, главата му лежеше в скута на Хелън Франсис, а на красивото му загоряло лице

играеше лека усмивка. Кой беше този човек? Какво замисляше? Приличаше на предателство. Най-малкото беше престъпление. Но ако беше истина, че Хелън Франсис се е забъркала с него...? С престъпник? Трафикант на оръжие? За миг той си представи реакцията на Нели, когато разбере. После осъзна нещо друго. Мандаринът също участваше в цялата работа. Човекът, на когото беше вярвал, откакто живееше в Шишан. Неговият приятел. Неговият благодетел. Човекът, чието мъдро обяснение за Боксьорите, инцидента с децата си, несправедливото наказание на А Ли и обидните забележки на принца за християните беше очаквал да получи същия този ден. А това бяха въпроси на живот и смърт за цялата общност, която бе под закрилата на доктора. И току-що беше чул своя рицар в блестящи доспехи да обсъжда контрабанда на оръжие с шпионин от чужда страна! Да заявява, че има среща с бандити! Бандити, срещу които в миналото, беше изпращал войска. Или не беше? Нима всичко беше лъжа? На кого щеше да вярва сега?

— *Дайфу* — той чу смеха на мандарина зад себе си, — виждам, че вече си превързал раните на героя и си му осигурил красива девица, която да го излекува. Не разказвай за днешното поведение на Ма На Си на търговеца на сапуни, защото ще ревнува. Но каква блестяща победа постигнахме с този англичанин! Видя ли битката? Гледа ли? Мечката е по-добър дивеч от тигъра и тази вечер ще пируваме с лапите ѝ.

— Видях, че те повали, *да рен*. Може ли да те прегледам?

— Не, благодаря. Наслаждавам се на болката от удара, който мечката ми нанесе — макар че раната е голяма и пулсира. Защо ли? Защото ми напомня за благородното създание, което убихме. Ще нося тази рана в негова чест. Още ли искаш да говориш с мен, *дайфу*? Можем да го направим по обратния път.

— Благодаря, *да рен* — успя да промърмори докторът, — но ми се струва, че моментът не е подходящ.

Мандаринът го изгледа с любопитство.

— Не е подходящ? Нали тази сутрин беше толкова настоятелен?

— *Да рен*, не беше нищо важно...

— Не искаш ли да ме разпиташ за процеса, за християните или Боксьорите? Или за ветровете на промяната, които изглежда се вихрят в тази страна? Или пък защо наскоро бях почетен от посетител от

имперския двор, когото ти видя? Което ми напомня, че проявих ужасна липса на обноски. Как са децата ти? Възстановиха ли се?

— Благодаря, *да рен*, вече са добре.

— Не мога да ти гарантирам, че по време на тази екскурзия ще имам друго време за разговор, *дайфу*. Ти знаеш колко ми е приятно да беседваме. Ще яздиш ли с мен? Ма На Си очевидно е в много добри ръце.

Внезапно Еъртън почувства, че го обзема студен гняв и преди да се усети, изтърси:

— Как смеете да ме питате за здравето на децата ми, след онова, което ни причинихте в съда? И защо толкова ви харесват нашите разговори? Какво значение имат те за вас? Поне веднъж бяхте ли искрен с мен? Не мога да ви позная, *да рен*. Вече не ви познавам и това е жалко, защото вярвах, че притежавате благородна душа.

Мандаринът цъкна със зъби и спря коня си.

— Разбирам, че отровата на мечката те е поразила повече, отколкото Ма На Си или мен, *дайфу*. Но ловът е тайнство, което поражда силни и необичайни страсти. Може би си прав, че не бива да разговаряме днес. Ще има и други дни — когато отново ще ме познаваш и, ако смея да се изразя така, ще бъдеш по-наясно и със себе си. Тази вечер ме чака много работа, но искам да ти кажа нещо за нашите разговори, които винаги са ми доставяли огромно удоволствие. Аз знам, че ти се опитваш да ме покръстиш. Ти гледаш на нашия диалог като на цивилизован дебат между безжалостния и прагматичен езичник и човека с идеали. Смяташ се за щастлив, че имаш вяра и се опитваш да живееш по законите на доброто и злото, описани във вашата библия. Ти си като някои от нашите сериозни конфуцианци — теоретиците, не практиците. Аз, от друга страна, съм управник и правя, каквото се налага, съобразно обстоятелствата във всеки един момент. Сигурен ли си, *дайфу*, че разговорът не е нож с две остриета? Не си ли самият ти повлиян от моя релативистки подход? Никога не би направил компромис с идеалите си, ако обстоятелствата го налагат? Особено ако е за по-висша цел? Може и да се изненадаш, но аз се интересувам от твоята душа, колкото и ти от моята. Нима във вашата библия няма притча как Сатаната отвел Исус на планината, за да го изкуши с богатствата на света? Тя много ми харесва. Надявам се, че един ден ще можем да подновим дебата си. Може би трябва да

организираме едно малко пътуване до планината и да се обзаложим какъв ще бъде завършекът му.

— Подигравате ли ми се?

— Знай, *дайфу*, че скоро може да настъпи време, когато всички от нас ще бъдат принудени да действат практично, ако искат да поемат отговорността си и да запазят семействата си. Запомни думите ми. Аз никога не говоря напразно — и съм твой приятел.

— Думите ви не са ми достатъчни, *да рен*. Отнесохте се чудовищно с прислужника ми. А той е невинен.

— Ти си хирург и знаеш, че понякога трябва да се отреже здрав крайник, за да се спаси тялото. Уважавам идеята на християнството. Мечтата за идеалния свят. За съжаление, смятам, че подобно съвършенство може да се срещне само на небето. Животът е море от сълзи, *дайфу*, океан от съжаления. Но не забравяй — аз съм твой приятел.

Мандаринът плесна коня си с камшика и препусна, последван от свитата си и войниците на Лин.

Останалата част от деня бе минала като в мъгла. Докторът бе придружил Манърс и Хелън Франсис обратно до лагера. Никой не обели и дума. Момичето беше по-мрачно от всякога, а Манърс изглеждаше разтревожен. Докторът почти беше успял да си внуши, че подозренията му са били неоснователни. Всеки, наблюдавал двойката, веднага би стигнал до заключението, че те изобщо не се харесват. Хелън Франсис отказа поканата на мандарина да седне начело на масата на пиршеството в големия павилион и — доста обидно, според доктора — седна при лао Чжао и мулетарите. Междувременно Манърс и Таро се шегуваха на висок глас с мандарина, който вдигаше тостове за всички и хвалеше следобедните си подвизи с Манърс. При тези обстоятелства докторът положи всички усилия да бъде общителен и пи повече, отколкото трябва. След вечерята Хелън Франсис се извини с главоболие и се оттегли в палатката си. Еъртън се върна в своя лагер, за да запали пура, очаквайки останалите да се присъединят към него. Но подозренията му се потвърдиха, когато Манърс и Таро останаха с мандарина и Лин в павилиона. Очевидно обсъждаха нещо заедно — нещо, което изискваше тайна и продължи почти три часа. Какво можеше да направи той? Помисли си да пише на сър Клод Макдоналд,

после реши, че ще е глупаво. Какви доказателства имаше? И изобщо беше ли негова работа?

— Още ли не спиш, Еъртън? — Манърс внезапно изникна пред него и го стресна. — Извинявай, че те оставих сам. Трябваше да обсъдим с мандарина някои въпроси за строителството на железопътната линия.

— Естествено — каза Еъртън. — Ще изпушиш ли една пура с мен?

— Благодаря, но не мога. Беше тежък ден. Отивам да спя. Но Таро може да се присъедини. Той никога не спи — като теб, приятелю.

Но Таро не дойде при тях. Видяха силуета му на фона на дърветата. Той пушеше и очевидно наблюдаваше нещо в гората. Еъртън се взря внимателно. В мрака долови някакво движение — червени фенери, сенки на коне, приглушени викове, звън на сбруя, но скоро силуетите и сенките изчезнаха като привидения в мрака.

— Виж ти — каза Манърс. — Самият мандарин, ако не греша. И войската на Лин. Какви ли тъмни дела планират в гората? Вероятно е някакъв езически обичай. Жертвоприношение, което да успокои духа на мечката, която убихме. Тези гори са доста страшни, не мислиш ли? Не стой до късно, докторе. Да не те отвлече някоя лисица-дух!

— Ще се справя — каза Еъртън. — Не се притеснявай за мен.

Таро намина за малко през лагера, довършвайки пурата си. Размениха си неловки любезности. Еъртън не знаеше за какво да разговаря с него. Японецът учтиво се извини и докторът остана сам в нощта с всичките си съмнения и студа, който го обвиваше отвън и отвътре. А после чу как в далечината барабаните отново забиха.

— Смяташ ли се за суеверен? — попита мандаринът майор Лин.

Конете бавно се промъкваха между боровете, фенерът на водача просветваше далеч напред между клоните.

— Аз съм войник — прошепна Лин.

— Така е. Помни го тази вечер — каквото и да видиш или чуеш. Сигурен ли си в хората си?

— Те също са войници, да рен. Избрах най-смелите, както ми наредихте.

— Човек може да е смел на светло, но да се бои от мрака. Страхът, както и истината, може да бъде манипулиран. Ще трябва да бъдеш бдителен, майоре. Помни, че през цялото време ще си имаме работа с хора, които са много различни от вас.

— Няма защо да се боим от тези прости бандити, *да рен*. И друг път сме се срещали с Железния Ван.

— Единственото, което искам от теб, майоре, е да бъдеш нащрек.

Продължиха в тъмнината. Вятърът преминаваше през клоните на боровете като въздишка. Нощната мъгла обвиваше пътя, по който те пипнешком се движеха в индийска нишка. След известно време забелязаха приглушена светлина от двете си страни, сякаш невидим ескорт ги придружаваше с факли, наблюдавайки ги, принуждавайки ги да вървят напред. Сбруята скърцаше, един кон изцвили шумно, но нищо друго не наруши тишината. Някъде отпред изсвири рог. И тишината около тях внезапно бе нарушена от призрачно биене на барабани.

Дърветата се разрешиха, когато навлязоха в тъмната просека, наред която гореше голям огън. На фона на пламъците му се очертаваха силуетите на трима мъже. Средният не беше висок, но широките му рамене говореха за изключителна сила. Той се подпираше на двуостра брадва. Пламъците на огъня проблясваха върху безизразното му лице и обагряха в червено краищата на гъстата му брада. Беше нахлупил кожена шапка и очите му бяха в сянка, но езикът на тялото му говореше за подозрение, напрежение и бдителност.

Мандаринът и Лин спряха, а осемте войници застанаха в полукръг около тях, придържайки пушките си в готовност. В този миг факлите, които бяха проблясвали между дърветата по пътя им, се събраха пред тях, все още закрити от дърветата, и скоро кръг от приглушени светлини ограда поляната. Ритъмът на невидимите барабани достигна кресчендо, после внезапно стихна. Мандаринът слезе от коня си и двамата с Лин енергично се запътиха към мъжете, които ги очакваха край огъня.

— Какво великолепно посрещане си ми организирал, почитаеми Ван!

Железния Ван изсумтя. Подаде брадвата на по-високия от двамата си другари и посочи към масата и пейката върху тревата.

— Първо ще хапнем и ще пийнем — каза той. — Ще говорим, когато дойдат и другите.

Поведе ги към трапезата и тежко се отпусна на един стол. Без да чака мандарина да се настани, посегна към една глинена бутилка и си наля чаша безцветен алкохол, която шумно изпи наведнъж. После побутна шишето и чашата към мандарина, който деликатно бе приседнал срещу него. *Да рен* отпи и въздъхна:

— Отлично. Вино от Шандун. Поласкан съм.

— Откраднах го от един от търговските кервани, които ми позволи да нападна миналата година. Десет големи кани.

— Спомням си как горкичкият Джин Шангуй ми се оплака от загубата си. Наложило се да сервира на сватбата на племенника си далеч по-нискокачествено вино.

Железния Ван плю. Изтри устата си с опакото на дланта и посочи покритите блюда върху масата.

— Месо — пророни той. — Яж.

— Може би по-късно. Кого друг си поканил на това... пиршество?

— Стария Тан.

— Мислех, че вече нямаш нищо общо с Черните тояги. Не съм убеден, че това ми харесва.

Железния Ван го изгледа сърдито.

— Така ли? Може би никой от нас вече няма избор. Тан ще ти каже.

— Ще ми бъде интересно да го изслушам.

— Пий — каза Железния Ван. — Той скоро ще дойде.

Скритите барабани отново отекнаха, отначало бавно — в ритъма на сърцето, после достигнаха предишното си кресчендо и също тъй внезапно замлъкнаха. Мандаринът различи в другия край на просеката силуети, които се приближаваха пеша. Единият беше слаб и приведен, наметнал тежка кожена пелерина. Малко момче водеше другия. Огънят освети плешивата му глава и шарената му роба. В силуета и десена на облеклото му имаше нещо познато, но в тъмнината мандаринът не можеше да бъде сигурен. Докато те напредваха бавно към тях, кръг от невидими факлоносци се разположи сред дърветата около поляната. Светлините на факлите се местеха и разминаваха като светулки в мрака, сякаш в предната част на гората се разхождаха бледи духове.

Когато стигнаха до огъня, мъжът с наметката направи знак на момчето и монаха да спрат. Те останаха в сянка, а той с мъка се приближи до масата. Там с благодарност се отпусна на пейката до мандарина.

— Стар съм вече за тези неща — каза търговецът Тан Дексин, сваляйки качулката, под която се видя бялата му плитка, — но това е велик ден. *Да рен*, за мен е чест да ви видя между нас. Вие зарадвахте стареца, но му дайте момент, за да си поеме дъх.

— За мен е също такава чест да бъда приет от Великия майстор на обществото на Черните тояги. Макар и неочаквана — допълни мандаринът. — Тази нощ очаквах само компанията на господаря Ван и възможността да обсъдим една частна сделка.

— Знам за тази сделка — отвърна Тан. — Сега тя няма значение.

— Така ли?

— Бих ви препоръчал да я забравите. С Железния Ван не смятаме, че сега е време да се сключват договори с варварите и особено с мръсните руснаци, които вече окупираха голяма част от свещената ни територия на север. И ако присъствието на японски войник на лова означава онова, което си мисля, и сте си подсигурили второ предложение, бих ви препоръчал да размислите и за него. Китайците нямат нужда от чуждестранни пушки. Ако простите на един старец нахалството да ви предложи с уважение съвет, мисля, че *да рен* е твърде снизходителен към чужденците в нашия град. Ние нямаме нужда от тях, нито от играчките им.

— Нима? Ти и господарят Ван внезапно сте станали големи патриоти и алтруисти. Така ли е, Железни Ван? Не искаш ли вече да ми помогнеш в този спор?

Бандитът сви рамене.

— Тан ще обясни — каза той мрачно.

— Дано да е така — подхвърли мандаринът.

— Чух, че наскоро сте били посетен от принц от имперския двор — започна Тан.

— Това не е тайна. Принц И е на инспекция из страната. Съвсем обичайно по това време на годината.

— Разбирам. Но в този случай смятам, че принцът ви е донесъл новини за последните дебати в Пекин по отношение на законите за християните.

— Ще трябва да уволня още някого от домашната прислуга. Спомням си, че водих разговор на тази тема насаме с принца на обяд. Очевидно някой ни е подслушал и знаете всички подробности.

— Не всички, *да рен*. Знаем само, че в двора има фракции, които смятат, че империята е в опасност и че е време лоялните китайци — всички китайци — да се обединят и да спасят Цин от враговете им и тъмните сили, които заплашват страната ни.

— В двора има много фракции и много противоположни възгледи.

— Важното е, че този път старата драконка, изглежда, подкрепя по-патриотичните елементи, обединени около принц Туан. Звездата на стария ви господар Ли Хун-чан, колаборациониста, залязва — и то бързо. Вие знаете, че в тази страна се оформят сили, които призовават за експулсирането на варварите, религията им и всичко зло, което донесоха тук.

— Знам, че групи от бунтовници са били арестувани в различни краища на империята за хулиганство и размирици.

Старецът въздъхна и се уви по-плътно с кожената си наметка.

— Надявам се, че тази вечер можем да постигнем разбирателство. — Устата му се разтвори в усмивка и на светлината на огъня проблесна златен зъб. — Знаете, че Черните тояги биха искали да се радват на вечното ви приятелство. Сигурен съм, че говоря и от името на Железния Ван и останалите сили, които са с нас и продължават да се събират.

— Според мен на интересите може да се разчита повече, отколкото на приятелството. Като начало можеш да ми кажеш какви са общите интереси на Черните тояги и бандитите на Железния Ван с Юмруци за хармония. Предполагам, че тях имаше предвид. Бонзата в сенките е шарлатанинът свещеник, който демонстрира фокусите си в железопътния лагер, нали? Защо не го доведеш при нас? Или тази вечер говориш от негово име? Спомням си, че е сляп и ням.

— Преди нощта да свърши, ще се насладите на красноречието му, а ако имате късмет, ще видите и мечтите му. Започва време на чудеса, *да рен...* на истински чудеса.

— Както ти казах, уважавам само интересите. И не виждам каква е ползата за която и да е от вашите организации да се присъединят към селските въстания.

— Ако Дворът ни подкрепи, не е нужно да въставаме. Мислите ли, че Черните тояги са обикновена банда престъпници? Съмнявам се, че съществуват по-лоялни или предани слуги на императора и неговата династия от Железния Ван и мен. И все пак живеем в изгнаничество, нелегално или извън закона, наблюдавайки как любимият ни император се поддава на изнудването на чужденците, гледаме как отровната магия на християнството се разпростира като рак из страната ни. Железния Ван може да живее в гората между животните, но той притежава традиционни добродетели...

— Като ограбването на търговски кервани?

Железния Ван раздражено изсумтя. Тан Дексин се усмихна.

— Данъци за онези, които ги крият — не го ли описахте сам вие така? Железния Ван се справяше чудесно — за наша взаимна изгода — и вероятно ще продължи в същия дух. Керванът със сребро от Цицихар, например, ще бъде ценна добавка...

— Английските търговци на сапун ще придружават Лю Джинкай. Мислиш ли, че това е добра идея?

— Нима *да рен* е толкова загрижен за безопасността на чужденците?

— Нападението върху чужденец винаги създава усложнения и много писмена работа.

— Може би това няма да продължи дълго.

— „Избийте чужденците, спасете Цин.“ Да смятам ли, че Черните тояги официално приемат девиза на Боксьорите? Мислех, че сте по-практични.

— *Да рен*, познаваме се от много години. Кажете ми честно, одобрявате ли онова, което става в страната ни? Наистина ли не разбирате какво представляват Юмруци за хармония и какви сили освободиха те? Не само човешка армия ще прогони чужденците. Когато хиляди божества слязат да ни подкрепят...

— Скъпи ми Тан Дексин...

— *Да рен*, *да рен*, аз също не повярвах от начало. Аз също търся истината във фактите. Но очите ми се отвориха след изумителните неща, които видях. Огледайте се. Слушайте. Не го ли усещате? Вслушайте се със сетивата си, а не с ума. Слушайте със сърцето.

Мандаринът бе смятал, че вятърът се засилва, но сега осъзна, че движението на въздуха, което беше доловил, е всъщност пеене,

далечен напев на мъже и жени, който ту се засилваше, ту затихваше на фона на тъжната мелодия от флейта. Светлините зад дърветата се завъртяха във вихър. Барабаните отекваха на неравни интервали.

— Сега пък ще гледам фокуси. Какво ще е следващото? Призраци? Може би остаряваш, Тан лао. Явно не ме смяташ за много интелигентен. Или искаш само да сплашиш охраната ми?

Но Тан Дексин се беше обърнал на стола си и гледаше зад себе си. Железния Ван вече беше се изправил и посягаше към брадвата си, сякаш за успокоение. На бузата му играеше мускул.

Слепият монах, воден от момчето, бе застанал в светлината на огъня. Стоеше неподвижно, разперил ръце, а невиждащите му очи сякаш бяха втренчени в някаква точка високо над дърветата. Пеенето се засили.

Над върховете на някои от боровете се появи бяло фосфоресциращо сияние, което постепенно се увеличаваше и се издигаше сред жълт и зелен дим.

— Фойерверки, Тан лао? Красиви са.

Но старецът не му обърна внимание и продължи да гледа. Ръката му неусетно се вдигна до устата и той несъзнателно засмука палеца си.

Сега част от сиянието се спускаше надолу през по-високите клони на дърветата като ивици прозрачен плат, които се гънеха и въртяха под ритъма на барабаните и далечния звук на пеенето. Гледката беше фантастична, но на мандарина му се стори, че различава бели силуети сред дима, блясък на сребро върху ръце, лъскави дрехи зад боровите клони. Музиката — към флейтата се беше присъединила лютня — се засили.

Мандаринът бавно се обърна, за да види ефекта върху хората си. Майор Лин стоеше зад него неподвижен, устата му беше изкривена, очите присвити, едната ръка — на кобура. Войниците стояха замръзнали на конете с уплаха в погледите. Железния Ван и хората му изглеждаха също така омаяни, а Тан Дексин издаваше тихи стонове сякаш беше в транс.

Несъмнено някакви фигури се движеха или по-скоро се плъзгаха по върховете на дърветата. Мандаринът разпозна няколко апсари, елегантните небесни девици от будистките ръкописи и манастирските стенописи, които сякаш летяха в блестяща мъгла. Димът се промени от жълт на червен и в новия розов отблясък на мандарина му се стори, че

видя процесия от разкошно облечени в коприна дами с бели воали, които бавно се движеха сред по-високите клони. Невидимите певици изпълняваха високи красиви тонове — въпреки желанието си мандаринът почувства копнеж и отмала, почти желание, което изгаряше слабините му. После песента и видението започнаха да избледняват също така бързо, както се бяха появили, за да бъдат заместени от силни, настойчиви удари на барабан и фалшиви звуци на тръби — дворцовата музика отстъпи пред бойните химни. По-големи и странни силуети се появиха между клоните.

Беше загубил представа за времето. Нещо привлече вниманието му към поляната — и той трепна от изненада. Тя беше пълна с мъже.

Бяха стотици. Стояха строени по роти като армия на бойното поле. Всяка част имаше своя униформа и цвят. Копиеносците носеха червени туники и тюрбани. Воините с мечове — бяха в жълто. Една група сякаш беше облечена в тигрови кожи и носеше знамена. Имаше и женска част, войниците ѝ изглеждаха дребни в червените си униформи, но очите им блестяха храбро. Някои от тях също носеха мечове, а останалите държаха червени фенери. Мандаринът цял живот бе преглеждал войски. От пръв поглед разбра, че това е дисциплинирана армия. Не пропусна и факта, че повечето мъже бяха съвсем млади — поне половината изглеждаха под шестнадесет или седемнадесет години — или явния им селски произход. Загорелите простички лица с големи очи гледаха към чудесата над тях с учудването на деца. Между тях имаше и по-калени, и по-възрастни мъже, а някои тук-там изглеждаха като градски безделници. Дали не бяха хора от бандата на Железния Ван и Черните тояги, зачуди се той. Но онова, което го накара да изтръпне от ужас, беше, че ако това са Юмруци за хармония, те не са размирниците, които беше си представял. Може и да бяха млади и неопитни, но и той беше същият, когато се бе присъединил към Смелчаците от Хънан преди четиридесет години, а заедно с останалите се бяха превърнали в най-забележителната армия, която империята някога бе виждала. Но каква дяволска сила бе успяла да събере толкова хора за толкова малко време — тайно и доколкото му беше известно, без каквато и да било организация — в собствения му район, без той да разбере? Това не беше нормално.

Димът по върховете на дърветата се беше сгъстил и сега влажни сиви кълба образуваха нещо като платформа във въздуха. Призрачните бели силуети, които бе видял, преди да свали очи, сега ставаха поплътни. Той потръпна, когато разбра кои са. С разрошена брада и вързана на темето коса, които ясно се различаваха над бронята, сключил буйни вежди в решителна гримаса, познат от хилядите статуи в хилядите храмове, размахващ огромното си копие, богът на войната — Гуанди яздеше в нощта — оживяла каменна статуя. Чу се силен звук, когато няколкостотин мъже едновременно си поеха дъх от страх или възкликнаха от удивление. За миг над звука на барабаните и тръбите се понесе неразбираема човешка реч. Мандаринът беше потресен, когато чу собствения си вик и той му се стори съвсем тих.

Монахът на Боксърите стоеше в предишната поза, макар сега устните му да се движеха в безмълвен напев или молитва. Огънят хвърляше сенки върху бледото му лице, но невиждащите очи оставаха обърнати към небето. Сякаш не осъзнаваше колко души стоят зад него, но мандаринът имаше чувството, че той организира това представление и по някакъв начин създава фантастичните образи в дърветата... Разбира се, каза си той с усилие, нали се опитваха да му го внушат. Трябваше да се съпротивлява на трансa. Наложил си да се концентрира: по дърветата има площадки, актьори, фойерверки и жици, каза си той — това е опера, цирк, илюзия. Това са хора...

Друг вик от изненада заглуши барабаните. Навсякъде в дърветата се появяваха нови фигури — от мъгла се превръщаха в ясни силуети, маршируващи решително напред, за да застанат с оръжията си върху облака. Мандаринът разпозна другарите на Гуанди от Войната на трите царства — Лиу Бей, Цзян Фей, Чжу Гелиан и техния архивраг Као Као, чиято бяла брада се вееше на вятъра. Там беше и воинът от Шан Цзяо Юн и еднокракият Сун Бин от Войната на седемте държави^[2]. Нова въздишка на тълпата приветства героите от „Пътуване на запад“ — Царят Маймуна Сун У-кун и учениците му. Но най-силен вик се чу при появата на самия Нефритен император, обграден от огромните си пазачи. Блестящите фигури висяха в тъмната нощ над дърветата, неразличими поради разстоянието от земята, но напълно съответстващи на описанията си от фолклора, движеха се, дори разговаряха и благосклонно гледаха към поклонниците си под тях.

Невидимите барабани биеха в див ритъм. Монахът бавно скръсти ръце. Тежката му глава се сведе и невиждащите му очи сякаш бяха насочени право към групата на масата. Мандаринът осъзна, че той умишлено върви към тях и с усилие го погледна в лицето. Слепецът стоеше над него и макар и невъзможно, сякаш го оглеждаше, изучаваше, четеше мислите му. Мандаринът усети струйка пот да се стича от челото му.

После монахът застана над Тан Дексин, който се сгуши в кожата си и отвърна очи. Слепецът остана там един дълъг миг, после отиде до Железния Ван, който стоеше като вкаменен, стиснал с две ръце брадвата си. Монахът се протегна, докосна дръжката и внимателно измъкна оръжието от ръцете на бандита, сякаш изобщо не тежеше. После хвана ръката на Ван и го поведе към огъня. Бандитът не се съпротивляваше. Приличаше на човек в транс, на ученик, пристъпващ след строг учител, примирил се с наказанието, което е заслужил.

Монахът го пусна, но задържа брадвата му. Пристъпи бавно към центъра на просеката, където огънят хвърляше трепкаща светлина върху първите редици на Боксьорите. Нетърпеливи лица наблюдаваха придвижването му, макар много други да не можеха да откъснат очи от виденията, които се носеха над главите им. Железния Ван го следваше на една крачка. Монахът вдигна глава към първото видение, което се беше появило — богът на войната Гуанди. После с две ръце вдигна брадвата над главата си, сякаш принасяше жертва. Тялото му грациозно се изви като лък и той бавно падна на колене, после стана и отново коленичи — и така девет пъти, както подхождаше за пред император или бог. Железния Ван направи същото, макар и потромаво. Все още коленичеше, когато монахът се върна при него с брадвата, отново я вдигна над главата си, а после я сложи в ръцете му. После отстъпи, скръсти ръце и зачака.

Железния Ван нервно се огледа встрани и нагоре към фигурата на Гуанди, чиято наметка сега се вееше от вятъра и който вдигаше брадва над главата си. Колебливо Железния Ван също вдигна своята. Отначало бавно, но придобивайки увереност с всяко движение, той я завъртя в голяма дъга около главата си. Хвърли я с една ръка и я улови с другата без усилие. После започна да настъпва и отстъпва, въртейки дръжката около тялото си като жезъл. Неусетно бе започнал да танцува. Тялото му се разтърсваше сякаш от вътрешна сила, а краката

му подскачаха и ритяха с елегантност, която изглеждаше невъзможна за тремавата му фигура. Двете остриета на брадвата се въртяха около оста си, хвърляйки червени отражения от огъня по поляната. Когато скоростта и агресивността на движенията му се засили, Железния Ван започна да крещи, замахвайки с брадвата. Мандаринът се чудеше колко бързо се движи. Това можеше да направи само човек, който владееше отлично бойните изкуства.

Монахът отново се беше обърнал към бога на войната с вдигнати ръце. От редиците на Боксьорите се чуваше шепот. Фигурата на Гуанди и коня му сякаш нарастваха и избледняваха в едно и също време. Зелен дим се виеше около тях. После изчезнаха. На мястото на бога и коня му сега имаше черно пространство. В този миг Железния Ван спря напред движението — с един крак на земята, другия свит и брадва над главата — и замръзна като статуя. Мандаринът внимателно го загледа. Несъмнено, това си беше Железния Ван. Същите буйни вежди, щръкнала брада, плоските бузи, но изразът му неусетно се беше променил и сега той сякаш гледаше яростния и намръщен Гуанди.

— Видяхте ли това? Видяхте ли това? — хленчеше Тан Дексин.

Боксьорите крещяха:

— Гуанди! Гуанди!

Редиците им развълнувано се раздвижиха, когато всички се опитаха да видят трансформацията, която беше станала пред очите им.

Железния Ван бавно се отпусна, вдигна брадвата на рамо и се обърна с лице към воините. Изглеждаше по-висок и се движеше по-грациозно от обикновено. Той вдигна брадвата над главата си и я заби в земята, така че едно от остриетата напълно потъна в нея.

— Избийте чужденците и спасете Цин! — извика той и тълпата се присъедини към него.

Заедно с монаха на Боксьорите те тръгнаха заедно между редиците, преглеждайки развълнуваната войска. Вглеждаха се отблизо в лицата на мъжете и когато останеха доволни, избираха по някой между тях. Повечето от така избраните млади хора нетърпеливо пристъпиха напред и енергично се кланяха след монаха и Железния Ван, предлагайки оръжията си на бога, избран за тях. Скоро цялата поляна беше изпълнена с фигури, които танцуваха и се гърчеха под трескавия ритъм на барабаните, обладани от някаква вътрешна лудост.

Една по една фигурите на облака избледняваха и изчезваха, а на земята, на мястото на поредния майстор на бойните изкуства, допреди малко танцувал в транс, се появяваше още една вкаменена фигура, която след миг щеше да тръгне сред Боксьорите с характерното излъчване на бога, в когото се беше превърнала.

Тан Дексин люлееше слабиците си рамене напред-назад и се смееше неконтролируемо.

— Казах ви, *да рен*. Искате пушки за скъпоценните ви войници, а аз ви давам армия, водена от боговете.

— Майор Лин! — извика мандаринът. — Майор Лин!

— Тук съм, *да рен*. — Трябваше му миг, за да се окопоти, а и отговорът му прозвуча замаяно. И той като останалите беше хипнотизиран от гледката.

— Ако си истински войник, събери хората си и ги накарай да ни заобиколят. И помни какво ти казах — това са хора.

— Но, *да рен*, видяхте...

— Видях хора, майоре. Нищо повече. А сега тихо събери войниците си. Тръгваме си отгук. Надявам се да стане в добър ред.

— *Да рен* — Лин отсечено се поклонил и затича назад към войниците си, които се бяха събрали около главите на конете, шепнеха си и сочеха.

Мандаринът се обърна и сърцето му спря, когато видя майор Лин да жестикулира към един сержант, който размахваше карабината си с разкривено лице и обезумели очи. Затаи дъх, когато Лин допря пистолета си до челото му и въздъхна с облекчение, когато след цяла вечност, мъжът дойде на себе си и поздрави офицера си. Добре. Лин познаваше войниците си. Двама щяха да бъдат достатъчни, за да се справят с другите. Той се обърна към ломотещия Тан Дексин.

— Значи Железния Ван ще ръководи патриотичното опълчение, финансирано от Черните тояги?

— Бог Гуанди ще го ръководи, *да рен*. Видяхте го как слезе от небето.

— И кога ще бъде почетен с пристигането на това божествено подкрепление в Шишан?

— Когато му дойде времето, *да рен*. Боговете ще изберат подходящия момент, за да отгървем страната от варварите. Те вече осениха имперския двор с мъдростта си. Няма да чакате дълго, но

трябва да се подготвите. — Тан се наведе и хвана мандарина за ръкава. — Вие все още сте Таотай, *да рен*. Властта е ваша. Но ние ще ви подкрепим. Знаех, че ще се присъедините към нас, когато видите това.

— Избийте чужденците! Спасете Цин! — ехтеше навсякъде около тях.

Мандаринът видя, че монахът, Железния Ван и останалите избрани да бъдат водачи в тази странна церемония, решително крачеха обратно към тях.

— Те са непобедими, *да рен* — смееше се Тан Дексин. — Никой не може да убие бог. Дори с някоя от чуждестранните играчки. Както виждате, не ни е нужно да купуваме от тях. Да ви покажа ли? Ще го направя. — Той бръкна в дрехата си и извади малък пистолет. — Защо не стреляте по Железния Ван? Вижте какво ще стане. Не се бойте, няма да му навредите. Това е идеята. Не искате ли да опитате? Тогава аз ще го направя.

— Седни, Тан лао, ако ти е мил животът.

Но Тан Дексин с безумна усмивка, весело се беше изправил и се препъваше срещу приближаващата група, протегнал ръката с пистолета.

— Железни Ван, господарю Гуанди, трябва да покажем на *да рен*, че си неуязвим, за мен ще бъде чест.

Всичко стана много бързо. Монахът спря и сякаш подуши въздуха. После насочи пръст към Тан Дексин, който отстъпи назад. В този момент очевидно неволно натисна спусъка и стреля два пъти. Мандаринът видя, че оръжието още сочи право към Железния Ван почти от упор, но бандитът не трепна, а продължи да крачи напред с новата си божествена походка. Внезапно той вдигна брадвата до раменете си и замахна с две ръце. Главата на Тан Дексин отскочи от тялото и кожената му наметка бавно се свлече на земята. Откъм борците се чу триумфален вик.

— Гуанди! Гуанди!

Момчето затича напред и хвана главата, преди още да се е претърколила. Подаде я на монаха, който я вдигна високо във въздуха. Железния Ван се облегна на брадвата си. Боксьорите крещяха лозунгите си, тракаха с копия, развяваха знамена. Някои от новосъздадените богове разгледаха безстрастно главата. Само един от тях, мрачен младеж със следи от шарка по лицето, когато мандаринът

смътно познаваше, но не можеше да се сети откъде, я взе от земята. Усмихна се със злобен триумф, после я хвърли и я ритна високо над тълпата от Боксьори, където някой я хвана и започнаха да си я предават от ръка на ръка.

— Избийте чужденците! Спасете Цин!

Виковете не стихваха, вече бяха толкова силни, че заглушаваха барабаните.

— *Да рен!* — Той едва успя да чуе гласа в ухото си. — Конят ви! Бързо!

Той автоматично хвана юздата и се метна на седлото, без да сваля поглед от малката групичка. Незрящите очи на монаха се впиха в него. Младият капитан от Боксьорите се усмихна, Железния Ван заплашително се облегна на брадвата си.

— Таотай, можеш да си вървиш — каза той, — но бъди готов за мен, когато дойде време да избием чужденците.

Мандаринът обърна коня си и последва майор Лин и войниците му в галоп въвн от поляната. Внезапно той се сети къде беше виждал младежа с белезите от шарка. Той беше свидетелят на процеса срещу готвача на доктора.

Най-накрая докторът влезе в палатката си. Далеч в гората барабаните още биеха. Той лежеше напълно облечен на походното си легло и дремеше, но умът му блуждаеше и не можеше да заспи дълбоко. В полусън той непрестанно водеше някакъв разговор с Нели в кухнята на А Ли, докато А Сун и готвачът скубеха пилета и хвърляха перата им във въздуха. Опитваше се да ѝ обясни защо Хенри Манърс трябва да им стане зет и да се ожени за Джени, щом докторът купи боен кораб и оръдие, а междувременно Хелън Франсис трябва да си взима хапчетата... Но както винаги Нели упорстваше и изобщо не му съчувстваше за трудното положение, в което се намира...

Внезапно се събуди. Навън се чуваше тропот на копита и дишане на коне. Разпозна гласа на мандарина и отговора на Манърс. Замаян вдигна ръчния си часовник към светлината на фенера и се взря в циферблата. Беше четири часа сутринта. Какво правеха те по това време на нощта? Възможно най-тихо той се промъкна до платнището и погледна навън. Мандаринът беше на коня си, наметнат с одеяло, а

Манърс по долни гащи (очевидно го бяха вдигнали от леглото) стоеше до него. Очевидно току-що бяха завършили разговора си. Манърс протегна ръка. Мандаринът, който изглеждаше разтревожен, помисли за миг, после също се пресегна и бързо стисна ръката на англичанина. Веднага след това обърна коня си и бавно излезе от просеката.

Докторът очакваше, че Манърс ще се върне в палатката си, но вместо това той се запъти към тази на полковник Таро. Там се забави доста. Докторът очакваше да събуди японца и да му разкаже новините, но Манърс сякаш размисли, прозя се, протегна се и бавно тръгна към палатката си. За да стигне до нея, трябваше да мине покрай тази на Хелън Франсис. Там отново спря. Докторът, който го наблюдаваше, потръпна от страх. Манърс нерешително стоеше до входното платнище. Обърна се да си върви, после внезапно извика името на Хелън Франсис — само веднъж — и зачака. Настъпи продължителна тишина и Еъртън най-последно задиша спокойно — тя не го беше чула в съня си. После видя платнището да помръдва и едно изтощено, обляно в сълзи лице, оградено от червена коса, се появи, сияейки призрачно на звездната светлина. Две бели ръце се стрелнаха и привлякоха Манърс в прегръдката си. После двамата изчезнаха в мрака на палатката.

Докторът се свлече на стола и скри глава с ръцете си.

— Мислех, че си умрял — каза тя, след като се любиха, усещайки главата му върху гърдите си. — Мислех, че мечката те е убила.

— Ще ми простиш ли — попита той, сгушвайки се в нея, — че се опитах да те впечатля?

— Не го направи заради мен. Видях блясъка в очите ти, когато говореше с мандарина. Винаги ще бъдеш егоист и ще следваш своя път. А аз пак ще те обичам. Видя ли какво направи с мен. Интересува ли те това изобщо?

Хенри въздъхна и се претърколи встрани по гръб.

— Не спирай — каза тя тихо. — Толкова отдавна не си ме докосвал.

Той промуши ръце под мишниците ѝ и я притисна плътно.

— Повярвай ми — каза настойчиво, вперил поглед в очите ѝ, — не съм такъв, какъвто изглеждам...

— Да, знам. Каза ми го и преди. Ако само знаех... Но твоите тайни не ме интересуват, Хенри. Наистина няма значение. Всъщност скоро ще те напусна. Няма да успея да се прикривам още дълго. Мисля, че Нели вече подозира.

— Никой не ни подозира — прошепна Хенри и я целуна. — Повярвай ми.

— Да ти повярвам? — Тя го отблъсна, после се наведе над него със странна усмивка. — Да ти вярвам? — Изсмя се кратко и смехът ѝ беше рязък и горчив. После поклати глава. — Съжалявам за Том. Очевидно между нас всичко е свършено. Пък и аз не го заслужавам. Мисля да замина за Шанхай. Казаха ми, че е лесно да изчезнеш там — между пушалните за опиум.

— Господи, Хелън, да не искаш да кажеш, че ти още...

— Мислиш, че съм се отказала, когато те напуснах? Не, Хенри. Защо, мислиш, работя в болницата? В отделението за пристрастени към опиума. Не се тревожи. Наслаждавам се на... навика си. Това е почти единственото нещо, което остана да ми напомня за теб.

— Какво ти причиних! — прошепна Хенри.

— Използва ме — отвърна тя и го целуна. — Но, казах ти, това няма значение. Ти си си такъв. Както и аз, разбира се. Виновна съм колкото теб. Може би и повече. — Тя му се усмихна. Той дишаше шумно и устата му трепкаше, сякаш не знаеше какво да направи или каже. С една ръка тя нежно оправи косата му, а с другата погали гърдите му. — Можеш да ме вземеш с теб — каза Хелън тихичко. — Готова съм да мина и без сватба.

— Аз... Не мога да замина сега — промърмори той и я погледна отчаяно. — Не мога.

Тя се разсмя, отпусна се по гръб и протегна ръце.

— Разбира се, че не можеш. Железопътната линия е толкова важна. Докторът смята, че тя ще накара китайците да повярват в Исус. И ти ли мислиш така? Смяташ, че ще покръстиш китайците?

— Хелън Франсис, мила, обещавам ти... Ще измисля нещо... Моля те, недей...

Но тя сложи пръст на устните му, после ги обсипа с целувки и му прошепна да я люби отново.

Далеч оттам, в Цицихар, в последните мигове студен мрак преди разсъмване Франк Деламер, Лю Джинкай и Том Кабът проверяваха товаренето на ковчежетата със сребро по каруците им, докато господин Дин се суетеше зад тях и предлагаше доброжелателни, но в голяма степен ненужни съвети.

По същото време в Черните хълмове, зората оцвети в розово облаците над просеката, където ловците се събуждаха. Единственият човек от лагера, спал спокойно тази нощ, беше полковник Таро.

Също такава ярко небе озаряваше по-голямата просека, където опомнилите се групи Боксьори седяха край огньовете си, хапваха каша и хвърляха погледи към обикновените на вид дървета, от които преди няколко часа бяха слезли боговете. Железния Ван, който малко приличаше на бог тази сутрин, седеше с новите си капитани под груб дървен навес, разглеждаше някаква карта и ръмжеше заповедите си, между хапките от овнешкия бут, който държеше в голямата си космата ръка. Зад него монахът спеше на рогозка с отворени очи.

На седем километра източно оттам, където вече валеше, Рен Рен, вече капитан от Боксьорите, яздеше гордо през гората, носейки заповеди от Железния Ван до старейшините на Черните тояги, които ги уведомяваха за смяната на водача им и ги призоваваха да се подчинят на новия си велик майстор. Рен Рен нямаше нищо против да се намокри. Мислеше си как ще изненада майка си с новините за новото си положение. Обичаше изненадите.

Валеше и в Шишан, където Фан Имей гледаше през прозореца си към главната сграда, в която беше затворено бялото момче. Останала сама — и Лин, и Ма На Си бяха заминали, — тя беше коленичила в малкото си светилище и се беше молила планът за освобождението му да се осъществи успешно. Да спаси Хирам, се бе превърнало в единствена цел на ненужния ѝ живот. Тя благодари на милостивата богиня Гуанин, че ѝ дава тази възможност да изкупи греховете и провалите си. Беше се провалила с Шен Пин, но провидението ѝ беше дало нов шанс. Тя знаеше, че Ма На Си ще ѝ помогне, защото му се беше отдала. Той беше обещал, а на неговата дума можеше да се вярва. Трябваше ѝ само план.

Извън градските стени, в мисията, две деца стенеха и се мятаха в кошмари, докато майка им спеше на стола между леглата им. В болницата А Сун сипваше с лъжица оризова супа в устата на съпруга си, който още не бе дошъл на себе си. В една по-бедна мисия в западната част на града семейство Милуорд бе коленичило и се молеше.

Черни облаци се спускаха над Североизточен Китай и вещаеха буря.

На стотици километри на юг сиви мъгли висяха над столицата, носеха се над зелените и черни покриви на легациите, където спяха сър Клод Макдоналд и останалите посланици.

Забраненият град още тънеше в мрака на утринта, макар фенерите на наблюдателните кули да избледняваха, когато светлината проникваше през тежките облаци. Но в приемната зала на императрицата вдовица лампите светеха ярко. Старата дама, увита в наметка, за да прогони студа, четеше документа, който ѝ бяха предали принц Туан и някои от другите висши благородници от двора. Главният евнух и неин съветник Ли Лиенин се бе привел до нея.

— Тъй да бъде — каза тя, свали очилата си и посегна към четчицата и аленото мастило. — Да избием чужденците и да спасим Цин.

---

[1] Псалм, 19 (18): 1 — Библия, 1938. — Б.пр. ↑

[2] Войната на седемте държави — период между 475 и 221 г. пр.Хр., през който седемте по-големи държави на територията на Китай водят борба за надмощие. — Б.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ

ГЛАВА 11

„В името на нашия император ще прогоним чуждестранните дяволи от Тиендзин в морето.“

Доктор Еъртън се тревожеше, както всеки път, когато една от монахините се канеше да посети някое от близките села. Преди няколко години, когато сестри Елена и Катерина за пръв път обявиха намерението си да продължат проповедническата дейност на отец Адолфус, той беше им изтъкнал какви ли не опасности и им бе предложил да ги придружи. Нели трябваше да му напомни колко неблагоприятно би било това.

— Нали не искаш скъпите ни колеги от Рим да помислят, че се каниш да им откраднеш паството и да го присъединиш към презвитерианската църква? — беше попитала тя, преди да го нахока, че се държи глупаво. — Елена и Катерина са корави италиански селянки, скъпи мой, и по-скоро те ще се грижат за теб.

И наистина, той трябваше да признае, че монахините никога не бяха пострадали, макар че някои от католическите села бяха на цял ден път разстояние, сгушени в склоновете на пълните с бандити възвишения. Отец Адолфус явно беше пътувал неспирно из енорията, която беше си създал. Там не само го почитаха като светец, но той проявяваше йезуитските умения за организация и дипломация и бе спечелил уважението дори на жителите нехристияни, които живееха рамо до рамо с покръстените от него в тези отдалечени селца. Докторът беше чувал много истории как белобрадият старец на магаре разрешавал споровете за собствеността върху някой кладенец, проявявал солмоновска мъдрост при семейни вражди или пък посредничел при разделянето на земя, която от поколения била обект на спор, така че всички страни оставали доволни.

Отец Адолфус беше създал малки църкви в десетина селца и покръстил около хиляда души. За свещеници беше избрал достойни

мъже, уважавани от съселяните им, но днес те рядко успяваха да се справят с недоволните след смъртта му или да предотвратят конфликтите, които възникваха всяка година, когато християните отказваха да платят традиционните такси на местния храм. Ако постигнеха съгласие, то беше благодарение на паметта и примера на добрия старец. Затова докторът осъзнаваше колко е важно сестрите да посещават редовно тези села. Те бяха не само връзка с по-широката християнска общност навън, но и продължителни на делото на отец Адолфус, а присъствието им имаше умиротворителен ефект и върху християни, и върху езичници. Затова, колкото и да се боеше за личната им безопасност, той знаеше, че не може да им забрани да тръгнат.

Освен това осъзнаваше, че скорошните инциденти в някои села, където нехристияните бяха изгорили имотите на християните, не бива да се пренебрегват. Независимо дали бяха вдъхновени от Боксьорите или не, тези случки бяха достатъчно сериозни, за да бъде извикана местната полиция под ръководството на майор Лин, която да разследва станалото — макар че, поне доколкото му беше известно, досега нито един от извършителите не беше наказан. В тези размирни времена за сестрите беше още по-важно да поддържат връзка с енориашите си.

— Но аз имам право да се тревожа — каза той на смеещата се сестра Елена, която товареше мулето си под светлината на фенера, час преди да се зазори. Тя бе сменила булото на монахиня с обикновена селска забрадка и пълничката ѝ фигура изглеждаше още побезформена под дебелия горна дреха и панталони. Когато пътуваха извън границите на Шишан, монахините имаха навика да се обличат в практичните пътни дрехи на китайците.

— Пак те питам, имаш ли достатъчно храна за из път? — попита доктор Еъртън.

— А аз пак повтарям — да. Да, да, да. *Mamma mia!* Вие сте като баба ми. Скъпи докторе, ще видите, че когато се върна, ще съм дебела като това муле. Ще трябва да ми давате лекарства за подут корем.

— Много добре — изсумтя докторът. — Навярно знаеш какво правиш. Ходила ли си преди в това село?

— Много пъти. Много пъти — отвърна сестра Елена, стягайки едно въже. — Слушайте, ще бъде сред приятели. Не се бойте. В Башу ме обичат. Обичат и Катерина. Поздравяват ни, дават ни храна и вино. Няма от какво да се притеснявате.

— Надявам се. Надявам се, но не знам защо отказваш да вземеш със себе си поне един мулетар.

— За какво ми е *мафу*? Аз съм сестра на бедните, а не богаташка в скъпи дрехи. Докторе — тя сграбчи ръцете на Еъртън, — не се тревожете толкова. Исус ще ме пази, както и добрият отец Адолфус, който ни гледа от небето.

Този път тя беше сериозна. Докторът погледна червените бузи и топлите кафяви очи, които се вглеждаха в неговите, и забеляза загрубялата кожа, бръчките около очите и по челото ѝ. Сестра Елена изглеждаше по-възрастна от своите двадесет и осем години.

— Докторе — каза тя, — тревожа се повече за вас. С Катерина забелязахме, че сте се променили, откакто се върнахте от Черните хълмове. Защо, докторе? Защо сте толкова измъчен? Едва ли е заради измислените Боксьори. Да не би да е заради... госпожица Деламер?

Еъртън се опита да освободи ръцете си.

— Защо го казваш?

— Заради начина, по който я гледате, когато мислите, че никой не забелязва. В очите ви има болка — каза тя протичко.

— Ама че глупости!

— Не, докторе, и двете с Катерина сме сигурни. Прав сте да се тревожите за госпожица Деламер... Тя не е добре. Душата ѝ е в беда, а може би има и още нещо.

— Какво искаш да кажеш?

— Жените забелязват разни неща, а мисля, че и вие ги виждате, докторе, макар да не ви се иска. Но тя е добро момиче, изпълнено с любов и живот. — Ръцете ѝ го стиснаха по-силно. — Ще ѝ помогнете ли в този тежък момент, доктор Еъртън? Сестра Катерина ми каза да си мълча, но вие знаете, че нещо не е наред и ще постъпите, както трябва.

— Не знам за какво говориш — промърмори Еъртън и бакенбардите му леко потрепнаха.

Проницателните очи на сестра Елена още миг задържаха погледа му. После тя се усмихна, внезапно се наведе и го целуна по бузата.

— Благодаря, докторе. Grazie. Вие сте добър човек. — И тя пусна ръцете му. — Заради вас ще закъснея — сепна се сестра Елена, поглеждайки към розовите облаци, които се появиха над покривите, — а днес трябва да яздя бързо, ако искам да стигна до Башу по залез.

Довиждане, докторе, ще се видим след четири-пет дни. Лао Чжан, моля те, отвори вратата. Готова съм.

Еъртън се изкашля.

— Довиждане, скъпа моя. — Бузите му бяха почервенели, а очите влажни. — Пази се! — извика той и загледа как тя излиза от двора.

Известно време докторът не помръдна от мястото си. Икономът му Чжан Ерхао затвори портата и го изгледа любопитно, докато минаваше край него. Еъртън извади лулата си от джоба, но не я напълни, а само я въртеше между пръстите си, свел очи към земята.

Знаеше какво трябва да направи, но винаги се колебаеше дали да предприеме някакво действие. Сестра Елена беше права — той не беше на себе си след ужасното преживяване в Черните хълмове. За пръв път в живота си не сподели с Нели онова, което беше открил. Нито можеше да събере сили да ѝ каже подозренията си за състоянието на Хелън Франсис — не, това бяха повече от подозрения. Той беше лекар и виждаше всички признаци, а беше ясно, че щом за него са явни, и другите скоро ще ги забележат. Очевидно монахинята вече подозираше нещо. Трябваше да приеме факта, че момичето е бременно. С детето на Манърс. С детето на Манърс. Само при мисълта за това го обзе ужас. Баща ѝ и Том щяха да се върнат скоро. Какво трябваше да направи?

Освен това подозираше и нещо по-неприятно. У нея имаше и нещо друго, което не можеше да бъде обяснено със сутрешните прилошавания. Бледността ѝ, апатията, тъмните сенки под очите. Месеци наред той не смееше да си признае очевидното заключение. Добре възпитано момиче като Хелън Франсис? Как беше възможно? Но сега я виждаше в нова светлина — като любовница на Хенри Манърс, — а нямаше нищо невъзможно, щом беше свързано с този човек. А той не беше направил нищо, въпреки Хипократовата клетва, въпреки задълженията си на настойник. За свой срам осъзнаваше, че се е надявал любовниците сами да намерят решение като избягат, оженят се, заминат или каквото и да е, за да не поема той отговорността. Колко се презираше! Какъв лицемер се чувстваше, когато стоеше в църквата и проповядваше как добрият пастир се грижи за стадото си. За пръв път в живота си живееше в лъжа. Какво би казал мандаринът, ако узнаеше? Щеше да се изсмее.

Бяха минали вече седмици. Любовниците не бяха му спестили решението. Всъщност те рядко се виждаха през това време. Вярно е, че Хенри Манърс беше се отбил в мисията ден-два след завръщането им от Черните хълмове. Всички бяха пили чай като типични англичани в чужбина. Нели водеше светски разговор, а той ѝ отговаряше шеговито. Когато повикаха Хелън Франсис, тя дойде и мълчаливо се заслуша в разговора, участвайки с едносричните отговори, които бяха свикнали да очакват от нея. Той беше забелязал как Манърс се опитва да привлече вниманието ѝ или да остане насаме с нея. Чувствайки се като сводник, докторът беше намерил извинение да повика Нели в кухнята и да остави любовниците насаме, но когато се върнаха, двамата стояха мълчаливи като статуи — Хелън Франсис седеше на стола с висока облегалка, а Манърс, подпрял брадичка на ръката си, гледаше в огъня. Седмица след посещението му докторът беше предложил на Хелън Франсис да посетят железопътния лагер — каза ѝ, че ездата ще ѝ се отрази добре, но тя се извини, че има работа в болницата. Сякаш искаше да се оттегли в мрака на собствената си душа. Дори Нели усещаше, че атмосферата е напрегната, макар той да смяташе — молеше се да е така, — че тя не разбира причината.

Но нещо трябваше да бъде направено. Тя беше болна. Беше бременна. Пази боже, може би възнамеряваше да посегне на живота си.

А къде беше неговото състрадание? Толкова ли се страхуваше от догмите за благоприличие на малката чуждестранна общност, че не би помогнал на една изгубена душа?

— Ах, ти, лицемер. Ах, ти, фарисей — промърмори той и скри лице в ръцете си. Лулата му падна на земята.

След малко извади носната си кърпичка и изтри очи. После издуха носа си. Изправи рамене и решително тръгна по коридорите, докато стигна склада за лекарства зад отделението за пушачи на опиум. Натисна дръжката, но вратата беше заключена. Винаги носеше в джоба си резервни ключове, но му трябваше известно време, за да открие онзи, който му беше нужен. Отвори вратата и видя Хелън Франсис да седи на пода до прозореца. Беше свалила престилката си и разкопчала горните копчета на роклята си. Дишаше тежко и той видя, че гърдите ѝ се движеха ритмично под дрехата. Едната ѝ ръка беше с навит ръкав и лежеше отпусната встрани — сякаш беше откъсната от тялото ѝ.

Косата ѝ беше рошава и падаше на буйни къдрици върху лицето ѝ, което се усмихваше прелъстително. Блестящите ѝ котешки очи, просветващи на утринната светлина го погледнаха приятелски и му напомниха за веселото момиче, което беше пристигнало в Шишан преди толкова много и същевременно толкова малко време.

— Доктор Еъртън! — весело извика тя. — Колко сте прозорлив! Значи открихте малката ми тайна.

Еъртън се наведе, вдигна спринцовката и погледна малката ампула от морфин.

— Негодникът! — въздъхна той. — Какво е направил с теб, мое бедно момиче?

Час преди зори през същия този ден Фан Имей лежеше до Манърс в павилиона му. Нежно, за да не го събуди, тя повдигна тежката ръка, която беше обгърнала рамото ѝ и леко я постави върху косматите му гърди. Протегна се през завесите и посегна към робата си, която беше паднала на килима.

— Трябва ли да си тръгваш толкова скоро? — попита Манърс, докато се прозяваше като човек, който току-що се е събудил от дълбок сън.

— Знаете какво ще ми се случи, ако ме открият тук.

— Нищо няма да ти се случи, аз ще те пазя.

— Не е във възможностите ви.

— Много си красива — каза Манърс. — Като скъп порцелан.

— Радвам се, че ви задоволявам.

— Освен това напоследък си малко студена с мен. Пак като порцелан.

Тя не отговори, а се съсредоточи върху връзването на пояса около талията си. Когато беше готова, дръпна едната завеса и изящно седна на леглото. Манърс посегна към ръката ѝ, но тя я отдръпна.

— Не сте ми платили, Ма На Си сяншен.

— Пак ли? — въздъхна Манърс. — Ти отказваш всички подаръци и пари, които ти предлагам.

— Мисля, че имахме уговорка, Ма На Си сяншен.

— Сяншен, сяншен. Защо си толкова официална? Та ние сме любовници, за бога!

— Не, Ма На Си сяншен, аз съм вашата курва.

— Никога не съм те смятал за такава — тихо каза Манърс.

— Тогава грешите... и ме обиждате.

— Мили боже! Слушай, онова, което искаш от мен, е невъзможно. Това момче — ако съществува, а ми е трудно да повярвам в това — е заключено в най-охраняваната част на този дом.

— Казах ви, мога да ви заведа дотам.

— Покрай Рен Рен и всичките му пазачи?

— Вие сте хитър. Ще измислите нещо.

— Скъпо момиче, най-доброто, което можем да направим — както стотици пъти ти казах, — е да съобщим на властите.

— Тогава ще го обречете на незабавна смърт. Той ще изчезне преди първия служител на *ямена* да стигне до портата.

Манърс отново положи глава на възглавницата.

— А какво ще стане с теб, ако го спася?

— Няма значение какво ще стане с мен.

— Няма значение какво ще стане с теб? Стига, приятелко!

Той посегна да я прегърне през кръста. Фан Имей се обърна, изгубила за миг самоконтрола си. На бузите ѝ блестяха червени гневни петна. Очите ѝ крещяха в безмълвно отчаяние. Дългите ѝ нокти яростно издраха гърдите му, после продължиха към ръцете и лицето. След това се обърна задъхана и изправи гръб, макар още да трепереше от безсилен гняв. Лицето ѝ се изопна като бяла маска и една сълза остави следа по пудрата ѝ.

— Аз вече съм мъртва — прошепна тя едва чуто.

— Добре — каза Манърс.

— Ма На Си сяншен, не разбирам. — Тя се обърна и го погледна подозрително.

— Казах — добре, ще го направя. При едно условие.

— Какво... условие? — В гласа ѝ се долавяше презрение.

— Да те изведе оттук заедно с момчето.

— Това е невъзможно.

— Това е моето условие.

— Не — каза тя. — Това не е... необходимо.

— Ще те измъкна заедно с момчето. Иначе уговорката ни отпада.

— Не, само момчето.

— Няма да се пазаря с теб, скъпа.

— Вече имахме уговорка. Аз... ви предоставих услугите си.
Много пъти.

— Променям условията.

— Аз принадлежа на майор Лин.

Манърс я целуна по устните.

— Вече не.

— Ами любовницата ви? Червенокосото момиче, което обичате.
Какво ще стане с нея?

Манърс отново я целуна и изтри влагата от страните ѝ.

— Какво общо има тя? — прошепна той.

— Как ще го направите? — попита тя.

— Нямам никаква представа — каза той на английски, после продължи на китайски. — Ще направя диверсия.

— Да — каза тя замислено, — диверсия. Добре. Какъв е планът ви?

— Довери ми се — прошепна той.

След миг тя кимна и попита:

— Кога?

— Скоро — отвърна той. — Днес, утре... Бъди готова.

Фан Имей се взря в очите му и изражението ѝ се смекчи. С треперещ пръст тя докосна устните му, после се отдръпна, падна на колене и се поклони така дълбоко, че косата ѝ се разстла върху килима.

— Благодаря ви, сяншен.

— Стига с това „сяншен“. — Манърс я изправи на крака и целуна челото ѝ.

— Да, сяншен — каза тя. — Сега трябва да си вървя.

Манърс я пусна.

— Чакай аз да ти се обадя — каза той и след като тя излезе, добави: — Диверсия? Бог да ми е на помощ. Бих предпочел да контрабандирам оръжие.

— Мислиш ли, че планират нещо? — попита Мама Лиу лениво.

Беше завършила закуската си и се беше помолила на олтарата си.

Су Липин ѝ беше докладвала и тя току-що беше повикала Рен Рен в будоара си, за да обсъдят проблемите на деня. Както обикновено, бе приготвила лула опиум и в момента я затопляше на свещта.

Облечен в обичайните си дрехи (униформата на Юмруци за хармония се използваше само при нощни нападения върху християнски села), Рен Рен се беше проснал на леглото и се мъчеше да надвие главоболието си. Сред срещата си със съвета на Черните тояги снощи, той беше пил много.

— Откъде ти хрумна — изсумтя той. — Той е просто животно, както всички варвари, а тя е курва. Те спят заедно, какво му е странното?

— Винаги си бил наивен, скъпи мой — каза майка му, отпусна глава на дървената възглавница и приближи лулата до устните си. Всмукна дълбоко в дробовете си дима и доволно въздъхна. — Не става дума само за това. Малката Су казва, че през повечето време говорят.

— Може би той е от онези цветя, които не могат да си изправят стъбълцето.

— Той е почти толкова добре надарен, колкото теб — каза Мама Лиу — и не си губи времето.

— Така ли? Тогава може би се възбужда, когато тя му рецитира поезия. Винаги си казвала, че малката кучка има артистичен талант.

— Не, не смятам, че Ма На Си се интересува от поезия. Странно е. Какво ли обсъждат толкова разгорещено?

— Щом толкова те интересува, ще я заведа в бараката и ще си признае.

— И това ще стане, скъпи мой, но не още.

— Не знам защо не кажеш на Лин, че варваринът се възползва от курвата му. Аз лично ще убия англичанина, ако той се бои да го направи сам. Ще се справя и с момичето.

— Горкичкият ми Рен Рен. Толкова дълго се лишаваш от удоволствията си. Трябва да се научиш да бъдеш търпелив и да мислиш най-напред за печалбата.

— Не виждам какво печелиш, като оставяш двама от нашите клиенти да се възползват от момичетата безплатно, като единия на всичкото отгоре е варварин. Защо не отворим вратите, не си пъхнем ароматизирани пръчици в задниците и не предложим ароматните си дупки на всеки, който поиска да ги оближе?

— Колко очарователно се изразяваш. Не бях осъзнала до каква степен приличаш на безполезния си баща. Сигурна съм, че не си наследил от мен подобна вулгарност. Но щом питаш, ще ти кажа, че

още много има да учиш за основните неща в нашия занаят — макар сега да си толкова известен и могъщ сред Боксьорите и Черните тояги.

— Внимавай, майко. Има неща, с които дори ти не бива да се подиграваш.

— Че кой се подиграва? Много се гордея с теб. Смятам, че сегашното ти издигане ще бъде от голяма полза за работата ни когато му дойде времето.

— Това ще стане много скоро, мамо. Изключително скоро. Бъди сигурна, че няма още дълго да се кланяме на чужденците. Всички ще ги избием — до един.

— Дори любимата ти играчка в съседната стая?

— Писна ми от този хленчещ хлапак. И без това искам да се отърва от него.

— Внимавай как ще го направиш. Нямам нищо против. Той многократно изплати инвестициите ни. Само това, което получихме от японца... Но повторението е досадно и гостите ни след време се отегчават и от най-екзотичните плодове. Вземи Джин лао. Той вече не иска и да го докосне, а някога го смяташе за „прасковен цвят след дъжда“. Вече няма да ни е полезен, скъпи.

— Още нещо не разбирам. Какво общо имаш с Джин лао? Какво правиш часове наред, затворена с този дърт педеруга? Ако не беше крив като кука, щях да си помисля, че раздрусва старите ти кости. Каква идея! Неговата сбръчкана стара жаба да подскача в твоята пресъхнала червена пещера! Смях на гробището, а скъпа майко! Каква ужасна гледка.

И той се изкикоти, разтърсвайки леглото. Мама Лиу го погледна студено. После с достойнство взе още едно топче опиум, за да го затопли на пламъка.

— Ако можеш да си видиш лицето, мамо. Никога не си носила на шеги, нали? Добре, добре, извинявам се. Знам, че връзката ти с Джин е чисто делова.

И той избухна в нов пристъп на смях.

— Смей се колкото искаш, но е точно така — студено каза Мама Лиу — и тази връзка ми е много полезна. Което ми напомня нещо. Когато му дойде времето, искам да пощадиш заради мен един от чужденците. По делови причини...

— Така ли? И кой е той?

— Момичето, което прилича на лисица демон. Червенокосата. Дъщерята на стария Де Фалан.

— Онази грозница, дето развратничеше с англичанина? За какво ти е притрябвала?

— Един специален клиент се интересува от нея.

— Продължавай, разкажи ми.

— Когато му дойде времето, всичко ще разбереш. Не се бой, ще останеш доволен. Това може би ще ти помогне в новата кариера.

— Мога ли първо да я заведа в бараката?

— Разбира се. Тя трябва да бъде добре обучена.

— Добре тогава, ще я имаш. Междувременно какво искаш да направя с Ма На Си и кучката Фан?

Мама Лиу пушеше вече втората си лула.

— Нещо ми подсказва, че са намислили нещо. Това не е просто похот. Защо умно момиче като Фан Имей ще рискува толкова? Ще ги наблюдаваме още по-отблизо. Може би не е излишно някои от твоите момчета да са под ръка. За всеки случай. За да не се тревожи старицата, която знае как се оцелява в това море от скръб. Ще го направиш ли заради мен, скъпи мой Рен Рен?

— Разбира се — сви рамене той и се прозя.

— Трябваше да ми кажеш по-рано — каза Нели.

Хелън Франсис погледна мрачно към пода. Стенният часовник шумно тракаше в гостната. От кухнята се чуваше тихо виене — А Ли пееше ария от китайска опера, докато приготвяше обяда.

Еъртън стоеше пред камината и пушеше с лулата си.

— Нели — започна той, но занемя под гневния поглед на съпругата си.

— Навярно си решила, че няма да проявя съчувствие — продължи Нели. — Мисля, че винаги малко си се бояла от мен, Хелън Франсис. Знам, че не ме харесваш.

Хелън Франсис вдигна глава и погледна Нели в очите.

— Нямам нужда от съчувствието ви — каза тя. — Казах ви, щях да замина по-рано, само че нямах пари. Ако ми платите заплатата за април и май, мога да замина със следващия влак.

— И къде ще отидеш?

— Има ли значение?

— Мисля, че ще има за баща ти и за Том.

— Госпожо Еъртън, знам какво си мислите за мен. Да не продължаваме излишно този неприятен разговор. Помолих съпруга ви да ми плати заплатата. Проявете поне това милосърдие. Помогнете ми да се кача на влака, който пристига утре от Тиендзин.

— Баща ти и Том може да се върнат всеки момент.

— Точно затова искам да напусна утре Шишан.

— Искаш да избягаш?

Очите на Хелън Франсис яростно проблеснаха.

— Да, госпожо Еъртън, бих искала да избягам.

Нели хвърли поглед към съпруга си. Докторът нервно се изкашля.

— Скъпа моя, знаеш, че не можем да допуснем това. Състоянието ти...

— Аз единствена отговарям за състоянието си, докторе. Никой друг няма вина. И не ви моля за помощ.

— А какво ще кажем на баща ти? — спокойно попита Нели.

— Кажете му истината — остро отвърна Хелън Франсис. — Колкото по-скоро разбере как съм го опозорила, толкова по-бързо ще забрави, че е имал дъщеря. А за Том това ще бъде истинска милост.

— Мисля, че не разбираш колко много те обичат те — каза Нели.

— Госпожо Еъртън, трябва ли да ви напомням, че аз съм паднала жена! Нали това мислите за мен? Аз прелюбодействах, госпожо Еъртън, и това ми хареса. Освен това съм пристрастена към опиума. Не казва ли вашата скъпа библия, че грешници като мен трябва да бъдат прогонвани?

— Моята библия ми казва да не хвърлям първа камък — каза Нели.

— О, не се преструвайте, госпожо Еъртън. Знам колко ме презирате. Не ми казвайте, че смятате да спасите душата ми. Аз не съм от онези жалки китайски християни в лечебницата, които си мислите, че ще покръстите с една превръзка и купа топли спагети. Ако наистина искате да ми помогнете, дайте ми заплатата, за да мога да си купя билет и да замина. Моето проклятие си е единствено моя работа.

— Ами господин Манърс? Не предложи ли да дойде с теб и да се грижи за теб?

— Не. Той няма нищо общо с моето решение.

— Мъжът, който те съсипа, няма нищо общо с твоето решение?

— Никой не ме е съсипал, госпожо Еъртън. Аз съм отговорна за действията си. Хенри се държа... като рицар от началото до края. Едва ли ще ме разберете, но в сърцето си изпитвам към него благодарност и уважение. Но най-вече благодарност.

— Защото ти направи незаконно дете?

— Знаех, че няма да разберете. Хенри е свободен дух и освободи и мен.

Еъртън се изкашля.

— Това започна да ми омръзва. Ако питаш мен, този човек е мерзавец, лъжец, прелюбодеец — и други много по-лоши неща. Очевидно има и някакви хипнотизаторски способности, щом още държиш на него, след като постъпи с теб толкова долно. Макар че за това може да е виновен и опиумът. Аз съм просто лекар и за мен въпросът е практически. Как да те спася от този пагубен навик? Нищо няма да спечелиш, ако се скиташ из тази непозната страна, почти без пари и съответно без възможност да си купиш опиум. Моралните и физически последствия са прекалено ужасни, за да ги обсъждам. Съществува въпросът и за здравето на бебето. Предполагам, че искаш то да живее. Тогава трябва да се погрижим за здравето на майка му. За теб, скъпа моя. Но аз не мога да се грижа за теб, ако смяташ да избягаш от ужасиите, които се въртят в глупавата ти главица, като се качиш на влака. Затова няма да ти позволя да заминеш утре за Тиендзин и точка по въпроса. И преди да ми обясниш, че си отговорна за собствените си действия — чухме достатъчно от тези модерни глупости, много благодаря, — нека ти напомня, че не си пълнолетна и за теб отговаря баща ти. И тъй като в негово отсъствие ние сме твоите настойници, ще трябва да правиш онова, което ти кажем. Първото ми нареждане към теб, млада госпожице, е да отидеш в стаята си, да си легнеш и да си починеш. Лечението ти започва тази вечер. Работила си в отделението и знаеш колко трудно ще бъде. Но аз съм тук, Нели — също. И тя те обича, макар че ти си твърде глупава, за да го разбереш. Така че ние ще те излекуваме и ще спасим и хубавото ти детенце, което, ако не греша, е единствената невинна страна в тази трагична история.

— Той е прав, скъпа моя. Ние те обичаме и ще се погрижим за теб — добави Нели.

— Не желая да бъда обект на вашето милосърдие или лицемерие — каза Хелън Франсис.

На изпитите ѝ бузи горяха две червени петна.

— Наречи го както искаш, но нямаш избор. За твое добро е и за доброто на детето ти.

— На копелето ми — каза Хелън Франсис.

— Бебето ти — настоя Нели.

Хелън Франсис отвори уста да отговори, но лицето ѝ неволно се сгърчи като сушена слива и раменете и се затресоха. Хлипайки, тя се хвърли в краката на Нели и сграбчи полата на роклята ѝ. Думите ѝ бяха накъсани от ридания.

— Умолявам ви... Моля ви... Бъдете милостива... Моля ви... Оставете ме да замина... Не мога... Как ще се изправя... пред баща ми... пред Том... Как бих могла?

Нели коленичи до нея, прегърна я здраво, притисна буза до горещото, обляно в сълзи лице, сякаш се опитваше със силата на волята си да предаде спокойствието си на треперещото момиче. Тялото на Хелън Франсис се гърчеше и тръпнеше в смъртната агония на независимостта ѝ като току-що уловена риба, която се задушаваше във въздуха. Въздишките ѝ приличаха на шепота на замиращ бриз, едва доловим на фона на морския прибой. Най-после конвулсиите секнаха. Нели притисна главата на момичето към пищната си гръд и погали косата му.

— Хайде, успокой се. Всичко ще бъде наред.

Победена, Хелън Франсис гледеше с широко разтворени, обезумели очи, притисната от здравите ръце на Нели.

Госпожа Еъртън я накара да се изправи. Стисна здраво двете ѝ ръце и я погледна в очите, принуждавайки я да отвърне на погледа ѝ.

— Чуй ме, момиче. Трябва да бъдеш силна. По-силна, отколкото досега. Да, ще трябва да се изправиш пред баща си и годеника си и това ще бъде ужасно и за тях, и за теб. Но дотогава има време. Сега ще те заведа в стаята ти. Едуард ще ти даде... онова, от което имаш нужда. После искам да заспиш.

Хелън Франсис кимна покорно.

— Браво на момичето!

Ако в мисията на Еъртън царуваха прошката и милосърдието, в дома на Милуорд звучаха тропетите на войнстващото християнство. Септимъс беше постил и се беше молил, а в момента се готвеше за битка.

След посещението на Фийлдинг, който му беше наредил да се въздържа от проповеди, докато комисията разгледа „случая“ му, той временно се беше почувствал объркан. Отначало покорно се беше подчинил по-високопоставения. Беше му отнело седмици, за да разбере ужасното изкушение, чрез което дяволът се опитваше да го погуби. Беше го съзрял в едно видение, малко след като беше припаднал от недохранване. За щастие съпругата му Летиша, истински ангел на милосърдието, беше получила разрешение от светците да му позволят да прекрати поста си и да изяде купа ечемичена каша. Именно по време на дълбокия сън след това, докато жена му и децата се бяха събрали около леглото му и се молеха, архангел Гавриил му беше разкрил в съня истината за създанието, което се бе нарекло господин Бъртън Фийлдинг. Той знаеше, че съществува такъв човек; беше виждал името му по писмата и в списъка на членовете на комисията, отпечатан в края на брошурите, които тя издаваше. Но не господин Бъртън Фийлдинг беше дошъл в Шишан. Септимъс беше заблуден от Господаря на мрака — демон, изпратен от Луцифер в образа на господин Фийлдинг, който трябваше да го отклони от пътя на праведността. Всичко беше толкова просто, а той се беше хванал.

Но сега беше се покаял. Беше продължил да пости. Беше бичувал тялото си с пръчки или по-скоро беше позволил на Летиша да го направи, като ѝ се караше за слабостта, когато не го удряше достатъчно силно. Преди две седмици беше получил друго видение, споменът за което и сега го караше да потръпва смирено. В него присъстваше Бог — Отец, но Синът беше онзи, който го изправи на крака и изми раните на гърба му — тогава той разбра, че е опростен. След това Спасителят го облече в сребърна броня, с наметало, наколенници и бляскав шлем, а в ръцете му сложи огнен меч. Архангел Михаил го качи на кон, който се наричаше Непокколебимост и орда ангели го последваха в битката. Когато се събуди, той знаеше какво трябва да направи.

Проблемът беше, че след постенето едва стоеше на крака и само невероятните грижи на Летиша успяха да възвърнат поне част от предишната му сила. Но дори сега той не се беше възстановил напълно. Често припадаше и виждаше странни петна пред очите си. Почистването на очилата не помагаше. Въпреки това той знаеше, че е готов. Ако тялото беше слабо, духът му беше силен. И Бог с всичките си ангели беше на негова страна.

И ето че денят беше дошъл. Той бе събудил рано семейството си. Бяха се помолили заедно и изпели няколко химна. После се бяха събрали на двора — всички с изключение на Милдред, която щеше да остане при сираците и бебетата. Не носеха нищо освен тръстикови факли във формата на кръст. След изчезването на Хирам бяха разпуснали оркестъра. Бог щеше да им осигури всички оръжия, които щяха да им бъдат нужни. В тържествена мълчалива нишка Септимъс ги изведе от портата.

Пред тях се намираше вавилонският вертеп, в който Бог му беше разкрил, че е затворен блудният син Хирам. Днес Септимъс щеше да се пребори със силите на мрака; щеше да събори Храма на злото; да освободи добрите хора от Шишан от робуването им на злите сили. Можеше дори да спаси сина си, но това не беше толкова важно.

Докторът беше бил на Хелън Франсис определена доза морфин и беше оставил Нели да я сложи да си легне. Върна се при камината и отново запуши лулата си. Нели стоя с момичето, докато се увери, че е заспало. След това се върна във всекидневната, строполи се на фотьойла си, облегна се и затвори очи.

— О, Едуард — прошепна тя, — какво ще правим?

Еъртън беше изненадан и объркан, защото тя плачеше. Непохватно коленичи до нея и хвана ръката ѝ.

— Ей сега ще ми мине — каза тя, изтривайки очите ѝ. — Просто... когато си помисля за това бедно момиче, ми се иска да...

— Манърс е чудовище — каза Еъртън.

— Всички имаме вина. Като си помисля, че тази връзка трябва да е започнала под собствения ни покрив, когато ние се грижехме за нея. Трябваше да разбере какво става.

— Откъде би могла? — отвърна съпругът ѝ.

— Никога няма да си простя — каза Нели. — Няма да простя и на теб, глупави човече, че не ми каза по-рано какво подозираш.

— Не исках да те тревожа — каза Еъртън извинително.

— Горкото момиче. Представяш ли си какво е преживяло? Навярно си мисли, че няма нито един приятел на света. Благодаря — каза тя, поемайки чашата чай, която съпругът ѝ беше налял. — Не че извинявам онова, което е направила. Знаеш ли, в известен смисъл тя е права, когато казва, че отговорността си е нейна. Макар и да е била подведена от онзи ужасен човек, тя е прегрешила, Едуард, наранила е себе си и околните...

— Не бива да бъдем прекалено сурови с нея...

— Защо? Тя се държа като суетно, глупаво и упорито момиче, което се отдаде на похотта и дяволските изкушения. Това ще разбие сърцето на баща ѝ, да не споменавам онзи благороден младеж, който беше толкова глупав да поиска да се ожени за нея.

— Предполагам, че вече и дума не може да става.

— Хелън Франсис ми каза, че най-много се бои и срамува, че Том въпреки всичко ще иска да се ожени за нея. Че това е основната причина да иска да си замине. Той е такъв джентълмен — пълен с глупави идеи, че човек трябва да е готов на саможертва и да постъпва правилно. И наистина я обича. Личи си по сияйното му изражение всеки път, когато я погледне. Той е просто добродушен глупак, който ще бъде готов дори да отгледа копелето на някой друг.

— И все пак би било чудесно, ако детето ѝ може да се роди в законен брак.

— Човекът, който би трябвало да бъде принуден да се ожени за нея — ако зависеше от мен, дори под дулото на пистолета, — е почитаемият Хенри Манърс. Нека двамата берат плодовете на греха си заедно. Какво каза тя за собственото си проклятие? Нека бъдат прокълнати заедно.

Еъртън въздъхна.

— Говориш така, но не го мислиш наистина, Нели.

— Съжалявам, Едуард. Уморена съм и ядосана. На нея. На себе си. На теб. Каква ужасна трагедия!

Те отпиха от чая си.

— Ще трябва да съобщим новините на Франк и Том, веднага щом се върнат — каза докторът с колебливия тон на човек, който се

надява да му възразят.

— Не можем ли да го скрием от тях?

— Предполагам, че не — отвърна Еъртън.

— Можеш ли да я излекуваш от пристрастяването?

— Да, но ще трябва време.

— Ами детето? Няма ли това да му навреди?

— Не е задължително. Ако провидението е на наша страна, се надявам да избегнем най-лошите последици. Бременността ѝ е още в началото.

— Да се надяваме на провидението тогава. И да се молим баща ѝ и Том да проявят поне донякъде разбиране и да ѝ простят.

— Амин — каза Еъртън и остави чашата си. — Какъв е този шум? — Той отиде до прозореца и надникна през щорите.

В този миг А Ли влетя през вратата, следван от Джени и Джордж, които бяха изскочили от класната стая на двора при първия необичаен звук. А Ли сочеше нанякъде. Джордж извика:

— Татко, ела бързо! Чичо Франк е тук. Върнаха се и мисля, че Том е ранен. Целият е в кръв и лежи в каруцата, без да мръдне. Може и да са го убили.

— Какво има? — промърмори раздражено Мама Лиу, пробудена от следобедната си дрямка от чукане на вратата. — Като си дошъл, влез — извика тя гневно. — А, ти ли си? Какво искаш?

— Съжалявам, много съжалявам — измънка Су Липин, на чието лице бе изписана смесица от вълнение и страх. — Надявам се, че не съм ви обезпокоила.

— Естествено, че ме обезпокои. Какво има? Сигурно е нещо важно, иначе нямаше да посмееш. Хайде, изплюй камъчето.

— Чужденците са на площада отвън и правят демонстрация срещу нашия дом.

— Полудя ли? Какви чужденци?

— Онези смешните. Мисионерите в китайски дрехи с многото деца. Опитват се да влязат в ресторанта долу.

— В ресторанта ли? В нашия ресторант? Добре, идвам. Помогни ми да си обуя чехлите. Къде е Рен Рен?

— Не знам, мисля, че излезе. Преди обяд ме накара да отида с един от приятелите му, онзи грозник Маймуната, но преди да свършим, дойде и му каза да се облече, защото трябвало да отидат в някакво село. Тръгнаха веднага и аз дори не получих бакшиш, макар че му направих Дивата патица лети назад и Пърхането на пеперудите — тя се намуси.

— Това няма значение. Каза ли ти колко време ще отсъства?

— Не, но мисля, че може да се забави. Беше облечен с пътни дрехи и явно се канеше да язди.

— Ами другите му хора? Дръпни, момиче, поясът ми няма да се върже сам. Къде са другите? Онези, които му казаха да наглеждат къщата.

— Мисля, че всички заминаха. Изглежда, бързаха ужасно.

— Искаш да кажеш, че никой не е останал тук?

— Портиерът, готвачите, Чен Мейна е с онзи дебел търговец от улица Шуан-киан. А сяо Ген е с двамата възрастни близнаци, които идват при нея веднъж седмично, за да правят Котка и мишка в една дупка, а...

Пламнала от гняв, Мама Лиу зашлеви силно момичето по бузата. Су Липин изпищя и се заля в сълзи.

— Защо ме удряш? — изхленчи тя. — Какво направих?

— Млъкни и ме остави да мисля — отвърна Мама Лиу. — Заобиколена съм от идиоти и най-големият от тях е собственият ми син. Остави това! — изфуча тя и издърпа пояса си от треперещите пръсти на Су Липин.

Полуоблечена, тя се потътри към вратата, следвана от момичето. Малките стъпала им пречеха да се движат бързо, но гневът на Мама Лиу я тикаше по коридора с учудваща скорост. Тя спря до една от вратите и погледна през шпионката. Вътре чужденчето седеше на леглото си. Единият му крак беше окован с верига за крака на леглото. Лицето му беше тревожно, едната му ръка беше на ухото. Тя също долови слаб напевен звук, идващ отвън. Изсумтя и продължи нататък. В края на коридора имаше прозорец, гледащ към площада. Беше високо на стената, така че Мама Лиу трябваше да помоли Су Липин да ѝ помогне да се качи на пейката, за да може да вдигне закритото с хартия стъкло на пантите му и да надникне навън. Ревът на тълпата моментално се засили, тя успя да различи викове, смях и дюдюкания.

Су Липин се беше качила зад нея и посочи с пръст.

— Ето ги, точно под нас. Виждаш ли ги?

Огромна тълпа зяпачи беше заобиколила семейство Милуорд и ги обсипваше с подигравки, докато те бяха коленичили в полукръг и се молеха. Мама Лиу видя, че всеки от чужденците държеше кръст, направен от тръстика. Бащата, висок и слаб като скелет, с рошава русолява плитка и брада, мърмореше някакво заклинание с напевен глас. Жената до него го гледаше разтревожено. Някои от децата бяха стиснали здраво очи, другите оглеждаха тълпата с явен ужас. Странното беше, че половината от тях, включително родителите, носеха дебели стъклени очила, които блестяха на следобедното слънце.

— Струват ми се безобидни — каза Мама Лиу.

— Преди малко обиждаха дома ни. Трудно е да разбереш какво казват, но мъжът говореше за изгубения си син. Каза, че той живеел тук.

При тези думи Су Липин невинно погледна господарката си.

— Така ли? — небрежно каза Мама Лиу. — Ти знаеш, че това са глупости.

— Разбира се.

— Няма да си губя следобеда да гледам как се молят група откачени чужденци. Помогни ми да сляза.

— О, виж! — извика Су Липин.

Мама Лиу погледна отново и замръзна. Високият, подобен на скелет мъж, бръкна в гънките на робата си и извади голяма зелена бутилка. Внимателно поля с някаква кафява течност кръста, който държеше, и подаде шишето на съпругата си, която последва примера му. После бръкна в пояса си и извади два метални предмета, които удари. Мама Лиу с ужас видя първата искра. След миг сламеният кръст избухна в пламъци.

— Свали ме оттук! — изпищя тя, дърпайки за ръкава стреснатата Су Липин. — Свали ме.

След миг тя закуцука с невероятна скорост по коридора към завесата, която скриваше тайната врата към стълбите.

— Кофи! — закрещя тя, когато стигна до другия етаж. — Кофи! Вода! Бързо!

Врати се отваряха и затваряха, занадничаха озадачени момичета и неколцина стреснати клиенти. Едно голо момиче се появи като

нимфа на храмов фриз, обградена от двама достопочтени, но еднакво разголени възрастни мъже, които се опитваха да прикрият срамотиите си с дългите бели бради. Дебел мъж, облечен и гримиран в стила на примадона от пекинската опера, се беше вкопчил в Чен Мейна.

— Не стойте така! — изкрещя Мама Лиу. — Намерете кофи и вода. Заплашват да изгорят сградата.

Не беше разумно да казва това. Веднага настъпи паника. В следващия миг тя беше съборена и понесена от тълпа гола плът и спално бельо, която се втурна по тясното спираловидно стълбище, водещо до приземния етаж. Там блъсна главата си в една ваза и замаяна чу шляпането на боси крака по плочника в двора, писъците и виковете, които заглъхваха навън.

С усилие се изправи. Су Липин се появи с двама от готвачите, прегъващи се под тежестта на голямо корито със сапунена вода.

— Къде да го занесем? — попита момичето.

— Следвайте ме — промърмори Мама Лиу, успяла да преодолее замаяването и объркването след падането.

Заведе ги в стаята, която Рен Рен използваше за кабинет. Свали една от вулгарните порнографски картини, които той бе накичил по стените, докосна скритата пружина и една голяма плоча се отмести встрани. По няколко стъпала те слязоха в мазето, където чували брашно и делви с оризово вино бяха струпани на купчини върху плочите. Това беше складът на ресторанта.

— Оттук! — извика тя и показа друго стълбище, което водеше до опърпана кожена завеса, скриваща друга врата.

Готвачите и Су Липин с мъка носеха огромното корито след нея. Шумът иззад завесата беше оглушителен. Мама Лиу трескаво я откъсна от корнизата и четиримата застинаха в изумление.

Все едно гледаха сцена от операта „Маймуна в прасковената градина“, където деца акробати, изпълняващи ролята на маймуни, последователи на Сун У-кун, предизвикваха хаос в рая. Пространството в малкия ресторант представляваше плетеница от биещи се тела, обърнати маси и пейки. Децата на Милуорд се изплъзваха от ръцете на преследвачите си — хора от града, като змиорки, прескачайки борещите се, които се търкаляха по земята. В центъра на ресторанта се извисяваше фигурата на Септимъс, който се сражаваше с трима яки носачи. Единият висеше на гърба му, стискаше

с две ръце врата му и се опитваше да го събори. Летиша беше прикована на земята и размахваше с една ръка черпак, а с другата държеше за плитката голия до кръста младеж, който я беше възседнал. Мама Лиу с облекчение видя, че опитът за палеж с кръстовете се беше оказал само частично успешен. Навсякъде по пода лежаха пушещи тръстикови кръстове, които явно не бяха се запалили. Само една от стените беше обхваната от пламъци, защото факла по случайност беше подпалила разляното буре с вино гаолян. Две от келнерките, които работеха и в публичния дом и обслужваха по-долнопробните посетители, смело, но неефективно се опитваха да угасят малкия пожар с една покривка за маса, като същевременно отблъскваха с ритници две от по-малките деца на Милуорд, които се опитваха да ги захаят за глезените. Мама Лиу тревожно забеляза, че Септимъс и противниците му все повече се приближаваха към редицата открити печки за въглища, на които приготвяха юфката. Ако ги преобърнеха, щеше да стане опасно. Тогава нямаше да успеят да предотвратят пожара.

Но задъханите готвачи със свръхчовешки усилия бяха изкачили голямото корито по стълбите. Сега успяха да го вдигнат на височината на раменете си и с вик го плиснаха над борещата се тълпа. После спряха, хвърляйки уплашен поглед към Мама Лиу и изчезнаха натам, откъдето бяха дошли. Дискретността беше за предпочитане пред смелостта, когато съществуваше възможност да изгорят, дори това да им навлечеше гнева на Мама Лиу.

Но тяхното оръжие постигна целта си по най-драматичен начин. За миг коритото сякаш застина във въздуха, последва експлозия от сапунена вода, която като облак се спусна над противниците и ги обля от глава до пети. Тя успя да угаси със съскане и малкия огън по стената. Накрая самото корито се стовари право върху главата на Септимъс Милуорд. Мама Лиу видя как в уголемените сини очи зад лупите на очилата за миг проблесна разпознаване, преди оръдието на възмездието да се стовари върху него. То го поноси и от удара се пръсна на парчета, които се посипаха върху падналото му тяло.

Летиша извика отчаяно „Септимъс!“, а децата запищяха, но това беше краят на съпротивата им. Не след дълго малките зверчета бяха хванати едно по едно и бясно се загърчиха в ръцете на противниците си. Мама Лиу лично улови едно очилато момиченце, което се

опитваше да се скрие зад печката. Тя го измъкна за ухото, злобно го стисна за врата и го блъсна към един як мулатар, който го вдигна във въздуха и го приклещи под мишницата си.

Когато Джин лао и пазачите на ямена пристигнаха, госпожа Милуорд и децата ѝ бяха оградени с маси; Летиша държеше в скута си тялото на Септимъс, който още беше в безсъзнание, опитвайки се напразно да спре кръвта от раната на темето му.

Гражданите, които още бърбеха и се радваха на победата си, замлъкнаха и се отдръпнаха, за да пропуснат възрастния чиновник и въоръжените мъже.

— Е, Мама Лиу, какво се е случило тук? — усмихнато попита Джин лао.

— Надявам се, ще арестувате тези подпалвачи и ще ги осъдите с цялата строгост на закона. Вижте какви щети нанесоха на магазина ни.

— Разбира се. Рен Рен няма да бъде доволен, нали? Как е възможно жените и децата да бъдат толкова агресивни! Накъде върви този свят?

Прекъсна го страстният изблик на Летиша, която видяла представител на властта, започна да се моли на развален китайски.

— Ще ми каже ли някой какво говори тази варварка? — попита Джин лао. — Ако това е опит да говори на цивилизован език, аз не го разбирам.

Неколцина зяпачи заговориха едновременно, всеки със своя версия на думите на чужденката.

— Виждам, че съм заобиколен от учени хора — каза Джин лао. — Ти — посочи той към един едър брадат мъж, който носеше кожена престилка на щавач. — Разбираш ли какво казва тази жена?

— Казва, че синът ѝ е тук. Че бил отвлечен и се намирал във вертепа горе.

— Така ли? — каза Джин лао. — Спомням си, че миналата година ексукутирахме престъпниците, които са убили един от синовете ѝ. Друг ли е изчезнал?

— Същият — отвърна човекът. — Тя казва, че не е бил убит, а отвлечен и доведен във вертепа. Разбира се, това са глупости. Всички те са луди, както се убедихме, но това казва тя.

— Разбирам. Ако това е мотивът за вандалството им, предполагам, че въпросът трябва да бъде разследван. Има ли в твоя

дом такова момче, Мама Лиу?

— Разбира се, че няма, Джин лао — каза тя добродушно.

— Щях да се изненадам, ако беше обратното — каза сановникът, — особено ако е мъртво или призрак. Това би било много неприятно — каза той умишлено. — Разбира се, ще трябва да огледам дома ти.

Очите на Мама Лиу гневно проблеснаха.

— Не виждам защо се налага. Едва ли вярвате на подобни злостни измислици.

— Независимо дали вярвам или не, законът трябва да се намеси — отвърна Джин лао. — Ще дойда да проверя дома утре следобед. Ще ти даде ли това достатъчно време... да се подготвиш? — Той отново се усмихна.

Този път Мама Лиу отвърна на усмивката му.

— Достатъчно време, Джин лао. Сигурна съм, че ще откриете всичко в идеален ред... тогава.

— Не очаквам нищо друго.

С вързани ръце членовете на семейство Милуорд един по един бяха изведени от пазачите. Двама граждани бяха избрани да носят носилката със стенещия Септимъс. Главата му беше превързана и бърз преглед от местния лекар потвърди, че раната му не е сериозна. Джин лао нареди да ги отведат в мисията им, която щеше да бъде охранявана, докато мандаринът реши какви действия да предприеме.

Демонстрирайки привидно търпение, Мама Лиу убеди постепенно любопитната тълпа да напусне ресторанта с обещание за безплатни ястия, когато отново бъде в състояние да го отвори. Беше доволна, че щетите не са големи. Още час се наложи да успокоява ядосаните посетители на публичния дом. Възрастните близнаци бяха особено раздразнени. Присъствието им по адамово облекло на двора не беше допринесло за достойнството им, а единият си беше ударил петата, тичайки по стълбите. Но обещанието за още една игра на Котка и мишка в една дупка за сметка на заведението, и то с разочарованата Су Липин, която беше по-привлекателна във всяко едно отношение от инатливата сяо Ген най-после ги успокои. Когато Мама Лиу приключи с всичко, вече се мръкваше, а все още не беше се погрижила за чужденчето. Докато бавно се тътреше по стълбите към личния си етаж, тя ругаеше наум Рен Рен. Къде беше, когато имаше нужда от него? Днес определено щеше да й свърши работа.

Главата ѝ пулсираше от болка. Чудеше се дали вече не е прекалено стара за този живот. Имаше нужда от чаша чай и може би една лула опиум. Но по-късно щеше да има време за това. Щеше да се справи с момчето. Нямахте да ѝ е за пръв път да използва за тази цел кладенеца в дъното на градината. Все някак щеше да успее и сама. И друг път го беше правила. Трябваше ѝ само някакво извинение, за да успокои съмненията му. Клиент в един от павилионите? Или обещание да го освободи? Можеше да раззида тухлите от едната страна на кладенеца и да го бутне внезапно вътре. Никой нямаше да забележи.

Когато изкачи стълбите, се наложи да спре, за да си поеме дъх. После бавно тръгна по коридора и спря до вратата на Хирам. Уморено вдигна шпионката и се стресна, когато от лекия ѝ натиск вратата се отвори. С бясно биещо сърце, тя огледа празната стая и скъсаната верига.

Момчето беше изчезнало.

— Добре ли си, Хирам? — попита Хенри.

Беше се смрачило и той се бе уверил, че няма да ги преследват, затова подкара кобилата си по бавно по ливадите покрай реката, насочвайки се към железопътния лагер. Прикрепяше Хирам, който седеше отпред на седлото му. Кацнала зад него на задницата на коня, загърната плътно в дълго наметало, Фан Имей го държеше през кръста.

— Да, сър — отвърна Хирам.

Момчето беше унило, но иначе — поне външно — изглеждаше спокойно, въпреки преживените изпитания.

— Ти си смело момче и аз мога да ти обещаю нещо. Давам ти думата си на британски офицер, а знаеш, че тя е свята. Никога вече няма да се върнеш на онова място. Чу ли ме? Обещавам ти. Никога вече. Нито пък ти. — Той кимна през рамо към Фан Имей.

— Не разбирам, когато говорите на вашия език — отвърна тя, — но след това, което направихте днес, ще ви бъда задължена, докато съм жива. Аз съм ваша робиня.

— Ти не си ничия робиня, Фан Имей. Имахме уговорка, помниш ли? Пък и там, откъдето идвам, робството е забранено. Със закон, приет от парламента през 1833-та!

Той усети, че тя има нужда от по-сериозен отговор и спря коня. Намери студентите й ръце и ги покри със своите.

— Слушай ме, ти също като Хирам си живяла в истински ад, но това няма да се повтори. Може би ще мине време, преди да го осъзнаеш, но сега си свободна. Няма да се наложи да се връщаш нито при майор Лин, нито при Рен Рен и Мама Лиу. И никому нищо не дължиш. Особено пък на мен. Какво толкова направих? — Той се разсмя и смушка коня отново. — Казах ти, че има нужда от диверсия и я получих наготово, но всичко това е благодарение на бащата на това момче. Не съм и сънувал, че ще стане толкова лесно. Съмнявам се, че някой изобщо ни е забелязал. При всички тези голи хора на двора, които се опитваха да запазят достойнството си. Вратарят беше толкова зает да оглежда момичетата, че спокойно минахме покрай него. И едва ли ни е познал, защото бяхме увити с наметките си. Вероятно е помислил, че сме почтени граждани, които се измъкват, преди съпругите им да ги разкрият... От години не съм се забавлявал толкова! Дори не ми се наложи да счупя някоя и друга глава! А честно казано — добави той със съжаление — ми се щеше да хвърля един хубав бой на Рен Рен. Така щях да изпълня обществения си дълг.

— Моля ви, не се шегувайте, Ма На Си сяншен. Още се страхувам от Рен Рен, макар вече да не съм в негова власт. Майор Лин също ще се ядоса. Казвате, че ще ми помогнете да изчезна, но се боя за вас, когато те решат да си отмъстят.

— Никой няма да ме заподозре. Когато се върна в Двореца на небесната наслада, майор Лин може да поплаче на рамото ми. Аз ще му съчувствам за загубата като негов сърдечен приятел. Двамата имаме още работа по заповедите на мандарина и той не може с пръст да ме пипне, дори да ме подозира. Не се тревожи и за себе си. Ще бъдеш на сигурно място в железопътния лагер, докато дойде първия влак, с който ще заминеш за Тиендзин. Щом пристигнеш там, ще отидеш при мои познати и можеш да започнеш нов живот като достопочтена матрона. Е, дано не си прекалено достопочтена. Твърде си хубава за подобна съдба.

— Това е само сън, Ма На Си сяншен. Както и това пътуване. Бях забравила как изглеждат звездите и как ухае тревата под открито небе.

— В момента мирише на блато, скъпа. Направо вони.

— За мен това е сладко ухание. Не можете да си представите колко красиви са всички гледки, звуци и миризми за човек, който току-що излиза от затвора. Тази сутрин бях мъртва, буца пръст, нищожество, изгубено в нищото. Сега сякаш богинята Ну Ва отново се е върнала, за да вдъхне живот на мъртвата глина, да създаде звездите, слънцето и луната, както е направила в началото на света. За този нов живот съм ви благодарна, Ма На Си сяншен. Дори ако утре се събудя и се окажа отново в затвора си, ще съм ви вечно благодарна за този сън.

— Това не е сън, скъпа моя, и ти няма да се върнеш там. Никога вече.

— Господин Манърс?

— Да, Хирам.

— Ще трябва ли да се върна при родителите си?

— Не бих ти го препоръчал поне за известно време. Предполагам, че след лудорията на баща ти днес, той ще бъде под надзора на властите. Добре е да останеш при мен в лагера, докато скандалът утихне. Но мога да му изпратя съобщение.

— Не искам никога вече да виждам родителите си — тихичко каза Хирам.

— Предполагам, че да бъдеш свободен, означава, че не си длъжен — отвърна Хенри, след като известно време яздиха мълчаливо. — Виж — посочи той няколко светлини на хълма отдясно, — там живее Еъртън. Това са мисията и болницата. Някой ден ще те заведе там, ако искаш. Еъртън има деца. Малко по-малки са от теб, но имат коне, книги. Имаш много да наваксваш в този живот, млади човече.

— Там ли живее докторът с бакенбардите, Ма На Си сяншен?

— Разбира се, ти също го познаваш, нали? Каза ми, че веднъж се отнесъл много мило с теб.

Фан Имей погледна към светлините, но не отговори. Мислеше си, че там някъде живее и друг човек. Ма На Си й беше казал, че червенокосото момиче работи в болницата. Помисли си, че сигурно щеше да ревнува — ако можеше да повярва, че наистина е свободна.

Еъртън изглеждаше изтощен, на маншета му имаше кърваво петно. Той внимателно пое чашата чай от жена си. Франк Деламер седеше неудобно на канапето, още в пътните си дрехи. Обикновено

зачервеното му лице беше побеляло от прахта, която покриваше и черните му мустаци. Малката порцеланова чашка изглеждаше нелепо в големите му ръце, както й грубоватото му присъствие в спретнатата всекидневна. Кръглите му очи примигваха в очакване на най-лошото.

— Ще живее — каза докторът. — Беше го превързал добре. Не е изгубил толкова кръв, колкото очаквах. Пък и е здраво момче. За щастие, куршумите не са прекъснали нито една артерия, макар че лявата му ръка е счупена. Повече се притеснявах за раната в корема му. От какво е тя? Беше ужасно разкъсване.

— Някакво копие — промърмори Франк.

— Пак е имал късмет — само още един сантиметър и не би преживял пътуването.

— Момчето е истински герой — каза Деламер. — Истински герой.

— Още не е въвн от опасност. Имаше лека инфекция, но се надявам, че съм я изолирал. Няколко дни ще има треска — боя се, че вече започна — но той е здрав младеж и ще се справи.

— Благодаря на бога за това. — Очите на Франк бяха овлажнели. — Бях си помислил, че...

— На косъм му се е разминало — каза Еъртън. Забеляза, че чашата трепери в лапата на Франк. — Какво правиш с това? Нели, сипи му уиски.

— Не бих имал нищо против... — каза Франк.

— Дай му шишето и сипи малко и на мен. А ти как си, Деламер? Можеш ли да ни разкажеш какво се случи?

— Попаднахме в засада — каза Франк. — Бяха Боксьорите.

— Боксьорите? Сигурен ли си? Не бяха ли обикновени бандити като преди?

— Боксьори, бандити — каква е разликата? Бяха стотици, строени покрай дърветата, там, където пътят от север минава през гората под Черните хълмове. Очакваха ни. Напълно сигурен съм в това. Лю вече отиде в града, твърдо решен този път да разбере кой е информаторът им.

— Значи Лю е добре? Чудех се защо не е с вас.

— Получи удар с меч по пищялите, но не е нищо сериозно. За разлика от Том. Или лао Пан, един от мулетарите. Горкичкият, убиха го с първия залп.

— От раната на Том разбрах, че са имали пушки. При това куршумът беше от модерна пушка, не от мускет. Това със сигурност е нещо ново.

— Имаха няколко пушки. За щастие не можеха да стрелят точно, иначе всички щяхме да сме мъртви. Цялата работа беше много подозрителна. Голяма част от тях носеха униформи. Жълти туники и оранжеви ленти на главите. Затова ти казах, че са Боксьори.

— Най-добре започни от началото. Налей си още една чаша.

— Няма много за разказване. Пътуването мина добре. Стариат Дин не ни разочарова. Купи всичко, което беше поръчал, дори повече, и ни плати щедро, когато видя резултата от препаратите ни. Свестен човек е този Дин. На връщане бяхме много внимателни и когато имахме възможност, се движехме далеч от пътя. Човек трябва да бъде предпазлив, когато кара толкова сребро. Всичко вървеше добре. Няколко седмици изобщо не видяхме хора — само безкрайни километри солена равнина. Беше потискащо, макар че Том успя да полювува. Това момче е истински герой.

— Вече го каза. Продължавай.

— Лю настояваше да се движим бавно и встрани от пътя. Не искаше да рискува. Но всички знаехме, че ще се наложи да минем през Черната гора. Няма друг път за Шишан. Лю искаше да минем по още по-обиколен път — да тръгнем към Муқден и да се върнем през южния проход, но нямаше как да стане. Запасите ни намаляваха, а и с шестима въоръжени мулетари смятахме, че можем да се справим с всяка изненадваща атака на Железния Ван и неговите бандити. Но сгрешихме. Взехме предпазни мерки. Когато наближихме тесния проход през гората, Том и Лю отидоха на разузнаване. Не видели, нито чули нещо подозрително. Навярно нападателите са се били скрили навътре в гората. И това беше странно. Не можеш да очакваш подобна организираност от бандити. Навлязохме в гората точно преди обяд, когато слънцето беше най-високо и имахме добра видимост. Не можехме да се движим много бързо заради каруците, но правехме всичко възможно. Минахме най-неприятната част от пътя и аз бях убеден, че сме избегнали неприятностите. И изведнъж настъпи пълен ад. Не съм виждал подобно нещо през живота си. От храстите се понесе дим, загърмяха пушки и мускети. Куршумите фучаха над главите ни като гъски, а стрелите — като гълъби. Тогава улучиха лао

Пан във врата. Захърка и падна от мулето, облян в кръв. Беше потресаваща гледка. Изведнъж се оказахме обкръжени. Бяха предимно момчета или така ми се стори. Младежи, облечени в карнавални костюми, но достатъчно опасни. С опулени очи мушкаха с копия, пики и мечове, където сварят. Ние се окопитихме и започнахме да стреляме и те западаха като кокосови орехи, но отново се връщаха с ужасяващи викове и нападаха. „Няма да успеем!“, изкрещях на Том, който удряше и стреляше по тях като същински Ланселот. „Да бягаме“, казах му. „Ами среброто?“, попита той. „Да върви по дяволите“, рекох му. „Прекалено много са.“ Затова забихме шпори в конете и препуснахме, следвани от лао Чжао и останалите мулетари. Врязахме се в тях като лека кавалерия. И представи си, когато преминахме, около нас настъпи пълна тишина. Чуваха се само птичите песни и бръмченето на пчелите над дивите цветя. „Къде е Лю Джинкай?“, попита Том разтревожено. И наистина, нямаше го. Спомних си гузно, че той караше каруцата със среброто. „Сигурно са го заловили“, казах. „Връщам се за него“, отвърна Том и преди да разбере какво става, издърпа винтовката ми и сложи нов пълнител. Вече беше заредил своята и хванал по една пушка във всяка ръка, препусна назад по пътя. Лао Чжао го последва, без да се замисли. Такова въздействие упражнява Том върху хората — роден водач е. Бог ми е свидетел, горд съм, че ще ми стане зет. По-късно Лю ми разказа цялата история. Той бил обграден на каруцата и се биел с тълпа дрипави селяни, които се опитвали да развържат сандъка със среброто. Лю бил готов да го отбранява до смърт. Каза ми, че нямало да им го даде жив и знам, че е така. Но не се стигнало до това, защото Том и лао Чжао внезапно изскочили на пътя, стреляйки с по две пушки едновременно и Боксьорите започнали да падат от каруцата като простреляни зайци. Не очаквали нападение. Смятали, че битката е свършила и плячката им е сигурна. Затова били спокойни, а някои дори били оставили оръжията си. Том скочил от коня си на каруцата и хванал юздите. Лю запазил присъствие на духа, грабнал една винтовка и започнал да стреля наоколо, а лао Чжао хванал водача от впряга и го заудрял с приклада, като препуснал в галоп, а останалите мулета го последвали. Боксьорите били толкова изненадани, че оставили каруцата да набере скорост и да се измъкнат. Неколцина смелчаги се опитали да ѝ препречат пътя с копията си и били смазани под колелата, а стрелците с пушките още стреляли от храстите. Тогава Том бил

ранен, но никой не разбрал. Продължил да управлява каруцата, докато били въвн от опасност. Казах ти, той е герой. По това време аз и останалите мулетари бяхме дошли на себе си и също тръгнахме назад, за да им помогнем. Тогава видях как се носят между боровете. Как се казваше онази картина от войната в Южна Африка? Наскоро я имаше във всички илюстрирани вестници. „Спасяването на оръдията при река Модър“. Казвам ти, ако има художник, който да нарисува Том, лао Чжао и Лю върху каруцата, която лети в галоп, спасявайки среброто ми и онези демони, които търчат след тях, тази картина би струвала много пари... Обзалагам се.

Сияещ от гордост, със сълзи, които се стичаха по бузите му и разкапваха слоя прах, Франк пресуши чашата и си наля нова.

— Как се измъкнахте? — разтревожено попита Нели, заинтригувана и развълнувана, че слуша подобна история в собствената си всекидневна.

— След това не беше трудно. Преследваха ни известно време, но предимството вече беше на наша страна. Бяхме преминали през засадата, имахме по-добри пушки и стреляхме несравнимо по-точно. Не знам колко души убихме. След известно време те решиха, че не си струва да рискуват живота си и изостанаха. Едва тогава осъзнахме какво е станало с бедничкия Том. Ще повярвате ли, че той стреляше до самия край с една счупена ръка. Едва когато разбрахме, че сме в безопасност, си позволи да се отпусне и падна в безсъзнание. Какъв човек!

— А след това го превърза, доколкото можеше и го доведе тук? — попита Еъртън.

— Точно така. Това беше най-ужасната част от цялата история — каза Франк с по-твърд тон. — Не можехме да пътуваме бързо, след като Том беше в такова състояние, но се страхувахме, че ако се забавим прекалено, ще рискуваме живота му. След два дни той вече изобщо не идваше в съзнание и... Честно казано, помислих си, че е свършено с него. Трябваше ни още цял ден, за да стигнем дотук.

— Мисля, че с Лю Джинкай и останалите също сте свършили страхотна работа — тихо каза докторът.

От очите на Франк отново се застичаха сълзи.

— Разбираш ли, Том щеше да загуби живота си само за да спаси среброто ми. Ако беше... ако беше загинал заради това... как щях да

си простя?

— Том е бил ранен, докато е спасявал живота на един от другарите си — успокой го докторът. — Среброто няма нищо общо. Както казва Евангелието: „Никой няма по-голяма любов от това, щото да даде живота си за приятелите си.“ Няма от какво да се срамуваш, стари приятелю, и си напълно прав. Том е постъпил като герой.

— Сигурно сте много изморен, господин Деламер — каза Нели. — Пренощувайте у нас тази вечер.

— Утре ще отидем при мандарина и ще му съобщим за това престъпление — обади се Еъртън, — но Нели е права — първо имаш нужда от почивка. И може би от баня — засмя се той.

— Сигурно изглеждам ужасно — каза Франк. — Много сте мили, но първо трябва да видя Хелън Франсис. Предполагам, че е в лечебницата при Том. Сигурно е много разстроена.

Нели и докторът се спогледаха и тя кимна почти незабележимо на съпруга си.

— Деламер — внимателно започна Еъртън, — тя не е в лечебницата. Всъщност още не знае какво се е случило. Спи в една от спалните. Страхувам се, че не се чувства много добре.

— Как така? — попита неразбиращо Франк. — Какво ѝ е? — Той понечи да стане. — Ако е болна, трябва да я видя.

— Седни за малко. Боя се, че имам неприятни новини — каза Еъртън. — След като заминахме, открихме, че Хелън Франсис е... — Той нервно се изкашля. — Че тя е...

— Хванала инфлуенца — бързо се намеси Нели.

Еъртън я погледна с удивление.

— Настинала ли? — озадачено попита Франк. — Това ли е всичко?

— Доста по-сериозно е — каза Еъртън, осъзнавайки, че бузите му пламтят. — Това е нов вид инфлуенца, много заразен и... тя е много болна — завърши той неуверено.

— Но е добре, нали? — попита Франк, вече напълно слисан. — Инфлуенцата не е смъртоносна, нали? Не е като пневмонията. Тя е в безопасност, нали?

— Разбира се — каза Еъртън. — Просто инфлуенца, но тя я кара много тежко и за момента...

— Да не искаш да кажеш, че не мога да видя собствената си дъщеря?

— Смятаме, че не е добре да я тревожите точно сега, господин Еъртън — успокоително каза Нели. — Много е слаба и докторът се бои, че ако чуе какви ужасни прекеждия сте преживели, прекалено ще се развълнува. Нали, Едуард? Най-добре сега се изкъпете и се наспете, господин Деламер. Сутринта, когато всички сме отпочинали и дъщеря ви се чувства по-добре, ще ѝ кажем, че сте се върнали... и какво е станало с Том.

— Добре — каза Франк малко умърлушено. — Тогава утре. Но добре ли е тя? Възстановява ли се?

— Да — отвърна Нели. — Просто докторът смята, че тази вечер не бива да я безпокоим.

След като повикаха А Ли и Франк отиде да се къпе, Нели се облегна във фотьойла и въздъхна.

— Какво те прихвана, скъпа? — попита Еъртън изумено. — Защо излъга?

— Не разбираш ли, Едуард? — отвърна тя. — Как можем да кажем истината, когато Том се люшка между живота и смъртта. Франк Деламер, бог да го благослови, е най-невъздържаният и недискретен човек, когото познаваме. Бог знае как ще реагира. Ами ако каже на Том? Да споделим подобна тайна с Франк, е все едно да я направим обществено достояние. Не искам животът на този прекрасен младеж да ми тежи на съвестта, когато можем да отложим всичко с една седмица и да му го съобщим, когато е достатъчно силен, за да преживее шока. Ако научи сега, ще изгуби желание да живее. Не може да не разбираш това.

— И как ще запазим тайната ѝ?

— Дръж Хелън Франсис на легло и я лекувай от инфлуенца или каквато убедителна болест можеш да изровиш от учебниците си. Не се тревожи, че не изглежда твърде болна сега, когато пристрастеността ѝ към опиума е почти излекувана. Утре сутринта, преди да се види с баща си, двамата ще ѝ обясним какъв е залогът. Повярвай ми, тя ще ни помогне. Няма друг избор.

Еъртън кимна замислено и покорно отпи от уискито си.

— Нели — след дълга пауза каза той, — има един човек, за когото съм още по-загрижен.

— За кого?

— След историята, която Франк ни разказа, не можем да отричаме, че Боксърите не представляват опасност. А сестра Елена обикаля християнските села.

— Знам — каза Нели. — И аз се сетих за това, но тази вечер не можем да предприемем нищо.

— Утре сутринта ще изпратя Чжан Ерхао при нея.

— Дотогава можем само да се молим тя да е добре. О, Едуард, какъв ден! Какви са тези неочаквани събития! Малкият ни свят се разпада на парчета.

Вечерта се спускаше, когато сестра Елена стигна покрайнините на Башу. Пастор Джон и двете му дъщери, Мери и Марта, я чакаха на хълма и бяха също тъй доволни, когато чуха тропота на коня ѝ, както и тя да ги види.

Двете момичета бяха все така весели, както ги помнеше. Мери беше четиринадесетгодишна и истинска красавица. Имаше високите скули и чипия нос, характерни за северняците, но с прасковената си кожа, игривите очи, плътните червени устни и трапчинките по бузите, когато се усмихнеше, приличаше на срамежлива принцеса от китайска опера. Блестящата ѝ плитка, вързана със синя панделка, се поклащаше зад нея, когато вървеше или по-скоро танцуваше по пътеката и напомняше на Елена на палава сърничка, която се радва на пролетта. Трудно ѝ беше да си представи по-неподходяща христова булка, но Мери искаше да стане монахиня и Катерина ѝ беше обещала, със съгласието на баща ѝ, да я отведе в манастира в Тиендзин, когато стане на шестнадесет. Дванадесетгодишната Марта беше пълна противоположност на сестра си — дребно, сериозно дете, чийто знаещи и тъжни очи винаги предизвикваха у сестра Елена желанието да я притисне нежно към гърдите си. Тя обичаше и двете момичета, които познаваше от малки.

Те се смееха и пееха химна, който Катерина ги беше научила преди два месеца.

„Исус ме обича, зная това,

защото го пише в Библията.“

Обикновено сестра Елена вървеше и пееше с тях, но тази вечер не беше в настроение — и не само защото беше уморена от пътуването. Забеляза, че и пастор Джон е по-унил от обичайното. Въпреки присъствието на момичетата, последния километър и половина до селцето изминаха в мрачно настроение.

Мама Ван я посрещна топло, но сестра Елена забеляза угриженост в погледа ѝ. След бърза вечеря с чорба от булгур и пиле, те си легнаха рано. Сестра Елена лежа будна известно време, заслушана в дишането на останалите, припомняйки си странните събития от деня.

Пътищата бяха пусти, но имаше много обяснения за това. Не беше изненадана и от напрежението между християните в Башу. Естествено беше да се тревожат от слуховете за Боксърите и палежите на къщи. Това бе една от причините за нейното пътуване.

Онова, което я беше разтревожило, беше срещата ѝ с майор Лин и неговия отряд, докато си почиваше на обяд. Те пояха конете си на кладенеца, когато тя пристигна. Беше ги поздравила сърдечно, както обикновено, но в отговор студените им лица я гледаха мълчаливо.

Майорът се беше приближил до нея, докато обядваше сама в сянката на една кошара.

— Говорите ли нашия език? — беше попитал той язвително.

Белегът и подигравателната му гримаса придаваха на лицето му злокобен вид.

— Малко — беше отвърнала тя.

— Ще ми кажете ли къде отивате?

— В Башу.

— Християнското село — презрително бе казал той, после се бе изплюл съвсем близо до ботушите ѝ. — Вашите християни ни създават много проблеми напоследък.

— Чух, че те самите имат много проблеми.

— Няма значение — беше казал той. — Спокойствието се нарушава. Защо отивате в Башу?

— Там живеят мои приятели — простичко беше отвърнала тя.

— Не, не са. Вие сте чужденка. Влияете им лошо. Отказват да плащат данъците си.

— Не плащат само на храма, но спазват законите.

— Чуждестранните закони. — Майорът отново беше плюл. — Осъзнавате ли, че е опасно да пътувате сама? Вие сте жена и можете зле да си изпатите.

— Убедена съм, че войниците като вас могат да защитят почтените граждани, които пътуват по работа.

— С хората ми се връщаме в Шишан. През последните седмици се грижихме за спокойствието на вашите селяни християни. Сега се прибираме. Можете да дойдете с нас и ще бъдете в безопасност.

— Отивам в Башу.

— Съветвам ви да не го правите.

— Това е мой дълг.

— А аз изпълних своя. Предупредих ви за опасностите, на които се излагате.

— Каква опасност ме дебне в Башу, майоре?

Той я беше изгледал студено, после се беше обърнал да си върви.

— Каква опасност ме дебне в Башу, майоре? — беше извикала повторно тя след него.

— Предупредих ви. Не нося отговорност за онова, което може да ви се случи.

После беше изкрещял някаква заповед и войниците се бяха качили на конете. Той също беше възседнал сивата кобила, доведена от сержанта, и беше повел войниците си сред облак прах по пътя.

Сега тя лежеше на канга и отново чуваше враждебните му думи: „Предупредих ви“, беше казал той. За какво?

Стори й се, че току-що е заспала, когато се събуди от кукуригането на петли и раздвижването на останалите, които се надигаха, за да се заемат с ежедневната си работа. Обичайните шумове за това време на деня.

„Предупредих ви“, отново чу тя думите в ума си. „Не нося отговорност за онова, което може да ви се случи.“

ГЛАВА 12

„Градът е огромен, но ние крачим по улиците като героите от миналото.“

Хелън Франсис седеше на оправеното си легло напълно облечена, с мрачно и предизвикателно изражение. Беше вдигнала щорите и яркото утринно слънце заливаше стаята с лъчите си. Нели, която се беше облегла на вратата, забеляза, че момичето беше опаковало всичките си дрехи в три куфара, изправени пред празния гардероб. Стаята беше светла и просторна; пейзажите от Шотландия, окачени в рамки на белосаните стени, придаваха на мястото задушевност, каквато никой от тримата души в нея, не изпитваха.

— Защо си станала? — попита тихо Еъртън и седна на един дървен стол с лице към нея.

— Промених решението си — каза Хелън Франсис. — Искам да ми дадете парите и заминавам, след като ми сложите морфина, който ми обещахте снощи. Ще взема влака.

— Морфин ли съм ти обещал снощи? — попита докторът, без да обръща внимание на последните й думи.

Очите на Хелън Франсис се разшириха, после лицето ѝ се намръщи. Нели си помисли, че така тя прилича на разярена лисица.

— Да, обещахте ми и го знаете, докторе. — Гласът ѝ беше рязък и писклив — глас на непозната. — Имам нужда от него. Минаха дванадесет часа от снощи. Обещахте ми да дойдете пак сутринта.

— И ето че съм тук, скъпа.

Изпълнени с подозрение, очите на Хелън Франсис шареха между доктора и Нели.

— Е, къде е тогава подносът? Снощи го донесохте на поднос. Къде е той?

Еъртън я погледна безстрастно. Досега се беше сдържала, но тялото ѝ започна да се тресе, а кокалчетата на стиснатите ѝ ръце бяха

бели като покривката на леглото, която стискаше с треперещите си пръсти.

— Моля ви, докторе, не ме измъчвайте. Дайте ми дозата. Само една ампула. — В очите ѝ проблесна внезапна надежда. — Или лулата ми. Върнете ми лулата и опиума. Онази, която взехте от чекмеджето ми. Тя си е моя, докторе. Моля ви, върнете ми я. Не можете да взимате нещо, което е мое. Госпожо Еъртън — умоляващите очи се обърнаха към фигурата до вратата, — моля ви, кажете на съпруга си да ми даде морфин. Или лулата ми. Моля ви!

— Мисля, че трябва да се върнеш в леглото — отвърна Нели.

— Тази сутрин видях баща си, както искахте. — Тя говореше с мъка, а по челото ѝ се стичаше капка пот. — Пуснах го да влезе, лежах и се преструвах, че имам инфлуенца. Излъгах го, както ми казахте. Изпълних ролята си. А сега, вие трябва да спазите вашата част от уговорката и да ми дадете морфина, който ми обещахте. После ще си тръгна и никога вече няма да ме видите. Така се бяхме разбрали! — внезапно изкрещя тя. — Така се разбрахме.

Еъртън посегна към ръцете ѝ, но тя ги дръпна и се претърколи от другата страна на леглото, задъхана, със стиснати юмруци.

— Ще кажа на баща си истината — изсъска тя. — Че ме държите тук против волята ми. Че заради вас съм пропушила опиум. Ще му кажа... ще му кажа...

Внезапно тя блъсна Нели встрани и посегна към дръжката на вратата. Госпожа Еъртън обгърна тялото ѝ и я прикова към вратата. Докторът я хвана за краката. Сестра Катерина, която чакаше пред вратата влезе и помогна на Нели. С изненадваща лекота тримата отнесоха борецето се, драскащо и хапещо момиче на леглото. Докато жените го държаха, доктор Еъртън, задъхан от битката, извади от джоба си парчета вълна и с известна трудност хвана ръцете ѝ една по една и ги завърза към таблата на леглото. След това събу ботушите и направи същото с краката ѝ. Хелън Франсис лежеше безпомощно по гръб. Всички бяха изтощени от борбата и известно време в стаята се чуваше само тежко дишане и хлипания.

По червените бузи на Катерина се стичаха сълзи, но лицата на доктор Еъртън и Нели бяха сурови. С бледото си лице, което изпъкваше на фона на разрешената червена коса и с уплашените си очи Хелън Франсис приличаше на ранено животно.

Гласът на доктора беше леден.

— Не, скъпа, няма да получиш повече морфин от мен. Не съм ти обещавал такова нещо снощи. Обещах ти да те излекувам и точно това ще направя.

Нели видя как по лицето на момичето се изписва ужас и почувства как собствените ѝ бузи потрепват, докато се опитваше да запази спокойствие. Наложил ѝ се да извърне поглед, но чу тихия глас, който жалостиво се обади от леглото:

— Не е честно! Не е честно... На китайските си пациенти давате опиум. Не ги карате да спрат напълно. Виждала съм ви и вие ми обяснихте. Давате им намаляващи дози. И аз имам нужда от наркотика. — Главата ѝ се затресе. — Не можете да ми причините това! — изкрещя тя.

— Чуй ме, Хелън Франсис, трябва да бъдеш смела. Няма да бъдеш сама. Аз, Нели или сестра Катерина ще бъдем с теб през цялото време. Вярно е, че давам на китайците намаляващи дози, но повечето от тях пушат опиум от много години. Ако се опитам да го спра внезапно, вероятно няма да оцелеят. Но ти си млада и силна, пристрастена си само от няколко месеца и мисля, че мога да те излекувам напълно от този навик. При всички случаи ще рискувам заради теб, заради баща ти и Том и най-вече защото носиш в утробата си дете. Мисля, че дълбоко в себе си, ти искаш да ти помогна. Да те спася от самата теб. Да спася бебето. Можеш да крещиш и да се бориш, колкото искаш, но това няма да промени нищо. Съжалявам, но през следващите няколко дни ще останеш вързана за леглото. След малко сестра Катерина ще ти помогне да свалиш дрехите си и ще те облече в нощница. Ще ти даваме вода и храна, ако искаш. Ще те накарам да изядеш малко супа, независимо от желанието ти.

Очите на Хелън Франсис се бяха втренчили в доктора, подобно на два лъскави камъка. На лицето ѝ бяха изписани изненада и страх.

— Мисля — каза Еъртън, — че се налага да ти кажа нещо, докато още си в състояние да ме разбереш. Ето какво ще стане с тялото ти, когато го лишим от наркотика. Слушай ме внимателно. Няма начин да избегнем ужаса, който ще ти се наложи да преживееш, но може би ще ти бъде от полза, ако знаеш какво те очаква.

При тези думи той погледна към Нели, сякаш търсеше подкрепа. Тя леко сложи ръка на рамото му. Когато отново проговори, гласът му

беше равен, но не успяваше напълно да прикрие емоциите му.

— Само след няколко часа ще се проявят първите симптоми. Ще започнеш да се прозяваш неудържимо, ще плачеш и ще се потиш. Носът ти ще потече. Най-накрая ще заспиш. Сънят ти ще бъде неспокоен и ще сънуваш ужасни кошмари. А когато се събудиш, ще ти се иска те да са били истински, защото ще бъдат по-приятни от реалността. Цялото тяло ще те боли. Няма да можеш да лежиш спокойно. Зениците ти ще се свият. Ще имаш силни болки в краката. После ще започнеш да повръщаш. Боя се, че ще страдаш и от силна диария. Ще бъдеш полубудна, в полусъзнание, ще ти се иска да изпаднеш в забрава, но няма да успееш. Ако все още осъзнаваш състоянието си, ще се отвориш от себе си. Съжалявам, но това не може да се избегне. Ще вдигнеш температура, кръвното ти ще се вдигне, ще изпаднеш в делириум, но не се тревожи — аз ще бъда тук и внимателно ще те наблюдавам, за да не ти се случи нищо лошо. Ще ти се струва, че този кошмар няма край. Някои пациенти се опитват да се самоубият. Затова те вързах за леглото. Но повярвай ми, скъпо момиче, всичко ще свърши. След два-три дни ще стигнеш кулминацията на страданията си, а после бавно ще се върнеш към нормалното си състояние. Обещавам ти, че ще се излекуваш. А един ден — дай, боже — ще се събудиш и отново ще бъдеш старата Хелън Франсис. Може да ти трябват десет дни или малко повече, но със сигурност ще стане.

Той въздъхна, отбягвайки погледа ѝ, който с омраза бе втренчен в него.

— Това е, Хелън Франсис, казах ти най-лошото. Нищо не ти спестих. Казах ти го, защото докато минаваш през този ад, една малка част от теб ще разбира какво става и защо. Вкопчи се в нея, защото тя ще ти помогне да издържиш. Сега ще оставя дамите да те съблекат. Скоро ще се видим пак.

И той бързо излезе от стаята.

За Хелън Франсис, която лежеше безпомощно по гръб, загрижените лица на Нели и сестра Катерина, пръстите, които внимателно разкопчаваха дрехите ѝ, хладните ръце, които галеха потното ѝ чело, бяха като прегръдката на демони, които отнасят душата ѝ в ада. Известно време тя лежа неподвижно под грижите им, после плю в лицето на госпожа Еъртън. Очите ѝ заискриха, устните ѝ се разтвориха, разкривайки скърцащите ѝ зъби и тя зарева от

безпомощност и отчаяние към неумолимото небе като лисица, уловена в капан.

Щом получи съобщението на Чжан Ерхао, иконома на доктора, че една от вещиците монахини е тръгнала сама за отдалечено село сутринта, Рен Рен събра хората си, изтръгвайки някои от прегръдките на момичетата, а други — от трапезата им.

Още беше вбесен от сутрешния разговор с майка си. Не му харесваше да го подиграват, а майка му винаги му говореше с ирония, макар да беше достатъчно умна, за да му каже направо нещо, което показваше, че го смята за глупак. Той, почетният член на обществото на Черните тояги, а сега и капитан на отряд на Юмруци за хармония, на който се доверяваше самият Железен Ван и всички други водачи! Е, щеше да ѝ докаже, че не е глупак. Беше го помолила за услуга. Беше поискала да ѝ доведе чужденка. Щеше да ѝ покаже колко лесно може да се справи с тази задача. Нямахме да бъде кучката, която приличаше на лисичи демон, но кой щеше да забележи разликата? Едно парче бяла плът не се различаваше от друго, а ако питаха него, всичките бяха отвратителни. Щом майка му искаше да се подмаже на стария мандарин и Джин лао — поне така предполагаше — и монахинята щеше да ѝ свърши работа.

Вече беше взел твърдо решение да се отърве от хленчещото момче. Ден-два, прекарани с вещицата в колибата — на които щеше да се наслади, — и тя спокойно можеше да заеме мястото му. Кой щеше да разбере? Не го интересуваше дали останалите чужденци щяха да забележат липсата ѝ. Наближаваше денят, когато всички те щяха да получат каквото заслужаваха. А предвождайки нападение над християнско село, той щеше да се издигне в очите на Железния Ван и Юмруци за хармония. Кой тогава щеше да бъде глупакът?

Заедно с Маймуната и останалите препуснаха на откраднатите си коне извън града към срутения храм, скрит в гората, близо до реката. Това беше мястото, където неговият отряд от стотина Боксьори, тренираше бойни изкуства. Той знаеше, че подобни тренировъчни лагери са скрити на много места около Шишан. Скоро всички техни обитатели щяха да получат заповед да се съберат и да поемат към града и тогава щеше да се лее кръв. За момента обаче съществуването

им се пазеше в пълна тайна. Рен Рен одобряваше това. Достатъчно дълго беше член на Черните тояги, за да разбира нуждата от секретност и поддържането на малки групи, без връзка помежду им, никоя от които не разполага с пълна информация за предстоящите събития. Сега Железния Ван беше Велик майстор и той контролираше цялата мрежа като тлъст паяк, смучещ сочна муха. Един ден Рен Рен щеше да стане този паяк! Но за момента си струваше да бъде верен служител. Засега му харесваше да бъде Боксьор и да има на разположение военна мощ и магия. Понякога дори успяваше да се убеди, че наистина вярва в това.

Както обикновено, му отне часове, за да подготви отряда си, така че беше вече късен следобед, когато поеха към Башу. Имаше един тревожен момент, когато съзряха пред себе си Лин и неговите хора. Нямаше време да се скрият, но това нямаше значение. Подозираше, че майорът има заповеди да не им се бърка. Така и стана — войниците преминаха покрай колоната, вперили погледи напред, сякаш изобщо не разбираха, че това са Боксьори. В известен смисъл това се хареса на Рен Рен. Можеше да си представи, че са отряд невидими призраци, които се носят в нощта, за да осъществят справедливото си отмъщение. От друга би му харесало, ако майор Лин беше отвърнал на поздрава, който гордо му беше отправил, минавайки край него — като войник на друг войник, — но той го беше пренебрегнал. Арогантно яйце на костенурка! Някой ден щеше да си плати за това. Рен Рен щеше да се погрижи.

Нощният поход беше уморителен, а през трите часа преди зората, когато се опитаха да си починат, им беше студено и не можаха да поспят. Затова на другата сутрин Рен Рен беше раздражителен и зашлеви Маймуната, когато подхвана една от нескончаемите си шегички. Но щом утринната мъгла се разсея и те се намериха на хълма, който гледаше към Башу, той се развесели.

Събра помощниците си и им съобщи задачите. Половината от отряда трябваше да обкръжи селото и да чака между дърветата, като задържа всеки, който се опита да се измъкне от капана. Щом заемеха позицията си, останалите щяха да влязат с него в селцето. Даде им два часа време и докато чакаше, игра на зарове с Маймуната и приятелите си. Междувременно нареди на един от Боксьорите да се качи на високо дърво и да му съобщава какво става из селото. Точно преди обяд

момчето извика, че на площада се събира тълпа, а малко по-късно съобща, че изглежда старейшините на селото имат събрание. И да, между тях имало жена, която можело да е чужденка.

— Добре — каза Рен Рен, събирайки печалбата си. — Всички са се събрали там. Много ще ни улеснят. Да тръгваме.

Сестра Елена се чувстваше разочарована и обърквана. Срещата продължаваше вече час. Старейшина Ян, набит мъж с буйни черни вежди, когото никога не беше харесвала, и останалите представители на селото бяха враждебни от самото начало. Това я натъжи. Мислеше си, че добре познава тези хора. Ето го лао Дай, мулетар и ханджия, в чиято къща често бе преспивала. До него стоеше Ван Хао-тиан, чичо на пастор Джон, който често я беше канил да бере ябълки с племенниците му в овощната си градина на хълма. В края на масата седеше добродушният и глуповат Дзен Фуджия, баща на Малката пеперуда, който цяла нощ беше обикалял разтревожено пред спалнята, когато беше израздала внука му. Дори тези хора, които чувстваше близки като семейство, които довчера би нарекла приятели, я гледаха студено и в очите им проблясваше омраза.

Искаше ѝ се слънцето, което обливаше масата, сложена на сред площада, да не беше толкова силно. От него я заболяваше глава. В Италия щяха да седят под лозите, но тук нямаше сянка. Трябваше да се напряга, за да разбере местния диалект, особено когато срещата се превърна в открита размяна на обиди между старейшина Ян и неговият братовчед, устатият мелничар Чжан, който бе успял да се промъкне на срещата заедно с двамата си неприятни синове, въпреки настояванията на пастор Джон да стои настрана. Мелничарят Чжан беше християнин, но всички знаеха, че се е покръстил, само за да има предимство в споровете за земя, които водеше с братовчед си.

Искаше ѝ се отец Адолфус да е тук. Той щеше да намери мъдрите думи, за да помири двете страни. Или дори доктор Еъртън, чието живо чувство за хумор можеше да намали напрежението. Чувстваше се сама и отчаяна. И замаяна.

Пастор Джон се беше опитал с всички сили да ограничи дневния ред до най-належащите проблеми с надеждата, че по тях може да бъде постигнат някакъв компромис, но срещата беше започнала с

продължителна размяна на завоалирани обиди и взаимни обвинения. На този етап пастор Джон бе запазил мълчание. Искаше част от гнева да се разсее, преди да се включи с помирително обръщение, което според него би могло да доведе до положително решение.

Такава възможност му се предостави след изказването на будисткия свещеник. Бонзата беше отпратил умерени забележки, свързани с данъка за храма, обяснявайки, че отказът на християните да го плащат, намалява възможностите да се осъществят много от необходимите за селото дейности, като изкопаване на нов канал и достойно отпразнуване на Нова година. Той не беше оспорил правото на християните да не плащат, както повечето селяни. Просто бе отбелязал, че това създава проблеми за цялото село.

Пастор Джон прецени, че това е подходящият момент да произнесе собствената си реч. Намести очилата си и като хвърли последен поглед към бележките си, с уважение се обърна към старейшините. Както беше възнамерявал, словото му беше спокойно и разумно и отначало сякаш имаше въздействие върху слушателите му. Той спомена общия им произход, гордостта им от селото, съвместната им борба за оцеляване през годините с лоша реколта и подчерта, че роднини и приятели не бива да се делят. Не може ли да има взаимно уважение, попита той, между тези, които вярват в един бог и онези, които почитат множество божества. За нещастие напоследък между християните и останалите се появили търкания, които често нямали нищо общо със самата религия. Ако проблемът бил с таксите за храма например (и той благодари на будисткия свещеник за мъдрите му слова) — защо не обсъдят други начини, по които християните могат да допринесат за добруването на селото? Ако все още съществуват проблеми между старейшината Ян и мелничаря Чжан, нека мъдреците на селото се съберат и намерят решение, както правел на времето отец Адолфус...

Не му позволиха да продължи. Споменаването на проблема със земята беше сигнал за двамата братовчеди, които седяха на противоположните краища на масата, отново да започнат да се обиждат, като всяка реплика на единия предизвикваше двойно по-остра от страна на другия. В един момент имаше опасност да се сбият. Пастор Джон удари с юмрук по масата и се опита да възстанови реда, като призова и двете страни да почитат паметта на отец Адолфус.

Това беше грешка. Старейшина Ян остави братовчед си и се обърна към него. Изгледа го намръщено, после погледна злобно към сестра Елена и умишлено се изплю на масата пред нея.

— Ето какво мисля за твоя отец Адолфус — каза той. — Той беше зъл магьосник, който използваше способностите си, за да мами честните хора и да печели изгода за вас, християните, които се кланяте на дявола. А сега ни водиш неговата вещица, за да направи същото.

Християните на масата скочиха и гневно запротестираха. Мелничарят Чжан посегна към ножа в пояса си, но пастор Джон отново удари по масата и изкрещя:

— Успокойте се! Млъкнете!

В настъпилата тишина, той се опита да възрази.

— Как може да сипеш такива обиди? Как можеш да бъдеш толкова неблагодарен за всички добри неща, които нашите приятели направиха за нас през годините? Моля те, извини се на сестра Елена за необмислената си забележка. В селото може да си имаме спорове, но нейната вина е единствено, че винаги е била добра с нас.

Старейшината отметна глава и се изсмя.

— Така ли? Кажи го на кравата ми, която тази сутрин се разболя — точно след като тя пристигна в селото ни. Ами твоето муле, лао Дай, което умря, когато другата чуждестранна вещица пристигна преди два месеца? Била невинна, а? Майките тук се страхуват за живота на децата си. Какво ще стане, ако вещицата погуби някое от тях?

— Моят внук имаше треска тази сутрин — нервно се обади Дзен Фуджия. — Главичката му гореше, когато дъщеря ми го доведе обратно от реката, след като я бяха срещнали при вира — каза той, посочвайки Елена.

С отворена от изненада уста, монахинята се опитваше да възрази. В същия момент дочу шум около тях. Беше толкова съсредоточена върху дебата на масата, че не бе забелязала кога се е насъбрала тълпа зяпачи. Християни и езичници, разделени на групи, наблюдаваха срещата. Въздухът кънтеше от гневни викове. Старица насочи костелив пръст към нея и изкрещя:

— Малката ми внучка трябва да бъде отмъстена. Ти я отрови. Даде й лекарства и след две седмици тя умря!

Друг мъж крещеше нещо за епидемия от тения по овцете му.

— Не е вярно — прошепна тя и се обърна към пастор Джон за помощ. Дадох ѝ лекарства, за да не я боли. Не съм казала, че мога да я спася. Как може да говорите такива неща?

Но пасторът вече беше на крака. Обикновено спокойното му лице сега беше разкривено от гняв, раменете и юмруците му се тресяха.

— Как смееете! — изкрещя той високо и ясно. — Как смееете да ни обвинявате в тези злостни измислици! Обвинявате ни, че се кланяме на дявола, а вашите храмове са пълни с фалшиви идоли! Защо мислите, че станавме християни, ако не за да избягаме от глупавото невежество, в което сте затънали всички вие? Не разбирате ли, че Исус ни предлага начин да престанем да бъдем роби и да заживеем в един по-добър свят!

Сега старейшината също скочи на крака с триумфираща усмивка.

— Чуйте го! — извика той още по-силно. — Той си призна! Призна си, че иска да унищожи нашите традиции. Той се подигра с нашите богове. Казва, че искал да създаде по-добър свят и ни нарича роби! Какво е това, ако не опълчване срещу самия император? Селяни, ще позволим ли на предатели да живеят между нас? Предателство и черна магия заплашват домовете ни!

— Ще ти дам едно предателство, торба кози лайна! — изкрещя мелничарят Чжан и скочи през масата, за да удари старейшината. Дватамата започнаха да се хапят, да си дърпат косите, да се ритат и да се дерат взаимно. От всички страни Елена виждаше как християни и нехристияни се нахвърлят един срещу друг, как се блъскат, крещят си и си разменят удари. Старците по пейките се спогледаха объркани. Пастор Джон сякаш се беше вкаменил. Елена разбра, че трябва да направи нещо и бързо се покачи на масата. По-скоро разочарована от неспособността си да прекрати тази ужасна битка, отколкото измислила някакъв план, тя отметна глава и нададе дълъг висок писък. Той надвиши шума наоколо като свирка на футболен съдия и накара всички да замлъкнат. Хората се обърнаха към чужденката, която разперила ръце, се извисяваше над тях.

— Спрете! Спрете! В името на Девата, спрете! — крещеше тя, но публиката не я разбираше, защото в объркването си беше заговорила на италиански.

След миг замлъкна, осъзнавайки настъпилата тишина. Изчерви се и засрамена се обърна към пастор Джон, сякаш го питаше какво да прави сега.

В този миг откъм страната на нехристияните прозвуча глас:

— Тя направи заклинание на своя дяволски език. Вещица! Вупо! Вещица!

И викът беше подет отвсякъде:

— Вещица! Вещица! Вещица!...

Рен Рен реши, че моментът е подходящ и нареди на Маймуната да изпразни мускета си във въздуха над главите на селяните. Ехото отекна над площада и накара насъбралите се да замълчат. Объркани, те гледаха въоръжените фигури в униформи, които бяха заобиколили тихомълком площада, блокирайки стратегически всички изходи. Никой от тях не беше виждал Боксьорите, но веднага ги разпознаха по жълтите туники, оранжевите пояси и заучените бойни пози.

Следван от Маймуната и помощниците си, Рен Рен тръгна покрай замръзналите, уплашени фигури към центъра на площада.

— Приятели — започна той. Обръщението му беше дружелюбно, но гласът му се вряза като бръснач в напрегнатата тишина. — Приятели, изглежда сме дошли в най-подходящия момент. Вещица ли сте заловили? Много умно от ваша страна. Виждам, че е чужденка. Дебела и грозна вещица, нали?

Сестра Елена, която още стоеше на масата, почувства, че коленете ѝ се разтрепериха, но осъзна, че трябва да овладее страха си.

— Аз съм сестра Елена от християнската мисия в Шишан. Не знам кой сте вие, но ако нараните някого тук, ще пострадате.

Рен Рен се усмихна.

— Кой е старейшината? — тихо попита той.

Ян се метна напред и се простря в краката му.

— Господарю, не искахме да направим нищо лошо — промърмори той в прахта.

— Да заловиш вещица е добро дело — каза Рен Рен. — Дори много похвално. Но аз съм объркан. Чухме ужасяващи истории, нали, Маймуно? Че цялото село било завладяно от християните. Затова се чудя защо един добър старейшина, който очевидно е верен на

династията Цин, позволява селото му да бъде ръководено от християни и предатели. И ти ли си християнин?

От последвалите ридания и неясни възражения в краката си Рен Рен разбра, че старейшината не бил християнин. Напротив, той мразел християните и се боял от тях, защото те правели магии на невинните селяни и крадели земята им. Самият той и цялото му семейство страдали от магиите им, само че те били толкова много — да го прости, господарят, — че нищо не можел да направи...

— Стани и стига си хленчил — каза Рен Рен. — Това е достатъчно за начало. После ми посочи кои са християни и аз ще ти покажа как да се справяш с тези яйца на костенурка.

Той се обърна да даде нареждания на хората си, но беше спрял от високата фигура на пастор Джон, който с достойнство се беше изправил и сега препречваше пътя му. Рен Рен огледа спокойното му сбръчкано лице и сивата коса.

— Кой си ти? — попита той.

— При цялото ми уважение, аз искам да ви задам същия въпрос — каза пастор Джон. — От чие име идвате да се бъркате в делата ни? Аз съм учител и се казвам Ван. Освен това имам честта и привилегията да бъда пастор на католическата църква в селото. Ние не сме вещици и вещици, а верни поданици на императора. Бих искал да видя пълномощията ви. При цялото ми уважение вие и вашите... войници не приличате поне на външен вид на обичайната войска на императора.

Един миг Рен Рен и помощниците му изненадано се взираха в пастор Джон, после Маймуната се захили.

— Да му покажа ли пълномощията ни, Рен Рен? — попита той, изваждайки огромната сабя от пояса си.

— Още не — усмихнат отвърна приятелят му. — Той има право. Очевидно сме забравили добрите си маниери. Трябваше да се представим. Моите уважения, господин християнски учителю — обърна се той саркастично към пастор Джон, — ще ви представя пълномощията си след малко. Не си тръгвайте.

С три крачки той стигна до масата. Сестра Елена отстъпи назад, когато той се качи отгоре, но Рен Рен я хвана за китките.

— Ето една малка кучка. — Той я пусна и се обърна към тълпата. Всички очи тревожно бяха приковани в него. Широко усмихнат той

вдигна ръка, сякаш очакваше аплодисменти като фокусник на панаир и зъбите му проблеснаха. — Един господин току-що ме попита кои сме ние. — Той повиши глас. — Иска да знае с какви пълномощия сме дошли. Но аз мисля, че повечето от вас, добри хора, знаят кои сме и кой ни е пратил в Башу. Има ли някой, който още да не знае?

Както очакваше, въпросът му беше посрещнат с тишина.

— Зяо Тан — повика той един от Боксьорите. — Ела тук и им покажи какво можеш.

Младежът изтича към средата на площада, сваляйки туниката си по пътя. Поклони се на Рен Рен, после задвижи тялото си в елегантна демонстрация на кунгфу — риташе, скачаше, нанасяше удари с ръце във въздуха. Като се въртеше все по-бързо и по-бързо, той отскочи от земята на височина колкото собствения си ръст и направи ножица във въздуха. Приземи се леко на един крак, а юмруците му все още се движеха с невероятна скорост. Звукът от рязкото му поемане на дъх ритмично се съчетаваше със свистенето от бързите му замахвания във въздуха и напомняше мелодия, подчертаваща красотата на движенията му. Внезапно той замръзна, балансирайки под невъзможен ъгъл. Онези, които стояха близо до него, забелязаха, че очите му са обърнати под клепачите, сякаш беше в транс. Когато отново се раздвижи, походката му бе странна, сякаш нечовешка — той ту се плъзгаше плавно по земята, ту сякаш препускаше. После спря и застана на един крак. Сложи една ръка зад ухото си, сякаш се ослушваше за някакъв далечен звук. Ноздрите и устата му потръпнаха, докато душеше въздуха, а очите му примигваха и се въртяха. Движенията му бяха напрегнати и напомняха на маймунски. Тълпата ахна, разпознала оживелия герой от легендите, с които беше отраснала.

— Познавате ли го? — извика Рен Рен. — Разбира се, че го познавате. У-кун, самият бог маймуна, който ви се явява в тялото на това момче. Той е само едно от божествата, които можем да призовем от небесата, за да ни помогнат. Погледнете го. Внимателно го разгледайте. Наблюдавайте как се движи. Така ще разберете какво е в теб да се е вселил бог! Това е нашата сила. Представяте ли си? Тя ни дарява с неуязвимост и ни прави свръхестествено добри в бойните изкуства. Ние сме Небесните Боксьори, Юмруците на небето. Ето кои сме. Ние сме Тигровата рота от Шишан, която е част от батальоните на

Юмруци за хармония. Ние сме вярна армия, заклела се да служи на императора и небето е с нас!

Рен Рен се престори на разочарован, когато не чу аплодисменти.

— Повярвайте ми — продължи той, — боговете слизат на земята, за да създадат непобедима армия. Ние сме техния авангард. Би трябвало да се попитате защо идват, добри хора от Башу. Защо сте удостоени с такава чест. Защото нашата страна е в опасност. Средното царство и тронът на нашия император са заплашени от магията на чужденците — от заклинанията на християните. И между вас има християни, нали? Ще кажете, че са хора като вас, като изключим странните им ритуали и нежеланието им да си плащат данъците. Те дори говорят любезно. Винаги споменават за братската любов и как Исус ще ви отведе в рая. Не се подлъгвайте. Това е най-опасното при тях. Те изглеждат като нас, но ако погледнете в сърцата им, ще откриете ужасна злоба и поквара. Всеки от тях крои пъклен план. Да, лицата им може да ви се усмихват сладко, но в себе си те искат само едно: да унищожат вас, семействата ви и селото ви, да разрушат цялата империя.

Той със задоволство наблюдаваше ефекта от думите си — хората започнаха да се отдръпват от съседите си.

— Трябва постоянно да бъдем нащрек — продължи Рен Рен. — Боговете са с нас, но магията на враговете ни е също силна. Понякога тя е толкова могъща, че дори за боговете е трудно да се преборят с нея. Понякога християнското зло е тъй заразно, че отравя божествената частица у нас. Нашите богове могат да устоят на куршумите на враговете ни, но невинаги могат да се съпротивляват на черната магия на християните. Затова дойдохме да унищожим вещиците и демоните, които се наричат християни, където ги открием. Това е причината да бъдем тук, в Башу. Искахме да видим дали сте в опасност и какво виждаме? Вие вече сте открили вещицата. — Той сграбчи ръката на сестра Елена и я дръпна към себе си. — Разбирам, че това е тя. Е, със сигурност е грозна. Мирише лошо, изглежда ужасно, но дали наистина е вещица? Не трябва ли да го докажем? Какво ще кажете за една малка демонстрация, добри хора от Башу, за да разберете в каква опасност се намирате.

Той млъкна, за да постигне по-драматичен ефект.

— Господарю У-кун! — извика след това. — Мога ли да ви помоля за честта да ни удостоите с присъствието си на тази сцена?

Маймуноподобното създание се спусна към масата, а Рен Рен с бързо движение изви ръцете на сестра Елена зад гърба ѝ. Когато обсебеният Боксьор скочи горе, балансирайки на един крак, свел глава в идеална имитация на бога Сун У-кун, когото всички познаваха от операта, Рен Рен извади ножа си. Елена беше толкова изненадана, че въпреки болката, не можа да извика, но пастор Джон, който гледаше отдолу, гневно изкрещя. Двама от хората на Рен Рен веднага го сграбчиха и му попречиха да ѝ се притече на помощ, а после запушиха устата му.

— Да видим сега чия магия е по-силна — извика Рен Рен и разряза блузата на монахинята, както и шнура на панталоните, така че те паднаха до коленете ѝ. Сега гениталиите и коремът ѝ бяха изложени пред погледите на тълпата. Между тежките ѝ гърди висеше малко разпятие. Селяните ахнаха, несъмнено отчасти от изненада при внезапното разголване на човек, към когото бяха свикнали да се отнасят с уважение, но ефектът върху бога маймуна беше още по-драматичен. Той нададе остър писък и бърборейки нещо неразбираемо, се срина на масата, където потръпна и гърбът му се изви като дъга сякаш от болка. С едно последно стенание тялото му се отпусна и постепенно замря след няколко приритвания. Но това трая само миг и младият Боксьор, който изглеждаше уморен, но вече не проявяваше признаци да е в транс, седна и се почеса по главата, явно чудейки се как е попаднал там, стреснат от голата чужденка до себе си.

— Изненадани ли сте? — театрално попита Рен Рен. — Не би трябвало. Това става, когато една магия победи друга. А в този случай силата на тази вещица е толкова голяма, че прогони бога маймуна обратно в небесата. Той не можа да понесе гледката на срамните ѝ части, похотливостта на тази вещица и блудница, която се сношава с християнските демони... — Рен Рен прокара ръка под слабините на сестра Елена и демонстративно подуши пръстите си. — Пфу! Ама че воня! Мирише на поквара и зло. Но не се отчайвайте, добри хора. Ние имаме също толкова силни магии. Искрах само да ви покажа колко зли са в действителност християните измежду вас. Доказахме, че тя е демон. Колко други като нея има тук?

Без да се интересува повече от сестра Елена, той я блъсна от масата. Тя падна свита на земята и в срама си се загърна с раздраните си дрехи. После остана да лежи в зародишна поза, хлипайки. Никой от християните не се осмели да я доближи. Уплашените им очи бяха втренчени в Рен Рен.

— Оставете вещицата. Щом ние сме тук, тя не може да ви навреди. Разбира се, ще я ликвидираме, когато се върнем в щаба на Юмруци за хармония. Но това, което ме вълнува повече, е какво да правим с останалите християни тук. С вашите съселяни. Не си мислете, че те ще се измъкнат. Обградени сме площада и моите хора вече претърсват къщите. Съвсем скоро ще разберем кой какъв е. Но вие всички знаете кои са те, нали? И ако не греша, не след дълго ще ги разпознаем по миризмата. Ако вече не са се насрали от страх, скоро ще го направят.

Той обиколи масата.

— Подушвате ли колко се боят от нас? Аз — да. Подушвам и злото у тях. Да вземем този пастор, учителя, онзи, който иска да види моите пълномощия. Кажи ми, старейшино, какво ще ме посъветваш да направим с него? Той вече си призна, че е предводител на християните тук. А ти ми каза, че християните са правили магии на семейството ти. Щом той е водачът им, сигурно и той е магьосник, нали?

Рен Рен комично сложи ръка на ухото си, имитирайки оттеглилия се бог маймуна.

— Говори — каза той. — Не те чувам. Шепнеш ли, стенеш ли, какво правиш? По-свенлив си от булка през първата брачна нощ. Кажи, какво да правим с него.

— Убийте го! — прозвуча женски вик от тълпата.

— Знаех си, че жените винаги са по-кръвожадни — каза Рен Рен. — Е, това ли искаш ти? Ти си старейшината. Това ли трябва да направим — да го убием?

Още един-двама души се присъединиха към виковете на жената. Скоро колебливият хор на уплашените селяни настояваше за смъртта на пастор Джон. С очи, разширени от страх, старейшината Ян най-накрая кимна.

— Да, убийте го — каза той. — Моля ви, спасете ни от него.

— Доведете го тук — нареди Рен Рен и пастор Джон беше изблъскан до масата със завързани ръце и запушена уста. — Ела и ти

тук — добави той.

Старейшината нервно се качи до него на масата.

— Как ще го направиш? — попита Рен Рен. — С нож? С брадва? С вила? Знам, че вие, селяните, сте много изобретателни... А, искаш аз да го направя вместо теб, така ли? Не, не, не. Това е твоя отговорност, старейшино. В крайна сметка ти си главата на това село.

Рен Рен си поигра още малко с него, после изгуби търпение. Извади ножа си и го мушна в ръката на Ян.

— Прободи го в сърцето — каза той. — Просто си представи, че убиваш овца.

С трепереща уста Ян се обърна към пастора.

— Прости ми — прошепна той, — съжалявам. Той ме принуждава...

В очите на пастор Джон проблесна презрение.

— Хайде, приключвай — каза Рен Рен.

Ян стисна здраво очи и хванал с две ръце дръжката на ножа, го заби в гърдите на пастора, като изстена. Рен Рен, който беше доближил лицето си до християнина, се усмихна, когато видя очите на стареца да се разширяват от болка и чу как се дави.

— Още ли ще питаш за пълномощията ми? — попита той и се изплю върху тялото, което падна от масата и се загърчи в агония.

По-голямата част от тълпата мълчаливо наблюдаваше екзекуцията на пастор Джон, но три писъка разцепиха тишината. Две момичета и една жена притичаха напред, опитвайки се напразно да преминат през кордона от Боксьори и да стигнат до тялото на своя баща и съпруг. Рен Рен забеляза, че едно от момичетата беше много хубаво. „От нея ще излезе чудесен подарък за мама“, помисли си той. Старицата винаги търсеше нова стока. „Но с това ще се занимава по-късно“, реши той. Имаше време.

— Кой е следващият? — попита той окървавения задъхан старейшина, който беше впил поглед в ножа в ръката си. — И нека следващия път бъдем по-организирани, а?

На селяните им трябваше съвсем малко окуражаване, за да посочат и изобличат християните, а за Боксьорите беше лесно да ги съберат и затворят в малката зала на площада, която пастор Джон беше

използвал за църква. Нямаше съпротива. Всички бяха уплашени от присъствието на Боксърите, заплашителното театралничене на Рен Рен, унижението на сестра Елена и убийството на пастора. Дори мелничарят Чжан и двамата му сина предадоха ножовете си без бой и покорно последваха останалите в църквата, където щяха да очакват съдбата си.

Не чакаха дълго. Семейство Чжан беше първото, което изправиха пред трибунала, който Рен Рен беше съставил на площада. Същите старейшини, които бяха спорили с християните сутринта, сега седяха на масата като съдници на своите съселяни. Рен Рен самодоволно крачеше зад тях, доволен от делото си.

Мелничарят Чжан и синовете му се запрепъваха, заслепени от слънчевата светлина. За да стигнат до масата, трябваше да минат през кордон от селяни. Мнозина бяха отскочили до дома си, за да вземат вили и мотики, а в селото толкова мразеха това семейство, че няколко удара им бяха нанесени, още преди да се изправят пред трибунала.

Процесът беше предрешен. Старейшината Ян се беше съвзел. Всъщност той изглеждаше доволен от себе си, защото се беше самоубедил, че убийството на пастор Джон е било благороден, дори героичен акт от негова страна. Проблемът със земята не се споменаваше.

— Мелничарят Чжан беше твърде горд, за да отрече, че семейството му е покръстено. Пък и толкова се беше перчил с това в миналото, че сега нямаше как да го отрече. Освен това знаеше, че Ян няма да му позволи да се измъкне. Докато чакаше в тъмната зала, той беше решил да умре храбро. Дали успя да го постигне или не, беше трудно да се каже, защото по знак на Ян той и синовете му бяха заобиколени от селяни с мотики и насечени на парчета.

По отношение на следващата жертва обсъждането продължи по-дълго. За разлика от семейство Чжан бедният кърпач беше безобиден и не си бе създал врагове в селото. Той коленичи и заплака, призна си грешката и обеща да се откаже от християнството. Накрая се наложи Рен Рен да се намеси и да изтъкне, че всички християни са лъжци и разкаянието му едва ли е искрено. И кърпачът загина под мотиките.

Следващата присъда бе издадена набързо. Рен Рен поздрави трибунала.

— Ето че влизате в крачка — каза той. — Това е хубаво.

Сестра Елена все още лежеше на земята, травмирана и пренебрегната от всички. Осъзнаваше какво става, но то ѝ се струваше далечно и нереално, все едно гледаше пиеса. Част от нея знаеше, че проявява страх. Неин дълг беше да направи нещо, за да защити тези хора, нейните приятели, които бяха избивани пред очите ѝ, но в същото време се чувстваше безсилна и неспособна да помръдне. Нямахме смисъл да моли светците да ѝ пратят помощ — нещо се беше пречупило у нея, когато бе видяла любимия си пастор Джон да пада мъртъв. Не можеше да достигне до онова кътче на покой в душата си, изпълнено с любов и топлина, което винаги ѝ даваше сили, когато имаше проблеми. Чувстваше се изоставена и победена. Усещаше голотата си като обвинение и се опитваше да увие тялото си в разкъсаните си дрехи, сякаш прикриваше престъпление. А на всеки няколко минути дочуваше триумфални викове и злокобните удари на мотиките, които унищожаваша енориашите ѝ. Тя затвори очи, победена от мрака в собствената си душа и заплака от самосъжаление.

Внезапно усети нечие добронамерено присъствие край себе си. Отвори очи и видя набръчканото лице на селския бонза, който ѝ се усмихваше на фона на слънцето, докато ѝ подаваше собствената си жълта наметка.

— Не разбирам вашата религия — каза той, — но никога не съм я смятал за вредна. Хайде, облечи това. Хората се нуждаят от теб, преди да поемат на дългия си път.

Тя покорно се подчини, завързвайки с треперещи пръсти връзките около врата си. Свещеникът ѝ даде собствения си пояс, с чиято помощ тя пристегна здраво наметката в кръста и прикри голотата си. После последва приведената му фигура през площада. Един от Боксьорите заплашително им препречи пътя. Бонзата му направи знак да ги пропусне.

— Водя я в залата при останалите — каза му той. — Аз нося отговорност за нея.

Пазачите на вратата на църквата трябваше да попречат на хората да излязат от нея, а не да влязат.

— Тук трябва да те оставя — каза бонзата. — Сега се чувстваш унижена и объркана, но когато влезеш вътре, ще разбереш какво да правиш. А довечера аз ще се помоля за щастливо прераждане на теб и

Ван. Той винаги е бил мой приятел. Може би ще се срещнем пак отвъд това море от скръб.

Сестра Елена кимна и влезе в църквата. Трябваше ѝ известно време, за да свикне с тъмнината и за миг се уплаши от риданията, които я заляха като вълна от всички страни. Не се чувстваше достатъчно силна, за да се справи. В този миг повече от всякога усещаше, че не е достойна. После започна да различава отделни фигури в полумрака. Видя мама Ван, седнала на голия каменен под. По лицето ѝ се стичаха сълзи, устата ѝ беше отворена, а лицето застинало като маска на самотното страдание. Мери беше заровила глава в скута ѝ и тялото ѝ се тресеше от ридания. Малката Марта беше коленичила до нея с отчаян израз на слабичкото си личице — искаше да утеши майка си, но не знаеше как. Елена погледна към кораба ѝ видя други жени, които също се бяха предали на страха и скръбта. Малцина мъже бяха останали в църквата, главно по-възрастни — младите бяха отведени първи — и те очакваха своя ред. Някои бяха коленичили и се молеха. Други се бяха облегли на стената и се взираха в краката си с мрачно отчаяние. Тълпата навън отново изрева триумфално и скоро двама Боксьори влязоха, огледаха се и извлякоха навън един от мъжете, които се молеха. Изпрати го хор от писъци, които отново преминаха в ридания, когато тежките врати се затръшнаха с трясък.

Малка ръчичка улови нейната и тя видя, че Марта я гледа с въпросително изражение.

— Сестро, къде беше? Толкова ни липсваше.

Елена я прегърна и очите ѝ се напълниха със сълзи, когато зарови лице в детското рамо. Известно време двете се поклащаха, плачейки тихичко.

— Дойдоха у дома — каза Марта — и ни накараха да отидем с тях на площада. Видяхме татко... видяхме как...

— Знам, знам — прошепна Елена и отново я залюля. — Не мисли за това сега.

— Но те ни излъгаха. Казаха ни, че ще заминем. Наредиха ни да си вземем всичко най-ценно и личните вещи, защото трябвало да напуснем селото. Но после ги откраднаха и ние нищо не можахме да направим.

— Знам — повтори Елена. — Не мисли за това, мъничката ми.

— Но не разбираш ли? Онзи ужасен човек каза, че християните били зли магьосници. Но те не го правят затова, а защото са крадци, сестро. Убиват ни, само за да ни ограбят...

Елена целуна мъничкото сгорещено лице.

— Тихо, миличка — каза тя.

Друга ръка се обви около кръста ѝ и гъвкавото тяло на Мери се озова в прегръдките ѝ. Тя вдигна очи и видя, че и други се бяха приближили към нея и я гледаха с очакване. Стоновете постепенно стихнаха, когато християните в църквата забелязаха, че сестра Елена се е върнала.

Лао И, земеделец — един от първите хора в Башу, които се бяха сприятелили с отец Адолфус и бяха покръстени от него, я наблюдаваше замислено.

— Сестро, можем ли да направим нещо, за да се спасим.

— Мисля, че не, лао И — каза сестра Елена и почувства, че сърцето ѝ се къса.

— Съгласен съм с теб — кимна той. — Не съм много умен и не успях да запамята божие слово. Отец Адолфус често се ядосваше, че обърквам историите, но ти можеш да ми ги кажеш, нали? Какъв е смисълът на всичко това? Нали Бог има промисъл?

— Да, лао И, Бог винаги има промисъл — каза Елена, опитвайки се да сдържи сълзите си. — Дори ако ние не можем да го разберем.

Лао И кимна.

— И аз така си помислих — каза той. — Тогава всичко е наред, нали? Радвам се, че ще бъдеш с нас преди края, сестро. Слушай — той свенливо замълча за миг, — знам, че не си свещеник, нито пастор като отец Джон, но си помислих, че можем да кажем заедно няколко молитви или да изпеем някой химн. Някои от нас са много уплашени, а няма нищо по-ободряващо от молитвата или химна, нали?

Когато Боксьорите дойдоха за следващата жертва, те с изненада видяха жена в будистка роба на олтара, а всички християни, коленичили в полукръг около нея. Със силен глас тя произнасяше молитва, а останалите повтаряха. Когато пазачите потупаха лао И по рамото, той стана веднага, прекръсти се към олтара и с изправени рамена решително тръгна към вратата. Този път нямаше писъци или стенания. Молитвата продължи до края. Преди вратата да се затвори

лао И чу първите строфи на химна и когато пристъпи на слънчевата светлина, запя с грубия си немелодичен глас:

*„Исус ме обича, аз знам,
защото в Библията пише така.“*

Боксьорите влязоха още пет пъти и отведоха всички мъже. Жените продължиха да пеят, макар че по много лица се стичаха сълзи.

Още пееха, когато вратата рязко се отвори и Рен Рен, обграден от помощниците си и придружен от старейшината Ян и няколко селяни с кървави мотики и вили, влезе в църквата. Всички извърнаха глави от страх, но вперила поглед в предводителя, Елена се насили да продължи с думите на псалма и макар заеквайки, другите се присъединиха към нея. Това беше двадесет и трети псалм, който доктор Еъртън беше превел, а сестра Катерина, която имаше музикална дарба, беше съчинила подходяща мелодия. Докато пееше, Елена усети прилив на сили и решимост, които смяташе за изчерпани.

*„Да! И в долината на мрачната сянка, ако ходя
няма да се уплаша от зло,
защото Ти си с мене.
Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават.
Приготвяш пред мене трапеза
в присъствието на неприятелите ми...“*

Тя продължи да гледа в очите Рен Рен, докато той отмести поглед и се изсмя нервно. После намигна на приятелите си и запляска с ръце подигравателно, крещейки: „Хао! Браво!“ като публика, която аплодира доброто изпълнение в китайската опера. Усмехнати, останалите последваха примера му. Пеенето заглъхна и замря под ръкоплясканията. Уплашените лица гледаха като хипнотизирани кръвта, която се стичаше от мотиките.

Но сестра Елена не се предаде. Тя притвори очи, за да се съсредоточи и със силен глас, който сякаш не беше нейният, започна

„Отче наш“:

„Отче наш, който си на небесата, да се свети името ти, да дойде царството ти...“

Рен Рен знаеше как може да я спре.

— Вещиците продължават да сипят заклинанията си. Все едно си просят да ги изгорим. Но това е много удобно, нали? Защото точно това сме дошли да направим.

Измина миг, преди значението на думите му да стигне до съзнанието на жените. Една от тях изпищя и молитвата на Елена беше заглушена от тихи стонове, които преминаха в ужасен вой.

Рен Рен, който знаеше, че владее положението, вдигна ръка.

— Дами, дами — каза той, — моля ви. Няма да изгорим всички ви — поне не и преди да се позабавляваме. Не искаме да прахосаме вашите достойнства. Някои от вас може и изобщо да не изгорят — ако са мили с нас, разбира се.

Докато той говореше, останалите мъже обикаляха между жените, които страхливо се отдръпваха. На всички вече беше ясно защо са дошли и някои от майките с по-големи дъщери се опитаха напразно да ги прикрият с телата си. Точно тях забелязаха първи. Със злорада усмивка един селянин с мотика сграбчи шестнадесетгодишно момиче и го изтръгна от ръцете на майка му, която падна по лице, ридаейки. Само след минути десет-единадесет момичета се бяха свили на кълба близо до вратата, където ги бяха отрупали. Мъжете продължаваха да обикалят.

Една от по-младите жени — сестра Елена знаеше, че е съпруга на Чжан Айфан, който беше между първите убити — се хвърли на земята и прегърна краката на Рен Рен.

— Вземете мен! — изпищя тя. — Вземете ме. Аз не съм християнка. Не искам да умра.

— Не, много си грозна — каза Рен Рен и я изрита обратно при другите. — Къде е онази, която видях по-рано, с румената кожа? А, ето те.

Сестра Елена с ужас осъзна, че той гледа Мери, която се беше притиснала до майка си. Широко отворените очи на момичето бяха

изпълнени с ужас. Монахинята разбра, че трябва да направи нещо. Знаеше, че е безполезно, но не можеше да стои безучастно и да позволи дъщерята на пастор Джон да бъде отведена и опозорена. Марта я изпревари. Дребничката ѝ изправена фигура с пламтящи очи и свити юмруци изскочи пред Рен Рен.

— Няма да вземеш сестра ми! — извика тя с висок ясен глас. — Тя ще стане монахиня.

Няколко мъже се изсмяха, но Рен Рен я огледа усмихнато с едно възхищение.

— Какво смело момиче! — каза той. — Ще взема и теб. След няколко години ще станеш крехка мръвка. Добра цена ще ѝ взема за девственица, нали, Маймуно? Хвани я.

Когато приятелят му посегна към нея, Марта го ухапа по ръката. Той изрева от болка, извади ножа от пояса си и преряза гърлото ѝ от ухо до ухо.

— Извинявай, Рен Рен — каза той, докато бършеше кръвта ѝ в туниката си, — но много ме заболя.

— Не! — изкрещя сестра Елена.

Тя тичаше, когато видя Маймуната да посяга към ножа си и учудения поглед в очите на Марта, когато тялото ѝ се свлече на пода. Разбра, че е закъсняла, но гневът ѝ продължи да я тегли напред. Рен Рен беше изтръгнал Мери от майка ѝ и я държеше през кръста, пазейки се от ритачите ѝ крака. Дватамата с приятеля му едновременно видяха монахинята. Тя се хвърли към Маймуната и издра с нокти лицето му. Той инстинктивно замахна с ножа нагоре, преди тежестта и ускорението ѝ да го съборят на земята. Когато се претърколи встрани, острието му беше забито в гърдите ѝ.

Тя лежеше по гръб смаяна и усещаше как гърдите, ръцете и краката ѝ постепенно изтръпват. Чу хъркащия звук от собственото си дишане и някъде отдалеч недоволния глас на онзи ужасен човек:

— Какво ти става, Маймуно? Току-що уби още едно от моите пиленца. Миризливо яйце на костенурка!

Какъв отвратителен език, помисли си тя. Отец Адолфус не би го одобрил. Над себе си видя лицето на Мери, което сякаш висеше във въздуха. Разбра, че момичето е потресено и се опита да му каже нещо успокояващо. Устните ѝ помръднаха, но глас не се чу и тя разбра, че

ще трябва да се задоволи само с усмивка. После почувства силен удар в стомаха и главата ѝ сякаш избухна. Настъпи мрак.

Рен Рен беше пуснал Мери, която хлипаше, свита на кълбо на сред огромната локва кръв на пода, и стоеше с ръце на бедрата, впил поглед в двамата селяни, които гордо измъкваха вила от корема на мъртвата монахиня и мотика от останките от черепа ѝ. Един от тях тъпо се хилеше, а другият триумфално крещеше.

— Тъпи селяци — каза той и поклати глава.

После нареди избраните момичета да бъдат изведени, вратите да бъдат залостени и сградата да бъде запалена. Когато първите пламъци заблизаха стената на църквата и женските писъци вътре достигнаха кресчендо, той се зачуди как ще пренесат до Шишан ограбеното от християнските домове.

В мисията на Еъртън всичко беше спокойно. Когато облаците се разделиха, за миг се видя част от луната и бледата ѝ светлина освети стаята в края на коридора, където едно момиче лежеше вързано за леглото. Стаята вонеше. До горната част на леглото имаше кофа, наполовина пълна с повръщано. Скоро сестра Катерина щеше да я изнесе и почисти, но в момента събираше чаршафите с петна от диария в една кошница. Хелън Франсис беше гола. Всичките ѝ нощници бяха мръсни, а върху бялото ѝ бедро имаше петно, защото още не бяха я измили. Докторът дремеше на един стол. Беше толкова изтощен, че не чуваше животинското ръмжене и крясъци, които през последните пет часа пациентката му надаваше през стиснати зъби, докато се гърчеше и извиваше под въжетата. Луната освети широко отворените ѝ очи, които не мигаха и сякаш се рееха в пространството, с изключение на онези мигове, когато се обръщаха навътре — към трескавите сънища, които разтърсваха и измъчваха тялото на леглото. Само понякога в тях проблясваше съзнание, но бързо се затваряха, когато непоносимата болка в ръцете и краката караше тялото да се извива на дъга. Когато Катерина видеше това, спираше работата си и държеше главата на Хелън Франсис, готова да ѝ подаде кофата, защото след тези пристъпи неминуемо следваше повръщане. Това се повтаряше редовно и докторът, монахинята и Нели бяха свикнали да го очакват през последното денонощие. А някъде между съня и

будността, умът на Хелън Франсис се бореше да осъзнае какво ѝ се случва и да преодолее омразата, която изпитваше към мъчителите си и още повече към самата себе си.

Два дни по-късно Франк Деламер седеше в ресторанта със своите приятели търговци Лю Джинкай и Джин Шангуй. Откакто беше чул за загадъчното изчезване на стария Тан Дексин и слуховете, че е бил член на тайно общество и съдружник на Железния Ван, Лю беше престанал да подозира Джин и предишната им близост донякъде се беше възстановила. Храната, както обикновено, беше много вкусна, но Франк усещаше, че приятелите му са напрегнати. Непрекъснато му задаваха въпроси за разговора му с мандарина, който се беше провел тази сутрин.

— Ами, беше малко странно — каза Франк, наливайки си нова чаша топло оризово вино. — Сигурен съм, че и докторът мисли така, а той е бил на много повече аудиенции от мен. Явно, че обикновено докторът се виждал с мандарина насаме в покоите му, но днес ни отведеха в залата за аудиенции, която си беше направо страшничка. Вътре се мотаеха много неприятни личности, които докторът не беше виждал преди. Не приличаха на мазните чиновници, които сме свикнали да виждаме в ямена. Беше много странно.

Джин и Лю се спогледаха.

— Можеш ли да ни кажеш кои бяха те? — тихо попита Лю.

— Нямам представа. Грубияни — един-двама бяха облечени в овчи кожи и се облягаха на стената, сякаш мястото е тяхно. Представяте ли си, един от тях си чистеше зъбите с ножа. А пазачите изобщо не му обръщаха внимание.

— Мандаринът не каза ли нещо? — попита Джин. — Обикновено много държи на формалностите.

— Не, точно това беше странното. Той почти нищо не каза. Само седеше на подиума с безизразно лице и гледаше, сякаш му се иска да е някъде другаде, защото цялата работа ужасно го отегчава.

— Кой тогава проведе аудиенцията?

— Онзи отвратителен сенешал. Почти през цялото време говореше той. Неприятен тип. Мен ако питате, нещо му хлопа дъската.

Набрал е на християните. Непрекъснато опяваше, че създавали безредици и планирали престъпления.

Лю и Джин отново се спогледаха.

— Естествено още бяха шашардисани от проявата на стария Милуорд вчера. Не е изненадващо. Поведението му е доста странно дори за това сборище ексцентрици. Разбира се, казахме им, че той е маниак, че собствената му църква ще му надене усмирителна риза, но май не ни разбраха. Говореше с Еъртън сякаш той е планирал цялата работа и Милуорд е действал по негово нареждане. Докторът го прие спокойно, търпеливо повтори нашето мнение, но усещах, че е малко разстроен. Главно защото мандаринът изобщо не се намеси. И кой не би бил на негово място? — Той пресуши чашата и си наля нова.

— Казахте ли му за нападението над кервана ни? — попита Лю. — И за раните на господин Кабът?

— Да, накрая, когато сенешалът най-после спря да опява за християните. Всъщност не мога да се оплача. Казаха всичко, което трябваше. Нали знаете — колко съжालяват, колко неприятно е, че гост на тяхната страна бил нападател и ранен. Зададох няколко въпроса кога и къде е станало и колко души са ни нападнали. Помолиха ни да предадем поздравления на младия Том за смелостта му — това беше един от малкото пъти, когато мандаринът се обади — и че се надявал скоро да се възстанови. Обичайните приказки. Сториха ми се доста формални, а и не ми хареса, че онези главорези се усмихваха. Все пак, обещаха да разследват случая и да потърсят някакъв начин да ни компенсират, в зависимост от това, което разкрият. Повече не бих могъл и да искам.

— Спомена ли им подозрението ти, че са Боксьори? И странните униформи? — попита Лю.

— Това беше другото странно нещо. Не изглеждаха заинтересовани. Отхвърлиха идеята с думите, че всички били чували тези слухове и преди и че било под достойнството на виден съд като този на *ямена* да им обръща внимание. Докторът ги притисна, подчертавайки, че нападателите ни са били с жълти ленти на главите и са действали под строги заповеди, но сенешалът доста грубо му отвърна, че е много лековерен. Не сме ли се били сетили, че Железния Ван или който и да е бандитът, организирал нападението, не би могъл да облече хората си в подобни костюми заради слуховете, надявайки

се, че така ще ни уплаши още повече. Предполагам, че е възможно — завърши мрачно Франк и отново посегна към оризовото вино. — Би било доста хитро. Очевидно разбойниците, облеgnати на стените, също мислеха така. Смяха се, сякаш сенешалът се е пошегувал, само дето аз не разбирах какво му е смешното.

— Не пиеш ли прекалено, Де Фалан сяншен? — попита Джин, когато Франк направи знак на келнера да им донесе нова кана оризово вино.

— Предполагам — каза Франк. — Но имам нужда да се напия след последните няколко дни, които прекарах затворен в мисията. Еъртън е свестен човек, но ревниво пази скъпоценното си уиски, сякаш е светото причастие. А аз съм загрижен не само за горкия Том, който впрочем се възстановява бързо, но и за дъщеря ми, която е болна от някаква странна болест, за която никой нищо не може да ми обясни. Не ми е лесно.

— Съжалявам за дъщеря ти — каза Лю, след като отново погледна Джин. — От какво е болна?

— Казват, че било инфлуенца, но са много потайни. Може да е някаква женска болест и да се срамуват да ми кажат. Единствения път, когато ми позволиха да я видя, тя почти не говореше. Не знам какво ѝ става през последните няколко месеца. Нели я пази като квачка пиленцето си, а докторът влиза при нея със спринцовки в най-необичайни часове. Много съм притеснен за нея, приятели. — Лицето на Франк се бе зачервило, а очите му — овлажнени от жал. — Изглежда ужасно.

— Казаха ли ви нещо за другия англичанин, Ма На Си сяншен? — предпазливо попита Лю.

Франк изненадано вдигна поглед.

— Не. Какво общо има той? — попита недоумяващо.

— Може би нищо, Де Фалан, но след нападението на онзи луд над Двореца на небесната наслада, много слухове се носят из града. Снощи с лао Джин бяхме там и някои от момичетата се поотпуснаха. Разказваха ни странни истории за Ма На Си и... някаква чужденка, която редовно го посещавала в павилиона му.

Лицето на Франк ту бледнееше, ту руменееше.

— Не знам за какво намекваш, приятелю — изръмжа той.

— Моля те, Де Фалан, не ми е приятно да ти го кажа. С Джин дълго обсъждахме въпроса, преди да се решим да ти го кажем. Правя го, само защото, от това може би зависи нечий живот.

— Продължавай — каза студено Франк, наля си чаша от новата кана, пресуши я и отново я напълни.

— Де Фалан сяншен — каза тихо Джин, — чул ли си, че по време на нападението на християните в Двореца на небесната наслада, едно от момичетата е избягало?

— Не, не съм чул нищо подобно — каза Франк — и ще ти бъда благодарен, ако не сменяш темата.

Джин продължи невъзмутимо.

— Момичето било Фан Имей. Може би си я спомняш. Беше близка приятелка на някогашната ти компаньонка Шен Пин.

— Май си я спомням. Какво е станало с нея?

— Фан Имей имаше специално положение в дома. Беше постоянна любовница на майор Лин Фубо, който оглавява армията на мандарина. Казаха ни, че майор Лин, който се върнал вчера от провинцията, побеснял от гняв, че я е изгубил и се закълел, че ще отмъсти на виновника.

— Браво на него — каза Франк. — Но все още не мога да разбера накъде биеш.

— Носят се и други слухове, Де Фалан — поде историята Лю. — Казват, че не само Фан Имей избягала по време на безредиците. Шепне се, че в дома имало бяло момче, може би сина на пастор Милуорд, което държали заключено в една от стаите на горния етаж и предлагали само на специални клиенти. То също е изчезнало.

— Ама че глупости! — избухна Франк. — Всички знаят, че момчето беше убито от бандити и убийците му бяха екзекутирани. А и какво общо има това с дъщеря ми?

— Ако е вярно, Де Фалан, дъщеря ти може да е в опасност, защото се смята, че именно Ма На Си е помогнал на Фан Имей и момчето да избягат.

— Ето пак, няма ли да ми кажеш направо? Какво е станало между Ма На Си и моята Хелън Франсис?

— Ако е вярно, че Мама Лиу и синът ѝ са държали момчето в дома, те ще направят всичко във властта си, за да унищожат доказателствата и да елиминират всеки, който би могъл да ги обвини.

Иначе ще ги осъдят за отвлечане и още по-тежки престъпления. Естествено е да заподозрат Ма На Си и всички, които са му близки. А това със сигурност включва дъщеря ти, която е посещавала Ма На Си — съжалявам, стари приятелю, но това е сигурно. С Джин проучихме нещата много щателно. Боя се, че е възможно дори тя да е бременна от него. Уви, твоят разказ за странната ѝ болест само потвърждава подозренията ни.

Джин и Лю погледнаха съчувствено Франк. Лицето му беше изкривено от болка и той нямаше сили да проговори.

— Рен Рен също се върна тази сутрин в Шишан. Сега и той знае за случилото се. Не мога да ти опиша колко опасен е този младеж. Повярвай ми, той няма да се спре пред нищо.

— И защо трябва да се боя от хлапе като Рен Рен? — прошепна Франк.

— Защото той вече разполага с много власт. Чух, че е добил голямо влияние сред Черните тояги. Говори се и че предвожда отряд Боксьори. Ако времената бяха нормални, властите щяха да се разправят с него, но ситуацията се влошава, както сам си разбрал, когато си бил при мандарина тази сутрин. Не е ли странно, че той не е говорил? И че в ямена е имало непознати хора. Боя се, че ни предстоят тежки времена.

— Искаме само да те предупредим, Де Фалан — обади се Джин. — Все още имаш време да вземеш дъщеря си и господин Кабът и да напуснеш Шишан. Може би трябва да предупредиш и останалите чужденци. Ние сме ти приятели и горещо ти препоръчваме да го направиш. Аз вярвам, че Боксьорите представляват реална заплаха, каквото и да казват хората, и че скоро ще дойдат в Шишан. Ако стане така, заповедите на мандарина вече няма да имат сила. Всеки чужденец — и приятел на чужденец — ще бъде в смъртна опасност. А сега Рен Рен има и мотив да се отърве от теб и семейството ти. Ако Боксьорите дойдат в Шишан, той и подобните му ще разполагат с огромна власт.

— Не се боя от него — изръмжа Франк.

Лю погледна към Джин, който кимна.

— А би трябвало, стари приятелю — каза той. — Рен Рен вече уби един човек, когото ти обичаше.

— За какво говориш?

— Сърцето ми се къса да ти го кажа и се надявах да ти го спестя, но е почти сигурно, че е убил твоята Шен Пин. Надявах се никога да не разбереш.

Франк го гледаше ужасен.

— Тя не се е върнала в провинцията, както ти казах. Била е бита и измъчвана от Рен Рен, защото посмяла да се влюби в теб и се обесила, когато Мама Лиу успяла да те убеди, че не ти е била вярна. Но Рен Рен е виновен за смъртта ѝ толкова, колкото и ако сам беше надянал примката на врата ѝ. А може и да го е направил. Съжалявам, приятелю.

Франк се опита да каже нещо, но не успя. По бузите му се стичаха сълзи. Той попи лицето си с една салфетка, подсмръкна, стана, отново седна и изстена като смъртно ранен човек. После се спусна към вратата.

Лю и Джин се опитаха да го задържат, но той ги отблъсна.

— Съжалявам, господа — промърмори той през хлипанията. — Малко съм неразположен.

Двамата китайци се върнаха на масата. Спогледаха се, но никой не проговори.

Най-последно, след дълга пауза Лю Джинкай се обади:

— Де Фалан си забрави шапката.

— Горкият Де Фалан — каза Джин.

— Горките ние — каза Лю Джинкай след нова дълга пауза.

Когато Франк излезе от ресторанта, нямаше ясна представа какво ще прави или къде ще отиде. Заклати се обратно към шума, блъсканицата и отровната смрад на главната улица. Мулетар, който караше тежко натоварена каруца, му извика да се отдръпне и Франк отскочи, стъпвайки в локва конска пикня и животински изпражнения, които изцапаха черните му лачени обувки. Още беше в утринното си облекло, с което беше се явил в ямена. Горещото слънце напече непокритата му глава, трябваше да присвие очи, защото блестящо бялата светлина му пречеше да различи какво става наоколо. Не беше осъзнал колко много е пил и колко е объркан. Минувачите го гледаха намръщено или се усмихваха с любопитство на зачервения чужденец, който се олюляваше на сред улицата.

Франк не знаеше къде се намира, но не му пукаше. В ума му се въртеше един образ: усмихнатото лице на момичето, за което почти не беше мислил през последните няколко месеца, но чиито весели очи сега иронично му се присмиваха като тесни цепчици над познатите плоски скули и чиято голяма уста с бели зъби беше отворена и сякаш го укоряваше.

Споменът за нея прониза сърцето му и кръвта му мощно запулсира, почти задавяйки го от скръб и разкаяние. И други образи се появиха в съзнанието му — ярки и живи, сякаш ги гледаше на кино: разговорът му с мама Лиу, жестоката ѝ усмивка, докато си играеше с перлите и разбиваше сърцето му с безмилостното описание на изневерите на Шен Пин; ужасните думи, които вече знаеше, че са били лъжи и на които само някой наивен глупак като него би могъл да повярва; злорадата усмивка на сина ѝ, когато отчаян излизаше през вратата; дългата нощ, която бе прекарал на бюрото си; бутилката уиски, хартията и мастилницата пред него, безсърдечното писмо, подпечатало съдбата на любимата му. Думите на Лю Джинкай пронизваха мозъка му като обвинения, изречени от Фуриите: „Посмяла да се влюби в теб... обесила се, когато Мама Лиу те убедила, че не ти е била вярна.“

Франк вървеше слепешком по главната улица, без да забелязва хората, които трябваше бързо да се отдръпват от пътя му. Друг образ го преследваше — лицето на милата му Шен Пин, обезкървено и изпито, увиснало на въже в тъмна стая и безжизнените ѝ очи, които го обвиняваха за слепотата му.

Без да го е решил съзнателно, той зави по една празна алея. Вонята на откритите канавки, съчетана с ефекта от пиенето, го накара да повърне. Коленичил, заровил ръце в мръсотията, той захлипа и тежкото му тяло се разтресе от безпомощна мъка.

После си спомни другите думи на Лю в ресторанта: „Била е бита и измъчвана от Рен Рен... Рен Рен може и да е надянал примката на врата ѝ.“ И макар все още да се чувстваше виновен, че я е предал, внезапно го обзе гняв. След повръщането главата му се беше прояснила донякъде и той вникна в пълния ужас и значение на тези думи. Бита и измъчвана. Измъчвана? Неговата Шен Пин измъчвана? Бита? Сега умът му беше завладян от злорадо усмихнатото, надупчено

от белези лице, което го гледаше подигравателно, дъвчейки семки от пъпеш, които изплю в краката му.

— Рен Рен! — изсъска той, все още на четири крака пред канавката. Виждаше в мътната вода омразното му отражение, а не своето лице. — Ще те убия — закани се той почти с наслада, — след като те разкъсам парче по парче.

Тромаво се изправи на крака и залитна, преди да запази равновесие.

— Ще те разкъсам! — изрева той срещу празната алея. — Парче по парче.

Все още беше объркан и не знаеше къде се намира, но решението да похлопа на вратите на Двореца на небесната наслада и да извие врата на врага си го тласкаше напред — в обратна посока, на онази, от която беше дошъл. От алеята той зави по друга малка уличка, потънал в мислите си. Част от съзнанието му напомняше, че трябва да отмъсти не само на Рен Рен, но и на Манърс, който беше опозорил дъщеря му.

— Всичко с времето си — промърмори той в гнева си, защото образът на младежа от вертепа все още изпъкваше най-ярко в паметта му.

Той не забеляза малката групичка, която препречваше края на уличката. Бяха облечени в сините туники на занаятчийци и сякаш наблюдаваха някакво представление, макар Франк да не разбираше какво. Единственото, което видя, беше, че му препречват пътя към Двореца на небесната наслада и трябва да си пробие път.

Разблъска с тяло и лакти тълпата. Хората бяха толкова изненадани, че се отдръпваха от пътя му. Изведнъж се оказа срещу атлетичен младеж, който правеше демонстрация на бойни изкуства. Нещо в облеклото му — жълтата лента на главата, туниката с десен на тигрова кожа, червеният пояс — му беше смътно познато, но Франк не искаше да мисли сега за това. Единственото му желание беше да приключи с Рен Рен. От друга страна, когато червендалестият чужденец се озова, залитайки, наред кръга, младежът сложи ръце на кръста си и му препречи пътя.

Франк нетърпеливо се опита да го заобиколи отдясно, но той отново застана пред него. Същото се повтори, когато понечи да мине от лявата му страна.

Чу смях и дюдюкания от занаятчиите, но младежът го гледаше нетрепващо.

Франк понечи да го удари с бастуна си, но осъзна, че не го носи. Последва нов смях, когато ръката му напразно се повдигна и спусна. Младежът не сваляше поглед от лицето му.

— Достатъчно — изръмжа Деламер. — Махни се от пътя ми.

Китаецът не помръдна.

Този път Франк тромаво замахна с юмрук към лицето му. Младежът пъргаво се снижи и отбягна удара, а Франк залитна, изгубил равновесие. Зяпачите отново се разсмяха.

С яростен рев Франк се спусна напред, разпервайки ръце, за да сграбчи нахалника и да го отстрани от пътя си. В този момент китаецът отстъпи, бръкна в гънките на туниката си и извади украсена с пискюл брадвичка, грациозно я подхвърли във въздуха и със замах отдолу я заби в гърдите на Франк.

Този път зяпачите не отрониха и звук. Деламер погледна кръвта върху бялата си риза, сякаш я изучаваше. Може би забеляза, че цветът ѝ е като аления пискюл на брадвичката. С мъка вдигна ръка към оръжието, което нелепо стърчеше от гърдите му. То се изплъзна между скованите му пръсти, от устата му рухна кръв и той падна по лице.

За миг тълпата замря около тялото. После един по един всички побягнаха. Боксьорът изчака, може би се чудеше дали не трябва да вдигне тежкото тяло и да си вземе оръжието. Но после размисли, взе торбата си и с леки стъпки изчезна по една от съседните улици.

Кървясалите очи на Франк гледаха яростно към улицата. Скоро мухите започнаха да бръмчат около лепкавата съсирваща се течност, изцапала мустаците и брадичката му, която се стичаше в пясъка.

ГЛАВА 13

„Чужденците се крият зад стените си, но ние не се боим.“

Хер Фишер седеше на масата с картите и си повтаряше наум какво би било по-добре да каже при тазсутрешната си среща с Манърс, когато се беше вбесил. Мислите, които се въртяха в главата му, бяха черни като съдържанието на голямата кафена чаша, което разбъркваше с лъжица.

Предишната нощ почти не беше спал. Цял ден се беше тревожил, защото влакът от Тиендзин не беше пристигнал. Едва към два сутринта се бе отказал от бдението и се бе прибрал в палатката си. Беше събул ботушите си и облякъл нощницата на червени райета, но едва хъркането му бе започнало да разрошва бакенбардите му и да люлее ритмично пламъка на свещта върху нощното шкафче, когато се бе пробудил от свирката на локомотива и съскането на парата. Часовникът му показваше петнадесет часа и двадесет и две минути закъснение.

Полумъртъв от изтощение, инженер Бауърс несвързано му бе обяснил, че причината за закъснението били препятствия по линията и тълпи ядосани селяни, които хвърляли камъни. Нямахше смисъл да разпитва намусения брадатко в това състояние, затова Фишер го беше изпратил да спи. Беше изключително впечатлен от професионализма му. Въпреки умората, Бауърс беше прекарал още двадесет минути в маневри, за да размени местата на локомотива и вагона на кондуктора. Така на сутринта, когато трябваше да поеме обратно към Тиендзин, всичко щеше да бъде готово и композицията за пореден път щеше да изпълни с гордост сърцето на педантичния хер Фишер.

Във влака имаше малко пътници. Китайците събраха бохчите си и изчезнаха в нощта. Американският мисионер Бъртън Фийлдинг, единственият пътник в първа класа, също беше неразговорлив и пое

набързо към мисията на Еъртън в каруцата, която го чакаше от предишния ден.

Фишер и Чарли бяха огледали локомотива и вагоните на светлината на фенера, бяха заключили вратите на купетата и проверили спирачките, а после откачиха локомотива, преди да угасят огъня в пещта. Небето беше обагрено в бледооранжево, когато привършиха със задълженията си.

Точно когато се връщаше, за да се обръсне и измие, видя Манърс да излиза от палатката си, следван от европейче с рошава коса и китайка в елегантна синя роба. Хер Фишер не беше глупак и се гордееше с острата си наблюдателност и аналитични способности — задължителни качества за един главен инженер. Освен това смяташе, че е достатъчно обективен, за да гледа фактите в лицето. Един-единствен поглед му беше достатъчен, за да прецени ситуацията, а когато огледа детайлите по-отблизо, подозренията му се потвърдиха. Окончателното доказателство беше гримът на жената и сложната ѝ прическа, в която бяха вплетени украшения. Професията ѝ не можеше да му стане по-ясна, дори ако носеше табелка с надпис. Момчето също имаше следи от грим около очите и беше облечено с бродирана копринена пижама! За миг той се бе зачудил как едно чужденче с такива наклонности бе попаднало в Шишан. После смътно си спомни, че Чарли му бе разказвал за контрабандата на хора в Шанхай и южната част на Китай. А и Манърс беше способен на всичко — колкото должно и порочно да беше то. Хер Фишер си придаде изражение, с което смяташе, че наподобява Катон или Цицерон. Раменете му се вдървиха, докато подготвяше своя суров и тъжен укор, но преди да успее да проговори, Манърс, който очевидно не изпитваше вина, разкаяние или неудобство, че е бил разкрит, повдигна шапката си.

— Добрутро, Фишер — поздрави той шеговито. — Чудесен ден за езда, не мислите ли? Виждам, че влакът е пристигнал. Това е хубаво. Имам пътници за вас.

Кулата от достойни реплики, която Фишер бе построил в ума си, се срути и вместо нея от устата му се изля порой от обвинения и оплаквания. Как смее господин Манърс да се държи така безсъвестно? Не го ли е срам? Не го ли е грижа за името на семейството му? Беше поискал обяснение за последната му проява. Разбирал, че англичанинът е покварен, но досега не бил водил любовниците си в

лагера. Да не споменаваме гримираното момче, този Ганимед! Било ясно, че тримата са прекарали нощта заедно в палатката, позорейки морала, цивилизованото поведение и правилата на железопътната линия. Манърс не можел да го отрече. Хер Фишер го бил заловил в компрометиращо положение...

— Имате много цинично въображение — беше му отвърнал Манърс с отвратителна студенина. — Ако се вгледате по-отблизо, ще видите, че на земята пред палатката има две походни легла. Хирам прекара нощта на едното от тях, а аз — на другото. При това съвсем спокойно, бих добавил. Мисля, че дължите на гостите ни извинение, приятелю.

И после нагло му беше представил онези създания — така официално, все едно се намираха на коктейл — като своите приятели госпожица Фан Имей, която се подготвяла да пътува за Тиендзин, и мастър Хирам (не каза фамилията му), неин придружител.

— Възнамерявах да ви обясня всичко това по-късно — беше продължил той, без да се смущава от неодобрението, изписано на лицето на хер Фишер. — Убеден съм, че когато ви опиша обстоятелствата, ще разберете, че е нужно да бъдем дискретни и ще пожелаете да им помогнете също като мен.

— Дискретност ли, господин Манърс? — В яда си хер Фишер беше прибягнал до сарказъм. — Заради вашите любовници? Може би ще поискате и да им осигуря частен вагон във влака? Със завеси и двойно легло?

— Не съм споменавал нищо за това и не смятам, че нито е времето, нито мястото, на което да говорим по въпроса. Струват ми се малко уморен, хер Фишер, а обещах на приятелите си да ги заведа на езда. Ще ви се обадя по-късно, когато сте по-спокоен.

В този момент хер Фишер окончателно си беше изпуснал нервите.

— Да, ще си поговорим по-късно, господин Манърс! — беше изкрещял той. — Отидохте твърде далеч. Не става дума само за тези ужасни хора. Още от самото ви пристигане тук, ми се подигравате и се отнасяте с презрение към компанията, която ви е дала работа. Нещо повече — изобщо не вършите нищо. Вие сте... — Умът му се беше напрегнал да измисли подходяща дума, с която да изрази презрението

си. — Вие сте пътник, господин Манърс. Ще пиша на борда веднага. Уволнен сте, господин Манърс. Уволнявам ви, чувате ли ме? Още сега!

— Тогава няма да възразите да заведа приятелите си на езда — беше се усмихнал Манърс.

А после беше поел към конюшните, следван от придружителите си, които бяха изгледали хер Фишер с нервно любопитство, докато минаваха край него.

Щеше да уволни Манърс, реши Фишер, докато бъркаше кафето си. Не го интересуваеше чие протеже е. Щеше да отнесе въпроса на най-високо равнище. Дори ако впоследствие се наложеше самият той да подаде оставка. Това беше непростимо! Този човек му беше подчинен, а той нямаше представа къде се губи по време на дългите си посещения в града. Беше убеден, че каквото и да обсъжда Манърс с мандарина, то не е от полза за железницата. Дори се съмняваше, че двамата поддържат връзка. По-скоро подозираше, че Манърс си губеше времето в онзи скандален бордей, където веднъж беше имал наглостта да заведе горкия Чарли.

Не можеше да разбере защо изобщо управителният съвет на железопътната компания беше изпратил Манърс в Шишан. Подозираше, че зад цялата работа се крие нещо ориенталско — взаимни услуги или някоя интрига. Каквато и да беше причината, беше отвратително, че използваха него, Фишер, макар и несъзнателно, за своите машинации. Той, слава богу, беше обикновен инженер с определени задължения, бюджет и график, който да спазва. Щеше да изпълни професионалните си задължения и нищо повече.

„От тук нататък — нищо повече — каза си той. — Баща ми може и да не е член на парламента, но аз знам какви са задълженията ми и имам достойнство.“

Хер Фишер отпи голяма глътка кафе и си опари езика. Това не поправи настроението му и когато Чарли нахлу в палатката, той му изкрещя да излезе и да почука като цивилизован човек — нещо, доста нетипично за него.

Чарли не му обърна внимание. На лицето му липсваше обичайната ирония или хумор. Втрещеният поглед и тръпнещите устни говореха, че е ужасно уплашен. Но гласът му беше спокоен, очевидно беше мобилизирал цялата си сила и самоконтрол.

— Трябва да дойдете, хер Фишер. Работниците... Има стачка и аз не мога да се справя.

Това накара германеца да скочи и всички мисли за Манърс тутакси изчезнаха от ума му.

— Какво правят в момента? — бързо попита той.

— Някои хвърлят камъни по влака. Други свалят релсите към моста.

— По-добре тях, отколкото онези към тунела и Тиендзин. Кой ги води?

— Надзирателят Чжан Хаобин.

— Лао Чжан? Но той не е размирник.

Фишер тръгна към вратата. После размисли, върна се до бюрото, извади револвер от чекмеджето и го пхна в колана си. Взе ловната пушка и няколко патрона от полицата на стената.

— Можеш ли да стреляш с това? — попита той Чарли. Китаецът поклати глава с отвращение. — Тогави ги занеси в палатката на господин Бауърс. Ако спи, събуди го и му кажи да дойде веднага при мен. Ще те чакам тук. Побързай.

Чарли веднага тръгна. Хер Фишер внимателно огледа палатката. Сгъна няколко документа и коленичи пред металния сейф, за да набере комбинацията и да го отвори. Прибра ги вътре, после измъкна пачка американски долари, които сложи в джобовете си. Най-накрая посегна към черната тетрадка, в която педантично водеше сметките и след като отпра кориците ѝ, успя да я прибере във вътрешния джоб на сакото си. Заклучи сейфа, грабна друга пушка и кутия с патрони от полицата и решително се насочи към вратата.

Тишината му се стори зловеща. Не се чуваше нито един от обичайните звуци в лагера. От палатката си виждаше линиите и моста. Тълпа кулита и носачи на пръст се бяха събрали, без някаква явна цел. После забеляза, че повечето от тях наблюдават няколко от железопътните работници, които под заповедите на Чжан Хаобин удряха с железни пръчки релсите и траверсите. Дрънченето на метала ясно отекваше в тихия утринен въздух, но освен него не се чуваше никакъв друг шум. Нямаше и помен от шумната врява на разярена тълпа работници, които крещят проблемите и исканията си. Зад палатките отдясно се виждаше коминът на локомотива. Оттам също се чуваха удари на камъни по метал, но освен него цареше пълна тишина.

Озадачен, той се зае да пълни револвера и пушката. След няколко минути Чарли се върна с Бауърс, който изглеждаше нелепо официален в синьото си сако с медни копчета и високата шапка с козирка. С пушката, праметната през рамо, изправената стойка и мрачното си лице, той заприлича на хер Фишер на полицаи.

— Браво, Бауърс. Добре ли спа?

— Нормално, сър — отвърна мъжът.

— Значи си готов да ме придружиш, за да си поговорим с онези хулигани там?

— Ще бъда доволен, ако успеем да им попречим да повредят локомотива ми.

— Отлично — каза хер Фишер. — Ще се поразходим заедно, ја? Хайде, Чарли, води ни.

Тримата бавно заслизаха по хълма. Чарли уплашено се оглеждаше.

— Никой ли не е на наша страна? — попита Фишер тихичко китаеца.

— Не и този път. Всички са срещу нас по свое желание или по принуда.

— Разбирам. И кой ги принуждава?

— Не мога да разбера. По-рано, когато имахме проблеми, можех да разговарям с тях. Поне слушаха какво им говоря. Този път ме замериха с камъни, когато се опитах да се доближа.

Бяха стигнали до тълпата, която се раздели, за да пропусне въоръжените мъже. Гледайки лицата от двете си страни, хер Фишер не долови признаци на явна омраза. Имаше кикот, намръщване и шепот, някои от младите работници се бяха съблекли до кръста и стояха заплашително изправили рамене, но те не бяха много. Набръчканите лица ги гледаха безизразно, някои мрачно, но повечето с явно любопитство. Зърна и няколко усмивки, тук-там дори му кимнаха. Фишер усети, че отвръща на един-двама от ветераните, които му се усмихнаха.

„Много интересно“, помисли си той. Явно ставаше дума за стачка и това беше тревожно, особено щом всички работници участваха в нея, но не се чувстваше заплашен лично. В атмосферата се усещаше напрежение, но не и обичайното озлобление, което той

свързваше със стачките. Във всеки случай му беше ясно, че ако положението се влоши, силите са неравни.

— Къде са хората на господин Бауърс — инженерите и стюардите, които пристигнаха снощи с влака? — попита той Чарли.

— Скрили са се в палатката си. Не пожелаха да излязат, дори когато господин Бауърс ги заплаши.

— Вярно ли е това, Бауърс?

— Да — беше лаконичният отговор.

— Тогава, господа, изглежда сме сами — каза той весело, макар да усети, че стомахът му се свива и произнесе наум всички молитви, които помнеше, чудейки се коя ли е най-подходящата за тези обстоятелства.

Последните работници се отдръпнаха пред тях и те се озоваха срещу надзирателя — небръснат мъж със сива плитка и честно лице, с обичайното меланхолично изражение. Когато тримата пристъпиха върху насипа с релсите, работниците, които ги трошаха, замръзнаха с лостовете във въздуха и въпросително погледнаха Чжан Хаобин.

— Хайде, момчета — каза надзирателят тъжно, — починете си малко.

Той се обърна към хер Фишер, търпеливо очаквайки думите му.

— Господин Чжан — учтиво започна германецът, — май ви прекъснахме.

Чарли преведе.

— Няма нищо — промърмори Чжан.

— Мога ли да попитам какви са причините да унищожавате хубавата ни линия? Особено вие, които дълги години полагахте тежък труд и се гордеехте с нея.

Чжан мрачно наведе глава, но когато я повдигна, погледна хер Фишер право в очите. Първото изречение промърмори бавно, но после набра увереност и извиси глас, за да го чуят и работниците наоколо.

— Казва, че наистина са работили усилено, но това било преди да разберат, че са измамани и че е грешка да се строи тази линия за чужденците и предателите — преведе Чарли. Говореше студено. Гневът му беше взел връх над страха и на бузите му горяха червени петна. — Казва, че той и неговите хора нямат нищо против вас, господин Фишер, защото сте се държали почтено с тях. Нито против господин Бауърс. Но имат заповеди от новите сили — не знам кого има

предвид — да унищожат магията на чужденците. Затова разрушават железопътната линия.

— Кажи му, че намирам аргументите му за интересни, но не знам в Китай да има ново правителство, нито промяна на политиката на управителния съвет на железопътната компания. Че съм изненадан, задето говори за линията по такъв суеверен начин.

Чжан внимателно изслуша превода на Чарли и спокойно отговори. Думите му разгневиха помощника, който рязко му отвърна. Работниците около Чжан започнаха да мърморят, но надзирателят вдигна ръце във въздуха, за да ги накара да замълчат. Когато отново заговори, гласът му беше твърд и уверен, но онова, което каза очевидно разгневи Чарли още повече. Хер Фишер бързо докосна ръката му.

— Само ми преведи, Чарли. Бъди добро момче.

— Този ужасен човек говори с неуважение за управителния съвет на железопътната линия и обвинява негова светлост министър Ли Хун-чан в предателство спрямо Драконовия трон. Казах му, че ако има предатели, те са яйца на костенурка като самия него и онези, които саботират преустройството на страната ни.

— Много смела постъпка, Чарли, но при сегашните обстоятелства предлагам да бъдем малко по-умерени в думите си. Какво друго каза?

— Обясни, че изпълнява заповеди, които получил от *ямена*. Знам, че това е лъжа. Той и хората му слушат невежите селяни, които се опълчват срещу модерната цивилизация и искат да унищожат всичко хубаво в страната ни.

— Въпреки това, Чарли, задръж мнението за себе си и само превеждай. Кажи на господин Чжан, че като отговорник на този участък от железопътната линия искам да видя писмена заповед. И че ако мандаринът е получил такива нареждания, би трябвало да изчакаме да ни ги донесат, преди да предприемем действия, за които по-късно може да съжаляваме. Кажи му, че засега няма щети, повтарям, няма щети и че с уважение го моля да нареди на хората си да спрат работа, докато положението не се изясни. Това е разумно, нали?

Чарли преведе с нежелание и хер Фишер усети, че тонът му все още е враждебен. Чжан Хаобин кимаше при всеки аргумент на

германеца, после се обърна да се посъветва с неколцина от работниците наоколо. Започна оживена дискусия.

— Какво казват?

— Това е предателство — изсумтя Чарли. — Говорят за Боксьорите — Юмруци за хармония. Изглежда, снощи някой от тях е посетил лагера. Не друг, а самите богове им били наредили да направят това — саркастично каза той.

После се заслуша, защото Чжан явно беше постигнал някакво съгласие с хората си и отново проговори.

— Както си и мислех — каза Чарли. — Чисто суеверие. Твърдят, че имали заповеди от сила, която е по-висша дори от временните власти. Боговете слезли, за да разговарят с тях, представяш ли си? Как можели да не им се подчинят! Но продължава да настоява, че *яменът* е напълно съгласен с тези нареждания от небето. Един от тези акробати, които се правят на богове, им показал меморандум с печата на мандарина. Голям смях, нали?

— Ще чакаме ли, докато ни покажат меморандума?

— Не, за тях заповедите на боговете са достатъчни. Ей сега ще ги питам кой бог е по-велик от императора на Драконовия трон, който ежедневно поддържа връзка с Нефритения император на небето. И ще им напомня, че неподчинението е предателство.

— Недей, Чарли — каза Фишер, но не успя да го възпре.

Тълпата нададе още по-силен рев и този път Чжан не се опита да я усмири. Само изкрещя нещо в отговор, а Чарли се изсмя.

— Казва, че самият Нефритен император бил един от боговете, които слезли в лагера на кулитата снощи и че го чул със собствените си уши.

После Чарли изрева няколко думи, които хер Фишер разбра.

— Лъжец! Предател! Яйце на костенурка!

Германецът с ужас видя как от тълпата излетя голям лост и удари Чарли по главата. Стори му се, че всичко става невероятно забавено. Понечи да вдигне пушката, но ръцете му бяха притиснати зад гърба. Чу изстрел. Явно Бауърс се беше оказал по-бърз от него, но не — той също беше обезвреден. Докато стоеше притиснат между двама яки земекопачи, той зърна струйка кръв, която се стичаше към черната му брада. После видя как лостовите се издигат и спускат, издигат и спускат. Стори му се, че има халюцинации. Определено виждаше как

усмихнатото лице на Чарли се издига над групичката хора, които се опитваха да го убият. Но когато се извиси още по-високо във въздуха, Фишер осъзна, че го бяха обезглавили и забили главата му на един от лостовете.

Сега вече чу мощния рев на тълпата, който разкъса тишината.

Не можеше да отмести поглед от главата на Чарли, която се клатеше на върха на лоста, сякаш беше жива. Сякаш младият му помощник се беше успокоил и сега устните му отново сипеха някоя от ироничните си забележки за суеверието и глупостта на сънародниците му. Внезапно Фишер осъзна, че не езикът му се движеше, а светлината се отразяваше от кръвта, която се стича от отворената уста. Чу настойчив глас в ухото си и осъзна, че надзирателят Чжан Хаобин му говори нещо, но не можеше да разбере думите му. Човекът кимна с израз на меланхолично разочарование. Затвори очи, сякаш се опитваше да си припомни нещо, после каза на развален английски.

— Ти, господарю отива лагер. — После се почеса по темето, сякаш да се сети за правилната дума. — Приятел — и той посочи първо гърдите на Фишер, а после своите.

Първата реакция на германеца беше гняв. Как смееше този надзирател да се нарича негов приятел? Той току-що беше позволил на хората си да убият най-добрия приятел, когото някога беше имал. С разкривено от гняв лице той изрева и се опита да се изтръгне от ръцете на работниците, за да им отмъсти с нокти и зъби... После си спомни за Бауърс и отчаяното им положение. И осъзна, че разтревоженото лице пред него, което мърмореше „приятел“, е на човек, който наистина иска да им помогне.

— Правете каквото искате — промърмори той и престана да се бори с онези, които го държаха, задавен от непоносима мъка по Чарли. Не усещаше грубите, но внимателни ръце, които насочваха него и Бауърс извън тълпата нагоре по хълма към палатката, от която бяха излезли.

Познатият вид на масите и картите го върна в реалността и му напомни за дълга му. Съвестта му говореше, че е инженер и че трябва да направи нещо практично. Решението да почисти и превърже раната на слепоочието на Бауърс беше лесно за изпълнение. Но той с тревога осъзна, че не може да измисли какво да прави след това, както и колко много бе разчитал на Чарли за всички въпроси, свързани с китайците.

Без него дори не можеше да говори с тях. Беше по-зле от глухоням. Затворник в собствената си палатка, хер Фишер внезапно разбра, че единственият човек, който може да му помогне, е не друг, а Манърс.

Ездата не постигна успеха, на който Хенри се бе надявал. Красивите гледки не бяха достатъчни, за да изкарат момчето от черупката му. Хирам седеше на коня си, без да забелязва местата, през които минаваха. Фан Имей се бе опитала също да помогне, разказвайки за екскурзията, на която я завел баща ѝ като дете. Как изброявал имената на всички цветя и храсти и с какви движения на четката се изобразяват. Как баща и дъщеря по-късно тичали по пътеката, имитирайки гласовете на различните птици, които и тогава се носели над полята. Хирам само беше кимнал, но тънките му устни останаха свити, а безизразните очи на бялото лице сякаш виждаха единствено кошмарите, които продължаваха да го тормозят. След известно време и Фан Имей се отдаде на меланхолични спомени. Излетът на реката премина мълчаливо.

Докато яздеха обратно, Хенри се беше опитал да ги развълнува с перспективата за новия им живот в Тиендзин. Щеше да им даде препоръчително писмо до приятеля си Джордж Детринг, управител на хотел „Астор Хауз“, който да ги настани в един от най-хубавите апартаменти и да се грижи за тях, докато Манърс приключи работата си в Шишан. После щеше да се присъедини към тях и да им купи къща в града. Това щеше да стане скоро. Работата му с майор Лин беше на привършване. Междувременно Детринг щеше да помогне на Хирам да се запише в някое престижно училище. Като приятели на Манърс, към тях щяха да се отнасят с уважение. Фан Имей, пошегува се той, можела дори да се разхожда с английските дами в парка „Виктория“, а те щели да я гледат над ветрилата си, представяйки си, че е екзотична принцеса, заточена в Тиендзин след някоя мистериозна дворцова интрига.

Но шегата му не предизвика смях.

Фан Имей изглеждаше още по-тъжна. Споменаването на английските дами само ѝ беше напомнило за Хелън Франсис. Не си правеше илюзии какъв би бил животът ѝ като любовница на чужденец. И двете раси щяха да я презират, а някой ден той щеше да ѝ се насити.

Чудеше се дали вече не е така. През последните две нощи в непознатата палатка тя бе лежала будна, очаквайки го да дойде при нея, копнеейки за защитата на прегръдките му, макар да знаеше, че не я обича като червенокосото момиче. Не разбираше защо той беше останал отвън на леглото до Хирам. Беше си казала, че сигурно е защото Ма На Си е загрижен за момчето и не иска да го остави само с демоните му. Това би било типично за човек с неговата щедрост и благородство. Не смяташе, че ѝ дължи нещо. Беше изпълнил своята част от уговорката, дори повече. По-скоро тя му дължеше живота си, стига той да пожелаеше да му се изплати. Нямаше нищо по-лошо от ада, от който я беше измъкнал. Ако останеше жива, щеше да спазва неговите условия. Дори ако направеше онова, с което я заплашваше — да я освободи.

Междувременно тя можеше да му помага да се грижи за момчето. Тъй като също беше жертва на Рен Рен, поне това умееше. Вярваше, че може да го накара да се отпусне — беше успяла веднъж, докато се грижеше за раните му, след като японецът го беше пребил. Знаеше, че в момента то страда, знаеше и защо. Сети се за първите си нощи в Двореца на небесната наслада след изнасилванията, побоите и другите унижения, които не желаше да си припомня. Отново се почувства като дете, което не разбира защо е било изоставено и изпитва вина и самоомраза, защото всяко дете смята, че заслужава злините, които му се случват. Пак преживя най-големия срам — усещането, което познават само измъчваните и прокълнатите, който не можеше да бъде излекуван от времето. Познаваше любовта на измъчвания към мъчителя му, дори когато му причинява болка. Тази ужасна близост, от която се боиш и за която едновременно копнееш. Разбираше срама на Хирам, защото самата тя го бе изпитала — те и двамата бяха любовници на Рен Рен и дълбоко в себе си споделяха един и същ срам.

Преминаха мълчаливо през оживената от летни шумове местност, всеки потънал в собствените си мисли. Затова не забелязаха тишината в лагера и едва когато нито един коняр не излезе да ги посрещне от конюшните, Хенри усети, че нещо не е наред.

— Хирам — каза той, — остани тук и се грижи за Фан Имей. Ако не се върна до десет минути или усетиш, че нещо не е наред, искам да се качите на конете и да яздите с всички сили надалеч оттук.

Идете в къщата на доктора — нали помните откъде дойдохме — но се крийте. Ако е възможно, не се движете по пътя. Ще го направиш ли заради мен?

Двамата го гледаха недоумяващо. Хенри сграбчи ръцете на Хирам и го погледна в очите.

— Ти си мъж и трябва да защитаваш дамата. Не знам какво става, но трябва да разбере къде са хер Фишер и останалите. Вероятно ще се върна, преди да се усетите, но ако не дойда до десет минути, ще направиш ли онова, за което те помолих?

За пръв път, откакто беше на свобода, очите на Хирам се оживиха.

— Да, сър — каза той неуверено.

— Ти си истински мъж. — Манърс го прегърна, после целуна Фан Имей по челото. — Остани с Хирам, каквото и да стане — нареди й той. — Разбра ли?

Тя кимна, изучавайки лицето му.

— Вземи това — каза той на Хирам и извади револвера си от кобура. — Това е предпазителят. Ето така се сваля. Използвай го, само ако се наложи, но помни какво ви обещах. Нито един от вас няма да се върне никога в онзи дом.

После хукна към палатките. Надникна предпазливо зад ъгъла на първата, после пъргаво прескочи въжетата и изчезна от погледа им.

Бауърс лениво сложи чайника на печката в палатката. Главата му беше превързана, но не изглеждаше зле. Хер Фишер крачеше напред-назад из палатката и си мърмореше на немски. В продължение на един час, през който си бяха поделили шест лули, те обсъждаха какво трябва да направят или по-скоро германецът споделяше един след друг невъзможни планове, а Бауърс го наблюдаваше и от време на време поклащаше глава. Когато хер Фишер беше споделил и последната си идея и беше изругал наново липсващия Манърс, машинистът беше предложил да изпият по чаша чай.

— Извинете ме, сър, че се колебая да изкажа мнението си — каза той, когато напълни чашите, — но в подобни ситуации, трябва да разчитаме на providението. Дотук не се справяме много зле. Живи сме, а и банда кулита едва ли може да нанесе сериозни щети на хубав

локомотив, произведен във фабриката в Йорк. Дотук добре, бих казал, като изключим тъжната загуба на приятеля ви. Докато тримата господа пред палатката държат оръжията ни, мисля, че би било глупаво да действаме необмислено, затова нека изчакаме и видим какво ще стане.

— Но какво можем да направим? — размаха ръце Фишер. — Ние сме затворници на луди и убийци, които вярват в демони.

— Да, сър, това не е никак приятно, но вие споменахте, че господин Манърс е изобретателен човек. А ако в Шишан все още има власти, съмнявам се, че те ще се отнесат лекомислено към унищожаването на държавна собственост. Смея да кажа, че накрая всичко ще се оправи, ако просто изчакаме, сър.

— Но къде е Манърс? — отчаяно изхленчи хер Фишер. — Казвам ти, прави си излет. Забавлява се с курвата си. Може да отсъства часове наред.

Той с изненада видя, че мрачният обикновено Бауърс се засмя.

— Прощавай, но не виждам нищо смешно нито в положението ни, нито в онова, което казах.

— Не, сър, извинете. — Бауърс се изкашля, но лицето му още сияеше. — Просто си мислех, че понякога Бог избира необичайни инструменти за своите неведоми пътища.

И точно като ангел хранител или *deus ex machina*^[1] в края на мелодрама, секунди по-късно се появи Хенри Манърс. Двамата инженери ахнаха, когато платнището се разклати и една фигура с работнически дрехи и шапка се промъкна отдолу. Когато се изправи, те видяха, че е онзи, за когото току-що бяха говорили. Под мишницата си носеше три пушки ремингтън и небрежно подхвърли две от тях на Бауърс и Фишер.

— Господа — каза той, — извинете ме за облеклото, но тези дни английските костюми твърде много бият на очи. Предлагам ви да последвате примера ми. — Той бръкна под платнището и извади вързоп дрехи. — Тримата пазачи пред палатката — как да кажа — си почиват и нямат нужда от облекло, но е по-добре да не бъдем тук, когато се събудят. Иначе брегът е чист и в конюшната ни чакат оседлани коне.

— Ами лагерът ми, господин Манърс? Нима ми предлагате да го изоставя?

— Да, хер Фишер, предвид, че е завзет от работниците ви и вече е украсен с главите на някои от колегите ви.

— Глави? Убиха брутално моя Чарли, но...

— Изглежда, и други са споделили съдбата му. Разпознах огняря ви, Бауърс. Отрязали са му главата също като на Чарли. Събитията тук придобиват кървав характер, господа.

Чернобрадият инженер сведе глава, но когато вдигна очи, беше спокоен.

— Няма ли възможност да стигнем до локомотива, сър? — попита той. — Ако можем само да го подкараме...

— Съжалявам, Бауръс, там е като мравуняк. Хайде, капитан Фишер, корабът ви потъва бързо. Време е да слезете от мостика. Разумните плъхове би трябвало да офейкат. Преди да е станало твърде късно.

Но вече беше твърде късно, както откриха, още преди да излязат от палатката.

Хирам видя всичко. Когато с Фан Имей забелязаха облака прах на хълма и чуха тропота от препускащи коне, тя искаше да влязат в лагера и да предупредят Хенри. Той се опита да ѝ попречи, но тя шибна задницата на кобилата си с каишка и препусна към палатките. Докато се опитваше да хване юздите ѝ, той падна от коня си, който побягна. Така че лежеше на земята, скрит зад един камък, когато униформената кавалерия нахлу между дърветата и бързо настигна Фан Имей. Хванаха юздата на коня ѝ и спряха лудешкия му галоп. Командирът на отряда, елегантен мъж с жестоко лице и орлов нос, отиде с белия си жребец до нея и двамата се гледаха известно време — той безизразно, тя с предизвикателство, примесено с отчаяние. Внезапно той я удари с каишка през лицето, оставяйки тънка червена следа върху бялата ѝ буза. После излая някаква заповед и двама войници застанаха от двете ѝ страни. Така охранявана, тя не можеше да направи нищо друго, освен да последва колоната към лагера.

След като конете изчезнаха между палатките, Хирам изчака прахът да се слегне. Докато играеше с децата от Шишан, той се бе научил да се придвижва тихо и незабелязано. Предпазливо последва Манърс, прикривайки се в сянката на палатките и пълзейки по корем

през откритите места. Намери си скривалище между купчина тенекиени кутии от дизелово гориво. Оттук имаше добър изглед към служебната палатка. Войниците я бяха обградили с насочени към входа карабини. Зад тях се блъскаха няколкостотин железопътни работници, които се опитваха да видят какво става. Командирът с жестокото лице беше слязъл от коня и разговаряше с един посивял мъж, който изглежда се ползваше с някаква власт. Той сочеше към входа на палатката, където три голи кулита седяха глуповато на земята и потриваха цицините на главите си. Хирам с облекчение видя, че Фан Имей все още е на коня си между двамата пазачи, един от които държеше чадър над главата ѝ, за да я предпазва от силното слънце.

Видя как командирът пристъпи към входа на палатката и високо извика:

— Ма На Си!

Последва разговор, който не можа да разбере. Командирът се върна при войниците си и даде някаква заповед. Един от тях стреля с карабината си във въздуха. Пронизителният пукот отекна над смълчания лагер, последван от шепота на събраните работници. Командирът изчака около минута, после изкрещя друга заповед. Този път войникът стреля към върха на палатката. Куршумът улучи металния кол и рикошира.

Платниците се вдигна и трима мъже, облечени като китайски селяни, пристъпиха напред. Единият беше Манърс, другият — Фишер, а третият — висок чернобрад мъж, когото Хирам не беше виждал досега. Държаха пушки и за миг той си помисли, че ще започнат да стрелят, затова извади револвера от пояса си и свали предпазителя.

Но господин Манърс се разсмя и хвърли пушката си на земята. Другите го последваха. Шестима войници бързо притичаха и извиха ръцете им.

Командирът се обърна към тълпата и високо произнесе реч, която звучеше като прокламация. Хирам успя да долови думите „благонадеждно поведение“ и „защита“.

Манърс се усмихваше небрежно на войниците, които го държаха. После видя Фан Имей и се стресна. Лицето ѝ беше разтревожено и тя му извика нещо, което Хирам не чу. Едва тогава той се опита да се освободи.

Командирът бавно погледна първо единия, после другия и устните му се изкривиха в злорада усмивка. Докато приближаваше към Манърс, сабятата се влачеше в пясъка зад него. Той взе пушката на един от войниците и удари с приклада англичанина в корема, а докато падаше — и по главата. После го срита в ребрата и в лицето и с всичка сила стовари пушката върху тила му.

Горещи сълзи подлютиха очите на Хирам. Той насочи револвера към гърба на офицера, но дулото се тресеше, трепкаше и увисваше към земята. От гърдите му се изтръгна стон на гняв и срам, но не можеше да отмести поглед от онова, което се разиграваше пред очите му.

След това командирът нареди на хората си да бият господин Манърс. Двама войници го вдигнаха и той увисна в ръцете им, докато един набит сержант го налагаше. Лицето му беше маска от кръв и рани. Продължиха дълго, след като изпадна в безсъзнание. Тълпата наблюдаваше мълчаливо, чуваха се само ударите и хлипанията на Фан Имей, здраво държана от пазачите си. Командирът наблюдаваше боя със злорада усмивка.

Измина цяла вечност, преди да даде знак на войниците си да спрат. Тялото изглеждаше безжизнено. Оставиха го да лежи като безформена окървавена купчина върху пясъка.

Другите двама чужденци бяха наблюдавали всичко, занемели от страх. Сега командирът отиде до тях и им се поклони. Нареди на войниците си да ги пуснат. Доведоха им коне и няколко войници ги заобиколиха, преди да поемат към Шишан.

Командирът поговори още малко с железопътния надзирател. Нареди на тълпата да се разпръсне и изпрати войници към гарата. След около час останалите войници се качиха на конете си. Сякаш беше решил в последния момент, командирът нареди на един от тях да метне безжизненото тяло на Хенри Манърс пред себе си и поведе хората си. Не обърна внимание на Фан Имей, която още беше охранявана от пазачите си в края на колоната. Тя отдавна бе спряла да плаче и сега лицето ѝ имаше същото студено и безизразно изражение като неговото.

Когато реши, че опасността е отминала, Хирам тихо се измъкна от скривалището си и се върна обратно. Без кон нямаше нужда да върви по пътя и след няколко минути той крачеше направо през ечемичените поля към града.

„Нели се справя великолепно“, помисли си Еъртън. Тя не спираше да го удивлява и не за пръв път той поблагодари на провидението, че го е дарило с такъв незаменим помощник. Друга жена — макар че не беше специалист по другия пол и познанията му идваха главно от сантименталните романи — би изпаднала в истерия и би се оттеглила в будоара си. Не че имаше будоар, но все пак можеше да се уплаши, както беше се случило с него, когато Чжан Ерхао нахлу с ужасните новини. Малко след това докараха с ръчна количка тялото на Франк Деламер, увито в чувал до портите на мисията.

Еъртън и сестра Катерина бяха по средата на сложна операция на спукан апандисит, така че Нели трябваше да се справи с любопитната тълпа от града, последвала трупа. С помощта на А Ли и Чжан Ерхао тя беше успяла да разгони хората, които се опитваха да зърнат и да пипнат окървавения чувал и да вкара количката в двора, а после сама бе спуснала тежките резета на портите. Но преди това бе успяла да забележи двамата приятели търговци на Франк Лю Джинкай и Джин Шангуй да стоят нерешително сред тълпата. Те бяха организирали пренасянето на тялото, но и двамата бяха пред нервен срив. Беше ги вмъкнала в двора, закарала ги беше в чакалнята на болницата и бе заръчала на А Сун бързо да им направи чай. Тъй като с нищо вече не можеше да помогне на Франк, бе решила, че по-важно е да утеша двамата му приятели, затова беше седнала между тях, хванала ръцете им, докато докторът бе приключил с пациента си. При други обстоятелства двамата конфуцианци по-скоро биха пробягали повече от километър, преди да разрешат една чужденка да ги докосне така интимно, но шокът и облекчението им, че са далеч от тълпата, бяха толкова големи, че не възразиха, а със свободните си ръце прилежно заотпиваха от чая.

Сега това му се струваше отдавна минало, защото много неща се бяха случили оттогава, но живо си спомняше любопитната сцена. Както и собствения си ужас, когато Лю Джинкай бе извадил изпод робата си предмет, увит в сива коприна, който се оказа брадвичка с червен пискюл, и им каза, че с нея е бил убит господин Деламер. В този момент докторът беше разбрал, че животът им в Шишан никога вече няма да бъде същият.

Но тогава бе потиснал тръпките, които полазиха гръбнака му, и бе задал въпрос, на който вече знаеше отговора:

— Не използват ли Боксьорите такива оръжия?

— Да, *дайфу* — беше отвърнал тихо Лю Джинкай.

— Значи са вече в Шишан?

Лю Джинкай кимна. Джин Шангуй чистеше очилата си с копринена кърпичка, която беше извадил от ръкава си.

— И какви мерки предприема мандаринът? — попита докторът с излишна враждебност.

Отговор не последва. Двамата търговци гледаха в земята.

— Разбирам — каза Еъртън. После разумът му се разбунтува и той ядосано произнесе: — Не, не разбирам. Говорим за убийство, за убийство на чужденец! Защо мандаринът покровителства Боксьорите. Какво смята да прави?

Търговците мълчаха. Джин Шангуй сви рамене. Еъртън усети ръката на жена си върху коляното си.

— Спокойно, Едуард — прошепна тя. — Тези добри хора не са виновни.

Върху красивото лице на Лю Джинкай играеше тъжна усмивка.

— От известно време с Шангуй се бояхме, че ще стане така — каза той. — Кой знае защо светът непрестанно минава през цикли на лудост и съдбата е приготвила поне по един за всяко поколение. Всички трябва да очакваме... трудности. Големи трудности! Това е само началото, *дайфу*. Трябва да бъдем благодарни, че скъпият ни приятел Де Фалан не е страдал много. Едва ли е усетил болка. Може би е бил само изненадан, че умира. — На устните му изгря обичлива усмивка. — Пък и беше доста пиан. Смятам, че боговете са били милостиви към него, както се отнасят към добрите хора, които обичат. Кой знае? Може би някой ден ние, които очакваме далеч по-ужасно бъдеще, ще му завиждаме за бързия и спокоен край. Казвам онова, което ми е на сърцето, *дайфу*.

Еъртън се изкашля. Бузите му бяха горещи и той усети как очите му се насълзяват, когато си помисли как Франк е умирал сам върху пясъка.

— Думите ти са тежки — отвърна той, — но мисля, че горкият Деламер е имал късмета да си намери добри приятели.

— Може би някой ден ще отговаряме за това — тихо каза Лю. — Идат безмилостни времена.

— Но вие сте китайци — каза Еъртън. — Нали Боксьорите проявяват жестокост само към чужденците?

— Това е Китай, *дайфу*. Ние пазим най-големите си жестокости за своите. Такива сме. Винаги сме били такива.

— Тогава сте проявили голяма смелост, като сте дошли тук — каза. Еъртън, когато овладя чувствата си.

— Де Фалан ни беше приятел — простичко отвърна Джин Шангуй.

Беше почистил очилата си, но те бързо се замъглиха отново, когато си ги сложи.

После бяха оседлали конете на децата за двамата търговци. Лю Джинкай беше поблагодарил на доктора за загрижеността и му бе обещал да ги върне, когато има възможност. Докато ги изпращаше до задната врата, за да избегнат малката тълпа зяпачи, която още стоеше на предния вход, той беше предупредил доктора да не се доверява на никого, дори на слугите си.

— Такива са времената — беше казал той. — Върху всеки ще бъде оказван натиск.

В сбогуването им имаше нещо съдбовно.

С известно безпокойство Еъртън и Нели се бяха върнали в първия двор, където тялото на Франк ги очакваше върху количката. Мухите бръмчаха над кървавия чувал, макар А Ли напразно да се опитваше да ги прогони. Няколко секунди докторът остана неподвижен, преди да реши какво да прави.

Сега не му се мислеше как ще съобщят новините на Хелън Франсис, която беше още много зле и на Том, който се възстановяваше от раните си. Първо трябваше да намерят място, където да подготвят тялото за погребението. Катерина щеше да му помогне. И двамата имаха достатъчно опит с труповете от времето на чумата. Притесняваше се за монахинята. Отдавна не бяха получавали новини от сестра Елена, а след това убийство, щеше да е чудо, ако Катерина не предположеше, че с приятелката ѝ се е случило най-лошото, щом я няма вече толкова време. Но това беше друг проблем, с който щеше да се справи, когато му дойде времето. Внезапно се почувства успокоен от факта, че Бъртън Фийлдинг беше пристигнал рано сутринта. Той бе

в къщата с децата и си почиваше след дългото пътуване. Поне имаше един мъж, на когото да разчита, и то човек на действието, свикнал с прежеждията на Дивия запад. Тази вечер щяха да обсъдят заедно как да помолят мандарина за помощ. Може би трябваше да поискат войници, които да охраняват мисията или уверение, че ще им помогне да евакуират жените и децата в Тиендзин, ако се наложи... Но всичко това щеше да стане по-късно. Първо трябваше да приключи с Франк Деламер. Горкичкият пияница Франк, на когото пиенето беше изяло главата. Еъртън се ядосваше на себе си, че му идват такива неблагоприятни мисли, но за свой срам, се чувстваше уплашен. Убийството на Франк беше подкопало увереността му, че той и близките му не са заплашени. Целият ужас на ситуацията, съчетан със зловещите предсказания на Лю Джинкай за Боксьорите и факта, че мандаринът губеше контрол над града, го бяха разстроили и затвърдили тайните му опасения след неудовлетворителната аудиенция в ямена същата сутрин. Тревожеше го и отсъствието на сестра Елена, и това, че Том лежеше ранен, както и състоянието на Хелън Франсис, която все още се бореше с пристрастеността си към опиума. Все едно сънуваше кошмар.

Още не бе успял да отвори чувала, в който се намираше тялото на Франк, когато чу силно тропане на вратата на мисията. Остави Катерина да го замести и хукна по полутъмните коридори на болницата, за да открие, че Нели и Бъртън Фийлдинг бяха стигнали там преди него. А Ли и Чжан Ерхао седяха до резетата и очевидно се страхуваха да ги вдигнат.

— В името на ямена отворете — чу той вик, последван от ново яростно тропане.

— Какво мислите? — попита докторът Фийлдинг.

— Щом казва, че идва от името на ямена, по-добре да му отворим — беше лаконичният отговор.

— Прав сте — каза докторът, почувствал внезапен прилив на надежда. — Може би мандаринът ми праща съобщение, свързано с убийството. Може би все пак са започнали разследване.

— Ако не отворите вратата, няма да разберете — каза Фийлдинг.

— Мислите ли, че мандаринът може да е дошъл лично? — попита докторът, давайки знак на прислужниците да вдигнат резетата.

Само че не беше мандаринът, а Септимъс Милуорд и цялото му семейство, следвани от гневна тълпа, която ги замеряше с кал.

Един от въоръжените пазачи на ямена, когото не бе виждал досега, му подаде документ, който трябваше да подпише.

— Ви ли сте *дайфу* Ей Дън? Предаваме ви тези подпалвачи и престъпници, за да ги охранявате, докато дойде време да се изправят пред съда. Негова светлост мандаринът реши, че морските дяволи трябва да бъдат събрани на едно място, докато отмени извънредното положение в града.

— Извънредно положение ли? Какво извънредно положение? — изломоти докторът, но пратеникът не му отговори, а му подаде документа, за да се подпише.

— По-добре го послушайте — каза Фийлдинг, който гледаше как семейство Милуорд се брани от калта и зеленчуците — или съвсем скоро ще бъдат толкова мръсни, че няма да ни стигне топлата вода, за да измием всички. Така или иначе, май ще трябва да ги приемете, независимо дали ви харесва или не. Странно — добави той след известен размисъл, — аз лично се канех утре да ида в града да ги видя. Очевидно този път планината е дошла при Мохамед.

Пак Нели беше тази, която овладя положението. Щом вратите бяха залостени, семейство Милуорд, без да обръща внимание на спасителите си, коленичи на сред двора. С мръсната си превръзка на главата, по която бяха полепнали листа от зеле и спанак, Септимъс приличаше на Бакхус. Той издигна ръце към небето и на висок глас благодари на Всемогъщия, че е спасил възлюбените Си, добавяйки за приличие няколко молитви към ангелското войнство да порази всички грешници.

Нели изобщо не се впечатли.

— Я ставай! — извика тя строго и дръпна изненадания Септимъс за брадата. — И тръгвай заедно с цялата си нечестива паплач. Ако искате да останете в къщата ми, трябва да се изкъпете и да си оправяте леглата. Можете да се молите колкото си искате, но само след като съм ви нахранила с нещо топло. Чу ли ме? Божичко, горкичките ти дечица. Като ги гледам, направо ми се къса сърцето.

И най-странното от всичко беше, че семейство Милуорд покорно тръгна след нея.

Докторът и Бъртън Фийлдинг бяха останали сами на двора. Известно време и двамата мълчаха, после американецът бръкна в джоба си и извади кутията с пури.

— Изпушете една навън, докторе. Другите ще трябва да почакат.

— Какво искаш да кажеш?

— Че ситуацията се изяснява. Ще се укрепим във форт Ларами с жените и децата, докато червенокожите вървят по пътя на войната. Проблемът е, че едва ли американската армия ще ни спаси. Но не казвайте това на дамите.

— Не мога да повярвам, че мандаринът би...

— Може и да сте прав. Вие го познавате, а аз — не... Но ми се струва, че той може би не е в състояние да ни помогне, дори да иска. На ваше място, докторе, в подобна ситуация, аз бих се опитал да огранича загубите си. Най-разумно би било утре сутринта да натоварим любимите си същества на каруците и да потеглим към железопътния лагер, преди влакът, с който пристигнах тази сутрин, да поеме обратно към Тиендзин.

— Не говорите сериозно! Скъпи ми Фийлдинг, явно ви е обзела паника. Как бихме могли да си тръгнем просто така? Тук имам болни, за които трябва да се грижа. Невъзможно е!

— Дългът си е ваш, докторе, а аз си имам мой. Ако ставаше дума за мои роднини, щях да постъпя точно така. Слава богу, отговарям само за онова нещастно семейство, което току-що пристигна тук. И без това ме бяха изпратили, за да ги разкарам оттук. Комисията реши, че са опасни за себе си и за обществото, така че ще ги отведе, дори ако се наложи да ги вържа. Възнамерявах да остана по-дълго, но явно няма да има нужда. А вие решавайте сам.

— Фийлдинг, Фийлдинг... — Еъртън не намираше думи. Имаше чувство, че бързината, с която се развиват събитията, и необходимостта да взема решения го задушават. — Има хора, които зависят от семейство Милуорд. Какво ще стане със сираците в мисията им?

— Очевидно някой е поел грижата за тях иначе мандаринът нямаше да прати семейство Милуорд тук. Слушайте, докторе, в подобна ситуация трябва да разсъждавате практично. Да вземете трудни решения. Ако не можете да спасите всички, спасете поне онези, които могат да бъдат спасени.

— Още не съм убеден, че положението е отчаяно. Мога да питам Нели дали би заминала с децата... Но тук са Хелън Франсис и Том. Тя не може да пътува, а Нели никога няма да я изостави. Ще ми откаже, познавам я. Том — също. Пък и китайските ми пациенти...

— Трудни решения, докторе, точно както ви казах — промърмори Фийлдинг и дръпна от пурата си.

След два часа някой отново потропа на портите на мисията, предизвиквайки още по-голяма тревога в болницата. Този път войниците на майор Лин доведоха хер Фишер и господин Бауърс „за да бъдат в безопасност“. Нели, Фийлдинг и докторът отведоха двамата уплашени мъже в къщата и мълчаливо изслушаха смразяващия им разказ, прекалено покъртени от събитията, които бяха преживели до този момент, за да се изненадат. Хер Фишер се бе разплакал, докато описваше смъртта на Чарли. Новината, че Хенри Манърс е бил пребит до смърт от майор Лин предизвика само тъжно поклащане на главата от страна на доктора, а Нели нежно стисна ръката на германеца. След като двамата мъже разказаха какво им се бе случило, допиха чашите си и изгълтаха купите със супа, разговорът замря. Всички бяха изтощени и оставиха решенията за сутринта. Засега им беше достатъчно да знаят, че не могат да се измъкнат от Шишан.

В Цивилизованото общество съществува естествена предпазна клапа, която кара хората да се вкопчат в идеята и формите на обичайното си съществуване дори при най-ужасни обстоятелства. Два дни след смъртта на Франк, неочакваното пристигане на семейство Милуорд и железопътните инженери, Нели ръководеше разрасналото се домакинство сякаш организираше прием. Докато докторът седеше на бюрото в кабинета си и съчиняваше петиция до ямена, чуваше виковете на децата, които играеха в коридорите, а от кухнята долиташе дрънчене на тенджери и обичайните яростни спорове между А Сун и А Ли. Апетитна миризма на задушено нахлу в кабинета му.

Той се гордееше не само с Нели, но и с двете си деца, които безропотно отстъпиха на семейство Милуорд стаята, в която си играеха. Вероятно за пръв път в живота си американците не живеяха в мизерия. Те бързо се бяха приспособили към педантичния график на Нели за проветряване на дюшеци и одеяла, сгъване на дрехи и редовни

проверки. Нели обикаляше с голяма четка за прах от птичи пера, а Летиша покорно следваше царствената ѝ фигура. Беше трогателно да видиш децата, които на първата сутрин след пристигането си гледаха играчките на Джордж и Джени по рафтовете отчасти с учудване и копнеж, отчасти със страх от баща си, който четеше библията в ъгъла.

Децата на доктора бързо прецениха ситуацията. След като Еъртън ги представи, за миг настъпи неловко мълчание. После Джордж с радостен вик качи на коня люлка най-малкото момиченце, което учудено примигваше зад очилата си. След няколко силни залюлявания, то загука от удоволствие. Джени беше раздавала кукли на момичетата, а Джордж беше извадил войниците за момчетата. Летиша бе хвърлила плах поглед към съпруга си, но той беше потънал в четенето. За Джордж и Джени нямаше значение, че децата не знаят какво да правят с играчките. Те проявяваха безкрайно търпение и доброта към гостите си и след известно време се сприятелиха с по-големите от тях. Затова по коридорите се носеше такъв шум. Нели и Еъртън бяха готови да посрещнат протестите на Милуорд, но той сякаш се бе оттеглил в свой собствен свят. По цял ден прелистваше библията и се хранеше в стаята си. Следобеда на втория ден Нели почувства, че е постигнала малка победа, когато Летиша стеснително и предложи да ѝ помага в домакинската работа.

Като цяло нещата се развиваха по-добре от очакваното, мислеше си Еъртън. Общото положение оставаше несигурно, но поне в техния малък свят имаше ред и дори мъничко веселие.

Сутринта след „Деня на катастрофата“, както го беше нарекъл Фишер на помпозния си английски, ситуацията им се бе сторила далеч по-мрачна. Еъртън беше станал рано и набързо беше приключил с визитацията си. С облекчение беше установил, че оперираният от апандисит пациент е в добро състояние, доволен бе и от бързото възстановяване на Том. Младежът вече гореше от нетърпение да стане от леглото и разпитваше какъв е бил този шум и бъркотия предишния ден. Докторът беше решил да му каже всичко. Рано или късно той щеше да разбере. Разказа му и за Хелън Франсис, без да скрива нищо. Том го беше приел мъжки. Когато разбра, че Франк е бил убит, сведе глава. Иначе не прояви никакви емоции. Слушаше с каменно лице, докато докторът му разказваше за връзката на Хелън Франсис с Манърс, за пристрастеността ѝ към опиума и бременността ѝ.

Изглежда, не беше изненадан. При всяка неприятна подробност просто кимаше с глава. Нямахме начин да подслади горчивата чаша, затова Еъртън се постара разказът му да бъде точен, дори сух, а Том реагира по същия начин. Най-накрая зададе само два въпроса.

— Как е Ейч Еф? Ще се оправи ли?

Докторът му беше отвърнал, че е рано да се каже. Все още я лекувал. Страдала, но организъмът ѝ бил здрав и не виждал причини да не преодолее пристрастеността си с достатъчно време и грижи. Още била слаба и не позволявал да я безпокоят. Бебето също било здраво.

— Радвам се да го чуя — беше казал Том. — Има късмет, че е под грижите на добър лекар. — После бе задал втория си въпрос с толкова спокоен глас, че Еъртън се беше стреснал. — Ами бащата? Манърс? Казвате, че е мъртъв.

— Бил е пребит до смърт.

— Сигурно ли е това?

— Така ни каза хер Фишер. Той и Бауърс са го видели с очите си.

— Благодаря, докторе. Сега искам да си почина. Скоро ще се преместя при вас в къщата.

— Том, не мисля, че трябва да се местиш от болницата, докато не...

Но нещо в изражението на младежа го бе накарало тихо да излезе. Разбира се, Нели се бе ядосала, когато ѝ каза, че Том вече знае всичко. Обвини го, че няма капка здрав разум, а той изненада самия себе си, когато ѝ отвърна:

— Дръж си езика, жено. Още ли не разбираш в какво положение сме? И Том като всички нас трябва да се приспособи към него, а това няма как да стане, ако продължаваме да го залъгваме.

После ѝ беше наредил да се хваща с домакинската си работа, докато мъжете се съветват. Беше изпитал задоволство, когато тя се бе предала с думите:

— Е, ти знаеш по-добре.

Не си спомняше досега да се е опълчвал на жена си. Затова влезе в трапезарията, окрилен от непознатото усещане за авторитет и решителност. Докато Фишер, Фийлдинг и Бауърс довършваха закуската си, той им описа положението колкото можеше по-обективно.

— Господа — започна доктора, — всички знаете какво стана вчера и сте разтревожени, но има и други неща, които още не са ни известни. Очевидно в Шишан нещо не е наред. Смъртта на Деламер доказва, че Боксьорите са тук и са достатъчно силни, след като мандаринът ни събира на едно място, за да сме в безопасност. Да, в безопасност. Така каза пазачът, който ви доведе. А както изтъкнахте снощи вие, Фийлдинг, аз познавам мандарина и нямам причина да смятам, че приятелското му отношение се е променило. Вярвам му, че иска да ни защити. Вярвам и че най-разумно ще бъде да не правим нищо прибързано — например да не се опитваме да бягаме оттук, както навярно искат някои от нас.

И той погледна към Фийлдинг, който му се усмихна и му махна с лулата си да продължи.

— Пък и как бихме могли да избягаме? Нямаме достъп до железопътната линия, нито начин да организираме керван от мулета. Не, бягството би било непрактично и дори нежелано. Всички живеем отдавна в Китай и тези безредици са ни познати. Когато властите овладеят положението, всичко ще приключи. Междувременно е важно да запазим самообладание.

— Извинявайте, докторе — прекъсна го Фийлдинг все още усмихнат — струва ми се, че този израз е доста подвеждащ при създадите се обстоятелства. Нима да запазим самообладание означава да стоим и да се примиряваме с всичко, което се случва?

— Не, Фийлдинг, не казвам, че ще бездействаме. Възнамерявам да пиша до мандарина петиция, в която да изразя не само тревогата ни от последните събития, но и желанието ни да го подкрепим в това кризисно положение, както и уверенията ни, че ще му сътрудничим във всяко отношение. Повярвайте ми, господа, единствено мандаринът взима нашите интереси присърце и може да ни помогне. Убеден съм в това, както и че провидението няма да изостави онези, които вярват в него.

— Ще напишете петиция и това е всичко? — усмихна се недоумяващо Фийлдинг.

— Имате ли по-добро предложение?

— Аз нямам мисия тук — отвърна Фийлдинг. — Мога да кажа само, че ако съзря какъвто и да е шанс да изчезна оттук, ще се възползвам, независимо какво мисли мандаринът.

Стресна ги шум откъм вратата. Подпирайки се на патериците си, все още с гипсирана ръка, Том с мъка стигна до един стол и въздъхна с облекчение, когато се отпусна на него.

— Извинете, господа — каза той, — чух повечето от онова, което се каза тук. Докторът ни обясни, че в момента няма начин да се измъкнем отгук, господин Фийлдинг. При създалите се обстоятелства аз съм съгласен с предложението му.

— И ще разчитаме на петицията и провидението?

— Вие сте свещеник, господин Фийлдинг, и знаете за провидението повече от мен, но идеята на доктора е да потърсим начин да убедим официалните власти да минат на наша страна. Да, няколко молитви може би ще помогнат, но аз имам и други предложения. Ще позволите ли, докторе?

— Да, Том — каза неуверено Еъртън.

— Писмото до мандарина е мъдър ход и аз съм съгласен с вас, че в крайна сметка редът ще бъде възстановен. Но не е зле да се подготвим за най-лошото — може би ще мине доста време, преди мандаринът да се справи с Боксърите. С него е майор Лин и върнатата му армия...

— Хората, които убиха Хенри Манърс — додаде Фийлдинг.

— Да — отвърна Том, — но Хенри Манърс беше човек, който сам си създаваше врагове. Не знам каква лична вражда е възникнала между него и майор Лин. Известно ми е, че участвах в съмнителни сделки. Някои от нас знаят на какво беше способен човек като Манърс.

— Дори и да е така, Том...

— Казвам само че нямаме основание да смятаме, че майор Лин, въпреки слабостите и личните си конфликти, няма да остане верен на мандарина. Но в момента това не ни е достатъчно. Трябва да приемем възможността Боксърите да ни нападнат, преди да бъде възстановен редът.

— Продължавай — каза Фийлдинг.

— Смятам, че ако сме добре подготвени, можем да ги отблъснем. Мисията е разположена на хълм и това е добра позиция. Имаме ловни пушки и амуниции. И много складове. В градината дори има кладенец със сладка вода.

— Да, но... това е мисия, Том. Болница.

— Това е сграда, сър, а сградата може да бъде защитавана. Тя е тухлена, покривът е от гофрирана ламарина, така че трудно ще се подпали. Можем да сложим решетки на прозорците и да подсилим вратите. Да направим амбразури. Сър, не казвам, че това непременно ще се случи, но не е лошо да бъдем подготвени.

— Значи стигнахме до форт Ларами все пак! — разсмя се Фийлдинг. — Не ти ли казах!

— Мисля, че тази идея е абсурдна — каза Еъртън. — Как можем да превърнем болницата във форт? Прекалено голяма е.

— Вероятно ще се наложи да изоставим болницата — тихо каза Том. — Но можем да отбраняваме къщата.

— Не, хиляди пъти, не — отвърна Еъртън. — Никога няма да изоставя пациентите си. А какво ще си помислят жените и децата като видят, че се готвим за... за война?

— Ще си помислят, че си добър пастир и отбраняваш стадото си по най-подходящия начин — обади се Нели, която незабелязано беше влязла в стаята. — И че си смел човек, скъпи мой, което отдавна знам.

— Съгласен съм — за пръв път проговори Бауърс.

Хер Фишер, който още скърбеше за Чарли, също кимна.

— Може да се окажат само предпазни мерки, сър — каза Том. — Аз също смятам, че мандаринът ще ни се притече на помощ дълго преди да се наложи да грабнем щипките. Непременно трябва да напишете петицията.

— Така ще имаме някакво занимание, за да минава по-бързо времето — каза Фийлдинг. — Не съм се барикадирал в колиба от последното въстание на апахите през осемдесет и шеста.

— Значи ще можете да ни напътствате, сър — каза Том. — Докторе, защо все пак не обмислите идеята ми?

И, разбира се, Еъртън се беше съгласил и сега не съжаляваше за решението си. Както беше казал Фийлдинг, подготовката им създаваше занимание и много беше допринесла за повдигане на духа им. Макар да не вярваше, че ще има нужда от тях, вече беше свикнал с решетките на прозорците, които подсилваха капаците. Животът им не се промени особено. Така или иначе през лятото, държаха капаците затворени. Междувременно той усърдно се трудеше върху петицията, като се консултираше с речниците, за да подбере най-точните думи и с произведенията на класиците, за да открие най-съвършените изрази.

Беше доволен, че болницата работеше почти нормално. Сестра Катерина беше настояла да остане в стаята си там, за да бъде близо до пациентите. Изчезването на Елена я тревожеше, но докторът трябваше да признае, че тя се справяше чудесно и обикаляше отделенията в обичайното си добро настроение. Монахинята не показваше тревогата за приятелката си пред хората, макар че прекарваше по-голямата част от свободното си време, молейки се в параклиса.

Разбира се, пациентите усещаха напрегнатата атмосфера. Някои се извиниха и поискаха да бъдат изписани, преди да са напълно излекувани, а нови не идваха. Беше разочарован, когато икономът Чжан Ерхао не се появи на работа, но не можеше да го вини. Той нямаше пръв да хвърли камък. От друга страна, доброто настроение на пациентите, които бяха останали — много от тях бяха новопокръстени християни, — допълнително повдигна духа на всички. Досега не беше виждал А Сун и А Ли да изпълняват задълженията си с повече ентузиазъм.

— Ние сме християни и всички сме в армията на Христос — беше му казал гордо А Ли и го бе потупал по гърба.

Това бе развеселило, но и трогнало доктора. Един от смешните епизоди от подготовката бе, когато Том се опита да научи А Ли да стреля. След известно време и двамата стигнаха до извода, че в ръцете на готвача сатърът щеше да бъде по-ефективно оръжие.

Малката общност забележително бързо се беше приспособила към новите условия и приемаше амбразуриите, балите слама до вратите и барикадите на входовете на сградата като обикновени предмети от домакинството...

Вторият следобед беше тъжен, защото докторът отслужи кратка погребална литургия и положи тялото на Франк Деламер в градината — до гроба на преждевременно роденото дете на семейство Еъртън, малко след пристигането им в Шишан. Груб дървен кръст се издигна до надгробната плоча на Теди. Всички присъстваха, с изключение на Хелън Франсис. Тя още не знаеше за смъртта на баща си, защото състоянието ѝ беше твърде опасно и не позволяваше да ѝ кажат. Децата хвърлиха на гроба венец от диви цветя с името ѝ върху него, а в един момент докторът видя Нели да гледа към прозореца на Хелън Франсис и по страните ѝ да се стичат сълзи, но нищо не можеше да се направи. Такива бяха времената.

Предвид обстоятелствата се справяха много добре и това беше единствената му утеха. Еъртън беше сигурен, че Франк би искал нещо по-тържествено от това скромно събиране около гроба под горещото манджурско слънце, че би сметнал краткото му слово за прекалено помпозно. Съзнаваше, че думите на Том бяха много по-трогателни, защото бяха простички. „Франк беше стар негодник — бе казал той — и щеше да е взискателен тъст, но беше благороден човек и аз го обичах, както дъщеря му. Приятелството му ще ми липсва.“

Това беше всичко, но присъстващите се просълзиха. Франк и Еъртън имаха разногласия, но макар да не одобряваше някои неща у Деламер, докторът го харесваше и той щеше да му липсва. Очите му се замъглиха. Може би когато всичко свършеше и Хелън Франсис оздравееше, щяха да направят нещо по-подходящо за случая. Да поръчат в катедралата в Тиендзин с хор, Ave Marias и Nunc Dimittis или каквото предпочитаха католиците. Но това щеше да стане в пощастливи дни.

Сега можеше само да се съсредоточи над петицията си до мандарина и скоро работата го погълна. Когато се почувства удовлетворен, сгъна ситно изписаните листа и внимателно ги сложи в червен плик. Единственият проблем беше как да я изпрати в ямена, но щеше да мисли за това утре. Можеше да накара някой пациент да я занесе срещу известна сума. А междувременно с нетърпение очакваше забавленията тази вечер. Нели и хер Фишер бяха обещали концерт на пиано и цигулка след вечеря, също както някога.

Нели се представи с добра интерпретация на едно от шопеновите ноктюрни, а хер Фишер ги изненада със страстното си изпълнение на „Концерт за цигулка“ от Брамс. В очите му имаше сълзи, докато свиреше алегро нон тропо. Нели с мъка следваше темпото му. Всички усещаха колко силно скърби за своя Чарли. Когато стигна до адажиото, докторът също се бе просълзил и забеляза, че Бауърс седи изправен на канапето, недокоснал чая си. Всички изпитаха облекчение, когато сърцераздирателната музика свърши и двамата музиканти подеха жизнерадостните потпури от „Кармен“. Бяха наред „Танца на контрабандистите“, когато чуха звук на барабани. Така бяха унесени в музиката, че за миг им се стори, че това е далечен акомпанимент, но

Нели и Фишер спряха да свирят и тогава всички разбраха, че шумът идва отвън, и то от много наблизо.

Фийлдинг пръв стигна до прозореца и надникна през амбразурата, която бяха издълбали в капациите, последван от Том с патерицата му. Фийлдинг мълчаливо му отстъпи мястото си.

— Какво става, Фийлдинг? Какво видя? — настойчиво попита Еъртън.

— Навън е много тъмно, докторе. Стори ми се, че видях някакво движение, но не съм сигурен.

— Докторе, бързо отворете вратата! — извика Том. — Сестра Катерина тича към къщата.

Нели, Еъртън и Бауърс изтичаха в коридора и дълго се бориха с резетата и решетките. Чуваха тропане с юмруци и уплашените викове на сестра Катерина. Когато отвориха вратата, облечената в бяло фигура падна в прегръдките на Нели, ридаейки. Бауърс и Еъртън бързо заключиха отново, но за краткото време, докато вратата бе отворена, докторът забеляза няколко силуета да тичат през ливадата и кръвта му застина.

— Видя ли ги, Бауърс? — прошепна той. — Видя ли как са облечени?

— Да — каза Бауърс.

— Мили боже, Том беше прав. Те са тук.

— Да — повтори Бауърс. — Забелязахте ли пламъците, сър? Мисля, че са запалили болницата.

— Мили боже, мили боже! — Еъртън се облегна на стената. — Видя две малки фигурки в края на коридора, които тревожно гледаха към него. — Връщайте се в спалнята си веднага! — извика той по-ядосано, отколкото беше възнамерявал.

Джени и Джордж хукнаха като подплашени зайци.

— Мили боже — повтори той.

— Ще си взема пушката, сър — каза Бауърс. — Ще покривам голямата спалня.

Във всекидневната Том вече беше заредил пушката си и надничаше през амбразурата. Фийлдинг не се виждаше никъде. Навярно беше заел поста си в трапезарията. Хер Фишер наливаше бренди на сестра Катерина, която седеше на едно от креслата и трепереше. Навън барабаните биеха натрапчиво.

— Едуард, ще заведе децата и семейство Милуорд в стаята за игри — каза Нели. — Когато сестра Катерина се оправи, доведи и нея. — Минавайки покрай него, тя му прошепна: — Не я разпитвай сега — в шок е. Нахлули в болницата и избиха пациентите, а тя нищо не можела да направи. — С тези думи тя излезе.

Еъртън стисна юмруци. Не можеше да повярва, че това се случва, но ето я сестра Катерина, чието селско лице бе сгърчено от страх, ето го и Том, който пъхаше пушката си през амбразурата и сваляше предпазителя.

— Какво правиш, Том? — извика той.

— Събират се на моравата, докторе. Не се вижда добре, но някои държат факли. Трябва да са поне сто души. Не виждам пушки. Повечето носят мечове и копия. Ще дам предупредителен изстрел.

— Мили боже, смяташ ли, че е разумно?

Том не му отговори.

— Фийлдинг! — извика той. — Ще стрелям веднъж във въздуха. Можеш ли да направиш същото?

— Разбира се — долетя отговорът.

— Бауърс! — извика Том. — Не стреляй.

— Добре — чу се отдалеч гласът му.

Внезапно звукът на барабаните беше заглушен от двата изстрела и във въздуха замириса на барут. Ехото затихна и пулсиращият тътнещ звук отново се понесе.

— Какво става, Фийлдинг? — извика Том.

— Стоят си, Том. Не, почакай... Мили боже, някои от тях започнаха да танцуват.

Внезапно Еъртън се почувства обзет от необичайно спокойствие. Това се случваше наистина. Всичко, което беше чел, беше вярно.

— Демонстрират бойни изкуства, Том — каза той. — Така привличат божествените сили в телата си. Смятат, че това ги прави неуязвими за куршумите.

— Така ли? — попита Том. — Фийлдинг, Бауърс — провикна се той, — ще ги оставим да потанцуват още малко, после ще проверим дали са неуязвими за куршумите.

— Искаш да кажеш, че ще стреляме по тях? Че ще убиваме?

— Да, докторе. — Том се обърна към него. — Те запалиха болницата и избиха пациентите. Ще направят същото и с нас. Какво

искате да направим? Да преговаряме с тях?

— Не, Том — каза Еъртън, вече взел решение. — Мисля, че тук някъде има още една пушка. Кажете ми къде ще бъде най-полезен.

— Благодаря, сър — каза Том. — Не трябваше да се съмнявам във вас. — Той го потупа по гърба. — Най-добре отбранявайте кухнята. И докато сте там, вижте как се справят прислужниците. Не искаме готвачът да се паникьоса и да пусне враговете вътре. Когато ме чуете да стрелям, стреляйте и вие. Целете се ниско.

Еъртън се засрами, че съвсем беше забравил за слугите и бързо изтича по коридора. Откри А Сун клекнала под кухненската маса, а А Ли, застанал до залостената врата със сатър в ръка. Готвачът се зарадва, когато видя пушката в ръцете му.

— Господарю — каза той, — виждам, че и вие се присъединявате към армията на Исус! Ще умрем заедно и ще отидем направо в рая.

— Надявам се да не го правим още — каза Еъртън, зареди пушката и зае позиция до вратата.

Това бяха най-дългите пет минути през живота му. През тясната амбразура виждаше как Боксърите се кривяха по моравата. С изненада осъзна, че не изпитва омраза към тях. Те му напомняха на куклите, представляващи митични герои, които беше гледал по панаирите. Спомни си селските събори от младежките си години. Част от него му казваше, че когато дойде моментът да стреля по тези фигури, няма да е по-трудно, отколкото стрелбата по кокосови орехи на стрелбището. Но друга частица осъзнаваше иронията на ситуацията: че той, божият служител, е готов да убие ближния си. В този миг за негов срам в ума му нахлу друга, още по-приятна фантазия. Каква подходяща ситуация за любител на каубойските романи. Той, Еъртън, романтикът, най-после бе открил мястото си зад покритите каруци на въображението си, готов да защити семейството си от индианците. Непрестанното ехтене на барабаните напомняше за индианските тамтами.

Въпреки шума, той чу слаб вик. Навярно им нареждаше да бъдат готови за стрелба. Присви очи и се концентрира върху едра фигура в костюм от тигрова кожа, която размахваше брадва. Пръстът му леко натисна спусъка.

— Мили боже, прости ми — помисли си той.

Чу тропот от тичащи крака и писъка на сестра Катерина.

— Не стреляйте, докторе! Господин Кабът каза да не стреляте.
Стреснат, той отстъпи назад.

— Но защо, Катерина?

— Майор Лин е тук с отряда си.

„Господи — помисли си той, — все пак кавалерията пристигна.“
Тропотът на конски копита по моравата го изпълни с радост.

— Мандаринът ви обеща защита и ще я получите — студено заяви на всеослушание майор Лин.

Стоеше на коня си пред предния вход на къщата. Зад него войските му се бяха разпръснали и наблюдаваха Боксьорите, които бяха разрешили строя си и ги наблюдаваха със зловещо мълчание. Еъртън, Фийлдинг и Том стояха на терасата, стиснали здраво пушките си. С крайчеца на окото си Еъртън виждаше оръжието на Бауърс да се подава през амбразурата. Цялата сцена бе ярко осветена от пламъците на горящата болница в подножието на хълма.

— И каква гаранция имаме за това? — попита той.

— Моята — отвърна Лин. — Друга няма.

— Как можем да ви вярваме, когато позволявате на тези хора да останат въоръжени, след като подпалиха болницата и избиха пациентите ми?

— Ние ще се разправим с Боксьорите по китайските обичаи. Жалко за болницата ви. Един ден несъмнено ще бъдете компенсиран за изгубената собственост. Нали вие, чужденците, винаги искате компенсация? — Тонът му беше подигравателен. — Колкото до пациентите вътре, разбрах, че са били китайци. Това е също наша работа и не ви засяга.

— Носех отговорност за тях! — извика Еъртън. — Тези хора ги изклаха.

— Губите ми времето, докторе. Осигурявам защита само на чужденци по силата на екстратериториалните закони. — В гласа му отново прозвуча сарказъм. — Искате ли да чуete условията ми?

— Условия ли? — каза Еъртън. — Кажете ги.

— Първо, ще ми предадете всички оръжия в тази къща. Хората ми ще я претърсят, за да сме сигурни, че не сте скрили някое от тях. Не

искаме да стане злополука с вас или с някой друг. Няма да имате нужда от оръжие, защото моите хора ще ви пазят.

— Продължавайте.

— Второ, защитата, която ви предлагам, се отнася само за чужденците в къщата. Ако тук се крият китайци, трябва да си тръгнат веднага.

— Това е неприемливо. Има ли още?

— Ще обещаете да се подчинявате на законите за извънредно положение и да останете в тази сграда, която ще бъде охранявана до по-нататъшно нареждане.

— Това ли е всичко?

— Да. Хората ми ще ви снабдяват с провизии всяка седмица. Можете да използвате кладенеца в градината веднъж дневно под наблюдението на войниците ми.

— А ако не приемем условията ви?

— Ще се отнасяме към вас като с престъпници и всяко нарушение на законите, действащи при извънредно положение, ще бъде наказано.

— Разбирам — отвърна Еъртън. — Но условията ви са неприемливи, а както забелязвате, и ние, и вие имаме пушки, така че сме в равностойно положение. Със сигурност мога да ви обещаю, че всеки опит да ни наложите със сила тъй наречените ви закони при извънредно положение ще ви струват скъпо. Благодаря, майор Лин, но предпочитаме да се защитаваме сами.

Командирът вдигна ръка и погледна хората си. След миг Еъртън и останалите видяха Боксърите до портата да отстъпват встрани.

— Мили боже — прошепна Том, — докарал е старите оръдия от стените.

Те наблюдаваха, онемели от изненада, как колоната от мулета, влачеща тежките оръдия, се катери по склона под ударите на камшиците.

— Мисля, че моите оръжия са по-силни от вашите, докторе — каза майор Лин. — Да ви направя ли демонстрация?

— Шах и мат — промърмори Фийлдинг.

— Не, Фийлдинг — изсъска докторът. — Той иска да му предадем А Ли и А Сун. Не можем да го направим.

— Не можем да се борим с артилерия.

— Ще се наложи. Няма да... Няма да... Не мога да предам прислужниците си, за да ги заколят. Ще поговоря с него. Майор Лин — заговори той на китайски, — приемаме условията ви, с изключение на едно. Няма да ви предадем китайците прислужници.

Майор Лин се престори, че се прозява.

— Тогава оттеглям предложението си за защита — каза той. — Приятна вечер.

И дръпна юздите.

— Слушайте, майоре. Моля ви, умолявам ви. Тук имам петиция, вижте. — С треперещи пръсти той извади от джоба на самото си писмото до мандарина. — Моля ви, предайте я на мандарина и оставете китайците у дома, докато той вземе решение. Съгласни сме с всички други условия. Дори за оръжията, но моля ви, в името на човечността, оставете прислужниците.

Майор Лин погледна плика без интерес и го пъкна в чантата на седлото си.

— Вече получих заповеди от мандарина — каза той.

— Ще ви кажа какво ще направим. Ще ви платя за тях. Откуп. Да, откуп. Имам пари. Вземете.

Еъртън потърси портфейла си, а с другата ръка посегна към юздата на Лин в отчаян опит да го спре. Внезапно чу зад себе си познат глас.

— Господарю, моля ви, позволете ни да минем.

А Ли и А Сун стояха на верандата, стиснали вързопите с личните си вещи.

— А Ли — опита се да се престори на ядосан, но гласът му потрепери. — Върни се в къщата. Това е заповед. А Сун, кажи му.

А Ли се усмихваше, макар по страните му, както и по набръчканото лице на А Сун да се стичаха сълзи.

— Господалят много уполит — каза той на разваления си английски. — Мисли си, че много добъл с бедния А Ли и А Сун. Но той и много стиснат. — Готвачът комично поклати глава. — Дава малко пали. Всички шотландци скъпелници. А Ли тълси по-добла лабота, пощедъл господаля. Може да го вземат да готви на небето? Да плави бекон с пължени яйца на Исус. Той бъде добъл господаля. А Ли с ладост служи на него.

Готвачът остави вързоп и прегърна Еъртън.

— Спомняй понякога сталия плиятел — простичко каза той. После добави на китайски. — Така е по-добре. Грижете се за госпожа Нели, за госпожица Джени и господин Джордж. Имате чудесни деца. С А Сун ги имахме като собствени внуци. Довиждане, скъпи господарю.

Хлипаща, А Сун стисна ръцете на Еъртън. Беше твърде развълнувана за да говори, както и докторът, който стоеше нерешително, докато двамата прислужници бавно се отправиха към портата.

— Не! — внезапно изрева той и понечи да хукне след тях, но Фийлдинг го задържа, а майор Лин препречи пътя му с коня си.

Един от Боксьорите пристъпи към двамата стари прислужници и Еъртън с изненада разпозна бившия си иконом Чжан Ерхао, макар сега да носеше лента на главата си и всички атрибути на Боксьорите. Той се поклони изискано на А Ли, сякаш го поздравяваше, че се присъединява към тях. Готвачът се изплю в лицето му. Боксьорите ги обградиха и Еъртън не видя нищо повече.

Войниците на Лин бързо претърсиха къщата и събраха оръжията им. Имаше само един дребен инцидент, когато Нели отказа да ги пусне в стаята на Хелън Франсис и се наложи да я отместят със сила. Скоро след това войниците си тръгнаха, оставяйки пазачи пред вратите. Боксьорите също се разпръснаха, макар барабаните да продължиха да отекват в нощта. Чужденците се събраха във всекидневната и потънаха в креслата и канапетата, сякаш искаха да се скрият от себе си. Никой нямаше какво да каже. След известно време Септимъс Милуорд се появи, следван от съпругата и децата си. Той ги огледа мълчаливо и каза:

— Господа, всички сме в ръцете на бога. Не мислите ли, че е време за молитва?

И с мелодичния си баритон запя: „Слава на Всемогъщия бог и Творец...“

Един по един останалите се присъединиха към него. Химните и молитвите, които Септимъс произнасяше до малките часове на сутринта, ги успокоиха донякъде. Извисил се над тях като суров пророк от Стария завет, който вдига жезъла си срещу силите на хаоса, той сякаш най-последно бе открил мястото си. Ужасът на положението им си пролича и по това, че за пръв път не го мислеха за побъркан.

Навън главите на А Ли и А Сун, набити на колове до портата, сякаш се напържаха да чуят импровизираната служба в къщата. Но това бе само ефект от въздушните течения, всмуквани от пожара, който още бушуваше сред развалините на болницата под хълма.

---

[1] Намеса на боговете (лат.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА 14

„Много от нашите мъже загинаха, но господарят Чжан казва, че не е вярно, защото куршуми не ни ловят. Защо тогава Малкото братче не се върна?“

„Християнска мисия и болница
Шишан, Манджурия, Китай
Неделя, 16 юни 1900
Скъпи Джеймс,

Минаха четири дни откак Боксьорите изгориха болницата ни и бяхме затворени в къщата. Не ти писах порано, защото жестокото клане на пациентите и слугите тежи ужасно на съвестта ми.

Но имаме причина да се надяваме.

Всеки ден получаваме знаци, че провидението не ни е изоставило. Преди два дни нашите врагове бяха обкръжили къщата ни, биеха барабаните си и ни тормозеха денонощно с виковете, песните си и страховитите танци и ритуали, които изпълняваха на моравата ни. Правеха заплашителни жестове с оръжията си, знаейки, че сме беззащитни и призоваваха боговете си да ни накажат, обвиняваха ни в ужасни престъпления и заплашваха с кърваво възмездие. Представи си ужаса на децата, които трепереха между завивките си, докато кошмарните писъци навън разкъсваха нощта. Как можехме да успокоим тези смели малки създания! Само постовете на майор Лин стоят между нас и убийството, а ние смятаме недисциплинираните му войници за ненадеждна защита. Но все пак кризата отмина. Септимъс Милуорд смята, че освен войниците, ангели с огнени мечове са защищавали

вратата ни. Фигуративно казано, може и така да е. Бог се погрижи, за да не пострадаме.

И изведнъж вчера се събудихме от странна тишина. За пръв път от много дни чувахме приятния звук на птичите песни. За миг си представих, че съм обратно в Дъмфрис и лежа на старото си легло, заслушан в шумовете на лятната утрин, а навън грее слънце и ми предстои да отида да ловя риба в потока. Когато отворихме капациите, видяхме, че Боксърите наистина са си отишли. Останали бяха само войниците, които се прозяваха, насядали около огньовете, и си приготвяха закуска.

Не получихме никакво обяснение — войниците имат заповед да не разговарят с нас, — но в сърцето си почувствах прилив на увереност и благодарност. Сигурен съм, че мандаринът е получил писмото ми и е наредил да прогонят мъчителите ни. Не разбирам сегашната политика на Шишан, но смятам, че мандаринът решава проблемите един по един, съобразно обстоятелствата. Когато възстанови реда и спокойствието в града, ще дойде и за нас, а засега ни защитава колкото му е възможно.

Моята силна и добра помощничка Нели ти праща много поздрави, както и децата, които се вълнуват, защото изживяват лично приключения, подобни на онези от книгите, които им пращаш за Коледа. Дано и нашите премеждия завършат щастливо, както в романите. Когато посетиш в училище Едмънд и Мери, кажи им, че много ни липсват и им предай, че сме добре.“

„Вторник, 18 юни 1900

Боксърите още не са се върнали. Вече трета нощ сме благословени със спокойствие.

Майор Лин удържа на думата си, поне що се отнася до храната. Днес получихме чували ориз, зеленчуци и три големи парчета прясно свинско. Това ще бъде приятно разнообразие след осоленото говеждо, с което преживяваме. За щастие бяхме заредили наскоро с

провизии и килерът е пълен с всякакви консерви. Ако ги използваме икономично, ще ни стигнат за повече от месец. Нели е строг интендант и гозбите ни са спартански, но всеки ден тя успява да ни изненада с някое от своите съкровища. Снощи се насладихме на сливовия пудинг, подарен ни от семейство Гилеспи на Коледа. Хер Фишер заля горещия десерт с малко бренди и децата угасиха лампите, за да се насладим на красивите синкави пламъци, когато Нели тържествено донесе пламтящото блюдо на масата.

От всичко дотук разбираш, че не сме изгубили духа си. Намираме си занимания. Няма нищо по-подходящо от работата за прогонване на тъжни мисли. Нели е много изобретателна в измислянето на домакински задължения. Назначи господин Бауърс за помощник в кухнята, където отговаря за запасите. Сложил е етикет с номерче на всяка консерва фасул. Всяка капка олио е отбелязана в книгата му! Сестра Катерина, госпожа Милуорд и две от дъщерите ѝ са нашите перачки. Всеки ден имаме чисти чаршафи и дрехи. Понякога къщата мирише на пералня! Междувременно хер Фишер и господин Фийлдинг отговарят за лъскането и почистването на праха. Фишер се отнася към работата си с немска акуратност, стискайки четката за прах под ръка като маршалски жезъл. В къщата няма и прашина, а капакът на пианото блести като огледало. Същото важи и за дъските на пода! Дори Том, който още се придвижва трудно, лъска среброто. Едва ли има боен кораб, който да блести от чистота като скромното ни жилище. Надали много помещения, предназначени за насилствено задържане, биха могли да влязат в «Женско световно списание» като образец на идеален дом!

Аз и Септимъс Милуорд сме единствените, освободени от домакински труд. След необичайната служба, която изнесе вечерта, когато се появиа Боксьорите, господин Милуорд се превърна в наш пастор. Това може да ти се стори странно, като се има предвид какво съм ти разказвал за него. Не, той не се е променил.

Все още е побъркан лунатик, който вярва във виденията си. Той е безкомпромисен и проповедите му — от стария тип, в които се сипе огън и жупел — граничат с лудостта. Аз или ти бихме дали мило и драго да ги избегнем. Но силата на вярата му е несравнима, а при сегашното ни положение това е много успокоително. Трудно ми е да ти обясня. Както и да е, ние го толерираме — както казва доктор Фийлдинг — какво друго бихме могли да направим? Поне подготовката му за вечерните проповеди го задържа в стаята му и така не пречи на никого. Това е добре за децата, които според Нели, са страдали прекалено дълго от тиранията му.

Аз все още изпълнявам медицинските си задължения, които, както можеш да предположиш, при нарасналата ни численост, ми създават работа като за практикуващ лекар. Освен двамата ми главни пациенти Хелън Франсис и Том, трябва да се справям и с по-леки проблеми — от изгаряния до главоболие, а един от господата (няма да спомена кой) има болезнени хемороиди! За щастие медицинската ми чанта беше в къщата, когато ни обсадиха, а и не бях изпратил доста лекарства в болницата, включително запас от морфин, който е от огромно значение. Добре че не ми се наложи да го използвам, както се боях. Досега Хелън Франсис се справя добре и без наркотика. Горкото създание е почти излекувано. Страда ужасно и имаше дни, когато се отчайвах, че няма да успея да я излекувам, нито да спася детето ѝ. Помниш ли, когато веднъж ми дойде на гости в болницата в Единбург? Показах ти пациенти, които се лекуваха от наркомания, така че знаеш в какви животни се превръщат по време на лечението. По китките и глезените ѝ още има белези от борбата ѝ, когато бях принуден да я вържа за леглото. Тя не е виновна. Престъпникът е господин Манърс, който я прелъстил, а после я научил да пуши опиум. Отвратително престъпление, но не искам да злословя за мъртвец. Той вече не може да понесе наказанието си на този свят, а краят му е бил жесток.

Слава богу, че Хелън Франсис е млада и здрава. Радвам се да ти съобщя, че вече е дотолкова излекувана, че се храни нормално и наддаде на тегло. Дори предишната ѝ красота се възвърна донякъде, макар да се боя, че тъгата, която помрачава лицето ѝ, едва ли някога ще я напусне напълно. Странно, тя ѝ придава някаква неземна красота, някаква унесена замечтаност, която ми напомня картини на прерафаелитите като «Мариана в изоставената къща». Мисля, че сравнението е подходящо.

Хубавото е, че вече проявява интерес към живота. Тъй като съм си малодушен, възложих на Нели ужасната задача да ѝ разкаже всичко, което се беше случило, докато тя «не беше на този свят». За убийството на баща ѝ, за смъртта на любовника ѝ, за Боксьорите. Бяхме приготвили морфин, в случай че прекалено се разстрои, но не се наложи да го използваме. Тя прие новините с изненадващо спокойствие и решимост, само помоли да я заведем на гроба на баща ѝ. Там малко си поплака. Силата на това момиче, особено след всичко, което преживя, е наистина невероятна. Тази нощ сестра Катерина остана в стаята при нея, но тя спала добре. Въртяла се и един-два път извикала насън, но в общи линии прекарала спокойна нощ.

Не знам защо ти пиша толкова подробно за всичко. Навярно, защото не мога да споделя тревогите си с никого тук. За нашата малка общност, аз трябва да бъда силният всезнаещ доктор и глава на домакинство, който е изпълнен с увереност и авторитет. Никога не съм се смятал за водач, а сега трябва да играя тази роля, но се притеснявам, Джеймс. Не толкова за Боксьорите — мисля, че опасността от тях намалява. Тревожа се за Хелън Франсис и Том. Не знам какво да правя с тях.

Тя не иска да го види. Спокойствието ѝ, когато Нели ѝ разказа за смъртта на Хенри Манърс, беше направо плашещо, бих казал — неестествено. Сякаш не я интересуваше. Но когато ѝ предложи Том да я посети, тя изпада в истерия. Клати глава, стиска зъби и затваря очи. Май и той не гори от желание да я види. Разпитва учтиво,

но повърхностно за нея и изглежда облекчен, когато сменя темата или го оставя да продължи с лъскането на среброто. Горките деца, и двамата тъй ужасно наранени от живота. Бил съм достатъчно дълго лекар, за да знам, че тялото може да бъде излекувано само когато умът е оздравял и не е нужно някакъв виенски шарлатанин да ми съобщава този очевиден факт. Но какво да направя, когато двамата отказват да се изправят един срещу друг?

Има граница на лечителските способности на всеки лекар.

Не зная отговора, макар да подозирам, че ще трябва да ги накарам да се сдобрят, дори ако не желаят. Хелън Франсис не може да остане още дълго на легло и ще трябва да намери мястото си в нашата общност, поне докато съществува извънредното положение. Какво ще стане с крехкия ни дух, ако двама от нас не говорят помежду си?

Скъпи ми Джеймс, исках това писмо да звучи уверено, но се боя, че вместо това те обремених със страховете и съмненията си. Не е честно от моя страна и обстоятелствата не ме оправдават, защото, както ти споменах, съм убеден, че най-лошото е минало и че в този момент мандаринът се бори за освобождението ни. Разбира се, бях разочарован, че не получих писмо или съобщение, когато майор Лин донесе запасите от храна днес. Той се държа студено и крайно необщително, както винаги. Донесе провизиите, после си тръгна. Но не съм обезсърчен. В никакъв случай. Бедите ни учат на търпение.“

Да, тя бе опитала. Бе положила всички усилия!

Малко неща си спомняше от тези дни, седмици, месеци, цяла вечност, която бе прекарала затворена в тясната стая. Представяше си как лежи завързана на леглото и се мята като диво животно, борейки се с въжетата. Имаше чувството, че се е отделила от собственото си тяло

и се гледа отгоре. Виждаше оголените си зъби, обърнатите очи, извития в дъга гръб и краката, които яростно ритяха и се опитваха да се освободят. Виждаше доктора с торбестото си черно палто и малката кожена чанта да седи до леглото ѝ. Очите му бяха затворени, но беше запушил уши и по бузите му се стичаха сълзи. Виждаше как собствената ѝ уста се криви и крещи ужасни думи, как очите ѝ се изпълват с омраза. И тогава реещата се част от нея бе изпитала внезапна симпатия към бедния човечец, който просто се опитваше да ѝ помогне. В този миг беше решила да му съдейства да се пребори със създанието, което се мяташе на леглото.

Един ден се пробуди и разбра, че е отново старата Хелън Франсис и когато докторът се приближи с подноса шишенца и спринцовката, тя леко ги отблъсна и заспа — този път без сънища.

Това бе една благословена седмица. Извън малката стая се чуваха някакви шумове, барабани и викове, но те ѝ се струваха много далеч и нямаха нищо общо с нея. Можеше да се съсредоточи само върху собственото си тяло — чувстваше пулсирането на кръвта в ръцете и краката си, биенето на сърцето, ритъма на дишането, топлината на утробата, където растеше друг живот. Нямаше мисли, само завърналото се усещане за тяло и за онзи друг живот, който още не можеше да усети, но знаеше, че е в нея. И спеше, без да сънува.

После Нели бе дошла и ѝ бе разказала за смъртта на баща ѝ и на Хенри. След новините за тяхната смърт нейният собствен живот бе започнал отново. Тя не бе осъзнала важността на случилото се, докато Нели не ѝ бе помогнала да отиде до прозореца и ѝ бе показала дървения кръст в градината зад моравата, където бе погребан баща ѝ. Беше заплакала тихо и съпругата на доктора вероятно бе решила, че това са сълзи на любяща дъщеря, но всъщност тя плачеше за себе си, защото вече не можеше да избяга от това, което бе направила, и от онова, в което се бе превърнала, нито да се спаси от омразата към себе си, задето е причинила толкова нещастия. Баща ѝ и Хенри бяха мъртви. Някъде дълбоко в нея като вода от отворен кладенец нахлуваше съзнанието, че донякъде вината за това е нейна.

След това бе лежала, загледана в познатия напукан таван и мазилката ѝ бе заприличала на собствения ѝ разбит живот.

Къде беше самоувереното момиче, току-що излязло от манастира в един свят на обещания, изпълнен с вълнения, ентусиазъм и радост от

живота? Интелигентното момиче, отличничката на класа. „Хелън Франсис, ти си една модерна млада жена, готова за новия век, но не позволявай на прословутото ти любопитство да вземе връх над теб.“ Кикот от очарованата зала беше последвал това слово, когато пристъпваше, за да вземе наградите си.

Това любопитство — не, глад за всяко усещане, което животът може да предложи — я бе предало, както самата тя бе предала всички, които я бяха обичали или се бяха държали мило с нея. Баща си, този простиък човечец, който ѝ бе желал само доброто и когато бе пристигнала в Шишан, бе плакал и я бе нарекъл своя принцеса. Беше ли разбрал какво е направила? Не бе ли потърсил умишлено смъртта в алеята, където го бяха намерили, защото тя беше разбила сърцето му? Докторът и Нели, с чието гостоприемство бе злоупотребила така скандално. Би ли могла някога да изкупи вината си? Ами Том? Колко жестоко се бе отнесла с него!

Том. Милият, нежен Том!

Глупавият досаден Том.

Никога не го бе обичала. За нея той беше играчка, развлечение през свободното време. Докато нейният свят се разрастваше и в душата ѝ бушуваха страсти, тя се бе възползвала от най-подходящия мъж, който ѝ бе попаднал. Беше експериментирала с любовта му, разменила бе и нея, и себе си срещу всички вълнуващи усещания на Азия. Том, отстъпчивият Том, просто една подправка сред ориенталския банкет от екзотични блюда, поднасяни за нейно удоволствие. На времето се бе престорила, че всичко е истина. Беше заблуждавала и себе си, и всички други. Лесно бе да обичаш Том и тя със сигурност изпитваше към него не по-малко обич, отколкото към колито в къщата на леля си, но мъката ѝ за кучето поне трая една седмица, след като го сгази каруца. А любовта ѝ към Том се бе стопила още след първия миг, когато бе съзряла Хенри да препуска по пътя към вилата на сър Клод Макдоналд. От този момент Том се бе превърнал в приятен навик, в украса, в букет, а тя се беше опитала да надхитри малката общност на Шишан.

Как можеше да е толкова покварена?

Но беше ли порочно да копнее за докосването на друг мъж, самото присъствие на когото я възпламеняваше и изпълваше със страст и самопожертвувателност? С него тя никога не бе имала усещането, че

прегрешава, особено по време на любовния акт, когато крайниците им се преплитаха и потяха, а душата ѝ се сливаше с неговата. Това винаги ѝ се бе струвало правилно и естествено, както нищо друго в живота ѝ. Напротив, бе изпитала чувството, че върши грях, когато се откъсна от него, защото част от нея все още се интересуваше какво казва или мисли обществото.

Тя знаеше какво е общественото мнение за Хенри. Виждаше го в отклонените погледи, чуваше го в неизказаните думи, когато доктор Еъртън или Нели споменаваха бебето. За тях той беше безжалостен авантюрист, прелъстител, грубиян, но какво ли знаеха те? Хенри не я бе прелъстил. Тя бе жадувала за него, тя бе безмилостната ловджийка, а Хенри като безпомощния Актеон бе станал жертва на хрътките ѝ. И когато бяха заедно, когато телата им се преплитаха, това винаги ставаше по нейно желание. Тя се гордееше, че е пробудила също такава страст у него. Беше ли я обичал? Надяваше се, че донякъде е така. Но какво право имаше тя над него? Как би могла да си го представи в салона у дома, където тя ще плете, а той ще се прибира за чая? Все едно да се опита да укроти вятъра. Той беше свободен дух, диво създание, елен, жребец. Тя познаваше слабостите му, знаеше за изневерите му и те я караха да го обича още повече. Той беше нейното неосъществено аз. Свободата, която тя като жена никога не би могла да има. Знаеше, че е дошъл в Шишан по някаква важна работа и че би могла да бъде само за кратко част от неговия живот. Беше го напуснала, защото не искаше да го задържа повече. Светът щеше да мисли, че той я е наранил, но изобщо не беше така. Тя се бе наранила сама. А сега той беше мъртъв.

А тя скърбеше за неудържимата тропическа буря, която бе огряла вселената ѝ, а после бе изчезнала в небето, оставяйки след себе си само тъмни облаци над гладкото, скучно море. Море, в което дори не можеше да се удави, защото трябваше да продължи да живее.

Защото неговото дете още бе живо и тя дължеше това на доктора. Защото трябваше да изпълни дълга си.

Скучният досаден Том... Тя потрепери, когато си помисли за него, но знаеше, че ще се омъжи, ако той още я искаше. Докторът отново бе пробудил желанието ѝ за живот, а трябваше да се погрижи и за детето си. Беше изпила чашата до дъно и сега щеше да погълне

утайката. Беше готова да го направи като компенсация за мъката, която бе причинила.

„Призори, петък, 21 юни

Пиша набързо. Боксьорите се върнаха. Фийлдинг и Том бяха прави, а аз грешах. Войниците на Лин са ни изоставили.

Не знаем какво означава това, но се боим от най-лошото.

Крия писмата си до теб и някои ценности под една от дъските на пода в трапезарията. Ако някога прочетеш тези думи, спомняй си с добро брат си и семейството му. Поверявам Едмънд и Мери на твоите грижи. Отгледай ги като християни.

Иска ми се да ти кажа още много неща, но барабаните отново кълтят отвън.

Бог да ни пази.

Тъжно е, че всичко трябва да свърши така. Джени и Джордж са толкова млади.“

„Петък, 21 юни 1900

Преживяхме ужасен ден. Тази сутрин се канех да произнеса отчаяните думи *Eli;eli, lama sabachthani?*^[1], но Бог не ни беше забравил. Ние сме заедно и сме в безопасност. Провидението продължава да бди над нас и крилата на неговото милосърдие ни обгръщат и пазят от беди.

Боксьорите трябва да са се върнали в ранните часове преди зазоряване. Отначало не ги чухме и можеха да се промъкнат в къщата незабелязани, ако не беше присъствието на господин Бауърс, който има навик да става рано, както подобава на машинист. Докато четял библията си във всекидневната, той чул шум. Отишъл до

прозореца и видял няколко сенки да се прокрадват към къщата. Спомнил си, че в склада има кутия с китайски фойерверки, които бях конфискувал от Джордж и Джени. Бързо ги взел заедно с една пушка играчка от детската стая. После пъхнал дулото ѝ през амбразурата. Несъмнено на слабата светлина приличала на истинска. Бързо минал по всички амбразури и палел фойерверките една по една. Така че се събудихме от звук, който приличаше на стрелба. Това било и намерението му. Ефектът му върху Боксьорите също си го бивало — уплашени, те хукнали да бягат. Несъмнено гледката е била комична — фигури с ленти на главите и широки панталони, които тичат в мрака като уплашени деца, заварени да си играят с карнавалните костюми. Но никой от нас не бе в настроение да се весели. Не се чувствахме и главозамаеани от победата. Бяхме ужасени, че Боксьорите са се върнали. Знаехме и че фойерверките няма да ги спрат за дълго. Скоро след отблъснатата атака, барабаните отново забиха, дочуха се и ужасните подвиквания и напеви, спомените за които изпълваха кошмарите ни след последната обсада.

Този шум ни съсипва, Джеймс. Безкрайно повторение на вика «Избийте чужденците и спасете Цин», последвано от възклицания «Ша! Ша! Ша!», което значи «Убивай! Убивай! Убивай!» и примесено с отвратителни обиди, описващи предполагаемите ни престъпления. Сигурно и виковете на дяволите в ада не са толкова страшни и противни.

Но най-тревожен и неразбираем за нас беше фактът, че войниците на Лин не се виждаха никъде. Импровизираните палатки бяха изчезнали, както готварските им пособия и другия им багаж. Внезапно разбрахме, че са ни оставили на Боксьорите.

Можеш да си представиш колко предадени се чувствахме.

Събрахме се във всекидневната по халати или панталони, набързо нахлузени над нощниците — приличахме на жалки дрипльовци. Децата бяха много

уплашени. Сестра Катерина и Нели успяха да ги успокоят само колкото да не плачат. Едно от момчетата на Милуорд виеше като сирена — по-ужасяващо и от виковете навън, — но не бива да бъде жесток. Надявам се, докато съм жив, да не видя такива бледи и уплашени лица. Ние, мъжете, набързо проведохме военен съвет. Бауърс и Том бяха спокойни, но Фишер беше зле, а и Фийлдинг не помогна с критиката си, че съм приел толкова лесно условията на майор Лин и сме предали оръжията си. Сякаш имахме някакъв избор.

Няма да ти предавам подробно жлъчните му забележки. Най-накрая се спряхме на един план, според мен безнадежден, но при тези обстоятелства всяко действие е по-добро от бездействието. Когато Боксърите атакуват, Бауърс и Фийлдинг като най-здрави, трябва да отбраняват доколкото могат вратите със сатъри, лопати и всякакви импровизирани оръжия. Това ще даде време на Фишер, Милуорд, мен и Том да се измъкнем през малкия прозорец на задната стена на къщата. Ще слезем по стръмния склон заедно с жените и децата. Бауърс и Фийлдинг ще се присъединят към нас, когато успеят. Никой не попита какво ще правим след това. Истината е, че нямахме представа, но имаше нещо отблъскващо в идеята търпеливо да чакаме Боксърите да нахлуят и ни се струваше по-добре да умрем бързо, отколкото да изгорим живи. Вярвахме, че ако останем, това ще е най-вероятната ни съдба. И кой знае? Може би поне някои от нас ще успеят да избягат.

Септимъс Милуорд не искаше и да чуе за плана ни.

— Бог ме е пратил тук и тук ще остана — напевно каза той с мелодичния си глас, а ние го погледнахме онемели от изненада.

Бъртън Фийлдинг му обясни, че Бог обикновено помага на онзи, който си помогне сам, а Том се опита да спори с него, карайки го да помисли за безопасността на съпругата и децата си.

— Това място е добро колкото и всяко друго, за да преминем от него в Рая — беше отговорът му. — Кой съм аз, че да оспорвам Божият промисъл?

И нищо не можеше да го разубеди.

Усетих, че съм изпълнен с гняв срещу този упорит човек. Мисля, че го нарекох «стар глупак». Никой от нас не би избягал, оставяйки семейството му да изгори живо с техния тираничен баща. Беше немислимо, а аз се тревожех и за Хелън Франсис, която още не може да върви на дълги разстояния. Тъй като другите мъже трябваше да задържат враговете ни, единственият достатъчно силен, който можеше да я носи, беше Септимъс Милуорд.

Разменихме си много гневни думи. Без да ни обръща внимание, Милуорд коленичи по своя показан начин и започна да се моли. Наближаваше девет. От няколко часа беше светло и господин Бауърс, който стоеше до прозореца и ни съобщаваше колко са Боксьорите, сега ни извика, че на моравата се наблюдава заплашително раздвижване. Поне двадесетима Боксьори танцуваха ритуала на обсебване от боговете, а ние вече знаем, че то предшества атаките им.

Отчаян, попитах останалите:

— Какво да правим? Да се бием ли? Да бягаме ли? Да останем ли? — Последвалата тишина ми даде да разбера, че аз трябва да взема решение, и то бързо. — Милуорд — извиках, — ще следваме плана. Не мога да ви принудя да се присъедините към нас, но позволете на госпожа Милуорд и децата да се спасят.

Летиша се изправи с бледо като пепел лице.

— Аз и децата ще останем със Септимъс — прошепна тя. Погледнах уплашените физиономии на малките и чух гласа си сякаш отдалеч:

— Тогава ще тръгнем без вас. — Мисля, че добавих: — Бог да ви пази.

Джеймс, това със сигурност беше най-ужасният миг в живота ми.

Без да кажат нищо, Бауърс и Фийлдинг тръгнаха да си търсят оръжие. Нели ме погледна непроницаемо и отиде със сестра Катерина да приготви Хелън Франсис за пътуването. Аз стоях до прозореца и гледах Боксьорите, чувствайки се напълно безпомощен.

Не знам какво щеше да стане, ако не бе последвало чудо. Истина е, че планът, който бяхме измислили, беше отчаян. Но докато гледах Боксьорите да подскочат все по-енергично в танца си, чух иззад редиците им продължителен и ясен звук на тръба. Барабаните замлъкнаха. Пеенето спря. В странната тишина танцьорите замръзнаха, а после нерешително погледнаха зад себе си, сякаш притеснени, че са ги хванали в компрометиращо положение на провинциален бал. Силен глас изкрещя заповед и след миг двадесетимата танцьори затичаха към останалите. За наша изненада цялата тълпа се обърна и мълчаливо изчезна. Всичко стана много бързо — преди малко орда дяволи искаше кръвта ни, а сега нямаше никой.

Час и половина по-късно майор Лин и кавалерията му влязоха през портите. Гледахме как слиза от коня си и върви към вратата на къщата, на която почука, без да сваля ръкавиците си. Излязох на терасата, за да го посрещна, но преди да кажа и дума, с изненада видях, че ми се покланя дълбоко. Той се извиняваше! Каза ми, че негодниците, които оставил да ни пазят, били подкупени, за да си тръгнат. След като Боксьорите се разправели с нас, щели да ги оставят вързани и със запушена уста, все едно са били надвити в бой. За щастие, един от тях отишъл при Лин и издал плана им. Майорът пристигнал възможно най-бързо и Боксьорите си тръгнали, когато видели праха, вдигнат от конете на хората му. Каза ми, че се срамува от липсата на дисциплина във войската си. Че престъпниците ще бъдат наказани. Че лично ще се погрижи това никога да не се повтаря. Нови, по-надеждни войници щели да заместят хората, които показали такава липса на чувство за дълг.

Така че пак сме в безопасност, скъпи братко — макар да сме все още затворници — и доверието ми в мандарина

е възстановено. Ясно е, че градските власти се представляват от майор Лин, който докладва на мандарина. Все пак той управлява Шишан и явно Боксьорите се боят от него. Това звучи логично.

Но имам усещането, че трябва да благодарим за спасението си не само на светската власт. Когато се върнах във всекидневната, Милуорд още беше на колене. Не каза нищо, но на лицето му имаше израз, който говореше «Нали ви казах». И не беше ли прав той да вярва в милосърдието на нашия Спасител, защото единствено Той ни спаси днес да не пострадаме? Единствен от нас Септимъс Милуорд — този упорит човек — запази вярата си и се оказа прав.

Главата ми вече клюма. Едва ли някога ще узнаем отговора на този въпрос. Засега мога да изкажа само скромните си благодарности, че днес Бог запази живота на моите скъпи Нели, Джордж и Джени.

Моля се и за теб, братко.“

„Вторник, 24 юни 1900

Откакто ти писах за последно, не се е случило нищо важно, но след атаката миналата седмица в обсадената ни къща цари напрежение и доброто настроение, което се усещаше през първите дни на затвора ни, е изчезнало.

Хората на майор Лин наистина пречат на Боксьорите да се доближат до къщата, но заплашителното им присъствие се усеща и отвъд оградата. Барабаните бият непрестанно — ден и нощ. Гласовете ни преграднаха да надвикваме шума, затова през по-голямата част от деня си общуваме с жестове като монаси бенедиктинци, дали обет за мълчание. Нервите ни са опънати, не спим добре, затова сме уморени, раздразнени и все по-трудно понасяме недостатъците на околните.

Всеки ден сме жертви на някаква дискриминация. Войниците го допускат, вероятно за да позволят враговете ни да изпуснат парата. Това са обичайните демонстрации на бойни изкуства и крещенето на обиди. Наблюдаваме ги,

защото нямаме много занимания. Би приличало на представление на пътуващи актьори, ако зад маймунджилъците и размахването на мечове не се криеха убийствени намерения. Дали нашите прадеди, скрити зад крепостните стени, са наблюдавали бойните танци на дивите саксонски нашественици със същата смесица от презрение и страх? Тази сутрин, за разнообразие, представлението бе изнесено от жени. Наричат ги Червените фенери. Госпожиците с червени пижами и свирепи погледи, изглежда, са жрици на култа, но не си мисли, че у тези вещици има нещо женствено или свято: те са обучени да танцуват с мечове и копия като мъжете, а обидите, които излизат от красивите им устни, звучат още по-ужасно и непристойно, изречени от женски глас.

Децата са ужасно разстроени. Пребледнели, с широко отворени очи, те се гушат заедно. Скъпите Джордж и Джени правят всичко възможно, за да ги успокоят, но играчките, които само преди седмица предизвикваха толкова радост, сега лежат забравени на пода. Джордж прекарва часове наред над една от приключенските си книги, но виждам, че умът му е другаде, защото не обръща страниците. Децата на Милуорд се върнаха към старите си навици и по цял ден коленичат с майка си, докато Септимъс произнася молитви, почти недоловими през шума на барабаните. Не знам откъде взима сили този човек. Или може би знам. Въпреки лудостта му, тази всеотдайна набожност предизвиква възхищение. Може би той е единственият от нас, който не е паднал духом и несъзнателно влияе на всички ни. Вчера с изненада видях сестра Катерина коленичила със семейството му, докато той произнасяше поредната си молитва.

Бъртън Фийлдинг не може да скрие омразата си към Септимъс и винаги излиза от стаята, за да избегне компанията му. Като че ли Милуорд накърнява авторитета му. Но самият Фийлдинг се държи странно след нападението. Тъжно ми е да гледам как рухва човек, когото толкова уважавах и чийто съвети така ценях. От

лаконициия му хумор не е останала и следа и разговорите с него са като каталози с горчиви оплаквания. Той вини главно мен за положението ни, казвайки, че ако сме го били послушали, сме щели да избягаме, когато е имало възможност. Но и към другите е настроен зле. Изглежда, презира всички ни. Не говори с нас и ни гледа с омраза, затова започнахме да го игнорираме. Колебая се да обвиня в страх човек, който някога е влизал в бой със свирепите апахи, но, изглежда, той се е предал на отчаянието.

За щастие, останалите от нас поне донякъде вярват, че в крайна сметка ще бъдем освободени. Мълчаливият Бауърс излъчва спокойствие, Фишер вярва сляпо, че железопътната компания ще ни се притече на помощ, а смелостта и хладнокръвието на Том в тази отчаяна ситуация са неоспорими. Но аз се тревожа за него. Въпреки съветите ми и без мое знание преди три дни той отишъл в стаята на Хелън Франсис. Не знам какво са си казали, но със сигурност не са се сдобрили, за което трескаво се молах. Горкият младеж се държи сякаш нищо не се е случило, но лицето му е мрачно, а държанието преднамерено студено, което ми подсказва, че сърцето му е разбито. У този затворен непознат няма и следа от приветливия непринуден Том, който очарова всички ни, когато пристигна в Шишан преди година. Обратното, сега той изглежда тъй безжалостен и недостъпен, че направо ни плаши. Дори Джени, която го обича и винаги е злоупотребявала с добродушието му, сега го избягва. Тъжното е, че той нито го забелязва, нито се интересува. А Хелън Франсис? Що се отнася до здравето ѝ, възстановяването ѝ е забележително — като лекар не бих могъл да бъда по-доволен, — но тя почти не говори, дори с Нели. Лежи и гледа пукнатините по тавана. Кой знае какво става в ума ѝ? А навън и в главите ни барабаните продължават да бият неумолимо.

Ще ми се да можех да възстановя оживената дейност, който поддържаше високия ни дух и оптимизма в началния етап на обсадата, но се боя, че дните на пролетно чистене

са безвъзвратно отминали. Когато за последен път ти писах, не споменах, че от нападението на Боксърите миналата седмица имаше сериозни последици. Те са завзели кладенеца ни. Сега разчитаме само на пазачите, които два пъти на ден изминават дългия път до извора в подножието на хълма. Водата е леко солена, а четири кофи на ден са крайно недостатъчни, за да удовлетворят жаждата ни, пък и голяма част от тях се излива при изкачването на хълма. Ограничаваме се с чай сутрин и вечер, а на обяд всеки получава по една чаша вода. Като ти кажа, че температурата през последните няколко дни е около тридесет градуса, ще си представиш какви са лишенията ни. Не може и да става дума да перем, дори да се мием. Несъмнено сърбежът, от който всички страдаме поради това, допринася за изнервянето ни колкото и вечните барабани.

В тези горещи и трудни дни мислите ми често се връщат към любимата ни Шотландия и аз мечтая за вятъра сред пирена. Когато всичко свърши, ще си взема малко отпуск. С теб ще ходим на дълги разходки из хълмовете и долчинките. Ще се видим със скъпите ми Едмънд и Мери, на които изпращам най-сърдечни поздравии заедно с майка им, брат им и сестра им. Посети ги от мое име в училище, ако имаш време, Джеймс.

Ах, тези барабани! Тези барабани. Как копнея за миг — само миг — тишина!“

Тя очакваше в малката си стая идването на Том, съсредоточена върху напуканата мазилка и съсипания си живот. Лежеше като девица, принесена в жертва на разбитите си надежди.

И след много дни той дойде. Влезе тихичко и облегна едрото си тяло на вратата.

— Е — каза след дълго мълчание.

— Ако още ме искаш, Том, ще се омъжа за теб — каза тя, без да сваля поглед от тавана.

Смехът му беше жесток и подигравателен — никога не го бе чувала да се смее така.

— Това вече не е на дневен ред, Ейч Еф. Не се виждам да отглеждам копелето на онзи негодник.

Хелън Франсис гледаше как една мравка изпълзя от пукнатината.

— Както и да е — продължи в тишината Том, — това няма значение. Предполагам, че знаеш в какво положение се намираме. Ако не ни екзекутират, навярно ще ни изгорят живи тук. Мен, теб и нероденото ти бебе. Съжалявам, скъпа.

Мравката пропълзя по стената и изчезна от полезрението ѝ.

— Няма време за сватбени камбани, нали? Пък и едва ли щяхме да ги чуем заради барабаните — отново се засмя Том.

— Пил ли си? — тихо попита Хелън Франсис.

— Дали съм пил? И още как. Не че другите забелязват. За тях съм все още добрият, честен и хладнокръвен Том, симпатичният рогоносец. Аз съм голямата им бяла надежда, макар да съм инвалид. Сигурно си забелязала, че се движа с патерици. Ти се лекуваш от наркомания и докторът не ми позволяваше да те видя, защото още не си се възстановила напълно, но аз не съм чак такъв глупак. Или може би съм. Всъщност не ме интересува. Вече не.

— Горкият Том. — Тя за пръв път се обърна и го погледна.

— Това съчувствие ли е, скъпа моя? Колко мило от твоя страна. Знаех си, че имаш сърце, макар да спеше с кого ли не зад гърба ми.

— Само с Хенри — отвърна тя и отново извърна глава.

— Само с Хенри ли? — засмя се Том. — Какво облекчение. Само с Хенри. Тогава приеми горещите ми съболезнования. Съжалявам, че онова лайно е било пребито до смърт. Наистина — добави той. — Бих искал да го направя лично.

— Защо дойде? — тихо попита тя.

— Скъпа моя — каза Том с фалшива веселост, олюлявайки се леко, — това е много добър въпрос. Седях в трапезарията и си пийвах сам, когато — знаеш какви сантиментални създания сме ние мъжете — внезапно се замислих за скъпата си, изгубена любов. И си казах: ами че тя не е толкова далеч, нали? И сега, когато приятелчето Хенри го няма, може би е самотна. И ето ме тук.

Хелън Франсис го изгледа студено, но не каза нищо.

— Чудех се — продължи Том — какво имаше старият Хенри, което аз нямам.

Том отвори уста, за да продължи с хапливите си забележки, но внезапно поклати глава. Отдръпна се от вратата и се свлече на един стол. Хелън Франсис се стресна, после се изправи в леглото и дръпна чаршафа до брадичката си. В очите на Том се четеше мъка, угълчетата на устата му бяха отпуснати надолу.

— Защо, Ейч Еф, защо? — Гласът му приличаше на стенание, а очите му се изпълниха със сълзи на самосъжаление.

— Обичах го — отвърна тя.

— А не помисли ли, че аз те обичам? Че те желая?

— Знаех — отвърна тя.

— За бога, ние бяхме сгодени. А ти му се отдаде. Позволи му да...

— Какво съм му позволила, Том? Знаеш, че не става така.

Тя гледаше как едрият мъж хлипа и се люлее на малкия дървен стол. Не изпитваше жал към него. Все едно гледаше представление. После си спомни решението, което беше взела. Това бе мъжът, за когото щеше да се омъжи, ако той пожелаеше. Заради детето на Хенри.

— Всичко ще се оправи, Том — каза тя. — Ще видиш.

— Всички ще умрем тук, Ейч Еф — изстена Том. — Боксьорите ще избият всички ни и аз ще умра... преди да съм познал жена.

Тя се канеше да се приближи към него, за да го утеши, но при тези думи замръзна на място.

— Затова ли дойде тук? Мислеше си, че ще спя с теб.

— Не — изхлипа Том, — но ти се отдаде на Манърс. Стана негова курва.

— Това ли мислиш за мен, Том? Че съм курва?

Том вече не плачеше, но гърдите му се надигаха ускорено и той избърса носа си. Като при всички пияници, настроението му внезапно се бе променило и на лицето му се появи лукав израз като на дете, което се опитва да измоли ябълка.

— Ще го направиш ли?

— Да спя с теб? Това ли искаш?

Той сведе глава, но лукавият израз не бе изчезнал от лицето му.

— Не исках да те обидя — промърмори той. — От пиенето е. Още те обичам, Ейч Еф.

Тя го погледна студено и отметна чаршафа. Той отвърна на погледа ѝ. Изразът на лицето му беше смесица от страдание и дързост.

— Не е нужно да го правиш — прошепна той.

Тя развърза нощницата си и впила студения си поглед в него, я съблече, оставайки гола под погледа му. Никой от тях не помръдна.

— Там ли ще седиш? — попита тя след малко. — Още ли ще ми хленчиш?

Том бавно и тромаво се изправи и застана олюлявайки се пред нея.

— Ейч Еф? — каза той колебливо и въодушевено протегна ръка към нея.

Тя отскочи назад, неспособна да се въздържи, когато почувства студените му пръсти върху гърдата си.

— Значи така било — каза Том и отдръпна ръката си. — Кучка! — изсъска той и я зашлеви така силно, че главата ѝ отхвъркна назад. — Ако някога те докосна, то ще е само за да ти извия проклетия врат. Курва!

И той излезе олюлявайки се от стаята, като затръшна вратата след себе си.

Тя лежеше с пламнала буза. Още мравки излизаха от пукнатината в стената. Наблюдаваше ги. Барабаните навън биеха. Посегна към нощницата си, но не я облече. Сгъна я на топка и я прегърна, после се сгуши в ембрионална поза. Зарови лице във възглавницата, но не можа да заплаче.

„Събота, 28 юни 1900

Случи се нещо необичайно!

Беше късно вечерта. Повечето от нас вече си бяха легнали и хер Фишер се подготвяше по обичайния си суетлив начин да застане първи на пост — подреждаше на масата в трапезарията часовника си, библията, носната си кърпичка, лулата, кесията с тютюн, шишенцето с бренди,

малкият портрет в рамка на майка си (само като го гледам, се уморявам!). Аз подрязвах фитилите на лампите и проверявах капаците на прозорците, преди да си легна.

Точно навивах стенния часовник — странно е как човек се вкопчва в старите си навици от времето на нормалното си съществуване — когато с изненада чух леко почукване по капака на единия прозорец. Можеше изобщо да не го чуя, ако точно в този миг досадното биене на барабаните не бе спряло за миг — напоследък имаме щастието да се наслаждаваме на периоди тишина. Явно и Боксьорите понякога се уморяват. Отначало реших, че някой клон се удря в капака. До прозореца на трапезарията има дърво, а навън духаше (заради нарастващата жегата и високото атмосферно налягане напоследък вечер излиза силен вятър, но за съжаление не вали), но чуването беше твърде настойчиво и ритмично, за да е случайно. Внимателно повдигнах щорите и се взрях навън. Видях бледо лице, превързано през челото с лента, каквито носят Боксьорите и сърцето ми замря. Реших, че отново ни атакуват. После забелязах настойчивия поглед в очите, правия нос, който не приличаше на китайски, и чух глас, който шепнеше на английски:

— Пуснете ме вътре. — И после. — Аз съм, Хирам.

Представи си изненадата ми. Единственият Хирам, когото познавах, беше убит преди месеци и аз бях присъствал на екзекуцията на убийците му! За миг се зачудих дали пред мен не стои призрак! Но когато се вгледах по-внимателно, се уверих, че това несъмнено е Хирам Милуорд. Познах тясното му и измъчено лице с обичайния му недоволен израз. Това не беше призрак.

— Бързо! — шепнеше той. — Пуснете ме, преди да са ме видели.

Повиках Фишер и отворих капаците. Проявих съобразителност и преди това загасих лампата. После двамата с германеца издърпахме момчето в стаята. Заведохме го във всекидневната и на светлината на

лампите с удивление разгледахме слабичката му фигура, облечена от глава до пети в униформата на Боксьорите.

— Скъпо момче, ти си жив! — казах аз.

Сигурно е прозвучало глупаво, но наистина не знаех какво да кажа.

Той очевидно бе изтощен. Краката му се огъваха, очите му се затваряха и трепереше цял.

— Бързо — наредих на Фишер. — Доведи баща му, докато му дам бренди.

Побутнах го да седне на канапето и той се подчини без възражения. Отначало се задави със силното питие, но успя да преглътне няколко глътки.

В следващия миг Септимъс Милуорд заста на вратата. Очите му горяха и на светлината на лампата брадата му сякаш пламтеше. Сянката му беше огромна. Хирам вдигна очи и видя неумолимата му фигура, втренчила поглед в него. Имах чувството, че потъна във възглавниците, а лицето му преbledня от страх още повече. Един напрегнат миг баща и син се гледаха. Изражението на Септимъс беше непроницаемо. Боях се, че ще избухне. После с две големи крачки той стигна до сина си, вдигна го и го прегърна силно, отпускаяйки глава на слабичкото му рамо. Беше се задъхал от възмущение. Когато вдигна лице, по бузите му се стичаха сълзи. После с изненада го чух да се смее и видях, че погледът му е спрял върху мен:

— Не знам дали имате под ръка угоено теле, докторе — каза той с най-кроткия тон, който някога съм чувал от устата му, — защото би било много подходящо за случая. Моят син бе мъртъв, но оживя, беше изгубен и се намери. А сега ни извинете. Хирам има нужда от майка си.

Ето какво се случи, Джеймс. Блудният син се завърна. Баща и син заедно отидоха в стаята си и ние оставихме семейството да отпразнува срещата си. Несъмнено сутринта ще разберем повече. Не можем да намерим думи от удивление и никой от нас не знае какво да мисли за внезапната поява на този човек, когото всички смятахме за мъртъв. В момента сърцето ми е изпълнено с

радост, затова седя късно през нощта и подробно ти разказвам всичко. Бог знае, че имахме нужда от малко радост в ужасното си съществуване, а какво би могло да бъде по-радостно от това загадъчно възкръсване? Наистина ми се ще да имах угоено теле. Отдавна мина времето, когато се хранехме с удоволствие и се веселяхме.

Но ме преследва едно натрапчиво съмнение. Трина души бяха екзекутирани за убийството на това момче. Мандаринът беше издал присъдата им. Съдебна грешка ли е било? Какъв е всъщност човекът, от който в момента зависи животът ни?“

„Неделя, 29 юни 1900

Радостта ни от завръщането на Хирам е помрачена от новините, които ни донесе. Изглежда, положението ни е много по-тежко, отколкото си представяхме. Ние не сме изолиран случай. Цял Северен Китай е обхванат от въстанието. Нещо по-лошо, императорският двор публично е подкрепил каузата на Боксьорите. В това няма съмнение. Хирам ни показва копие от меморандума, което отлепил от една стена. В него черно на бяло и подпечатано от императора се нарежда верните поданици да избият всички чужденци.

Из града се разпространяват тревожни слухове. Армията на императора и тази на Боксьорите — явно между тях няма голяма разлика — са извършили масови нападения над чужденците в Тиендзин и Пекин. Дипломатическите мисии са под обсада. Някои казват, че вече били превзети и че главата на британския посланик била поднесена на императрицата вдовица. Чуждестранната общност в Тиендзин продължава да се държи, но освободителната армия от Таку била разбита и няколко от нашите военни кораби били потопени с оръдията от крепостите на Таку. Трофеи и части от телата на убитите чужденци се разнасят от град на град. Хирам, който присъствал на празненството на Боксьорите на

пазара, видял да показват окървавени туники, огърлици от уши и други части от човешката анатомия, които не ми се ще да споменавам.

Според думите на момчето ситуацията в Шишан е опасна. Очевидно мандаринът само на книга ръководи съда на *ямена*. Истинската власт на града е в ръцете на Железния Ван. Помниш ли, разказвах ти за този полулегендарен цар на бандитите, който обитава горите на Черните хълмове? Е, оказва се, че не е легенда, а кръвожадно чудовище, което управлява не само Боксьорите, но и всички престъпни организации в града. Той раздава живот и смърт от щаба си, който се намирал в ресторант за тестени изделия до площада. Не е свалил мандарина, само за да има законно основание за убийствата си. Всяко опустошение на къща на търговец се прави по заповед от *ямена*. Никой не е защитен от плячкосване, защото е лесно да бъде заклеймен като «поддръжник на християните». Боя се за нашите добри приятели Лю и Джин.

Фактът, че мандаринът допуска тези престъпления — макар и по принуда, — ме отвращава, но очевидно по този начин си осигурява някаква свобода на действие. Армията на майор Лин все още е на негово подчинение, макар бандитите на Железния Ван да са заместили много от пазачите на двореца му и да управляват *ямена*. Може би трябва да бъдем благодарни, че градските власти все още функционират. Очевидно мандаринът има някаква власт и може да смекчи някои от ексцесиите. Все пак, той е представител на императора и разбирам, че макар Железния Ван да е заграбил местната власт, иска да бъде в добри отношения с двора, от чието име, както става ясно, се извършват всички тези брутални престъпления. Това е слаба утеха за нас, защото поставя въпроса дали мандаринът е готов да се подчини на заповедите от Пекин за избиване на чужденците и колко дълго ще продължи да ни защитава?

От това, което е видял и чул, Хирам е убеден, че той няма желание да ни опази. Съдбата ни е известна и за нея се говори много из града. Слуховете и общественото мнение са, че ни пазят за показан процес, след който всички ще бъдем екзекутирани. Вече била определена датата и се подготвят заповедите.

Признавам, за пръв път си мисля, че доверието ми в мандарина е било сляпо. Не е нужно злорадстващият Бъртън Фийлдинг да ми казва, че съм сгрешил като съм повярвал на такъв човек. Няма да ти опишвам чувствата си, защото са прекалено силни. Това е черен ден, братко и всички ще имаме нужда от цялата си смелост, за да посрещнем несигурното си бъдеще.“

„Понеделник, 30 юни 1900

Хирам е забележително момче.

След обяд седна скромно на канапето, напълно възстановен след дългия сън. Септимъс седеше до него и кимаше мъдро или сияеше като импресарио, демонстриращ протежето си. Колкото по-ужасни са преживяванията, които разказва синът, толкова по-доволен изглежда бащата. Очевидно този странен човек приема буквално библейската притча. Какво значение има грехът на блудния син, ако се е разкалял и баща му му е простил? Какво значение има страданието, щом овцата се е върнала в стадото? Очевидно е, че Септимъс се радва на завръщането на момчето, но за някои от нас хладнокръвието му изглежда нечовешко — онова, което Хирам ни разказа, би накарало и камък да се просълзи. Аз със сигурност трябваше да събера цялото си хладнокръвие, а Нели излезе от стаята. Хирам разказваше тихо и сдържано за преживявания, които биха пречупили духа на далеч по-силни мъже, но въпреки младостта си, той се е примирил с тях и ги е оставил зад гърба си.

Разбираш ли, Джеймс, докато ние сме живели безоблачно и самодоволно в Шишан, това момче е

изживяло неописуеми страдания в самия център на града. Бил подмамен от престъпниците в онзи позорен дом и затворен в една стая на горния етаж. Там ден след ден, месеци наред, бил подложен на неописуеми унижения и жестокости, които не можеш и да си представиш. Вдигна ризата си и ни показа белезите от побой с тояги. А кой знае какви следи е оставил Содом върху бедната му душа? Защото бил играчка в ръцете на зверове. Разбрах, че през по-голямата част от времето бил завързан за леглото. Само мисълта за това ме изпълва с ужас.

Но той не живее с мисълта за жестокостите, а разказва за добротата, която срещнал в онзи ад. Имало едно момиче — проститутка, — която се грижела за него колкото можела, превързвала раните му и му вдъхнала своята смелост и волята да оцелее. Тази Магдалена убедила Хенри Манърс — да, негодникът, който съсипа горката Хелън Франсис — да го освободи. Странно е да слушам с какво възхищение и обожание говори момчето за него, но то го смята за свой спасител и не иска да чуе лоша дума за него. Не вярва и че Манърс е мъртъв, макар да е присъствал, когато Лин наредил да го пребият. Всъщност именно за да разкрие къде се намира англичанинът, Хирам се преоблякъл като Боксьор и се върнал в Шишан, въпреки опасността, на която се излагал.

Нямам думи за смелостта му, когато си помисля как това нещастно, преследвано създание е рискувало да преживее още по-големи премеждия заради приятеля си. Живяло с Боксьорите, хранело се с тях, участвало в ритуалите им. Посещавало чайната, в която Железния Ван провежда своя съд, дори разговаряло с най-големия си мъчител във вертепа — мъж на име Рен Рен, който сега заемал висок пост в съвета на Боксьорите. Не разбирам как не са го разкрили. Когато го попитах, Хирам само сви рамене и ми каза, че докато бил пленник, се научил да се преструва. Очевидно е успял да прикрие, че е бял благодарение на лентата, която връзвал ниско на челото си и ходел при Боксьорите само по тъмно, криейки се в

сенките, хвърляни от факлите им. Фактът, че е успял да ги измами с тази импровизирана маскировка е забележителен. Смелостта му е впечатляваща, но когато го разпитваме, той отговаря стеснително и скромно. Каква смелост у момче на петнадесет години! Той казва, че дързостта му дала плодове. Чул да се говори, че в тъмниците на ямена лежи затворник, чуждестранен дявол, който бил извършил такива ужасни престъпления, че го пазели за специално наказание в една далечна единична килия. Той бил обгърнат в мистерия, говорело се, че самият мандарин го разпитвал и присъствал лично на мъченията му. Според слуховете, тайните, които знаел чужденецът, били свързани с безопасността на империята. Хирам решил, че трябва да проникне в ямена и да разбере истината, и го направил, възползвайки се от посещението на отряд Боксьори, които отишли там, за да демонстрират верността си към Цин.

Успял по някакъв начин да се промъкне в тъмницата и дори до заключената врата на тайната килия. През решетките видял някакъв силует, затворен във висяща клетка. Бил гол и ръката, която висяла навън била окървавена и покрита с рани, но на единия ѝ пръст имало златен пръстен с печат като онзи на Манърс. Хирам го повикал по име и получил отговор. Увисналата ръка направила настойчиви движения, сякаш го отпъждала. Затворникът проговорил с дрезгав глас на развален китайски. Било трудно да го разбере, но му се сторило, че чува: «Върви си. Иди при доктора. Нещата не са каквито изглеждат. Скоро ще дойда и аз. Върви си.» В този миг Хирам се стреснал от стъпките на приближаващите пазачи и побързал да се отдалечи, но е убеден, че е открил Манърс и той му е наредил да го чака в мисията. За него задачата била изпълнена.

Но той не дошъл тук веднага. Чувствал се задължен на своята приятелка, куртизанката, на която Манърс също помогнал да избяга от Двореца на небесната наслада. Тя била заловена от войниците на Лин в железопътния лагер и отведена обратно във вертепа, където преди била държана

като любовница на Лин. Хирам много се боял за нея, защото знаел, че ще бъде наказана за бягството си. И той извършил нещо невероятно. Промъкнал се в дома, където го държали пленник толкова дълго. Не ми се мисли какви биха били последствията, ако го бяха заловили, но той намерил смелостта да се върне там заради приятелката си. Поел ужасен риск, но открил момичето. Тя била жестоко пребитата от майор Лин, но Хирам решил, че това е нищо в сравнение с мъченията, на които би я подложил собственикът на вертепа — същият Рен Рен, за който се знае, че измъчва момичетата до смърт. И това момче говори за подобни ужасии съвсем хладнокръвно! Момичето го убедило, че е в безопасност, защото след наказанието майор Лин отново я взел под покровителството си като своя любовница. Хирам ѝ дал револвера, който Манърс му бил оставил и който криел под дрехите си през цялото време. На това място Бъртън Фийлдинг изскочи бесен от стаята.

— Като си помисля каква работа можеше да ни свърши този револвер! — изръмжа той. — А това момче го е дало на някаква курва!

Всички се почувствахме неловко, но Хирам продължи разказа си, сякаш нищо не се беше случило. Останалото е малко.

Скоро след това той напуснал Шишан и поел през полето към мисията. Трябвало да чака два дни между Боксьорите, преди да прецени, че е достатъчно безопасно да се доближи до къщата.

Каква история, Джеймс! Рядко съм чувал за такива изпитания, жестокости и смелост. Разбира се, сърце не ни даде да кажем на Хирам, че се съмняваме затворникът, когото е видял, да е Манърс. Все пак, той не го е видял отблизо, а думите му ми приличат повече на бълнуване на нещастна душа, страдаща от продължителните мъчения. Пък и ако наистина е бил Манърс, защо е говорел на китайски? Но нека оставим момчето да вярва, че спасителят му е оцелял, щом това го утешава, стига Хелън

Франсис да не приеме сериозно думите му — това може да отвори рани, които е по-добре да зараснат.

В какви ужасни времена живеем, Джеймс и колко мрачно ми се стори внезапно бъдещето. Най-тъжно е, че човекът, на когото вярвах, изглежда ни е предал. Мандаринът може и да ни е защищавал досега, но това май е било само за да ни обрече на още по-ужасна съдба.

Как можах да му вярвам толкова, да го смятам за свой приятел и така да се заблудя за истинската му природа! Извинявах злото у него и го наричах прагматизъм. Приемах продажността му за компромис, съглашателството — за мъдрост. Сега разбирам, че съм си затворил очите за убийство — дори нещо по-лошо, защото това убийство бе извършено под маската на закона.

Разказът на Хирам ме убеждава колко много съм сгрешил. Каквато и да е причината (пари? изнудване?) сега е сигурно, че мандаринът се е сдружил с престъпници и е езекутирал невинни хора, за да попречи Хирам да бъде открит, позволявайки с това спрямо него да бъдат извършени ужасни престъпления. Кой, освен лудия Милуорд би продължил да вярва, че момчето е още живо, след като процесът в ямена е осъдил убийците? Септимъс отново се оказа прав, когато по-умни хора бяха заблудени.

Това е подобаващ урок за мен, Джеймс. Септимъс се надяваше на Бога и вярваше в онова, което говори сърцето му или гласовете, които чува, когато всички останали, включително аз, бяхме заслепени от «разумните» си доводи. Каквото и да ни предстои — а честно казано, щом Тиендзин и Пекин са обсадени и дори имперският двор е срещу нас, каква надежда ни остава? — по-добре да вземем пример от Милуорд и да се доверим на Висшата сила, да се оставим смирено в Неговите ръце и да не обръщаме внимание на дребните изпитания в този свят, а да подготвим душите си за прошката, която милосърдието на нашия бог Исус Христос ни обещава.

И отново с възхищение си мисля за това младо момче, защото най-смелото нещо, което съм чувал, е

решението му да дойде и се присъедини към нас, макар да е знаело, че сме осъдени с имперска заповед и ако дойде тук, ще трябва да сподели съдбата ни. Може да смята, че го е направил заради Манърс, но аз мисля, че е искал да се върне при семейството си и да му покаже любовта си преди края. Знаем каква утеха е за мен самия да бъда с Нели и децата. Ако имаше някаква надежда да ги спася, бих дал живота си за това, но тъй като това е невъзможно, мисълта, че ще умрем заедно, е достатъчно утешителна. Дори повече, тя ми носи радост. Защото какво е по-важно от любовта?

Късно е. Имам нужда да поспя. Трябва да бъдем готови да посрещнем утрешния ден и тези, които ни остават.

Моли се за нас! Барабаните отново забиха.“

„Четвъртък, 4 юли 1900

Сега знам какво е да живееш в килия на осъден и може би ще те изненада, но не е чак толкова непоносимо, както човек би могъл да очаква. Странно, но мисълта за скорошната ни смърт изобщо не влияе на духа ни. Какво е смъртта за християни като нас, освен освобождаване от грижите и преминаване в един по-добър свят? Уморително е само чакането. Щяхме да бъдем много по-доволни, ако знаехме със сигурност кога ще ни убият.

Може би ще се изненадаш, но през последните дни доброто настроение в малката ни общност донякъде се възвърна. Вече не обръщаме внимание на воя, крясъците и барабаните навън. Мислех, че злокобните новини, донесени от Хирам, ще ни обезкуражат, но всъщност стана точно обратното. Сега, когато знаем, че вероятно ще ни се случи най-лошото, спряхме да се тревожим.

Всеки от нас се приспособява към ситуацията по свой начин. Семейство Милуорд се държат сякаш са на почивка, толкова са щастливи от завръщането на Хирам. Вчера Нели ми каза, че чула Септимъс да се шегува.

Шегата не е особено смешна, затова няма да ти я напиша, но напоследък поведението му е направо закачливо, ако можеш да си представиш, че един пророк, който сякаш е излязъл от Стария завет, може да се държи така. Джордж сглоби механичното си влакче в стаята за игри и Септимъс с шал около врата и шапката на Бауърс играе началник-гара. От време на време надува свирката. Много е смешно.

Бауърс и Фишер станаха големи приятели. Сутрин четат заедно библията, а следобед играят шах. За наша радост Фишер отново свири на цигулка вечер и с Нели редовно ни изнасят малки концерти. Трудно е да ги чуем заради шума, който вдигат Боксьорите, но се напругаме.

Сестра Катерина се моли многобройни часове пред иконата на Дева Мария в стаята си. Казва ми, че се чувства много близо до бедната сестра Елена, за която предполагаме най-лошото и е щастлива, защото знае, че скоро ще се срещнат отново.

А Том и Хелън Франсис? Много ми е мъчно за тях. Те не успяха да се помирят. Предполагам, че сега това няма значение, но щях да се радвам, ако бяха се събрали отново. Все пак, между тях явно няма лоши чувства. Хелън Франсис вече не е на легло и макар да не изглежда като преди, поне здравето ѝ се възстанови, както и красотата ѝ донякъде, макар да изглежда по-възрастна и по-тъжна. С Джени са неразделни, заедно шият и си говорят, макар да не знам за какво. Горкичката Джени! Ако имаше шанс, тя щеше да порасне истинска красавица. Том взе един от пъзелите на децата и е щастлив да го реди в усамотение. Той също изглежда състарен и тъжен, но понякога, когато мисли по пъзела, несъзнателно си подсвирква весели мелодийки. Може да не съм добър лекар, но съм сигурен, че когато един мъж си подсвирква, няма защо да се безпокоя за тялото и душата му.

Нели и аз ли? Прекарваме много време заедно, понякога си говорим за Шотландия и многото щастливи спомени, които имаме там, но обикновено седим и мълчим като старецът и съпругата му от приказката, които седят

край огъня. Един ден тя забеляза, че си държим ръцете, изчерви се и забеляза, че това е идеалният момент за втори меден месец.

Единственият Малволио^[2] в нашата малка общност, за съжаление е доктор Фийлдинг, който не може да се примири със съдбата ни. Хубавото е, че поне вече не ругае и критикува, както по-рано, но ми е тъжно да гледам как крачи неспокойно напред-назад из стаята и отваря капациите, за да види какво правят Боксьорите навън. Стараем се да не му обръщаме внимание. Така е по-добре.

Скъпи Джеймс, не тъгувай за нас. Ние сме добре.

Възнамерявах да ти напиша дълго официално писмо като на изпълнител на завещанието ми, да те помоля да се погрижиш за това или онова, но материалните проблеми, които някога ми се струваха от огромно значение, тъй като съм шотландец и често мисля за пари, сега са без значение. Знам, че ще направиш нужното с малкото ми състояние и че ще се погрижиш за скъпите ми Мери и Едмънд. Не бих могъл да ги оставя в по-добри ръце. Скъпи Джеймс, винаги си ми бил добър приятел и брат, знам, че ще бъдеш добър баща на децата ми.

Надявам се, че това не е последното ми писмо до теб, но може да се окаже и така. Остават ни броени дни. Пък и какво друго да ти кажа. Напускаме този жесток и изпълнен с проблеми свят, убедени, че ще отпътуваме заедно за Рая, обещан на онези, които вярват в нашия Спасител. Ние сме грешници, но съм убеден, че Бог ще бъде милостив към нас. Вярвам, скъпи Джеймс, че рано или късно ще се срещнем там и отново ще се разхождаме из пирена. (Какво би бил Раят без пирен?)

Засега довиждане, Джеймс. Да живее Шотландия!“

„Събота, 7 юли 1900

Скъпи, Джеймс,

Както очаквахме, днес се появи майор Лин. Донесе известие от мандарина. Той най-после отговори на писмото

ми, но това не е отговорът, на който се надявах. Това е официална прокламация, в която се споменава моята «молба за милост», но след това ни съобщава, че чужденците са били «справедливо осъдени за своите злодеяния» и трябва да очакват «присъдата на императора». Толкова по въпроса за процеса. Очевидно вече е бил проведен в наше отсъствие.

Може би така е по-добре. Радвам се, че на Нели и децата ще им бъде спестено унижението да коленичат в съда на ямена. Попитах Лин кога ще бъде екзекуцията, но както винаги той се държа изключително студено. Щели сме да бъдем информирани, беше отговорът му. Предполагам, че няма да е далече.

Може би все пак у майора има капчица човечност. Докара ни цяла каруца зрели дини, подарък за осъдените. Представи си какво пиршество са те за хора, които през последните няколко седмици преживяваха с малки количества солена вода.

Отнесохме ги в кухнята и струпахме голям куп на масата. Децата с нетърпение чакаха да ги нарежем. Бауърс съсече първата със сатъра си и извика:

— Клъц-клъц!

И ти щеше да се смееш, ако беше видял...“

---

[1] «Господи, защо ме изостави?» — думите, произнесени от Христос на кръста. — Б.пр. ↑

[2] Малволио — герой на Шекспир от «Дванадесета нощ», мрачен пуритан, който не одобрява живота на околните и вечно го критикува. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 15

*„Всеки ден безуспешно нападаме стените.
Трябва да победим магията на морските дяволи.“*

„И ти щеше да се смееш, ако беше видял...“ Еъртън се усмихна, чудейки се как да опише израза на мрачното лице на Бауърс, когато осъзна неуместната си шега и гузното му мълчание след това. Искаше да го опише забавно. Все пак, това може би беше последното писмо до брат му и той искаше да предаде на Джеймс доброто настроение, което цареше в къщата, въпреки или може би заради ужасната съдба, която ги очакваше. Съзнаваше, че никога досега не е бил в такъв мир със себе си. Никога преди не се бе радвал така на най-простичките неща, не бе разбирал колко чудесно е да живееш. Усещането бе опияняващо. Дори грозното преспание на бюрото му се струваше красиво. Беше изпълнен с любов към семейството си, към всички, с които беше затворен, дори към неодушевените предмети в къщата. Прашинките, които се носеха в слънчевите лъчи, нахлуващи през щорите, му напомняха на летящи ангели. Разбира се, той се боеше от онова, което ги очакваше. Ужасяваше го мисълта, че децата ще изпитат болка. Знаеше, че ще трябва да събере цялата си смелост — но странно, макар разумът да му напомняше за всички тези неща и да знаеше, че времето, което им остава, е малко — за момента радостта и вълнението от живота бяха достатъчни, за да изместят неприятните мисли. Сякаш се бяха върнали ваканциите от младежките му години, когато бродеше по златистия плаж, без да мисли за болницата или учението, към което по-късно трябваше да се върне. Чудеше се дали това не е предчувствие за рая, към който щяха да се отправят. Едно вечно настояще, озарено от блясъка на любовта.

Разсеяно бръкна в джоба си за кесията тютюн, но вместо нея усети нещо твърдо. Изненадан, извади малко пакетче, увито с плат. С ножа за хартия разреза канапа, с който беше увито. Вътре имаше сгънато писмо и златен пръстен с печат. Потресен той разпозна герба

— полуизправен грифон и латинското *Auxilium ab alto*^[1]. За последен път го бе видял на пръста на Хенри Манърс.

Сгънатото писмо лежеше върху попивателната. Колебаеше се да го докосне. Почувства отвращение, негодувание. Преди това... нещо да пристигне, всичко беше съвсем ясно. Пътят напред бе предначертан. Бавната fuga на мъченичеството звучеше с цялата си спокойна красота. Трябваше само да приемат онова, което съдбата им бе отредила и в това намираха покой. Но сега бе прозвучала фалшива нота. Инстинктивно усещаше, че каквото и да съдържаеше съобщението, то щеше да усложни съществуването им. Самата идея — а сега вече не можеше да се съмнява — че Манърс е жив, го тревожеше. Жестока мисъл мина през главата му: защо не си беше останал мъртъв? Досега им бе причинявал само неприятности. Самият факт, че майор Лин му беше предал пакета, говореше за някаква интрига. Иначе нямаше откъде да е дошъл. Лин беше единствената им връзка с външния свят. Да, сега си спомняше как майорът се бе спънал в шпорите си и се бе хванал за реверите на доктора, за да не падне. Навярно тогава бе пхнал пакетчето в джоба му. Еъртън мразеше познатите чувства, които се надигаха нежелани в гърдите му, а бе смятал, че ги е победил завинаги — страх и нещо по-лошо — надежда.

С треперещи пръсти той разгърна листчето и зачете енергичния почерк със заострени букви.

„Всички са обречени. Мога да спася вас, семейството ви и Хелън Франсис, но никого друг. Запазете го в тайна, но бъдете готови да тръгнете набързо. Прозорецът на вашата стая след полунощ. Лин ще ви донесе съобщението.“

Доктор Еъртън изпусна листчето. После положи глава на бюрото си и изстена.

— Скъпи Ма На Си — каза мандаринът, — за човек, който е измъчван до смърт, викате твърде слабо. Моля ви, помислете за

репутацията ми. Навън имаме публика и не бих искал Железния Ван да си състави погрешно мнение за способностите ми.

— Съжалявам — отвърна Манърс и издаде животински рев на болка. — Така по-добре ли е? И кога точно ще умра?

— Нетърпелив сте като всички чужденци. Би трябвало да знаете, че изкуството на мъченията в тази страна е усъвършенствано в продължение на векове и ние умеем да запазваме хората живи за мъчително дълго време. Затова ви моля да се съсредоточите над задачата си. Разцепеният бамбук, който внимателно е пъхнат в ректума ви, вече би трябвало да разкъсва някои от органите ви. Ще ви бъда задължен, ако издадете един силен писък, след което може да ви позволя да припаднете за известно време.

Хенри изрева.

— Благодаря ви. Това ще свърши работа. Смятайте, че сте в безсъзнание.

— Благодаря на бога за това — каза Хенри. — Никога не съм бил добър актьор. — Той погледна със съжаление окървавените си крака, където оковите бяха прежулили кожата му до рани. — Не че напоследък съм имал възможност да се упражнявам.

— Клетката сигурно е била много неудобна. Разбира се, тя е предназначена за по-дребни престъпници, така че сигурно сте се схванали повече от обичайните ѝ обитатели. Това е част от цената, която плащате, заедно сте едър и много космат варварин. Може би някой ден ще напишете книга за нашите езически и дяволски обичаи.

— Ще оставя това на мисионерите — отвърна Хенри. — Ако някой оцелее. Наистина ли трябва да избие толкова много от тях?

— По този въпрос императорските заповеди са пределно ясни, а, както знаете, аз съм верен служител на трона. Пък и в момента не управлявам дори собствения си ямен. Железния Ван е твърде кръвожаден и се боя, че ще трябва да бъде удовлетворен.

— Но вие знаете, че великите сили ще нахлуят тук с армиите си. Императрицата постъпва глупаво като напада легациите. Китай не би могъл да спечели подобна война.

— Убеден съм, че сте прав и несъмнено тази слаба династия ще бъде унищожена, но за щастие ние сме далеч от Пекин. А хаосът създава много възможности за безскрупулните, особено ако имат пушки. Кой знае? Може би великите сили ще бъдат благодарни на своя

местен съюзник, който е прочистил града от бандитите и Боксьорите, виновни за ужасните престъпления.

— Вие сте ужасен човек, *да рен* — каза Хенри.

— Така казва и скъпият ми приятел докторът. Но вие не би трябвало да се оплаквате, Ма На Си. Както се уговорихме, аз ще получа пушките, а вие — златото ми. Помислете си за наградата, която ще ви дадат, когато отнесете в хазната подобно богатство. Ако, разбира се, правителството ви някога види това злато. В страна, където царят размирици, много неща могат да се объркат. Нали ви казах, хаосът създава много възможности за безскрупулните хора.

— Ще го имам предвид. Но първо трябва да се измъкнем оттук. Докато още съм в безсъзнание, не бих имал нищо против да ми кажете какво ще правим. Нали ще спазите обещанието си за доктора и Хелън Франсис?

— Ако вие спазите условията ми.

— За съжаление те са ми напълно ясни.

— Би трябвало да сте ми благодарен за щедростта. Глупаво е на мое място да помилвам когото и да било, освен вас. Вие сте ми необходим, а останалите — не. Но признавам, че имам слабост към *дайфу*, а ако се съгласи с предложението ми, което засяга и вашата любовница, това ще бъде интересно продължение на философските ни спорове, на които се наслаждавам от години. Разбира се, ще трябва да пощадя съпругата и децата му. Човек с възвисен ум като него ще откаже да тръгне, ако те не влизат в уговорката ни.

Хенри изкашля кървава хрчка на пода.

— Освен че ми счупи ребрата, вашият майор негодник може да е наранил и дробовете ми. Впрочем, вие също сте зъл и порочен негодник. А аз съм негодник, защото ви позволявам да направите онова, което сте решили.

— Нямате друг избор, ако искате да запазите момичето. Посъветвах ви да я зарежете и да си намерите друга, но западняците са прекалено сантиментални. Не ми харесва, че употребихте думата „порочен“. На вас тя подхожда повече. Ако ви боли от боя на Лин, за това сте си виновен само вие. Не ви ли предупредих да стоите далеч от куртизанката му? — Мандаринът се протегна и прозя. — Аз — порочен? — повтори той разсеяно. — Не, просто съм любопитен. Казах ли ви, че веднъж видях от паланкина си вашата любовница.

Косата ѝ е с много интересен цвят. — Той се усмихна. — Като козина на лисица. Но да не губим време в празни приказки. Позволих ви да ме отклоните от мъченията. Ще се радвам да чуя дълъг писък, ако можете да се справите. Опитайте се да си представите, че се свестявате в агония от болка.

— Не отговорихме на въпроса ми — как ще се измъкна оттук?

— Не ви ли казах? Колко съм разсеян. В ковчег, скъпи ми Ма На Си. Как иначе?

— И къде ще отидем, когато взема доктора и останалите?

— Първоначално в Двореца на небесната наслада. Можете ли да се сетите за по-подходящо място?

По белия летен път се вдигаше прахоляк, докато каруцата трополеше надолу по склона. Сбруята звънеше, а дъските скърцаха под тежестта на товара. Наоколо храстите бяха обсипани с цветове, над главите им се издигаха дъбове. Птиците пееха, слънцето стопляше лицата им. В далечината виждаха гората Ешдаун, която се издигаше сред море от прецип, а белите облаци високо в небето напомняха на кораби, замъци и препускащи коне. Хелън Франсис седеше на коляното на баща си. Туиденото му сако боцкаше голите ѝ ръце, но тя го прегръщаше, леко уплашена, развълнувана и много доволна. Слънцето грееше, хладният полъх от движението докосваше кожата ѝ, а баща ѝ дърпаше юздите и се смееше весело. Постепенно каруцата набираше скорост и фермерите с мотики на раменете спираха да ги погледат и им махаха. Въздухът ухаеше на най-различни цветя. Тя гледаше с обожание хлътналите кафяви очи на Франк, които блестяха радостно под буйните черни вежди.

— Дръж се здраво, мъничката ми! — изрева той. — Наближаваме брода.

Тя го прегърна още по-здраво, без да смее да погледне. Заляха ги фонтани вода, чу се шумът на яза и всичко свърши. Франк отново се разсмя, а тя пицеше, плачеше и се смееше едновременно, докато каруцата се носеше по прашния път и седалката скърцаше, подхвърляйки ги нагоре-надолу. Тя се протегна и погали червените бузи на баща си и буйните му мустаци...

Движението продължи — нагоре-надолу, нагоре-надолу, тя плачеше и се смееше, пищеше и усещаше как я изпълва безкрайна топлина, огнени вулкани избухваха в гърдите, ръцете, бедрата и бузите ѝ, главата ѝ се тресеше и когато отново отвори очи, видя Хенри над себе си. Лицето му беше разкривено, докато проникваше и тласкаше в нея. Разгорещена тя стисна тялото му с бедра и глезени, петите ѝ се забиха в гърба му, за да влезе още по-надълбоко в нея, ръцете ѝ дърпаха мократа му коса към врата и гърдите ѝ. Потта им се смесваше, плътта им тръпнеше, стомасите им се удряха с плясък и залепваха. Хенри изстена и разтопена лава избликна от слабините му в нейната утроба. Движението премина в тръпка, а после той лежеше до нея и тя виждаше красотата на тялото му, съвършените му крайници, хлътнатината на стомаха му. Възседна го и изпи капчиците пот, между космите по гърдите и стомаха му, докосна мъжествеността му и я видя отново да се възбужда. Устата ѝ погълна вкусната мека плът, целуваше, галеше, смучеше я...

Тя дръпна от гладката лула за опиум и зачака лепкавият сладък дим да навлезе в дробовете ѝ и да изтрие всички грижи. Копнееше за отмалата и покоя, за липсата на мисли и желания. Имаше нужда само от едно малко дръпване. Само една лула. Виждаше как маковата смес се затопля на свещта. Скоро щеше да бъде готова... Но когато се разтопи и тя дръпна от лулата, не усети дима...

Събуди се отчаяна. В първия миг не разбра къде се намира. Уплашена, потърси познатите завеси на стаята си в Съсекс и се заслуша, за да чуе песента на дроздовете на прозореца. Но видя само щорите, които не спираха ярката светлина на слънцето, не изолираха задушавашата горещина на севернокитайското лято и не заглушаваха виковете на Боксьорите. А над подгизналите от пот чаршафи, върху които лежеше, бе увиснал омразният бял таван, от който един паяк търпеливо висеше на нишка в очакване на жертвата си.

Мразеше сънищата си. Какво право имаше баща ѝ да оживява и да ѝ припомня щастливите мигове от детството ѝ? Какво право имаше Хенри да я люби, да запалва отново огъня в слабините ѝ? И двамата бяха мъртви и това беше добре, защото тя също скоро щеше да бъде мъртва и с това всичко щеше да приключи.

Всеки ден очакваше с надежда края. Понякога във въображението си целуваше острието, преди да отсече главата ѝ.

Представяше си дори, че целува ръката на палача. Надяваше се, че след това няма рай, а просто нищо, вечна празнота, забрава, която нито сънят, нито лулата с опиум, нито инжекцията морфин можеха да й донесат.

А сега трябваше да стане и да преживее още един ден. Беше се успала. Навярно вече беше следобед. Автоматично облече полата и блузата си. Решеше косата си, когато на вратата се почука. Беше докторът, който изглеждаше много развълнуван.

— Моля те, седни — каза той. — Имам неочаквани новини.

Тя покорно приседна на ръба на леглото. Еъртън бърникаше из джобовете си.

— Ще си запаля лулата — каза той. — Имаш ли нещо против? Знаем, че е ужасен навик, но това ме успокоява.

Тя гледеше как той запали лулата си и вдъхна от дима.

— Едва ли може да има по-лоши новини от тези, които вече знаем — каза тя след малко.

— Не, скъпа, точно обратното — имам добри новини.

— Но не изглеждате щастлив — забеляза тя.

— Напротив, щастлив съм, но не зная как да ти ги съобщя. Боя се, че са доста изненадващи.

Тя зачака, леко отегчена.

— Изглежда, има шансове за спасение.

— Не искам да ме спасяват — каза тя.

— Не започвай пак. Не го мислиш наистина. Получих писмо — много тайно, затова не казвай на останалите поне засега. Изглежда, някои от нас ще бъдат помилвани.

— Само някои?

— Да, за нещастие не всички, но това е положението. И това е нещо. И ти си една от щастливките. Заедно с Нели, Джени и Джордж, слава богу! И, разбира се, Том. Да, той е също между избраните. И неговото име беше в писмото.

— От кого е това писмо, докторе? Мога ли да го видя?

— Не, изгорих го. Така е по-добре. Не искам да попадне в недобри ръце. Всъщност — той понижи глас, — ти си първата, на която казвам за него.

— Говорите много загадъчно, докторе. Защо само аз?

— Трябва да ми помогнеш, Хелън Франсис. Както знаеш, Нели е много упорита и може да откаже да замине, ако знае, че няма да съм с нея.

— Значи вие не сте между щастливците?

— Уви, не. Никой не би пожалил глупав старец като мен. Главно жени и деца. Така и трябва да бъде. Така е правилно.

— Ами Летиша и нейните деца? Не ги споменахте, нали? И защо Том е в списъка? Не искам да се спасявам, докторе, вие трябва да заминете на мое място.

Тя с удивление видя измъчения поглед на Еъртън.

— Нима мислиш, че аз не искам да живея, Хелън Франсис? Но не мога да тръгна с вас. Мястото ми е тук — при моето паство. Не мога да ги изоставя, не разбираш ли?

Внезапно тя разбра истината.

— И вашето име е в списъка, нали? Опитвайте се да спасите мен вместо себе си.

— Глупаво момиче — отсече докторът, но бузите му пламнаха. — За кого ме мислиш? За Господ? Как бих могъл да избирам кой да живее и кой да умре? Смяташ ли, че съм способен на подобно... светотатство?

Хелън Франсис взе ръката му.

— Не, докторе, смятам, че сте много добър, смел и благороден човек. Но аз не заслужавам да живея, а вие трябва да се грижите за жена си и децата.

Еъртън отдръпна ръката си.

— Чуй ме, момиче. Не съм се разменил с теб. Ти беше избрана. И ще заминеш, ако не заради себе си, заради нероденото си дете. И Том. Искам да тръгнеш, защото без теб Нели може да откаже, а така ще трябва да се грижи за теб.

— Тя ще тръгне, за да се грижи за собствените си деца. Докторе, не ми казвайте всичко. Мандаринът не би искал да ме спаси. Той дори не знае коя съм. Защо? Защо аз?

Треперещите пръсти на Еъртън си играеха с лулата.

— Писмото не беше от мандарина — успя да каже той след известно време, — а от Манърс. Той е жив.

Внезапно всичко наоколо се откри пред погледа ѝ с невероятна яснота, сякаш някой бе запалил в стаята силна лампа. Забеляза конца

на ръкава на доктора, откъдето се бе откъснало копче. Видя нишките на орфаното килимче, синия емайлиран леген и кана на поставката, праха по огледалото и малкия акварел от Хебридите върху белосаната стена. Времето сякаш спря и двамата с доктора се превърнаха в лица от фотография, застинали във вечността. После шумът от барабаните рязко се завърна и тя почувства как кръвта се втурва към главата ѝ, а стаята започва да се върти. Разтревоженото изражение на доктора, който се опитваше да я подкрепи, ѝ се стори комично.

— Добре съм — чу се да казва някъде отдалеч, после полетя високо над тропическия океан, в черната, осеяна със звезди нощ, където внезапно забушува гръмотевична буря.

— Как е тя, Едуард? — попита Нели. Чакаше го в спалнята им.

— В шок. Ти какво очакваше? Но ще се оправи.

— Значи я заблуди, че ще трябва да ме убеждава да тръгна?

— Да.

Той седна на леглото до нея и хвана ръката ѝ. Дватамата стояха мълчаливо.

— Значи твърдо си решил — попита Нели след малко — да изоставиш жената и децата си? Никой няма да те обвини, ако дойдеш с нас.

— Имам дълг, жено, и ти го знаеш.

— Егоистичен и самодоволен докрай!

— Как можеш да го кажеш! — Той я погледна измъчено. — Обсъдихме го и ти се съгласи. Хелън Франсис има нужда от Том, за да я защити от Манърс, а те се нуждаят от мен. Говорихме надълго и нашироко.

— Шегувам се, глупчо. — Тя протегна ръце към него и той отпусна глава на пищната ѝ гръд, която скоро се разтърси от ридания. По строгото ѝ лице се стичаха сълзи. — Но много ми се иска да беше такъв, Едуард.

— Знам, знам — прошепна той и на свой ред я притисна до себе си. После целуна посребрената ѝ кестенява коса.

Известно време останаха прегърнати, после Нели стана и избърса лицето си с кърпичката, която държеше в ръкава си.

— Погледни ме — каза тя. — И аз ставам глупава и сантиментална като теб. Трябва да се среща.

— И разрошена си хубава — каза Еъртън.

— Не, вече съм стара — отвърна Нели. — Ама че двойка сме! Как успяхме да останем толкова време заедно!

— По навик? — предположи докторът, а тя се засмя, но после смръщи вежди и се обърна към него със сериозно изражение.

— Нали знаеш, че тръгвам само заради децата? Че иначе щях да остана с теб, Едуард.

— Ако ти позволях — каза Еъртън.

— Знаеш, че нямаше да ме спреш, глупчо. Щях да остана с теб, щях да остана...

— „Докато океанът пресъхне“?

— Да, Едуард, изпей ми я. Изпей ми „Розата“.

Изненадващо силният баритон на Едуард Еъртън заглуши шума на барабаните.

*„Дори океанът да пресъхне, мила,
и слънцето скалите да стопи,
аз пак ще те обичам, мила,
дорде на този свят съм жив.“*

Беше вече нощ, когато вратите на *ямена* се разтвориха и под надзора на майор Лин ковчегът бе натоварен на каруцата. Редовните пазачи отдавна бяха заменени от двама бандити на Железния Ван, които попитаха какво има вътре.

Хенри изтръпна, когато чу ленивия глас на командира да казва:

— Отворете и вижте сами.

Чу стържене, когато вдигнаха капака, после усети свежия въздух и видя светлината на лампа изпод сламата и изпразненията, с които беше покрит.

— Вони — каза единият пазач. — Какво е това?

— Един предател — отвърна Лин. — Те всички вонят, нали?

— Той дори не прилича на човек. Не е останало много от него. Какво сте му направили?

— Разпитвахме го — каза майорът.

— Явно добре си вършите работата — каза пазачът. — Само това мога да кажа. Къде го карате сега?

— Ще го върнем на семейството му да го погребете.

— Те ще ви бъдат благодарни. Тръгвайте тогава. Избийте чужденците!

— И спасете Цин! — довърши Лин.

Хенри чу, че капакът се захлопна и притисна по-силно носната си кърпичка към лицето, но тя не можеше да го опази от миризмата на разложение. Когато каруцата пое надолу по хълма, тялото му подскочи, той почувства кръв да се стича по челото му и трябваше да призове цялото си самообладание, за да не повърне.

На градските порти отново ги провериха и едва след като излязоха от града, Лин нареди на малкия конвой да спре. Веднага щом отвори кофчега, Хенри изскочи навън и трескаво се опита да почисти овчите вътрешности и свинските черва, които бяха полепнали по остатъците от дрехите му. После приклепна в калта, вдишвайки дълбоко свежия въздух. Голото му тяло, покрито с кръв и тор от глава до пети, изглеждаше черно на лунната светлина.

Майор Лин го изгледа с презрение.

— Сега, Ма На Си, изглеждаш точно като животно, каквото си всъщност. Край пътя има поток, където можеш да се измиеш. Вземи тези дрехи и бързай. И не се опитвай да бягаш, защото ме сърбят пръстите да те застрелям.

— Добре ли е Фан Имей? — подвикна Хенри през рамо.

— Не ме изкушавай, Ма На Си. Моля те, не ме изкушавай — каза Лин.

Сенешалът пушеше лула опиум с Мама Лиу. Беше уморен след изтощителния час, прекаран с едно селянче, което още миришеше на обор. Изобщо не бе изпитал удоволствие. Навярно вече остаряваше. Или пък бе заради времената. Напоследък Мама Лиу не можеше да угоди на редовните си клиенти. Всичките ѝ добре обучени момчета и момичета забавляваха само хората на Железния Ван. Дори от тази

отдалечена стая се чуваше как реват в чайната и пируват в салоните долу. Животни. Той се насили да чуе какво говори старата му приятелка. Мразеше пазарлъците, но беше важно да успее с този.

— Да, ще бъдат шест. Две деца — повтори той поне за десети път тази вечер. — Лесно ще ги скриеш на тайния си етаж.

— Ами опасността, Джин лао?

— Затова ще ти бъде платено толкова скъпо. Освен това мандаринът ще ти бъде благодарен. А това е безценно.

— В днешно време всичко си има цена. Помисли си какъв компромис трябва да направи Рен Рен. Сега той заема видно място сред Боксьорите. Какво ще стане с него, ако Железния Ван разбере?

— Никой няма да разбере.

— Искам още толкова, колкото ми предлагаш.

— Невъзможно. С парите, които ще ти дам, можеш да отвориш още пет такива вертепа.

— Тогава три четвърти.

— Половината.

— Добре, но момичето ще остане, а може би и двете деца, ако ги харесам.

— Не мога да ти обещаая. Това е заповед на мандарина.

— Колко дълго ще остане той мандарин, ако кажа на Железния Ван, че крие шестима чужденци на тавана?

— А колко дълго ще се радваш ти на нечестно спечелените си пари, ако го направиш? Кой те защитава? Мислиш ли, че ще оцелееш дълго с клиент като Железния Ван? Не ме заплашвай, стара приятелко. Знаеш, че се грижа за твоите интереси.

— Искаш да кажеш, за своите. Знам за теб толкова мръсни тайни, колкото и ти за мен.

— Мама Лиу, защо си толкова сприхава в такава приятна вечер?

*„Как бавно падат цветовете на дървото.
Нощта е тиха, пуст е пролетният хълм.
Луната плаши птичките планински
и над потока рядко глас извиват те.“*

— Джин лао, стегни се. Не е време за поезия. Слушай, ще убедя Рен Рен. Парите са достатъчно, но той ще иска още нещо за усилията си. Дай му момичето. На кого ще е притрябвала, след като мандаринът приключи с нея? Бъди практичен, Джин лао. Помисли за горката старица и проблемите ѝ с непокорния ѝ син.

— Дай ми още една лула и да приключваме с този пазарлък.

— Значи си съгласен?

— Не съм казал това. Ще обмисля молбата ти.

— Това не е достатъчно.

— Добре де, ще се помъча да бъда благоразположена.

— Джин лао, както винаги си много щедър! Как заслужи нещастна старица като мен подобно приятелство? Какво беше онова чудесно стихотворение, което ми каза?

*„Бъди със мен; нощта тъй бързо пада,
чернее мракът, Боже, с мен бъди!
Когато вече няма помощ и утеха,
ти на безпомощните помогни.“*

Докторът гледаше Нели, която седеше на пианото. Светлината на газената лампа осветяваше косата и красивата ѝ шия над огърлицата от перли. Тъжната музика на химна помете самообладанието му и той почувства, че горещи сълзи се стичат по бузите му. Срещу себе си виждаше Хелън Франсис, която държеше за ръка Джени. Тя забеляза, че е разстроен и му се усмихна. Той ѝ кимна с благодарност и постепенно успя да се овладее. Знаеше, че трябва да бъде силен, но сърцето му се късаше. Джордж сякаш усети, че нещо тревожи баща му и протегна ръка към него. Еъртън я стисна здраво и очите му отново се овлажниха.

Дано по-скоро дойде полунощ — мислеше си той. — Не издържаше повече. Поне химнът да свършеше, но куплет след куплет се низеха и всяка нота пронизваше сърцето му.

*„Със теб не ме е страх от никой враг,
забравям злото и сълзи не роня.
Ни от смъртта, нито от гроба ме е страх,
ако със мен си ти, о, Боже.“*

Септимъс Милуорд стоеше прав, допрял ръка до гърдите си и с гордо вдигната глава пееше пламенно. Тънкият глас на Летиша се преплиташе с неговия. Децата им бяха подредени по големина в две редици до родителите си. Хирам стоеше гордо до баща си. „Виж ги само, — помисли си докторът. Ще умрат щастливо заедно като семейство.“ Почувства завист, зачуди се дали ще успее да се държи достойно, след като Нели и децата заминат. За миг изпита ужас, като си представи как коленичи сам в пясъка под меча на палача. Щеше ли да се уплаши? Щеше ли да опозори семейството си, името си, бога и да умре като страхливец, какъвто осъзнаваше, че е в най-тежките си моменти? После видя Бъртън Фийлдинг, който стоеше встрани от останалите и въртеше глава насам-натам с отнесен поглед. „За бога — каза си Еъртън горчиво, — ще бъда силен.“ Нямахше да бъде като Фийлдинг. Това беше правилният избор, единственият избор. Изкусителят му беше предложил възможност да избяга от дълга си и той бе устоял на изкушението. Щеше да постъпи правилно. Но колко трудно беше това!

Започнаха последния куплет на химна. Еъртън стисна по-здраво псалтира и баритонът му се извиси над останалите гласове, по-силно дори от този на Милуорд.

*„Дръж кръста пред очите ми склопени,
разсей тъмата и небето ми разкрий.
Прати зората да прогони тези сенки.
В живот и смърт, о, Боже, с мен бъди.“*

През тази последна нощ те взеха децата в спалнята при себе си. Джордж и Джени спяха неспокойно под чаршафите, стряскани от шума на барабаните. Доктор Еъртън и Нели отдавна си бяха казали

всичко. Не им бяха останали думи. Седяха един до друг, държаха се за ръце и гледаха децата си. Кожено куфарче с дрехи лежеше на пода.

Малко след полунощ на доктора му се стори, че чува шум, но когато отвори капака, видя само пустата морава. Зачакаха. Стенният часовник удари един.

— Мислиш ли, че е било измама, Нели? — прошепна той. — Или че нещо му се е случило?

Тя стисна ръката му безмълвно и двамата продължиха да чакат. Часовникът удари два.

— Не издържам повече — промърмори Еъртън. — Иде ми да закрепя.

— Бъди смел, Едуард, бъди смел — каза Нели.

— Нямаш представа колко те обичам — отвърна той.

— Знам — каза тя. — Знам.

И двамата се стреснаха от рязко почукване по прозореца. Звукът ги накара да замръзнат. Никой не искаше да признае, че моментът на раздялата е настъпил. Почука се отново, този път — по-силно. Нели стана и бързо отвори капаците. После отстъпи назад, притиснала устата си с ръце. Облечена в черно фигура бързо се прехвърли в стаята. Мъжът пристъпи към вратата, откряна я леко и погледна навън. Тишината в коридора, изглежда, го удовлетвори и той се обърна към доктора и Нели, заставайки под светлината на лампата. Тя ахна, а той се стресна.

— Божичко, човече, какво е станало с лицето ти? — прошепна доктора.

— Сигурно не съм приятна гледка през последните няколко седмици се радвах на гостоприемството на ямена — отвърна Манърс. — Имате ли огледало? Да, сега ви разбирам. Грозна гледка. Но това е без значение. Къде е Хелън Франсис?

— В стаята си — отвърна Нели.

— Доведете я колкото можете по-тихо. Не разполагаме с много време.

Нели тихо се измъкна от стаята.

— Е, докторе, надявам се, че си добре.

— Доколкото е възможно — каза Еъртън.

— Радвам се да го чуя.

— Аз няма да дойда с вас — заяви докторът.

— Така ли? — попита Хенри.

— Не, мястото ми е тук, при останалите. Те се нуждаят от мен.

— Нали знаеш какво ще стане с всички, които останат?

— Да, известно ми е.

— Тогава си много благороден, много смел или много глупав.

Както и да е, няма значение. Ще дойдеш с нас.

— Не можеш да ме принудиш.

— Не, но ако не дойдеш, и другите няма да избягат.

— Не говори така. Вземи жените и децата. Дори един варварин не би отказал подобно нещо.

— Не, докторе, нещата не стоят по този начин. Или всички идват, или никой.

— Отстъпих мястото си на Том Кабът.

— Боя се, че то не е твое, за да го отстъпваш. Сериозно ти казвам, ако не тръгнеш, ще оставя тук и другите. По-добре решавай бързо.

— И ще оставиш Хелън Франсис?

— Само гледай.

— Но какво значение има за теб дали аз ще дойда или не?

— Не за мен, а за мандарина. Това са неговите условия. Той решава кой да живее и кой да умре, не аз.

— Това е лудост. Не ти вярвам.

Докторът щеше да продължи със спора, но в този миг Хелън Франсис нахлу в стаята с разрошена коса и пътна чанта в ръка. При вида на Хенри тя замръзна и за миг двамата се гледаха неловко. После момичето с вик се хвърли в прегръдките му.

— Скъпи, казаха ми, че си мъртъв, че са те убили. Слава богу, слава богу, слава богу...

И тя покри израненото му лице с радостни целувки.

Децата седяха на леглото с отворена уста, а Еъртън не знаеше какво да каже или направи. В този миг Нели се върна, подкрепяйки с една ръка Том, който се облягаше на патериците си. Той погледна към любовниците и отвърна глава. Лицето на Еъртън пребледня от тревога.

Хенри, който гледаше към вратата, също бе видял, че годеникът на Хелън Франсис влиза в стаята и леко се освободи от прегръдките ѝ. Тя проследи погледа му.

— Божичко! — възкликна и отстъпи встрани, но не пусна ръката му.

— Еъртън — прошепна Манърс, — както винаги си оплескал всичко. Знаеш, че не мога да взема и него. Здравей, Том — добави той.

— Манърс — промърмори младежът, без да вдига глава.

— И двамата изглеждаме доста зле, ако ми позволиш да го забележа. Боксьорите ли те подредиха така?

— Да, на връщане към Шишан. Ами теб?

— Лин нареди да ме пребият, а и надзирателите в затвора на мандарина от време на време ми хвърляха по някой бой. Не беше приятно изживяване.

— Но оцеля, нали?

— Така е — отвърна Хенри.

— Имаше време, когато се радвах, че си мъртъв.

— Разбирам те.

— Бих искал да те убия със собствените си ръце. Дълго време преди да дойдат Боксьорите. Мечтаех за това.

— Разбираемо е, аз ти сложих рога.

— Не говоря за това — каза Том с измъчен глас. — Ти винаги беше по-добрият от двама ни.

— Глупости, Том.

— Така е. Затова онази вечер, когато Ейч Еф...

— Том, не го казвай — помоли го Хелън Франсис.

— Вярно е — настоя той. — Ейч Еф, аз не те заслужавах. Радвам се, че... че бяхме заедно, благодаря ти за всичко, което ми даде... Заради теб съм доволен, че Хенри е жив.

— Не мога да те взема с нас — меко каза Манърс.

— Не съм имал и намерение да идвам. Съжалявам, че ви подведох, докторе, когато ме попитайте днес следобед. Искан да видя за последен път Хенри и Ейч Еф и да им кажа каквото имам. Да си разчистим сметките. Да им се извиня, че бях такъв глупак.

— О, Том — каза Хелън Франсис, — ужасно съжалявам.

— Недей, аз не съжалявам. Мисля, че ще се справя доста добре с това изпитание. Може би ще успея да ободря останалите по пътя. Няма да е лесно за децата на Милуорд или Катерина. А и Фишер, и Фийлдинг са уплашени. Отборът трябва да се стегне. Може би родителите ми ще се гордеят с мен, когато разберат. Все едно съм

победил в последния мач. Написал съм им писмо. Надявам се, че някой от вас ще им го предаде.

— Ти си смел човек, Том — каза Хенри. — Гордея се, че те познавам. — Двамата мъже си стиснаха ръце. — Боя се, че сега трябва да тръгваме.

— Ейч Еф, онази вечер...

— Нищо не е станало, Том. Нищо. — Тя го целуна по бузата и импулсивно го прегърна.

Том беше този, който най-накрая се отдръпна.

— Бог да те пази, Ейч Еф.

— Бог да те пази, Том.

Тя докосна бузата му. Едрият младеж се подпря на патериците си и сведе глава. Хелън Франсис бързо се отдалечи и взе чантата си. Нели беше накарала децата да станат. Те бяха облечени и сега държаха майка си за ръцете, а очите им бяха разширени от учудване от драматичния развой на събитията.

— Е, докторе, идваш ли? — каза Хенри. — Нямам време да споря. Знаеш какво ще стане, ако откажеш.

— Аз... не мога — отвърна Еъртън.

— Тогава няма да взема никого. Такава е уговорката ми с мандарина.

— Господин Манърс, какво значи това? — попита Нели. — Едуард, за какво говори той?

Вратата с трясък се отвори и в стаята влезе Бъртън Фийлдинг, стиснал нож.

— Видях ви, плъхове такива — изкрещя той, — как се промъкват по коридорите. Чух ви, страхливци, как планирате да се измъкнете. Но никой няма да тръгне оттук без мен.

— Ти пък кой си? — попита Манърс. — И какъв е този водевил?

— Искаш да знаеш кой съм аз ли? — изкрещя Фийлдинг. — Който и да си ти, аз съм надзорник на Американската комисия за чуждестранните мисии в Китай и неин най-висш представител тук. Не че някой от вас уважава властта. Особено този страхливец Еъртън, който пръв се кани да се измъкне и да пренебрегне дълга си. Но ако някой ще си тръгне оттук, това съм аз — завърши той — и ще накълцам всеки, който се опита да ме спре.

Те го гледаха втренчено — колкото с изненада, толкова и със съчувствие. Очите му горяха и той размахваше ножа като луд. Можеше да нарани някого, ако едрата фигура на Септимъс Милуорд не се бе появила зад него и не го бе сграбчила, извивайки ръката му, докато ножът падна на пода.

— Господа, дами, събудих се от шума. Доктор Еъртън, притеснява ли ви този заблуден човек? — попита той учтиво, запушвайки устата на борещия се Фийлдинг с голямата си ръка.

— Всъщност точно тръгвахме — каза Хенри. — Или поне се надявам да е така. Докторе?

— Как бих могъл? — ядосано отсече Еъртън. — Не искам да правя никаква сделка с мандарина.

— Твоите идеали ти правят чест, но така обричаш съпругата, децата си и Хелън Франсис на смърт. Изборът е ваш. Питам те за последен път. Майор Лин сигурно се чуди какво става и всеки момент ще дойде да ме вземе.

— Нели, какво да направя?

— Едуард, не мога да взема това решение вместо теб.

— Господи — извика Еъртън и скри лице в ръцете си, — помогни ми!

Всички наблюдаваха съчувствено страданието му. Само Септимъс, облечен в дългата си китайска роба, остана спокоен и наруши напрегнатата тишина.

— Извинете, докторе, знам, че не е моя работа, но разбирам, че този човек ви предлага да избирате между живота и смъртта на семейството си. Наистина ли смятате да му попречите? И не се ли поддавате в такъв случай на смъртния грях, наречен гордост?

Еъртън се свлече на пода, дишайки тежко.

— Не искам нищо друго — каза той тихо, — освен да избягам със семейството си, но как бих могъл?

— През прозореца — услужливо предложи Септимъс. — Аз бих постъпил така.

— Хайде, глупчо, ставай — обади се Нели. — Кажете ни какво да правим, господин Манърс. Да ви следваме ли?

Един след друг те прескочиха през прозореца на тревата с помощта на Хенри, който тръгна пръв. Септимъс, който временно бе заключил борещия се Фийлдинг в гардероба, подаде на жените багажа

им и медицинската чанта на доктора, която бе забелязал в ъгъла на стаята. Хенри посочи към сенките на дърветата, където ги чакаше каруцата. За щастие облаци закриваха луната и имаше шанс Боксьорите, чиито огньовете горяха по хълма, да не ги забележат. Хенри ги подкани да побързат и взе багажа на дамите. Нели помагаше на Джордж и Джени, а Хелън Франсис носеше медицинската чанта. Докторът не издържа и хвърли още един измъчен поглед назад. В паметта му завинаги се запечатаха лицата на прозореца. Не само Септимъс и Том, но и хер Фишер, Катерина и Бауърс, които очевидно се бяха събудили от виковете на Фийлдинг, бяха се появили навреме, за да видят как пастирът им ги изоставя. Лицата им бяха мрачни и замислени и на доктора му се стори, че го гледат осъдително. Никой не му помаха за сбогом.

Тези лица бяха единственото, което замаяният доктор виждаше, докато бягаха през нощта. Не забелязваше нищо около себе си и Нели трябваше да го насочва през гъстите храсти. Лин и хората му ги чакаха до каруцата и гневно им направиха знак да побързат. Боксьорите можеха да ги изненадат всеки момент, затова войниците държаха пушките си, готови за стрелба. Лин погледна с неудоволствие багажа, но го хвърли в каруцата, която бавно се измъкна между дърветата, водена от хората му.

Едва когато стигнаха до пътя, Лин се успокои и нареди на войниците си да се качат на конете. Потеглиха бързо под звездите по прашния път.

Спряха в малка ферма, в чийто двор имаше купа сено. Майорът им нареди да легнат върху твърдите дъски и войниците струпаха сеното върху тях. Докторът си помисли „Заравят ме заради греховете ми“, но осъдителните лица продължиха да го гледат втренчено и когато затвори очи.

Стигнаха градските порти, където провериха колата. Груби гласове поискаха да знаят защо майор Лин пристига посред нощ. Чуха го да обяснява, че е карал сено за конете си и че не е тяхна работа кога влиза или излиза. Може би искали да го обсъдят с мандарина, чиито заповеди той изпълнявал. Портите се отвориха и отрядът влезе в града.

Преди да стигнат до площада, завиха по една странична уличка. Най-после каруцата спря и майор Лин им нареди да слязат. Намираха се в тъмна алея. Два каменни лъва пазеха дървена врата. Дадоха им

черни вълнени наметки с качулки, за да скрият лицата си, после майорът почука на нея. Жена с набръчкано лице, покрито с пудра и грим, ги очакваше.

— Майор Лин, радвам се да ви видя отново — превзето се усмихна тя. — Ето го и Ма На Си сяншен. Отдавна не сме се виждали. — Тя вдигна фенера си и разпозна Хелън Франсис. — Не за пръв път ни почитате с присъствието си, нали? — Мама Лиу протегна костеливите си пръсти, отрупани с пръстени, и я ощипа по бузата. — Хубава, както винаги. — Хелън Франсис се отдръпна. — Заповядайте, заповядайте — продължи жената, куцукайки с деформираните си ходила по алеята, осветена с фенери. — Сигурно сте уморени и гладни след тежкото пътуване. Какви сладки деца имате! — гукаше тя. — Това е прочутият Ей Ър Дън ишен, нали? Или греша? Добре дошъл, дайфу, добре дошъл. Всички приятели на мандарина са добре дошли тук. За нас е чест, че имаме възможност да ви приемем в скромния си дом.

Тръгнаха през дворовете. Хелън Франсис леко потръпна, когато видя познатия павилион и Хенри я прегърна успокоително. Децата се оглеждаха със страхопочитание. Никога не бяха виждали такъв разкош.

— Докато се качваме по стълбите, трябва да бъдете много тихи — каза жената. — Всички спят, но никога не знаеш кой може да се навърта наоколо. Тези дни имаме много посетители, но на никого друг не се радваме така, както на вас.

Изкачиха тъмното стълбище след жената, която се задъхваше от усилие. В сградата се носеше застоял мирис на парфюм и те чуха скърцащи звуци от някои от стаите на втория етаж, а веднъж и силен жесток смях, последван от тънък писък. Джордж изплака от страх. Жената се обърна и лампата освети жестоката ѝ усмивка.

— Няма от какво да се боиш, малкият. Просто гостите се забавляват. Бих ти предложила да погледаш, но съм сигурна, че майка ти няма да одобри.

Тя се засмя и продължи нагоре.

Стигнаха до една гола стена, но жената повдигна едно руло от тапетите и отвори вратата зад него. Отвъд нея се виждаха нови стъпала.

— Още малко остана — каза тя. — Един по един, моля. Бъдете много тихи. Не е ли вълнуващо, дечица? Тайна врата. Колко сте ми

сладки — погали тя Джени по косата.

Нели отдръпна дъщеря си. Мама Лиу се засмя.

Стигнаха до коридор с голи дървени стени.

— Това е моята стая — каза жената. — Моля ви, не се колебайте да ме потърсите по всяко време, ако имате нужда от нещо. — А това е вашата стая, *дайфу*.

Тя отвори една врата и пред тях се разкри осветена от свещи стая. В нея имаше голямо легло с балдахин и червена покривка, а върху леглото — два хитона, които явно бяха за децата. Очите на Нели бяха привлечени от картините по стената, на които бяха изобразени любовници в най-различни непристойни пози.

— А, забелязахте колекцията ми от произведения на изкуството — усмихна се злобно Мама Лиу. — Създадени са от най-известните художници. Надявам се, че ще се чувствате удобно тук и ще прекарате приятно при нас.

Все още усмихната, тя затвори вратата след себе си. Чуха гласа ѝ от коридора.

— А за любовниците съм приготвила чудесна стая, Ма На Си...

Нели остави чантата си върху дебелия килим.

— Е, скъпи, изглежда Хенри и Хелън Франсис ще прекарат тази нощ в грях — каза тя весело.

Еъртън се беше свлякъл на леглото, скрил лице в ръцете си. С усилие насочи вниманието си към онова, което говореше жена му.

— Да — промърмори той. — Предполагам, че е така.

— Не можем да направим нищо — каза Нели. — Пък и няма да им е за пръв път. Затова ще приемем, че са вече женени пред Бога.

— Да — каза тихо Еъртън. — Така ще бъде най-добре.

— Хайде, вие двамата — обърна се Нели към децата. — Джени, престани да гледаш тези картини, твърде малка си, за да ги разбереш. Време е да си лягате. Ти също, младежо. Всички трябва да се наспим хубаво, защото ни чакат още много дни изпитания.

Когато се увери, че децата са се разположили удобно, тя седна до съпруга си, който гледаше втренчено в пода.

— Едуард — прошепна Нели, — това място такова ли е, за каквото го мисля?

Еъртън изстена.

— Какво би казал брат ти Джеймс или възрастните ми родители, ако знаеха, че ще прекараме тази нощ във вертеп? Представяш ли си физиономиите им? — Тя се усмихна и после се разсмя с гърлен сърдечен смях, от който леглото се заклати.

Това откъсна доктора от размишленията му.

— Да не си полудяла, жено! — сгълча я той. — Не разбираш ли къде сме? Какво направих? Какво направих! Видя ли лицата им, когато си тръгнахме? И то, за да те доведе в този вавилонски вертеп. Какво направих!

Нели го целуна.

— Спаси живота ми и този на децата ни. Ти си добър съпруг и баща и много смел човек. Няма за какво да се упрекваш, Едуард. Сега те обичам още повече.

Но докторът подпря глава на ръцете си. Навсякъде виждаше осъдителните лица на сестра Катерина, хер Фишер и Фредерик Бауърс, които го обвиняваха, че ги е изоставил. Чувстваше се омърсен, покварен и прокълнат до дъното на душата си.

— Можеш да седиш там и да се самосъжаляваш, щом искаш, скъпи — каза Нели след малко, — но аз съм уморена и смятам да поспя.

Тя духна една по една свещите и стаята потъна в мрак. Еъртън остана сам в тъмнината с лицата на хората, които беше предал.

Веднага щом ухилената Мама Лиу затвори вратата, Хенри и Хелън Франсис се хвърлиха в прегръдките си и задърпаха дрехите си. Жадно вкусуваха плътта си с устни, зъби и езици, стенойки от нетърпение да усетят допира на голата си кожа.

— Скъпи, раните ти. Как можах... Как можах...

— Любов моя. Мисълта за теб...

Всяко изречение бе прекъсвано от жадна целувка.

Задъхани, те се изскубнаха от прегръдката. Хенри подскочаше на един крак, за да събуе ботушите си. Хелън Франсис вече бе свалила ризата му, а той — блузата ѝ. Тя се хвърли на леглото, разкопча полата си, измъкна се от нея и я захвърли встрани. Хенри събу панталоните си. Тя протегна ръце, стеноеща от нетърпение и той съблече долната ѝ

риза. Гола, тя се отпусна на възглавницата, повдигайки долната част на тялото си, за да го улесни.

Но Хенри стоеше замръзнал и я гледаше.

Объркана, тя се надигна на лакти.

— Скъпи? Какво има?

— Коремът ти — прошепна той.

Хелън Франсис отново се отпусна назад.

— Господи, нямах представа — каза той.

Тя изхлипа и в очите ѝ се появиха сълзи.

— Не можах да ти кажа — прошепна. — Знаех... Още когато бяхме на Черните хълмове. Затова исках да замина от Шишан. Но сега е различно, нали? Сега няма значение? — Очите ѝ го гледаха умолително. — Нещата се промениха, нали? — Тя вече плачеше.

— Да, различно е — каза Хенри с разширени очи. — Господи — каза той. — Господи, какво направих! Какво направих!

Очите ѝ го умоляваха.

— Люби ме! — едва чуто прошепна тя.

— Любима моя — извика той и я прегърна, покривайки лицето ѝ с целувки. — Господи, ако знаех... Ако знаех... — Той постави леко длан върху издутия ѝ корем, където растеше новият живот. — Прости ми, прости ми — прошепна.

Устните му срещнаха нейните и той внимателно легна върху нея. Тя въздъхна и стисна раменете му, когато проникна в нея.

Долу, в една от залите на Двореца на небесната наслада, пияните бандити на Железния Ван гуляеха и стреляха в тавана, но Хенри и Хелън изобщо не чуваха шума, който напомняше далечни фейерверки. Телата им се движеха в синхрон. Старото легло скърцаше и за известно време им се струваше, че в тайния свят на докосване, топлина и мирис, в който се бяха завърнали, нищо не би могло да им навреди. Не и тази нощ. Не и докато се прегръщаха, не и след това, когато главата ѝ лежеше на рамото му и той вдъхваше аромата на косата ѝ, сплетена с неговата. Тази нощ те бяха защитени дори само от присъствието на другия от демоните, които бродеха навън.

---

[1] „Подкрепа свише“ (лат.). — Б.ред. ↑

ГЛАВА 16

„Императорските войници са жестоки. Те не разбират дълбочината на магията.

Господарят Чжан казва да бъдем търпеливи. Победата ще дойде.“

Войниците на майор Лин пристигнаха в мисията малко след десет часа. Този път той не им носеше дини.

Хер Фишер отвори вратата. Беше по нощница и държеше чайник.

— Време е — каза лаконично Лин.

Германецът примигна, когато видя мрачните войници, които застрашително стояха зад командира си и двете покрити каруци до портата. Сега всичко му стана ясно.

— Да, ще съобщя на другите — каза той.

Войници с насочени байонети го последваха в коридора.

Всичко мина гладко. Семейство Милуорд първи бяха готови. Децата тръгнаха след Летиша към портата в колона като ученици. Септимъс тържествено крачеше отзад, притиснал молитвеника до гърдите си. С другата си ръка здраво държеше за лакътя Бъртън Фийлдинг и го дърпаше напред. След половин час в гардероба и остатъка от нощта, прекаран в принудителни молитви със Септимъс, надзорникът на Американската комисия за чуждестранните мисии в Китай се бе смирил, макар да изглеждаше малко замаян. Зад тях вървеше Катерина, облечена в расо и пребрадка си на урсulinка, с броеница в ръце. Фредерик Бауърс беше в пълна униформа на железничар. Облеченият в редингот Фишер помогна на Том да слезе по стълбите.

Докато минаваха покрай редиците на Боксьорите, те бяха благодарни, че са в закрити каруци. Чуха се обичайните крясъци и заплахи, замеряха ги с нещо. Сестра Катерина, която стоеше най-отзад, видя разкривените от гняв и омраза лица, които се блъскаха, за да

видят осъдените си врагове. Забеляза един човек, защото, за разлика от другите, той се усмихваше. Внезапно осъзна, че това е Чжан Ерхао, който някога ѝ беше помагал в болницата като иконом на доктор Еъртън. Очите им се срещнаха и той яростно я заплю. Жълтата хрчка залепна за робата ѝ. Каруцата продължи напред.

Почувстваха облекчение, когато стигнаха до пътя.

Денят беше прекрасен. Плътни облаци се търкаляха по синьото небе. Листата на брястовете шумоляха под лекия вятър. Свраки и гарги летяха между клоните. При други обстоятелства в такъв ден те може би щяха да отидат на излет с каруца заедно с Джени и Джордж. Внезапно сестра Катерина се сети за Елена и заплака.

— Стига, стара приятелко. — Тя почувства голяма ръка да стиска рамото ѝ и зачервеното усмихнато лице на Том се обърна към нея. — Хайде, дай ми ръка.

От каруцата пред тях, където пътуваше семейство Милуорд слабо се чуваха звуците на химн. Успяха да различат някои от думите. Силният глас на Септимъс се издигаше над тракането на колелата, придружен от тънките гласчета на децата.

*„Един прекрасен ден
ще стигнем лятната земя,
един прекрасен ден
ще стъпим на златния бряг...“*

— Този не го знам — каза Том, — но ние можем да бием янките, нали? Хайде, Бауърс, да им изпеем някой английски химн. Катерина, ти имаш прекрасен глас. Пей силно, защото аз звуча като сирена... Ето, започвам.

Той си пое дълбоко дъх и запя:

*„Там, далеч зелен хълм се издига,
извън градските стени...“*

— Хайде, приятели, пейте!

Бауърс се засмя.

— Сирена ли казахте, господин Кабът? На мен ми звучи повече като крякаща жаба. Сега ще ви покажа как пеем ние в Дейлс. Е, след някой и друга бира. Прекрасна сутрин е и ще има време за химни, преди денят да свърши. Ще ви изпея една стара песен, на която ме научи майка ми. На чужденците думите ѝ могат да ви се сторят малко странни отначало, но просто пейте.

И като прочисти гърлото си, той запя „Тресавището в Илкли“.

Том ентузиазирано се присъедини към него.

*„Къде беше, откакто те видях
на тресавището в Илкли? (без панталони)“*

Хер Фишер се разсмя.

— Ах, тези англичани — каза той, — никога не се държат прилично.

Но и той се присъедини към тях.

*„Ухажвах Мери Джейн,
на тресавището в Илкли (без панталони)...“*

Дрезгавият му гърлен бас не допринесе много за хармонията, но той пееше с усмивка.

— Много добре, господин Фишер. Отлично. Ще направим англичанин от вас — каза Бауърс. — А вие, сестро, ще се присъедините ли към третия куплет?

*„Тогава от настинка ще умреш
на тресавището в Илкли (без панталони)...“*

Тя се присъедини отначало тихичко, но постепенно гласът и се усили и скоро всички ревяха безсмисления припев и се смееха между куплетите. След това Бауърс изпя „Виждаш ли си Джон Пийл“, а Том

изпълни песента на гребците от Итън. Хер Фишер си спомни пианска песен от студентските си дни в Хайделберг, а сестра Катерина изпя „Funiculi Funicula“. А после по взаимно съгласие подхваната отново „Тресавището в Илки“.

Майор Лин яздеше зад тях на сивата си кобила със сурово изражение. Чудеше се дали затворниците знаят какво им готви съдбата. Как можеха да се веселят така! Не се ли страхуваха? Един китаец щеше да се готви за смъртта с достойнство. Да, дори боклуци като Железния Ван и бандитите му, дори най-несретният селянин. Как мразеше чужденците! Дори сега те сякаш му се подиграваха. Мразеше ги почти колкото Боксьорите. Недисциплинирана сган. Мечтаеше за общество на реда, за възстановяване на старите добродетели, уважение към императора и страх от закона. И той щеше да наложи този ред с пушките на мандарина. Но защо тези чужденци не се страхуваха?

Малкият конвой пътуваше през полето и песните на осъдените се носеха към синия небесен свод. В едната каруца пееха „Благослови душата ми, небесни царю“, а от другата — „Тресавището в Илки“.

Когато пред тях се показаха градските стени, майор Лин спря конвоя. Щяха да изминат пеша последните петстотин метра до площада.

Съблякоха хубавите им дрехи. Според обичая китайските престъпници се екзекутираха голи до кръста. Дори жените бяха оставени само по поли, макар да им позволиха да държат пред гърдите си някаква дреха в зачитане на приличието. Моментът не беше подходящ да се тревожат за подобни неща и нито Катерина, нито Летиша възразиха. Беше под достойнството им да го направят. Бяха твърде много, за да ги сложат в пранги, затова само Септимъс Милуорд, хер Фишер, Бъртън Фийлдинг и Фредерик Бауърс бяха оковани с тежките дъски. На Том му се размина заради накуцването. За него бе подготвена носилка, но той яростно настоя, че ще ходи с патериците си и майорът му позволи. Лин не даде и да ги оковат, защото това само щеше да забави хода им и веригите бяха хвърлени в една от каруците.

Чиновниците от ямена ги очакваха. Сенешалът Джин беше в паланкин. Негова беше отговорността да ги отведе до площада. С него

имаше знаменосци и пазачи с тояги, които при нужда щяха да пробиват с бой път през тълпата. Барабанчикът носеше голям барабан, привързан към гърдите, а двама музиканти подготвиха тръбите си. Те щяха да вървят в началото на процесията и да предупреждават минувачите да дадат път.

Докато всички заемат местата си, настъпи обичайният китайски хаос. Майор Лин седеше на коня, раздразнен от забавянето. Най-после сенешалът махна елегантно с ръка от паланкина и командирът даде заповед за тръгване.

Барабанът заби. Екнаха тръби.

С бавен ход — заради Том и децата — процесията се раздвижи.

Пред тях се извиси кулата на градските порти. Войници и бандити се бяха облегли на парапета, за да видят осъдените. После мрачната кула погълна процесията, а шиповете на решетките застрашително надвиснаха над главите им. Ярката слънчева светлина от другата страна ги заслепи за миг, преди да забележат огромните тълпи по протежение на пътя им. Дори балконите на къщите бяха пълни с хора — толкова много граждани на Шишан бяха излезли, за да видят как ще умрат чужденците. Но това не беше обичайната китайска тълпа. Цареше тишина, сякаш хората не можеха да повярват на очите си. Бъртън Фийлдинг се препъваше под тежестта на прангите и главата му бе сведена към земята. Останалите някак успяваха да вървят изправени. Септимъс Милуорд крачеше гордо отпред, без да се озърта встрани, макар от време на време да поглеждаше с обич към Хирам, който вървеше до него. Жените бяха забравили голотата си и държаха за ръце най-малките деца. Том накуцваше с патериците си най-отзад, подкрепян за рамото от Фредерик Бауърс. Чернобрадият железничар невъзмутимо гледаше тълпата от двете си страни.

— Жалка гледка, нали, господин Кабът? — каза той. — Не мислите ли, че е тъжно да се родиш езичник? Не успях да намеря време да се запозная с петхилядигодишната история на китайската цивилизация, но според мен не ги е отвела много далеч.

— Днес определено не се държат особено цивилизовано — промърмори Том задъхано. — Мисля, че е време да попеем.

— „Тресавището в Илкли“ не е много подходяща за случая, сър.

— Не, нещо по-въодушевяващо — каза Том. — Трябва да им покажем, че не се боим. — Той си пое дъх и извика на Септимъс. —

Милуорд, знаеш ли „Напред, войни на Христа“?

— Разбира се — извика в отговор Септимъс.

После вдигна главата си, чиято руса коса напомняше на лъвска грива и запя. Семейството му го последва, един по един и останалите се присъединиха. Дори Фийлдинг мърдаше устни. Християнският призив към христовите войни заглуши биенето на барабана и звука на тръбите. Сред тълпата се понесе шепот. Майор Лин погледна встрани и назад и се намръщи, но не можеше да направи нищо. Сенешалът подаде глава от носилката. Пръстите му с дълги нокти, отпуснати върху стената на паланкина, несъзнателно почукваха в ритъма на мелодията. Той се усмихна при мисълта за предстоящото зрелище. Някой извика „Избийте чужденците! Спасете Цин!“, но никой не поде вика му. Тълпата мълчеше, гледаше и се чудеше.

Малката група поклонници крачеше с песен на уста към своето мъченичество.

Сутринта спаха до късно. Децата още не се бяха събудили, когато Нели и Еъртън станаха. Той погледна часовника си. Минаваше обяд.

— Остави ги да поспят, Едуард, горкичките деца са изтощени — каза Нели.

Направиха тоалета си. В един ъгъл на стаята имаше дървено ведро с вода и черпак, заедно с голямо нощно гърне. Когато се облякоха, седнаха на леглото. Нямаше какво друго да правят.

— Малко съм гладна — каза Нели. — Мислиш ли, че можем да помолим онази ужасна жена да ни приготви нещо за ядене?

Но се оказа, че няма нужда, защото пред вратата на стол докторът откри поднос. Имаше чайник, чаши и малки дървени съдове със захаросани плодове и китайски кифлички от варено тесто.

— Обслужване по стаите? — попита Нели.

— Да — отвърна доктора мрачно и наля чай.

— Любовниците не се ли виждат?

— Не.

— Предполагам, че трябва да чакаме нещо да се случи — каза Нели. — Някой сигурно е планирал какво ще правим по-нататък.

— Да — разсеяно отвърна докторът.

На вратата се почука. Беше Хенри. Лицето му беше мрачно.

— Докторе, мисля, че е добре да дойдете и да видите нещо — каза той. — Вие, госпожо Еъртън, по-добре останете тук.

— Каквото и да е — отвърна Нели, — идвам със съпруга си.

— Както искате — каза Хенри, — но няма да е приятно.

Последваха го в коридора. Отвън се чуваха възгласите и ревът на тълпата. Хелън Франсис бе стъпила на една пейка, за да може да гледа през високия прозорец. Лицето ѝ бледо, а изражението мрачно като на Хенри.

— Ще ви помогна да се качите — каза той на Нели и ѝ подаде ръка.

Четиримата стояха на пейката и гледаха надолу. Виждаха извитите покриви на храма точно срещу тях и сивите плочи на градските къщи, които се простираха във всички посоки. Имаха отличен изглед към площада, пълен с възбудени хора. Само в средата имаше голям празен кръг, посипан с пясък. В центъра му се бе облегал на мечка си едър мъж, гол до кръста, и си разменяше любезности с тълпата.

— Мили боже! — извика Еъртън. — Ще има екзекуция. Манърс, кажи ми, че не е... Че не е... Те ли са?

Хенри не отговори. Тълпата се раздвижи и те видяха мандарина, придружен от мъж, който приличаше на мечка в облеклото си от рунтави кожи. Двамата разговаряха и се смееха, следвани от разнородна група чиновници и мъже с вид на бандити. Официалните лица се разположиха на столовете, подредени за тях в единия край на площада.

— Железния Ван — каза Хенри — и неговите главорези. Точно това очаквах.

Известно време не се случи нищо интересно. Мандаринът и придружителите му пушеха дългите си лули. Едрият мъж до него пиеше нещо от катуна. Тълпата стана неспокойна. Група, облечена като Боксьори, поде познатия лозунг „Избийте чужденците! Спасете Цин!“, но също като песничките, подегани спорадично от запалняковци на футболно игрище, гласовете им скоро заглъгнаха. Подстрекаван от тълпата, мъжът с мечка го завъртя над главата си и изпълни демонстрация на бойни изкуства. Чуха се аплодисменти. После той спря и постепенно тълпата замлъкна в очакване.

Те също чакаха, застинали на пейката в коридора.

Чуха се бавен ритъм на барабани и звуци на тръби. Тълпата се раздвижи, всички протегнаха глави в очакване. Над шума на барабана се промъкна друг звук. Пеене!

— Едуард — прошепна Нели, — това е „Златният Йерусалим“. Ужасно!

Група знаменосци се появи на площада и зае местата си пред тълпата. Следваше ги майор Лин. Беше слязъл от коня и вървеше до слабата белокоса фигура на сенешал Джин лао, който се поклони на мандарина, преди да застане малко пред другите в отсрещния край на площада. Последваха ги още знаменосци. И тогава видяха Септимъс Милуорд, обгърнал раменете на сина си. Един по един разпознаха и останалите. Том накуцваше най-отзад. Химнът свърши. Без да обръща внимание на тълпата, Септимъс се изправи гордо върху пясъка и протегна ръце. Не можеше да ги вдигне много високо заради прангите. Отвори молитвеника си, а останалите коленичиха около него за молитва.

Белокосият сенешал беше развил свитъка и прочете обвиненията с висок напевен глас, завършвайки с „Трепери и се подчинявай“. Мандаринът, който бе оставил лулата си, кимна с глава и след миг направи знак с ръка. Едрият мъж с меч се поклони ниско. Тълпата шумно въздъхна.

Двамата помощници на палача изтичаха към осъдените чужденци и хванаха Бъртън Фийлдинг, който беше най-близо до тях. Той се бореше и плачеше, докато сваляха тежките пранги. Тълпата доволно замърмори. Септимъс Милуорд спря да чете и извика нещо на хлипация си сънародник. Каквото и да беше, явно имаше ефект, защото Фийлдинг внезапно се отпусна и спря да се съпротивлява, докато го влачеха към центъра на площада. Септимъс се върна към четенето. Никой от останалите не вдигна глава да гледа, но докторът и другите в галерията видяха всичко. Не можеха да отвърнат погледи. Фийлдинг беше принуден да коленичи, ръцете му бяха извити назад и с един удар главата му се отдели от тялото.

Хенри прегърна Хелън Франсис, която се облегна на гърдите му и тихо заплака. Доктор Еъртън и Нели стояха с каменни лица, замръзнали от шока.

Следващият беше хер Фишер. За разлика от Фийлдинг той не се съпротивлява, докато сваляха прангите. Поклони се рязко на Септимъс

и на Бауърс, изтръгна се от ръцете на палачите и сам тръгна вдървено към мястото, където стоеше мъжът с окървавения меч. Там падна на колене, прекръсти се и сложи ръце зад гърба си. Този път тълпата мълчеше, когато сивокосата му глава се търкулна в пясъка.

Том беше готов, когато дойдоха за следващата жертва. Докато обезглавяваха Фишер, той бе стиснал ръка на Бауръс и целунал сестра Катерина по челото. Преди палачите дори да стигнат до него, той тръгна с патериците си към мястото на екзекуцията. Сред тълпата се понесе мърморене — може би се възхищаваха на смелостта му. Когато демонстративно захвърли патериците си и коленичи, настъпи тишина и дори в отдалечения коридор зрителите чуха, че той си подсвирква.

— „Идеално време за гребане“ — тихо каза Хенри. — Фалшиво, но напълно в стила на Том. Какъв смелчага!

— Хенри, не мога да гледам — обади се Хелън Франсис.

— Тогава недей — каза той.

Мечът се спусна със замах.

Този път за разнообразие избраха жена. Сестра Катерина изглеждаше уплашена и гледаше към тълпата, прикривайки гърдите си с ръце, но вървеше непоколебимо напред. Обърка се, когато стигна до палача и като хипнотизирана впери поглед в окървавеното острие и локвите кръв по пясъка. Той вежливо ѝ каза да коленичи. Тя се подчини, прекръствайки се. Единият помощник хвана ръцете ѝ, а другият отметна косата напред, за да оголи врата ѝ, но острието се бе притъпило и бяха нужни два удара, за да отсекаат главата ѝ.

— О, Катерина — прошепна Нели и заплака тихичко като Хелън Франсис.

Еъртън гледаше сковано, стиснал до болка перваза на прозореца. Беше се порязал на острия му ръб и ръката му кървеше, но той не забелязваше.

Последва дълга пауза, през която наточиха меча. Палачът избърса потното си тяло с кърпа и жадно пи от каната с вино, която му донесоха от ресторанта за тестени изделия. Тълпата оживено разговаряше. Намалялата група около Милуорд продължи да се моли. Главите на Фийлдинг, Фишер, Том и Катерина лежаха в пясъка, където бяха паднали и около тях вече се събираха мухи.

Летиша беше прегърнала най-малките си деца Лети и Хана. Те не искаха да пуснат майка си и помощниците им позволиха да отидат с

нея до центъра на площада. Преди да коленичат, тя внимателно свали очилата на момичетата, а после и своите. Палачът посече първо децата. Всичко стана много бързо.

Следващият беше Хирам. Той целуна баща си по бузата, после тръгна към палача с гордо вдигната глава. Последва го Милдред. И тя като сестра Катерина изглеждаше притеснена от голите си гърди. Когато видя главите на брат си и майка си, изхлипа, но скоро и нейната се присъедини към тях.

Оставаха още четири деца и Септимъс.

Палачът явно се бе уморил. Може би се дължеше на виното, което бе изпил между обезглавяванията. Затова позволи на помощниците си да се справят с децата, докато той отново жадно отпи. Тълпата, която мълчеше по време на последните екзекуции, изглежда, не се интересуваше от това. Исая, Мириам, Томас и Марта, които бяха спрели да се молят, след като отведоха майка им, с ужас се бяха вкопчили в краката на баща си. Помощниците търпеливо разтвориха малките им ръчички и ги повлякоха след себе си. Вместо да ги обезглавят, те прерязаха гърлата им с касапски ножове. Така смъртта им бе по-бърза.

Нито Нели, нито Хелън Франсис видяха това. След смъртта на Летиша те не издържаха и седнаха на пейката. Хелън Франсис се тресеше в обятията на Нели, която гледаше втренчено в стената. Само докторът и Хенри останаха на наблюдателния си пост. През последния час Еъртън почти не бе помръднал. От време на време Хенри поглеждаше към него. Състоянието му го тревожеше.

Само Септимъс бе останал жив. Когато взеха децата му, той бе затворил молитвеника и с каменно лице изгледа екзекуцията им. Сега се обърна към мандарина и го посочи с пръст като пророк от Стария завет, който несъмнено призоваваше Божия гняв да се стовари върху главата на управника и онези, които бяха спомогнали за това ужасно престъпление. Железния Ван изрева от смях и вдигна бутилката си за наздравица към Септимъс. Според доктора, мандаринът изглеждаше просто отегчен и даде знак на палача да побърза.

Септимъс се завъртя на пети и тръгна напред, отблъсквайки двамата помощници от пътя си. За миг той погледна палача право в очите. Мъжът отвърна на погледа му за миг, после извърна глава. Септимъс протегна ръка и леко го потупа по рамото. После коленичи,

позволи на уплашените помощници да свалят прангите му и сведе глава в последна молитва. Едва тогава разреши да извият ръцете му. Вторият помощник отметна русата му плитка, за да оголи врата. Палачът се поколеба, после замахна, но упоритата глава на Септимъс изглежда здраво бе закрепена за раменете му. Бяха нужни още четири удара, за да срежат плътта, мускулите и жилите. Едва тогава тя лениво се претърколи, за да се присъедини към семейството му.

Екзекуцията бе свършила.

Или почти. Докторът остана като вкоренен на мястото си, без да обръща внимание на ръката на Хенри върху рамото си. Видя как мандаринът става от стола и отива до телата, как ги наблюдава безстрастно като закален генерал, оглеждащ бойното поле след битка. После вдигна глава и сякаш погледна право към прозореца, където стоеше докторът. Изражението на мандарина бе непроницаемо, но той сякаш се опитваше да му предаде нещо — може би, че знае, че е там и е бил свидетел на случилото се. После рязко се извърна и се отдалечи.

— Слизай, докторе — каза тихо Хенри. — Ще ти помогна.

В коридора се чу глас и Мама Лиу закуцука към тях.

— Ето къде сте всички — престорено се усмихна тя. — Чудесно. Наслаждавате се на слънцето и чудесната гледка. Надявам се, че сте спали добре и сте се нахранили. Имам добри новини за вас. Лично мандаринът ще се срещне утре с вас.

ГЛАВА 17

„Когато завая, някои от нас искаха да се върнат на нивите си, но командирът на отряда езекутира онези, които се опитаха да си тръгнат.“

Първата реакция бе на шок и отрицание. По-късно Хелън Франсис изпадна в истерия. Хенри я прегърна, за да я успокои, но тя неспирно се тресеше в обятията му. Искаше да избяга където и да е, да излезе от тази стая, която ѝ причиняваше клаустрофобия, от задушавашите завеси и спомените за онова, което бе наблюдавала следобеда.

— Видя ли? — крещеше тя. — Главата му! Главата му! Главата на Том! Аз съм виновна! Искам да умра! Искам да умра!

Той изтръгна бръснача си от ръцете ѝ и я издърпа, когато започна да удря главата си в огледалото. Наложил се да я притисне здраво към себе си, за да не издере своето или неговото лице. Държа я, докато тя се гърчеше на леглото с див поглед. По бузите ѝ сълзите се смесваха със слюнка. Целуна я по мокрото чело и ѝ прошепна:

— Ние трябва да живеем. Дължим им го. Не разбираш ли, скъпа? Не разбираш ли?

Но тя не отговаряше нито на думите, нито на ласките му. Яростните ѝ конвулсии спряха, когато тялото ѝ се изтощи, но умът ѝ остана заключен в кошмарите. Лежеше скована в ръцете му и пред невиждащите ѝ очи се въртяха главите и телата, локвите кръв в пясъка. Отчаян, той я зашлеви, за да я събуди, да я върне при себе си и за един миг тя се вкопчи в ръката му, шепнейки поверително:

— Летиша беше грижовна майка. Свали очилата на децата си, за да не виждат. — После се изсмя с налудничав кикот, подобен на вой на чакал. — Но те пак им отрязаха главите. Клъц-клъц! Все едно подкастрира рози. Една, две, три...

Думите ѝ преминаха в стенания и тялото ѝ неудържимо се разлюля.

Хенри отиде до един от шкафовете и започна да отваря чекмеджетата, докато намери онова, което търсеше. Извади дълга лула, свещ и пакетче с черна смес. Направи от нея малко топче и го сложи в разширения край на лулата. После я занесе до леглото. Тя усети острия мирис и това я успокои. Изпуши жадно първата лула. Хенри направи второ топче и отново ѝ даде да пуши.

— Благодаря ти, любов моя — прошепна тя, преди да заспи.

Хенри дълго седя, обхванал главата си с ръце.

По-късно тя се пробуди, протегна се към него и те се любиха.

— Остани с мен, остани с мен — прошепна тя, когато той достигна до кулминацията. — Не ме оставяй пак.

И той остана в нея, прегръщаше я и се движеше в нейния ритъм, не я изостави нито за миг през дългата тъмна нощ.

Сутринта тя се събуди от приятен сън. Опита се да го задържи колкото се може повече, докато образите избледняха и изчезнаха. Лениво се протегна към Хенри, но ръката ѝ напипа празната постеля.

— Скъпи! — повика тя и отвори очи.

Напълно облечен, Хенри седеше на крайчеца на леглото и гледаше в пода.

— Как се чувстваш? — рязко попита той.

Спомените от предишния ден нахлуха в ума ѝ и помрачиха топлия блясък и физическото удовлетворение, които бе изпитала на събуждане. Живо си спомняше Том, който коленичи в пясъка, подсвирквайки си смело. Очите ѝ се насълзиха, но за свое учудване тя установи, че може да мисли за него без болка. Сякаш си спомняше тъжно събитие, което я бе потресло, но бе отминало, оставяйки у нея само усещане за непоправима загуба.

— Тъжна съм — отговори тя, — но си спомням какво ми каза вчера — че трябва да продължим да живеем.

— Точно така — каза Хенри. В гласа му се долавяше напрегната, дори горчива нотка. — Бог да ни е на помощ, трябва да продължим да живеем, каквото и да ни струва.

Хелън Франсис се изправи в леглото и чаршафите се свлякоха от тялото ѝ.

— Хенри?

Видя кървясалите очи с тъмни сенки върху небръснатото му лице очи, които сякаш я оценяваха, оглеждайки безстрастно дългите кичури червеникава коса, които падаха върху розовите ѝ гърди, луничавите ѝ ръце, закръгленият ѝ, леко изпъкнал корем. Внезапно тя почувства уплаха.

— Какво има, Хенри?

— Господи, колко си красива — промълви той. — Не знам дали ще мога да го направя.

— За бога, Хенри, какво има? Какво трябва да направиш?

Несъзнателно, тя бе вдигнала чаршафа, за да се прикрие от проницателния му поглед.

— По-добре да ти го кажа направо — каза Хенри. — Трябваше да се пазаря за живота ви. Мандаринът поиска определена цена. И днес навярно ще дойде, за да я получи.

Хелън Франсис се опита да овладее нарастващия си страх.

— Това свързано ли е с твоята секретна работа тук?

— Донякъде — отвърна той. — Аз съм жив, защото той има нужда от мен. Мисля, че искаше да спаси и доктора. Смята го за достоен събеседник във философските им дебати. За приятел. Не че това би било достатъчна причина за мандарина да го остави жив. Неговият покварен ориенталски ум не е способен на алтруизъм. За да спася теб и семейство Еъртън, трябваше да му предложа нещо. — Той замълча. — И това си ти, скъпа моя — добави горчиво.

Внезапно тя бе обзета от ледено спокойствие. Сякаш нещо, което бе предчувствала, се бе оправдало. Или нещо, от което тайно се бе бояла, предстоеше да се случи. Кой знае защо си спомни как веднъж бе нарушила правилата в училище. С още едно момиче се бяха промъкнали през нощта в кухнята и откраднали един сладкиш. Два дни никой нищо не каза. Следобеда на третия ден я повикаха в кабинета на директорката. Когато престъплението ѝ бе разкрито, първото чувство, което изпита, беше на облекчение, че повече няма да живее в напрежение. Двата дни, които бе прекарала с Хенри след освобождаването си, бяха преминали сякаш извън времето. Дори бе успяла да си внуши, че той наистина я обича. До вчерашната екзекуция се бе чувствала щастлива, невероятно щастлива, но през цялото време знаеше, че не го заслужава след всички грешки, които бе направила, и всички хора, които бе наранила — че това не може да продължи дълго.

Колко подобаващо, че именно Хенри, нейният фалшив идол, щеше да бъде инструментът на наказанието, което животът се канеше да ѝ наложи.

— Какво искаш да направя, Хенри — попита тя, — за да изпълниш своята част от сделката?

— Това бе единственото, на което той се съгласи. Опитах всичко. Молих го. Но той имаше само едно условие.

— И какво е то? Мисля, че се сецам, но бих предпочела ти да ми го кажеш, моят любим — тихо добави тя.

Хенри въздъхна.

— Каза, че веднъж те видял от паланкина си. Харесала му червената ти коса.

Хелън Франсис бе очаквала именно това, но все пак бе изненадана. Усети как кръвта ѝ се смразява, а слепоочията ѝ пулсират.

— Господи, Хенри, какво си направил! — прошепна тя.

— Спасих твоя живот и живота на семейство Еъртън. Това беше единственият начин.

— Като ме продадеш за харема на мандарина? На това ли се съгласи? Нима ще прекарам остатъка от живота си като ориенталска наложница?

— Не — каза Хенри, — трябва да прекараш един час насаме с него. Това е всичко. Мама Лиу каза, че щял да дойде днес.

— Само час — повтори тя. — И това е всичко.

— Мислех, че с малко опиум...

— ... няма да усетя какво става. Колко деликатно от твоя страна, Хенри. И ще бъде... какво? Просто още един лош сън?

— Нещо такова — промърмори той.

— Предполагам, че нямам избор.

— Не и ако искаш ти и семейство Еъртън да живеете.

— Разбирам. — Тя остро се изсмя. — В такъв случай това е мой свещен дълг. Мислиш ли, че монахините от манастирското училище ще се гордеят с мъченичеството ми? Макар че няма да пожертвам добродетелта си. Ти вече се погрижи за това, нали, Хенри? Какво значение биха могли да имат за мен добродетелта и честта? При съществуващите обстоятелства си направил отлична сделка. Поздравявам те.

— Няма по-лоша съдба от смъртта, Хелън Франсис. Няма! Животът е по-важен от проклетия морал на средната класа. Мислиш ли, че не опитах всичко друго? Господи — извика той, — какво друго можех да направя? Това беше единственият начин да спася живота ти. Ако не се бях съгласил, щяха да те обезглавят на площада като всички други. Щеше да бъдеш мъртва, както и Еъртън, Нели, Джени и Джордж. А така ще живеете.

— А, да, трябва да продължим да живеем. Това е твоята велика философия, нали?

— Слушай, мандаринът може и да не ти посегне изобщо. Той е стар човек и просто иска да победи доктора във философския им спор. Това е всичко. Те спорят за прагматизма. Мандаринът смята, че докторът се е съгласил ти да проституираш, за да ни спасиш живота. По този начин тезата му е доказана. Всички са продажни. Ето това е. А ние ще останем живи.

— Какво искаш да кажеш, Хенри? Че докторът също знае за това?

— Разбира се, че не знае. Само мандаринът си мисли така. Какво значение има? Ти си жива, любов моя, а за мен само това е от значение. Ти си жива. Жива. — Той поклати глава и стисна юмруци. — Не можех да те изгубя. Ти си моят живот. Бих направил всичко — бих лъгал, мамил, убивал, бих станал съдружник с дявола, за да те спася. Това е единственият начин, който познавам. Господи...

Той закри очите си с ръце.

— Знаеш ли, Хенри — студено каза Хелън Франсис, — това е първият път, когато те чувам да казваш нещо близко до обяснение в любов. Каква ирония, че се случва точно когато ме караш да проституирам с един дивак. Жал ми е за теб.

Хенри стана с наведена глава. Закрачи из стаята, но след няколко стъпки се обърна към нея. Страданието, изписано на лицето му по време на разговора им, беше заменено от студено спокойствие, устата му бе изкривена в обичайната язвителна усмивка. После заговори с обичайния си провлечен говор.

— Имаш всички основания да ме намразиш за онова, което ще те накарам да преживееш, но ако си достатъчно смела да го направиш, ще бъда доволен. След това може би няма да искаш да ме видиш повече. Пак ще съм доволен. Животът без теб ще бъде мъчителен, но ще се

справя. Или пък не ще успее. Не е важно какъв зар ще хвърля. Интересува ме само следващото залагане. Такъв живот съм си избрал. Не ме е грижа дали ще спечеля, или ще изгубя. Но ме е грижа какво ще стане с теб. Ти постигна нещо, което никоя друга жена не успя. Влезе ми под кожата. Да, забележително е! Мислех, че съм имунизиран. И затова ще се погрижа да оцелееш. Ако смятах, че мандаринът би те наранил, щях да го убия, но това няма да стане. Той е жалък старец, когото ще трябва да понесеш за половин — един час. Може да те опипа. Може дори да се опита да проникне в теб. Но има и по-лоши неща, които могат да се случат на едно момиче. Какво ако те обладае? Твоята добродетел не се намира между краката, а в душата ти, Хелън Франсис, в голямото ти сърце. Тя е в куража, с който посрещаш живота и всичките му проблеми. В твоята лъчезарност и хумор. Тя е в свободния дух, който вдъхва живот на всички около теб. Тя е всичко, което обичам в теб. Нея мандаринът не може да ти отнеме. Той дори няма да се доближи до същината ти. Ако трябва, пуши опиум, за да го понесеш. Лулата е на масата. Ако си толкова силна, колкото мисля, няколко лули няма отново да те пристрастят, но не прекалявай. И без това се чувствам виновен, че изобщо ти позволих да пушиш. Подготви се, както искаш, но го направи. Така ще спасиш единствения живот, който има значение за мен. А сега ме извини. Ще изляза в коридора да изпуша една пура.

И той излезе, затръшвайки вратата след себе си.

Хелън Франсис бавно се облече. Завърши тоалета си и седна на столчето до ниската маса. Лулата лежеше в отражението си върху полирания махагон. Тя я вдигна до устните си и усети аромата от предишната нощ. Затвори очи. Ръката ѝ посегна към сместа и пръстите ѝ разсеяно взеха парченце от нея, а после с привични движения я омесиха на топчица. Струваше ѝ огромно усилие да спре. Отвори очи. Дълго остана с лулата в една ръка и топчето в другата, потънала в мислите си. После въздъхна и по бузата ѝ се стече сълза. Остави лулата на масата и върна топчето в пакетчето. Изправи се уморено и след като прибра всичко в шкафа, излезе при Хенри в коридора. Никой не проговори. Хенри пушеше. Тя го прегърна през кръста и сгуши глава в него. След известно време той я прегърна през раменете.

Оставаше им само да чакат.

В този миг мандаринът също съзерцаваше лулата си за опиум. Рядко си позволяваше да пуши извън собствените си покои, но след половин час разговор с Железния Ван, трябваше да се успокои с нещо. Изчака търпеливо Фан Имей да му приготви лулата, наблюдавайки с удоволствие стройното ѝ тяло, когато тя коленичи на килима, за да омеси топчето.

Той беше се отпуснал на един шезлонг в удобно обзаведения павилион на майор Лин в Двореца на небесната наслада. Понякога го използваше за неофициални срещи. Не бе позволил на Железния Ван да го посещава явно в ямена. А мандаринът не би могъл да отиде на среща в ресторант за тестени изделия. Така че този павилион представляваше удобна и дискретна алтернатива.

Железния Ван се бе държал арогантно и заплашително, както обикновено. Свинските му очички се впираха нагло в лицето на мандарина, достатъчно отблизо, за да усети вонящия му на чесън дъх.

— Ти ме излъга, братко Лиу! — беше изсъскал той. — Не ми предаде всички християни, нали?

— Всички, които успяхме да намерим — небрежно бе отвърнал мандаринът, макар слепоочията му да потръпваха от гняв. — Не са ли петнадесет глави достатъчно, за да задоволят апетита ти?

— Хората ми казват, че има и други. Един доктор, жена му и децата му. Защо те не бяха екзекутирани? Къде са?

— Майор Лин — бе попитал мандаринът, — защо *дайфу* и семейството му не бяха доведени на екзекуцията с останалите?

— Когато тази сутрин отидохме в мисията, тях ги нямаше — отвърна майорът. — Заповедите ми бяха да докарам онези, които са там.

— Да не искаш да кажеш, че някой е позволил на доктора и семейството му да избягат! — учудено възкликна мандаринът. — От твоите войници и стотици Боксьори, които пазеха къщата? Явно християните наистина притежават магически сили, щом са могли да изчезнат така! Да приспят бдителността на всичките ти хора, Железни Ван, и на боговете, които ви помагат! Смайващо!

Железния Ван само беше изсумтял. После беше вдигнал чашата си, за да му налее Фан Имей още вино.

— Пак игрички, а, братко Лиу? Наистина ли искаш да си играеш с мен?

— Това заплаха ли е?

Железния Ван го бе изгледал продължително със сбръчкани вежди.

— Ами другият чуждестранен дявол, когото разпитваше?

— Ма На Си? Той умря.

— И аз разбрах така. Каза ли ти преди това къде е скрито оръжието?

— Уви, не. Не проговори въпреки всичките мъчения. Изглежда, съм изгубил уменията си.

— Пак ли играеш, братко? — усмихна се Железния Ван.

Изправи се пъргаво за ръста си и огромната брадва внезапно се озова в ръцете му. Той силно замахна и разцепи на две равни половини възглавницата и дървото на едно лакирано столче. Подносът с чаения сервиз с трясък се разби на пода.

— Мисля, че подуших плъх — каза той в настръхналата тишина.

— Майор Лин — обади се мандаринът, — придружи госта ни до портата, до вертепа, или където иска да отиде. После поръчай на сержанта и хората му да претърсят града и околността, докато открият липсващите християни. Нашият приятел желае главите им да влязат в колекцията му, а ние не искаме да го разочароваме. Това ли е всичко, Железни Ван? Доволен ли си?

— Засега — отвърна бандитът. — Но знай, че те наблюдавам внимателно, братко.

— Както аз теб — отвърна мандаринът. — С най-дълбоко уважение, разбира се.

За щастие, с това разговорът бе приключил. Железния Ван и майор Лин бяха излезли. Сега той взе лулата за опиум от Фан Имей, но не ѝ позволи да я запали. После хвана с пухкавата си ръка брадичката ѝ и огледа лицето ѝ.

— Много си красива — каза той след малко. — За разлика от баща си, който беше грозен. Но очите ти са интелигентни като неговите.

Фан Имей замръзна и почувства, че страните ѝ пламват. Пред очите ѝ се появи образът на баща ѝ, който ѝ се усмихва, докато пише в кабинета си.

— Вие... сте познавали баща ми? — заекна тя.

— Много добре — каза мандаринът, усмихвайки се на объркването ѝ. — Бяхме дългогодишни приятели. Скъпият Джинхуа. Спомням си ясно как го срещнах в лагера на генерал Цзен Гуофан преди четиридесет години.

Фан Имей се вкопчи в ъгълчето на килима, за да не се разтрепери.

— Не ти ли е разказвал за мен? — продължи мандаринът. — Не се учудвам. Винаги е бил малко странен. Други хора биха се хвалили с познанството си с висш чиновник, но не и баща ти. А може би не е искал да си спомня годините си на военна служба. Бяха ужасни времена.

Говореше тихо и напевно, сякаш разказваше история от стари времена.

— Не ти е разказвал за голямото въстание, нали? Или за кариерата си на професионален войник. Е, тя не беше особено изискана. Той беше повече поет, отколкото воин, и се притесняваше от кръвта, която проливахме. Смяташе, че... Няма значение. Както казах, бяха ужасни времена. Но армиите имат нужда от своите поети, от мъже, които могат да вдъхнат смелост с вълнуващи слова или да ни накарат да мечтаем за домовете си, когато сме на лагер далеч от тях. Чувал съм, че си отлична музикантка. Това е един от талантите, който вероятно си наследила от Джинхуа. Много вечери, когато седяхме около огъня, мокри в дъжда и обезсърчени от поражението, лютнята на баща ти ни развеселяваше и разпръскваше страха ни със смях. Години наред не го бях виждал и дълго, след като дойдох в Шишан, разбрах, че живее тук. Срещнахме се един-два пъти. Баща ти беше горд човек. Никога не се унижи да моли силните на деня за почести, както правех аз, но една вечер, трябва да е било година преди чумната епидемия, двамата пийнахме повечко вино. Годините сякаш избледняха и ние отново бяхме „Смелчаците от Хънан“. Беше прекрасна вечер.

Той се усмихна на спомена.

— Да, много приятна. Тогава той ме помоли за услуга със смях, защото не беше очаквал, че ще си отиде пръв. Ти също беше там, макар че не си спомняш, прилежно малко момиченце, което се упражняваше да свири на цитра в съседната стая. Той много се гордеше с теб. Мисля, че го знаеш. За него беше синът, който никога

не беше имал. Послушахме те известно време — още тогава ти свиреше много добре. Когато и двамата вече бяхме щастливо и безметежно пияни — по бузите ни се стичаха сълзи от смях, че баща ти никога не би ми поискал услуга, — той ме попита: „Ако нещо стане с мен, ще се погрижиш ли за нея?“

Фан Имей чуваше думите му сякаш от огромно разстояние. Пред очите ѝ беше лицето на баща ѝ — усмихнато, опиянено, любящо, смешно. Мандаринът грешеше. Тя си спомняше онази вечер. Баща ѝ рядко пиеше вино и след това два дни се чувстваше зле. Тя го беше упрекнула по детски, че се събира с лоши приятели, но никога не бе разбрала кой е бил човекът, с когото бе пил.

— Разбира се, аз се съгласих — продължи мандаринът. — Продължихме да прием като войници. След това не съм го виждал. Епидемията се разрази и аз бях много зает. Да, чух, че е починал, но тогава умряха много хора. Прости ми. Живеехме ден за ден. Когато се освободих, те потърсих. Отначало ми казаха, че ти също си умряла. Още една безименна жертва в безименен гроб. Помолих се за теб и баща ти в храма. И животът продължи. Свиква се с тъгата и загубата...

Той млъкна и смръщи вежди, сякаш си спомняше нещо болезнено. Фан Имей го гледаше втренчено, с полуотворена уста. Чувстваше се замаяна. Мандаринът въздъхна и продължи монолога си със същия безизразен глас.

— Години по-късно изправиха един от чичовците ти пред мен в съда на ямена. Всъщност не в съда, а в стаята за мъчения до него, където истината винаги излиза наяве. Той беше зъл човек и безчестен banker, окрал собственото си семейство, включително баща ти, както и онези, които му бяха поверили парите си. Той ми каза, че те е изпратил тук, че е продал дъщерята на собствения си брат, на моя приятел, във вертеп. Едва ли ще те утеши да чуеш, че краят му беше жесток. Поне това можех да направя. Но една заслужена смърт сама по себе си не можеше да поправи злините, които беше ти причинил... Сега ще изпуша тази лула.

Фан Имей запали свещта и мандаринът вдъхна гъстия дим.

— Благодаря ти. — Той затвори очи и замълча.

Тя седеше с наведена глава в краката му. И двамата не помръдваха.

— Трябваше ли да те откупя? — проговори той отново след малко. — Беше лесно да го направя дори на изнудваческите цени на Мама Лиу. Но какво щеше да стане с теб? Не би могла да се омъжиш. Можех да те задържа при мен, да те направя своя наложница поне за пред другите, но жените ми щяха да превърнат живота ти в кошмар. Щеше да се окажеш в същия ад, в който живееше и тук. Може би дори по-лош. Обмислях дали да не те пратя в някой манастир. Но как би могла да живееш ограничения живот на монахиня? Дълго мислих и не виждах друго бъдеще за теб, освен като нечия малка апатична робиня, нежелана кукувица в нечие гнездо. Затова те дадох на майор Лин. Стори ми се практично. Той не е лош човек, макар да си има проблеми. Прагматично погледнато, а аз се опитвам да бъда прагматичен, животът е баланс на противоположностите и мислех, че вие с майора може да се окажете подходящи един за друг. Най-малкото, положението ти на негова любовница, ти осигурява някаква защита. Освен това смятам, че Лин те обича по свой начин. Прости ми. Това не беше най-доброто решение.

Фан Имей не каза нищо. Нямахше какво да каже.

Мандаринът се подпря на лакът.

— Но ти ме изненада — продължи той. — Притежаваш много от добродетелите на моя приятел — смелост, състрадание, търпение... Да, всички тези години аз те наблюдавах и виждах баща ти в теб. Освен това притежаваш таланта на Джинхуа да постъпва изненадващо. Ти убеди Ма На Си да освободи онова нещастно американче, нали? Тогавя много ме притесни. Можеше да има тежки последствия, ако положението в страната не се бе променило толкова рязко. Въпреки това аз бях горд и щастлив, че си извършила такова благородно дело. Доволен бях и че Ма На Си те взе под крилото си. Искаше ми се да беше избягала с него. В нашето общество за теб няма място, но в неговото, може би ще се намери. Проблемът е, че той обича друга или поне си мисли така.

— Говорите за него сякаш е още жив — тихо каза Фан Имей.

— Съвсем жив си е — отвърна мандаринът — и скоро ще го видиш. Това е една от причините да ти разкрия толкова много днес. Знам, че са малко нещата, за които трябва да ми благодариш, но бях приятел на баща ти и в негово име искам да те помоля за една услуга.

— Не разбирам, *да рен*.

Мандаринът седна и се вгледа дълбоко в обърканите очи на Фан Имей.

— Тогава слушай. Умен човек като теб, който е оцелял толкова години на подобно място, сигурно разбира от политика. Повярвай ми, политиката на една държава се различава само по мащаб от политиката на будоара. В своя малък свят Мама Лиу е също толкова императрица, колкото и вдовицата в Пекин. Целият живот е борба за власт; властта е разменната монета на оцеляването. Смекчаваме я с компромиси и балансираме противоположните сили. Избягваме открития конфликт, защото в него винаги се крие опасност. Но неминуемо идва време, когато компромисите свършват. В такава ситуация се намирам аз в момента. През последните няколко седмици бях принуден да търпя компанията на отвратителния бандит, когото видя преди малко тук. В момента той има повече хора и оръжия от мен. От последния ни разговор навярно си разбрала и че нашите отношения вървят към криза. Ще изпадна в положение, от което трябва да се оттегля, за да се върна с достатъчно сили и да отвоювам властта над този град. Няма значение как възнамерявам да го направя. Онова, което трябва да знаеш, е, че и Ма На Си, и майор Лин са ми нужни за осъществяването на този план. Не мога да позволя враждата помежду им да продължи. Скоро ще напуснем Шишан. Ти ще ни придружиш. Няма да те оставя на откъсанието на тази ужасна жена и сина ѝ. След известно убеждаване от моя страна майорът се съгласи да те вземе със себе си. Мама Лиу няма да може да те спре, но за да се получи всичко както трябва, искам да бъдеш върна на майор Лин.

— Аз съм негова прислужница — прошепна Фан Имей. — Негова робиня.

— Веднъж вече избяга от него с друг мъж. И този човек ще ни придружи по време на пътуването.

— Няма да направя нищо непристойно — каза Фан Имей.

— Не благоприличието ме притеснява, а дали си достатъчно силна, за да овладееш чувствата си. Ма На Си ще бъде придружаван от твоята съперница, червенокосото момиче и несъмнено ще прави с нея страстна любов. Не бива да показваш никаква ревност. Искам да ѝ станеш приятелка.

— Споменахте за оцеляване, *да рен* — тихо каза Фан Имей. — В нашия свят — моя свят — за жените в моето положение има определен

израз. Наричаме се „сестри в мъката“. Ако съм оцеляла толкова дълго, то е, защото се научих никога да не се надявам. Не се бойте, че ще посрамя по какъвто и да е начин вас или майор Лин.

Мандаринът леко докосна бузата ѝ и проследи с пръст изящната ѝ вежда.

— Ще дойде време, когато ще можеш да се надяваш — каза той накрая. — Научих се, че има едно място, което никоя власт не може да подчини и това е човешкото сърце. Просто те моля да изчакаш. Играй още известно време ролята си. После ще ти позволя да отнемеш Ма На Си от червенокосата му жена, стига да можеш.

— Много сте добър към мен, *да рен*.

— Не, може да съм всякакъв, но добротата е нещо, към което никога не бих дръзнал да се стремя.

Майор Лин влезе в стаята.

— Изпълних заповедта ви, *да рен*. Войниците ми обикалят безцелно из околността.

— Благодаря ти. Трябва да заблудим бандитите още известно време. Междувременно, твоето красиво момиче ме забавлява много добре. Ти си голям късметлия, майоре. Разказа ми колко ти се възхищава и напълно отхвърли авансите на грозния старец.

Майор Лин рязко се поклони. На лицето му имаше горчиво изражение.

— Вие ми напомняте каква огромна благодарност ви дължа, *да рен*.

— Заслужаваш и повече. Казали на онази зла жена, че Фан Имей ще се премести в частните ѝ покои при чужденците? Тя разбра ли, че имаме нужда от доверено лице, което да ни докладва какво правят те?

— Казах ѝ, *да рен*, но тя иска още пари.

— Тя винаги иска пари, майоре. Затова можем да разчитаме на нея. — Той се прозя. — Не биваше да пуша този опиум. От него изпадам в летаргия. А сега трябва да си свърша работата с чужденците. Готова ли е жената да ни заведе при тях?

— Заедно със сина си.

— Капитанът на Боксьорите? Каква чест. Забележително е колко лесно можеш да купиш дори хората, които най-малко очакваш. Забавно е, че чуждестранните дяволи са охранявани от Юмруци за хармония.

Фан Имей, благодаря ти за гостоприемството. Не е зле да си приготвиш багажа, преди да се преместиш.

Още седяха в коридора, когато мандаринът, майор Лин, Фан Имей и Рен Рен се изкачиха по стълбите. Мандаринът беше увит в тъмно наметало с качулка, очевидно за да не бъде разпознат от хората на Железния Ван на долните етажи, но и Хенри, и Хелън Франсис веднага го познаха по уверената плавна походка. Той спря, когато ги видя и леко кимна. Мама Лиу го чакаше на вратата на стаята си. Тя се поклони угоднически и му предложи да влезе и да се освежи с чаша чай. Той кимна рязко и влезе, следван от останалите. Вратата се затвори и в коридора отново настъпи тишина.

Хелън Франсис усети как Хенри стиска ръката ѝ, молейки я безмълвно да бъде силна. Сега, когато моментът беше настъпил, тя не се чувстваше много уплашена, само дишането ѝ се ускори, усети празнота в стомаха си и това я шокира. Слабините ѝ пламнаха в очакване. В този миг осъзна, че не само бе приела онова, което щеше да стане, но и по някакъв извратен начин бе възбудена от перспективата. Внезапно си спомни мандарина в деня на лова — бляскав в бронята си, разгорещен, окървавен и триумфиращ, след като бе убил плячката си, мъжествен и силен, човек с власт. Досега не бе мислила за него като за мъж. Беше просто чужденец с тесни жестоки очи и плоски монголоидни черти, приличаше ѝ на злите герои от приказките — като чичото на Аладин от пантомимата, която беше гледала. Освен това беше стар, имаше къдрава посивяла коса и като всички китайци миришеше на гранясало свинско. Но сега се зачуди какво ли ще бъде да е в обятията му. Беше изминала дълъг път от манастирското училище. Проклетото ѝ любопитство, което винаги я проваляше. Тя виновно стисна ръката на Хенри и опря глава на гърдите му.

— Всичко ще бъде наред — каза той ненужно и в гласа му прозвуча необичайно задавено.

— Обичам те — умолително каза тя, сякаш произнасянето на думите можеше да заличи предателството, което вече мислено бе извършила.

Мама Лиу, следвана от Фан Имей, бавно вървеше по коридора към тях.

Хенри преведе на Хелън Франсис, че са ѝ приготвили гореща вана. Щяха да я изкъпят и облекат. След това мандаринът щеше да дойде в стаята ѝ.

Тя почувства как ръката му се стяга около кръста ѝ, подкрепяйки я. Мама Лиу ѝ се усмихна престорено с лукаво изражение.

— Какво казва? — прошепна Хелън Франсис.

— Поздравява те за добрия късмет — каза Хенри. — Изглежда, мандаринът се ползва с репутацията на добър любовник.

— Каква съм късметлийка! — каза Хелън Франсис.

— Ти попита — тихо отвърна той.

Мама Лиу направи знак с ръка и стройната фигура на Фан Имей, която чакаше на няколко крачки зад нея, грациозно се приближи до Хелън Франсис. Имаше нещо познато в това красиво момиче, облечено в синьо-червена копринена роба — изправената походка, нежните черти. Хелън Франсис си спомни загадъчната жена с тъжни очи, която бе зърнала в павилиона срещу техния в онези щастливи дни, когато по-невинното ѝ аз бе идвало тук, за да се среща тайно с Хенри.

— Това е Фан Имей — превеждаше той. — Тя ще ти помогне да се изкъпеш.

— Ти я познаваш, нали? — попита Хелън Франсис.

Имаше нещо странно в начина, по който Хенри гледеше момичето, а то бе вперило очи в дървения под.

— Хелън Франсис, хайде да свършваме с това — каза той и я пусна.

Тя го целуна по бузата. Фан Имей чакаше мълчаливо. С вдигната глава и изправени рамене Хелън Франсис я последва по коридора.

Хенри гледеше след нея. Мама Лиу го наблюдаваше ехидно.

— Гордият и надменен Ма На Си. Благородният и добродетелен Ма На Си, който заговорничеше срещу мен и открадна чужденчето. Ти и тази кучка Фан Имей си мислехте, че можете да промените съдбата. Видя ли как момчето умря вчера на площада? Променихте ли съдбата? А сега те виждам как сводничиш на собствената си любовница, все едно си Мама Лиу. Пак ли променяш съдбата, Ма На Си? Или просто приличаш на Мама Лиу — тази бедна старица, която прави всичко, за да оцелее?

— Мога да мина и без твоята философия — изръмжа Хенри.
Старицата се засмя.

— Аз не съм философ, Ма На Си. Всичко, което правя, е да продавам „Облаци и Дъжд“. Както правиш ти. Надявам се, че си поискал добра цена от *да рен* за този час с любовницата ти. Сигурен ли си, че ще я получиш? Ще се изненадаш колко много от моите клиенти смятат, че могат да топнат нефритения си жезъл в купата и да си тръгнат, без да плащат. Не го взимай присърце, Ма На Си. Това е просто приятелски съвет от човек, който е в същия бранш. На този свят няма нищо сигурно.

Тя подметна последните си думи през рамо и закуцука обратно по коридора към стаята си, а гърбът ѝ се тресеше от смях.

Хелън Франсис лежеше замаяно на леглото, докато Фан Имей втриваше уханни масла в гърба и крайниците ѝ. Тялото ѝ още бе разгорещено от ваната. Отначало се бе притеснявала, особено когато китайката свали робата си и влезе при нея в дървената вана. Бялото ѝ, осеяно с лунички тяло изглеждаше недодялано до гладката маслиненена кожа на Фан Имей и тя не знаеше къде да гледа или да сложи ръцете си. Но момичето разбра притеснението ѝ. Тъжните му очи спокойно огледаха англичанката и ѝ направиха знак да се облегне и да се отпусне. Търпеливо изчака успокояващия ефект на топлата вода, която премахна напрежението в тялото на Хелън Франсис и го изпълни с приятна топлина и леност. Беше я оставила да се кисне и мечтае. После нежно бе хванала ръцете ѝ, правейки ѝ знак да стане, беше я обляла с вода и насапунисала от глава до пети като бавачка малко дете. По това време Хелън Франсис вече се наслаждаваше на чувственото усещане и с всяко насапунисване и обливане се чувстваше все по-добре. Следващия път Фан Имей остърга пияната с дървена шпатула — малко болезнено, но приятно усещане. После китайката я хвана за ръка и ѝ помогна да излезе от ваната. Последва шок, когато тя изля върху главата ѝ кофа ледена вода, но след това Хелън Франсис се почувства свежа и чиста като никога през живота си. Фан Имей ѝ даде кърпа и ѝ направи жест да седне на столчето. С друга кърпа тя подсуши косата ѝ и я уви като тюрбан около главата ѝ, после я заведе в съседната стая. Тук я намаза с масла и започна да я масажира. В един момент започна

да ходи по гърба ѝ, като майсторски разтягаше гръбначния ѝ стълб с мъничките си бинтовани чукачетата. Хелън Франсис усети как с мокрите си превръзки те леко притискат кожата ѝ като детски юмручета. По-рано идеята за пристягането на ходилата на китайките я отвращаваше, но сега само се чудеше как Фан Имей успява да пази равновесие с тях. Приемаше новото, защото дълбоко в себе си вече се бе предала на тези приятни усещания. Знаеше, че този сложен ритуал трябва да я подготви, за да достави по-голямо удоволствие на мандарина, че приготвят Красавицата за Звяра, но вече не я интересуваше. Усети как меките ръце на Фан Имей втриват масло в раменете ѝ и чу собствената си въздишка.

Китайката ѝ помогна да облече широка роба от тънка зелена коприна и среса косата ѝ така, че да пада в буен червен водопад по гърба. Хелън Франсис гледаше в малкото огледало как тя слага бяла пудра и руж на бузите ѝ, яркочервено червило на устните ѝ сини сенки на клепачите. Едва сдържа изненадата и учудването си, когато лицето ѝ се превърна в лице на куртизанка. Не си беше представяла, че може да изглежда толкова красива и не можеше да свали поглед от непознатата в огледалото. Фан Имей леко разтвори робата ѝ и тя усети възбуда, когато момичето боядиса с руж зърната ѝ. От едно чекмедже то извади огърлица от кехлибар и ѝ я сложи така, че стигаше до извивката на гърдите. Хелън Франсис я докосна и усети студенината на камъка. Странният образ в огледалото, който беше неин и същевременно не беше, се усмихна, после се стресна. Зад себе си виждаше тъжното лице на Фан Имей, в чиито очи се бяха появили сълзи. Тя се обърна на стола и я погледна, после колебливо стисна ръката ѝ.

— Ще се справя — каза тя на английски, а после повтори на неправилен китайски. — Во — вен хао.

— *Ши, нин хен хао, хен мей. Нангуай Ма На Си джемма ай нин* — каза Фан Имей тихо, но Хелън Франсис не разбра нищо. Не значеше ли *мей* хубава? Беше ли Манърс *Ма На Си*? А *ай май* означаваше „любов“.

— Не разбирам — прошепна тя.

— *Ши, нин бу донг.* — Фан Имей се наведе напред и импулсивно целуна Хелън Франсис по челото. — *Дейге зинку шиджие — ни ие келиан. Лай!* — добави тя. — Ела!

Хелън Франсис разбра последната дума, пък и Фан Имей сочеше леглото. Беше време.

— Какво искаше да каже с това, че се радва, дете съм изпълнил уговорката ни? — избухна докторът, когато мандаринът излезе от стаята му. — Какъв избор имах? Да не би да очаква да му благодаря, че не изби семейството ми? За каква уговорка става дума, Манърс? Има ли нещо, което не си ни казал?

Хенри седеше на ръба на стола и гледаше в килима. Нели и децата мълчаливо бяха приседнали на леглото. Разрошен и небръснат, докторът крачеше напред-назад из малката стая. Не беше спал от клането предишния следобед. За ужас на семейството си бе замръзнал на пода в молитва, отказвайки да яде, пие или да бъде утешен от Нели и децата. Беше станал, едва когато мандаринът и Хенри бяха влезли в стаята, но не бе отговорил на сърдечния поздрав на *да рен*, бе избегнал мечешката му прегръдка и бе извърнал глава, когато му заговори.

— Кажи на този човек — на това чудовище, — че не разговарям с убийци — беше казал остро на Хенри на английски.

Манърс не беше превел, но мандаринът явно беше разбрал думите му.

— Той тъжи за съдбата на останалите — бе кимнал мандаринът — и, разбира се, засега обвинява мен. Ще поговорим по-късно, когато обмисли нещата. Фактът, че се съгласи на сделката — а това ми доставя двойно удоволствие: първо, заради насладата, която ще изживея, и второ, заради удовлетворението, че това спаси приятеля ми от ужасна смърт — ме кара да мисля, че все пак, той е практичен човек. Като мен и теб, Ма На Си. Да, след време ние пак ще бъдем приятели. Сега дойдох само да благодаря на скъпия си приятел, че се справи толкова мъдро с философското предизвикателство, което му поднесох. Той с достойнство прие поражението като шахматист, който признава успешния гамбит на противника си. Доволен съм, че запази живота си — напразно се боях, че ще го захвърли заради един безполезен принцип — и, разбира се, че момичето, което прилича на лисица, също оцеля. Това бе по-труден момент, в който мислех, че ще загубя играта, но здравият ви разум надделя, *дайфу*. Благодаря. За мен

това е по-голяма награда от физическото удовлетворение, което ме очаква.

— Кажи на този човек, че не разбирам и дума, от онова, което говори и че не е добре дошъл тук, независимо дали смята, че е спасил живота ни или не — ядосано каза докторът, отново на английски.

— Мисля, че той наистина спаси живота ни, Едуард — тихо каза Нели. — Дори да е чудовище, ние все още сме в негова власт. Няма ли да е по-разумно да му покажем някакво уважение?

— Не и след ужасите, които видяхме вчера, жено. Повече няма да правя компромиси със злото. Манърс, повтарям, той не е добре дошъл тук.

Мандаринът внимателно ги наблюдаваше.

— Не е нужно да превеждаш, Ма На Си. Изглежда, в този случай жената проявява повече разум от мъжа. Но това не е странно. Колкото и да са крехки, жените разбират по-добре от нас, мъжете, неизбежността. Виждам, че докторът е все още благословен или прокълнат с възвисените си идеали. Това е хубаво. Ще има за какво да говорим при следващите си разговори. Засега му благодаря, че сключи най-разумната сделка в живота си. Остани с него, Ма На Си. Знаеш къде ще бъда аз. Разбира се, благодаря и на теб. Прояви се като изключително умел посредник.

Той бе излязъл и след него стаята сякаш се смали, макар че напрежението остана.

Хенри вдигна глава и погледна доктора в очите.

— Не знам за каква сделка говори — излъга той, — освен за правилния ти избор да напуснеш мисията, за да спасиш семейството си. И Хелън Франсис — добави горчиво.

Мандаринът тръгна по коридора. Беше в отлично настроение. Искаше му се да разпери ръце и да се изсмее гласно, но видя, че Мама Лиу и Рен Рен го чакат в края на коридора. Затова ги погледна надменно, показвайки достойнство, каквото не чувстваше.

— Тя е готова и ви чака, *да рен* — изгука Мама Лиу. — Какво красиво създание. *Да рен*, разбира се, съвсем естествено е да се насладите пръв на екзотичния ѝ чар, но си мисля как би красила тя нашето заведение след това. Би била много интересна за редовните ни

клиенти. Стига да бъде обучена, както трябва. Със сенешал Джин много пъти сме си говорили...

— Знам какво сте говорили със сенешала — рязко каза мандаринът.

— Тогава не бихте ли помислили? Все пак, какво е една чужденка повече или по-малко? А и щом вие приключите с нея... Бих платила висока цена — каза тя угоднически.

— От парите, които вече ти дадох?

— Знаете в какво опасно положение се намираме, като се съгласихме да подслоним тези чужденци. Бъдете сигурен, че аз и Рен Рен ще запазим мълчание с цената на живота си. За нас верността няма нищо общо с парите. Но ако някой друг разбере за това...

— Ще ти отговоря утре. По принцип съм съгласен. Но мълчанието ти струва скъпо, жено.

— Да рен, вашата щедрост е легендарна.

— Не, твоята алчност е легендарна, Мама Лиу. Трябва ли да стоим в този коридор на течение, или мога да вляза? И между другото, ако чуя, че отваряте онази шпионка, докато съм вътре, аз ще кажа на Железния Ван, че криете чужденците на горния етаж. Изнудването има две страни, Мама Лиу.

— Да рен, и през ум не би ми минало да ви шпионирам...

Усмивайки се на притеснението ѝ, мандаринът отвори вратата и влезе вътре. Завесите на леглото бяха дръпнати. Фан Имей стоеше на килима и покорно чакаше. Той се усмихна с удоволствие, когато я видя. Красотата ѝ отново го поразя. Напомняше му на младия Джинхуа. Дори в сведените ѝ очи виждаше онзи поглед на мълчаливо неодобрение, който така добре познаваше у приятеля си.

— Как е твоята съперница, скъпа моя? — попита той.

— Готова е за вас, *да рен*.

С изящен жест тя посочи към леглото.

— А ти доволна ли си от това, че я отнемам от любовника ти? Мислиш ли, че Ма На Си ще я желае още, след като съм се възползвал от нея?

— Мисля, че Ма На Си я обича, *да рен*, както го обича и тя. — Фан Имей го погледна в очите. — Въпросът не е дали аз съм доволна или не, но... мисля, че баща ми не би одобрил това, което правите.

— Ха! — изсмя се мандаринът. — Колко приличаш на него! Твърде си добра за този свят и за самата себе си. И не се страхуваш да говориш. Добре, добре. Изглежда, моят приятел *дайфу* има съюзници дори в спалнята.

— Не ви разбирам, *да рен*. Не исках да ви обидя. Моля ви, простете ми.

Той обхвана брадичката ѝ и я погледна нежно.

— Ако не беше дъщеря на приятеля ми — каза със съжаление, — и ако бях по-млад... Хайде, тръгвай. Имам среща с червенокосата дама и онова, което ще стане тук, ще си остане само между нас двамата, но Имей... — Тя спря до вратата. — Не съм забравил баща ти. Повярвай ми, днес той би се гордял с теб. А сега върви.

Тя излезе.

Мандаринът въздъхна и се протегна. През тънките розови завеси виждаше червените чаршафи, които се издуваха от женското тяло под тях. Различаваше главата ѝ на възглавницата, отпусната сред пламъците на косата. Ослуша се и чу дишането ѝ. Чудеше се какво ли изпитва, като знае, че той е там и очаква да дръпне завесите. Дали се боеше? Беше ли възбудена? Усети познати тръпки в слабините.

Изчака, докато усещането премина. Гордееше се със самоконтрола си. Удоволствието от секса се криеше в очакването. Колкото по-дълго се отлагаше, толкова по-голяма бе насладата. Затананика си. Беше една от песните на „Смелчаците от Хънан“, която Джинхуа беше свирил на съвсем друго място. Не се бе сещал за нея от години. Внезапно млъкна, доловил движение под чаршафите зад завесата. Нека почака още малко, реши той. Отново си пое дъх.

Бавно събу ботушите си и съблече робата, окачвайки я внимателно на закачалката в ъгъла. Остана по бяла памучна пижама. Посегна да я съблече, после размисли. Щеше да действа много бавно.

Внимателно подръпна завесата в края на леглото. Тя бе придърпала чаршафите до брадичката си. Първото, което забеляза, беше дългият нос, така различен от чипите носове на китайците. Зачуди се как ли се целуват чужденците. Лицето ѝ бе гримирано. Навярно Фан Имей я бе приготвила. Изглеждаше различна от предишните пъти, когато я беше виждал — от паланкина, на церемонията по откриването на железопътната гара, по време на лова в хълмовете. Гримът ѝ придаваше изящество, което не бе очаквал.

Изглеждаше по-възрастна и опитна, не по-малко привлекателна, но той беше очаквал младо, уплашено момиче. Тя го наблюдаваше със странните си зелени очи. Да, в тях имаше тревога, но не и страх. Въобразяваше ли си или в изражението ѝ се долавяше молба? Беше ли тази чужденка като всички други момичета, които останали насаме с мъжете, копнееха да бъдат харесани. „Колко е смела! Как ли я е убедил Ма На Си?“, чудеше се той.

Пусна завесите зад себе си и седна до нея. Зелените ѝ очи следяха движенията му. Тя трепна, когато той бръкна под завивките, но се успокои, щом извади ръката ѝ и я стисна. Разгледа дългите пръсти и странните лунички. Приличаха на малки белези от шарка. Грозни, но интересни. Усмихна ѝ се и я погледна в очите. Всъщност те не бяха зелени, а по-скоро лешникови със сиви пръски. Радваше се, че не са сини, както на някои други чужденци — млечносини ириси, които му напомняха очи на слепец. В нейните имаше плам и светлина, макар да го изучаваха с притеснение. Внимателно посегна зад главата ѝ и прокара пръсти през гъстата червена коса като на дух лисица, която го бе привлякла. Беше очаквал да е груба и жилава и с изненада откри, че е мека и се плъзга между пръстите му като коприна. Усмихна ѝ се отново и този път беше възнаграден от леко потрепване на устните ѝ, когато се опита да му отвърне. „Смело момиче — помисли си отново. — Достойна е за Ма На Си.“

Внимателно остави ръката ѝ върху чаршафа. Очите ѝ се разшириха от тревога, когато се наведе над нея. Той бавно отметна чаршафите и я откри цялата. Развърза пояса на робата ѝ и бавно смъкна ръкавите от раменете ѝ. Сега тя лежеше гола пред погледа му. Беше слабичка. Ребрата ѝ се брояха, а на гърдите ѝ прозираха сини вени. Радваше се, че има лунички само по ръцете, краката и част от раменете. Иначе кожата ѝ беше бяла като на призрак, но не беше грозна. Възхити се на изненадващо закръгления ѝ корем, нежната ѝ шия, изящните крака. Гърдите ѝ също бяха по-големи, отколкото на повечето китайски момичета. Не беше толкова окосмена, колкото си беше представял; тънките косъмчета по корема и бедрата ѝ приличаха на гъши пух, а гъстата червена растителност, която покриваше слабините ѝ... Това беше интересно. Беше се питал дали и долу е оцветена в същия пламтящ оттенък като косата ѝ и сега любопитството му бе удовлетворено. Отново почувства тръпки в слабините. Всъщност

осъзна, че се е възбудил силно. Чудеше се дали тя е забелязала. Погледна към лицето ѝ. Очите бяха затворени, а устата — полуотворена. Виждаше се линията на зъбите ѝ.

Седна до нея, прокара пръсти през косата ѝ и задържа дланта си зад тила ѝ. С другата си ръка нежно погали тялото ѝ от раменете към тънките ръце и заоблените гърди. Хвана малкото розово зърно, което се издигаше от бледата ареола с два пръста. После го целуна, погали го с устни и език и почувства как се втвърдява. Когато се отдръпна, бе поразен от уханието ѝ. Миришеше на мляко, съвсем различно от жените, с които беше свикнал. Това също беше интересно. И не беше неприятно. Дори възбуждащо, но колко странно изглеждаше тя. Сега очите ѝ бяха отворени и тя го наблюдаваше през полуспуснатите си клепачи. Чудеше се дали я възбужда. Погледът ѝ изглеждаше унесен, това може би показваше желание, но не я разбираше като жените от собствената си раса. Изпитваше ли тя наслада? Продължи да изследва тялото ѝ, докосвайки ребрата, закръгления ѝ изпъкнал корем, бедрата и обратно. Прокара длан по пухкавото храстче на слабините ѝ, търсейки познатото хълмче и Канелената пещера под него. Пръстите му докоснаха мека плът и, да, тя беше влажна. Реагираше на милувките му. Чудеше се какво ли ще е усещането да я целуне. Щеше ли големият ѝ нос да се притисне в бузата му? Колко странно беше всичко. „Ако ходилата ѝ не бяха толкова големи и грозни, тя можеше да се сметне за хубава.“ Хелън Франсис колебливо вдигна ръка и докосна лицето на мъжа, надвесен над нея. Той почувства студената ѝ длан върху бузата си. Очите ѝ гледаха право в неговите с безмълвен въпрос. С леко смръщеното си чело, полуотворената уста и потръпването на горната устна тя му напомняше на любопитно малко зверче, лисиче или бобърче, което наднича от дупката си. За миг се почувства отблъснат и рязко се изправи, позволявайки на дългите студени пръсти да се плъзнат от лицето му към пижамата, галейки на свой ред, гърдите и стомаха му, насочвайки се към собствените му интимни части. Сериозното лице под него го погледна въпросително, после с интерес се загледа как ерекцията, която той вече не можеше да овладее, издува плата над слабините му. Сега тя със сигурност разбра, че е възбуден. Ръката му несъзнателно посегна да развърже копринения шнур. Искаше хладните пръсти да продължат нататък, да го докоснат, да обгърнат нефритената му флейта... Той развърза възела, ръката

проникна под плата и погали космите под стомаха му... Но не, с усилие на волята той си върна самоконтрола. Това беше недостойно и трябваше да я спре. Зелените очи се разшириха от изненада, когато извади ръката ѝ. Притисна я между дланите си и въздъхна, усещайки как ерекцията му спада. Усмихна се на объркването ѝ.

— Не, мила моя лисичке — прошепна той, — не мога да го позволя. Въпреки всичко, което казах, аз ценя приятелството си с Ма На Си. Дългът му е платен, а ти ще му кажеш, че не съм ти посегнал. Няма да взема съкровището му, макар да виждам, че ми го дават доброволно. Сега аз съм твой и негов длъжник.

Тя не беше разбрала нито дума. Той потърси в паметта си английските думи.

— Благодаля — каза с мъка, след като доста мисли. — Ти... хуба-ва. Не бива стар мъж.

На лицето ѝ бавно се изписа разбиране. Лицето ѝ потрепна и се разкриви, зелените очи се изпълниха със сълзи. Тялото ѝ се разтресе от безмълвни ридания. Мандаринът я погледна снизходително и внимателно я зави с чаршафите. Наведе се и я целуна по челото, вдъхвайки за последен път необичайното ѝ ухание на мляко. После тихо дръпна завесите зад себе си.

Когато облече официалната си роба, той отново си затананика песента за „Смелчаците от Хънан“.

Още си тананикаше, когато излезе в коридора, където го чакаха Мама Лиу, Рен Рен и майор Лин. Ма На Си също беше там, застанал смутено на известно разстояние от тях. Без да обръща внимание на собствениците на вертепа, мандаринът отиде при него, но Ма На Си не вдигна глава.

Да рен се разсмя.

— Срамуваш ли се, приятелю? — весело попита той. — Това не е в твой стил. Може би малката ми игричка си заслужаваше, щом ми дава възможност да те видя най-после смирен. — Той се приближи, прегърна го през рамото и каза тихо, така че да го чува само англичанинът. — Нали знаеш какво казват, Ма На Си — сексът между приятели е като чаша студена вода, която двама джентълмени си подават. Нито ти, нито аз има за какво да се корим. Твоята червенокоса жена е непокътната. Бъди сигурен в това. Когато поговориш с нея, няма да ме мразиш. Слушай — притисна той уста до ухото на Хенри,

— сега всички участваме в тази игра. Облогът ми с доктора беше тривиален, но не е лошо майор Лин да те види явно унижен. Това може би донякъде ще смекчи омразата, която изпитва към теб, задето му открадна наложницата. Аз и ти имаме нужда от него за плановете си. Продължавай да се правиш на скърбящ любовник, макар да не ти отива, и може би ще се помирите. Но се пази от него. Той ти е враг. Положението тук и без това е опасно. И то толкова, че смятам да ускоря плановете ни, за да заминем нощес. Постарай се всички да сте готови, когато дойдем за вас... А сега заради другите, се прави на ядосан. Нека си помислят, че съм ти описвал достойнствата на любимата ти. Заплюй ме, ако искаш. Ще подхожда на този мелодраматичен момент.

— Проклет негодник, ти ме подведе! — каза Хенри.

— Щеше ли да успееш да я убедиш, ако не бях? — попита мандаринът.

Хенри замахна да го удари, но мандаринът с лекота улови ръката му и я изви силно зад гърба. Майор Лин притича и понечи да го сграбчи, но Лиу *да рен* се разсмя и го пусна. Очите на Хенри пламтяха от неподправен гняв, но той се овладя. Профуча покрай злорадо усмихнатия майор Лин и затича по коридора към спалнята, от която бе излязъл мандаринът.

Той се усмихна.

— Мисля, че спокойно можем да го оставим да провери развалената си стока — каза той. — Хайде, майоре, чака ни работа. Мама Лиу, благодаря ти за гостоприемството. Ако си готов, да тръгваме.

— Може ли да остана още малко, *да рен*? — попита майорът. — Трябва да уговоря нещо с Фан Имей.

— Ще те чакам в *ямена* — отвърна мандаринът, слагайки качулката си, — веднага щом приключиш. Може би ще има промяна в плановете, които обсъждахме.

Застанал до Рен Рен, майор Лин гледаше как мандаринът, воден от Мама Лиу изчезна към тайното стълбище. Когато изчезнаха от погледа му, Рен Рен почука на една от стаите в коридора. Вратата се отвори и оттам излезе приятелят му Маймуната.

— Е, майоре, помолихте ни да дойдем тук — каза Рен Рен. — Какво искате да направим за вас?

— Прости ми, прости ми — плачеше Хелън Франсис в прегръдките на Хенри. — Опитах се, но той не го направи. Не искаше... Само ме разгледа и опипа като някакво животно, което го отвращава... И си тръгна, без да направи нищо... И сега те ще умрат, защото аз не можах... Господи, Хенри, прости ми.

Тя усети, че обсипва с целувки бузите, очите и ушите ѝ, усети силната му прегръдка.

— Никой няма да умре — каза той. — Било е само игра. Проклетата игра! Една от отвратителните игрички на мандарина.

— Аз щях да го направя — изстена тя. — Щях. Искях да го направя. Не разбираш ли, аз те предадох. Но той просто излезе.

— Глупости — каза Хенри. — Само се стегни. Ти направи каквото трябваше. Държа се невероятно смело.

— Прегърни ме — прошепна тя. — Само ме прегърни и повече не ме оставяй.

И навярно след известно време тревогата ѝ щеше да се стопи в познатите му прегръдки, но в този момент вратата се отвори с трясък и през завесите тя различи силуетите на трима мъже, които нахлуха в стаята. Хенри веднага скочи на крака, за да се изправи срещу натрапниците и тя с ужас видя как един от тях го ритна с крак в гърдите и главата му се удари в колоната на леглото. Беше толкова изненадана, че дори не успя да извика за помощ, а след това беше твърде късно, защото груби ръце я измъкнаха от леглото. Почувства силен удар по главата и падна на колене. Ритник в гърба я просна върху килима. Смътно усещаше, че я обръщат по гръб. Задави се, когато натикаха в устата ѝ парцал и известно време не можа да диша. Силни ръце приковаха ръцете и раменете ѝ към пода. Някой отново я зашлеви и когато отвори очи, тя видя над себе си пъпчивото лице на някакъв китаец, което ѝ се хилеше. Видя и Хенри, също със запушена уста, да се гърчи, вързан с въжета за колоната на леглото. Очите му изригваха гняв и крещяха мълчаливо от безсилие. Висока фигура в бяла униформа се изправи пред нея и за миг тя изпита облекчение, когато разпозна красивото лице на майор Лин, но после видя хищната му усмивка и змийските очи, които студено оглеждаха голотата ѝ. Той

разкопча колана си, хвърли го на пода и пръстите му се заеха с копчетата на панталоните.

Когато тя се опита да изкрещи и да го изрита, от устата ѝ излезе само стенание, а другият мъж хвана краката ѝ и ги разтвори. Искри избухнаха пред очите ѝ, когато по лицето ѝ се посипаха нови удари. Почувства задушаваша тежест върху корема и гърдите си, драскане на груб плат и метални копчета по гърдите си. Задушаваша миризма на чесън изпълни ноздрите ѝ, когато мъжът се наведе към лицето ѝ и щом успя да фокусира погледа си, тя видя изпълнените с омраза очи на майор Лин на сантиметри от себе си. Почувства пръстите му да я опипват и с цялата си сила се опита да го отхвърли, но другите двама здраво държаха ръцете и краката ѝ и не можеше да помръдне. Тя ахна от внезапна болка. Като побесняло животно майор Лин проникна в нея, разкъсвайки плътта ѝ, за да си пробие път през съпротивляващите се тъкани. Докато тласкаше силно, той сумтеше и слюнката му се стичаше върху лицето ѝ. Разкъсваща болка прониза тялото ѝ, когато той преодоля последната пречка и кръвта ѝ се превърна в лубрикант за неистовите му тласъци в утробата ѝ. Почувства как твърдият му член прониква в нея, как я насилва и безчести, изкарвайки целия въздух от тялото ѝ. Сякаш времето бе спряло и тя бе замръзнала завинаги в един кошмар, изпълнен с болка и срам.

През рамото на насилника тя виждаше гредите на тавана, пъпчивия китаец, който я държеше, и зачервеното лице на Хенри, който се опитваше да разкъса въжетата, а от очите му струеше отчаяние и омраза. Неистовите му крясъци бяха отправени към нея, но тя не ги разбираше. В момента това нямаше значение. Онова, което ѝ се случваше, бе вътрешна драма. Всеки болезнен тласък я унижаваше, отнемайки още една частица от малкото достойнство, което ѝ бе останало.

Представяше си как я бият с камшик в училищната зала. Всичките ѝ познати сочеха голото ѝ тяло, ругаеха я, че е мръсна, и ѝ се подиграваха. Майор Лин свърши и тя усети как нечистото му семе се излива дълбоко в нея. Тласъците спряха и той се отпусна върху гърдите ѝ. Тя почувства студена струйка по бедрата си и се задави от срам и себеомраза. Как би могла след това някога да се почувства чиста?

Майорът се изправи на крака и вдигна панталоните си. За последен път хвърли злорад поглед към момичето, което бе изнасилвил. Тя лежеше, както я беше оставил. Рен Рен и Маймуната вече не си даваха труд да я държат, но тя не се опита да стане. Бедрата ѝ бяха изцапани с кръв и тънка струйка се стичаше на пода. Лин се изплю и храчката му се лепна върху стомаха ѝ. Тя не реагира. После той се обърна към Манърс, който бе спрял да се съпротивлява.

— *Да рен* ми нареди да не те закачам — каза той на вързания мъж, — но не спомена нищо за твоята курва. Ти я направи такава, като я даде на мандарина. Затова приеми просто, че и аз съм се възползвал от услугите ѝ. Както ти се възползва от моята преди известно време. Сега сме квит, Ма На Си.

Той тръгна към вратата, но спря, сякаш внезапно си бе спомнил нещо. Бръкна в джоба си и извади няколко медни монети.

— Колко съм разсеян, забравих да ти платя за услугите ѝ.

И хвърли монетите в краката на Хенри.

После си тръгна, без да каже нищо повече.

И остави Хелън Франсис на Рен Рен и Маймуната. Те демонстративно хвърлиха ези-тура за ред. Маймуната позна и Рен Рен трябваше да държи Хелън Франсис, докато другият се забавляваше. Като свали панталоните си, той клекна между краката ѝ и се престори, че души. После започна да я ближе като куче, но възбудата му взе връх и той се нахвърли върху отпуснатото ѝ тяло. И двамата китайци се обърнаха, когато чуха шум откъм леглото. Хенри яростно, но напразно се опитваше да се освободи от въжетата. Мъчеше се и да вика, защото от устата му се чуваха приглушени звуци. Рен Рен и Маймуната се изсмяха и се върнаха към забавлението си.

Хелън Франсис отново почувства болка, докато насилваха и омърсяваха тялото ѝ. Победена и смазана от собствения си срам, този път тя не се съпротивляваше, но Хенри видя, че по бузите ѝ се стичат сълзи, които лъкатушеха през размазания грим. Кльощавите бутове на Маймуната потръпнаха и всичко свърши.

Рен Рен подигравателно подметна:

— Да не мислиш, че ще използвам същото отвърстие, което вие омърсихте, животни такива.

Двамата грубо преобърнаха Хелън Франсис по корем. Рен Рен прегъна тялото ѝ, после свали панталоните си и се намести между

бедрата ѝ, но докато я обръщаха, парцалът беше паднал. Тъй като бе замаяна, ѝ трябваше време, за да осъзнае, че устата ѝ е свободна, но агонията от новото унижение, на което я подлагаха и ужасът, когато разбра какво е то, я накара да нададе пронизителен писък, който отекна между стените на стаята и коридора навън. Тя не спря да крещи, докато Маймуната не я накара да млъкне с удари, за да натика отново парцала в устата ѝ, но дотогава останалите на етажа бяха вече чули и всички чуха тропот на крака навън.

Докторът влезе пръв, следван от Нели и Фан Имей. Рен Рен бързо скочи и се отдръпна от жертвата си, но беше късно. Хелън Франсис не помръдна. Те видяха, че е гола и с гримирано лице. Видяха, че двамата китайци са без панталони, с омазани в кръв и мръсотия бедра. Видяха жестокостта, изписана на гузните им лица.

— Господи! Господи! — прошепна Еъртън, побеснял от гняв, който насочи към Хенри, без да обръща внимание на факта, че той е вързан и със запушена уста. — Що за чудовище си ти! — изкрещя той. — Това ли беше... твоята сделка? Господи, човече! И ти си казал на мандарина, че аз съм се съгласил на това?

Рен Рен и Маймуната се спогледаха удивени.

— И вие, жалки изчадия! Какво сте ѝ направили? Това е чудовищно! Чудовищно!

Маймуната и Рен Рен се изкикотиха. Това дойде твърде много на доктора, който скочи към сина на Мама Лиу и го блъсна в гърдите. Не беше много силен, но двамата се подхлъзнаха на килима и се сборичкаха. При падането Еъртън бе притиснал с колене ръцете на по-силния Рен Рен и сега го удряше по лицето, крещейки:

— Чудовище! Чудовище!

Нели изкрещя, а Хенри се размърда неспокойно. И двамата бяха видели ножа, който Маймуната беше извадил от ръкава си.

— Едуард, зад теб! — изпищя Нели, но беше вече късно.

С две крачки Маймуната бе стигнал до борещите се и вдигна ръка, готов да забие ножа в незащитения гръб на доктора.

В този миг в стаята се чу гръм, последван от още един. Маймуната залитна назад, по бялата му риза изби кръв. Той се обърна и преди да падне мъртъв, на лицето му се изписа удивление и ножът издрънча на пода.

На вратата стоеше Фан Имей и стискаше в малките си ръце револвера на Хирам. Тя трепереше и дулото на оръжието подскачаше нагоре-надолу, но все пак сочеше към стаята.

Рен Рен с усилие отхвърли доктора и скочи на крака. Очите му блестяха от гняв и злоба, юмруците му бяха стиснати, но той замръзна, когато видя Фан Имей.

Чужденците наблюдаваха като хипнотизирани как стройното момиче с револвера впи поглед в полуголия китаец. Сякаш в този миг волите им се сблъскаха. Само Хенри знаеше на какви мъчения е подлагал Рен Рен момичетата, които бяха в негова власт, но и другите усетиха, че тази мълчалива битка е на живот и смърт. За миг изглеждаше сякаш мъжът ще се наложи на робинята си, както беше свикнал. Устата на Рен Рен започна да се извива в жестока усмивка и той бавно вдигна ръка с длан нагоре в безмълвна подкана Фан Имей да му предаде револвера. За миг оръжието трепна, но само за миг. Нели, която стоеше най-близо до Рен Рен, видя как изражението му внезапно се промени. Той поклати недоверчиво глава, отвори уста сякаш в безмълвна молба и зениците на очите му се разшириха от страх. После револверът отново изгърмя и Нели видя как гърлото му се превърна в каша от кръв и кости. Той падна назад, повличайки със себе си розовите завеси на леглото. Краката му ритяха, от гърлото му излизаха ужасни хъркащи звуци, които сякаш стържеха по нервите на присъстващите. Мина дълго време, преди да спре да се гърчи.

Фан Имей изпусна револвера, свлече се на колене и заплака.

В стаята се възцари ужасяваща тишина. Докторът се молеше там, където беше паднал. Нели приличаше на мадона, обгърнала голата и озлочестена Хелън Франсис, а Хенри се бе отпуснал на възетата като Свети Себастиан и гледаше сгърчените трупове. Замръзнали от ужас, те приличаха на дървени статуи на богомолци, молещи се в ужасна пародия на барокова църква.

Над зловецата картина тегнеше пелена от дим. В ушите им още отекваха изстрелите. Но постепенно през кънтящата тишина, те дочуха познатите звуци от дома — вик на момиче, груб мъжки смях и пиянското пеене на бандитите на Железния Ван, потънали в удоволствията на Двореца на небесната наслада.

ГЛАВА 18

*„Офицерите яздят коне. Слънцето блести
върху пушките им.*

*Иска ми се Малкото ми братче да беше
тук.“*

Детски глас наруши тишината.

— Мамо?

Нели се обърна разтревожена. Джордж и Джени уплашено пристъпваха до вратата.

Майчиният инстинкти повеляваше да ги защити от ужасите, които те несъмнено вече бяха видели, но с Хелън Франсис в скута, не можеше да направи нищо. Затова извика на съпруга си:

— Едуард, изведи ги оттук.

Еъртън бавно се обърна, все още не на себе си, но видът на децата му го стресна.

— Мили боже! — извика той и се хвърли към тях.

Прегърна ги, закри с длани очите им и ги избута в коридора. С огромно усилие успя да затвори с ритник вратата след себе си, сякаш за да скрие кървавата гледка. Задъхан, той ги повлече към собствената им стая и спря едва когато осъзна, че ги стиска до болка. Очите на Джордж бяха пълни със сълзи. Еъртън коленичи пред тях и покри бледите им, уплашени лица с целувки.

— Съжалявам — изхлипа той. — Много съжалявам! Прости ми, господи. Какво направих!

— Татко, не плачи — каза Джени и го прегърна. — Вината не е твоя. Така е.

Задавен, той ги прегърна и силно ги притисна към гърдите си.

В този миг чу глас зад себе си. Погледна с ужас нагоре и видя жестокото усмихнато лице на Мама Лиу.

— Горките дечица — напевно каза тя и закуцука по коридора към него. — Какво е станало? Непослушни ли бяха?

Той едва си пое дъх от уплаха. Гледаше я с широко отворена уста и треперещи ръце.

Тя подозрително присви очи:

— Случило ли ви се е нещо, *дайфу*? Не изглеждате много добре.

— Не. — Гласът му прозвуча като грачене и той трябваше да повтори. — Извинете ме. Добре съм. Всички сме добре.

— Радвам се да го чуя — каза тя, гледайки го изпитателно.

Той продължи да я гледа втренчено. Препречваше пътя ѝ по коридора. Тя погледна през рамото му. Разтревожен, той също уплашено погледна зад себе си. Тя забеляза гузното му движение.

— Ще ме пуснете ли да мина, *дайфу*? — попита тя тихо, но заплашително. — Моля, направете ми път. Имам спешна работа със сина си.

— Той не е тук — отвърна докторът бързо. — Тръгна си със своя приятел. Да, тръгна си.

— С приятел? Какъв приятел? Срегнах майор Лин долу, но Рен Рен не беше с него. Трябва да е още тук.

— Говоря за другия му приятел — каза докторът и усети, че се поти. — Тръгнаха си заедно. Няма да ги намерите тук. Може би са долу. Да, защо не ги потърсите пак?

Мама Лиу се опита да мине покрай него, но той отново ѝ препречи пътя.

— Моля ви, госпожо Лиу! Не бива да отивате по-нататък.

Тя не отговори, а се опита да заобиколи първо вдясно, а после вляво. Когато не успя, задъхано се помъчи да го блъсне встрани.

Той я хвана за ръката, за да ѝ попречи да продължи. Тя го изгледа с изненада и гняв. Опита се да я издърпа, но той я държеше здраво.

— Махни си мръсните ръце от мен, чуждестранен дяволе! — изсъска тя. — Пусни ме да мина.

Той не отстъпи. Очите ѝ бяха два въглена, горящи от омраза. Тя се задъха, докато се бореше с него, и се олюля на деформираните си стъпала.

— Не, госпожо Лиу, няма да минете по този коридор — промърмори докторът, също задъхан от изтощение.

Тя се изплю в лицето му, но той само я стисна още по-здраво. Мама Лиу изруга и посегна към кока си. Той разбра какво се опитва да

направи и посегна към нея, но в паниката си я пропусна. В ръката ѝ блесна дълга игла.

Внезапно докторът усети някакво движение. Джени бе скочила зад старицата и държеше ръката с иглата, дърпайки я назад с всичка сила. Джордж пък се бе вкопчил в краката на китайката. Мама Лиу отново изруга и падна, повличайки доктора със себе си. После се претърколи далеч от него с изненадваща бързина и запълзя бързо към стълбището.

Еъртън изтръпна. Внезапно осъзна, че ако ѝ позволи да стигне до стълбището и да повика хората на Железния Ван, той, съпругата, децата му, Хелън Франсис и Манърс ще загинат начаса.

Трябваше да я спре на всяка цена.

Изправи се с мъка. На пода лежеше падналата игла. Взе я и хукна след Мама Лиу, уплашен от онова, което трябваше да направи.

Отчаяна, Нели извика на Фан Имей, която още стоеше коленичила до стената и гледаше втренчено револвера на пода.

— Ставай, момиче, чуваш ли ме! Няма ли някой да ни помогне! Развържи онзи човек. Ставай, жено и развържи господин Манърс.

Очите на Фан Имей бавно се проясниха.

За миг тя погледна чужденката неразбиращо, но най-после разбра значението на жестовете ѝ и кимна, макар още да беше замаяна от постъпката си. С усилие се изправи на крака и закуцука към Хенри. Трепна, когато стъпи върху крака на Маймуната и извърна глава, докато дърпаше въжетата. Така не виждаше сгърчения труп на Рен Рен на леглото.

— Срежи въжетата с ножа! — изкрещя Нели, когато видя, че момичето не може да се справи с възлите.

Фан Имей проследи пръста ѝ и колебливо посегна към ножа, който лежеше до протегнатата ръка на Маймуната. Докато режеше дебелите въжета, тя изхлипа.

Най-после успя да ги среже и Хенри освободи ръцете си. Бързо измъкна парцала от устата му и се изправи, олюлявайки се на килима. Гърдите му се издуха, когато си пое дълбоко дъх. Фан Имей отстъпи, ужасена от дивото му изражение. Той стискаше юмруци и приличаше на вбесен бик, който търси кого да нападне или осакати. Дивият му

поглед огледа стаята, но когато спря на Хелън Франсис, у него настъпи рязка промяна. Отчаян вик, смесица между ридание и вой, се изтръгна от напуканите му устни. Лицето му се разкриви и той се свлече на колене, сякаш някой внезапно бе изсмукал душата от тялото му. Бавно пропълзя до нея с молещи очи и протегна ръка. На лицето му бяха изписани ужас, тревога и разкаяние.

Ефектът върху Хелън Франсис, която лежеше отпусната в скута на Нели, беше ужасяващ. Очите ѝ се разшириха от страх. Когато Хенри понечи да я докосне, тя рязко се отдръпна. Стенейки тихичко, с тресящо се от отвращение тяло, се притискаше към гърдите на Нели и с подозрение следеше движенията на въображаемия си нападател с ъгълчето на едното си око.

Хенри застина. След миг поклати глава и объркан се дръпна назад.

Хелън Франсис се успокои. Свита на топка, тя проплака, сякаш бе отново дете. Нели и шепнеше гальовни думи и галеше мократа ѝ коса. Най-последно момичето се отпусна.

Объркан, Хенри видя, че Нели го гледа гневно.

— Наистина ли сте изненадан, господин Манърс? — студено попита тя. — Вие сте мъж и тя бе изнасилена от мъже. Нима ви учудва, че се бои от вас? Навярно ви обвинява за онова, което ѝ се случи. Аз също.

— Аз... аз...

Той не можеше да намери думи, с които да ѝ обясни.

— Какво смятате да направите? — повиши глас Нели. — Или и мозъкът ви се е изпарил заедно с мъжествеността ви? Разбирате ли, че тук сме в опасност? Онази ужасна жена ще се върне всеки момент. Няма да се изненадам, ако цялата къща е чула изстрелите.

— Какво... какво искате да направя, госпожо Еъртън? — успя да каже Хенри.

— Скрийте телата. Какво друго? Не можем да оставим всички да ги видят. Аз ли трябва да мисля за всички! Освен това — тя погледна към Хелън Франсис — това бедно момиче има нужда от мен. Това там баня ли е? Ще ви бъда задължена, ако помолите китайката да ми помогне да я заведем там. Трябва да я почистим от мръсотията, с която са я омазали тези негодници. После Едуард ще трябва да я прегледа за наранявания. Не се съмнявам, че пак ще ѝ даде морфин след всичко,

което преживя. Не ми се мисли за това. За много неща ще трябва да отговаряте, господин Манърс.

Фан Имей веднага разбра какво се иска от нея. Двете с Нели внимателно изправиха Хелън Франсис и ѝ помогнаха да стигне крачка по крачка до банята, пускайки завесата след себе си.

Хенри огледа кървавата сцена. За миг се поколеба, затруднен от очевидно невъзможната задача да превърне тази морга в нормална стая. Затвори очи, сякаш за да събере сили, после рязко издърпа окървавения килим изпод тялото на Маймуната и го разстла на пода. Преодолявайки отвращението си, отново претърколи тялото върху него и заметна краищата, които почти го покриха. След това избута импровизираната плащаница под леглото. След килима по дъските остана червена следа.

Огледа тялото на Рен Рен, оплетено в завесите на балдахина. Взе ножа на Маймуната и се качи на леглото, възседнал трупа, за да среже онази част от завесите, която не беше се скъсала под тежестта на Рен Рен. Току-що бе свършил и тялото бе паднало по гръб на леглото, когато чу леко почукване на вратата. Скочи долу и с насочен нож изтича до вратата. Притисна се до стената. Отново се почука тихичко и вратата се отвори лекичко. Хенри се успокои, когато видя разтревоженото лице на Джени да наднича в стаята. Тя го забеляза в същия миг, съзря ножа в ръката му и изплака от страх. Хенри клекна пред нея и я хвана за ръката.

— Няма нищо — нежно каза той. — Няма да те нараня.

Момиченцето избухна в сълзи.

— Господин Манърс, моля ви, елате. Моля ви! — повтори тя, хлипайки. — Татко има нужда от вас, елате.

И отчаяно го задърпа за ръката.

Хенри се спря, само за да вземе револвера. С него и ножа в ръка последва Джени по коридора. Сърцето му замря, когато видя какво става близо до стълбите. Две тела лежаха преплетени на пода. Джордж стоеше до тях и кършеше ръце.

— Мили боже! — промърмори Манърс и хукна напред. — Какво става тук?

Отначало си помисли, че вижда два трупа, но телата внезапно се раздвижиха. Когато приближи, той видя, че са докторът и Мама Лиу. Той буквално я бе приковал за пода. Хенри видя, че в дясното рамо на

жената е забита игла за коса. Кръв се стичаше по бродираната ѝ копирена жилетка, но раната не я бе обезсилила. Очите ѝ горяха от омраза и гняв, тялото ѝ се гърчеше и извиваше, опитвайки се да отхвърли доктора. Не можеше да даде пълна воля на гнева си, защото ръката на Еъртън беше напъхана в устата ѝ. Кръвта, която течеше от нея, показваше, че го е захапала до кокал.

— Манърс, ти ли си? Намери някакъв парцал и ми помогни с този дявол в женски дрехи! — задъхано каза докторът.

В отговор Хенри притисна дулото на револвера между горящите очи на жената. Това постигна желания ефект. Мама Лиу веднага спря да се бори. С другата си ръка Манърс бръкна в джоба си и извади мръсна носна кърпа.

— Това ще свърши работа засега — каза той на Еъртън. — Можеш ли да си извадиш ръката от устата ѝ?

— Мисля, че да — отвърна докторът. — Джени, иди и ми донеси от чантата бинт и ролка лейкопласт. Бързо, момиче.

С помощта на кърпичката и лейкопласта те успяха да запушат добре устата на Мама Лиу.

— Прости ми, боже, нараних я — изстена Еъртън.

— Не се притеснявай — каза Манърс. — Тя щеше да ти причини нещо много по-лошо. И по-добре си превържи ръката, за да не оставяш кървави следи по коридора.

— Прав си — мрачно промърмори докторът. — Господи, Манърс! — възкликна той, докато увиваше бинта около ръката си. — Какво ще правим с нея? Ще трябва да я превържа. Не можем да я занесем в онази стая. Ако види какво е станало със сина ѝ, направо ще откачи.

— Ще я вържа за леглото в моята стая. Ще можеш ли да се погрижиш за нея там? Ще ти оставя пистолета си. Дръж децата при теб. Когато... оправя другата стая, ще мислим какво да правим.

С пистолет до главата, Мама Лиу не оказа съпротива, докато я водеха по коридора. Хенри я връзваше на леглото, когато докторът забеляза на пода дамска чанта с дрехи и ботушите на Хелън Франсис. Зает с битката, той бе забравил какво се беше случило. Сега предишният му гняв и отвращение се върнаха с нова сила, особено когато си спомни ролята на Хенри в озлочестяването ѝ и че това бе резултат от сделка между него и мандарина, направена от името на

доктора. Така, макар и непряко, той самият беше замесен и това варварство и част от вината падаше върху него. Разтреперан от ярост, той вдигна револвера, който Хенри му беше дал. Изненада се от силното си желание да застреля това чудовище. Оръжието трепереше в ръцете му.

Точно в този момент Хенри се обърна.

— Мисля, че така е добре, докторе. Тя няма да... — Той видя треперещия револвер и омразата в очите на Еъртън. — Смяташ ли, че точно сега имаме време за това? — каза спокойно.

— Чудовище! — изсъска докторът. — Как можа да подложиш любовницата си на подобно отвратително...

— Не съм планирал, нито предвидил онова, което се случи — отвърна Хенри със същия спокоен тон.

— Ах ти, циничен и лъжлив... — Еъртън млъкна, защото осъзна, че децата му го гледат с отворена уста. — Господи! — изстена той и стисна зъби. — Прости ми. Прости ми.

— Докторе, по-късно, когато се измъкнем оттук, ще имаме време за обвинения. Ако се измъкнем. А сега не мислиш ли, че е по-добре и двамата да се заемем с онова, което трябва да свършим?

Еъртън въздъхна и вдигна поглед към тавана.

— Да — каза тихо той. — Сега всички сме в една лодка. Макар че само Бог знае накъде плава тя.

Хенри тихо излезе от стаята.

След час всичко, което можеха да се сетят, беше направено. За щастие до този момент на тайния етаж не се бе появил друг посетител.

Хенри, по-късно подпомогнат от Фан Имей, бе направил чудеса при превръщането на касапницата отново в стая от вертеп. Беше скрил и двете тела под леглото. С кофа вода и гъба Фан Имей старателно бе изтрила всички следи от кръв от пода и стените. Същото бе направила и с петната в коридора. Само там, където бе паднал Маймуната, кръвта бе попила в дъските на пода и беше невъзможно да се почистят. Затова ги покриха с килим, взет от една от другите стаи. Първоначално окървавеното перде пред леглото също се бе оказало проблем. Беше твърде изцапано и скъсано, за да го окачат обратно, пък и беше предвидено за плащаница на Рен Рен. Хенри бе успял така изкусно да

драпира останалите завеси в предната част на леглото, че на пръв поглед всичко изглеждаше наред. След като се убеди, че има чисти чаршафи и завивки в шкафа, натика окървавените под леглото при телата. Върна мебелите по местата им, изправи еротичните картини по стената. Когато с Фан Имей свършиха, нямаше явни следи, че се е случило нещо нередно.

Междувременно докторът беше превързал раната на Мама Лиу и бе проверил дали е здраво завързана и устата ѝ е добре запушена. Беше оставил децата на пост пред вратата, а той се върна в стаята си, за да прегледа Хелън Франсис. Нели и Фан Имей я бяха довели там преди петнадесет минути, след като я бяха изкъпали. Бяха я облекли в собствените ѝ дрехи и я бяха превели като сомнамбул по коридора. Сега тя лежеше на леглото на Еъртън. Той бе почистил раните по лицето ѝ с йод и се беше уверил, че вече не кърви отдолу. Доколкото можеше да прецени, детето не беше пострадало. Но не можеше да направи нищо, за да помогне на пречупения ѝ дух, нито да прогони кошмарите, които се повтаряха в ума ѝ. Беше го заболяло от начина, по който тя първоначално се беше отдръпнала от него. Очевидно в замъгленото си съзнание тя смяташе дори лекаря си за възможен нападател. Той тъжно признаваше, че това би трябвало да се очаква. В сегашното си състояние тя би реагирала с отвращение на всеки мъж, който се приближи до нея. Това беше най-ужасната последица на причиненото ѝ от онзи негодник Манърс. Бедното ѝ тяло беше жестоко обезобразено. Белезите щяха да преминат, но нищо не можеше да се каже за душевните ѝ рани. Бременна, едва излекувана от наркомания, заобиколена от ужаси, убийства и страх за живота си, а после внезапно предадена и озлочестена така жестоко — съмняваше се, че която и да е жена би могла да преживее подобно нещо, без да получи сериозно душевно разстройство.

Едва когато Нели я беше прегърнала и залюляла в скута си, повтаряйки ѝ „Това е доктор Еъртън. Ти го познаваш, миличка. Дошъл е да ти помогне“, тя колебливо му бе позволила да я прегледа. И през цялото време го бе наблюдавала с подозрение и страх в погледа. Онова, което го уплаши най-много, беше себеомразата, която тя проявяваше от време на време. Удряше се и съскаше думи като „Мръсна“ и „Порочна“. Нели му беше разказала, че в банята Хелън Франсис

трескаво изтръгнала сапуна от ръцете на Фан Имей и затъркала между краката си, крещейки:

— Как да се почистя? Как вече ще бъда чиста?

Уплашен за душевното ѝ състояние, той колебливо бе заключил, че най-доброто лекарство за нея в момента е забравата и както бе предположила Нели, ѝ бе инжектирал една от ампулите морфин, които носеше в чантата си. Не знаеше какво ще прави, когато наркотикът свърши, но благодарение на него, сега тя спеше.

Нели я наглеждаше, използвайки почивката, за да се погрижи за разстроените си деца. Те седяха в краката ѝ и слушаха как чете от „Розата и пръстена“, която бе грабнала от полицата, когато набързо приготвяше куфара, преди да напуснат мисията. Надяваше се, че любимата им книга ще отвлече вниманието им поне за малко от ужасните неща, които бях видели и чули този следобед, но със съжаление забеляза, че не могат да се съсредоточат върху думите ѝ. Беше нужно нещо повече от забавните приключения на принц Бълбо и принцеса Анджелика, за да изтрие от паметта им белезите от тяхното прекалено реалистично приключение, но тя продължи да чете, защото нямаше друго лекарство под ръка.

Пред вратата Хенри Манърс, доктор Еъртън и Фан Имей стояха в смрачаващия се коридор. Здравчаваше се. Във виолетовото небе пред прозореца се събираха прилепи. Хенри беше извикал останалите, за да измислят план. Говореше тихо, за да не се чува гласът му в стаята с децата.

— Не можем да изпаднем в по-отчаяно положение — каза той безизразно, — но да не губим надежда. Все още имаме шанс да се измъкнем оттук. Преди да си тръгне, мандаринът ми каза, че смята да изтегли заминаването ни за тази вечер. Това е хубаво, ако е вярно, защото се съмнявам, че ще можем да прекараме тук цял ден, без да ни разкрият. За нещастие, той не ми каза какъв е планът му, но очаквам, че ще изпрати майор Лин да ни вземе след полунощ. Докторе, носите ли си часовника?

— Едва минава осем — каза дрезгаво докторът, взирайки се в циферблата.

— Значи имаме четири или пет часа, преди той да дойде.

— Ако изобщо дойде — промърмори Еъртън.

— Точно така — каза Хенри. — Ако дойде. Фан Имей, какви са шансовете някой да дойде да търси Мама Лиу или Рен Рен през следващите няколко часа? Кога ще забележат, че ги няма?

— За Рен Рен не знам — отговори тя. — Обикновено по това време Мама Лиу посещава клиентите в трапезарията и разпределя момичетата. Но понякога има главоболие и не слиза.

— Добре — каза Хенри. — Значи тази вечер ще има главоболие. Какво става, когато не се появи долу?

— Не знам. Може би предава нарежданията си на момичето, което ѝ носи подноса с вечерята.

— Това е ясно. Тъй като Мама Лиу няма да слезе долу тази вечер, приемаме, че момичето с подноса ще се качи тук.

— Така мисля, Ма На Си. И сигурно ще е скоро. Вече е тъмно.

— Знаеш ли кое ще бъде то?

— Зависи кое е свободно, Ма На Си. Искам да кажа, без клиенти. Обикновено е любимката ѝ Су Липин, но понякога е някое от новите момичета.

— Значи някое момиче — може би Су Липин — ще се качи скоро с вечерята на Мама Лиу. Ами нашата вечеря? Някой би трябвало да донесе храна и за нас. Може ли да дойдат повече момичета?

— Съмнявам се, Ма На Си. Никой друг не знае, че сте тук. Мисля, че Мама Лиу и Рен Рен сами са се грижели за храната ви досега. Не биха дръзнали да посветят друг човек в тайната си. Ако някое от момичетата знаеше, че сте тук, слухът щеше да се разнесе из целия дом още същия ден и Железния Ван да разбере.

— Добре. Една тревога по-малко — каза Хенри. — Значи очакваме едно момиче с вечерята на Мама Лиу. Ще можем да заблудим едно момиче, нали, Еъртън?

— Дали? Не виждам как.

— Аз също се чудя, Ма На Си — обади се Фан Имей. — Който и да дойде, ще иска да влезе в стаята на Мама Лиу.

— Не и ако ти я посрещнеш на стълбите и ѝ кажеш, че Мама Лиу не иска да я безпокоят. Тогава ще остави храната пред стаята, а ти ще ѝ предадеш нарежданията за вечерта. После тя ще слезе долу. Така всичко ще изглежда нормално.

— Може да се получи с някое от новите момичета, но не и със Су Липин. Тя със сигурност ще заподозре нещо, ако аз ѝ дам

нарежданията.

— Значи Мама Лиу ще трябва да ѝ ги даде сама.

— Но как, Ма На Си?

— Ако ѝ опра пистолет на челото, ще каже всичко, което поискам. Хайде, докторе, трябва да пренесем старата в стаята ѝ. Изглежда, нямаме много време.

— Манърс, да не си полудял? — Докторът едва сдържаше омразата си към този човек, а след случилото се, нямаше доверие в качествата му на водач. — Това е отчаян план. Ами ако Мама Лиу каже, че говори по принуда? Ами ако момичето, което и да е, не повярва? А дори да успеем, трябва да мислим и за изчезването на сина ѝ. Какво ще стане, ако Железния Ван изпрати някой от хората си да го търси тук?

— Тогава вероятно ще бъдем разкрити, Еъртън и всички ще умрем от ужасна смърт. Имаш ли по-добра идея? Със сигурност ще ни разкрият, ако не направим нещо.

— Дори не знаем дали мандаринът наистина ще изпрати някого да ни вземе тази вечер. Можеш ли да гарантираш това?

— Доктор Еъртън, не мога да ви гарантирам нищо, освен че няма да се предам, докато съществува и най-малката възможност да се измъкнем оттук живи. Ако Лин не дойде за нас, ще трябва да намерим начин да се измъкнем сами. Но докато главорезите на Ван пируват долу, не можем да го направим. Ще се справяме с всичко едно по едно. Първо трябва да се погрижим за проклетия поднос с вечерята. Ще ми помогнеш ли да преместя Мама Лиу или не?

Еъртън колебливо се съгласи и докато Фан Имей пазеше до стълбището, двамата мъже отидоха в стаята на Хенри, където Мама Лиу беше вързана на леглото. Очите над запушената уста блестяха от омраза, но иначе беше спокойна. Докторът я развърза, докато Хенри я държеше на мушка.

— Стани! — нареди ѝ той. — Завържи ѝ ръцете зад гърба — каза той на доктора, който се подчини.

После я хвана за ръката и я насочи към вратата. Хенри ги следваше отзад.

— Само едно неправилно движение и ще ти пусна куршума — заплаши я той.

Заради куцукането на Мама Лиу те бавно пресякоха коридора.

Беше вече нощ и коридорът беше окъпан в сенки. Фан Имей предвидливо бе взела фенер от стаята на Мама Лиу и сега го окачи в коридора. Светлината му падна върху лицето ѝ. Когато разпозна едно от собствените си момичета, старицата се разтрепери от яд заради предателството му и замърмори нещо неразбираемо, но злобно под парцала.

От гняв тя изгуби равновесие и падна на колене, а после отказа да продължи.

— Стани! — извика Хенри.

Тя отново отказа и се сборичка с доктора, който се опитваше да я вдигне. Фан Имей видя какво става и се притече на помощ.

Те застинаха, когато чуха трополене по стълбите. Бяха закъснели.

В слабата светлина на фенера видяха слабичко хубаво момиче, което се появи от тъмнината, залитайки под тежестта на поднос с чинии и чайник. Очите му се разшириха, когато видя двама чужденци от двете страни на Мама Лиу и то също замря с отворена от учудване и тревога уста.

Хенри се затича напред. Момичето хвърли подноса и се обърна, за да избяга, но той го хвана за ръката, завъртя го и притисна пистолета към челото му.

— Да не чувам и звук — изсъска той.

— Исусе и Мария! — уплашено изплака тя. — Моля ви, не ме наранявайте.

Сега беше ред на Хенри да се учуди.

— Какво каза? — прошепна той и свали пистолета.

— Моля ви, не ме наранявайте — измънка тя между риданията. — Нищо лошо не съм направила.

— Ти каза „Исусе и Мария“. Християнка ли си? Фан Имей, какво прави християнка тук?

— Не я познавам, Ма На Си — отвърна тя. — Наскоро Рен Рен и хората му доведоха няколко нови момичета.

— Как се казваш? — спокойно попита Хенри.

Тя усети, че не се кани да ѝ причини зло.

— Феникс, сяншен — отвърна и преглътна сълзите си, — но истинското ми име е Ван Мели. Или поне така ме наричаха, преди да ме... да ме доведат тук.

— Мели — повтори тихо Еъртън. — Така китайците произнасят „Мери“. Откъде си, дете? Кое е твоето село?

— Башу, сяншен — отвърна момичето. — Но ми казаха, че трябва да забравя миналото си.

— Господи, Манърс, това е селото, където отиваше сестра Елена, преди да изчезне. В него живееше момиче на име Мери. Бяха две сестри — Мери и Марта. Елена и Катерина често говореха за тях. Кажи ми, дете, кой е баща ти?

Момичето се уплаши от разгорещения му тон.

— Пастор Ван — каза уплашено, после гласът му пресекна и то захлипа. — Но той е мъртъв. Мъртъв е!

Еъртън продължи да го разпитва.

— Ами сестра Елена, дете? — Гласът му беше напрегнат от желание да разбере съдбата ѝ. — Отговори ми. Чуждестранната монахиня, която идваше при вас. Какво стана с нея?

— И тя умря, сяншен — изхлипа Мери. — Убиха я след Марта. В църквата. Убиха... Убиха всички и ме принудиха да дойда тук, за да... за да...

Раменете на Еъртън увиснаха и той сведе глава. Макар разумът да му бе казал, че не е вероятно, след като не бе чул новини за смъртта на Елена, малка част от него се беше надявала да е оцеляла. Сега най-лошите му очаквания се бяха потвърдили. Това беше още един ужасен удар след шока, преживян днес.

Мери вече плачеше неудържимо. Фан Имей пусна Мама Лиу, изтича при нея и я прегърна, притискайки лицето си до нейното.

— Оставете ни за малко заедно — каза тя и погледна към Хенри. — Мисля, че можем да ѝ се доверим. Не се тревожете, ще ѝ кажа какво да прави. Искам да я успокоя, преди да се върнем долу.

— Добре, използвайте стаята на Мама Лиу — каза Хенри. — Дай ѝ от чая, ако не се е разлял. Еъртън, по-добре да върнем старицата обратно в стаята ми и да я завържем. Вече ѝ донесоха вечерята.

Еъртън възрази.

— Няма да допусна това! — извика той. — Не чу ли момичето? Мери е една от нас. Християнка и невинна жертва на жестоки мъже, които са я похитили и продали в този вертеп. Познавах баща ѝ. Тя беше приятелка на бедната Елена. Но сега ние я освободихме и не

можем да я изпратим обратно към мъжете, които я тормозят. Трябва да я защитим.

— Освободихме? Да я защитим? Чуваш ли се? Ние себе си не можем да защитим — язвително отвърна Хенри — и не бихме могли да защитим когото и да било друг, ако ни разкроят, което със сигурност ще стане, ако скъпоценната ти Мери не слезе долу и не докладва, че всичко е наред. Слушай, докторе, трябва ни още четири часа. Когато му дойде времето, ще се опитаме да вземем момичето с нас. Но сега тя ще ни е по-полезна, ако се върне долу. — Той ядосано се обърна към Мама Лиу. — Ти пък на какво се смееш, кучко?

Старицата беше наблюдавала спора между двамата мъже с интерес. Веждите ѝ бяха иронично вдигнати над студените, пресметливи очи.

Два часа по-късно доктор Еъртън седеше в стаята със семейството си. Хелън Франсис спеше на леглото, потънала в морфиновите си сънища. Понякога се въртеше неспокойно на леглото, тресеше глава или се удряше по гърдите, а веднъж седна с втренчен поглед и промърмори ясно загадъчните думи:

— Сапун. Том, моля те, дай ми още сапун. Защо не ми дадеш още сапун?

Една сълза се търкулна по бузата ѝ. Докторът вече беше приготвил нова ампула морфин, но главата ѝ се отпусна на възглавницата и отново потъна в сън.

Хенри седеше в съседната стая и пазеше Мама Лиу. Тя също спеше и силното ѝ хъркане беше едва приглушено от парцала, който той беше разхлабил, за да не се задуши. Фан Имей беше при него. Макар да имаха много да си кажат, никой не искаше да започне и цареше неловко мълчание. После Хенри подхвана темата, която безуспешно бяха обсъждали за последен път, преди да ги заловят в железопътния лагер.

— Нали знаеш, че не ми дължиш нищо? — каза той.

— Щом казвате, Ма На Си — отвърна тя тихо.

— Искам да кажа, задето помогнах на момчето.

— Разбирам.

— Много неща се случиха оттогава — продължи той. — Нямах да се получи.

— Разбирам — отговори тя.

Отново настъпи тишина.

— Не се обвинявайте за онова, което стана днес — внезапно се обади Фан Имей. — Благородно е да се опиташ да спасиш нечий живот, особено ако това изисква саможертва. Вашата приятелка също беше много смела.

— Знаеш, че никога не съм възнамерявал... — започна той, но не успя да довърши болезненото изречение.

— Не можете да знаете какво ще стане — каза тя. — Вината не е ваша. А приятелката ви ще се излекува с времето. И ако е мъдра, може би ще ви прости.

— Докторът никога няма да ми прости.

— Той никога не е страдал досега — отвърна тя. — Беше мъдър, но само с мъдростта на деня, когато сигурните неща ярко блестят под слънцето. Беше лечител и вярваше, че може да хвърли своята светлина и в най-тъмните ъгълчета. Но сега е принуден да усвои друга мъдрост, тази на нощта, в която няма светлина и нищо не е сигурно... Трудно му е.

— Ти си тази, която е мъдра — тихо каза той.

— Познах скръбта — усмихна се тя, — но продължавам да живея. Мъдро ли е това?

— Глупости — промърмори той. Тя не отговори. — Знаеш ли, че мандаринът може и да не изпрати да ни вземат днес?

— По-добре да вярваме, че ще го направи — каза тя.

— Да — съгласи се той, — но се притеснявам от пратеника. След онова, което Лин направи днес, не мога да го оставя да живее.

— Ако отнемете живота на майор Лин, няма да има кой да спаси вашия.

— Хитро, нали? — каза Хенри. — Не съм сигурен дали ще успея да се овладея, когато го видя.

— Ще успеете, защото, за разлика от доктора, вие познавате мъдростта на нощта.

— Така ли? — попита той.

— Поне така сте се проявявали винаги досега. Кога искате да сляза долу?

— Мога ли да те моля за това? Няма ли да е опасно, щом Железния Ван и хората му са там?

— Ако не отида, кой ще доведе майор Лин тук? Мандаринът щеше да помоли Мама Лиу да се погрижи. Те излязоха заедно и вероятно ѝ е разказал за плановете си. Мисля, че е търсила Рен Рен, за да ги сподели с него, когато докторът я е срещнал. Ако няма кой да посрещне майор Лин и да му разкаже в какво положение сме, боя се, че плановете ни може да се провалят.

— Не може ли Мери да го доведе?

— Не, Ма На Си, тя ще забавлява клиентите. Казах ѝ да бъде готова да се измъкне след полунощ, когато клиентът сигурно ще заспи, но не можем да разчитаме на нея по-рано. Пък и майорът не я познава, нито ѝ вярва, затова аз трябва да отида да го чакам на вратата.

— Не се ли боиш, че по пътя можеш да срещнеш някой от хората на Железния Ван?

— Знам как да се справям с такива ситуации, повярвайте ми.

— Ти си забележителна жена — каза Хенри. — Днес вече спаси живота ни и сега се каниш да го направиш отново.

— Убих двама души — тъжно каза тя — и ще трябва да живея с този срам. — После рязко се изправи. — Извинете, Ма На Си, но ако ще тръгвам, трябва да го направя сега.

Той сведе глава. Не знаеше какво да ѝ каже.

Тя се плъзна по тъмния коридор. От стълбището се чуваха песните и виковете на мъжете, които се състезаваха кой ще изпие повече. Бръкна в гънките на робата си, за да се увери, че не е забравила торбичката, която беше открила в стаята на Мама Лиу, после бавно вдигна капака към входа към стълбите. Излезе в коридора на втория етаж. От спалните от двете му страни се чуваха смях и виковете, но с облекчение видя, че коридорът е празен. Забърза по него, но когато стигна до стълбите, чу зад себе си тънък подигравателен глас:

— Да вярвам ли на очите си? Каква чест! Нашата префинена Фан Имей!

Тя се обърна с принудена усмивка. Су Липин стоеше на вратата на една от стаите. Беше гола, като изключим късичкото доуду, което покриваше гърдите и корема ѝ. Държеше кана с вино. От зачервеното ѝ лице и заваления глас Фан Имей разбра, че е пияна. Обикновено това беше забранено, но предположи, че сега, когато домът беше завзет от Железния Ван и хората му, правилата са се променили.

— Значи нейна светлост реши да посети скромните си сестри — продължи Су Липин, наслаждавайки се на собственото си остроумие.

— Мама Лиу ме покани при себе си — каза тихо Фан Имей, — а сега се връщам долу.

— Покани те, а? — каза Су Липин с превзет глас. — Колко изтънчено. Покани те, значи. — И тя подигравателно се поклони.

— С кого говориш? — чу Фан Имей груб глас от стаята и една мъжка фигура се появи зад Су Липин.

Тя отстъпи встрани, за да го пропусне. Той също бе гол — набито брадато чудовище с огромен гръден кош. През живота си Фан Имей не беше виждала толкова космат човек. Когато го разпозна, изтръпна. Това беше бандитът, който днес бе размахвал брадвата си в павилиона.

— Аз те познавам — каза той. — Ти си онази надута кучка, която беше с мандарина. Но си хубава — добави, оглеждайки я внимателно.

— Не можеш да я пипаш — изхили се Су Липин. — Забранена е за клиенти. Принадлежи на майор Лин. Негова лична собственост — добави тя със същия превзет глас като преди малко.

— Така ли? — изръмжа Железния Ван. — Ще видим тази работа. Ела тук — нареди той.

Фан Имей се поколеба, чудейки се дали да не хукне надолу по стълбите зад нея.

— При най-голямото ми уважение, сяншен — каза тя смирено, — Су Липин казва истината. Майор Лин има изключителното право върху услугите ми.

— Не ме наричай сяншен — изръмжа мъжът. — Не съм ти никакъв господин. И пет пари не давам за изключителните права на когото и да е. Казах ти да дойдеш тук.

Фан Имей осъзна, че няма друг избор, освен да се подчини. Колкото се може по-грациозно и с най-предразполагащата си усмивка

тя тръгна към него. Стресна се, когато косматите му лапи стиснаха ръцете ѝ.

— Изключителни права — изсумтя той и смъкна робата на раменете ѝ.

Докато опипваше гърдите ѝ, тя се радваше, че кесийката не беше паднала изпод пояса ѝ.

— Хубави малки пъпешчета — каза той. — По-големи са от твоите — подметна на нацупената Су Липин. — Значи ти си момичето на майор Лин — продължи да я опипва бандитът. — Той няма да се задържи дълго тук, нито почитаемият мандарин, макар още да не го знаят. Сега си моя, момиче, за тази нощ или докато ми омръзнеш. Хайде, влизай в спалнята.

— Ами аз? — изскимтя Су Липин.

— Разкарай се — отсече той. — Или остани да гледаш. Не ми пука.

С мрачно изражение Су Липин ги последва в стаята, свлече се на един стол и наклони каната към устата си.

— Не се наливай, лакома курво — извика Железния Ван. — Дай ми виното. — Грабна каната от треперещите ръце на Су Липин и седна на края на леглото. — Ти — посочи той към Фан Имей, — съблечи се.

Фан Имей потрепна колебливо, сведе очи срамежливо и покри гърдите си с ръце. Като професионалистка тя вече беше преценила този нежелан клиент. Убедена беше, че престорената свенливост ще бъде правилен подход. Макар да беше грубиян, тя смяташе, че Железния Ван е бил привлечен от изтънчеността ѝ. Ясно беше, че мрази майор Лин и отнемайки му наложницата, едновременно си отъмщаваше на по-привилегированите класи в обществото и получаваше удоволствие, което досега му беше отказвано. Ако се покажеше твърде благосклонна, той щеше да бъде разочарован, а и можеше да заподозре нещо. Познаваше добре репутацията на този човек, за да го подценява.

— Срамежливка си, а? — разсмя се Железния Ван. — Защо тогава не пийнеш нещо? Ще имаш нужда, преди да се заема с теб, малката. Ето, дръж.

Той с лекота хвърли каната към нея. Тя сръчно я хвана, но се престори, че залита от тежестта ѝ.

— Истинска малка върбичка, а? — ухили се мъжът.

— Моля ви, сяншен, аз не пия — каза тя умолително.

— Ще правиш каквото ти кажа — извика той.

Фан Имей се престори, че не може да надигне каната.

— Много е тежка — оплака се тя. — Може ли... да си наляя в чаша?

Железния Ван изрева от смях.

— Добре тогава. Налей си в чаша. Направи си чайна церемония.

Всичко стана много по-лесно, отколкото беше очаквала и тя отправи безмълвна молитва към Гуанин за този късмет. Внимателно остави каната на килима зад масата, където Железния Ван и Су Липин не можеха да я виждат. Извади една чаша от шкафа, наклони и си наля. Скришом изсипа в каната съдържанието на торбичката. Изправи се, вдигна чашата и предпазливо отпи. Когато усети течността да изгаря езика ѝ, направи гримаса. Тайно ритна празната торбичка под масата. Железния Ван се разсмя, когато видя недоволствието, изписано на лицето ѝ.

— Хайде, глътни чашата — подкани я той.

Тя го послуша, като се постара след това да се закашля и по бузите ѝ се застичаха сълзи. За миг изпита благодарност към Мама Лиу за всички номера, на които усърдно я беше научила през годините.

— Моля ви, не искам повече — прошепна тя, олюлявайки се леко.

Надяваше се, че бузите ѝ са пламнали.

— Добре, върни ми каната. Сега ще ти покажа как се пие — каза той и изля половината кана в гърлото си. — Така е по-добре — облиза устни. — А сега направи каквото ти казах. Съблечи се.

Беше имала и по-лоши клиенти. Търпеливо издаваше необходимите звуци, докато животното сумтеше над нея. С угълчето на окото си видя, че бясната Су Липин взе каната и се върна с нея на стола. Тя отпиваше разсеяно и от време на време хвърляше зловни погледи към момичето, което я бе изпреварило в чувствата на Железния Ван. Фан Имей лежеше под него, стенеше с престорено удоволствие и студено пресмяташе колко време ще мине, преди приспивателното да подейства. Не беше особено загрижена. Все още имаше повече от час до времето, когато майор Лин щеше да се появи.

Железния Ван потръпна и се претърколи по гръб.

— И по-добри съм имал — прозя се той. — Дай ми виното.

Фан Имей със задоволство видя, че Су Липин вече спи — отметнала глава, тя тихо похъркваше. Занесе каната на Железния Ван, като не забравяше да се преструва, че се огъва под тежестта ѝ, макар че съдът вече беше три четвърти празен.

— Малката кучка — промърмори той и я надигна. — Пие повече от някои от моите хора. Остави ме да си почина и после ще оправя и двете ви. Танцът на двата феникса. Нали така го наричате? — Той се отпусна на леглото и се прозя.

Знаейки, че това ще го успокои и ще му помогне да заспи по-бързо, Фан Имей преодоля отвращението си и се приведе над слабините му. Почти задушена от твърдите косми, тя все пак движеше уста, както я бяха учили. Той изсумтя от удоволствие.

— Да-а — каза задъхано. — Това ми харесва. Да-а.

Спря, когато го чу да хърка. Изчака, после леко го плесна по бузата. Той не помръдна.

Тя изплакна устата си със студен чай и бързо се облече. Видя огромната брадва на Железния Ван, облежната на стената. Погледна към спящата фигура. Колко лесно щеше да бъде. Днес вече бе убила двама души, а този човек беше враг на мандарина, както и най-сериозната заплаха за тяхната безопасност. Можеше да спаси Шишан. Не, реши тя, други щяха да заемат мястото му. Светът беше пълен с чудовища като него и смъртта му само щеше да издигне някой друг. Пък и не беше в природата ѝ да направи подобно нещо. Още не можеше да повярва, че е застреляла Рен Рен и Маймуната. Част от нея ѝ казваше, че зверове като тях заслужаваха да умрат — а и го бе направила, само за да спаси останалите — но беше отвратена от себе си и почти парализирана от разкаяние. Само с огромно усилие на волята успяваше да си наложи да продължи. Не можеше да предаде другите — децата, горкото изнасилено момиче и Ма На Си, когото обичаше, но който обичаше друга. Помисли си за будисткото учение, което бе усвоила покрай баща си. Беше привързана към Колелото на прераждането. Какви ли ужасни престъпления бе извършила в миналите си съществувания, за да бъде наказана да страда толкова в сегашното. Целият ѝ живот бе едно безкрайно изкупление, но се боеше, че въпреки всичките си усилия, само трупаше повече грехове, които ще трябва да изкупува и в следващото си прераждане. Опря глава на вратата. „Милостива Гуанин — помоли се тя, — дай ми сили

да продължа.“ После въздъхна. Железния Ван и Су Липин хъркаха на различни октави зад нея. Тя вдигна резето и излезе в коридора.

Сега къщата беше тиха. Стигна до стълбището, без да срещне никого и слезе на долния етаж, където се намираха трапезариите. Гуляйджиите си бяха тръгнали, светлините бяха угасени. Тя колебливо пристъпи в мрака, опипвайки пътя си към последното стълбище, което водеше към приземния етаж. Потърси стената, за да се води по нея и ахна, когато докосна човешко лице.

— Тихо, тихо, аз съм, Мели.

Макар и уплашена, Фан Имей чу тихия шепот. Първата ѝ несъзнателна реакция беше гняв, че Мери я е стреснала така, но тя се овладя.

— Браво, момиче — каза окуражително. — Сега иди тихичко на етажа на Мама Лиу и ме чакай там. Няма да се бавя.

Едва когато излезе на двора, тя се успокои. Бързо тръгна по пътеката към портата. Върбите шумоляха под лекия вятър. Погледна към павилиона на майор Лин, неин дом през последните две години. Прозорците бяха тъмни. Той не беше там. Пресече последния двор, мина по алеята с фенерите и украсения мост и най-последно видя къщичката на вратаря. Лампата на нощния пазач светеше слабо. Събирайки цялата си смелост, тя почука на прозореца.

— Лао Чен — извика колкото се можеше по-спокойно. — Лао Чен!

— Кой е? — чу се сънлив отговор. Грубовато лице с гъсти вежди надникна навън и се усмихна, когато я разпозна. — Какво правиш тук по това време на нощта?

— Нося съобщение от Мама Лиу — отвърна тя. — Чака посетители след полунощ. Тайни посетители.

— Пак ли среднощни посещения? — уморено въздъхна той. — Пак ли трябва да се крия, както последния път?

Тя не очакваше тези думи, но веднага съзря възможността.

— Точно така. Можеш да се прибереш сега. Аз ще остана тук, за да ги пусна.

— Какви са тези тайни срещи! — промърмори той. — Като гледам какво става напоследък, имам чувството, че сме ложа на някое тайно братство. Какво става тук? Чакай да помисля — само преди две, не преди три нощи, пак беше същото. Но тогава Мама Лиу слезе да ме

освободи. — Челото му се смръщи недоверчиво. — Защо е изпратила теб, а не дойде лично? Или пък не изпрати сина си?

— Не мога да ти кажа, лао Чен. И двамата са се затворили и обсъждат нещо с онзи бандит, Железния Ван. Не знам какво става, но тя ми каза да ти покажа това.

И тя извади от пояса си нефритеното колие, което беше взела от стаята на Мама Лиу, защото очакваше, че ще ѝ трябва някакъв знак, за да спечели доверието на пазача.

— Добре, познавам го. Значи, Железния Ван, а? Сигурно е нещо сериозно. Не си мисли, че искам да знам какво става. Ей сега ще си събера нещата. Кой знае какво ще каже жена ми, като я събудя за втори път тази седмица.

Когато той си тръгна, тя седна на сламеника му и зачака. Часовете течаха.

Премаляла, започна да се бои, че Ма На Си е сгрешил и майор Лин няма да дойде. Нямахше представа какво ще правят в такъв случай.

Хенри крачеше напред-назад из коридора, когато Еъртън излезе от стаята си.

— Два и половина е — каза той студено.

— Така ли? — със същия тон отвърна Хенри.

— Мисля, че твоят майор Лин няма да дойде — продължи докторът.

Хенри продължи да крачи.

— Какво ще правим? Какъв е планът ти? — настоя Еъртън.

— Ще почакаме до три — въздъхна Хенри.

— И после?

— Ще си тръгнем сами.

— Разбирам. Значи просто ще излезем оттук. С деца и жени, една от които е много зле, благодарение на теб. Ще минем през Железния Ван и хората му и после какво? Дори да излезем оттук, как ще се справим с пазачите на градските порти?

— Ще минем по задните улички до мисията на Милуорд. Тя трябва да е празна. Ще се скрием там и ще намерим начин да пратим съобщение до ямена. Може да изпратим Фан Имей. Съжалявам, докторе, това е най-добрият план, който мога да измисля.

— Брилянтно — каза Еъртън.

— Тук ли предпочиташ да останем?

— Знам, че не е възможно, пак благодарение на теб и сделката ти с мандарина. Или трябва да кажа, на моята сделка с мандарина? Всичко се обърка ужасно.

— И най-добрите планове... — промърмори Хенри.

— Да, понякога се объркват. Отвращаваш ме, Манърс, ти и циничният начин, по който манипулира живота ни.

— Напомням ти, че все още сме живи — каза тихо Хенри. — Не се предавай сега, докторе.

Еъртън рязко се обърна и влезе в стаята.

— Нели, скъпа, стягай багажа — обърна се той към съпругата си, достатъчно силно, за да го чуе Хенри. — Господин Манърс има план.

Хенри продължи да крачи.

Вече се канеше да си тръгне, когато чу тропане на вратата. Нервно отвори шпионката. На светлината на фенера видя коне и блестяща кожа. Сърцето ѝ заби по-спокойно.

Както очакваше, беше дошъл майор Лин с няколко от войниците си, но придружени и от един белокос старец. Тя веднага го позна. Всички момичета се бояха от него. Знаеха перверзните му вкусове и не се заблуждаваха от усмихнатите му очи и лицето, което сякаш бе на светец. Това бе сенешалът на мандарина, когото често беше виждала тук. Освен това, осъзна тя изтръпнала, беше и дългогодишен приятел на Мама Лиу. Веднага започна да обмисля какво да им каже. Нямаше как да скрие факта, че Мама Лиу е пленница, но можеше да им каже, че чужденците са я заподозрели и са постъпили глупаво от предпазливост. Осъзна, че ще бъде фатално, ако този човек открие какво точно е станало и особено, че Рен Рен е бил убит. Сенешал Джин можеше да откаже да изпълни заповедите на мандарина.

И двамата с майор Лин първоначално проявиха подозрение, когато видяха, че тя, а не Мама Лиу ги чака на портата. Разпитаха я подробно, но приеха историята ѝ. Всъщност сенешалът дори се забавляваше от унижението, на което беше подложена Мама Лиу.

— Вързана и със запушена уста? — той злобно се изсмя. — На леглото? С нетърпение чакам да видя това.

Тя поведе сенешала, майора и двамина от хората му по пътеката към тихите дворове. Всички, дори войниците, носеха платнени обувки, но дървените стълби скърцаха под краката им. Майор Лин бе извадил меча си, а войниците му — щиковите си. Ако някой от бандитите на Железния Ван имаше нещастieto да се изпречи на пътя им, щяха да го убият без много шум. Предпазливо се промъкнаха по осветения коридор на третия етаж, но нищо не се чуваше от стаите, освен шумно хъркане.

Фан Имей повдигна завесата, зад която бе скрито последното стълбище и те се понесоха нагоре.

Откриха чужденците, готови за тръгване. Събрани в коридора, Нели и Мери подкрепяха клюмналата Хелън Франсис, която изглеждаше полузаспала, докторът носеше чантата си и малко куфарче, а Хенри сваляше фенера от стената.

— Слава богу! — възкликна Еъртън, когато видя Фан Имей, следвана от сенешал Джин и един войник. Останалите бяха още на стълбите. — Все пак, те дойдоха. Спасени сме!

После майор Лин застана в светлината на фенера.

В този миг Хелън Франсис вдигна глава и го видя. Той се усмихваше с крива, хищна усмивка. Очите ѝ се разшириха от ужас, тялото ѝ неудържимо се разтрепери и тя тихо застана. Трескаво се опита да се изтръгне от ръцете на Нели и Мери, но краката не я държаха. Падна на колене и тялото ѝ се загърчи.

— Едуард, направи нещо — извика Нели. — Не мога да я удържа. Получи пристъп.

Еъртън бързо бръкна в чантата си за спринцовка. Джордж и Джени бяха застинали на местата си и гледаха удивено. С разкривено от гняв лице, Хенри се спусна към майора и се овладя едва в последния миг. С горящи от омраза очи и стиснати юмруци, той застана пред врага си, който спокойно го гледаше, все още усмихнат жестоко.

— Какъв интересен ефект имате върху чужденците, майор Лин — провлечено каза сенешалът. — Очаквах, че при тези обстоятелства ще се радват да ви видят, но изглежда точно обратното. Какво ли сте им направили, че така ви мразят?

Майор Лин беше забелязал Мери и я посочи.

— Коя е тази? — изляя той.

Доктор Еъртън тревожно го погледна, коленичил до Хелън Франсис. Тя хлипаше на пода, придържана от Нели. Трябваше да мине малко време, преди морфинът да ѝ подейства.

— Майоре, това момиче е наша приятелка — предпазливо каза той. — Отвлекли са я и сега е под мое покровителство. Възнамерявам да я вземем с нас.

— Това е невъзможно — рязко каза Лин. — Не е включена в заповедите ми.

Докторът се изправи в целия си ръст.

— Настоявам — каза той твърдо, но очите му гледаха отчаяно, а устните му трепереха.

Майор Лин не му обърна внимание. Обърна се и нареди нещо на един от войниците си.

— Никой от нас няма да тръгне без нея — пискливо каза Еъртън. — Настоявам тя да дойде с нас, майоре.

Лин отново се обърна към него.

— Не сте в положение да настоявате за каквото и да било — презрително каза той.

— Защо да се караме, майоре? — каза сенешалът. — Какво значение има един повече или по-малко. Губим ценно време. Но преди да тръгна, искам да поздравя Мама Лиу. С нетърпение го очаквам, откакто вашето момиче ми каза за неудобното положение, в което се намира.

Майор Лин вирна брадичка и рязко нареди на наложницата си.

— Хайде, заведи го при нея. Бързо.

Хенри и докторът си размениха тревожни погледи.

— Не бих ви препоръчал — опита се да ги спре Манърс. — Мама Лиу си почива и специално поръча да не я безпокоят.

Сенешал Джин се усмихна и мина край него.

— Моля ви, Ма На Си сяншен. Знам каква почивка сте осигурили на Мама Лиу. Не се тревожете. Няма да я обезпокоя. Това би провалило хубавата шега.

Те гледаха как той влезе след Фан Имей в стаята и се успокоиха, когато излезе миг по-късно оттам без затворничката.

— Дължа ви благодарности, Ма На Си. Не съм очаквал, че ще се забавлявам толкова по време на това отчаяно бягство. Как гневно ме изгледа! Като ранена тигрица ловците, които отнемат малките ѝ.

Впрочем, къде е тигърчето й? Нали не сте вързали някъде и Рен Рен? Колко жалко! Това би било идеално. Няма значение, доволен съм, че го няма. Несъмнено е отишъл да гори села и да коли селяни с приятелите си Боксьорите, какъвто му е навикът. У този младеж има много стаен гняв! О, колко смешна беше тя в яростта си! Побесня, когато оставих таелите, които й дължа, задето ви прие на масата. А тя дори не можеше да се пазари. Можеше да ме убие с поглед!

— Сенешале — отсече майор Лин, — ако искаме да стигнем до гарата, преди да съмне, трябва да тръгваме.

— Разбира се, разбира се — усмихна се Джин лао. — Но готови ли са чужденците. Тази млада жена май спи. Като че ли не им се тръгва.

Майор Лин даде някаква заповед и двама от войниците му вдигнаха Хелън Франсис. Нито Еъртън, нито съпругата му възразиха. В сегашното й състояние това бе начинът най-бързо да я изнесат. Нели подбра децата си и групата, уплашена и същевременно облекчена, че най-после напуска това ужасно скривалище, последва войниците по стълбите и през спящата сграда.

За момента късметът беше с тях и те не срещнаха никакви препятствия по пътя си.

Пред портата ги очакваше познатата каруца със сено, заобиколена от конете на войниците.

Поеха по тихите улици. На градските порти пазачите ги спряха, но този път се респектираха от присъствието на сенешал Джин, когото видяха да седи неудобно и необяснимо защо на един от конете на Лин.

Бегълците се гушеха под сеното, спомняйки си едно друго пътуване, което бяха предприели едва преди няколко дни. Оттогава ги бяха сполетели много нещастия и никой не знаеше какво ги очаква в бъдеще. Бяха избягали от града, но положението им беше несигурно. Освободили ги бяха от клетката в Двореца на небесната наслада, но градските околности криеха неочаквани прекеждия. Как биха могли да избягат, когато цялата страна се бунтуваше? Къде можеха да намерят защита, когато всички бяха настроени срещу омразните чужденци? Знаеха, че отиват към железопътния лагер. Майор Лин им го беше казал. Засега знаеха само това.

Конвоят бързаше в нощта.

Пристигаха на гарата, точно когато бледата зора се посипа над мъгливите поля.

Су Липин се стресна и се събуди. Огледа мрачно стаята. Имаше главоболие и се чувстваше замаяна. Изпитваше и непреодолима нужда да се облекчи. Видя Железния Ван по гръб на леглото и лениво се зачуди защо Фан Имей не е с него. „Крадлива кучка — помисли си тя. — Радвам се, че се отървах от нея!“ Примигна, защото остра болка прониза главата ѝ.

Нощното гърне в стаята беше пълно. Тя изтича по коридора до нужника. Главата я болеше ужасно и имаше чувството, че ще повърне.

Защо Фан Имей не беше в стаята? Нито едно момиче нямаше право да оставя клиента. Това беше основно правило на дома.

И какво беше правила при Мама Лиу толкова късно вечерта? Обикновено Фан Имей не излизаше от павилиона на майор Лин. Това беше странно.

Изведнъж тя си спомни какво ѝ беше казало новото момиче Феникс. Мама Лиу била болна и не искала да я безпокоят. Немислимо беше да повика Фан Имей, когато беше в такова състояние. Ако ѝ трябваше някой, със сигурност щеше да потърси Су Липин.

И това не беше единственото странно нещо. Фан Имей почти не се беше противопоставила, когато Железния Ван я беше накарал да легне с него. Наистина, той беше едра риба, затова тя бе настояла да бъде с него, но Фан Имей си имаше майор Лин, а и грубият бандит не беше неин тип. Имаше още нещо — преструвката с каната за вино. Да, беше много прелъстително — и тя знаеше подобни номера, — но защо Фан Имей трябваше да се прави на прелъстителка? Внезапно я обзе подозрение. Забравила за главоболието, тя изтича обратно в стаята и отиде при масата, където Фан Имей беше си наляла вино. Не след дълго намери кесийката и я помириса. Кучка! Нищо чудно, че се чувстваше толкова зле.

Без да си дава труд да се облече, тя хукна към края на коридора и натисна панела зад завесата. Изкачи бегом стълбите и силно почука на вратата на Мама Лиу. Отговор нямаше. Надникна, но вътре нямаше никой. Тръгна по коридора, отваряйки врата след врата, докато най-

накрая я намери. Ахна от страх, когато видя въжетата и запушената ѝ уста и трескаво започна да я развързва.

— *Та маде!* — изкрещя мама Лиу. — Защо се забави толкова? Не видя ли, че ме няма, тъпа кучко?

— Феникс ни каза, че не си добре — изхленчи Су Липин, докато развързваше краката ѝ. — Мама Лиу, трябва да ти кажа нещо за Фан Имей.

— Знам всичко за Фан Имей! — изкрещя старицата и се надигна от леглото. — Къде е Рен Рен?

— Никой не го е виждал — прошепна момичето, вече много уплашено. — Мислехме, че е с теб.

Очите на Мама Лиу се разшириха от тревога.

— *Дайфу!* — възкликна тя. — Защо се опитваше да ми попречи да мина по коридора?

— Не знам. — Су Липин трепереше от страх.

— Последвай ме — промърмори Мама Лиу и закуцука към вратата. Тръгна бързо по коридора и спря пред вратата на стаята, където мандаринът се бе срещнал с чужденката. Там я обхвана слабост.

— Отвори — задъхано каза тя. — Отвори вместо мен.

Су Липин вдигна резето. Мама Лиу надникна вътре.

— Вземи фенера от коридора — нареди тя.

Су Липин хукна да го донесе.

— Килимът — прошепна старицата. — Това не е килимът от тази стая. Навий го.

Когато видя кървавите петна, тя изстена. Падна на колене и пропълзя до леглото.

— Мама Лиу — изскимтя Су Липин, притиснала ръце към устата си, — какво е станало?

Мама Лиу обърна пребледнялото си лице към нея. Су Липин се уплаши, когато видя изражението ѝ.

— Излез — изсъска тя. — Слез долу. Намери Железния Ван и му кажи да дойде тук. А сега се махай!

Като хвърли уплашен поглед през рамо, Су Липин изтича обратно по коридора. Когато слизаше по стълбите, чу зад себе си писъци — пронизителен вой, нечовешки звук, който отекна по коридорите и проникна във всяко кътче на сградата.

Някога оживеният лагер беше изоставен. Повечето работници се бяха върнали по домовете си, а останалите се бяха присъединили към Боксьорите. Войниците на майор Лин охраняваха периметъра с готови за стрелба карабини. Бдителните им очи очакваха завръщането му.

Малкият конвой мина покрай празните палатки и складовете и стигна до локомотива. Там ги посрещна мандаринът, застанал на вратата на един от първокласните вагони. Въпреки всичките си усилия, Боксьорите не бяха успели да унищожат влака, макар че металът на локомотива беше очукан и олющен. По колелата имаше ръжда и в нито един от вагоните не беше останало здраво стъкло. Малка група войници пренасяше наръчи дърва и чували с въглища в тендера.

Мандаринът иронично наблюдаваше как европейците един по един се измъкват изпод сеното. Усмихна се на размъкнатия им вид, на сламките, които бяха полепнали по косата и дрехите им. Но очите му загрижено се присвиха, когато видя Хенри и доктора да вдигат отпуснатото тяло на Хелън Франсис от каруцата и той извика:

— *Дайфу*, какво й е? Болна ли е?

В очите на Еъртън проблесна омраза.

— Много добре знаеш какво й е, развратнико — изсъска той.

Мандаринът погледна въпросително към Хенри.

— Беше изнасилена и пребита, *да рен...* — Очите му се отправиха към майор Лин, който още седеше на коня си и се усмихваше студено. Със същото каменно изражение Хенри добави. — От Рен Рен и един негов приятел.

Лицето на мандарина помръкна.

— Вярно ли е това, майоре?

— Не знам да е имало изнасилване, *да рен* — хладно отвърна той.

— Майорът е прав, когато казва, че не знае. Вече си беше тръгнал, когато го направиха — каза Хенри, внимателно подбирайки думите си. — Но може би ще му бъде интересно да узнае, че те са мъртви. Да, убихме ги, скоро след като си тръгнахте, майоре. Радвам се, че вече го знаете, защото така ще разберете, че аз не съм мъж, който ще позволи на който и да е негодник, извършил подобно подло и жалко

престъпление спрямо жена под моята защита, да живее и че си откъщавам, дори ако се наложи да чакам дълго.

Мандаринът сбърчи вежди, когато долови скритото предизвикателство и видя с каква омраза се изгледаха двамата мъже.

— Но нали каза, че извършителите на това престъпление вече са били убити, Ма На Си? — попита той. — Искам да ми разкажеш за това и как сте успели да скриете действията си от останалите обитатели на дома. Трябва да сте проявили голяма изобретателност, щом не са ви разкрили. Да си призная, малко съм озадачен защо се обръщаш към майор Лин с такава злоба. Обвиняваш го в небрежност, задето не е предотвратил това престъпление ли?

— Никога не бих обвинил майор Лин в небрежност — каза Хенри със студена усмивка. — Не познавам човек, който да действа по-обмислено от него.

Мандаринът поклати глава.

— Ужасно е, че подобно нещо се е случило. Казваш, че жената е под твое покровителство, Ма На Си, но тя беше под моя защита. Ако обвиняваш някого в небрежност, това трябва да съм аз. Докторът, изглежда, е сигурен кой е виновен. Не знам какво обезщетение мога да ви предложа сега, но в момента ми се струва по-важно да се качите на влака. Погрижих се да преустроят вагоните така, че да пътувате удобно. Има легла и места за сядане. Моля, чувствайте се като у дома си. Когато се настаните, бих искал да разговарям с теб, Ма На Си. Както знаеш, имаме да обсъждаме подробности. Надявам се, че докторът по някое време също ще ме посети — стига, разбира се, да преодолее антипатията си към мен.

Той се намери да влезе в купето, но преди това добави:

— Влакът ще бъде готов за тръгване след малко. Локомотивът трябва да бъде напълнен с вода или загреян. Не разбирам от тези неща. Да се надяваме, че ще успеем да тръгнем без повече проблеми. Ти си единственият човек, който разбира от влакове тук, Ма На Си. За нещастие, всички останали загинаха при последните безредици. Надявам се, че ще можеш да дадеш инструкции на войниците, които съм определил да карат влака, когато сме готови да тръгнем.

Думите на мандарина се оказаха верни. Въпреки счупените прозорци, купетата бяха разкошно обзаведени. Оригиналните седалки бяха демонтирани и заместени с удобни фотьойли и канапета, взети от

палатката на хер Фишер, а в двата края на вагона имаше две китайски легла с балдахини. Подът беше застлан със сини тиендзински килими, а на ниска махагонова масичка ги чакаха чайник и захаросани плодове.

Децата тичаха из просторния вагон, радостни, че са на свобода. Еъртън и Нели настаниха Хелън Франсис на едно от леглата. Фан Имей и Мери се заеха с чая. Хенри се почувства изолиран.

— Отивам при мандарина — каза той неуверено.

— Да, иди при приятеля си — отсече Еъртън. — Ти ще си пожелан гост, отколкото аз.

— Едуард — чу Хенри да казва Нели на излизане, — защо не бъдеш малко по-любезен с него? Не мислиш ли, че той също страда?

Мрачно усмихнат, Манърс прескочи във вагона на мандарина и почука на вратата на купето му. Вътре обстановката беше още по-разкошна. Имаше шкафчета от черно дърво, масички и столчета, по стените висяха свитъци. Мандаринът и сенешал Джин седяха на столове с високи облегалки до голяма маса и държаха порцеланови чаши. В другия край на купето Хенри видя три жени, полегнали на голямо легло с балдахин, да играят карти. Предположи, че това са жените на мандарина.

Домакинът стана, за да го поздрави.

— Добре дошъл, приятелю. Радвам се, че най-после всички сте тук. Мога само да повтора колко съжالياвам за нещастията с твоята приятелка. Повярвай ми, никога не съм имал намерение да ѝ причиня зло. Тепърва ще ми разкажеш как си наказал престъпниците, но се радвам, че си го направил и си поел правосъдието в свои ръце. А с убийството на Рен Рен си отървал света от един от най-презрените му обитатели. Но сега седни, пийни чай. Имаме да обсъдим други важни неща. Първо, искам да ти покажа, че съм донесъл нужното, за да изпълня своята част от сделката.

До стената стояха две големи лакирани кутии. Мандаринът развърза жълтите панделки, с които бяха закрепени капациите.

— Прегледай и двете — подкани той Хенри. — В тях ще намериш заплащането, което иска японският полковник.

Манърс отвори по-близката кутия. Отвътре проблеснаха златни слитъци. Той бавно кимна и прокара ръка по гладкия метал. В другата кутия имаше сребро: кюлчета и мексикански долари. Той загреба от монетите и се заслуша в мелодичния им звън.

Зад себе си чу съскане. Обърна се и видя Джин лао да наднича през рамото му. Върху бледото лице очите му святкаха от учудване и алчност.

— Дори сенешалът ми не е виждал подобно съкровище — каза мандаринът. — Ако искаш, претегли ги, но те уверявам, че са точно колкото трябва. Това е по-голяма част от състоянието ми, което съм трупал с години. Можеш да го дадеш на своето правителство, на японския полковник или да го задържиш. Това не ме интересува, стига да ми кажеш къде са скрити пушките.

— Благодаря — каза Хенри и затвори кутиите. — Няма нужда да ги проверявам. Вярвам на думата ви.

— Поласкан съм от доверието ти — каза мандаринът. — А сега ти трябва да ни кажеш накъде ще пътуваме, за да вземем оръжието.

— Преди това бих искал да ми кажете какво възнамерявате да правите с нас, след като изпълня своята част от сделката.

— Ще бъдете свободни, Ма На Си — каза мандаринът. — Какво друго?

— Проблемът е как и къде ще отидем. Чух, че легациите в Пекин са обсадени и цяла армия, тръгнала от Тиендзин под ръководството на адмирал Сиймор, е била унищожена. Сега и този град е обсаден. Доколкото знам и Пекин, и Тиендзин вече са във властта на Боксърите. Това не ни оставя много възможности.

— Прав си, Ма На Си — Тиендзин е под обсада, както и легациите. Но те още се държат. Вярно е и че армията на адмирала от моряци и доброволци беше разбита, но не и унищожена и, доколкото знам, държи позиция на тридесет километра северно от града. Не им позволяват да се оттеглят в Тиендзин, но и нашите армии не са достатъчно силни, за да ги победят. Междувременно нова, много по-силна чуждестранна армия е акостира в Таку и е заела крепостите ни там.

— Наистина ли? — подсвирна Хенри.

— Да, Ма На Си, това е истина. Успешното нападение откъм морето е станало преди две-три седмици. Очаква се, че тази армия ще тръгне нагоре по река Пейхо, за да освободи първо Тиендзин, а покъсно и хората на адмирала. Дори вече може да са го направили. Новините ми са по-стари от седмица. Несъмнено, когато съберат достатъчно хора, те ще се отправят към Пекин.

— Това са добри новини за мен, но лоши за вас.

— Напротив, Ма На Си, смятам, че новините са отлични. Повярвай ми, казвам го като патриот. Вашата армия ще унищожи Боксърите и ще свали грохналата династия. В резултат ще се появи един нов, по-добър Китай.

— И с помощта на оръжието вие ще получите голяма власт над североизточните провинции.

— Думите ти са цинични, Ма На Си, но си прав. Така ще мога да служа по-добре на интересите на моята страна.

— Но какво ще правим ние? Къде ще отидем, когато ви дам оръжието?

— Аз, сенешалът, майор Лин и повечето от хората му ще слезем от влака. Ще можем да се придвижваме, защото конете ни са натоварени в товарните вагони. Освен това ще сме добре въоръжени с твоето оръжие. Ще ви заема малък отряд войници и ще ви позволя да отидете с влака колкото можете по-близо до Тиендзин. Войниците ще ви помогнат да стигнете до вашата армия. После ще се върнат при мен с влака. Нима това не е разумен план?

— Това е план, изпълнен с опасности.

— Да, и несигурност, но за съжаление живеем в опасни времена. Веднъж докторът ми каза една от вашите поговорки. „Който не рискува...

— ... не печели.“ Добре, дарен, доволен съм от този план.

— Значи ще ми кажеш къде е оръжието?

Хенри се усмихна.

— Скрито е на ден и половина път от тук, в равнината от другата страна на Черните хълмове. Линията се разклонява на север към Мукден и на юг към Тиендзин. Оръжието е в пещерата, която се намира в едно дефиле на около половин ден езда западно от разклонението. Полковник Таро и аз добре познаваме мястото от ловните си експедиции. Няма да ми е трудно да ви заведа дотам.

— Ти ли ще ни водиш дотам, Ма На Си? Мислех, че ми вярваш достатъчно, за да ни кажеш точното място.

— Трудно е да се опише с думи, *да рен* — усмихна се в отговор Хенри. — Може да се изгубите, ако ги търсите сами.

Мандаринът се разсмя и се канеше да отговори, когато навън се чува изстрели. Жените на леглото изпищяха, сенешалът се вкопчи в

облегалките на стола, а мандаринът и Хенри изтичаха до прозореца.

Видяха няколко от войниците, които майор Лин беше оставил на пост, да препускат надолу по хълма, стреляйки в движение. На фона на дърветата над тях се развяваха жълти и червени знамена и стотици Боксьори излизаха от гората. Предвождаше ги едър мъж с брада на кон, който размахваше огромна брадва.

Хенри се подпря на перваза и погледна наляво и надясно покрай влака. Отдясно видя войниците да изскачат от купетата, готови да отвърнат на нападението. Отляво качваха последните коне в товарния вагон. Зад тях беше локомотивът. Дървата и въглищата вече бяха натоварени, но той видя, че още помпат вода от кулата.

Мандаринът забеляза тревожното му изражение.

— Да разбирам ли, че влакът не е готов за тръгване? — попита той спокойно. — Това ще бъде изпитание за майор Лин. Да видим какъв резултат ще дадат усилията му през последната година да обучи хората си на съвременния начин на воюване.

— По-добре да отида при локомотива и да видя дали не мога да ускоря нещата — каза Хенри.

— Желая ти късмет — отвърна мандаринът. — Не е нужно да ти напомням, че животът на всички ни зависи от твоя успех.

Самият той остана хладнокръвно до прозореца, наблюдавайки майор Лин, който подреждаше малката си армия в стрелкова формация, готова да покоси Боксьорите, които се канеха да ги обградят.

ГЛАВА 19

„Убийства. Толкова много убийства. Сам съм. Господарят Чжан можеше да ми каже защо се случи така, но той е мъртъв.“

Хенри скочи на дървения перон и затича. Когато минаваше покрай вагона на доктора, чу името си. Нели беше на прозореца.

— Господин Манърс!

— Госпожо Еъртън, трябва да отида при локомотива. — Той спря нетърпеливо. — Нападат ни. Залегнете.

— Става дума за Хелън Франсис — каза Нели. — Събуди се и пита за вас.

По лицето му пробягаха противоречиви чувства — тревога, страх, надежда.

— Тя... Тя...?

— Дали е добре? Разбира се, че не е, господин Манърс, но изглежда, е дошла на себе си. Или поне донякъде. Просто иска да ви види. Достатъчно добре е за това.

Хенри се поколеба само за миг. Двама войници, носещи сандък с амуниции, го блъснаха на минаване.

— Аз... не мога, госпожо Еъртън. Не сега. Трябва да подкарам локомотива. Предайте й... цялата ми любов — промърмори той и отново затича. — И залегнете! — извика през рамо.

— Цялата ми любов — повтори Нели тихо, докато се прибираше в купето. — Като че ли знаеш какво е това.

Когато минаваше покрай двата товарни вагона, той чу цвиленето на уплашените коне и трополенето на копитата вътре. Войниците, които трябваше да ги натоварят, тичаха при останалите хора на майор Лин. Самотна фигура проверяваше добре ли са залостени вратите. Хенри разпозна рошавата овча кожа и мръсната шапка, още преди познатото възлесто лице да се обърне към него. С радост видя присвитите очи и беззъбата усмивка на своя стар мафу.

— Лао Чжао! — извика той и го прегърна. — Мислех, че си се присъединил към Боксьорите.

Лао Чжао се засмя.

— Към тези вагабонти, сяншен? Да не мислите, че ще ми плащат добре! Пък и те ми откраднаха мулетата.

— Ела с мен — каза Хенри. — Ще те науча как да караш влак.

Те изтичаха заедно покрай тендера. Хенри бързо се качи по железната стълба до локомотива.

Прецени ситуацията с един поглед. Беше отчаяна.

Двама войници стояха върху купчина въглища и се опитваха да вкарат маркуча от водната кула в дупката в задната част на тендера. Не можеха да наместят добре платнената фуния и навсякъде се лееше вода. Въпреки униформите си, те бяха още момчета, смееха се и се пръскаха. И то, когато Боксьорите се спускаха по хълма! Поне стъклената скала в предната част на локомотива показваше, че резервоарът е над половината пълен. По-загрижен беше за парния котел. Един объркан ефрейтор тревожно се взираше в отворената пещ, от която стърчаха дърва. Имаше пламъци и тънка струйка дим се извиваше над тях, но така локомотивът никога нямаше да тръгне. С това темпо щяха да са нужни часове, за да се загрее достатъчно пещта.

Ако имаше време, щеше да коментира ехидно приоритетите на китайците. Вагонът на мандарина беше обзаведен с много грижи и внимание, за да пътува той в разкош. Щеше да е добре, ако бяха положили такива усилия и за парата, щом искаха да се измъкнат оттук живи. Погледна отчаяно към манометъра. Стрелката не беше помръднала от нулата.

Нямаше смисъл да излива гнева си. Войниците бяха го видели и го гледаха с надежда, очаквайки заповедите му.

Той се наведе навън, за да види какво става на перона. Безброй Боксьори се стичаха от гората надолу по хълма. Щяха да стигнат до линията след минути. Той огледа как е разположил войските си Лин с опитно око.

Поне южната част на гарата, тилът им, беше сравнително добре защитен. Висока тухлена стена обграждаше колелото за маневри в края на линията, което бе с диаметър около двеста метра. Там имаше три бараки и голяма купчина въглища, както и висока водна кула, която заемаше западния край на перона. Тухлената стена осигуряваше добра

защита, а железните врати от двете ѝ страни бяха здраво залостени и вързани с вериги. За да тръгне влакът, западната трябваше да бъде отворена, но за това можеше да мисли по-късно. Засега беше доволен, че първата атака няма да дойде от тази страна. Майор Лин беше направил същата сметка и бе оставил само няколко души от тази страна.

Опасността идваше от север. Между палатките и хълма нямаше стена, а именно там се трупаха Боксърите. Единствените препятствия между тях и гарата бяха три сиви тухлени сгради, в които се намираше канцеларията на хер Фишер и складовете му. За да стигнат до перона и до влака, Боксърите трябваше да преминат между тях. Лин беше разположил стрелците си срещу пролуките между сградите. Бяха в две редици — едната права, другата коленичила. Стена от огън щеше да посрещне всички Боксори, които се опитаха да минат оттам. Хенри видя, че други от хората на майора се качват на покривите на сградите, за да си осигури и допълнителен огън, щом започне нападението. За миг се обърка, когато забеляза малка група войници, които опъваха жици от сградите до перона, под ръководството на сержант. Предполати, че жиците са свързани с динамитни заряди вътре. Майор Лин вече подготвяше отстъплението си.

Разбира се, по численост противниците бяха несравними, но той остана доволен. Лин беше разположил хората си така, както при тези обстоятелства би го направил и самият той.

— Може и да издържат — промърмори той. — Всичко зависи от това дали ще удържат на първата атака.

— Какво казваш, сяншен? — Лао Чжао го гледаше неразбиращо.

— Нищо — отвърна Хенри. — Засега сме добре, но имаме работа.

Първо изпрати ефрейтора да занесе съобщение на майор Лин.

— Предай му, че трябва да задържи Боксърите два часа. Разбра ли? Два часа!

Ефрейторът отдаде чест и скочи от влака, бързайки да се отдалечи.

— Два часа ли, сяншен? — попита лао Чжао. — Толкова бавно ли тръгва това чудовище? Че това е повече, отколкото ѝ трябва на старата ми кобила да се раздвижи сутрин.

— Два часа, ако имаме късмет — мрачно каза Хенри. — Може би повече. Локомотивът стои тук студен и без поддръжка поне от шест седмици. Предстои ни да съживим труп, приятелю. Да се надяваме, че и ние няма да свършим като него. Ела, трябва да направим нещо с пещта.

Въпреки нарежданията на майка си — тя беше в другия край на вагона и говореше с Хелън Франсис, — децата гледаха през прозореца и точно те видяха първата атака.

Майор Лин стоеше между отрядите си с пистолет в едната ръка и сабя в другата. Двете редици войници се прицелиха в празното пространство между сградите и зачакаха неподвижно. Слънцето се бе издигнало високо в безоблачното небе и диаманти отразена светлина проблясваха върху щиковете им. Кожата на войнишките колани блестеше. Лек бриз вдигна малка пясъчна вихрушка по откритата земя и няколко свраки кацнаха на покрива на една от сградите, без да обръщат внимание на войниците, залегнали върху плочите. Два ястреба кръжаха високо над главите им.

— Шаааааа! — Хиляди гърла изреваха и се извисиха в кресчендо, после внезапно замлъкнаха. Още не се виждаше никой.

Самотен глас изкрещя познатия лозунг:

— Избийте чужденците и спасете Цин!

Последва го нов рев.

— Шааа! Убийте ги!

И отново настъпи тишина.

Целият свят замръзна в очакване. Майор Лин обърна студеното си лице, за да провери дали войниците му са готови. Джени чу жужене и отскочи, когато един стършел влезе във вагона. Видя тялото му на жълти и черни райета, размаха на крилете му. Махна с ръка, за да го отпъди и когато погледна отново навън, за миг ѝ се стори, че стотици такива стършели летят между сградите. Отряд Боксьори с оранжеви и сини знаци по туниките и жълти ленти, се беше появил изведнъж и бързо се придвижваше напред. Това не бяха стършели. Техните жила бяха мечовете, копията и брадвите. Бяха млади мъже, които нападаха врага с уста, отворена в беззвучен вик. От очите им лъхаше омраза и дива възбуда. Слънцето блестеше по оръжията и голите им ръце,

вдигнати за убийство. Под увитите им в парцали крака се вдигна прах, докато тичаха напред.

Майор Лин замахна с меча си и след оглушителен гръм двете редици войници изчезнаха в облак от искри и дим. Стреляха отново и отново, докато пълнителите им свършиха. Докато презареждаха, димът започна да се вдига и децата отново видяха пролуките между сградите. Бяха застлани с мъртви и умиращи, а по пясъка имаше локви кръв.

— Джордж! Джени! Дръпнете се от прозореца! — чуха острия вик на майка си и след миг силните ѝ ръце ги обгърнаха и тя наведе главите им към килима.

Отвън отново се чу „Шаааа!“ и последва нов залп. Джени изхленчи, но Джордж надникна през ръцете на майка си с широко отворени очи. Хелън Франсис се полюляваше на леглото в другата част на вагона, притиснала с ръце ушите си. Фан Имей и Мери бяха коленичили на пода, сгушени в прегръдките си. Баща му стоеше до масата в средата. Беше я разчистил от купите с плодове и ядки, от чайника и чашите, от вазите с цветя и внимателно подреждаше скалпелите си.

Чуха се още викове, последвани от нова стрелба. Атаките продължаваха. Сгушените на пода хора брояха минутите между залповете. Всяка нова стрелба беше облекчение, защото означаваше, че войниците още се държат и колкото повече се удължаваха интервалите, толкова повече растеше страхът им. След като подреди инструментите, шините и бинтовете си, докторът предпазливо се приближи до прозореца.

— Едуард, бъди внимателен! — извика Нели. След малко добави: — Виждаш ли какво става?

Думите му бяха заглушени от стрелба.

— Още са във формация — каза Еъртън в последвалата тишина, — но трупове стигат чак до тях. Истинско клане — каза той, поклащайки глава. — Господи, пак настъпват!

Последва нов оглушителен залп, но след него не настъпи познатата тишина. Чуха се викове, заповеди и нов звук — злокобното дрънчене на стомана. Доктор Еъртън бе стиснал перваза с напрегнат поглед. Във възбудата си говореше несвързано.

— Господи, пробиха... Да, да, удрай с щиковете! Хайде, хайде!... О, боже, о, боже!... Точно така! Удари го! О, не!... Да, да. Държат се.

Държат се. Слава богу. Слава богу, онези дяволи бягат. Те са...

Думите му отново бяха заглушени от стрелба — залп, последван от единични изстрели. Жените го гледаха с тревога и страх. Той избърса челото си с ръка.

— За малко да пробият! — каза задъхано. — Колко са дисциплинирани тези войници! Отблъснаха ги с щиковете, Нели. Господи, помислих, че...

— Шаааа! — прозвуча нов вик.

Пушките стреляха отново. И пак. И пак.

За известно време това беше последната фронтална атака. Те чакаха със затаен дъх. След пет минути чуха как майор Лин дава заповеди. Малко след това на вратата се почука. Един сержант почтително стоеше отвън заедно с трима мъже. Всички имаха рани по главата и раменете. Друг лежеше на носилка и се гърчеше от болка, промушен с меч в корема. Внесоха го във вагона и го сложиха на масата. Докторът започна работа, подпомаган от Нели, която му подаваше инструментите и мехлемите. Той с изненада видя, че и Хелън Франсис стои пред него. Посягаше към един бинт и шише с дезинфектант.

— Какво правиш, момиче? — попита тя тихо. — Трябва да си почиваш.

— Докторе, забравяте, че сте ме обучили — отвърна тя с едва потрепващ глас. — Ранените са много.

— Благодаря ти. Благодаря ти, скъпа — промърмори той и се върна към раната в корема.

Всички се стреснаха за миг, когато прозвучаха барабаните. Беше същият монотонен и заплашителен звук, с който бяха привикнали през седмиците, когато бяха затворени в мисията. Децата, които седяха на пода с Фан Имей и Мери, се уплашиха малко, когато познатият кошмар се завърна, но Хелън Франсис и родителите им само си размениха тревожни погледи.

Звукът на барабаните приглуши стрелбата, която беше започнала навън. Боксьорите се бяха отказали от самоубийствените атаки и бяха изпратили стрелци по стените, които ограждаха гарата. Започна престрелка, в която предимството беше на страната на по-добре обучените бойци на майор Лин, но във вагона на доктора постоянно носеха ранени. Ръката на един войник беше пронизана от стрела.

Джордж и Джени с интерес гледаха перата и острието, които стърчаха навън, докато мъжът търпеливо седеше на столче и чакаше реда си.

— Какво прави господин Манърс? — прошепна Нели на доктора, след като зашиха слепоочието на пациента и го изпратиха до вратата на вагона. — Отиде в локомотива преди повече от час. Ще тръгнем ли днес или не?

— Един бог знае — каза докторът. — Според мен, досега оцеляхме, въпреки този човек и неговите машинации.

— Тихо, Едуард, Хелън Франсис ще те чуе — предупреди го Нели. — Но защо не подкарва влака?

В този миг Хенри лежеше по гръб под колелата с парцал и гаечен ключ и затягаше болтовете на един от съединителните бутални прътове. Беше успял да измъкне кирката, заклещена между колелото и нея, в несръчен опит да се повреди локомотивът. Лостът беше изкривен и му беше нужно известно време, за да го изправи. Беше накарал двама войници да удрят с тежки чукове по изкривения метал върху импровизирана наковалня. Сега го монтираше отново. Двамата войници се бяха върнали по местата си. Поправката не беше идеална, но щеше да свърши работа. Лао Чжао се беше облегал на колелото, пушеше лула и го наблюдаваше с любопитство. Хенри познаваше отдавна този израз и знаеше, че приятелят му иска да сподели нещо, но не го притискаше. И без това си имаше работа.

Не беше се спрял, откакто започна битката. Беше видял как хората на Лин умело отблъснаха първата атака, а след това бе насочил цялото си внимание към локомотива. Много скоро беше разбрал, че войниците, избрани да го карат, бяха безполезни, но поне бяха напълнили котела с достатъчно вода, за да покрие пещта. Жалкият огън, запален от тях, нямаше да задвижи локомотива, но поне нямаше да спуга и тръбите с вода около него. Иначе с тях беше свършено. Той търпеливо бе наредил на войниците да извадят пъновете и да нацепят подпалки. Лично беше подредил въглищата и с помощта на потопен в парафин парцал и малко пироксилин бе запалил наново огъня, добавяйки подпалки, докато пламъкът се разгори. След това предпазливо беше добавял въглища, за да постигне необходимата температура. Щеше да мине поне половин час, преди да имат

достатъчно пара, за да се получи налягане, което може да задейства духалото. То щеше да засили горенето, но щеше да мине още час или повече, преди локомотивът да може да тръгне.

Междувременно имаше достатъчно работа. Беше казал на войниците от тендера да престанат да се мъчат с маркуча. И без това изливаха повече вода върху въглищата, отколкото в дупката. Скалата сочеше, че резервоарът е три четвърти пълен — достатъчно, за да потеглят. След като влакът не се беше движил шест седмици и беше атакуван от тълпата с камъни и бог знае какво още, той реши, че е разумно да го провери внимателно, особено колелата на локомотива и вагоните. Беше наредил на двамата войници и лао Чжао да се върнат на перона, беше им обяснил какво да гледат и как да смажат колелата и полуосите. Трябваше да проверят и болтовете на буферите между вагоните. Той беше огледал предната част на локомотива и тогава откри опита за саботаж. Монтирането на буталния прът беше трудно и от време на време Хенри се качваше да провери пещта и налягането. Беше включил духалото и когато събра достатъчно пара, провери инжектора. Сега котелът се затопляше и той беше доволен — или поне почти, — че поправеният бутален прът ще си свърши работата.

Затегна последния болт, изправи се и избърса маслото от ръцете си с парцала.

— Хайде, лао Чжан. Кажете каквото имаш.

Приятелят му плю и дръпна два пъти от лулата си, преди да отговори.

— Сяншен, има ли злато в този влак? — попита той небрежно.

Хенри замръзна от изненада.

— Може и да има — предпазливо каза той.

— Защо?

Лао Чжао се престори, че разпалва лулата си.

— Предполагам, че златото е на мандарина? — въпросително каза той, взирайки се в лицето на приятеля си с умните си очи.

— Е, и?

— Възможно ли е и други да се интересуват от това злато?

Хенри го гледаше мрачно.

— Какво се опитваш да ми кажеш, лао Чжао?

— Знам, че не е възпитано да подслушваш чужди разговори — каза китаецът, — но ти току-що ми нареди да пропъльзя под корема на

това желязно чудовище и да нахраня с масло многобройните му уста. Бях под вагона на мандарина, точно до стъпалата, когато видях майор Лин да слиза на перона.

— Сигурно е ходил да докладва на мандарина как върви битката. Е, и?

— Не беше сам, сяншен. След него слезе един старец и двамата разговаряха на перона над мен, макар че не ме видяха. Мисля, че възрастният мъж също е някакъв чиновник.

— Джин лао — каза Хенри.

— Да, сяншен, мисля, че сте прав. Беше сенешал Джин. Ето какво му каза майор Лин. Говореха тихо, но ушите ми са още остри и ги чувах много добре. Майорът каза: „Значи той наистина възнамерява да даде златото на варварина?“ А старецът отвърна: „Да, срещу оръжието.“ Майорът възрази: „Но ние имаме нужда и от оръжието, и от златото.“ Старецът каза: „Ти имаш нужда от оръжието, а аз ще съм доволен да взема златото.“ Майорът се ядоса: „*Да рен* е глупак! Вече не ни е полезен.“ Старецът отвърна: „Времената са опасни и е забележително колко лесно стават злополуки по време на пътуване.“ Майорът попита: „Смяташ, че трябва да действваме още във влака?“ Старецът му каза: „Войниците са верни само на теб.“ След това започна стрелба и не чух последните им думи. Но майорът бързо изтича при хората си, а старецът се качи във вагона. Мисля, че беше малко уплашен, Ма На Си сяншен. Но не е ли това интересен разговор?

— Изключително интересен — каза Хенри разсеяно, бършейки челото си с парцала.

Лао Чжао отново се облегна и се засмя.

— Лицето ви е цялото в масло, Ма На Си сяншен!

Хенри се усмихна и зъбите му проблеснаха.

— Длъжник съм ти, лао Чжао и ще ти се отблагодаря. Ела, трябва да стъкнем огъня.

— Да, ненаситен звяр е това — каза лао Чжао и го последва.

Трябваше да се отдръпнат, за да направят път на група войници, които тичаха по перона към западния периметър, където Боксърите се опитваха да се прехвърлят през стената.

Хенри погледна към манометъра. Стрелката показваше едва 5,5 атмосфери. Дори с духалото щеше да им трябва още между

четиридесет и пет минути до час, за да достигнат минимума от 8 атмосфери, когато можеше да се опита да подкара влака. А Боксьорите всеки момент щяха да проникнат в периметъра. Той надникна от кабината и погледна към западната стена близо до портата, където един от отрядите на Лин се биеше с Боксьорите, прехвърлили се през стената. Войниците бяха изстреляли залп и довършваха с байонети оцелелите. Стрелците прочистваха стените. Справяха се добре, но той знаеше, че Лин няма достатъчно хора, за да опази всички места, през които можеха да проникнат Боксьорите. Бръкна в джоба си за револвера, в който бяха останали само четири патрона, след като Фан Имей бе застреляла Рен Рен и Маймуната.

— Лао Чжао — каза той, — ела да те науча какво прави железничарят, когато не му остава нищо друго, освен да чака. — Той посочи към чайника върху пещта и две емайлирани чаши. — Прави си чаша чай.

Мандаринът седеше на масата с четчица в ръка и оглеждаше двата йероглифа, които бе написал върху хартията. Буквално те означаваша „отричане на съществуването“ — *ву вей*, но според таоистката аксиома, в тях беше скрит по-дълбок смисъл: че истинската мъдрост може да бъде достигната само при липсата на съзнателна мисъл, че можеш да постъпиш правилно, само ако се оставиш на събитията, че незначителните случки от човешкия живот са част от по-голям план, от хармония и модел, в които всичко има своята роля и който човек може да разбере, само ако не се опитва да го обясни; или накратко — че всичко се постига само чрез неправене. Той се усмихна, заслушан в изстрелите навън, във виковете и писъците, в тропота на войниците, които тичаха от една на друга позиция, докато битката приближаваше критичната си точка. През прозореца видя майор Лин да размахва меч си и да крещи заповеди. Представи си как Ма На Си дърпа лостове и разпалва огъня в предната част на влака — около него кипеше трескава дейност, а той стоеше и се възхищаваше на вазата с цветя и двата йероглифа, които му говореха от страницата. Бездействие сред действието. Йероглифите подхождаха на ситуацията.

Обърна се и погледна с презрение сенешал Джин и съпругите си. Уплашените им лица надничаха между канапето и масата, където се

бяха барикадирали. Част от стрелците на Боксьорите явно се бяха приближили достатъчно към влака и от време на време се чуваше как куршумите им се забиват в дървените стени на вагона. Веднъж стрела влезе през прозореца, улучи купата с плодове на масата и я събори на земята.

— Сенешале — каза той, — колко благородно от твоя страна да пазиш жените ми така усърдно изпод масата.

— *Да рен* се подиграва на стареца за страха му — дрезгаво измърмори Джин лао.

— В никакъв случай — каза мандаринът. — Присъствах на проява на твоята смелост по-рано, когато излезе от вагона, за да придружиш майор Лин. Сигурно е трябвало да му кажеш нещо много неотложно, за да рискуваш така живота си.

— Аз... исках да се осведомя по-добре за ситуацията, *да рен*.

— Ти присъстваше, когато той ми докладва.

— Да, *да рен*. — Джин лао предпазливо се протегна към чашата студен чай, за да разкваси гърлото си. — Но имаше една-две подробности, които не разбрах добре.

— Така ли? Не знаех, че се интересуваш от военна стратегия.

Внезапно разговорът омръзна на мандарина. Той приближи до прозореца и надникна навън. Стрелбата беше достигнала поредния си връх, защото шумът от новите залпове се сливаше с ехото от старите. След миг той отново се обърна към сенешала:

— След като вече се интересуваш от сражения, може би ще ти е интересно да знаеш какво става сега. Изглежда, че нашите приятели Боксьорите са решили да избият войниците по покривите. Ако успеят, майор Лин няма да може да задържи дълго позицията си на открито. Може би ще имаш късмета да видиш битката съвсем отблизо. Но се боя, че ако това се случи, ние ще сме в много неизгодно положение и влакът навярно ще бъде превзет, така че военното ти обучение няма да продължи дълго. Освен, разбира се, ако Ма На Си не е намерил начин най-после да подкара влака. Интересна ситуация, нали?

Последните му думи бяха заглушени от писъците на жените. Той отново се върна до прозореца. Чудеше се дали е време да облече старата си броня и да вземе тежкия меч. Нямахше намерение да се остави да го пленят и да се подложи на унижението да бъде разпитван от Железния Ван. Погледна към фигурите на покривите — мъже с

ленти на главите, които размахваха мечове и копия и спретнати войници в униформи, които се опитваха да ги отблъснат с щиковете си. Все едно старият свят се бореше с новия. Имперски Китай бе въстанал срещу новите технологии на Запада, суеверието срещу прогреса, а той отдавна бе избрал прогреса. Докато гледаше през прозореца, изпита чувството, че нищо не се е променило. Отново китайци се биеха с китайци, както беше правил и той в младостта си. Униформите и костюмите нямаха значение, както и оръжията. Боксьорите, Тайпин — всички бяха еднакви, просто поредна версия на вечната борба за власт, която след време подкопаваше всяка династия. Ако Китай искаше да се промени, беше нужно нещо по-радикално от войните и кръвопролитията. Той си спомни за разговорите си с доктора, който защитаваше конституционната монархия, основана на добродетели. Това бе добра идея и кой знае — един ден можеше да се осъществи, но той се съмняваше, че дотогава ще е жив, дори ако оцелее след тази битка. Знаеше, че която и династия да управлява, китайци пак ще се бият с китайци. Пушките и щиковете щяха да се окажат по-ефикасни от копията, а оръдията щяха да победят онези, които имаха само пушки. Щяха да се появят нови Цзен Гуофан с нови „Смелчаци от Хънан“, млади мъже и момчета, какъвто някога беше и той, щяха да се събират под знамената, а офицерите им щяха да ги изпращат в атака в името на най-героични каузи. Едва по-късно, ако остарееха и помъдрееха, те щяха да разберат, че каузата е винаги една и съща — чиста борба за власт, облечена в различни лозунги, униформи и знамена.

Той гледаше как един от сержантите на Лин, пронизан с копие, придвижи тялото си по него, за да отмъсти на убиеца си. Телата им паднаха заедно от покрива, сплетени в смъртоносна прегръдка. Войниците зад него стреляха и за миг Боксьорите изчезнаха, но скоро се появиха нови.

„Така ще бъде винаги“, помисли си мандаринът. Нито една война не може да бъде решаваща. Така беше и сега. Така е било винаги. И така щеше да продължи. Ако оцелееше, самият той щеше да купи японски пушки, с които щеше да започне нова война и отново китайци щяха да избиват китайци.

Мандаринът въздъхна. Какъв избор имаше?

Ву вей. Ву вей.

С чаши чай в ръцете Хенри и помощниците му наблюдаваха битката по покривите. Тя изглеждаше обречена, но майор Лин беше отличен командир. Макар и с колебание, защото го мразеше, Хенри призна пред себе си, че беше дяволски добър войник. Два от покривите вече бяха прочистени. Войниците лежаха до ръба и стреляха по нападателите от другата страна. На третия битката с щикове продължаваше. Майор Лин беше оставил на място отрядите, които пазеха пролуците между сградите, взимайки само всеки четвърти войник, за да прати подкрепления на покривите. Огънят им беше достатъчно силен, за да отбива опитите на Боксьорите да минат оттам. Сега атаките не бяха толкова мощни, отчасти защото нападателите трябваше да стъпват по телата на другарите си, загинали преди това и отчасти, защото вече се страхуваха от огневата мощ на Лин. Хенри се чудеше докога ще им стигнат амуниците. Досега войници непрекъснато тичаха от арсенала във влака, носейки резервни пълнители в интервалите между залповете, но запасите им не бяха неизчерпаеми.

Битката за третия покрив не се развиваше в полза на майор Лин. Група Боксьори с брадви бяха изтикали хората му от ръба и стрелците им можеха да стрелят надолу необезпокоявани. Майор Лин изкрещя заповед и войниците от съседния покрив дадоха залп. Настъпилата паника даде възможност на останалите му хора, заедно с подкрепленията, които бързо изкачваха стълбите, да атакуват и скоро и третият покрив беше техен.

Все още се държаха. Но докога ли?

Той погледна манометъра: 7,9 атмосфери. Котелът се загриваше добре и от комина излизаше плътен бял дим. Не след дълго можеха да тръгнат. Беше решил да изчака, докато тягата стане 9 атмосфери. Влакът можеше да тръгне и при 8, но той мислеше, че при тези тежки вагони — два от тях натоварени с коне — при това налягане ще се движат със скоростта на пешеходец и Боксьорите лесно ще могат да се качат на влака. Би трябвало да изчака до 10 атмосфери — щеше да бъде по-безопасно, — но времето не беше на негова страна. Затова беше направил компромис. Може би това налягане щеше да му стигне, за да набере преднина. Може би. Стрелката вече сочеше 8,1. Можеше

да бъде и по-зле — поне загряваше бързо. С тази скорост... С тази скорост...

Той направи изчисления и взе решение. Обърна се към един от войниците и му нареди.

— Тичай при майор Лин. Кажи му, че потегляме след тридесет минути. След половин час, разбра ли? Кажи му и се върни тук, колкото можеш по-бързо. И се пази.

Войникът, осемнадесетгодишно момче със загоряло момичешко лице, се усмихна и отдаде чест.

— Слушам, сър! — извика то на английски.

Хенри се учуди откъде ли го е научил. Наблюдаваше го тревожно, докато изтича през откритото пространство до Лин. Почти беше стигнало до него — майорът се обърна при вика му — когато се спъна и падна по лице. Куршуми вдигаха прах около него.

— По дяволите! — каза Хенри. Лин вече разпращаше хората си да се справят с този нов залп от стените. Хенри се обърна към другия войник и видя страха по лицето му.

— По дяволите! — каза той. — Аз ще отида.

— Не, Ма На Си сяншен, аз ще отида — каза лао Чжао. — Коремът ми се наду от вашия чай и ми е нужно движение.

— Тичай и се пази — отсече Хенри, защото знаеше, че е по-разумно единственият човек, който може да подкара влака, да не се излага на опасност. Успокои се едва когато лао Чжао, който внимателно премина през откритото пространство, приведен като ловец, проследяващ дивеч, се върна задъхан, но тържествуващ в кабината.

— Майор Лин каза, че ще започне да се изтегля след двадесет минути — каза той през рамо.

— Добре — отвърна Хенри. — Тогава да се приготвим.

Погледна стрелките. Резервоарът беше достатъчно пълен, налягането беше 8,3 атмосфери. Отвори пещта. Пламъци танцуваха върху червената жарава. Бързо хвърли три лопати въглища и остави вратата леко отворена, за да се раздухва огънят. Засега това беше достатъчно. За какво друго трябваше да помисли? Вратата. Вратата, която се намираще на двеста метра от тях, беше заключена. Щеше да бъде самоубийство да я отвори сега. Боксьорите щяха да нахлуят оттам. Можеше ли да мине през нея с влака? Не, беше от дебело

желязо и здраво заключена. Трябваше да махне веригите, иначе можеха да дерайлират. По дяволите! Трябваше да изпрати лао Чжао отново при Лин, за да прати няколко войници до вратата, които да я отворят, когато влакът е готов да тръгне. Те ще трябва да отблъскват и Боксьорите. По дяволите!

Обърна се и огледа полесражението. Лин още не беше дал знак за отстъпление. Войниците бяха по местата си. Внезапно забеляза стълб бял дим над хълма, точно под линията на дърветата. После чу остро изпукване и свистене, което се засилваше, а после премина отгоре. Купчината въглища в южната част избухна в пламъци. Той се прикри, когато парчета въглища затропаха по стената на локомотива. Чу радостните викове на Боксьорите от другата страна на сградите. Оръдия! Откъде имаха оръдия? После си спомни допотопните полеви оръдия, които майор Лин държеше на крепостните стени. Докторът му беше казал, че са ги откарали до мисията. Железния Ван сигурно беше наредил да ги докарат. Появи се нов облак дим, но този път снаряждът падна далеч — между палатките. Поне не можеха да се целят добре и самите Боксьори бяха също толкова застрашени, колкото и те, но това напълно променяше ситуацията. Ако улучеха влака, нямаше да могат да се измъкнат. Трябваше да тръгнат веднага, независимо дали налягането беше достатъчно или не.

— Лао Чжао, трябва да се върнеш отново. Кажи на майора, че трябва да тръгнем веднага. Да качи хората си на влака. Побързай.

Лао Чжао веднага скочи от кабината и се затича към войниците.

— По дяволите! — извика Хенри. — Не му казах за вратата. — Да става каквото ще, щеше да мине през нея. — Ти — викна той на останалия войник, — бъди готов да слагаш въглища в пещта, сякаш животът ти зависи от това. Когато ти кажа. При 8,5 атмосфера. — Хайде, хайде — процеди той през стиснати зъби.

Чу се залп. Окуражени от пристигането на артилерията, Боксьорите отново се бяха опитали да минат сградите. Хенри тревожно се вираше през носещия се дим. Да, отстъплението беше започнало. Войниците слизаха от покривите и се вливаха в редиците на другарите си, които стреляха по Боксьорите.

Хенри отново изброи наум нещата, които трябваше да направи. Да свърже локомотива. Направено. Да освободи ръчната спирачка на тендера. Направено. Господи, сети се той с ужас. Беше забравил

спирачката във вагона на войниците. Тя също трябваше да бъде освободена, преди да тръгнат. Нямаше начин да го избегне.

— Слушай — каза той на войника, — гледай тази стрелка. Когато стигне до 128, започни да слагаш въглища в пещта. Разбра ли? Пет пълни лопати. Не я затваряй, остави я както е сега, полуотворена. Помни: когато стрелката стигне 128! Разбра ли?

Той скочи на перона и затича. Целият влак се разтнесе, когато нова експлозия избухна наблизо. Видя черно-оранжеви кълба дим да се издигат зад вагоните. Очевидно Боксьорите подобряваха мерника си. Погледна вляво и видя, че майор Лин се опитва да се оттегли с бой — хората му бяха в каре, стреляха, отстъпваха няколко крачки и отново стреляха. Мина покрай вагона на мандарина и видя ехидното му лице да го наблюдава през прозореца. Не спря. Качи се във вагона на войниците и се спусна към червеното колело. Въртя го, докато почувства, че напълно е освободил спирачката. Обърна се и сърцето му спря за миг. Във вагона имаше Боксьор.

Беше жилав мъж на средна възраст, с тънки мустаци. Облечен в червена туника, той носеше малка брадва и щит. Очите на набръчканото му лице гледаха предпазливо, докато приближаваше към чуждестранния дявол. Хенри отстъпи. Боксьорът замахна с брадвата към него, но той успя да избегне удара. Опита се да го ритне, но не успя. Мъжът отново приближи и Хенри бавно отстъпи. Вече нямаше къде да мърда, защото гърбът му беше опрян в спирачното колело. Ръцете му задраскаха по дървената стена на вагона — да, ръчният лост беше на полицата. Брадвата отново полетя към него и се удари в лоста, който Хенри беше вдигнал с две ръце точно навреме. Отново ритна и този път улучи мъжа в слабините. Боксьорът отстъпи с изненада и Хенри стовари лоста върху главата му. Още двама влязоха през вратата на вагона и го загледаха със страх и изненада. Мечовете колебливо се олюляваха в ръцете им. Той изкрещя и хукна като берсерк^[1] към тях, размахвайки лоста вляво и вдясно. Спря да удря, едва когато осъзна, че пред него няма никой. Прескочи телата им и предпазливо приближи вратата към перона. Чу шум от тичащи крака и изстрели. Няколко от хората на Лин бяха забелязали пробива и сега се биеха с Боксьорите. Той бързо отвори вратата, скочи и затича, без да обръща внимание на дрънченето на метал зад себе си.

По пътя забеляза, че отстъпващият отряд на майор Лин почти беше стигнал до платформата. Трупове на Боксьори лежах на купчини на земята, която войниците толкова умело бяха защитавали, но нови крещящи батальони се трупаха в пролуките между сградите. Сега те бяха в ръцете на врага. Виждаше фигури с ленти на главата, които се изкачваха на празните покриви. Скоро щяха да започнат стрелба по тях. Чу как Лин изкрещя „Огън!“ и куршумите сякаш профучаха покрай ушите му. Продължи да тича. Мина вагона на доктора и видя отпред лао Чжао да му маха от кабината на локомотива. В този миг чу свистене на снаряд. Водната кула избухна и локомотивът изчезна под бяла стена от вода и съскащата пара.

— Проклет да съм! — изкрещя той и спря.

Видя Нели Еъртън да стои на стъпалата на вагона и да го гледа. Лицето ѝ беше разтревожено.

— Извинете, госпожо — промърмори той, — за неприличния език.

— Оставете това — каза Нели. — Какво е станало с ръката ви?

Едва тогава той забеляза, че е ранен.

Вдигна поглед объркан и видя зад рамото на Нели бледото тревожно лице на Хелън Франсис, което също го гледаше с отворена уста и загрижени очи.

— По-добре елате да ви превържем — каза Нели.

— Съжалявам — промърмори той, гледайки Хелън Франсис. — Съжалявам, но нямам време.

И затича напред.

Локомотивът и кабината бяха подгизнали, но за щастие огънят в пещта още гореше и облаци сив дим излизаха от комина. Манометърът показваше 8,7 атмосфери.

— Добре! — извика той. — Готови ли сме?

Натисна педала, за да изхвърли излишната вода от буталата. С шипящ звук от продухвателните кранове на цилиндрите от двете страни на локомотива изригна пара. Той погледна навън. Хората на майор Лин вече се биеха на платформата, изстрелвайки залп след залп, за да държат Боксьорите на разстояние. Въстаниците се бяха струпали в гъсти редици пред сградите. Бяха безброй. Над главите им се вееха знамена. Ако нападнеха заедно, никакви куршуми не можеха да ги спрат.

— Хайде, хайде — прошепна той и дръпна шнура на свирката, сякаш сигналът по чудодееен начин щеше да качи обкръжените войници на Лин по-бързо във влака.

Спомни си за жиците, които беше видял да опъват. Защо Лин не взривеше сградите?

Както си го помисли, забеляза сержанта с буталото. Застанал до него, майор Лин погледна спокойно към струпаните Боксьори, сякаш бяха войници на парад, които чакаха инспекцията му. После небрежно махна с ръка. Сержантът натисна буталото с цяло тяло и трите сгради избухнаха в пламъци. Хенри почувства взривната вълна в кабината. Експлозията покоси редиците на Боксьорите като трева. Майор Лин наду свирката, която висеше на врата му и доколкото бе възможно при тези обстоятелства, войниците му организирано се отправиха към вагоните. Няколко отряда се покачиха по стълби на покривите, където залегнаха, готови да открият прикриващ огън, когато Боксьорите се опомнят. Всичко това стана за три минути. Майор Лин изчака, докато и последният от тях се прибере, после спокойно изкачи стълбите. Увисна навън и размаха меча си към локомотива.

Без да губи повече време, Хенри натисна масивната ръчка, която насочваше парата към буталата. Мъчително бавно тежките колела се завъртяха. Пуф-паф, пуф-паф. Локомотивът пухтеше като уморен ковач. Хенри плъзна регулатора, като внимаваше да не пусне твърде много пара, в случай че задвижващите колела не зацепят. Един километър в час, два километра в час.

— Хайде, по-бързо! — шепнеше той.

Но те все пак се движеха към заключената врата. Група Боксьори, прекатерили се през стените, стояха там и ги чакаха.

Междувременно онези около сградите се бяха опомнили от взрива и с вик „Шааа!“ нападнаха отново. Войниците на Лин стреляха от покривите и от прозорците на вагоните, но не можеха да спрат огромната тълпа. А влакът се движеше съвсем бавно.

— Е, лао Чжао, поне опитахме — промърмори Хенри и измъкна револвера от джоба си.

Приятелят му мрачно вдигна брадвата на огняря.

Ако не беше неточният прицел на артилеристите на Железния Ван, влакът сигурно щеше да бъде превзет, но следващите два изстрела на старите оръдия едва ли можеха да бъдат насочени по-добре, дори

ако ги командваше майор Лин. Единият снаряд падна сред първите редици на нападащите Боксьори, разпръсна ги и забави цялата атака. Вторият улучи вратата, откъсна я от пантите и изби онези, които причакваха влака. Бавно-бавно, с около пет километра в час, локомотивът излезе от гарата.

Но съдбата не беше взела напълно страната на майор Лин. Артилеристите на хълма презаредиха бързо и може би ядосани от грешката си, този път се прицелиха по-добре. Единият снаряд избухна между купчината въглища и срутената водна кула, без да причини нови щети, но другият улучи връзката между трите последни вагона и останалата част от влака. Освободен от този товар, локомотивът набра скорост и забърза през долината. Откъснатите вагони, в които имаше шестдесет войници спряха точно след портала.

Майор Лин, застанал на малката тераса на вече последния вагон, мрачно гледаше как въпреки решителността, проявена в битката, войниците му бързо бяха победени. Ордата Боксьори, която обграждаше спрелите вагони, приличаше на пъстра змия, която затяга пръстените си или на дракон с червени, жълти, зелени и черни люспи, който се плъзга към плячката си. Отначало се чуваха отделни изстрели, докато хората му напразно се опитваха да се съпротивляват на нападателите, но скоро тълпата покри вагоните като мравуняк. Боксьорите се изправиха на покривите и тържествуващо развяха знамената си. Внезапно от гърчещата се маса сякаш израснаха множество крайници — като гъсеница, която внезапно се превръща в стоножка. През бинокъла се виждаше, че това бяха колове и копия, върху които стърчаха главите на смелите му войници.

Влакът пухтеше през равнината с тридесет километра в час. От двете страни на релсите се простираха плодородни земи. Тесен пенест поток бавно се движеше в средата на широко речно корито. През облаците бяла пара и сив дим на хоризонта от време на време се очертаваше синкавият силует на Черните хълмове. Щяха да стигнат в подножието им за половин час, а час и половина след това — до тунела. Хенри бе пратил по лао Чжао съобщение до майор Лин, че

възнамерява да спре влака на входа на тунела, за да налее вода от кулата на малкото депо, което се намираще там. Сега влакът се движеше, без да има голяма нужда от надзор, но Хенри стоеше близо до регулатора, в случай че се наложеше непредвидено изкачване. Тримата останали в кабината на локомотива се разбираха добре.

Младият войник гордо изпълняваше ролята на огняр и когато Хенри му наредеше, хвърляше въглища в пещта усърдно и внимателно. Отначало момчето бе страдало много за загубата на приятеля си, но сега се беше поуспокоило, седеше на тендера с пушка на коленете и пееше ария от някаква опера. Не за пръв път Хенри се учуди на здраво вкоренения инстинкт за оцеляване на селяните от Северен Китай. Лао Чжао стоеше с него на платформата.

— Решихте ли какво ще правите, сяншен? — попита той тихо и, както обикновено, след дълго изчакване. Ръцете му небрежно дялкаха парче дърво.

Колелата под тях шумно тракаха.

— Още не — отвърна Хенри.

— Някои хора щяха да подкарат този звяр, без да изчакат майор Лин и войниците му да се качат — каза лао Чжао.

— Някои хора може би — отвърна Хенри, — ако можеха да подкарат влака с такава скорост, че майор Лин и войниците му да не могат да се качат в движение и ако това не означаваше да ги оставят на милостта на Боксърите.

— Повечето от хората му останаха там — каза лао Чжао. — Сега във влака има 15–20 души, и то не много добре въоръжени.

— Не бях виновен, че ги изгубихме — отговори Хенри. — Горките!

— Това беше намесата на съдбата, и то във ваша полза. Сега ще трябва да се справите с по-малко войници.

— Какво искаш да кажеш? — попита Хенри, мъчейки се да скрие усмивката си.

— А — усмихна се лао Чжао, — значи имате план! Щях да съжалявам, ако просто позволите на майор Лин и на сенешал Джин да ви убият като куче. Щях да съжалявам и ако им позволите да убият мандарина, защото той е добър с бедните мулетари като мен. И щях да бъда разстроен, ако убият червенокосата дама, макар че вероятно майор Лин би я взел за наложница, а старият сенешал със сигурност

ще поквари малкото момченце, ако успее да го пипне... Не. — Той плю. — Определено не би ми било приятно след това да работя за тези хора.

— След това? Откъде знаеш, че няма да убият и теб?

— Няма — самодоволно каза лао Чжао. — Никой не се интересува от беден мулетар като мен. Пък и някой трябва да се грижи за конете, след като се избие. Но предпочитам да работя за вас, защото сте глупав като всички чужденци и винаги ми плащате двойно повече, отколкото ми дължите. Освен това може би ще ми дадете малко от златото, което ще получите от мандарина за оръжието.

— Май много си мислил върху разговора на Лин и Джин, а?

— Казах ви, сяншен, имам отличен слух. Ловецът трябва да чува добре, за да проследи плячката си.

— И ако имам план, ще ми помогнеш ли?

— Разбира се, Ма На Си сяншен. — Лао Чжао се разсмя. — Иначе няма да ми дадете злато. Пък и какво можете да направите сам с тази ранена ръка? Само че обяснете ми всичко по-простичко. Нали знаете, аз съм само един стар мулетар и дори не разбирам как се движи този влак, освен че трябва да се храни с чували въглища.

Хенри тихо му обясни какво е намислил. Лао Чжао затвори очи и се съсредоточи, като кимаше от време на време, а на набръчканото му лице играеше широка усмивка.

— Първото нещо, което можеш да направиш — каза Хенри замислено, — е да се върнеш назад. Ако майор Лин те пита какво правиш, кажи му, че искаш да го питаш кога да напоиш конете. Трябва да знам къде е разположил хората си. Дали са в последния вагон, както мисля, или ги е разпръснал из целия влак? Смяташ ли, че можеш да се справиш?

— Съвсем лесно — каза лао Чжао.

Той стана, отвори малко вратата на пещта и хвърли издяланото парче дърво в пламъците. После се качи на тендера, потупвайки приятелски по рамото младия войник.

Хелън Франсис се бе свила на леглото и плачеше. Докторът беше седнал на стол пред нея, държеше ръцете ѝ и настойчиво ѝ говореше.

Във вагона им най-последно беше спокойно, след като по време на битката се беше превърнал в хирургично отделение. Ранените, които можеха да вървят, бяха прехвърлени в последния вагон при другарите си. Останаха само двама и те лежах на импровизирани постели, направени от възглавниците на канапето с червените копринени покривки за маса вместо чаршафи. Единият беше първият им пациент, който беше пронизан с меч в стомаха и умираше. Фан Имей бе коленичила до него и държеше ръката му. От време на време попиваше потта от челото му и му говореше за родното му село и детството му. Другият, на когото докторът беше направил трепанация, за да извади куршум от черепа, вероятно също щеше да умре, но за щастие беше в безсъзнание, откакто Еъртън му бе инжектирал морфин. Нели, изтощена от усилията, дремеше на едно кресло. Децата играеха на „Камък, ножица, хартия“ с Мери. Понякога смехът им, който долиташе от другия край на купето, разсейваше доктора от мислите му. Въпреки умората — не си спомняше кога за последно е спал, — той знаеше, че трябва да се съсредоточи, ако иска бедното момиче да разбере какво му казва.

Отначало тя не му обръщаше внимание. Беше се възстановила забележително бързо, когато бе поела грижата за ранените като професионална медицинска сестра. Докторът не криеше възхищението си. Но сега, когато нямаше работа, не беше изненадващо, че енергията ѝ беше пресъхнала и тя бе започнала да трепери, предавайки се на шока и ужаса от последните събития, които ѝ се бяха струпали след кошмарното изнасилване и скорошното ѝ лекуване от наркоманията. Нищо в болницата на мисията не я беше подготвило за ужасяващата реалност на телата, разкъсани в битка — смазаните крайници, промушванията от мечове, през които се виждаха вътрешности, кошмарът да вадиш стрела от ръка, да ампутираш крака, смъртта на онези, които не можеха да бъдат спасени. И всичко това на фона на битката навън, със съзнанието, че всеки момент влакът може да бъде завзет и самите те ще бъдат убити или ще им се случи нещо още по-лошо. „А Хелън Франсис вече знае какво може да бъде по-лошо“, мислеше си Еъртън. Поведението ѝ показваше, че притежава огромни резерви от смелост и сила. Дължеше ѝ много повече от благодарност. Дължеше ѝ защитата си и затова искаше да я предупреди за новата опасност, пред която бе изправена.

Защото бе имало още един шок, малко след като влакът се беше измъкнал от клането на гарата. Майор Лин беше минал през вагона им, за да докладва на мандарина. Когато влезе, докторът бе зает с трепанацията, а Фан Имей му помагаше, загледана с ужас в оголения мозък пред себе си. Нели и Хелън Франсис превързваха друг ранен, от чийто крак бяха извадили куршум. Майор Лин мина през вагона, без да обръща внимание на страданията на хората си, с обичайното си спокойно и язвително изражение. Но когато стигна до Хелън Франсис той спря и се усмихна студено. Тя застина, когато я доближи, но успя да запази спокойствие, макар докторът да забеляза, че по лицето ѝ не остана и капчица кръв. Майор Лин се усмихна и я погали по бузата. Раменете ѝ за миг се разтрепериха, но тя издържа на погледа му с разширени зеници и свити устни.

Нели беше тази, която отблъсна ръката му и извика:

— Как смеете! Как смеете!

Майор Лин студено се изсмя, поклони се и бавно продължи по пътя си. Хелън Франсис затвори очи. Докторът видя, че сред миглите ѝ проблесна сълза, но след миг тя отново изправи рамене и с ярост продължи да бинтова крака на войника.

— Добре ли си, Хелън Франсис? — беше попитала Нели.

Тя бе кимнала, но по бузите ѝ се стичаха сълзи.

В този момент Еъртън разбра ужасната истина и се наруга, че не се е досетил по-рано. Спомни си реакцията ѝ в нощта на бягството им, когато майор Лин бе пристъпил под светлината на лампата. Тя така се бе разстроила, че трябваше да я упои. Разбира се. Майор Лин е бил един от нападателите ѝ. Друго обяснение нямаше. И Манърс го беше видял, но не го спомена. Това можеше да означава само едно. Еъртън не би повярвал, ако вече не знаеше на какво коварство е способен този човек. Проклето вероломно чудовище! Не стигаше ужасната сделка с мандарина, но Манърс беше организиран и изнасилването. Беше се договорил и с майор Лин, за да спаси кожата си или за някаква друга ужасна цел, която Еъртън още не знаеше, и дори беше накарал да го завържат, за да не бъде обвинен. Въпреки явната си вражда, Манърс и Лин бяха от един отбор. Когато бе осъзнал всичко това, скалпелът в ръката му бе трепнал и Фан Имей го беше изгледала с любопитство и загриженост. Разбира се, професионалният му дълг беше надделял и той бе продължил с операцията, но неописуемият ужас от онова, което

бе разбрал, си остана. Горкото момиче! Тя дори може би още не знаеше, че е била предадена от мъжа, когото мислеше, че обича. Трябваше да я спаси от самата нея на всяка цена.

Затова сега, когато беше сравнително спокойно и Нели спеше, той я хвана за ръцете и ѝ разказа всичко, което знаеше за Манърс. Отначало тя не искаше да го слуша.

— Хенри — изстена. — Искам да видя Хенри!

Тогава той ѝ каза, че е глупаво да вярва на такъв човек.

— Не, той ме обича — прошепна тя. — Хенри ме обича.

— Той не обича никого — каза докторът и ѝ разказа за предателството на Манърс, за разговора с мандарина, който беше подслушал на Черните хълмове. За оръдията, които Манърс продава от името на друга държава. Каза ѝ, че човек, който може да предаде родината си, би предал всеки и всичко. Че Манърс е престъпник и предател.

— Но той ни спаси! Спаси ни — проплака тя.

— Той ни използва — повиши глас докторът — за собствена изгода. Накара те да проституираш.

— Знам — извика тя. — Знам, но нищо не се случи. Това беше игра. Мандаринът се държа почтено.

Тя поклати объркано глава.

— Игра ли? — процеди докторът. — Той уреди изнасилването ти от майор Лин. Твоето изнасилване, Хелън Франсис. Твоето изнасилване.

Тя поклати глава, повтаряйки:

— Не, не, не.

Но докторът беше неумолим, свърза всички косвени доказателства, разясни подлите мотиви на Манърс, очерта размера на неговата измама и предателство. „Тя трябва да разбере, тя трябва да разбере“, мислеше си той въпреки умората. Хелън Франсис беше започнала да хлипа. Той знаеше, че децата са спрели да играят и всички ги гледат. Долавяше тишината зад себе си, но продължаваше да повтаря подробностите от вероломството на негодника, изброявайки отново и отново престъпленията му.

— Той не те обича — каза ѝ. — Никога не те е обичал. Не го ли разбираш, момиче?

Хелън Франсис изкрещя през сълзи.

— Обича ме! Обича ме! Той ми го каза.

Наложи се да извие китката ѝ, за да овладее истерията ѝ. С пламнал поглед той се взря в очите ѝ, принуждавайки я да приеме истината.

— Излъгал те е, скъпа. Излъгал те е.

След малко тя заплака тихичко, той я прегърна и леко я залюля.

— Сега ще ти дам нещо за сън — каза той тихо.

— Да — прошепна тя.

— И не се тревожи. Ще бъда тук и ще се грижа за теб. Не е нужно повече да се виждаш с този човек — каза той.

Тя кимна, оголи ръката си и му позволи да ѝ сложи инжекцията.

— Сега спи — каза той.

— Каква беше тази разправия? — попита Нели, която се беше събудила и се прозяваше.

— Нищо, скъпа — отвърна той. — Спи спокойно. Просто сложих доза морфин на Хелън Франсис, за да се успокои. Имаше малък пристъп.

— Разумно ли е това? — попита Нели. — Тя се справяше отлично.

— Мисля, че така ще е най-добре — каза докторът и тежко се отпусна на едно кресло. — Така е най-добре.

Първоначалното намерение на Хенри беше да действа в депото при тунела, където бяха спрели, но майор Лин бе особено бдителен и нареди войниците си в кръг около локомотива. Поводът уж беше, че наблюдавали за бандитите на Железния Ван, които можело да са из Черните хълмове, но Хенри забеляза, че войниците са обърнати навътре и оръжията им сочат към него. Дори в този случай, ако само войниците бяха извън влака, той можеше да рискува да подкара локомотива с надеждата, че ще изчезне в тунела, преди да се качат обратно на влака, но мандаринът също слезе, както и доктор Еъртън с децата си, за да се раздвижат и да глътнат чист въздух, макар че между мрачните урви и върхове атмосферата беше влажна. Така че Хенри и младият войник бяха напълнили отново тендера, докато лао Чжао използва възможността да нахрани и напои конете във вагоните.

Мандаринът беше посетил за малко предната част на влака, за да поздрави Хенри с успешното измъкване от железопътния лагер.

— Добре се справи, Ма На Си. Задължен съм ти — каза той. — Когато приключим сделката си, твоята компания ще ми липсва.

Хенри искаше да го предупреди за подслушаното от лао Чжао, но нямаше възможност, защото Джин лао непрекъснато стоеше до мандарина.

После чу кратък спор между доктора и майор Лин и се изненада, когато миг по-късно Еъртън бе доведен до локомотива от двама войници, които му наредиха да се качи на платформата.

— Не си мисли, че това става по мое желание — раздразнено промърмори докторът в отговор на въпросително повдигнатата му вежда. — Перспективата за каквато и да е близост с теб ме изпълва с отвращение. Но приятелят ти майор Лин, изглежда, смята, че ще имаш нужда от помощта ми тук. Бог знае защо. Май не оценява факта, че се грижа за ранените му.

Хенри размени поглед с лао Чжао, който плю навън.

— Изглежда, разкарват нежеланите мулета от обора — промърмори той изразително.

— Какво значи пък това? — отсече докторът.

— Нищо — отвърна Хенри. — Ако наистина искаш да помогнеш, ще ти кажа какво да правиш.

Когато всички отново се качиха на влака, той изпусна парата през продухвателните кранове на цилиндрите, после ги затвори и дръпна регулатора. Колелата се завъртяха. Когато влязоха в тунела, дръпна шнура и изсвири продължително, но звукът беше приглушен от пуфтенето и тракането на влака, който навлезе в тъмнината.

Пет минути по-късно отново излязоха на светло, но това не бе яркото слънце в долината на Шишан, от която идваха, а зелен полумрак. Тук, в сърцето на Черните хълмове, тъмните ели върху високите сипеи от двете им страни образуваха арки над главите им и пространството около тях се стесняваше още повече, когато влакът минаваше между сивите скали. Хенри се показа от кабината и се взря в линията напред, която тънеше в сумрак.

— Не е ли добре да действаме по-бързо? — надвика лао Чжао тракането на влака по траверсите. — Ако планирах нещо лошо, точно

на такова дяволско място щях да го направя. Може би те също мислят така.

— За какво говори този човек? — попита докторът.

Хенри гледаше напред. Влакът тракаше по релсите. Умът му препускаше. Можеше да измисли някакво извинение и да спре влака, но подозрителният Лин със сигурност щеше да вземе предпазни мерки, както в депото. Осъзна, че сега планът му зависи от една отчаяна надежда и се вкопчи в разговора, който веднъж бе водил с Бауърс, като в талисман. Машинистът се беше оплакал, че по тази част от линията винаги има риск от паднали дървета и го бе помолил да предаде на хер Фишер да изпрати екип, който да ореже гората от двете страни на линията. Хенри бе обещал да го направи, но не си беше дал този труд и мерки не бяха взети. А бяха минали шест седмици, откакто някой беше използвал или инспектирал тази част от линията.

— Докторе — бавно каза той, — вас ви бива с молитвите. Ако искате да помогнете, помолете се за паднало дърво.

— Сега пък вие говорите глупости — каза Еъртън. — Или може би ми се подигравате?

Влакът зави. Отпред се виждаше надвиснала зеленина, която изглеждаше обещаваща, но дори и клонче не бе паднало върху линията. Лао Чжао скочи от тендера на платформата. Нито Хенри, нито докторът бяха забелязали, че го няма, докато не чуха задъханото му дишане при връщането.

— Минах по покривите, за да надникна в купето на мандарина. И тримата са там — Лин, Джин и мандаринът — и сякаш се карат. Точно, както си мислех — небрежно каза той. — Вероятно имаш малко време.

— Трябва ми едно проклето дърво — изфуча Хенри.

— Вие двамата май кроите нещо! — ядосано се обади Еъртън. — Така е, нали? Заговорничиш с майора срещу мандарина, знам.

— Слава богу — въздъхна Хенри. — Дръжте се! — Той дръпна ръчката, за да включи въздушните спирачки и затвори регулатора. Колелата зацепиха и последва силно раздрусване, когато влакът рязко намали скоростта. Чу се пронизително скърцане и поток от искри стигна чак до кабината. Лао Чжао завъртя спирачката на тендера. Вагоните тракаха и се блъскаха зад тях. Най-после целият влак спря. Докторът и войникът на тендера паднаха назад, а Манърс и лао Чжао

трябваше да положат всички сили, за да се задържат на крака. Хенри си представяше хаоса в купетата. Погледна напред. Скарата беше спряла на метър от стъблото на малък бор.

— Да, докторе, боя се, че кроим нещо — каза Хенри, изправи Еъртън и го обърна към себе си. — Затова ще ви бъда благодарен да си мълчите. И, между другото, това, което усещате до гърба си, е револверът ми, насочен към черния ви дроб. Затова, моля ви, не се дръжте като герой и не правете нищо, за което да съжелявате после. Може и да не си личи, но аз съм на страната на ангелите.

Точно когато свърши с тирадата, ядосаният майор Лин се покачи по стълбата и насочи пистолет към главата му.

— Какво значи това? — изкрещя той.

— Погледнете напред, майоре — спокойно каза Хенри, скрил собствения си револвер под превръзката на ръката си, без да го отдалечава от гърба на доктора. — Виждате ли дървото на линията? Ще трябва да наредите на няколко от хората си да го отместят. Не е голямо, така че четирима или петима сигурно ще бъдат достатъчни.

Лин се наведе от кабината, за да погледне.

— *Та маде!* — изруга той и скочи долу, за да даде необходимите заповеди.

— Да не си си изгубил ума? — изсъска Еъртън. — Какво се опитваш да направиш?

— Да спася живота на всички ни, ако изобщо можете да го допуснете — отвърна Хенри, наблюдавайки как петима войници, водени от майор Лин, изтичаха покрай кабината. Погледна към младия войник на тендера, който се наслаждаваше на гледката през прозореца. Лао Чжао беше изчезнал.

— Майоре — извика Хенри. — Ще върна влака малко назад, за да освободя място на момчетата ви.

— Стой, където си! — извика Лин.

Но Хенри вече беше освободил спирачката на тендера, дръпна превключвателя и влакът бавно потегли назад. Беше изминал около десетина метра, преди задъханият майор Лин да го настигне и да се качи по стълбата. Лицето му беше разкривено от гняв.

— Веднага спри този влак! — извика той с насочен пистолет.

— Както кажеш, майоре — отвърна Хенри и бавно спря влака.

Лин се облегна назад, без да сваля пистолета си и погледна към линията, където хората му се бореха с дървото.

— Как се справят, майоре? — учтиво попита Хенри. — Имат ли нужда от помощ?

Майорът го изгледа гневно. Докторът усети как сърцето му ускорява ритъм, докато миговете се влачеха.

— Върнете се веднага тук! — извика Лин на хората си, когато бяха отместили дървото.

В същия миг Хенри дръпна превключвателя докрай и същевременно натисна ръчката, която включваше опесъчителната система, за да зацепят колелата по-бързо. Локомотивът се разтресе и се устреми напред. Пистолетът на майор Лин трепна, когато той залитна назад, изгуби равновесие и едва не падна от платформата. Хенри бутна доктора встрани, извади револвера си и стреля. В очите на майор Лин проблесна изненада. За миг той се олюля на ръба на платформата, гледайки с любопитство червената течност по дланта си. Хенри стреля отново и пропусна, защото в същия миг майор Лин скочи с изпълнени с омраза очи и падна по гръб на насипа, където остана да лежи свит, докато вагоните преминаваха покрай него.

Хенри се обърна към младия войник на тендера, който се бе изправил на крака и бе грабнал пушката си.

— Не си го и помисляй! — извика Манърс, но момчето вече вдигаше оръжието с умолителен поглед в уплашените очи.

Хенри стреля и то падна по гръб върху въглищата. Краката му потръпнаха, после замря. Пушката му издрънча върху платформата.

— Убиец! — изкрещя Еъртън и безсилно приклегна.

— Залегни! — извика Хенри и също го направи. Куршуми задрънчаха по покрива на кабината, докато минаваха покрай мъжете, които бяха преместили дървото. Хенри чу тъп звук и стържене. Един от мъжете бе успял да се качи на стъпалата, когато локомотивът минаваше покрай него. Той грабна лопатата на огняря и я стовари върху главата му, която се подаваше над платформата. Войникът с вик падна назад.

Задъхан, с окървавената лопата в ръка, Хенри погледна към Еъртън, който клатеше глава.

— Какво направи! — изстена той. — Какво си мислиш, че ще постигнеш с това? Нали знаеш, че последният вагон е пълен с

войници.

— Лао Чжао го откачи — задъхано каза Хенри. — Затова ходи там. Единственият ни враг във влака е Джин лао.

— Джин лао! — възкликна докторът. — Та той е старец!

— Но старец убиец. Виж, докторе, ще ти обясня всичко по-късно, но трябва да отида до вагона на мандарина, а не бива да спирам влака. Трябва да се отдалечим от Лин и хората му. Това значи, че ти ще трябва да го караш.

— Ти си луд! Не знам как да карам влак. Няма да го направя — отвърна докторът. — Изобщо не ти вярвам. Ще отидеш да убиеш мандарина, както изби останалите.

Хенри не му обърна внимание. Слагаше въглища в пещта.

— Това трябва да е достатъчно — каза той. — Слушай, лесно е. Виждаш ли тази голяма ръчка? Това е регулаторът. Той контролира скоростта на влака. Колкото повече го движиш, толкова по-бързо ще караш. Изисква сила, но ще се справиш. Не карай много бързо при тези завои. Не го движи на повече от три четвърти. Това е превключвателят. Управява предавателните лостове. От него зависи дали локомотивът ще върви напред или назад. Виждаш ли? Лесно е. Бутаеш за напред и дърпаш за назад. Всеки може да се справи. Това е въздушната спирачка, ако ти се наложи да спреш. Спри влака, ако видиш друго паднало дърво на линията. Това е всичко. А, да, това е въжетото на свирката. Дръпни го, ако имаш нужда от мен. Сега знаеш за карането на влака толкова, колкото и аз.

— Не чух нито дума от това, което каза — рече докторът. — Отказвам да ти сътруднича.

— Както искаш — отвърна Хенри, — но аз трябва да тръгна.

Той взе пушката и се изкачи на тендера. Еъртън все още седеше тъжно на платформата.

— Докторе, довери ми се. Правя това за всички нас.

— Ти си убиец! — изкрещя Еъртън с почервеняло от гняв лице.

Хенри въздъхна. Бързо се спусна зад тендера и изчака удобен момент, за да прескочи до първия вагон, където бяха конете. Изкачи стълбата и залитайки, притича по покрива, после скочи върху следващия, където също имаше коне. Чуваше как пристъпват и пръхтят под него. Продължи да тича. Спусна се по стълбата от другата страна. Следващият вагон беше на мандарина. Той слезе на малката платформа

отзад и се притисна до стената, докато проверяваше пълнителя. Вдигна предпазителя, пое си дълбоко дъх, натисна дръжката на вратата и влезе.

Веднага разбра, че е закъснял. Мандаринът се беше свлякъл до отсрещната стена с рана в гърдите. Сенешал Лин стоеше над него с револвер в ръката. Чу шум отляво и видя уплашените лица на жените, сгушени на пода. Това беше грешка, защото когато отново се обърна, сенешалът се целеше в него. Двамата стреляха едновременно.

Докторът в паника гледаше лостовете за управление на тресящото се чудовище, което ги носеше напред. Погледна нервно напред, уплашен, че ще види друго дърво или клони върху линията. За щастие този участък беше равен. Нямаше да се справи. Видения за онова, което може би ставаше във вагона на мандарина зад него се бореха със страховете какво ще стане, ако локомотивът остане без контрол. Манърс беше маниак. Безмилостен убиец. А той, Еъртън, не беше му попречил да се върне и да извърши поредното си злодеяние. Дори не му бе хрумвало да опита. Но и какво ли би могъл да направи?

Задъханият ритъм на колелата внезапно премина в тракане, когато локомотивът мина по малък мост над поток. Локомотивът се люлееше вляво и вдясно. Докторът гледаше с ужас навън и се успокои, едва когато прекосиха потока и колелата отново затрополиха по обичайния си начин.

Беше наблюдавал как Манърс кара влака. Непрекъснато буташе няколко ръчки. Едната беше онази, която той нарече превключвател. Трябваше ли да я бута или да я дърпа? Или просто да я остави така. Чувстваше се напълно объркан.

Не можеше да се справи. Искаше да спре влака. Със сигурност вече се бяха отдалечили достатъчно от майор Лин и той не можеше да ги настигне. Но дори това не го интересуваше. Искаше само да спре.

Можеше ли да го направи? Манърс беше споменал за спирачка. Но коя беше тя? Голямата червена ръчка сигурно беше за скоростта. Дали, ако я дръпнеш, локомотивът щеше да забави ход? И трябваше ли да направи нещо и с превключвателя в същото време?

Не можеше да се справи. Този фарс не биваше да продължава. Защо, след като беше просто лекар, изобщо мислеше, че може да кара

парен локомотив? Може би трябваше просто да зареже всичко, както си беше. Да се върне назад и остави локомотива без надзор. И без това присъствието му тук не вършеше никаква работа. Откакто бе останал сам, не беше докоснал нищо. А трябваше да отиде във вагоните. Трябваше да се мине през тресящия се тендер и да прескочи нататък, както Манърс бе направил с лекота. Разбира се, може би беше твърде късно, за да му попречи да стори каквото беше решил с мандарина, но той имаше дълг към семейството си. Трябваше да се върне и да ги освободи от този маниак, този безумец, този убиец. После се замисли. Ами ако на релсите е паднало и друго дърво? Ако влакът дерайлира, всички можеха да бъдат убити. Нямахше друг избор, трябваше да го спре.

Той отново погледна лостовете за управление, опитвайки се отчаяно да си спомни какво беше направил Манърс, за да спре влака предишния път. Определено беше дръпнал лоста за скоростите и онзи другия. Да, точно него беше нарекъл въздушна спирачка. Защо въздушна, когато локомотивът се движеше с пара? Нямахше значение. Той затвори очи и промълви несвързана молитва:

— Моля те, Господи, прости ми онова, което ще направя в невежеството си. Обгърни ни с любовта си и ни спаси. Спаси ни! Спаси мен. Спаси ме от отговорността да карам това... нещо.

Той изкреця ужасен и с цялата си сила дръпна регулатора. Какъв беше този ужасен звук? Не го интересуваше. Щом беше започнал, трябваше да продължи. Спусна се към спирачката, издърпа я докрай и беше отхвърлен напред от рязкото разтърсване. Главата му се блъсна в циферблатите, после залитна назад към тендера. Погледна замаяно наоколо. Навсякъде имаше пара и искри, чуваше се звук от стържещ метал. Вратата на печта се беше отворила и той като хипнотизиран се втренчи в пламтящите червени въглени, сякаш гледаше в ада. Цялата кабина се тресеше. Нещо тежко падна върху него. Беше трупът на войника, който бе отхвъркнал напред, когато тендерът се беше блъснал в задната част на локомотива. Главата му се тресеше върху платформата. Невиждащите очи сякаш гледаха доктора обвиняващо. Устата се отвори, като че ли за да го прокълне. Той се разтрепери от страх и отвращение. Но слава богу, локомотивът забавяше ход и най-накрая спря, блъвайки съскаща пара. Настъпи тишина. Един миг трябваше на доктора, за да се съвземе. Мърморейки с отвращение и

ужас той се измъкна изпод трупа и се и изправи, залитайки. Беше покрит с кръв и въглищен прах, но това не го интересуваше. Трябваше да се върне назад и да се изправи срещу Манърс. Потърси оръжие, каквото и да е оръжие. Видя лопатата, с която Манърс бе убил войника на стъпалата и я грабна. Тя се удряше с дрънчене в парапета, докато слизаше по стълбите. По едно време се закачи и той трябваше да спре, за да я освободи. Скочи на насипа и затича. Спря, едва когато стигна до вагона на мандарина.

Още преди да отвори вратата, чу стенанията. Обзет от лошо предчувствие, той разпозна звука. Спомни си пътуването, което беше направил като студент по медицина до Хебридите. С един приятел бяха попаднали на погребение на удавил се рибар. Последваха селяните по скалите до ветровитото гробище. Гласовете на жените се сливаха с воя на вятъра. Никога нямаше да забрави пронизителните нечовешки писъци на оплаквачките. Сега отново ги чуваше от купето на мандарина. Ръката му трепереше, докато отваряше вратата.

Трябваше му миг, за да свикнат очите му с полумрака. Откакто Манърс го беше оставил в кабината, светлината бе намаляла и небето над скалите бе прошарено с червени ивици, а слънцето бавно се спускаше зад гората.

Докато стоеше несигурно, един червен лъч освети вътрешността на вагона с розовия си отблясък и той видя телата.

Мандаринът беше опрян на отсрещната стена до вратата, която водеше към съседното купе. Посивялата му глава беше клюмнала на гърдите, ръцете му бяха отпуснати встрани. Месестите му пръсти бяха леко свити, сякаш показваше на любопитните нефритените си пръстени. Коленичили до него, трите му жени виеха и късаха дрехите си, но замлъкнаха при внезапната поява на доктора — тъмна, окървавена фигура с лопата в ръка, която приличаше на демон на фона на отворената врата.

Старият сенешал лежеше в краката на господаря си. Бледите мъртви очи върху спокойното му лице гледаха нагоре, сякаш се чудеха каква е тази тъмна дупка в центъра на челото му. Сребърен револвер лежеше до дългите му пръсти.

Хенри Манърс беше паднал до някакви кутии, подредени до стената. Едната се беше преобърнала и тялото му бе отчасти скрито от

златни кюлчета, които проблясваха на светлината на залязващото слънце.

— Ах ти, проклет крадец и убиец! — изстена докторът и падна на колене. Лопатата падна от ръката му. — Значи всичко е било заради златото. Убил си тези хора заради злато.

Стресна го познат глас.

— Виждам, че си оцелял, скъпи ми *дайфу*.

Еъртън се спусна към мандарина и внимателно повдигна копирената му дреха, но само един поглед към огромната рана в гърдите и пяната, която излизаше от перфорирания дроб, му подсказа, че нищо не би могъл да направи. Куршумът беше улучил мандарина на около осем сантиметра над гърдното зърно. Вероятно беше счупил ребро и той предположи, че дясната белодробна вена и десният горен дял на дроба бяха смъртоносно поразени. Въпрос на време беше кога мандаринът ще умре от кръвозагуба. Никога не се беше чувствал толкова безпомощен. Трескаво се огледа дали може да намери нещо, с което поне да спре кръвта. На масата до прозореца лежеше парче пергамент. Той внимателно го сгъна и го притисна към дупката, от която излизаха кървави мехурчета. Мимоходом забеляза китайските йероглифи ву вей.

През това време тесните очи на мандарина го наблюдаваха и на лицето му се появи лека усмивка.

— Значи вашият Исус няма да направи някое чудо за мен, а, *дайфу*?

— Не говори, стари приятелю — прошепна той.

— Радвам се, че пак ме наричаш „приятелю“ — каза мандаринът с мъка. — Надявам се, че ти е харесала разходката с влака. Помня, че ми разправяше за бандити, които нападали влакове. Едва ли си очаквал, че самият ти някой ден...

Той млъкна, изтощен от усилието. Изкашля се и струя тъмна венозна кръв се стече по брадата му. Еъртън стисна ръката му. Очите на мандарина, склопени от болка, бавно се отвориха и устата му се изопна в усмивка.

— Ще ти бъда благодарен... ако ми намериш малко вода — успя да каже той.

— Разбира се, *да рен* — промърмори докторът. — Как не се сетих!

Загубата на кръв предизвикваше силна жажда. Той направи знак на една от жените да придържа пергаментата, за да потърси в купето някаква течност и намери чайник със студен чай. Наля в чаша и я поднесе към устните на мандарина. Той успя да отпие съвсем малко, но се усмихна благодарно.

— Искам да знаеш, че винаги ми е било приятно да разговаряме — прошепна. — Ти ми разкри много неща. Да, наистина. Ти имаш прекрасна идея какъв би трябвало да бъде светът.

— О, *да рен* — прошепна докторът.

По лицето му се стичаха сълзи.

— Но никога не си бил особено практичен — усмихна се мандаринът, — а на мен ми се налагаше. — Той издаде гъргорещ звук, който може би беше смях. От устата му отново бликна кръв. — Бедни мой *дайфу*, колко ти е трудно. Но може би успях да ти покажа какво е да бъдеш прагматичен, преди да умра. Така ли е?

Той затвори очи и гърдите му захриптяха. Еъртън изтри потта и кръвта от лицето му. Почувства ръката на мандарина здраво да стиска неговата. Присвитите очи се отвориха и се втренчиха в лицето му. След миг мандаринът се отпусна.

— Не че има някакво значение — прошепна той. — Всички ние сме безпомощни пионки в ръцете на неумолимата съдба. Да умреш по този начин е... нелепо. — Едрото му тяло се разтrese неудържимо, от дробовете заизлиза пяна и той въздъхна за последен път.

Доктор Еъртън затвори очите му. Жените завиха. Без да им обръща внимание, той се изправи. Само професионалният навик го накара да прегледа и другите две тела. Сеншалът със сигурност беше мъртъв, а от неестествения ъгъл, под който лежеше тялото на Манърс, заключи, че той също е убит — вероятно от Джин лао, след като англичанинът хладнокръвно беше застрелял мандарина. Беше успял да убие с точен изстрел убицеца си, но Манърс винаги имаше късмет, достоен за авантюрист и интригант като него. „Но късметът най-после го изостави“, мислеше си той, докато коленичеше до него. Слава богу, повече нямаше да крои интриги. Отмести кюлчетата от тялото му. Да убива заради злато, заради... Мамон. Обърна тялото и видя раната в корема. Беше загубил много кръв. Автоматично потърси пулса му и се стресна. Скочи на крака и се втренчи в раненото тяло, което още даваше признаци на живот.

— Господи! — по гърба му пролазиха тръпки.
Какво трябваше да направи? Убиецът бе още жив.

Преди Хенри да спре влака, майор Лин и Джин лао бяха влезли в купето на Еъртън и докато сенешалът ги заплашваше с револвера си, командирът беше вързал Нели, Фан Имей, Мери и децата. Така се бяха подсигурили, че никой няма да ги обезпокои, когато се върнат в съседния вагон, за да поставят последния си ултиматум пред мандарина. Нели, която лежеше най-близо до вратата, бе чула изстрел, малко след като влакът отново беше тръгнал, когато дървото бе отместено. Дълго след това отново бяха прозвучали изстрели, а после бе настъпила продължителна тишина. Тя се опита да обясни това на доктора, но той не я слушаше. Не искаше да слуша. Беше сигурен какво се е случило — в злодейството на Манърс и заслуженото наказание, което Провидението му беше отредило — и не искаше да приеме нищо, което противоречеше на неговата версия за събитията.

Вече беше решил какво трябва да направи, за да спаси семейството си. Щяха да тръгнат с конете. Когато излизаше от купето на мандарина, бе срещнал лао Чжао и му беше наредил да ги оседлае. Решил бе, че ще напуснат този влак на смъртта. По-добре да тръгнат през гората. Каквото и да е, само да не стоят тук. Трябваше да побързат, защото Лин и хората му със сигурност щяха да преследват влака и скоро да пристигнат...

Нели бе попитала за Манърс и той за пръв път в живота си и излъга — каза й, че е убит. Обясни й, че спасението им сега зависи от него и смята, че е жизненоважно да тръгнат веднага.

Нещо в изражението му я накара да не спори. Тихо, един след друг, те слязоха от влака и изчакаха лао Чжао да доведе конете. Хелън Франсис беше замаяна и мудна, затова Нели и Мери трябваше да се погрижат за нея. Едва когато се качи на коня си, инстинктите й сякаш се пробудиха и без да пита защо или къде отиват, тя се изправи на седлото и търпеливо зачака нареждане да тръгнат. Когато всички бяха на конете, докторът си спомни за медицинската чанта и се върна във вагона, където видя Фан Имей на вратата на купето на мандарина.

— Хайде, Фан Имей, трябва да тръгваме — рязко каза той.

— Няма ли да вземете Ма На Си сяншен — каза тя тихо.

Не беше въпрос.

— Той е мъртъв — отвърна докторът.

— Много добре знаете, че не е, *дайфу* — каза тя.

— Тогава скоро ще умре — отсече Еъртън. — Не би могъл да издържи на ездата. Съжалявам, но нищо не мога да направя за него.

Фан Имей го погледна студено.

— Не мислиш ли, че при подобни обстоятелства и той би ни зарязал? — извика докторът.

Тя се обърна и влезе в купето на мандарина, затваряйки вратата след себе си.

Еъртън постоя за миг, ядосан и объркан. Толкова беше уморен, че не можеше да мисли. Понечи да я последва, после се отказа. Тя беше наложница на майора. Нищо чудно да участваше заедно с тях в заговора. Фактът, че Манърс беше стрелял по Лин, го озадачи за миг, но после заключи, че просто се е опитал да го измами. Крадци, които се избиват заради злато. Най-старата история на света.

Скочи на линията, препъна се и затича към коня, който го чакаше.

— Няма ли да дойдеш с нас? — попита той лао Чжао, който държеше юздите на коня му.

— Не, *дайфу*. Трябва да се погрижа за останалите коне — каза мулетарят безизразно.

— Тогава бог да е с теб — каза докторът и дръпна юздите.

Нели извика смаяна:

— Ами Фан Имей?

Докторът ѝ каза, че е решила да чака майор Лин. Не беше лъжа. Той наистина си мислеше, че е така.

— Не можем да чакаме, жено — отсече той.

За миг се зачуди накъде да ги поведе. Дърветата усойно се свеждаха над тях. После видя нещо като пътека, която водеше нагоре по склона. Смушка коня си и останалите го последваха. Нели поддържаше Хелън Франсис за лакътя. Един по един те изчезнаха в горския полумрак.

---

[1] Неустрашим воин от скандинавския фолклор. — Б.ред. ↑

ТРЕТА ЧАСТ

ГЛАВА 20

„Когато мръкне, ще избягам от лагера. Не ме интересува дали ще ме заловят. Искам да се прибера у дома.“

Не беше поток, нито дори езерце, а просто локва върху влажната земя в подножието на тревист склон, но за Нели, която пълзеше към нея, все едно бяха водите на Йордан, които се разкрили пред израилтяните след дългото им скитане из пустинята.

За малко да не я види.

Цял следобед беше се катерила по сухите хълмове, използвайки цялата си останала воля, за да придвижва единия си уморен крак пред другия. Нямаше представа накъде се движи. Всяка крачка ѝ струваше огромно усилие. Бедрата и останките от мускули по мършавите ѝ крака, както и ожулените ѝ колене горяха от болка. Босите ѝ крака бяха окървавени и покрити с мехури, но някакъв глас звучеше в уморения ѝ ум: „Продължавай. Продължавай.“ Нещо дълбоко и упорито в природата ѝ — може би останките от гордостта ѝ — се бореше с нарастващото ѝ желание да легне, отказвайки да приеме, че Провидението, което ги бе отвело толкова надалеч, ще ги изостави така изведнъж. Но голите заоблени хълмове се простираха във всички посоки чак до хоризонта и след всяко изкачване тя виждаше едно и също: пустиня и пак пустиня, а най-лошото беше, че възвишенията бяха покрити с трева. Зелените копринени склонове, които блестяха и променяха оттенъка си под движението на облаците си, я мамеха с обещания. Това беше цветът на живота. Беше пълно със скакалци и диви животни — мармоти и лисици, но нямаше нито следа от безценната вода, която поддържаше живота. Беше се влачила, вкопчена в последните късчета надежда, но след часове безплодно търсене, дори те бяха започнали да се топят. Празният мях, който влачеше зад себе си, дрънкаше като котва и тя с мъка повдигаше крайниците си. Започна да чува и друг глас в главата си, който изкусително я мамеше да си

почине. Най-накрая бе паднала на колене, потъвайки в съблазнителната мекота на тревата. Примамливият ветрец беше разхладил пламналите ѝ крайници и тя се бе отпуснала безволево в прегръдката му. Скоро Изкусителят щеше да хвърли над нея одеялото на съня и макар да знаеше, че това би означавало край за всички тях, тя не можеше да се съпротивлява повече.

И тогава бе станало чудо. Един-единствен слънчев лъч проби през плътните облаци и освети като прожектор долината отдолу. Той блесна само за миг, но това ѝ беше достатъчно, за да забележи слабия отблясък като от диаманти на врата на смеещо се момиче. С последните си остатъци от енергия тя бавно пропълзя надолу по склона — вече не можеше да се държи на краката си. Тъй като беше замаяна, имаше чувството, че сухата трева сама се разтваря пред нея и скакалците отскачат встрани. Слънцето пареше голия ѝ врат, главата ѝ пулсираше. Най-последно почувства влага по ръцете си; земята бе станала по-мека и кална. Продължи напред, без да смее да се довери на сетивата си. Внезапно пред нея изскочи някакво лице — на ужасна старица с пламтящи кървясали очи, хлътнали страни и жълти зъби, които стърчаха от сухите ѝ венци. С ужас отвърна поглед, после осъзна, че това е собственото ѝ отражение. Отпусна глава в кафявата локва, разтвори напуканите си устни и някак си успя да отмести набъбналия си език и да пие.

Не знаеше колко дълго е лежала там, киснейки в животворната течност, усещайки как се движи по тялото ѝ, как възкресява силите и волята ѝ да живее. Но когато най-накрая се претърколи по гръб и се загледа в гъстите облаци, които се носеха с царствено безразличие по синьото небе, тя разбра, че по някаква причина Бог отново ги е пожалил и ще преживеят още един ден.

Опита се да събере остатъка от силите си за дългия път обратно към долчинката, където лежах останалите. Сърцето я болеше, когато помисли за децата си, за костеливите им ръчички и издути кореми, за големите блестящи очи върху преждевременен съсухрените им лица, в които понякога грееше вяра в нея и как въпреки новите изпитания, духът им не беше напълно пречупен. Помисли си с тъга за Едуард и Хелън Франсис. Тези дни тя се движеше като автомат. Смело вървеше напред, но тялото ѝ беше изтощено, а умът ѝ сякаш беше някъде другаде. В усмивката на колежанка и безизразните ѝ очи имаше нещо

ужасно, сякаш душата ѝ бе на път да се сбогува с този свят. Нели се боеше за нея — пламъкът на живота ѝ сякаш гаснеше с всеки изминал ден. А Едуард? Физически той беше добре — понасяше трудностите по-добре от всички тях — но и той бе изпаднал в меланхоличен самоанализ. Тя вече не знаеше как да стигне до него през бариерите на самоомразата и отчаянието му.

Искаше ѝ се да споделят утехата, която ѝ беше помагала дори в най-тежките дни. Не беше фантазия или илюзия — някаква сила наистина ги закриляше. Това, че бяха оцелели след такива тежки изпитания, не беше случайност. Всеки ден получаваха доказателства, че Провидението не ги е изоставило. То им беше показвало корени, когато гладуваха, насочваше ги към потоци, когато бяха жадни и често ги изненадваше с прояви на добрина, когато всички бяха настроени срещу тях.

Едва миналата седмица или може би по-предишната — тя отдавна бе изгубила представа за времето — ги прогониха с камъни от село, където бяха потърсили подслон. Старейшината ги беше нарекъл дяволи и пръв беше хвърлил камък. Но в покрайнините на същото село малко момченце ги беше настигнало и им беше дало храна и мях с вода — същият, който сега лежеше до нея. Това беше малко чудо — едно от многото, които ги бяха съпровождали по време на одисеята им. То ги беше подкрепяло, докато се изкачваха по голите планини, които най-накрая ги бяха отвели до този пустинен хълмист район. Бяха пълнили меха на няколко пъти оттогава — веднъж на малък водопад, друг път от кладенеца при няколко изоставени овчарски колиби и бяха си поделили пестеливо кифличките и туршията, донесени им от момченцето. Само през последните три дни бяха без храна и вода.

И Провидението отново се беше намесило, разкривайки им този извор, който я беше съживил. Тя лениво се опита да си спомни думите на псалма, но единственият стих, който ѝ идваше наум, беше: „Твоят жезъл и твоята тояга, те ме утешават.“ Да, ако искаха да оцелеят в тази враждебна среда, щяха да имат нужда от тези жезъл и тояга. Тя въздъхна, когато си спомни всички трудности, които вече бяха преживели през седмиците скитане. Август ли беше или септември? Не знаеше.

Сякаш бяха минали месеци, откакто слязоха от влака, добре екипирани и с хубави коне, а после скитаха из гората, изгубени между

безбройните дървета. На няколко пъти откриваха, че са се въртели в кръг. Една вечер беше излязла гръмотевична буря. Не се бяха сетили да спънат конете и те бяха избягали, отнасяйки всичките им провизии. Два дни ги бяха търсили безполезно, преди да се откажат. Сега Нели си спомняше последвалите дни — или седмици, — когато се въртяха из мрачната гора като някакъв безкраен кошмар. Нямаха храна, а Едуард им бе забранил да хапнат от малкото изкусителни плодове, които от време на време виждаха по пътя, защото можело да са отровни. През онези дни той се бе проявил като маниакален водач, караше ги да вървят безмилостно и без да пестят сили, със здраво стисната челюст. Нели не бе посмяла да го попита дали знае къде отива, толкова свирепо беше лицето му, докато спираше, за да погледне положението на слънцето през клоните над него. След цял ден скитане без път и посока, той им беше казал, че ще се движат през нощта, за да се ориентира по звездите. За децата това беше още по-трудно. Горските шумове, шумоленето на животните и крясъците на птиците ги плашеха, а Хелън Франсис, която беше в абстиненция, тъй като морфинът беше изчезнал заедно с конете, от време на време изпадаше в истерия, макар че при тези обстоятелства беше учудващо, че изобщо върви. Можеше да умрат в гората, ако не бяха попаднали на колиба на дървар. Отначало мъжът се държа любезно и им даде храна и подслон, но когато тръгваха, поиска да му платят и вдигна заплашително брадвата си. Едуард бе принуден да му даде повечето от парите, които имаше. После дърварят се разтопи в усмивки и ги насочи към друга колиба на един ден път оттам. Там живееше баща и син, които безцеремонно ограбиха и малкото, което им беше останало — взеха дори сребърното кръстче на Нели и пръстена с печат на съпруга ѝ, но поне им дадоха храна.

В следващото селище, ги посрещнаха с подозрение като просяци или дори нещо по-лошо. В две колиби на една просека живееше семейство, което разчистваше земя за земеделие. Те имаха няколко прасета и леха със зеленчуци, но бяха бедни и не възнамеряваха да споделят онова, което имат с някакви си чужденци. Неохотно им позволиха да спят в една от кочините, която принадлежеше на двамата братя, живеещи във втората колиба, но когато попитаха за храна, селяните поклатиха глави отрицателно. Отне им часове, за да заспят, защото не бяха свикнали с болката от глада, която сега беше тяхно

постоянно състояние. Но Мери ги беше събудила през нощта и им бе посочила покривката на земята, върху която за тяхно учудване имаше чиния с варени зеленчуци, голяма купа ориз и половин пилешки гърди. Едуард не бе успял да прикрие задоволството си.

— Как успя да ги убедиш, Мери? — беше попитал той радостно, докато си режеше от пилето.

Момичето бе погледнало мрачно към земята. След дълго мълчание беше свило рамене:

— Просто помолих братята да ни дадат храна.

— Слава богу, все още има християнско милосърдие — бе казал Едуард с усмивка. — Ти очевидно притежаваш скрити достойнства, Мери, щом можеш да разтопиш каменни сърца като тези.

Нели бе разбрала с какво е заплатило момичето за храната и беше видяла, че Хелън Франсис също гледа тъжно в земята, избягвайки погледите им, но не бе казала нищо, за да се нахрани Едуард спокойно. Какъв смисъл имаше да му обяснява? Каквото и да беше направила Мери, то бе вече факт, а трябваше да се нахранят.

Няколко дни по-късно, след още скитане и глад, един дървар ги беше посрещнал още по-враждебно от обичайното — заплашил ги с мускета си и те се оттеглиха на една близка поляна, за да прекарат неудобно нощта на открито. Мери отново ги бе събудила с яхния от заек и зеленчуци, но този път Едуард не беше толкова доверчив. Беше се вбесил, нарече я неблагоприятна, порочна, курва и хвърли чинията в мократа трева. После стъпи върху нея и я счупи. Нареди на треперещото момиче да падне на колене и да се покае за слабостта си. Заплаши я с божия гняв, ако отново прегреша. Нели и Хелън Франсис чакаха мълчаливо, а Джордж и Джени гледаха баща си с уплашени, неразбиращи очи. Едва когато Едуард се умори, Нели спокойно отиде при плаещото момиче и го прегърна. Малко след това, избягвайки погледа на доктора, Хелън Франсис коленичи до счупената чиния и внимателно събра парчетата месо измежду листата.

— Нали не смяташ да ядем тази грешна храна? — беше извикал Едуард, но жените не му обърнаха внимание и продължиха да се занимават с онова, което правеха.

— Мисля, че трябва да се извиниш на Мери — каза Нели след известно време.

— За бога, жено, тя се държи като проститутка. Не съзнаваш ли какво е направила току-що!

Нели спокойно му бе отвърнала:

— Мери е такава, каквата е, Едуард. И ни храни, макар да не е длъжна да го прави.

Тя често си спомняше този момент. За нея той бе сложил началото на промяната у съпруга ѝ — изпадането му в мрачна меланхолия, ужасното безразличие, което го бе обхванало. В този миг тя мълчаливо бе поела водачеството на малката групичка.

Нищо повече не беше казано. Едуард бе седнал на един пън на известно разстояние, докато те мълчаливо изядоха онова, което успяха да съберат от яхнията. Нели му беше предложила порция, но той я беше отказал. Сутринта бяха продължили напред.

Толкова много неща се бяха случили оттогава — ужасни неща. Имаше много дни, когато Мери не успяваше да им намери храна, а когато успееше — вече никой не казваше нищо. Ядяха каквото им донесе, дори Едуард, макар че от онзи ден не ѝ беше проговорил и дума. Един ден тя ги напусна. Те отдавна бяха излезли от гората на Черните хълмове и се скитаха из едно плато, насечено от дълбоки дерета, в много от които живееха бедни селяни. Бяха направили домовете си в пещери, изкопани в меките стени на овразите и се хранеха със скромната реколта, която събираха от терасите по стръмните склонове.

Те скоро се научиха да избягват тези села на троглодити^[1] и се опитваха да намерят подслон в откритата равнина. Не бяха забравили, че са чужденци и християни в страна, която бе решила да ги унищожи. Не виждаха следи от Боксьорите, но в едно село бяха попаднали на плакат с ксенофобски лозунги и безмилостния декрет на императора. Селяните ги бяха гледали враждебно, събираха се на групички и ги сочеха. Бяха си тръгнали набързо, след като няколко камъка полетяха към тях. След това се бяха опитвали да избягват селищата. Без да си признават, бяха разчитали на Мери, която се измъкваше, след като си легнеха. Когато се събудеха, обикновено ги чакаше някаква храна. Но една нощ тя не се върна.

Бяха чакали един ден и една нощ, изпълнени с тревога и болящи от глад кореми. На втория ден бяха отишли в селото. Когато минаваха, хората се отдръпваха и не отговаряха на въпросите им. Накрая откриха

старица, която им посочи една пещера в другия край на долината, преди да отmine бързо. Там бяха заварили Мери да готви на огнището. Сивобрад селянин с рехава брада седеше изправен на стола, без да им обръща внимание. Тя бе избухнала в сълзи и им беше казала, че този мъж се е съгласил да я задържи при себе си. Било й омръзнало. Не искала да бяга повече. Съжالياвала. Помоли ги за прошка и преди да си тръгнат, им даде няколко кошници с храна.

Запасите им бяха стигнали за пет дни и след това нямаха друг избор, освен да просят милостиня в селата, до които стигаха, колкото и да рискуваха. Понякога срещаха доброта и гостоприемство, но най-често ги прогонваха с клетви, а една ужасна нощ бяха затворени от местния падар, но съпругата му беше съжалила Джени и Джордж и на сутринта ги бяха освободили. Измършавелите им тела бяха покрити с рани. Обувките им бяха пробити, телата им бяха целите в мехури. Всички имаха въшки. Ухапванията от насекоми гноясваха. Беше цяло чудо, че никой от тях не се бе разболял от нещо по-сериозно от диария, но на по-голяма височина горещината през деня не беше толкова ужасна, а нощите бяха само хладни. Нели ги подканяше, будеше ги сутрин, когато нямаха желание да станат и някак успяваше да намери думите, които да ги засрамят и да ги накарат да продължат напред, дори когато бяха отчаяни.

Честно казано, тя бе учудена, че Хелън Франсис е оцеляла. Имаше тежки нощи, когато молеше за лекарствата си, а и онези, през които спеше дълбоко, също бяха ужасни — в кошмарите си викаше имената на Хенри и Том или размахваше ръце във въздуха, сякаш се бореше с някого. Сега вече ясно си личеше, че носи дете в утробата си. Издутият ѝ се корем сякаш изсмукваше живота от останалата част на тялото ѝ като гладен паразит, който настоява да бъде нахранен, докато гостоприемникът му гладува. Когато разпределяха дажбите храна, Нели заделяше повече за Хелън Франсис, за сметка на своята порция и най-често не ядеше, разделяйки всичко между Джени, Джордж и Хелън Франсис. Казваше си, че е силна, докато успява да се пребори с глада, че ще оживее, защото любимите ѝ същества зависят от това.

Изпитваше силна, почти майчинска любов към Хелън Франсис. Понякога, когато гледаше слабичката ѝ фигура да се клати по каменистата пътека, осъзнаваше, че всяка стъпка с товара в корема ѝ бе изпитание на волята, затова ѝ съчувстваше и се гордееше със

смелостта на своята „приемна“ дъщеря. Макар задъхана и с напрегнато от усилие лице, Хелън Франсис никога не се оплакваше, само понякога напрежението ѝ идваше в повече и всички трябваше да почиват, докато тя събере сили, за да тръгне пак. В тези случаи Едуард крачеше апатично напред-назад или седеше сам встрани от пътя. Вече не се държеше като лекар. Нещо у него беше умряло. Когато го питаха нещо, отговаряше и веднъж-дваж Нели го забеляза да наблюдава със сълзи на очи децата си, но през повечето време оставаше вгълбен в горчивите си мисли. Избягваше компанията на останалите, никога не се присъединяваше към разговорите им около вечерния огън. Един ден Нели забеляза, че косата му е почти напълно побеляла и лицето му е набръчкано като на старец. Не разбираше какво му е, макар да я болеше да го гледа така. Постепенно — колебаеше да го признае дори пред себе си, макар в сърцето си да знаеше, че е права — беше започнала да го презира. Понякога се чудеше дали вече не презира всички мъже, защото са повърхностни, перчат се и обичат насилието, но всъщност са ужасни слаби.

Понякога си спомняше за безотговорния баща на Хелън Франсис — Франк. Съмняваше се, че дълбоките резерви от воля и издръжливост на момичето са наследени от него. Чудеше се каква ли е била майка ѝ — знаеше, че Хелън Франсис не я познава, но Франк винаги говореше за нея като за богиня. Беше ли наследила тази необичайна сила от майка си? Поне така предполагаше. Но откъдето и да идваха, достойнствата на Хелън Франсис си бяха нейни. Освен това тя притежаваше нещо много по-важно — усещането, че в нея расте нов живот. Нели смяташе, че освен недохранването, бременността е причина за слабостта, която изтощаваше силите ѝ, но може би трябваше да бъде благодарна за нея. Въпреки всичко, което бе преживяла, Хелън Франсис беше бъдеща майка и притежаваше инстинктите и свирепата решимост на всяка майка да защити живота на детето си. Вместо да я изтощава, бременността ѝ даваше сили да живее.

Още нещо изненада Нели. Откакто бяха напуснали влака, Хелън Франсис нито веднъж не беше споменала Хенри Манърс, макар понякога да говореше с обич и хумор за Том. Разбира се, тя знаеше за смъртта му. През първата нощ около огъня Едуард им беше описал ужасната сцена, на която бе станал свидетел в купето на мандарина.

Самата тя беше изненадана да разбере до каква степен бе стигнала низостта на Хенри и очакваше Хелън Франсис да го защити или да покаже по някакъв начин несъгласие или поне скръб, но момичето беше слушало с наведена глава и никога вече не беше повдигнало въпроса. Е, мислеше си тя, може би така е по-добре. Така или иначе, светът щеше да смята, че детето на Хелън Франсис е било и на Том. Може би щеше да е добре да кажат и че са били женени. Тя тъжно си помисли, че вече няма кой да опровергае думите им. Беше сигурна, че ако Том не беше умрял като мъченик, щеше да постъпи правилно. От двамата мъже в живота на Хелън Франсис, Провидението очевидно бе избрало по-достойния и в края на позорното си съществуване Хенри Манърс бе разкрил какво чудовище е всъщност. Жалко, тя беше започнала да го харесва, дори да му се възхищава, но последното му вероломство бе непростимо. И все пак беше странно, че Хелън Франсис толкова лесно го беше забравила...

Но какво правеше още тук? Нели се изправи. Да мечтае край езерцето, когато вечерта скоро ще настъпи, а трябва да занесе водата на жадното си семейство. Ако не се върнеше бързо, незаконната бременност на Хелън Франсис щеше да получи заслужения си край в очите на обществото. Боеше се, че така или иначе, момичето няма да оцелее още дълго. Дори чудото на водата може би нямаше да е достатъчно, за да го спаси.

Умореното ѝ тяло не искаше да напусне хладния извор, но тя се принуди да седне и да напълни меха. Горкичките, помисли си. Джени и Джордж сигурно бяха обезумели от жажда. Скоро щеше да се върне при тях. В меха имаше достатъчно вода, за да изкарат деня. А утре щеше да ги доведе тук. Може би Джордж щеше да успее да хване някой мармот — едно от онези малки космати животинчета, които обитаваха тази пустош и отначало ги бяха очаровали, а после раздразнили, надничайки любопитно над земята, но винаги далеч от досега им. Внезапно пред очите ѝ изникна представата за топла яхния. Затвори очи. Достатъчно. Това щеше да я подлуди. Наведе се, вдигна меха и с мъка пристъпи две крачки, влачейки го зад себе си. После замръзна на място.

Късното следобедно слънце хвърляше сенки по тревата, но онази, която видя ясно очертана пред себе си, не беше на хълм или облак. Решила, че още сънува, тя се обърна и за миг беше заслепена от

слънцето, но на фона на огнената му топка несъмнено се открояваше силует на мъж. Беше дребен и набит, яхнал малко конче и хванал друго за юздата. През рамо носеше пушка, на главата му беше накривена кожена шапка, а широката му туника стигаше до ботушите. Когато очите ѝ привикнаха с блясъка, тя видя, че ѝ се усмихва.

Нещо в изражението му я накара веднага да се успокои.

За децата месеците, които прекараха при Оркон Баатар, бяха златен период от живота им. Всяка сутрин, когато малката дупка на покрива на юртата, в която всички спяха, порозовееше от зората, те се събуждаха и виждаха как Сарантая, пухкавата жена на Оркон слага в печката питки сух тор. Самият Баатар отдавна беше станал, прескачайки телата им, за да пусне овците от кошарата и да се погрижи за конете. Когато дървената врата се отвореше и набръчканото му весело лице се появеше отново, поздравявайки събудилото се семейство с весел смях, той вадеше иззад гърба си заек или яребица, които бе застрелял току-що. Печката вече бумтеше и чайникът вреше. Изяждаха закуската си на земята. Оркон Баатар заемаше централното място върху единствения килим, който притежаваше семейството му, и раздаваше купите с ечемичена каша, която сипваше от медно котле. Знаеше колко бързат Джордж и Джени да излязат навън и ги дразнеше, като измисляше поводи да ги задържи. Преструваше се, че го боли корем, че е уморен или пък обсъждаше времето с жена си толкова подробно, че децата започваха да подскачат от нетърпение. Тогава очите му блясваха, устата му се разтваряше в усмивка, която разкриваше неравните му зъби и той ги питаше на развален китайски, дали някой иска да му помогне да намери овците си днес. Това беше знак за Джордж и Джени да скочат и да изтичат на слънце. (В спомените им никога не валеше и всеки ден беше прекрасен.)

Скоро, седнали странично на две от късокраките му кончета, те го следваха с дива скорост към хълмистата долина, където на едно възвишение пасяха овците. От време на време той се обръщаше, за да им се усмихне, а пушката подскачаше на гърба му. Те винаги се опитваха да го изпреварят и той нарочно забавяше ход, докато го настигнеха, а после надаваше вълчи вой и привеждайки се напред, препускаше към подножието на хълма.

През следващия час, докато Оркон Баатар наглеждаше животните, децата лежаха на тревата и изброяваха на какво приличат големите облаци, които се търкаляха в небето над тях. Той беше научил Джордж да лови скакалци и да връзва парченце връв около краката им, за да скачат в кръгове около него, но на Джени тази игра не ѝ харесваше и тя предпочиташе да плете венци. Когато Оркон Баатар се върнеше, клякаше в тревата до тях и с усмивка ги питаше какво искат да правят днес. Понякога отиваха на речния бряг, където той вадеше от палтото си мъртва мишка и я връзваше на връвчица. Това бе примамка за свирепия *таймен* — хищната съомга, чиито зъби стърчаха напред и която достигаше метър и половина дължина. Докато Джени наблюдаваше стръвта, Оркон Баатар и Джордж газеха в реката и разбутваха храстите, под които можеше да се крие някое от тези чудовища, за да го насочат към нея. Дори ако я уловяха, а това означаваше да се борят с нея поне половин час, когато я извадеха на брега, Оркон Баатар винаги я хвърляше обратно. Да убиваш риба, носело нещастие, беше им казал той. Когато хората умрели, душите им отивали в реката и се превръщали в риби. Когато стигнеше дотук, той ги поглеждаше сериозно, но после се размиваше и те не можеха да разберат дали се шегува или не.

Други дни просто яздеха, докъдето стигнат. Обичаха да ходят до една скала, която се издигаше наскред пасищата на около десет километра от лагера на Оркон Баатар. На върха ѝ имаше купчина камъни и винаги, когато стигнеха там, Оркон Баатар слизаше от коня и ги караше да обиколят три пъти купчината. Преди да тръгнат, всеки от тях трябваше да намери камък, който да постави отгоре. Когато дойдоха за пръв път, Оркон Баатар им каза, че това е свещена планина. Разказа им легендата за воина, който избягал с онова, което останало от съкровището на своя убит крал след ужасна битка, в която войските им били разбити. Заровил го някъде из тези хълмове и никой не знаел къде точно, защото точно когато свършил, преследвачите му го настигнали. Били твърде много, за да се бие с тях, затова препуснал с коня си до върха на скалата и когато го обкръжили, пришпорил животното и скочил с него. Вятърът го отнесъл на небето, където се скрил между облаци и никой вече не го видял, затова тайната на кралското съкровище била запазена. Джордж искаше да търси златото, но Оркон Баатар му каза, че това ще бъде голям грях. Нито един

монголец не копаел земята, каза той, защото тя е жива и чувства болка. Накара ги тържествено да обещаят, че никога няма да търсят съкровището, защото дори да го намерят, то ще им донесе само нещастие. След като го направиха, той им намигна и със смях ги заведе до върха, откъдето беше скочил воинът. Там дълго стояха, загледани с благоговение към безкрайните пасища, които се простираха във всички посоки, докъдето им стигаше поглед.

На обяд хапваха сушено месо, което Оркон Баатар носеше в платнените си дисаги, а след това бавно поемаха обратно. Следобедът беше време за учене. Оркон Баатар ги учеше как да хващат бягащ кон, как да препуснат до него и да метнат на врата му примката, вързана на дълъг прът. Показваше им как да прибират овцете вечер в кошарата, обясняваше им защо трябва да събират тора на животните. Овцете, обясняваше той, осигуряват всичко нужно за живота. Вълната им се използва за дрехи и за кече, от каквото беше направена юртата му, от млякото се получаваше кисело мляко и суроватка, а с месото пируваха. Сушеният им тор пък осигуряваше гориво за огъня. Най-ужасното нещо, им беше казал той, е студена зима, когато овчарят не може да спаси животните и те умират от студ. Ако овцете измряха, това означаваше глад за семейството. Ако нямаше тор за огъня как щяха да се топят? И как щяха да готвят? Пастирът трябваше да се грижи за животните си — това беше негов дълг, но така се грижеше и за себе си, защото овцете му се отплащаха. Един ден им показа как да изрежат тения от коремите на овцете. Отначало се отвращаваха и бояха, но Оркон им обясни, че така ги предпазват от болест. Всеки живот е свещен, казваше той, и ако очакват животното да им служи, на свой ред те трябва да му служат. Когато трябва да убие животно, човек също трябва да проявява уважение. За да им докаже, той беше довел една млада овца от кошарата. Кракът ѝ бе зле наранен и Сарантая го бе помолила да я заколи за вечеря. Отдавна не били вкушали прясно овче месо. Те видяха как Оркон Баатар нежно сложи овцата да легне на една страна. Извади ножа си, бързо разряза корема ѝ, бръкна вътре и стисна сърцето ѝ. С тихо блеене тя умря. После той извади ръката си и се усмихна.

— Видяхте ли? Умря безболезнено и нито капка от скъпоценната ѝ кръв не се разпиля по земята. Другия път вие ще го направите. Ще ви науча.

Тогава Джордж и Джени бяха поклатили глави и бяха избягали. Разбира се, след известно време те се научиха да правят това и много други неща, преди злачните дни на лятото да преминат в есен и първите студени ветрове да повеят над степите.

За Нели и Хелън Франсис това също бяха дни на спокойствие и възстановяване. Намираха си утеха в множеството домакинска работа — готвене, пране, доене. Бързо бяха се сприятелили с добродушната Сарантая, която ги бе приела като сестри. Макар в началото да не се разбираха — за разлика от мъжа си тя не говореше китайски, — те бързо намериха начин да общуват с помощта на жестове и физиономии, а понякога рисуваха върху пясъка, смеейки се заедно, докато се опитваха да разберат значението им. С времето двете жени научиха няколко думи и фрази на монголски и можеха да водят елементарни разговори със Сарантая. Тогава откриха, че тя е мъдра жена, която подобно на съпруга си притежава практичен ум и чувство за хумор.

Те също имаха режим. Най-много се наслаждаваха на разходката след закуска до речния бряг, където пълнеха медните кани с вода и веднъж седмично перяха дрехите си. При тези случаи винаги клюкарстваха и се шегуваха. Сарантая беше пряма жена и не се притесняваше да им задава най-лични въпроси, а те отговаряха, както можеха. Тя особено се гордееше с напредването на бременността на Хелън Франсис. Често потриваше с ръка растящия ѝ корем, а понякога слагаше ухо до него, опитвайки се да долови някакво движение. Първия път, когато усети, че детето рита, тя извика от радост, плесна с ръце и притисна Хелън Франсис до широката си гръд, смеейки се и плачейки едновременно. След няколко дни тя реши, че бебето ще е момиче. Очерта във въздуха очертанятията на корема на Хелън Франсис, подчертавайки, че е закръглен. После нарисува на пясъка фигура на жена с по-заострен корем, последвана от бебе с огромен penis и тестикули. Накрая изтри двете рисунки и ги замени с бебе момиче и с широка усмивка посочи към Хелън Франсис. Двете англичанки разбраха, че кръглият корем означава момиче, а заостреният — момче. Когато всичко се изясни, трите дружно се засмяха.

Веднъж Нели попита Сарантая с жестове и рисунки дали с Оркон Баатар имат деца и къде са те. Монголката се усмихна тъжно, посочи корема си и показа с жест, че не може да има деца. Нели и

Хелън Франсис не скриха загрижеността и притеснението си, но тя ги хвана за ръцете и им обясни, че не бива да тъгуват. Тя и съпругът ѝ се били примирили с това. После посочи към хълма, където децата на Нели и Оркон Баатар препускаха с конете си.

— Оркон Баатар — каза тя и се почука по сърцето. — *Зей-ни. Зорш.* Като негови деца. Той много щастлив *Зей ни* и *Зорш.* — И се усмихна, а в топлите ѝ кафяви очи проблесна влага.

В този миг Нели осъзна трагедията, която се криеше зад простичкия живот на Оркон Баатар и Сарантая и че навярно децата са били една от причините да ги посрещнат толкова радушно. Тя импулсивно прегърна жената и я почувства още по-близка.

Едно от нещата, за които Сарантая никога не попита, бяха отношенията между нея и съпруга ѝ. Всъщност те рядко говореха за Еъртън. От време на време го виждаха да се разхожда с наведена глава по хълмовете. Той странеше от тях, прибираше се едва за вечеря, когато седеше прегърбен и мълчалив, в очакване Оркон Баатар да му налее купа *нернел* — горчива алкохолна напитка от дестилирано кобилешко мляко, в която търсеше забрава нощем. Понякога Оркон Баатар пиеше с него, макар че не си говореха. Докато гледеше как докторът постепенно се напива, монголецът придобиваше почти нежно изражение. А самият той сякаш никога не се напиваше. Други вечери, когато не му се пиеше, той оставаше каната на доктора. Еъртън сядаше, облегнат на плетената рамка на юртата и пиеше, докато Оркон Баатар разказваше на другите забавни истории, подрънкваше на *ер-ху* — странния си струнен инструмент, или пееше с пълно гърло тъжни номадски песни.

Оркон Баатар омагьосваше Хелън Франсис.

Лицето му беше първото нещо, което тя бе видяла, когато дойде на себе си. Спомняше си топлите му, разбиращи очи. Те излъчваха спокойствие, вдъхваха доверие. Отначало си помисли, че е умряла и че това е лице на ангел или дявол. В чертите му имаше нещо дяволито — устата с увиснали краища, неравните зъби, рехавите мустаци, кръглото лице, набръчкано като жабешка кожа. Сенките от огъня проблясваха загадъчно по жълтата му кожа. Никога не беше виждала такова лице. Беше странно, почти нечовешко, но очите... Очите бяха мъдри, както си представяше очите на ангелите. Очи на добър човек и тя инстинктивно беше разбрала, че с него е в безопасност. Беше

почувствала ръката му върху челото си. Топла, мазолеста, но изненадващо нежна. Очите над нея се притвориха и осветеното от огъня лице внезапно замръзна като в транс. После бе дочула думи на език, който не разбираше. Очевидно звуците идваха от гърлото на мъжа, защото устните му не се движеха. След известно време бе почувствала, че ръката на челото ѝ се нагорещява. Вълни от спокойствие и задоволство се бяха разлепили по тялото ѝ и скоро бе потънала в сън без сънища. Когато отново се беше събудила, вече бе в юртата, още сънлива и гладна, но крайниците ѝ бяха приятно отмалели и усещаше силно живота в себе си. Беше чула познати гласове. Джордж, а после Джени бяха изпищели от радост:

— Елате, елате! Тя се събуди!

После Нели се беше надвесила усмихната над нея, а зад рамото ѝ тя бе видяла същия странен мъж, застанал плахо до вратата.

Нели ѝ беше разказала как е яздила с Оркон Баатар от потока, докато здрачът се спускал над хълмовете. Малката група, която изоставила следобеда, била полумъртва от глад и жажда. Доктор Еъртън бил коленичил безжизнено край жаравата на огъня, прегърнал през раменете спящите си деца. Нели каза, че никога не била виждала такова отчаяние върху човешко лице. Едва я познал и сякаш не разбирал какво има в меха, който му предлагала. Трябвали ѝ няколко мига, докато събуди децата, но те се възстановили бързо, след като отпили от живителната вода. Само че не можела да разбуди Хелън Франсис, макар да сипала вода на устните ѝ и да разтърсила крехките ѝ рамена. Най-накрая с ужас осъзнала, че тя е изпаднала в кома, която предшества смъртта. Пулсът ѝ бил толкова слаб, че Нели едва го усещала. През цялото време Оркон Баатар седял на коня и я наблюдавал.

Тя извикала на съпруга си да направи нещо, но той обърнал безизразното си лице към нея и свел глава. Отчаяна, тя погледнала към монголеца, който я бил довел тук. Самата му поява била чудо. Дали можел да направи още едно? Той слязъл от коня и без да бърза, се приближил. Коленичил до тялото на Хелън Франсис, навел глава към гърдите ѝ, после приближил носа си до лицето ѝ, сякаш се мъчел да усети диша ли. Сложил ръка на корема ѝ и погледнал към Нели сякаш за потвърждение.

— Да, бремна е — извикала тя. — Но какво от това? Тя умира. Умира!

Оркон Баатар кимнал, после измърморил нещо на китайски, което прозвучало като „Ще се върна“. Скочил на седлото, шибнал коня с юздите и препуснал в здрача.

Нели каза, че в този миг разбрала какво е да се чувстваш изоставен.

Но Оркон Баатар се върнал не след дълго. Първо бръкнал в дисагите си и извадил вързоп, в който имало месо. Дал го на Нели и ѝ показал с жестове да го даде на доктора и децата. После бързо стъкнал огъня и загреял вода в медна купа. Извадил от дрехата си някакви треви и диви цветя, намачкал ги и ги пуснал в купата. Докато чакал да се свари отварата, взел меха, коленичил до Хелън Франсис и капнал малко вода в устата ѝ. После, за изненада на Нели, започнал да разтрива легналото тяло, като през цялото време мърморел нещо, което приличало на молитви или заклинания на ухото ѝ. Сложил купата до главата ѝ, леко я изправил, повдигнал отварата към носа ѝ и внимателно я погледнал в лицето, сякаш за да види има ли някакъв признак на живот. След миг отново я оставил на земята и продължил с разтриването и заклинанията. Когато сместа в купата изстинала, натопил една кърпа в нея и внимателно я изстискал в устата на Хелън Франсис. После отново започнал да я разтрива.

Нели седяла до огъня и го гледала с отчаяние, но била твърде слаба, за да му каже, че онова, което прави, е безполезно. Въпреки желанието си, след малко тя задрямала. Събудила се, когато Оркон Баатар я разтърсил за рамото. Небето било вече порозовяло от зората. Той се усмихвал. Хванал я за ръка, завел я при Хелън Франсис и ѝ направил знак да провери пулса ѝ. Бил слаб, но по-силен, отколкото предишната нощ.

През по-голямата част от утринта яздили — докторът с двете деца на единия кон, а на другия — Оркон Баатар, праметнал Хелън Франсис през коленете си, с Нели зад себе си. Движели се бавно между склоновете на хълмовете. Малко след обяд пристигнали при юртата на Оркон Баатар. Досега не знаели колко близко са били през последните дни до голямата река, край която бил бивакът на монголеца.

Разбира се, тя не се беше възстановила изведнъж. Трябваше да минат седмици, преди диетата от кисело мляко и силен овнешки бульон да я накарат да заприлича поне малко на себе си. Когато тялото ѝ се подсили, кошмарите се върнаха, а с тях и желанието ѝ за наркотика, който не можеше да намери в тази пустош. Нели правеше всичко възможно, за да я утеши, но се чувстваше безпомощна, виждайки как Хелън Франсис всеки ден изпада във все по-дълбока апатия и отчаяние. Оркон Баатар я беше наблюдавал внимателно, но не направи нищо.

Но една вечер след особено неприятни кошмари и неспокоен сън, той я беше събудил. Беше я хванал за ръката и ѝ бе направил жест да го последва навън. Пълната луна се носеше високо в небето, обсипано с ярки звезди и осветяваше пътя, по който вървяха. Той я поведе към брега на реката и ѝ даде знак да седне. От колана си извади нещо, което приличаше на сушена гъба и ѝ обясни, че трябва да го изяде. Тя го послуша и забеляза, че и той прави същото. Вкусът беше неприятен, но тя си наложи да преглътне. Седяха дълго време, заслушани в шума на пенливата вода. Изведнъж ѝ се стори, че той се усилива, а хълмовете наоколо се открийха ясно, сякаш ги гледаше посред бял ден. Усещаше главата си изключително бистра, а тялото ѝ като че ли стана безплътно. Внезапно изпита необичайното усещане, че се носи над земята. Странното беше, че Оркон Баатар сякаш също летеше. В очите му проблеснаха весели искрици и той ѝ се усмихна с обич. Подаде ѝ ръка и двамата заедно се издигаха във въздуха, но това не беше възможно, защото на земята под тях, тя ясно различаваше телата им, седнали с лица едно към друго. Беше ли част от нейното съзнание тази, която се носеше във въздуха, чудеше се тя. Но усещаше крайниците на това безтелесно аз, а летящият Оркон Баатар също изглеждаше истински. Чувстваше жилавата хватка на ръката му. Той се смееше и сочеше нагоре към звездите, които сякаш се движеха бързо към тях. Изкачваха се все по-високо и по-високо, а после по сигнал на Оркон Баатар, се спуснаха във водите на реката и тя усети как силното течение я дърпа в неизвестна посока...

Никога не спомена на останалите за това странно пътешествие. Разбира се, когато на сутринта се събуди в леглото си, се чудеше дали не е било сън — но не ѝ приличаше на сън, а и си спомняше всичко, което се беше случило. Оркон Баатар беше пътувал с нея до други

континенти, обратно във времето и в нейното минало. Беше се видяла като дете как се вози по провинциалните английски пътища в кабриолет с баща си. Беше прелетяла над кораба, където с Том се бяха костюмирали за карнавала. С известна съпротива беше позволила на Оркон Баатар да я издърпа от този приятен спомен и той я заведе в Китай, където отново се видя с Том във влака, а след това с Хенри — в Двореца на небесната наслада. Това беше денят, когато за пръв път ѝ беше дал опиум и тя беше пушила, за да го впечатли, макар да я бе предупредил да не опитва. Искаше да се спусне и да изтръгне лулата от ръцете си, но Оркон Баатар поклати глава. По-късно се бе видяла в лечебницата на мисията да си инжектира морфин и бе поплакала малко, но Оркон Баатар я бе принудил да гледа. Тя го молеше да не я води по-нататък, но той тъжно бе поклатил глава и я бе отвел неумолимо в Шишан, на мястото на екзекуцията, въпреки борбата ѝ — тя знаеше какво следва — в стаята във вертепа, където видя как я изнасилваха.

За щастие, това беше краят на онази част от пътуването. След миг те напуснаха ужасната сцена и тя се видя да върви с Оркон Баатар из монголските степи. Беше такъв прекрасен ден, че сърцето ѝ тръпнеше от радост. Големи облаци се трупаха над тях и равнината се простираше във всички посоки. Оркон Баатар започна да ѝ говори, сложил ръце зад гърба си. Разказваше ѝ за сезоните, къде се намират най-добрите пасища. Тя видя лисица и двамата я последваха до леговището. Вътре имаше три малки лисичета, чиито големи очи я гледаха с удивление. Оркон Баатар ѝ посочи нещо друго. Елен с големи рога стоеше на билото на един хълм. Веднага се озоваха до него, ахкайки от възхищение. После монголецът насочи вниманието ѝ към едно петънце в небето. Летяха с орлите и ястребите. Седяха край брега на широка буйна река, която имаше същото име като онази, край която беше лагерът на Оркон Баатар. Близко до нея бе издигнал своя град и великият Чингис хан. После монголецът я покани да поплуват. Свали дрехите ѝ и тя стъпи във водата. Видя още някой да плува край нея. Мислеше, че е Оркон Баатар, но смеещото се лице във водата беше на Хенри. Сините му очи се усмихваха, зъбите блестяха на загорялото лице. Той я напръска, тя му отвърна, а после я грабна в прегръдките си и я целуна страстно. Тя усети как му отвръща и изпита само чиста

радост, когато той проникна в нея, почувствала живота в утробата си, който бяха създали заедно.

След като се любиха, се гмурнаха във водата и последваха рибите между тръстиките. Постепенно течението ги отнасяше. След известно време тя разбра, че вече не държи ръката на Хенри. По някакъв начин Оркон Баатар бе заел мястото му. Дългата му коса се носеше във водата зад него, а топлите очи излъчваха искрено съчувствие. Той знаеше колко много скърби, че Хенри е мъртъв. Изглежда, четеше всичките й мисли. Изплаваха на брега и се понесоха под блестящите звезди...

Тя разбра, че гъбата е била халюциногенна, затова е имала такива видения, но въпреки това беше сигурна, че по някакъв начин Оркон Баатар е бил физически в съня й, че е пътувал с нея и я е предпазвал, за да не пострада. Не разбираше как, но беше сигурна, че е било така и вярваше, че това видение е имало някаква цел, макар още да не знаеше каква. На другия ден на закуска, когато Оркон Баатар й подаде купата със суроватка, тя му благодари, влагайки особен смисъл в обикновените думи, но той само й намигна и продължи да сервира. След това никога не й каза нищо за онази нощ. Отнасяше се към нея със същото обичливо уважение, както и преди. И странно, от този ден нататък, тя отново се чувства добре. Нели го забеляза и й го каза. Желанието й за морфин също изчезна и сега сънят й рядко биваше смущаван от кошмари.

Много по-късно, когато беше понаучила езика, тя попита Сарантая дали мъжът й е шаман. Всъщност използва думата магьосник. Сарантая се засмя:

— За мен съпругът ми винаги е бил магьосник — каза тя лукаво.

— Но истина ли е? — настоя Хелън Франсис. — Шаман ли е? Може ли да прави магии?

Сарантая само се усмихна и я погледна лукаво с ъгълчето на окото си.

— Със сигурност е мъдър — каза тя — и е лечител, както сигурно знаеш по-добре от мен. Но едва ли един обикновен овчар би могъл да бъде магьосник.

После се заля от смях. Същата вечер и няколко дни след това Сарантая се забавляваше да се обръща към съпруга си с „магьоснико“, но не сподели с никого какво й беше разказала Хелън Франсис.

Лятото отмина. Есента почти не промени живота им. Оркон Баатар имаше дебели кожи за всички, а и животът на открито ги беше закалил. Липсваха им горещите, спокойни летни дни, но сега имаха други забавления. Оркон Баатар разказваше на децата как ще ходят на лов за вълци, когато паднат снеговете и за да ги подготви, всеки следобед ги учеше да стрелят с мускета му, усмихвайки се доволно, когато улучеха мишената, и клатейки печално глава, когато пропуснеха. Щом се увери, че могат да си служат с пушката, започна да язди с тях из степите и да ги учи да стрелят по мармоти.

Когато първите снегове посребриха хълмовете, бременността на Хелън Франсис беше доста напреднала. Сарантая кръжеше над нея като квачка и ѝ забрани да ги придружава до реката, макар те да не се задържаха много там тези дни. Времето беше ужасно студено, особено ако имаше силен вятър, и Хелън Франсис с удоволствие оставаше да лежи в юртата.

Почувства първите болки в деня, когато Джордж уби първата си лисица. Късно следобед той влетя в юртата, крещейки, че си има лисича кожа и Оркон Баатар е обещал да му направи шапка от нея.

Беше разочарован, че никой не му обърна внимание. Майка му и Сарантая бяха коленичили до постелята на Хелън Франсис и си разменяха тревожни погледи, а самата тя стенеше от болки. Водите бяха изтекли твърде рано, имаше още месец до термина. Това със сигурност бе причина за тревога, макар нито Нели, нито Сарантая да бяха изпаднали в паника. Бяха възврели вода, за да могат да я използват, когато му дойдеше времето. Приготвили бяха чисти кърпи и с една от тях госпожа Еъртън бършеше потта от напрегнатото чело на Хелън Франсис.

Понякога тя поглеждаше смразяващо съпруга си, който, както обикновено, бе седнал до стената на юртата, обгърнал коленете си. Беше го помолила за помощ и той ѝ бе отказал с думите, че Нели и монголката спокойно могат да акушират и без намесата му, пък и за какво ѝ бил сега, когато тя била главата на семейството.

Оркон Баатар и Джени се появиха малко по-късно, след като се бяха погрижили за конете. Овчарят тихичко се осведоми за положението и също седна до доктора, готов да помогне, ако имат нужда от него. Джордж и Джени надничаха през рамото на майка си,

докато тя раздражено не ги отпъди. След това също седнаха до Оркон Баатар, който им намигна и ги хвана за ръцете.

Когато започнаха писъците, той ги стисна здраво.

— Напъвай, момиче — извика Нели окуражително. — Миличката ми, бедничката ми — шепнеше тя в паузите между болките. — Ще се справиш, ще видиш.

Но очите на Хелън Франсис се въртяха в дива агония, дишането ѝ бе задъхано и мокрите кърпи на челото не облекчаваха болката ѝ.

Така изминаха часове.

Писъците продължаваха.

Нели се приближи до съпруга си.

— Едуард — тихо каза тя, — бебето не излиза. Ще ни помогнеш ли?

Той мълчаливо извърна глава. По бузата му се стичаше сълза.

— Ти си жалък — каза Нели. — Имаме нужда от теб. Моля те, помогни ни!

Той продължи да гледа към стената.

Оркон Баатар я гледаше въпросително.

— Обясни му, Джени — въздъхна тя. — Не знам толкова добре китайски. Кажу ми, че бебето няма да излезе само. Мисля, че е нужно цезарово сечение. Знаеш ли какво е това? Добре. Той може ли да ни помогне? Знае ли как да го направи?

Оркон Баатар внимателно изслуша обясненията на Джени. Очите му се разшириха. Кимна към Еъртън:

— Докторът не може ли да го направи? — попита той.

— Ами виж го — каза студено Нели.

После се обърна, за да помогне на Сарантая, която се опитваше да придържа Хелън Франсис за раменете, докато напразно се напъва.

Досега не бяха виждали Оркон Баатар ядосан, но сега стана точно това. След като Нели му обърна гръб, той за миг остана неподвижен, но лицето му се помрачи. Внезапно скочи на крака и застана над доктора, стиснал юмруци. Хвана го за яката и го изправи. Със свободната си ръка го зашлеви по бузата, а после повтори с обратната страна на ръката си. Еъртън примигна, не толкова от болка, колкото от изненада.

Оркон Баатар го блъсна към стената на юртата и със светкавично движение извади ножа си. Очите на Еъртън се разшириха от ужас.

Монголецът придърпа дясната му ръка и пъкна дръжката на ножа в нея, затваряйки пръстите му. После с горящи очи посочи към Хелън Франсис.

— Аз... не мога — прошепна докторът. — Вече не съм сигурен в себе си.

Оркон Баатар го зашлеви.

— Моля те, не ме карай да го правя — простена Еъртън.

Оркон Баатар отново го удари. После го дръпна за яката, завъртя го и го бутна към жените, които гледаха, занемели от учудване.

— Това е... ловджийски нож — прошепна Еъртън, гледайки оръжието в ръцете си.

— Ще трябва да се справиш — отвърна Нели. — Сигурна съм, че е достатъчно остър, но по-добре го обгори в огъня.

— В какво... в какво се превърнах? — изстена той страдалчески.

— Не знам, Едуард — каза Нели и хвана ръката му. — За мен все още си моят съпруг и лекар. Затова се опитай да се държиш като такъв. Два живота са изложени на опасност и имаме нужда от теб.

Още ядосан, Оркон Баатар се канеше да застане до него, за да бъде сигурен, че ще извърши операцията, но Сарантая внимателно го дръпна назад. В такива случаи тя взимаше решенията, а от начина, по който чужденецът преглеждаше пациентката си, разбра, че знае какво прави.

Тъй като нямаха упойка, дадоха на Хелън Франсис да изпие каничка *нернел*. В два часа сутринта тя роди момиченце.

Когато заши раната и се увери, че родилката се чувства толкова добре, колкото позволяваше състоянието ѝ — най-добрият лек за болката ѝ беше да ѝ дадат бебето — Нели го хвана за ръката и го изведе от юртата. Двамата седнаха до стената. Тя ги зави с дебелото одеяло от козя вълна, което беше изнесла, и го прегърна. Известно време седяха мълчаливо, загледани в ярките звезди.

После го целуна.

— Добре се справи, Едуард. Гордея се с теб — каза тя.

Еъртън не отговори, но Нели усети, че раменете му потръпват.

— Да не би да плачеш, стари глупчо? — каза тя и стисна ръката му. — Сега вече няма защо да плачеш.

— Толкова ме е... срам — каза той през сълзи.

Нели кимна и се усмихна.

— Известно време се държа малко странно, скъпи — каза тя. — Не мога да го отрека, но всички преживяхме тежки моменти, а тази вечер ти се реваншира за поведението си.

— Аз... не мога да си простя — каза той.

— Всички ние се държим зле понякога — прошепна тя. — Аз също съм правила грешки. Невинаги съм толкова силна, колкото изглеждам.

Той не отговори. Тя разтърси коляното му.

— Ние сме заедно, Едуард. И оцеляхме! В безопасност сме при тези добри хора. Не разбираш ли, че Провидението, което се намира някъде между тези ярки звезди, продължава да се грижи за нас? Бъди благодарен. И стига си се цупил.

— Заради Манърс е — тихо каза той.

— Манърс ли? — изненадано попита тя. — Защо така внезапно се сети за него?

— Мисля, че не бях справедлив с него — дрезгаво отвърна докторът. — Непрекъснато си повтарях, че е убиец — че е убил мандарина заради златото му.

— Е, и? Нали точно това беше направил този звяр?

— Вече не съм сигурен — каза докторът със страдалческо изражение. — Когато тръгна от локомотива, ми каза, че отива да спаси мандарина, да спаси всички ни, но тъй като го мразех, не му повярвах.

— Той беше лъжец, всички го знаем. — Тя млъкна и го погледна озадачено. — Едуард, защо се сети за господин Манърс?

— Не разбираш ли? Ти самата ми каза. Изстрелите, които сте чули в съседния вагон, са били разделени от дълга пауза. Каза ми, че първо имало един, последван много по-късно от другите. Не вярвам, че Манърс е бил този, който е стрелял пръв. Той беше при мен в локомотива. Каза ми, че сенешал Джин бил враг. Мисля, че вероятно той е убил мандарина и че Манърс ми е казал истината.

Известно време Нели не проговори.

— И смяташ, че сме се отнесли несправедливо с един смел човек?

— Да — прошепна докторът, загледан към долината. — Дано Бог ми прости онова, което направих.

— Неприятно е, че го мислехме за негодник, Едуард — Нели внимателно подбираше думите. — След известно време ще обясним на

Хелън Франсис. Така би трябвало. Хубаво е да си спомня с добро бащата на момиченцето си. Но не разбирам защо толкова се измъчваш. Не би могъл да промениш станалото. Господин Манърс е мъртъв. Беше убит.

— Не беше — прошепна докторът, без да я поглежда. — Когато го намерих, беше жив. Тежко ранен, но жив.

— Какво? — Сега беше ред на Нели да отклони поглед. — Но ти ми каза... каза на всички нас... че е мъртъв?

— Излъгах ви — каза Еъртън тихо. — Господи — изхлипа той, — какво направих? — После се удари по главата. — Направих го, защото го мразех — каза той под удивения поглед на Нели. — Бях бесен. Искях да умре. Искях да си плати за всички престъпления, които смятах, че е извършил.

— Едуард — прошепна Нели, — да не искаш да ми кажеш, че умишлено си изоставил ранен човек във влака? Оставил си го в това състояние на враговете му?

— Да — каза той отмаляло. — Не спазих хипократовата клетва. Оставих човек да умре.

— О, Едуард — прошепна тя. — Затова беше толкова необщителен през тези месеци... — Тя се облегна на стената, вдигнала лице към звездите, без да ги вижда.

— Сега разбра ли? — каза съпругът ѝ. — Не мога да си простя това.

— Не знам — прошепна тя с невиждащ поглед. — Не знам...

Тялото му се разтърси от ридания. Той плачеше и издаваше нечленоразделни звуци. След известно време тя го прегърна и го погали по челото. Той плачеше в прегръдките ѝ, докато тя гледеше напрегнато в мрака.

Падаща звезда проряза небето като нож.

— Едуард — каза Нели и се обърна към него. Гласът ѝ беше леден като нощта наоколо. — Никога... никога не бива да казваме на Хелън Франсис и дума за това.

През следващите няколко дни около Хелън Франсис и бебето имаше голяма суетня. Нели трябваше да поеме домакинската работа, защото Сарантая беше очарована от бебето и часове наред му гукаше и

го люлееше. Хелън Франсис се усмихваше доволно от постелята си. Още беше много слаба. Нели носеше вода и готвеше, но съпругът ѝ помагаше. През тези първи дни Еъртън непрекъснато беше до нея, освен когато преглеждаше Хелън Франсис и малката Катерина. Когато нямаха работа той и Нели ходеха заедно на дълги разходки из заснежената местност. Понякога Джордж и Джени се присъединяваха към тях.

Оркон Баатар и Сарантая приеха включването му в живота на домакинството с обичайната си топлота. Все едно месеците му на уединение никога не бяха съществували. Отначало Еъртън реагира на уважението, което му засвидетелстваха, малко объркано. Никой не би познал в този стеснителен и скромнен мъж самоуверения и доволен от живота си мъдър и благороден добряк, който някога бе оглавявал мисията в Шишан.

Разбира се, трябваше му време, за да се приспособи към новите обстоятелства и да възвърне част от самоувереността си. Оркон Баатар беше решил да го вземе под крилото си. Може лечителските му дарби да не включваха израждане, но той притежаваше безпогрешната способност да лекува наранени души. За него това бе също тъй важно, както да отстранява тениите от овцете и изискваше също толкова търпение и психологически познания, както обзядването на жребче.

Вечерта след раждането Оркон Баатар, както обикновено, бе налял *нернел* на доктора и отново бе пил заедно с него. Само че този път той се беше напил. Беше се изправил, клатейки се и бе изпял една от гърлените си песни. По средата бе забравил текста и се беше разсмял. После беше вдигнал доктора на крака и беше затанцувал с него. Еъртън беше объркан, но всички останали се смееха и ръкопляскаха, затова след известно време, той влезе в ритъм. Оркон Баатар взе каната и отново напълни чашите. Скоро и докторът се развесели като него. Преди да заспят, той им показа шотландски рил и заплакан изпя с Нели „Любовта ми прилича на червена роза“. Нели го бе плеснала лекичко по бузата, казвайки му „Ах, ти, глупчо“, а после го беше целунала. Зачервен, Оркон Баатар беше прегърнал Сарантая, въздишайки от удоволствие.

Една сутрин той покани доктора да отиде с него и децата на сутрешна езда. Беше много настойчив. Накара го да се наметне с овча кожа и му сложи кожена шапка, после, въпреки възраженията му, го

измъкна от юртата. Качи го на седлото на чакащото конче, после яхна своето. Един до друг те препуснаха из долината. Оркон Баатар наблюдаваше как Еъртгън нестабилно се олюлява на коня си, понякога му помагаше, но не забави ход. Децата ги следваха, така уверени на седлото, все едно бяха отрасли в степите.

Дълбок сняг беше паднал върху пасищата. Когато стигнаха върха на хълма, Оркон Баатар премина в тръс. Сякаш търсеше нещо, закривайки очите си от слънцето. Останалите се взираха в същата посока, но виждаха само безкрайна белота, която се простираше до хоризонта, нарушавана само от някоя и друга скала или малка горичка по отвъдната страна на хълма. Оркон Баатар извика, снижи се над коня и препусна напред. Без да знаят накъде, другите го последваха.

В подножието на един нисък хълм той скочи от понито си, остави го да пощипва от стръкчетата трева, които се показваха над снега и направи знак на спътниците си да слязат. Вдигна пръсти към устните си, за да им покаже, че трябва да пазят тишина и предпазливо започна да се изкачва. Еъртгън го последва енергично, задъхан от усилието. Малко преди върха Оркон Баатар им направи знак с ръка да се прикрият. После много бавно надникна отвъд. Обърна се с блеснали очи и усмивка, която разкри кривите му зъби. Отново сложи пръст на устата си, после го сви, привиквайки доктора до себе си. Без да знае какво да очаква, Еъртгън надникна зад хълма.

Само на пет-шест метра под него голямо стадо елени пасеше на фона на снега. Това бе най-красивата гледка, която беше виждал през живота си.

Две седмици по-късно пристигнаха руснаците.

Ноемврийският здрач падаше и Оркон Баатар с децата току-що бяха нахранили овцете в кошарата. Денят бе сив и облачен. Предишната нощ бе валил обилен сняг и не бяха излизали на езда. Децата бяха гледали как Оркон Баатар опъва кожата на вълка, който Джордж бе застрелял преди два дни. Ловът бе минал чудесно и цели две вечери те бяха забавлявали жените с разкази за своята храброст.

Джени ги видя първа — колона от двадесетина конници, които бавно се движеха по брега на реката. Когато стигнаха до юртата, всички освен Хелън Франсис и бебето, ги чакаха отвън.

Младият им командир не показва изненадата, която несъмнено изпита, откривайки семейство чужденци при монголците. Той елегантно слезе от коня, отдаде им чест и се представи като лейтенант Панин, командващ рота донски казаци. Говореше добре английски и акцентът му почти не си личеше.

Когато се приближи към тях, дори Нели отстъпи. Здравите охранени войници сякаш идваха от друг свят.

Лейтенант Панин търпеливо и с любезна усмивка изчака паниката им да премине.

— А кои сте вие? — любезно попита той.

— Съжалявам, къде са ми обноските! — каза тя след малко. — Пристигането ви ни изненада.

Той кимна и в очите му проблеснаха весели искрици.

— И аз бих казал същото, госпожо — промърмори закачливо — за вашето присъствие тук.

— Ние сме семейство Еъртън от Шишан — бавно обясни тя. — Придружава ни още една англичанка, госпожица Хелън Франсис Деламер, искам да кажа, госпожа Кабът. Тя е в юртата. Наскоро роди. А това е шатрата на Оркон Баатар.

Лейтенант Панин кимна.

— Госпожо Еъртън, ако мога да се изразя така, вие сте доста далеч от Шишан.

— Дойдохме тук, когато... Боксьорите... — Тя не успя да довърши.

— Разбирам — каза лейтенантът. — Всички вече знаят какво стана в Шишан. Не знаех, че има оцелели от клането. — После се замисли. — Госпожо Еъртън, бих искал да лагерувам тук с хората си, ако Оркон Баатар ни позволи. Няма да злоупотребим с гостоприемството му. Имаме достатъчно провизии. Ще се радвам, ако вие и семейството ви ни удостоите с присъствието си на вечеря. Бих могъл да ви разкажа какво става по света, откакто... откакто... — Той се усмихна. — Поздравявам ви за чудодейното избавление. Сигурно ще ни разкажете забележителни неща.

— Лейтенант Панин! — извика колебливо след него Нели. — Ами Боксьорите? Какво стана с тях?

— Бунтът им е потушен, госпожо — отвърна той. — Сега съюзническата армия е окупирала Пекин.

Сарантая плачеше и прегръщаше бебето. Не ѝ се искаше да го върне на майка му. Очите на Хелън Франсис бяха мокри, но и всички останали плачеха.

— Не искам да си тръгвам! — извика Джордж. — Искам да остана при Оркон Баатар.

Той се изтръгна от ръката на баща си и изтича при монголеца. Оркон Баатар го вдигна и го прегърна.

— Зорш, Зорш — каза му. — Ти си ловец и трябва да бъдеш смел. Ако не заминеш с майка си и баща си, ще се тревожа за тях. Те имат нужда от грижите ти. Когато пораснеш, ще се върнеш и отново ще ходим на лов за вълци.

После качи момчето на коня си.

— Подарявам ти го. Когато го яздиш, ще си спомняш за мен, нали?

Оркон Баатар отказа да вземе пари за конете на децата, макар че неохотно прие щедрата сума за останалите и каруцата, в която щеше да пътува Хелън Франсис с детето си.

Нели и докторът прегърнаха домакините си за последен път. Хелън Франсис хлипаше, когато отиде при Оркон Баатар. В прегръдките му тялото ѝ се разтресе и Еъртън трябваше да я издърпа нежно. Нели последна се сбогува с монголеца. Хвана двете му ръце и каза:

— Дължим ти толкова много... че не знам откъде да започна...

Оркон Баатар нежно я прегърна.

— Ти би трябвало да се наричаш Баатар, Ней-ли — каза той. — Това означава „смел“. Никога няма да те забравя. Съпругът ти е добър човек — продължи той — и заслужава уважение. Съжалявам, че не успях напълно да излекувам раната, която носи в сърцето си.

— Да — каза Нели, преглъщайки сълзите си. — Довиждане, скъпи Оркон Баатар.

— Довиждане, Ней-ли Баатар — усмихна се той.

Лейтенант Панин, който търпеливо чакаше, прецени, че е дошло време за тръгване. Даде заповед и колоната бавно се насочи на юг.

Докато се движеха из долините, те дълго време виждаха зад себе си конник, който яздеше по билото на хълмовете край речния бряг.

Мрачното зимно небе бе покрито с облаци. На хоризонта се виждаше настъпващата сива стена от сняг. Конникът вдигна коня си на задни крака и сякаш размаха шапка, после облаците се снижиха и той изчезна. Миг след това тихо заваля мокър сняг.

---

[1] Пещерни жители. — Б.ред. ↑

ГЛАВА 21

*„Мама е мъртва. Вече нямам дом.
Чуждите войници ни преследват и убиват.
Чичо казва, че трябва да се скрия при лао
Тиан и бандитите му в гората.“*

Легацията беше в руини. След почти два месеца обсада външните сгради бяха овъглени. Само резиденцията на сър Клод и лейди Макдоналд в средата на двора бе запазила донякъде вида си. Поне още имаше стени и покрив, макар никой да не би познал, че някога е била дворец на манджурски благородник.

Еlegantната тераса и филигранните прозорци бяха покрити с чували пясък. Изоставените картечни гнезда над извитите стрехи напомняха, че в продължение на петдесет и пет дни, тук се бе намирал щабът на защитниците на легациите. Канцеларията от другата страна на двора още носеше следи от артилерийския огън, а през дупката в стената се виждаха не спретнато подредени бюра, а легла и сламеници от времето, когато беше използвана като казарма, спалня и лазарет.

Дворът беше покрит със спомени от необичайните дни, когато дипломатите, съпругите и служителите им, се бяха скрили тук в разгара на битката. Бяха се сгушили в жегата, вонящи като животни, отвратени от мулешкото месо, което бяха принудени да ядат и често се плашеха, когато огънят от стените се усилише. Но въпреки всичко — освен в дните, когато обстрелът беше изключително силен — се бяха държали, все едно са се събрали на излет, клюкарстваха злобно по време на игрите на пикет, хрупаха лакомства от килера на посолството и ревниво пазеха статуса и достойнството си, готови да срежат всяка жена на низш служител, която носеше по-хубава шапка или слънчобран. Такава беше тази обсада. Другата част от историята личеше по двора — от едната страна, до останките от танковото дърво, бяха струпани сандъчета от амуниции, а каруцата с провизиите, останала с едно колело, беше подпряна със струпани книги от

библиотеката на посланика. Празни бутилки от шампанско се търкаляха в пясъка между консерви от говеждо, панделка от дамска шапка потрепваше на вятъра, заплетена в дулата на пушките. На столче до голямата камбана на легацията, която всяка сутрин бе будила защитниците и откъдето сър Клод Макдоналд бе произнесъл последното си публично слово, когато изглеждаше, че всичко е изгубено, сега имаше стар грамофон и купчина плочи, чиито етикети напомняха за света на мюзикъла и операта.

Беше минал почти месец от онзи слънчев ден в средата на август, когато авангардът от сикхи беше преминал през портата на старите градски стени, слагайки край на обсадата, но легацията все още беше в този вид. Сякаш освободените отказваха да се върнат към нормалния си живот, къпейки се в спомените за собствения си героизъм, наслаждавайки се на въодушевлението и смелостта, които смятаха, че са проявили срещу могъщата имперска армия. Да почистят двора, би означавало да изметат бляскавите си спомени, да обезценят новите си образи на воини и оцелели. Дори дипломатите, които бяха облекли старите си работни костюми, тези дни ги носеха наперено, слагаха пистолети в кобурите си и покриваха главите си с огромни шапки, докато пушеха дебели пури. Щеше да мине известно време преди лейди Макдоналд да покани отново представителите на великите сили на някои от изисканите *й микадо* балове в някога елегантната си градина.

Въпреки всичко легацията функционираше. Първият и вторият секретар се движеха устремено между палатките, които бяха превърнали в импровизирани канцеларии, разносяйки телеграми и меморандуми, които посланикът трябваше да подпише. Откъм малката морава зад жилището му понякога се чуваше успокояващият звук на стикове за крикет или разговорът на дамите. Дори след битката английското спокойствие не беше нарушено поне на вид.

Извън стените градът бе изпълнен с напрежение. Всеки гост, свикнал с шума и неспокойствието на китайските селища, отначало би се изненадал от необичайната тишина, а после — от липсата на китайци. Уплашеното население се криеше по домовете си. Малкото жители, които излизаха навън, бързаха по работа с наведени глави и очи, вперени в земята, стараяйки се да не ги забележат. Имаше защо да се боят. Малко къщи бяха избегнали плячкосването, последвало

вдигането на обсадата, а окупационната армия, вкусила от радостта на победата, още не ѝ се беше наситила. Особено опасни бяха германците с островърхи шлемове и руснаците с кожени шапки, за които се знаеше, че са спирали и събличали копринената роба на минувач, оставяйки го да пропълзи гол като кули до дома си. Ако, разбира се, преди това не го включеха в трудовата бригада, която възстановява някоя стена или носи към лагера им плячката, която бяха събрали по време на патрулирането си. Нито една жена не смееше да излезе на улицата. Дъщерите и любимите наложници, които бяха избегнали изнасилванията при първите обиски, се криеха в избите или между дюшеците.

Улиците бяха оставени на армиите завоевателни. Тенекиеният звук на оркестрите им, докато маршируваха в униформите си, увисваше нелепо във въздуха, преди отново да бъде погълнат от надвисналата тишина. Всяка държава се опитваше да надмине другите по пищността на военните си паради, сякаш с това щеше да потвърди бляскавата си роля при пробиването на обсадата. А когато европейците се срещнеха, заприличваха на карикатури. Надменните британци маршируваха в маскировъчните си униформи под ненужни заповеди, изръмжани от старши сержанта; френските *магелоти* и италианските *берсъглиери* крачеха енергично, но изящното им представление не можеше да скрие недисциплинираността им или усмивките по лицата им; руснаците се мръщеа, американците се накокошинваха, а австрийците се пъчеа. Германците, които не бяха успели да пристигнат преди приключването на военните действия, изглеждаха най-войнствени от всички. Техните улани с наметки наперено тропаха между *хутонгите*; гренадирите им настъпваха с насочени щикове по стръмните улици, а тежките им ботуши тропаха ритмично, сякаш отмерваха темпото на някоя вагнерова ария на отмъщението. Само японците избягваха тази показност. Групички техни войници наблюдаваха тези демонстративни паради с израз на безразличие върху наблюдателните си лица, докато старателно изпълняваха задачите си.

А в сърцето на Забранения град, където генералите бяха разположили щаба си (вдовицата на императора беше избягала с целия си двор, спирайки само за да удави една от наложниците на племенника си в попътен кладенец), офицерите от съюзническите армии се разхождаха между плячкосаните дворци, пушеа лулите си и

се чудеха на опустялото величие и стерилната симетрия на един рай, изоставен от бога.

За малцината британски дипломати, които още не бяха закоравели докрай или вярваха в благотворното въздействие на цивилизацията, която смятаха, че представляват, беше облекчение да се върнат в легациите си и отново да се потопят в успокояващото еднообразие на работата си. Макар сега канцеларията им да бе в палатка, за тях тракането на телеграфа беше като далечна заповед на империята, която според тях стоеше над евгиния триумф, зад който се криеше реалност, изпълнена с грабежи, екзекуции за назидание и алчност. Тази алчност бе опустошила града, който те бяха заобичали и позореше победителите така, както унищожаваше жертвите им. В своите обективни отговори на официалните въпроси от Уестминстър или Уайтхол те можеха за малко да преглътнат срама и провала си, докато писалките им бавно изписваха умерените фрази и тържествените баналности на международната дипломация.

Но нито чувствителността, нито високите идеали не успяваха да откъснат Дъглас Причит от мрачната действителност. Като шпионин, неговата задача беше да използва човешките слабости. Тъжното бе, че макар и да се убеждаваше, че прави компромиси в името на благородна кауза, вродената му гнусливост никога не му бе попречила да изпълни дълга си. Пък и той вече не беше неопитният срамежлив младеж, който беше седял до Хелън Франсис на градинското увеселение. Седмиците, прекарани с пушка на стените, го бяха закалили. Беше убивал, за да не го убият, и то не само в битка. Не един предател беше разкрит между китайския персонал, който бе останал в легацията и той лично бе организирал екзекуциите им след необходимите разпити. Споменът за това понякога прогонваше съня му, защото никой почтен човек — а Дъглас Причит беше почтен човек — не би могъл да оправдае пред съвестта си всичко, наложено от необходимостта. Подпухналите му очи сутрин биха показали на някой по-наблюдателен чиновник до каква степен търси забрава в бутилката, но работата му не страдаше и в поведението му вече липсваше неувереността. Беше запазил любезната си усмивка и учтиво поведение по навик, но студените пресметливи очи говореха за жестокост. Момчетата от митницата, които някога го бяха вземали на подбив, отдавна се бяха научили да го отбягват.

Сега той седеше на масата в палатката в ъгъла на двора, която му служеше за канцелария и търпеливо наблюдаваше как човекът, от чиято безмилостност някога се бе възхищавал, отпуснат в платнения си стол и опънал гипсирания си крак на табуретката пред себе си, разсеяно пуши пура и преглежда някакъв документ. Забелязваше докъде е стигнал по движението на обградените му с тъмни кръгове очи. Причит знаеше наизуст съдържанието на документа, защото той го бе написал.

„Ваша светлост трябва да е получил доклада на консула от Нючан с коментарите на посланика. Смятаме, че в района се правят окуражаващи стъпки за възстановяване на търговията. Представители на най-големите ни търговски къщи, които действат в крайбрежните градове, вече се завръщат от принудителното си изгнание в Япония и очакваме в най-скоро време да възстановят работата си в областта...“

— Наистина ли трябва да прочета всички тези глупости за търговията? — провлечено каза мъжът и го погледна.

— Изобщо не би трябвало да го четеш — промърмори Причит.
— Както виждаш, на него пише „Секретно“. До лорд Солзбъри е.

— Брей, колко съм важен — усмихна се мъжът и белите му зъби проблеснаха върху загорялото лице. После продължи:

„Колкото до общата политическа ситуация, почти нищо утешително не може да се прибави към меморандума, който изпратих на ваша светлост в края на август. Трите провинции, от които се състои Манджурия, сега са категорично в руски ръце. В стария палат в Мукден заседава военна комисия. Теоретично генерал Сабойтин отговаря за китайските граждански власти, но макар главният губернатор Цзен Чи официално да е върнат на власт в градския ямен, той няма достатъчен авторитет. Строежът на руската железница между Харбин и порт

Артур, както и разклоненията ѝ, сега е под руски надзор. Това анексиране се оправдава с продължаващото положение на «бойна готовност». Руските войски са окупирали всички ключови градове в провинциите, съобщава се дори за техни патрули по границата с Монголия.

Според докладите, получени от нас, избиването на Боксьорите — а всъщност на всички местни силови групировки, които застанат на пътя им — е било извършено с брутална жестокост. Екзекуции за назидание на «въстаници» или «бандити» (изглежда, разликата е малка) са редовно явление. Чухме за масови обезглавявания и обесвания, както и случаи, в които така наречените бунтовници са били завързвани за дулата на оръдия. Тези наказания били съпроводени с плячкосване в огромни мащаби, особено там, където има казаци. Местното население е уплашено и подложено на какви ли не страдания. Първоначалното облекчение от унищожаването на Боксьорите отдавна е заместено от мрачно отвращение от несправедливостите, от които то продължава да страда в ръцете на своите «освободители». Чуваме, че много китайци смятат кратката окупация от японците след войната през 1895 година за цивилизован период в сравнение с днешните събития.“

— Интересно какво е твоето определение за „цивилизован“ — каза мъжът. — Но японците се държат добре и сега. Време е да приемем, че са пораснали.

— Мисля, че в следващия абзац съм писал точно за това — промърмори Причит.

„От разговорите ми с колегите от японската легация стана ясно, че в момента те мислят в дългосрочна перспектива. Едва ли ще направят нещо открито, с което да нарушат съюза, сключен между великите сили в началото на кризата с Боксьорите или ще отправят дипломатически

протест. Смелостта, проявена от японските моряци по време на обсадата на посолството и ефикасните действия на техните части в освободителната армия им донесоха заслужена международна слава. Тъй като въздържанието ще им спечели точки на масата за преговори...“

— А, да, репарациите — каза мъжът. — Всички ние искаме да бръкнем в буркана с меда, нали?

„... едва ли ще направят нещо, с което да опетнят репутацията си на нова велика сила. Докато има съюз, руснаците не могат да попречат на установяване на японска военна свръзка в Мукден. Несъмнено офицерите там ще докладват на правителството си за положението в Манджурия и ще създадат собствени връзки с китайските власти. Японските войски, които бяха мобилизирани на корейската граница по време на кризата, не са разпуснати след освобождаването на легациите. Ясно е, че в бъдеще те ще се опитат да се преборят с руското влияние в този район, който е от огромен интерес за тях. За момента те наблюдават и чакат, също като нас.

Ваша светлост споменава за събитията, които може би са се случили в Шишан преди въстанието на Боксърите и отбелязва колко неприятно би било за правителството на Нейно величество, ако бъдат разкрити някакви тайни отношения между британски и японски агенти.“

— Май стигнахме до същността, а? — Сините очи проблеснаха над листа.

— Да, точно този пасаж искам да прочетеш внимателно — каза Причит.

„Ясно ми бе дадено да разбера, че за японското правителство би било също толкова неприятно, ако —

теоретично — подобни събития излязат наяве.“

— Обзалагам се — изсумтя мъжът.

„Наскоро бях информиран от колегата в японската легация, че до военното им министерство е бил изпратен доклад, че известно количество оръдия, картечници, гаубици и други оръжия от арсенала им в Тиендзин са изчезнали по време на скорошните конфликти. Има убедително обяснение, че те са били пленени, когато позицията временно била завзета от китайската армия. Това е версията за събитията, която вероятно ще се появи в официалните военни сводки. Може би ще ви бъде интересно и да узнаете, че един от някогашните им военни аташета, полковник Таро Хидейоши, след като получи медал от императора за героичното си поведение по време на обсадата, беше назначен в императорския двор в Токио. Ако е притежавал някакви писмени обещания, те са били напълно унищожени, когато жилището му в японската легация беше опожарено по време на битката. Уверен съм, че правителството на Нейно величество няма защо да се бои от неприятни разкрития от страна на японците.

Ваша светлост навярно вече е чул съобщенията на руснаците, че мандаринът на Шишан е мъртъв, очевидно убит от един от подчинените си, докато се опитвал да избяга от града след разпра със своите съюзници, Боксьорите. Смята се, че мотивът за убийството му е бил грабеж. Изглежда е бягал с голямо количество злато, което е изчезнало. По-голямата част от армията му е била избита по време на сражение с Боксьорите, преди да избяга. Командирът ѝ, майор Лин, който може би е замесен в контрабанда с оръжие, е изчезнал и се смята, че е загинал с хората си. Ако са оцелели, те несъмнено ще бъдат съдени и наказани за участието им в нечуваните жестокости, извършени в този град — както знаете, цялата чуждестранна общност е била обезглавена по заповед на

мандарина. Ако се докаже, че някой от нашите агенти е имал връзки с подобни престъпници, би било изключително неприятно, затова може би е по-добре, че те са били наказани заслужено, без публичен процес.

Остава въпросът за нашия предполагаем агент.“

— Стигнал си дотук — каза мъжът, като пусна листата на масата.
— Жалко, бих искал да прочета коментарите ти за „нашия предполагаем агент“. И него ли ще наградят с държавен орден?

— Не мисля — каза Причит. — При създалите се обстоятелства.

— Значи ще ме хвърлят на вълците, така ли? Няма да ми е за пръв път — каза Хенри Манърс.

— Надявам се да уредим нещата без вълци — каза Причит. — Що се отнася до правителството на Нейно величество, ти работиш за китайските железопътни линии. Никой не би могъл да те свърже с нас по какъвто и да било начин.

— Но съществува незначителният проблем с откраднатото оръжие и златото на мандарина — каза Манърс. — А и пристигането ми в Тиендзин не мина съвсем незабелязано.

Причит се усмихна студено. Бягството на Хенри Манърс от прочутото клане в Шишан с влак, в който китайски наложници хвърлят въглища в пещта, беше истинска легенда, която се доукрасяваше с всяко ново преразказване.

— Да, сър Клод не беше много доволен, когато разбра за този момент — каза Причит. — Нито пък от слухове какво правиш през последните седмици с приятелчето си Б. Л. Симпсън от митницата. На сутрешната среща обсъждаше съобщенията за вашето „организирано плячкосване в мащаб, известен само на онези, които могат да говорят китайски“. Мисля, че така се изрази. Чудеше се дали да не нареди да ви арестуват. Убедих го, че в твоя случай не е разумно да постъпи така, но не е лошо да предупредиш Симпсън.

— Задължен съм ти — каза Манърс. — Не се е променил, нали? Още прилича на училищен директор.

Очите му се отправиха към малката масичка, на която стоеше голяма синьо-бяла ваза.

— На пазара ли я купи? — попита той. — Или на някой от последните търгове. Струва ми се много хубава. Отлично качество.

Причит се изкашля, раздразнен от пламналите си бузи, и бързо смени темата.

— Как пострада кракът ти?

— Част от горяща стена падна върху него. На един хуто̀нг. Не се тревожи, не беше в британския сектор. Но може би ще куцам до края на живота си.

— Съжалявам да го чуя. Надявам се, че каквото и да си правил в този момент, си е заслужавало. Зарасна ли другата ти рана?

— Наболява ме от време на време.

— Имаш късмет, че си жив.

— Ако куршумът беше ме улучил на сантиметър встрани, щях да съм мъртъв. Изгубих много кръв. Добре че мулетарят ми ме открил в безсъзнание и ме превързал. Много свестен човек. Лао Чжао. Заслужава пенсията, която те накарах да му отпуснеш. Ако не беше той, едва ли щях да успея да подкарам влака.

— Значи не жените са ти помагали?

— Съпругите на мандарина? Сигурно се шегуващ. Те стояха във вагона и виеха. Не, лао Чжао и Фан Имей ми помогнаха. Те ме спасиха. Забележително. Караха два дни влака, а аз ту припадах, ту се свестях на тендера.

— Фан Имей? Наложницата на майора? Тази, която сега е твоя икономка?

— Засега — каза Манърс и го погледна право в очите.

— Може ли да й се има доверие?

— Безусловно — произнесе Манърс твърдо.

— Съжалявам, трябваше да попитам. Както казващ, остава проблемът със златото и оръжието.

— Тя не знае нищо за оръжието.

— Но знае къде е златото?

— Разбира се. Тя го закопа. Заедно с лао Чжао. Всъщност тя измислила какво да правим, когато видяла на хоризонта първия руски патрул. Накарала лао Чжао да спре влака. Двамата слезли заедно и заровили кутиите, после поели отново, преди руснаците да ни настигнат. През това време аз съм спал. Всъщност мисля, че имах треска.

— Значи ти самият не знаеш къде е заровено златото?

— Не съм казал подобно нещо, Причит. Знам точно къде е заровено. Знам и къде е оръжието. Освен това гарантирам за Фан Имей и лао Чжао. Може да им се има пълно доверие.

— Радвам се да го чуя — каза Причит след дълга пауза. — В крайна сметка това е твой проблем, не мой.

— Какво? — каза Манърс. — Нали ти отговаряш за връщането на оръжието и златото.

— Правителството на Нейно величество не знае нищо за оръжие или злато. Мислех, че това ти е станало ясно от моя сдържан меморандум. — Той млькна, приглаждайки тънките мустаци, които си беше пуснал. — Всъщност — промърмори — бих казал, че правителството не желае да те познава, Манърс, и със сигурност би искало да чуе, че носиш лична отговорност за всичките си престъпни или предателски действия в Шишан. Сър Клод Макдоналд може в миналото да се е интересувал лично от теб заради високопоставения ти баща, но се боя, че известните ти и може би престъпни деяния напоследък изчерпаха търпението му и официално те предупреждавам, че за в бъдеще присъствието ти в легацията няма да бъде посрещнато добре.

— Каква реч само — промърмори Манърс. — Какво искаш да направя с оръжието и златото тогава?

— Какво оръжие? Какво злато? — Очите на Причит проблеснаха като стомана.

— Разбирам — каза Причит. — Уволняват ме с прилична пенсия. Дори много щедра, стига да успея да си я взема.

Причит мълчеше.

— Много щедро от ваша страна — допълни Манърс.

— При едно условие — тихо каза Причит.

— Да си мълча?

— Да. Нищо не бива да излиза наяве нито сега, нито в бъдеще. Нищо, което би причинило неприятности на лорд Солзбъри или нашето правителство. В моя доклад ще пише, че не сме пращали агент в Шишан и никога не сме влизали в каквито и отношения да е с тамошните власти, официално или неофициално. Всички твои действия, които може да излязат наяве впоследствие, са били извършени по твоя воля. Съгласен ли си?

— Дали съм съгласен да ме подкупите с цяло състояние, за да си мълча? Разбира се. Така ще стана много богат човек.

— Мислех, че вече си богат, след като плячкоса Забранения град. Манърс забарабани разсеяно с пръсти по масата.

— Доктор Еъртън — каза той след миг — смяташе, че търгувам с мандарина.

— Но той е мъртъв, нали? — студено каза Причит. — Нали ми каза, че той и семейството му се изгубили в Черните хълмове. Разпитахме обстойно руснаците, но никой не е чувал за тях. Ако по чудо са оцелели, щяхме да разберем. Изглежда, не е имало чудеса.

— Значи... сте разпитвали за тях? — На лицето на Манърс внезапно се изписа тревога.

— Да, при това най-подробно — каза Причит. — Защо? Яд те е, че не можеш да си върнеш на стареца, задето те е оставил да умреш?

Манърс не обърна внимание на закачката.

— И нищо не сте научили?

— Мисля, че няма защо да се тревожиш за тях, Манърс. Никой не би оцелял в онази пустош. Тайната ти е... — Той млъкна, забелязал измъченото изражение на Хенри. — Съжалявам — каза. Гласът му бе необичайно мек. — Бях забравил. Момичето на Деламер. Чух, че ти и тя... Съжалявам. Не те разбрах. Прости ми... Ужасно е... — Той млъкна, после добави: — Разбира се, не сме се отчаяли напълно. Може да са в някое отдалечено село, до което руснаците още не са стигнали... Макар че едва ли има много такива места.

— Напиши проклетия меморандум — каза Хенри и посегна към патериците си.

— Слушай, ако мога да направя нещо... — каза Причит и също се изправи.

Хенри отблъсна ръката му и се запъти към вратата.

— Продължавай да търсиш. Открий какво е станало с тях.

И излезе.

Причит дълго стоя, почуквайки с писалката си по масата. Лицето му беше замислено. Сълзи ли беше видял в очите на Манърс на вратата? Не, сигурно се беше объркал. Навярно бе от светлината. Това не беше в негов стил. Манърс беше корав мъж, какъвто самият той се учеше да бъде. Безчувствен. Практичен. Подкупен — и затова

заслужаващ доверие. Мъж, който разбираше необходимостта и се водеше от нейните принципи.

Той поклати глава и взе меморандума. След като помисли още миг, започна да пише с четливия си почерк.

Лятото премина в есен.

Офицерите бяха открили красотата на западните възвишения и патрулите им се нижеха по яркочервения килим от кленови листа към храмовете, които бяха завзели.

Още немски войски пристигнаха под командата на внушителния генерал Фон Валдерзее, който пое командването от добродушния генерал Чафе. Тъй като не бяха взели участие в действителното унищожаване на Жълтото зло, което кайзерът бе обявил гръмогласно за свой съвременен кръстоносен поход, генералите му се постараха да се проявят, унищожавайки всички Боксьори, които можаха да докопат — и тъй като всеки, когото заловяха, автоматично се смяташе за Боксьор, наказателните взводове имаха работа по всяко време. Жителите на Пекин, които бяха решили, че вече е безопасно да излизаш на улицата, отново се скриха в домовете си и зачакаха края на отмъстителния полет на немския орел на Хохенцолерните.

И той, както всичко останало, имаше край.

Листата започнаха да капят. Есента неусетно премина в зима. Когато студените ветрове повяха през върбите, надвиснали над рова на все още окупирания Забранен град, замрялото население на Пекин се посъживи.

Когато в края на ноември заваля първият сняг, улиците на града си бяха възвърнали обичайното оживление. Високомерните благородници, които прислужниците им разнасяха на носилки между дворците, смятаха, че е под достойнството им да обръщат внимание на чуждестранните патрули, които стояха на студените кръстовища на татарския квартал. Чиновниците, които се бяха върнали в канцелариите си в различните *ямени*, спираха по пътя за вкъщи до сергиите с храна във Ванфуфин или Хатамен, за да купят карамелизирани ябълки на децата или наложниците си, заедно с червендалести ефрейтори и сержанти от окупационните сили, които използваша свободните си часове, за да разгледат града. По оживените

алеи на китайския квартал, разположен близо до все още съборената порта Цянмен, търговците обсъждаха цената на коприната в отворените вече магазини; студенти се взираха в древни ръкописи в Люличан, а други се опитваха да си купят изгодно нещо от множеството нови магазини за антики, които процъфтяваха и правеха изключителен оборот. В хаоса след обсадата не само чуждите войници бяха плячкосвали — мнозина китайци също бяха успели да забогатеят. Малко собственици на ресторанти помнеха по-добър сезон, а куртизанките от казината и чайните се отдадоха на по-екзотична дейност. Имаше няколко нови къщи, които се специализираха в забавление на „омарите“, както наричаха с обич чуждите войници.

Кварталът на легациите още не беше възстановил някогашния си блясък, но бригади кулита работеха денонощно, за да построят още по-големи резиденции на чуждите посланици върху руините на старите. Боклуците от обсадата най-после бяха разчистени от британската легация и една вечер от прозорците на резиденцията заструяха светлини и музика — лейди Макдоналд даваше първия си бал. Единствената разлика, която някой би забелязал между него и тези преди обсадата, беше преобладаващият брой униформи на ярко осветения дансинг. Както обикновено, мосю и мадам Пишон от френската легация си тръгнаха последни, а американският съветник Хърбърт Скуайърс, наскоро повишен от поста на първи секретар, и журналистът Джордж Морисън, спориха ожесточено на бара. Някои неща никога не се променят.

Сега дипломатите бяха много заети. Приятният възрастен министър Ли Хун-чан се беше върнал в ямена Цунгли и оглавяваше временното правителство, докато се уточнят условията, при които вдовицата на императора би могла да се върне от изгнанието си в Шанси. Беше дадено да се разбере, че цената за това ще бъде изключително висока. Носеха се слухове, че контрибуцията, която със сигурност щеше да бъде наложена, ще надвишава сто милиона лири стерлинги, без да говорим за по-нататъшното откъсване на територии. Шумните момчета в бара на хотел „Пекин“, водени от забогателия Б. Л. Симпсън, който беше успял да се размине с всички заповеди за арестуването си, на висок глас критикуваха малодушието на дипломатическите представители, заявявайки, че ще бъде справедливо, ако покварената династия Цин бъде принудена да плати десет пъти по-

голяма сума. А ако на императрицата вдовица изобщо позволят да се върне, тя би трябвало да бъде публично бичувана пред двореца. Б. Л. Симпсън весело бе предложил да го направи лично.

Хенри Манърс почти не се явяваше на техните сбирки. Всъщност след раняването му по време на плячкосването, рядко го виждаха. Отначало момчетата от митницата подхвърляха неприлични шеги по повод отсъствието му. Знаеше се, че е довел със себе си много красива куртизанка от мястото на север, откъдето беше избягал. Първоначално в очите на всички той беше герой, но както става обикновено, с течение на времето го забравиха.

Смяташе се, че живее в къща някъде в китайския квартал. Веднъж Б. Л. Симпсън и приятелите му, след като бяха пили цяла вечер, тръгнаха с рикши да го търсят. Хвърляха камъни по стената, крещяха обиди, събудиха съседите, които се уплашиха, че започват нови погроми. От двора и къщата, в която им казаха, че живее Манърс, не се чуваше нищо друго, освен тишина. Голямата дървена порта остана затворена и след известно време те се отегчиха и отидоха в един от новите вертепи.

Хенри Манърс живееше уединено. Ако някой от митничарите бе успял да прескочи стената, щеше да се изненада, откривайки, че старият му приятел не се е отдал на разврат в обятията на своята загадъчна красавица. Спеше сам, а през деня седеше на един кожен фотьойл. Ако времето беше хубаво, излизаше на двора с количка, често пъти захапал незапалена пура и с безизразно изражение. От време на време лао Чжао преглеждаше крака му. Понякога успяваше да го разсмее и в уморените сини очи проблясваше частица от стария язвителен блясък. Но обикновено двамата приятели стояха мълчаливо на двора. Фан Имей им носеше чай. Понякога вечер приготвяше лула опиум. Лягаха си рано, а Хенри винаги спеше до късно.

Лао Чжао и Фан Имей често обсъждаха странната болест на Ма На Си сяншен — или по-скоро лао Чжао изброяваше различни обяснения: че раните му не са напълно зараснали, че чака нещо да стане, че лежи и чака пътят към Манджурия да се разчисти, за да вземе златото, че се крие от шпионите в британската легация, които сигурно ще искат да го проследят, че чака руските войници, които бродеха из онзи район, да си заминат... Фан Имей го слушаше безмълвно, гледайки го с тъжните си очи. Когато попиташе за мнението ѝ, тя

мълчаливо поклащаше глава. След известно време лао Чжао палеше лулата си и заявяваше:

— Ма На Си със сигурност знае какво прави. Чакай и ще видиш.

Фан Имей никога не му разказа за дългите разговори, които водеше с Ма На Си през нощите, когато го мъчеше безсъние и той пресичаше двора до стаята ѝ, сядаше на леглото и я чакаше да се събуди. Първия път, когато го направи, тя отметна завивките и го покани да легне при нея, но той само се усмихна и хвана ръката ѝ. Тя пазеше за себе си онова, което ѝ казваше, никога не сподели болката си, преструваше се, че не е видяла сълзите му. Сутрин го поздравяваше с обичайната си тъжна усмивка.

В редки случаи ги посещаваше Причит от легацията. Той и Ма На Си седяха заедно и тихо разговаряха. Преводачът никога не се застояваше. Фан Имей го мразеше, без да знае защо — той винаги се държеше с нея учтиво, но студените му очи никога не я поглеждаха в лицето и сякаш винаги бързаше да се измъкне. Обикновено вечерите след неговите посещения Ма На Си я караше да му приготви лула с опиум.

Една вечер към края на декември Причит ги посети много покъсно от обичайно. Не остана дълго при Ма На Си, а бързо се върна при чакащата го рикша. Когато тя надникна в стаята на англичанина, видя, че седи вдървено на стола си и гледа право към стената, без да я вижда. В ръката му имаше смачкано парче хартия, което приличаше на телеграма.

Тази нощ той дойде в стаята ѝ и ѝ каза, че семейство Еъртън, децата им и Хелън Франсис са били открити от руски войници в Монголия. Тя имала дете. Бяха отпътували с влака до Тиендзин и всеки ден се очакваше да пристигнат в Пекин.

По стечение на обстоятелствата същият този следобед семейство Еъртън заедно с Хелън Франсис и малката Катрин се бяха появили в канцеларията на британския вицеконсул. Дебелокож веселяк, който точно си беше хапнал добре, той бе подметнал закачливо колко му е приятно да посрещне почтено семейство от Шишан и че това било значително подобрение в сравнение с последния беглец, за когото се бил погрижил. Семейство Еъртън бяха изразили учудване и с

гръмогласен смях той им беше разказал — една от най-добрите истории в репертоара му — как Хенри Манърс беше пристигнал с влака. Или по-точно, беше започнал да я разказва, но се наложи да спре почти веднага, защото младата дама, госпожа Кабът, внезапно пребледня мъртвешки, скочи на крака, извика, залитна и отново седна, притиснала юмрук към устата си. За съжаление в този момент закачи с лакът етажерката и една от най-ценните вещи на вицеконсула, статуетка на богинята Гуанин се разби на пода. Беше много неприятно и изключително досадно, както каза чиновникът на приятелите си в клуба същата вечер, но какво би могъл да очаква човек от истерични мисионери, при това жени? Навярно била шокирана от факта, че е споменал наложниците на Манърс.

ГЛАВА 22

*„Не искам да бъда бандит. Зима е и старците се нуждаят от мен.
Дано Новата година донесе дъжд.“*

Хенри се подпираше на бастуна си, полузакрит от сандъчетата с растения, които бяха избуяли на входа на чайната на хотел „Пекин“. Вътре имаше танци. Мрачен на вид унгарски цигулар свиреше валс от Щраус. На пианото му акомпанираше отрупана с бижута матрона, притворила очи в екстаз, докато дебелите ѝ пръсти се носеха по клавишите. Никой не танцуваше. Почтителните келнери в дълги кафяви роби се движеха безшумно между масите, носеха сребърни чайници на подноси или държаха отрупани чинии със сладки, сандвичи и кифлички. Понякога разговорите, накъсани от кратки изблици на смях, заглушаваха музиката напълно. Дамите носеха кожени шапки и кожи около врата, защото петербургската мода беше в апогея си този сезон. Техните съпрузи отдавна бяха зарязали големите шапки и маскировъчните униформи. Елегантните им рединготи и сака от туид биха изглеждали на място във всеки салон в Париж или Виена.

Хенри погледна към блестящите си обувки — лао Чжао беше прекарал цяла сутрин да ги лъска до огледален блясък. Ръбовете на панталоните му бяха безупречни, а самото на наскоро ушития му костюм подчертаваше тънката му талия и широките рамене. Розата, която Фан Имей беше поставила на ревера му, още излъчваше слабо ухание или може би то идваше от одеколона, който си бе сложил. В позлатените огледала от двете страни на фойето от края на миналия век той видя леко удълженото си отражение. Не беше по-малко елегантен от останалите космополити, изпълнили залата, но критично забеляза сивите коси по слепоочията си, леките бръчки около очите и по-явните — на челото.

Белгийка от демимонда^[1], която излизаше от чайната, го погледна одобрително, забелязвайки колко се отличава от останалите

гости този красив мъж, обикалящ като тигър между *аспидистрите*^[2]. У него имаше нещо, което разбуни въображението ѝ — несъмнено увереното му изражение, някаква загадка — може би опасна, — скрита в студените му жестоки очи; усещането за съдържана енергия, готова да помете всичко по пътя си. Забеляза, че се подпира на бастун и се зачуди в каква авантюра се е забъркал, за да пострада кракът му.

Хенри не забеляза нито нея, нито изпълнения ѝ с възхищение поглед. В напрегнатото си състояние той виждаше в огледалото само своето отражение — остаряло и уморено. В това настроение болката в крака, която го принуждаваше да накуцва като старец, го караше да се чувства едва ли не инвалид. За пръв път изпитваше неувереност в себе си и внезапно разбра, че няма и най-слаба представа какво възнамерява да прави. По гръбнака му като струйка студена вода пълзеше непознато усещане. Може би беше страх.

Беше ги видял, още щом погледна в залата. Седяха на маса в отдалечения от пианото ъгъл и пиеха чай с една двойка, на която някога го бяха представяли. Помнеше дори имената им: господин и госпожа Досън, Хорас и Юфимия Досън, представителите на „Бабит и Бренър“ в Пекин. Работеха за компанията, наела бащата на Хелън Франсис и Том Кабът. Изглеждаха спокойни и преуспяващи като всички останали видни личности от Пекин, които бяха събрани в залата. Хорас Досън имаше тройна брадичка и часовник с дебел златен ланец, а Юфимия носеше шапка с воал и пауново перо.

Доктор Еъртън, Нели и Хелън Франсис седяха смирено на канапето като провинциални клиенти пред управителя на градската банка; дрехите им бяха в мрачни цветове като израженията им. Те внимателно слушаха господин Досън, който единствен говореше, макар че жена му вмъкваше усмихнати забележки, докато наливаше чай и гледаше самодоволно съпруга си, който кимаше одобрително и продължаваше да бърбори. От време на време размахваше пухкавата си ръка във въздуха, за да подчертае нещо. За Хенри беше явно, че той говори за пари.

Не че това го вълнуваше. Очите му виждаха само Хелън Франсис. Беше облечена в убито зелена рокля със спретната бяла якичка, която подчертаваше косата ѝ. Кожата ѝ беше по-тъмна, отколкото я помнеше и в изражението ѝ имаше нещо различно — хладнокръвно съзерцание, бдителност, опитност, които не бе забелязал

у спонтанното момиче, за което бе мечтал през последните седмици и месеци. За миг изпита усещането, че гледа непозната. Едва когато се усмихна на някаква дребна забележка на господин Досън, той видя в зелените ѝ очи да проблясва веселие — или може би беше презрение? — и сърцето му заби с почти агонизираща болка от познатата гледка. Опря глава на колоната и затвори очи, докато калейдоскоп от спомени се въртеше в ума му като колода карти, разпилени на масата. Беше твърде далеч от нея, за да долови какво си говорят, но му се стори, че чува звънкия ѝ смях и внезапно си я представи как обръща глава, а червената ѝ коса се развява, докато пришпорва коня си, предизвиквайки го да я последва. За миг сякаш се бе върнал в Шишан и се почувства объркан, когато отново се озова в реалността на хотел „Пекин“ сред врявата от разговорите и звуците на цигулката.

Когато я погледна пак, тя вече не му се струваше непозната. Това беше Хелън Франсис, каквато я помнеше, само че откакто я беше видял за последно, сякаш бе станала по-висока. Беше грациозна и зряла жена и лицето, което виждаше пред очите си — които за негова изненада и тревога бяха замъглени от сълзи — беше по-прекрасно откогато и да било преди.

Засрамен от слабостта си, той откъсна поглед от нея. Съсредоточи се върху тихия белокоп мъж на масата и изпита прилив на съчувствие. Еъртън беше много остарял. Беше неестествено скован и сякаш се бе смалил. Очите, които преди винаги блестяха, сега бяха сълзливи и тъжни. Седеше и държеше чашата си, която леко подрънкваше в треперещите му ръце.

За разлика от него Нели почти не беше се променила. Седеше изправена на канапето, изпълнена с достойнство, сдържана, внушителна, както я беше запомнил. На лицето ѝ имаше бръчки, които преди липсваха, кожата ѝ леко се бе поотпуснала и косата ѝ бе посивяла, но лебедовата ѝ шия се издигаше над черната рокля, както винаги, а спокойните ѝ очи търпеливо наблюдаваха семейство Досън. Все още изглеждаше величествена, а спокойствието и силата ѝ изпъкваша дори в тази зала, пълна с разговарящи хора.

Хенри се опита да си представи премеждията, през които бяха минали. Дъглас Причит му беше разказал част от тях. Представи си Хелън Франсис гладна и бременна да броди през планините и пустошта. Беше твърде болезнено. Отново затвори очи. Когато ги

отвори, видя сдържаната млада жена, за която му се струваше невероятно, че е била негова любовница, да вдига изящно чашата към устните си. Той се любуваше на самоувереността ѝ, на силата и смелостта, които излъчваше.

Постепенно започваше да осъзнава колко по-недостоеен е от нея и дълбоко в себе си усети как пламъците на надеждата, които го бяха накарали да дойде тук, започват да гаснат.

Почувства, че се сковала. Страхливецът в него му казваше да се измъкне и да избегне срещата, но нещо не му даваше сили да си тръгне. Като нощни пеперуди от светлината, горящите му очи бяха привлечени от красотата на Хелън Франсис, но това не го окуражи — напротив, усети, че във вените му пропълзва студ. Колкото повече я гледаше, толкова по-недостъпна му се струваше. Взираше се през аспидистрите с нарастващ ужас. Чувстваше се като удавник, който потъва в бездънни дълбини и светлината на всичко, за което е копнял, угасва в мрака на отчаянието и самопрезрението. Салонният управител, внушителен китаец в черна роба, се приближи и го попита дали иска маса, но в израза на Хенри очевидно имаше нещо, което го накара да размисли и като промърмори някакво извинение, той се отдалечи.

Докато наблюдаваше, групичката на масата се приготви да си тръгва. Господин Досън подписа сметката, а госпожа Досън се наведе за целувка. Сред шумолене на коприна и баналности, те се сбогуваха. Хенри се скри още по-навътре между саксиите и те не го видяха, когато преминаха край него царствено като горди фрегати. Остана скрит и когато другите ги последваха. Нели и Хелън Франсис подкрепяха доктора от двете му страни.

Тя мина само на метри от него. Видя бенката на шията ѝ. Усети парфюма ѝ. Почувства нарастващо желание да се хвърли напред, да я прегърне и целуне или да падне в краката ѝ и да я помоли за прошка — но остана на мястото си, без да смее да диша и очите му трескаво я проследиха, докато се отправяше към стълбите. После чу добре познатия дрезгав глас:

— Сигурна съм, че утре сутринта ще бъдете добре, докторе. Сигурно е само настилка.

Искаше му се да извика след нея, но остана прикован на мястото си и с отчаяние видя как зелените поли на роклята ѝ се плъзгат по

стълбите. След миг тя щеше да завие зад ъгъла и да изчезне.

Може би беше просто навик — или последен пристъп на гордост — но той го пришпори напред. Хенри се подпря на бастуна си в средата на залата и с подивели очи я проследи с поглед. После внезапно усети, че произнася името ѝ:

— Госпожице Деламер, Хелън Франсис... — Гласът му прозвуча неестествено високо.

Тримата на стълбите се обърнаха. Очите на доктора се разшириха от изненада и той се свлече назад, издавайки звук, който прозвуча като хленчене от страх. Нели бързо го подхвана и на лицето ѝ се изписа сурово изражение, когато погледна към Хенри. Хелън Франсис беше пуснала доктора. Стоеше като вкаменена на стълбите с отпуснати ръце и намръщено гледаше умоляващото лице на Хенри. Устните ѝ трепнаха, сякаш се канеше да каже нещо. Гърдите ѝ сякаш се надигнаха, но тя бързо вдигна полите си и отново се обърна към доктора. Хвана го под ръка, помогна на Нели да изправят доктора и след миг и тримата изчезнаха зад завоя на стълбището.

Хенри се облегна на една колона. Цялата му сила сякаш бе изсмукана.

— Господин Манърс? — чу да произнася глас с лек шотландски акцент.

Имаше чувство, че излиза от кладенец. Когато успя да фокусира погледа си, видя Нели, която загрижено го наблюдаваше. Тя го хвана за ръката.

— Божичко, струва ми се, че не сте добре. Съжалявам, че се проявихме така грубо, но съпругът ми не очакваше... Господин Манърс, трябва да обсъдим много неща. Ще изпие ли чаша чай с мен заради добрите стари времена?

Като пациент под упойка той я последва в чайната и седна на кожения фотьойл, който тя му посочи. Нели помоли келнера да донесе чай и обърна към Хенри ясните си очи.

— Господин Манърс — каза тя, — не мога да ви опиша колко съм щастлива, че сте жив и здрав. Един човек от легацията, господин Причит, ни навести тази сутрин и ни разказа нещичко — всъщност доста повече, отколкото би трябвало, може би — за героичната и... патриотична задача, която сте имали в Шишан. Никой от нас няма да каже и дума за нея на когото и да било... Но аз трябва да ви благодаря

от името на всички ни за жертвите, които направихте в наше име и че ни спасихте живота...

Прекъсна я келнерът, който носеше чая. Когато чашите бяха напълнени и той си тръгна, Нели почувства притеснение, макар Хенри да не беше казал нищо.

— Каква съм и аз! — каза тя. — Казах всичко толкова набързо. Сигурно си мислите, че съм си приготвила тази реч предварително. Не е така и съм напълно искрена. Дължим ви живота си, господин Манърс. — Тя замълча и някаква тревога пробяга по лицето ѝ, но се насили да продължи. Зад нея цигуларят премина на весела полка. Едва повишавайки глас, тя продължи: — Дължим ви още нещо, господин Манърс, макар да ме е срам да го кажа. Дължим ви извинение. Не разбрахме мотивите ви и когато бяхте ранен... заради нас... моят съпр... ние... Ние ви изоставихме да умрете. — При последната дума гласът ѝ леко трепна. — Това е престъпление, което ще ни преследва до края на живота ни. Ще трябва да живеем с тази вина, господин Манърс. Да, това беше непростимо. Аз... разбирам защо в началото на тази вечер ни избягвахте... Видях ви между аспидистрите, но дори ако никога вече не ни проговорите, бих искала да чуете поне веднъж колко ужасно съжаляваме. А ако намерите сили в сърцето си да ни простите...

Тя млъкна изненадана и бузите ѝ поруменяха от смущение. Хенри Манърс се беше облегал назад и се смееше.

— Аз... съжалявам, госпожо Еъртън — вече успокоен си пое дъх той. — Но наистина ми е много смешно. Ама че история! — В очите му се четеше горчивина. — Не разбирате ли? Днес дойдох тук, за да ви поискам прошка, че се справих толкова... зле.

Полката свърши и се чуха учтиви ръкопляскания.

Лицето на Нели още беше зачервено.

— Не мисля, че ви разбирам, господин Манърс.

— Госпожо Еъртън — пое си отново дълбоко дъх Хенри. Край тях мина келнер и той му поръча бързо да донесе едно двойно бренди. — Трябва ми нещо по-силно от чай, за да кажа онова, което трябва. Не притежавам вашата вътрешна сила — добави той и в гласа му пролича следа от някогашната му язвителност.

Нели го погледна обърквана.

— Преди да ме удостоите с нови извинения — продължи той, — може би е по-добре да ви разкажа края на моята мрачна история.

— Господин Манърс, аз...

— Моля ви. Сигурно са ви казали, че успяхме отново да подкараме влака. Впрочем, трябваше да останете с нас. Щях да ви спестя ужасните прекеждия, които сте преживели в пустошта... — Той вдигна ръка, за да ѝ попречи да го прекъсне. — Не, не се извинявайте пак. Вие направихте онова, което според вас е било най-добре при онези обстоятелства. Разбирам ви, повярвайте! Не обвинявам нито вас, нито доктор Еъртън. Трябваше да мислите за децата и за Хелън Франсис. Няма за какво да се укорявате. Пък и аз си го заслужавах. Не, не ме прекъсвайте, оставете ме да довърша. Вие, мисионерите, говорите за чудеса. Може да се каже, че ме спаси чудо. Но не някакво божествено чудо, а съвсем човешко — състоящо се от смелост, благородство, изобретателност и издръжливост от страна на двама китайци — мулетарят лао Чжао и куртизанката Фан Имей, които ме превързаха и бог знае как успяха да откарат влака на безопасно място.

— Чудото си е чудо, независимо от кого е извършено — прошепна Нели.

Твърдите очи на Хенри за миг се спряха върху лицето ѝ.

— Може би сте права. Както и да е, аз оцелях. Не го заслужавах след всичко, което направих в Шишан. Дотогава не бях мислил за това. Последните седмици там... бях прекалено зает да мисля практично. — Той повтори думата с горчивина. — Практично.

— И наистина бяхте практичен, господин Манърс. Наложих ви се да вземете някои ужасни решения, но направихте каквото беше нужно, за да спасите живота ни — меко каза Нели.

— Да, направих каквото беше нужно — разсмя се Хенри и пресуши брентито. — Точно така. Но вие много ме надценявате, ако си мислите, че това беше само благородно спасяване на човешки живот. Не казахте ли, че Причит ви е казал всичко? Че изпълнявах задача за още по-голяма слава на британската империя, госпожо Еъртън.

— Изпълнявали сте дълга си, господин Манърс.

— Дълг! Да пием за това. Момче, донеси ми още едно бренди. Да, госпожо Еъртън, моя дълг. Докато се друсам върху тендера, много мислих за него, както и докато лежах в лазарета после. Звучеше успокояващо. Определено. Толкова хора загинаха — не спасих всички,

нали, госпожо Еъртън? Тогава мислех, че и вие сте мъртви. И в това се провалих. Но няма нищо. Както казахте, изпълнил съм дълга си. Оръжията са в безопасност, златото — също. Мога да се утешавам, че правителството на Нейно величество ще се гордее с мен.

— Този цинизъм не ви подхожда, господин Манърс. — Тя трябваше да повиши глас, за да надвика полонезата.

— Аха — отпи Хенри от брендито си, — значи Причит не ви е казал за тридесетте сребърника, които получих за труда си. Не би го направил. Това е много голяма тайна. Скрита е в шкафа с мръсно бельо на кралицата.

— Господин Манърс!

— Простете ми, госпожо Еъртън, отвикнал съм да бъда възпитан. Моля, извинете ме. Понякога темпераментът ми ме кара да се забравям.

— Още не разбирам за какво се укорявате. Да, случиха се ужасни неща, но вие не сте виновен.

— Много благородно от ваша страна да говорите така, но аз си мисля, че можех да се справя много добре. Всички онези невинни жертви. Монахинята. Семейство Милуорд. Том. Онова, което стана с Хелън Франсис — господи, онова, което стана с нея... Не трябваше да... Не трябваше...

— Вие не сте Бог, господин Манърс — каза Нели и посегна към ръката му, но той рязко я отдръпна.

— Точно обратното, госпожо Еъртън — каза той в тишината, последвала полонезата. — Мисля, че съм продал душата си на дявола.

— Бедният човек — тихо промълви Нели и леко развълнувана изпи чая си, който вече беше изстинал.

— Когато излязох от болницата — продължи тихичко Хенри, — щях да полудея. Мисля си, че може би дори бях луд. Исках само да си отмъстя. Трябваше да се възстановя, но не го направих. Не обръщах внимание на болката от раната, която не беше заздравяла. Сякаш някаква сила извън мен ме командваше. Тогава съюзническите сили се бяха насочили към Пекин. Бог знае защо бяха стояли толкова дълго в Тиендзин, но се радвах, че ще мога да си отмъстя. Присъединих се към отряд разузнавачи или по-точно — предприемчиви мародери. Яздехме пред армията и убивахме, госпожо Еъртън. Точно това правехме —

убивахме. Може би съвсем безразборно, макар че тогава си имахме оправдание.

— Господин Манърс, не е нужно да ми разказвате това — каза Нели.

— Не, не беше никак похвално и не се гордея с него. Ще ви спестя подробностите, освен една. Всеки Боксьор, всеки китаец, когото виждах или пронизвах със сабята си, имаше едно и също лице. Знаете ли чие? На майор Лин, госпожо Еъртън.

— Това е ужасно — прошепна Нели и почувства как тръпки лазят по гърба ѝ.

— Дори след като легациите бяха освободени, го виждах всеки път, когато излизах. Той беше просякът на ъгъла, търговецът в магазина. Би могъл да бъде онзи келнер там — продължи той.

Нели го погледна с ужас.

— Казах ви, че бях луд — или почти луд. Не престанах и след като обсадата беше свалена. Влязох в града заедно с американските моряци. Имаше още бой, докато успеем. Проля се още много кръв. После грабех. Имах приятели, луди като мен и с тях плячкосвахме града. Госпожо Еъртън, разберете, плячката не ме интересуваше. Доставяше ми удоволствие страхът, който виждах по човешките лица, по лицето на майор Лин.

— Горкичкият — каза Нели. — Моля ви, не продължавайте.

Манърс сякаш не я чу.

— Един ден изгорихме къщата на някакъв търговец. Без особена причина. Приятелите ми бяха ядосани, защото не бяха открили в нея нито злато, нито нефрит. Търговецът беше умен и ги беше скрил. Или пък изобщо не ги е имал. Както и да е, запалихме къщата. Аз също взех участие. Върнахме се на улицата и гледахме пожара през портата. Мислехме, че сме изкарали всички навън. По това време не убивахме, макар че правехме други неща. Да, много други неща... Бях изненадан, когато видях едно малко момиченце да излиза тичешком от къщата. Крещеше от болка, защото робата му се беше запалила. Не знам защо го направих, но хукнах и угасих пламъците по гърба му с куртката си. Изнесох я навън — тя беше уплашена, но не бе пострадала сериозно — когато горящата къща на вратаря се срути над мен. Детето беше невредимо, но аз не мога вече да си служа добре с този крак. Предполагам, ще кажете, че си го заслужавам. Няколко дни след това

Причит ме извика в легацията, плати ми тридесетте сребърника и ми каза, че вече нямат нужда от услугите ми. Оттогава не съм излизал. Мисля, че вече не съм луд. Още по-тежко е. Не ми харесва перспективата да продължа да живея. Наречете го изкупление, ако искате. Мисионерка като вас ще се зарадва на такова нещо. Изглежда, наскоро съм открил, че имам съвест. И е доста мъчително.

— Господин Манърс... Мога ли да ви наричам Хенри? Вече се познаваме толкова добре. Напълно ви съчувствам!

— Благодаря ви, госпожо Еъртън, Нели. Винаги съм ви уважавал. Вие не съдите хората като някои други, но моля ви, не ме съжбявайте. Аз не мога да бъда спасен. Другите може да поемат пътя към Светите места, но аз сам си изкопах гроба, нали?

— Няма да ви обиждам с банални изрази от християнската теология, но не ви вярвам, Хенри. Виждам добротата и куража във вас. Не съсипвайте живота си. Отмъщението не е решение.

— Не, не е. Вече го знам. Аз... се надявах. Имах една надежда. Но няма значение. — Той посегна към чашата си и видя, че е празна. Танците бяха свършили. Макар че посетителите не си бяха тръгнали, келнерите вече разчистваха опразнените маси, за да се приготвят за вечерните клиенти.

— Надежда? Казахте, че имате надежда? Моля ви, споделете я. Хенри горчиво се засмя.

— Защо не? Казах ви всичко останало. Много е просто. Видях как ме погледна тя на стълбите. Мислех, че Хелън Франсис... Надявах се, че тя може би...

— О, Хенри — въздъхна Нели.

— Иншаллах — каза той. — Заслужавам си го.

Той бръкна в джоба на гърдите си и извади дълга пура. Нели го наблюдаваше как се опитва да прикрие тревогата си, докато я палеше.

— А бебето? — попита той и изпусна облак дим. — Колко грубо от моя страна, че не попитах досега. Тя е добре, нали? Разбрах, че е момиченце. Има ли си име?

— Да, добре е, Хенри. Чудесно момиченце. Казва се Катрин. — Нели замълча. — Катрин Кабът.

— Кабът ли? — Ръката на Хенри за миг замръзна и лицето му се изкриви от гняв. Трябваше да дръпне три пъти от пурата, преди да се

овладее, но сините му очи блестяха като лед. — Кабът — повтори той. — Може би ще ми обясните защо.

— Предполагам, че виновна съм най-вече аз — каза Нели. — Аз представих Хелън Франсис на руския офицер, който ни спаси, като госпожа Кабът. Беше с добри намерения. Притеснявах се за срама, който ще преживее, ако се разбере, че не е омъжена. Затова излъгахме, че е била.

— Колко деликатно от ваша страна — студено каза Хенри. — Виждам, че и вие сте практична като мен. А Хелън Франсис доволна ли беше да подкрепи тази лъжа?

— Аз я убедих. С Едуард я убедихме, че така ще е по-добре за нея и детето. Да, съгласи се. — Лицето на Нели беше уморено. — Отначало това беше временно решение. Нямахме представа, че руснаците ще пратят телеграма до британската легация и че оттам ще уведомят господин Досън от „Бабит и Бренър“, а той на свой ред ще пише на родителите на Том в Англия. Това е проблемът при лъжите. Започват свой собствен живот. Когато пристигнахме в Пекин, това беше вече...

— ... свършен факт — каза Хенри на френски и внезапно се разсмя — отначало дрезгаво, но постепенно в гласа му се промъкна истинско веселие. — Виж ти! — каза той. — Добрият стар Том. Спечели мача дори от гроба.

— Хенри, колко ли сме те наранили — прошепна Нели.

— Разбирам, повярвайте ми. Трябвало е да избирате между двама мъртви съперници. Логично е било да предположите, че ще загина от раните си или ще бъде довършен от майор Лин. Напълно ви разбирам. От една страна сте имали мъртвия герой, християнин, джентълмен и мъченик, а от друга — съмнителна стока. Наречете ме черна овца и да оставим нещата дотук. Не сте имали друг избор. Сигурен съм, че никога не ви е хрумвало, че „Бабит и Бренър“ ще ѝ отпуснат пенсия, а и Том има голямо наследство в Линкълншър.

— Сигурно си го заслужавам — каза Нели и сведе глава.

— Не мислете за това — каза Хенри. — Ако не сте се сетили тогава, помислете сега. Така е добре за Катрин. Ще бъде богата наследница от добро семейство. Впрочем, как мина срещата ви със семейство Досън следобеда?

— Бяха много щедри — прошепна Нели. — И много мили.

— Е, това е всичко — каза Хенри. — Трябва да тръгвам. Вие изпълнихте дълга си, Нели. Казахте ми какво е станало. И то много тактично, смея да добавя. Сигурно е било изключително болезнено за вас. Няма да ме видите отново, но предайте поздравите ми на госпожа Кабът. — Той потърка очи. Когато отдръпна ръката си, сякаш бе изтрил емоциите от лицето си. Дори в гласа му нямаше сарказъм. — Искам да знаете, госпожо Еъртън, че не се сърдя на вас или съпруга ви. Вие бяхте великодушна, а докторът е действал с най-благородни подбуди. Колкото до мен, пожънах каквото посях и това е всичко, но кажете на Хелън Франсис от мое име... Кажете й, че...

— Какво да ми каже, Хенри? — чу той дрезгав глас зад себе си.

Парализата, която сякаш го бе обхванала между саксиите, сега се върна с нова сила. Не можеше да помръдне и мускулче на тялото си. Сърцето му лудо биеше и кръвта препускаше по вените му. Усещаше едновременно въодушевление, отчаяние, надежда и страх — най-вече страх.

Шумолейки с полите си, Хелън Франсис седна на канапето до Нели. Госпожа Еъртън се нареди да се изправи, но младата жена сложи ръка на коляното й.

— Не се чувствайте длъжна да си тръгнете — каза тя.

Макар очите й да блестяха, а бузите да бяха поруменели, гласът й беше тих и спокоен.

— По-добре да отида, скъпа. Заради Едуард и децата.

— Да, докторът се чувства малко зле — каза Хелън Франсис. — Само настинка е, но е изпаднал в самосъжаление. Сигурно ще се зарадва да те види. А децата са добре и си играят с бавачката.

— Господин Манърс, Хенри, надявам се да се срещнем пак — каза Нели и му протегна ръка. — Ще ни посетите ли, преди да си заминем?

Той кимна автоматично, приковал поглед върху Хелън Франсис. После стана, раздруса ръката на Нели и отново се отпусна на стола.

— Кажи на бавачката, че няма да се забавя — каза Хелън Франсис.

Загледа се как Нели грациозно минава между масите. Към тях се приближи келнер.

— Чаша студен мискет — поръча тя — и още едно бренди за господин Манърс.

— Е, Хенри — каза тя, когато келнерът се отдалечи, — какво искаше да ми предаде Нели?

Хенри почувства, че езикът му не може да помръдне.

— Може би, че ме обичаш? — попита Хелън Франсис, гледайки го сериозно със зелените си очи. — Някога много щях да се радвам, ако чуя тези думи от теб.

— А сега? — Гласът му дращеше.

— Разбира се, още съм много поласкана. Благодаря — каза той на келнера, който остави чашите на масата.

— Поласкана? — едва проговори Хенри.

— Да, че все още ме помниш с добро — каза тя. — А не трябва ли? Знам, че очакваната реакция на едно момиче, когато мъж му каже тези думи, е да отвърне със същото, но не съм сигурна, че мога да го направя сега.

— Разбирам — каза Хенри.

— Сигурна съм, че те обичах — каза тя и отпи от виното си. — Още си спомням с удоволствие нашите дни заедно и не съжалявам за нищо. Не, за нищо! И винаги ще ти бъда благодарна. Ти беше... Някога ти ми беше много скъп.

Стори ли му се или челото ѝ леко трепна, когато го каза? Но очите ѝ продължаваха да го наблюдават, без да трепнат.

— Но очевидно вече не е така?

— Не — каза тя и той отново съзря лекото присвиване на веждите. — Аз... мисля, че го преодолях. Твърде много неща се случиха. Съжалявам, Хенри. Не ми е лесно да ти го кажа.

Хенри въздъхна. Хелън Франсис явно се чувстваше неловко.

— Чух малко от Причит за премеждията, които сте преживели — каза той след кратко мълчание. — Сигурно е било ужасно.

— Да, известно време беше така — каза тя, — но имаше и хубави неща. Овчарят, при когото живяхме, беше много добър човек.

— Причит каза, че бил нещо като шаман.

— Да, беше лечител — каза Хелън Франсис. — Той... Той ни помогна.

— Чувал съм, че някои от тези примитивни хора притежават дълбока мъдрост — каза Хенри. — Има много неща, които нашите умни учени все още не разбират.

— Да — отвърна Хелън Франсис, — прав си.

— Трябва ли да стоим тук и да си разменяме баналности? — попита Хенри след кратка пауза. — Ако ще помогне, бих искал да ти кажа, че те разбирам. И оценявам това, че слезе да ме видиш и да ми кажеш всичко в очите. Ти... Никога не ти е липсвал кураж, Хелън Франсис. Нито щедрост. Щях да те разбера, ако ме беше избягвала след злощастията, които те сполетяха заради мен. Ако имаше друг начин, щях да ти ги спестя. Моля те, повярвай ми, че направих всичко само защото не можах да измисля друг начин. Разбирам, че сега ме презираш...

Хелън Франсис потръпна.

— Не те презирам, Хенри — каза тя. — Защо да те презирам?

— Отнесох се ужасно с теб — отвърна той.

— Винаги си бил много мил с мен. Почиташе ме по единствения начин, по който един мъж може да почита една жена — каза тя. — Освен това спаси моя живот и този на детето ми... детето ни.

— Почитал съм те, така ли? Аз... те покварих — прошепна Хенри. — Никога няма да си го простя.

— Но ти беше готов да направиш тази жертва — каза тя. — Държа се благородно през цялото време. Сериозно говоря. — Тя остави на масата наполовина пълната чаша вино. — Дори не мисля за... другия — продължи тя и болка изопна лицето ѝ. Отвърна глава. — Това никога не се е случвало — прошепна и затвори очи. — Не, случи се. Разбира се, че се случи. Трябва да е било ужасно за теб да гледаш. Хенри, много ми е мъчно за теб... Но за мен... за мен... — Тя отново вдигна чашата и я остави, без да отпие. Лицето ѝ се гърчеше, докато се опитваше да намери думи. — Това беше сън, Хенри, много лош сън. Като онези от опиума. Но не беше истински и не ме нарани. В крайна сметка те не можеха да ме наранят. Не можеха да достигнат до същността ми. Сега вече го знам. О, Хенри — тя стисна ръцете му, — ти също трябва да забравиш това. Сега то няма значение. Прости им, защото само тогава ще можеш да живееш в мир със себе си.

Той бавно измъкна ръце.

— Какво казваш? Че трябва да простя на майор Лин?

— Да, на майор Лин и останалите — настойчиво каза тя. — Аз го направих. — После отново хвана ръцете му. — Господи, що за разговор водим в чайната на хотел „Пекин“ — усмихна се тя.

Хенри я изгледа студено.

— Виждам, че християнството на Еъртън те е заразило — каза той.

Хелън Франсис се разсмя.

— Не можеш да си представиш колко грешиш. Или пък си прав. Не мисля, че съм такава християнка, каквато биха искали те, но може би в крайна сметка всичко е едно и също.

— Разбирам — каза Хенри. — Значи всичко е сън. И аз ли бях лош сън, който вече си успяла да забравиш?

— Нищо, свързано с теб, не беше лошо — каза тя. — Господи! — извика внезапно, облегна се на канапето и за миг самообладанието ѝ изневери. Келнерите се обърнаха. — Не знам, Хенри, не знам... — Гласът ѝ беше пронизителен. — Посетителите от другите маси ги гледаха. — Какво очакваш? Трябва да ми дадеш малко време. Аз съм... Промених се. Не съм момичето, което познаваше.

— Да, виждам го — каза Хенри.

Искаше да ѝ каже, че по време на този страстен изблик тя изглеждаше по-хубава откогато и да е било, но логиката на този странен разговор му попречи и моментът отлетя.

Хелън Франсис се бе опомнила от истерията си и произнесе с гняв:

— Не можеш да се върнеш от мъртвите и да очакваш... да продължим оттам, докъдето свършихме. Пък и какво бях аз за теб, освен едно леко завоевание? Развлечение, докато изпълняваше важните си задачи?

— Наистина ли мислиш така?

— Да. — Хелън Франсис го погледна дръзко, но след миг раменете ѝ се прегърбиха. — Не. Разбира се, че не го вярвам — прошепна тя, — но може би е точно така. Защо ме обикна, Хенри? Какво видя у мен? Защо ми даде толкова много?

На лицето му се изписа изненадана усмивка. Веждите му се вдигнаха, сините му очи я гледаха въпросително и това сякаш още повече я разгневи.

— Стига, Хенри, знаеш, че се държах глупаво и безотговорно! — каза тя. — Бях като дете в сладкарница, така и не можех да ти се наситя. Ненаситна бях към всичко, свързано с теб. Свободата, която ми даде. Тайните срещи. Любенето. Дори опиумът! Какво пиршество за душата. Хелън Франсис отива в Китай и опитва от всичко — само за

това си мислех. Държах се като глупава пътешественичка. Нямам място в твоя свят. Никога не съм имала. Ти ме опияняваше, това е всичко, но вече отрезвах. Да, напълно отрезвах. Училището на живота се погрижи за това. Но сега знам коя съм, какво искам и какво трябваше да искам през цялото време.

— И какво е то? — попита Хенри.

Хелън Франсис сведе глава.

— Да не се правя на някой друг — каза тя сковано. — Да си бъда онази, която съм. Обикновена провинциалистка. Повярвай ми, Хенри, не бих ти била добра съпруга. Щеше да се умориш от мен. Бавно щях да изсмуквам духа ти. Щях да те повлека надолу с мен, а това не бих могла да понеса.

— Много разчитах да ме повлечеш надолу — промърмори Хенри. — Не съм героят и примерът, за който ме смятате с Нели. Честно казано, не съм нищо особено. Идеята за обикновения живот много ми допада.

— В теб няма нищо обикновено, Хенри Манърс. Нищо! Ще ти кажа нещо. Когато докторът ни съобщи, че си умрял, изпитах облекчение. Чуваш ли ме, облекчение! Знаех, че не бих могла да продължа да те обичам. Доктор Еъртън си мислеше, че ме е настроил срещу теб с купчина лъжи как си организира изнасилването ми и затова не показах никакъв ужас или изненада, когато разбрах, че си мъртъв. Но не това беше причината. Изобщо не повярвах на Еъртън. Той те мразеше, защото ти завиждаше, а ти винаги го превъзхождаше — не, лъжите му не бяха причината да не скърбя. Изпитах единствено облекчение, Хенри. Щом си беше отишъл, щом твоето сияйно присъствие беше изчезнало, знаех, че по моя безинтересен и обикновен начин може би ще успея да си върна живота. Носех в себе си твоето дете и това ми беше достатъчно. То щеше да ми напомня за теб, но нямаше да си ти. Можех да обичам детето, бебето. То нямаше да изисква от мен толкова много, колкото ти.

— Говориш глупости, Хелън Франсис. Изисквания? Какво съм изисквал от теб?

— Нищо — каза тя. — Нищо. Точно в това беше проблемът. Ти нямаше нужда от мен. Спасяваше живота ми на всеки пет минути. Как би могло едно момиче да бъде съпруга на мъж, който непрестанно ѝ спасява живота по най-благороден начин? Горкичкият Том! Той просто

стана мъченик. Но ти беше толкова съвършен, че превръщаше всички около себе си в мъченици. Знаеш ли, когато ме изнасилваха на пода, а ти беше вързан за леглото, знаеш ли на кого ми заприлича? На Христос, Хенри. На Христос на кръста! В очите ти виждах собственото си страдание. И тогава те мразех. Мразех те...

Раменете ѝ се разтърсиха и тя се разрида.

Хенри бръкна в джоба си и ѝ подаде кърпичката си.

— Стига, приятелко — каза той. — Вземи това. Правиш... сцена.

Най-после тя се успокои. Издуха нос. Този път той посегна към ръцете ѝ и тя му позволи да ги хване.

— Преодолях те — прошепна Хелън Франсис. — Преодолях те. Веднъж в степите те сънувах. Беше прекрасен сън. Любихме се, сбогувахме се и аз усетих покой.

— Отново сънища — каза Хенри.

— Да, сънища. Не ти ли се струва... че нашата история винаги е приличала на сън?

— Не и за мен — каза той.

— Вече съм майка — каза тя. — Има друг човек, за когото трябва да се грижа. Трябва да видиш Катрин, Хенри. Толкова е красива, мъничка и уязвима.

— Бих искал да я видя — каза Хенри и нещо извратено го накара да добави. — Дъщерята на Том Кабът.

— Боли те, нали? — каза тя. — Трябваше да се омъжа за Том. Аз идвам от неговия свят. От провинцията. Това съм истинската аз. Не съм толкова добра и почитена колкото него, но мога и искам да бъда. Е, тази възможност ми се удаде. Мога поне да се преструвам, а и това няма да бъде съвсем роля. Дълбоко в себе си аз съм такава. Скучна. Провинциална. Ще водя почтен живот, макар че се добирам до него непочтено. Но знам, че Том би искал така. Няма да е вълнуващо съществуване като твоето, но не искам повече вълнения. Почивката ми свърши. Сънят ми също.

— Катрин не е сън, Хелън Франсис. Аз съм ѝ баща. За бога, никога не съм бил свидетел на подобна лудост в живота си. Ти ме обичаш, затова ме мразиш, и ще се преструваш на вдовицата на Том, защото това си истинската ти. Какви са тези нелепости, Хелън Франсис? Изобщо не те разбирам.

Хелън Франсис се намръщи.

— Не мислиш ли, че дължим нещо на Том, Хенри? Ужасно го наранихме.

— Честно казано, не мисля. Нищо не му дължим. Грубо казано, скъпа моя, ти си легна с мен. Аз съм жив. Той е мъртъв. За бога, ние се обичаме! Защо просто не го приемем? Забрави миналото. Наричай го сън, ако искаш, но нека изживеем бъдещето си заедно, защото можем и ти го знаеш.

Хелън Франсис пусна ръцете му.

— О, Хенри — каза тя. — Колко те нараних. Колко циничен си станал.

— Не знам — провлече той. — Струва ми се, че общо взето, го приемам много добре. Не всеки мъж би приел, че детето му носи име на друг.

Когато произнесе тези думи, един глас вътре в него извика, ужасен от глупостта и дързостта му.

Хелън Франсис тъжно клатеше глава.

— Всичко е свършено, Хенри — каза тя. — Родителите на Том очакват да видят внучката си. Другата седмица заминаваме с влака за Шанхай, откъдето ще хванем кораба за дома. Вече се съгласих да придружавам семейство Еъртън, които планират дълъг отпуск в Шотландия. Нали знаеш, че имат две деца там. Казват, че щели да се върнат в Китай. Аз... не знам дали ще мога.

— Но това е лъжа, Хелън Франсис! Проклетата лъжа! Ти никога не си се омъжвала за Том. Това дете не е негово.

— Той каза, че ще се ожени за мен. Че ще постъпи правилно. Щеше да го направи и да бъде баща на Катрин. Ти щеше ли да го направиш, Хенри? Щеше ли да се ожениш за мен?

— Погледни ме — каза той — как съм се подготвил. Дойдох тук, за да ти предложа да се омъжиш за мен. Ако ме искаш, готов съм да го направя.

— Жалко, че не го направи тогава — прошепна тя. Очите ѝ бяха замъглени от сълзите. — Но сега е различно.

— Защо? — Хенри удари с юмрук по масата и чашите издрънчаха. Келнерите отвърнаха погледи. — Защо да е различно?

— Хенри, пак ще се разплача, а искам да бъда смела. Но просто е така.

— Това не е достатъчно — троснато отвърна Хенри. — Защо да е различно?

— Защото не мога да понеса да съм наблизко до нещо, което ще ми напомня ужасните времена в Шишан! — изкрещя Хелън Франсис. — А ти си част от него. Всички те са свързани с теб — захлипа тя. — Обичах те и още те обичам! Не можеш да си представиш как копнея за теб понякога, но аз се промених. Промених се! Не съм глупавото момиченце, излязло от манастира, което някога прельсти. Вече не. — Тя взе салфетка и яростно започна да бърше сълзите си. — Виж ме — каза тя. — Правя сцена. Отиде репутацията ми на уважавана вдовица, която така внимателно изграждах.

— За това ли е всичко? — тихо попита Хенри. — Заради репутацията?

— Да — отвърна тя, — отчасти. — После се разсмя през сълзи. — Ако се омъжа за теб, няма да стана почтена жена, нали?

— Не — каза Хенри. — И аз предполагам така.

— Хайде, Хенри, ти живееш с онази куртизанка Фан Имей. Не че имам нещо против нея. Възхищавам ѝ се. Тя е добра и смела. Но целият град клюкарства за вас двамата.

— Сигурно е така — каза той тъжно.

— Не ме интересува дали спиш с нея. Това няма нищо общо с решението ми.

— Значи взе решение? — попита той тихо. — Безвъзвратно?

— Не знам. Не знам. Защо ме притискаш? Хенри, не виждаш ли, че ми трябва време? Далеч от теб. Далеч от Китай, от това ужасно място. Сега мога да бъда свободна. Мога да бъда независима. Имам прекрасно дете. Уважавана вдовица съм. При това с пари. Повече, отколкото ми трябва. Господи, Хенри, имам нужда от въздух. Не разбираш ли това? Точно ти от всички хора?

— Вземи си чашата — каза той. — Наздраве за твоята свобода. — Той се чукна с нея. — Но няма да пия за твоето благоприличие, госпожо Кабът.

— Значи приемаш? — прошепна тя. — Че ще замина?

— Не — отвърна той. — Мисля, че си луда.

— Би могъл да дойдеш и да ме ухажваш в Линкълншър — каза тя.

— Струва ми се, че няма да се получи — отвърна той. —
Надраснал съм Англия.

— О, Хенри, колко те обичам — прошепна тя.

— Аз също те обичам, скъпа — каза той. — Но това вече не е хубаво, нали?

Известно време те се гледаха, без да говорят.

— Хенри, не искам да се разделяме така. Не може ли да бъдем приятели? Моля те, приеми поканата на Нели и ни посети, преди да заминем. Ако не за друго, ела поне да видиш Катрин.

Той ѝ обеща. Така беше най-лесно. Но Хенри не беше човек, който би останал край масата за хазарт, щом е разбрал, че е изгубил.

Мълчаливо довършиха питиетата си. Той пушеше пура. Внезапно я угаси в пепелника и изгледа студено Хелън Франсис. На лицето му играеше лека усмивка.

— Май тази вечер не ти казах колко красива изглеждаш — каза той. — Линкълншър ще остане изненадан. Хайде, скъпа, позволи ми да те изпратя. Дръж главата си високо — добави той — и я хвана за ръка. — Все пак, и двамата трябва да мислим за репутацията си, нали?

Излязоха от чайната, хванати за ръка. Главите на малцината останали посетители се извърнаха, когато преминаха край тях, и в залата се понесоха оживени разговори. Хенри ѝ намигна заговорнически.

— Мисля, че за известно време няма да забравят вдовицата Кабът — усмихна се той и тя му отвърна след миг.

Той я изпрати до стъпалата.

— Ще дойдеш да ме видиш, преди да заминеш, нали? — настойчиво попита тя. — Да видиш бебето.

— Само се опитай да ме спреш.

Наведе се да я целуне по бузата, но тя обгърна главата му и го притегли към себе си. Пред очите на доайените от хотел „Пекин“ те се целунаха страстно за последен път. После тя се изтръгна от прегръдките му и затича нагоре по стълбите толкова бързо, колкото ѝ позволяваше роклята. По-късно клюкарките не можеха да постигнат съгласие дали са чули въздишка или хлипане, когато тя зави зад ъгъла и изчезна по коридора.

Хенри успя да задържи усмивката на лицето си, докато Хелън Франсис изчезна от погледа му, но когато се обърна, лицето му беше

като на смъртник.

Той бавно тръгна към вратата, подпирайки се тежко на бастуна си.

Не повика веднага файтон. Закуца бавно по улицата с легациите към канала. Беше вече тъмно и небето сияеше, обсипано със звезди. Той запали пура. Димът ѝ се виеше в студения въздух. След известно време болката в крака стана непоносима и той спря една минаваща рикша.

Не забеляза просяка, който седеше на ъгъла до японската легация. Когато го отмина, той се изправи и последва тичешком рикшата му.

Еъртън остана на легло, докато треската му премине. Според някои по-сурови оценки настинката му беше просто дипломатически ход. Много от колегите му мисионери например биха искали да узнаят повече за клането в Шишан. Някои от журналистите, пристигнали в Пекин след освободителните армии, усещаха, че това е сензация. Много въпроси все още очакваха отговори, включително подробности за забележителния начин, по който семейство Еъртън е избягнало екзекуцията. Отначало им съчувстваха, че са се спасили от подобна жестокост — особено предвид трудностите, които всички знаеха, че са преживели. Но продължителната болест на Еъртън имаше неминуем ефект и скоро стари приятели като семейство Гилеспи започнаха да отклоняват въпросите за Шишан. Никой не го каза направо, но общото мнение беше, че за главата на мисията щеше да бъде по-почтено да остане на поста си — като капитан на потъващ кораб. Възрастните мисионери поклащаха глави над чашите с чай. Младите курати^[3], на които тепърва предстоеше такъв живот, изслушаха снизходително кратки лекции за самопожертвувателността, необходима в тяхната работа и как трябва да се преборят с човешките си слабости, изправени пред изкушение или изпитание. Американските мисионери бяха обяснимо мрачни. Една от протестантските фондации издаде вдъхновен памфлет, ограден с черен венец и илюстриран с рисунки на ръце, сключени за молитва, коленичили фигури, държащи свещи и ангели, протегнали подканващо ръце между облаците — всички тези трогателни детайли обкръжаваха дагеротипни снимки на Бъртън

Фийлдинг и Септимъс Милуорд. Семейство Еъртън не беше споменато в текста, нито монахините от католическата църква.

Фактът, че бяха придружавани от красива, привлекателна и твърде сдържана вдовица, също не им помогна. След като беше съпруга на един от мъчениците — Том може и да не беше мисионер, но беше джентълмен и беше завършил престижно училище, където християнството беше една от най-здравите традиции — би трябвало да се очаква, че госпожа Кабът и детето ѝ също заслужават съчувствие и дори част от блясъка на мъченичеството, но освен неясния въпрос как тя също бе успяла да оцелее, очевидното ѝ приятелство с ползващия се с лоша слава Манърс, също даде повод за много приказки.

В цялата работа имаше нещо гнило и след известно време, въпреки несъмнената святост, проявена от Милуорд и Фийлдинг, обичайно стана, когато се споменават мъчениците, жертва на Боксърите, да се говори най-вече за благородните страдания на езекутираните в Тайюан и Баодин, където нямаше съмнително оцелели и да избягва споменаването на Шишан, ако изобщо се сетеха за него.

Ако Нели и Хелън Франсис знаеха за тези подмолни течения, поне не го показваха. Те прекараха десетте дни в Пекин, като пазаруваха на пазарите за коприна, бутаха взетата под наем детска количка из парка на храма Ритан и водеха децата да разгледат Забранения град, Небесния храм и всички останали места, които под охраната на съюзническите армии, след обсадата бяха отворени за публични посещения — или по-скоро, за всеки европейски гражданин, който пожелае да ги посети.

През повечето дни Хенри Манърс ги придружаваше на тези разходки, като се опитваше да не изостава, въпреки куция си крак. Един по-прозорлив наблюдател би забелязал известна меланхолия в изражението му, освен при честите му погледи към количката, в която добре завитата Катрин гледаше странния свят, който се нижеше над нея. Тогава на лицето му проблясваше за кратко обожание и копнеж, които бързо се сменяха с още по-силна тъга, щом извърнеше очи. Джордж и Джени тичаха и играеха, зажаднали за свобода като кучета, пуснати от каишката, и понякога Хенри се присъединяваше към игрите им. Вдигаше засмяната Джени на широките си рамене, както едно време в забравения свят на Шишан — тези дни това му се удаваше по-

трудно — или вадеше от джобовете си ежедневния подарък за Джордж — издялан пингвин, интересен камък, а веднъж и плочка във формата на драконова глава. Изглежда, в компанията на децата се чувстваше по-добре, отколкото с възрастните. Когато вървеше с тях, рядко разговаряше. Обикновено си разменяха незначителни фрази за времето, изпълнени с възхищение забележки за архитектурата на дворците и храмовете, планове за разходката на следващия ден, но в отношенията им не се усещаше враждебност или напрежение. Мълчанието беше приятно. Всичко вече беше казано и те бяха доволни, че могат да се разхождат с ненатрапчивата интимност на стари приятели.

Понякога след това Хенри пиеше чай с тях в хотела, но обикновено се връщаше в къщата си в Китайския квартал, където Фан Имей вече беше приготвила лулата с опиум. Когато останеше сам в стаята си, на лицето му не бе изписана съдържана меланхолия, а открито отчаяние.

Предпоследния ден преди заминаването им — бяха приключили с пазара, опаковали багажа си и уредили всичко — те се разходиха край замръзналите езера в Хоу Хай. Децата се пързалияха. Нели, Хелън Франсис и Хенри седнаха на една пейка и ги гледаха. Предпазливо, за да не я забележи приятелката ѝ, Хелън Франсис пхна ръката си в тази на Хенри. Той се обърна изненадан и видя сълзи в зелените ѝ очи, макар че успя да му се усмихне. Хенри тактично се извърна напред. Държаша се за ръце, докато не стана време да тръгват.

Когато стигнаха до хотела, Хелън Франсис го попита може ли да му отиде на гости.

— За малко, колкото да изпия чаша чай. Искам да се сбогувам с лао Чжао и Фан Имей. Да им благодаря.

Хенри въпросително погледна към Нели.

Тя се усмихна и го целуна лекичко по бузата.

— Отивайте — каза тя. — Хенри, ще се сбогуваме утре, когато дойдеш да ни изпратиш на гарата.

— Няма да се бавя — обеща Хелън Франсис.

— Стой колкото искаш — отвърна Нели и влезе с децата през вратата.

Хенри спря рикша. Те седяха вдървени един до друг на тясната седалка, покрити с одеяло срещу студа. Когато стигнаха неравния

паваж на Голямата източна улица, рикшата подскочи и Хелън Франсис се оказа върху гърдите на Хенри. Той я прегърна, за да я задържи и след това не махна ръката си. Тя сгуши глава в обятията му и той я целуна по челото. В този миг Хелън Франсис вдигна лице и го погледна. Устата ѝ беше полуотворена, а в очите ѝ се четеше копнеж. Той я целуна отначало леко, после по-страстно и тя му отвърна пламенно. Преминаха под развалините на портата Хатамен, сгущени в отчаяна прегръдка.

Под одеялото ръката му се провря под коженото палто и обгърна талията ѝ, пръстите му се промъкнаха под блузата и обхванаха гърдата ѝ. Тя също бе бръкнала под ризата му и го галеше по гърдите. Устните им горяха, езиците им се стрелкаха. Не забелязваха любопитните погледи на минувачите по претъпканите улици, които се блъскаха и надничаха с обичайното си любопитство зад кожените завеси. Водачът им се развика към една каруца, която им препречваше пътя. Хелън Франсис лениво отпусна глава на рамото му.

— Това е лудост, Хенри — прошепна тя. — И няма да промени нищо.

Но ръката ѝ бавно галеше стомаха му. Тя въздъхна, когато усети как пръстът му си играе със зърното ѝ. Целунаха се отново.

Стигнаха портата на къщата му. Хенри плати и кулитото с усмивка се отдалечи. Хелън Франсис също се усмихваше.

— Е, любезни сър, какво възнамерявате да правите с тази млада вдовица, която отново попадна под обаянието ви? — прошепна тя и сложи ръце на раменете му.

Той целуна челото ѝ, носа, устните. Прегърнаха се. Хенри я хвана за ръката и я задърпа след себе си. Тя се съпротивляваше игриво и се смееше. Той посегна към чукчето на вратата и замря.

— Странно — промълви. — Портата е отворена.

Тя се разкикоти и се притисна към него.

— Може би са знаели, че идваме.

Дворът беше празен.

— Къде ли са? — промърмори той, затваряйки скърцащата дървена врата.

— Не ги викай още — прошепна Хелън Франсис и прокара длан по ръката му.

После го дръпна за брадичката и го целуна. Прегърнаха се нежно, телата им се докосваха. Хенри внимателно се освободи.

— Не, Хелън Франсис. Нещо не е наред. Лао Чжао трябваше да е тук. — Лицето му беше загрижено. — Би трябвало да е в кухнята и да приготвя вечерята. Винаги го прави по това време.

Тя го гледаше как с накуцване отиде до кухнята и погледна вътре. Нетърпението ѝ се смени със загриженост, когато видя мрачното му изражение. Той пресече двора към стаята, която се намираще встрани от централното помещение и надникна през тъмните прозорци.

— Фан Имей също я няма — каза той. — Ела, по-добре да почакаш във всекидневната, докато претърся останалата част от къщата. — Тя го хвана за ръката и двамата изкачиха трите стъпала към голямото помещение, което беше разделено на салон и спалня. Той отвори вратата. — Поне са запалили лампите — каза и в този миг забеляза, че тя беше замръзнала на вратата, втрещена в нещо вътре. Тялото ѝ трепереше, а широко разтворените ѝ очи показваха, че е шокирана и ужасена. В същия миг чу познат глас — студен, писклив, язвителен.

— Мисля, че е най-добре и ти да влезеш, Ма На Си. Не вдигай шум.

Той погледна в стаята над рамото на Хелън Франсис. Майор Лин, облечен в дрипи, седеше на креслото му. Изглеждаше спокоен, което вероятно се държеше на люгера, който сочеше към главите им.

— Моля те, Ма На Си, влез и седни на канапето, така че да виждам ръцете ти. Ти също — добави той, обръщайки револвера към Хелън Франсис.

— Спокойно, няма да му позволя да те нарани — прошепна Хенри, целувайки я лекичко по косата.

Тя кимна и нервно пристъпи навътре. Той я последва, подкрепяйки я за ръката. Без да свалят очи от Лин, те отидоха до канапето и седнаха. Срещу тях, на другото канапе седяха лао Чжао и Фан Имей, върху която Лин явно бе използвал револвера си. Мулетарят изглеждаше ядосан и войнствено настроен. Той посочи с пръст към оръжието на Лин, сякаш мълчаливо казваше „Какво можех да направя?“. Но Хенри гледаше Фан Имей, чието лице бе наранено и

кървеше. Тя стискаше едното си рамо, което явно я болеше. Лин го изгледа спокойно. На устните му играеше доволна усмивка.

Фан Имей забеляза гнева, който проблесна в очите на Хенри.

— Не, Ма На Си — бързо каза тя. — Моля те, не прави нищо. Добре съм. Успокой се, Ма На Си. Помни мъдростта на нощта.

— Мъдростта на нощта? — каза Лин, въпросително вдигайки вежди. — Моята курва е талантива поетеса, нали? Затова ли ми я открадна, Ма На Си? Или реши, че е време да смениш своята, на която аз се насладих? Виждам, че още ме помни. Не може да свали поглед от мен.

Хенри стисна ръката на Хелън Франсис.

— Не му обръщай внимание — прошепна той. — Опитва се да те сплши, но не може да те нарани. Ти самата ми го каза. Той не може да те нарани. Той не съществува.

— Какво ѝ каза, Ма На Си? Да не би да я питах кой от нас ѝ е доставил най-голямо удоволствие? О, как се гърчеше тя под мен. Но ти беше там и видя. Искаш ли да видиш как ще си го получи и сега?

— Останах с впечатлението, че ти си от онези, които предпочитат не да дават, а да получават онова, за което говориш, майоре — спокойно каза Хенри. — Или поне така казва полковник Таро.

Усмивката на Лин се стопи. За миг в очите му проблесна омраза, но когато отново проговори, лицето му отново бе придобило изражението на студена жестокост.

— Много си дързък, Ма На Си. Това ми харесва у теб. Ти и аз имаме някои общи неща, освен жените ни. Но да не говорим повече за курви. Приключих с тях. Те нямат значение. Давам ти и двете. Нямам време за дребнави отмъщеници.

— Мислех, че именно отмъщението те е довело тук, майоре.

— Тогава греших. Дойдох, защото все още притежаваш нещо, което принадлежи на мен.

— Фан Имей не принадлежи на никой от нас — каза Хенри.

— Казах ти, вече не се интересувам от курви. Дори от тази. Макар че се възползвах от възможността да я накажа за неблагодарността ѝ, докато те чаках. И тя ще ме запомни.

— Забелязал съм, че се изразяваш доста помпозно, майоре — също като бившия си господар, мандарина, когото уби.

— Мислиш ли, че като ме провокираш, ще ме накараш да се разсея? Няма да се подам на такъв елементарен трик, Ма На Си. Ако ме принудиш, ще използвам пистолета, но няма да убия теб, а някой от останалите. Бих предпочел да приключим тази работа без повече отлагане.

— Имам само една работа с теб и бих предпочел да я свършим двамата навън.

— Стига, Ма На Си, отегчаваш ме. Дойдох за оръжието. Каж ми къде е и ще си тръгна. Имахме споразумение. Беше ти платено. Сега трябва да ми разкриеш къде е скрито оръжието. Ако остана доволен, ще си тръгна. Виждаш ли, дори не искам да връщаш златото на мандарина, което открадна, без да спазиш своята част от сделката.

— Моята сделка беше с мандарина.

— Грещиш. Ти склучи сделка с Китай. Оръжието принадлежи на държавата. Сега, когато мандаринът вече не е между нас, аз ще действам от негово име.

— Наистина се изразяваш помпозно. Или може би не си забелязал, че напоследък Китай претърпя пълен разгром.

— Дворът и суеверните селяни претърпяха разгром. Това оръжие ще бъде използвано за изграждането на един нов Китай, след като всички чужди армии си заминат. По-добър Китай.

Хенри се канеше да му отвърне нещо саркастично, но видя, че Фан Имей го гледа умолително. Погледна Хелън Франсис, която седеше вдървено до него с полуотворена уста, без да сваля поглед от майор Лин, сякаш бе хипнотизирана от змия.

— И казваш, че ще си тръгнеш, ако спазя своята част от сделката?

— Ако ми дадеш дума като джентълмен на джентълмен. — Студените очи на Лин бяха безизразни.

— А ако откриеш, че съм те измамил?

— Ще се разочаровам, ако се окаже, че не си джентълмен, Ма На Си и ще се върна, за да си отмъстя — първо на курвите ти, а после и на теб. Няма да успеете да се опазите, каквото и да правите.

— Добре — отвърна Хенри. — Съгласен съм.

— Пак ли замисляш някой номер?

— Не, ще ти дам картата, на която ясно е отбелязано къде е скрито оръжието. Тя е в писалището зад теб. В заключено чекмедже

отзад. Ключът е там. Защо не я извадиш?

Лин се усмихна.

— Защото, докато съм с гръб, ще се опиташ да направиш някоя глупост. Не, ти ми дай картата. — Той насочи дулото на револвера право към Хелън Франсис. — Ако заподозра, че се опитваш да ме измамиш, ще я застрелям между очите.

Без да я изпуска от прицел, той скочи на крака с изненадваща ловкост и отстъпи бавно назад, докато намери място, от което можеше да наблюдава и писалището, и заложниците в стаята.

— Сега ми дай картата, ако наистина е там.

Хенри стисна ръката на Хелън Франсис за последен път.

— Всичко ще бъде наред — каза ѝ той. — Просто стой спокойно.

Взе бастуна си и се изправи. Бавно закуцука до писалището и вдигна капака му. Отвори чекмеджето отляво и извади малък ключ. После се наведе напред, пхна го в ключалката отдясно и го завъртя два пъти. Отвори и второто чекмедже, което се намираще от задната страна на писалището. Бръкна вътре и започна да рови. После бавно извади пакет, увит в платно и завързан с връв. Докато Лин го наблюдаваше подозрително, той го разтвори. Наистина беше карта. Хенри я разгъна върху предната част на писалището.

— Ела да видиш — каза той. — Мястото е означено с кръстче.

Лин се поколеба.

— Искаш ли да ти я донеса? — попита Хенри. — Просто тук ще ми е по-лесно да ти покажа къде е.

— Без номера — предупреди го отново Лин и се запъти към него.

Люгерът все още беше насочен към Хелън Франсис.

— Ето тук, където е пръстът ми — каза Хенри. — Виждаш ли мястото, където железопътната линия се отклонява за Мукден. Малко по-вляво. Това са контурите на хълмовете. Там има малко дере, а в него пещера...

Докато Манърс говореше, Лин се наведе, за да може да вижда. В същия миг Хенри бръкна в чекмеджето, от което беше извадил ключа и измъкна служебния си револвер. Светкавично го притисна до главата на Лин и вдигна ударника. Майорът замръзна, но неговото оръжие все още бе насочено към Хелън Франсис. Един дълъг миг никой не помръдна. После устата на Лин се изкриви в усмивка.

— Давам ти три секунди да пуснеш револвера — изсъска Хенри с пламнал поглед.

— Ами ако застрелям първо приятелката ти?

— Ще рискувам. След три секунди ще стрелям. Едно, две...

Със странен смях Лин пусна люгера на пода. Лао Чжао беше на крака, още преди оръжието да докосне пода. С гневен вик Хенри удари Лин по лицето с дулото на револвера. Майорът отстъпи назад, но той отново го удари. С шуртяща от счупения му нос кръв, Лин залитна напред и падна на колене. Бесен от ярост, Хенри продължи да го удря, докато се свлече на земята. После коленичи до него, дръпна го за косата и пхна дулото на револвера в устата му.

— Хенри! — Сякаш много отдалеч той дочу гласа на Хелън Франсис. — Престани! Достатъчно.

Почувства нежни ръце да го дърпат за раменете. Трескаво извърна глава и видя умолителните лица на Хелън Франсис и Фан Имей. Изстена и хвърли встрани пистолета. После уморено позволи на жените да го изправят на крака. Със залитане стигна до креслото и се свлече в него задъхан, изтощен. Хелън Франсис коленичи до него и притисна глава към гърдите му. По бузите ѝ се стичаха сълзи.

— Свърши се — повтаряше тя. — Свърши се, Хенри.

След миг той кимна. Погледна към стенещия на пода Лин. Лао Чжао стоеше над него с люгера в ръка.

— Фан Имей — прошепна Хенри, — вземи картата и му я дай. Кажи му да се маха отук и никога вече да не се връща.

Той облегна глава на стола и затвори очи. Хелън Франсис целуваше лицето и устните му.

— Не бива да го пускате, Ма На Си — възрази лао Чжао. — Ще го хвърля в кладенеца. Не, да се удави би било твърде лека смърт за него. Нека първо го понабия и после да го удавя — помоли той.

— Не, лао Чжао — усмихна се Хенри. — Просто му дай картата. Всичко свърши. Край!

Сумтейки, мулетарят вдигна пребития мъж на крака. Лин се олюля нестабилно, притискайки счупената си челюст. В другата ръка държеше картата. Запрепъва се към вратата в дрипавите си дрехи.

Фан Имей стоеше до канапето със сведен поглед. Когато мина покрай нея, Лин спря. Не можеше да се усмихне ехидно, но я наплю. Кръв и слюнка се стекоха по лицето ѝ.

Лао Чжао вдигна револвера.

— Не ме изкушавай! — извика той. — Вън, торба жабешка пикня!

Лин остана още миг до вратата. Очите му огледаха стаята и се спряха на Манърс. Той вдигна картата.

— Китай ти е благодарен — каза той с мъка през счупените си зъби. — А тази курва — той посочи Фан Имей — ти я оставям.

Видяха как другата му ръка бързо бръкна в дупките на дрехите му, сякаш извади нещо и го хвърли. После изчезна през вратата.

Всичко стана толкова бързо, че отначало не разбраха защо Фан Имей залита. Тя гледаше с изненада предмета, който стърчеше от гърдите ѝ. После с тих стон падна на колене.

— *Та маде!* — изкрещя лао Чжао. — Той я уби! — И изхвъркна през вратата.

Хенри и Хелън Франсис застанаха от двете ѝ страни, подкрепяйки я. Тя кашляше тихичко, по брадичката ѝ се стичаше кръв. Погледна някак учудено двете загрижени лица до себе си. Те внимателно я положиха на пода. Хенри сложи възглавница под главата ѝ.

— Хелън Франсис, можеш ли да ѝ помогнеш? — прошепна той. — Нали когато беше с доктора, се учеше...

Тя мълчаливо поклати глава.

Фан Имей докосна бузата на Хенри, но това ѝ костваше голямо усилие. Ръката ѝ падна безсилно и тя болезнено се закашля. След миг тъжните ѝ очи отново се фокусираха.

— Ма На Си — прошепна тя и се усмихна, докато произнасяше името му. После се намръщи, защото ѝ бе трудно да говори. — Ма На Си, обеща ми...

— Каквото поискаш — задавено каза Хенри.

— Ма На Си, обеща ми... обеща ми... че ще простиш на Лин Фубо. Че няма да... търсиш отмъщение. — Последната дума излезе от устните ѝ като въздишка.

— Какво казва? Какво казва? — попита Хелън Франсис.

— Искане да ѝ обеща, че няма да отмъщавам на майор Лин — каза мрачно Хенри.

Фан Имей не можеше вече да говори, но очите ѝ го умоляваха.

— Обещай й, Хенри. — Обезумелите очи на Хелън Франсис се впиха в неговите. Гласът й беше рязък. — За бога, ако ме обичаш, ако означавам нещо за теб, обещай й!

Той я погледна неразбиращо, после трескаво се обърна към Фан Имей, чиито устни мърдаха беззвучно. Стисна ръцете й и по лицето му се застичаха сълзи.

— Обещавам — каза той дрезгаво. — Обещавам ти!

Фан Имей се усмихна и стегнатите мускули на бузите й се раздвижиха. Очите й са задържаха върху лицето му, сякаш се опитваше да го запомни за вечността. Топлите й кафяви ириса огледаха челото, носа, устните му и отново се повдигнаха към очите му. Там спряха и постепенно угаснаха.

Лао Чжао тихо влезе. Видя двете коленичили фигури над тялото на Фан Имей и разбра какво е станало.

— Изгубих го — каза той. — Изчезна по уличките.

После хвърли люгера на пода.

— Хенри — изстена Хелън Франсис, — не издържам повече. Не мога. Моля те, искам да си отида у дома.

Сбогуваха се набързо. Семейство Еъртън пристигна късно на перона, а трябваше да натоварят багажа им. Около локомотива се вдигаше пара, чу се свирката на кондуктора.

Докторът и Хенри си стиснаха ръцете. На Еъртън все още му беше трудно да го погледне в очите и той с мъка проговори:

— Господин Манърс, не знам как да... Още не съм...

— Не е нужно да казвате нищо, докторе — каза Хенри. — Разделяме се като приятели. Не се тревожете, не се виждаме за последен път. Някой ден ще дойда да пийна от уискито ви и вие ще ми разкажете всичко за героичната Шотландия.

Нели го прегърна, неспособна да сдържи сълзите си.

— Ще ни посетите ли в Шишан? — настойчиво го попита тя.

— Значи наистина сте решили да се върнете? — попита той.

— Да, ще се върнем. Някой трябва да поправи разрушеното. Ще ви очаквам — каза тя, докато се качваше във вагона.

Той даде последни подаръци на децата.

— Китайски хвърчила. Искам да си мислите за мен, когато ги пускате от покрива на единбургския замък.

— Ей, това е дракон! — радостно изписка Джордж.

— А моето е орел. Благодаря, господин Манърс. — Джени много беше пораснала и съзнаваше, че трябва да бъде учтива.

Той целуна Катрин и загледа как бавачката я внася във вагона. Изведнъж осъзна, че е останал на перона сам с Хелън Франсис.

— Добре ли си? — попита я нежно.

— Мислех, че вече нищо не може да ме нарани — отвърна тя. — Сгрешила съм. Защо, Хенри? Защо? Тя беше толкова добра. Толкова хубава.

— Причит каза, че ще предупреди военната полиция. Но те няма да го намерят.

— Нали ще спазиш обещанието си? — попита тя.

— Да.

— Трябва да го направиш. Дължиш ѝ го.

— Дължа ѝ много повече — отвърна той.

— Смешно — каза тя. — Разделяме се, а си говорим за друга жена.

— Ще ми пишеш ли? — попита той. — От клуба ще ми препращат писмата.

— Ти искаш ли да ти пиша?

— Да. Така ще знам какво става с Катрин. И с теб, разбира се. Как се справяте.

— Едва ли ще има нещо интересно за мен. Възнамерявам дълго време да не правя нищо.

— Кой знае защо се съмнявам в това.

— Ами ти, Хенри? Какво ще правиш?

— Ще измисля нещо, както винаги. Ще намеря с какво да се забавлявам.

— О, Хенри — въздъхна тя.

Кондукторът отново наду свирката си.

— Довиждане, Хелън Франсис — каза той и я целуна по бузата. — Ще тръгвам. Не обичам да стоя до края.

После рязко се обърна. Тя го наблюдаваше как куцука по перона с изправен гръб. Машинистът натисна ръчката, за да изпусне парата и Хенри изчезна сред нея.

-
- [1] Жени със съмнителна репутация (фр.). — Б.ред. ↑
- [2] Азиатски момини сълзи. — Б.ред. ↑
- [3] Помощници на енорийски свещеници. — Б.ред. ↑

ГЛАВА 23

„Зелени кълнове се подават от плодородната, влажна земя. Жена ми се кара, но някой ден ще разкажа на сина си за смелите дела на баща му.“

10 април 1902

Когато влакът пристигна, Артър Топе подаде глава през прозореца и развълнуван попи първите впечатления от новото място, където щеше да работи. На голямата табела над дървената платформа пишеше „Шишан“ на три езика — руски, английски и китайски. Спретнатите бели огради, цветните лехи, усмихнатите лица на носачите му напомниха за селска гара в родния му Ланкашър. Видя голяма птица да каца между нарцисите. Дали не беше кукувица? Искаше му се да погледне веднага в красиво илюстрираната книга за птиците, която си беше купил в Люличан, докато пазаруваше със семейство Досън, но тя беше на дъното на чантата му.

Носеше само един малък сандък, останалият му багаж беше изпратен преди това. Чернобрадият руснак, началник на гарата, нареди на няколко носачи да го качат на количка и го попита на развален английски как е пътувал, докато вървяха заедно по перона.

— Влак рано — каза той и му показа джобния си часовник. — Чакайте при мен. Имам самовар. Прием чай. Господин Браун дойде скоро.

— Господин Браун ли? — попита Артър, леко объркан. — Очаквам да ме посрещне господин Лю, нашият партньор — допълни той.

В този миг се появиха две фигури, които бързаха към тях. Млад англичанин с къдрава руса коса и почти невидими мустаци викаше:

— Вие трябва да сте Топе. Аз съм Браун. Извинете, че закъсняхме.

Зад него Артър видя сериозен на вид китаец, облечен спретнато в сива роба на търговец с черен копринен пояс.

Когато се приближи, той се поклони тържествено на Артър.

— Топаси сяншен — поздрави официално, — *джиу ян. Джиу ян.* Добре дошли в Шишан. Аз съм Лю Джинкай. Имам честта да работя от много години с вашата уважавана компания.

— Господин Лю? Разбира се — каза Артър, като се опитваше да се сети за подходящия отговор. — Аз би трябвало да кажа *джиу ян*, господин Лю. Онова, което направихте за „Бабит и Бренър“ през последните две години, се оценява високо дори от директорите ни в Лондон. Вие сте... много известен — добави той малко притеснен.

Мъжът, който се беше представил като Браун, се разсмя.

— Хайде, господин Топе, ще имаме време за това по-късно. Да ви качим с багажа на каруцата. Страхувам се, че тук няма луксозни файтони. Ще говорим на път за града. Да ви се представя. Аз работя с доктор Еъртън в мисията.

Скоро каруцата, в която бяха седнали, се заизкачва по възвишението. Артър погледна зашеметяващата гледка — малката гара, а зад нея безкрайните равнини, широката река и влакът, който сега пуфтеше, преминавайки по внушителен железопътен мост. Релсите блестяха на слънцето и изчезваха на север към хоризонта.

— А, възхищавате се на гордостта на руснаците, Николаевския мост — каза Браун и запали лулата си. — Всъщност те само го довършиха, но не са го построили изцяло. Бил е започнат от британци или по-точно от германец. Горкичкият, бил една от жертвите на Боксърите. Станало е преди аз да дойда.

— Чувал съм цялата история — заяви Артър. — И ние изгубихме двама души в това клане. Всъщност идвам да ги заместя, защото господин Лю успя да съживи търговията ни.

— Деламер и Кабът, нали? — попита Браун. — Еъртън не говори много за онези времена. Всички тук сякаш искат да забравят за тях. Дори Нели — госпожа Еъртън — си мълчи за случилото се тогава. Не беше ли родила съпругата на Кабът някъде в Монголия?

— Така е — отвърна Артър. — Запознах се с нея в Англия, преди да замина. Съвсем щях да забравя — каза той и се обърна към господин Лю, който гледаше пред себе си, защото двамата млади англичани говореха на собствения си език. Артър премина на

китайски. — Нося ви поздрави от госпожа Кабът — каза той. — Непременно помолете да ви предам най-топлите ѝ чувства.

Лю се усмихна.

— Дамата лисица — рече той. — Много добре си я спомням. Баща ѝ беше прекрасен човек и добър мой приятел. Де Фалан изключително се гордееше с красивата си дъщеря и беше много щастлив, когато тя пристигна в Шишан. Често съм се чудил какво е станало с нея.

— Все още е много красива — отвърна Артър. — А и момиченцето е много мило. Когато се запознахме, се канеше да се омъжи повторно.

— Така ли? — усмихна се Лю. — Навярно за Ма На Си сяншен.

Артър изглеждаше объркан.

— Не, господин Лю, за господин Белведере. Той работи за застрахователна фирма в Сити. Но точно преди да замина, чух, че цялата работа се провалила — очевидно станал някакъв скандал — и тя се канела да замине на почивка в Япония или нещо такова.

Лю Джинкай кимна мълчаливо. Усмихна се и дръпна юздите, тъй като минаваха през голяма дупка.

— Може би все пак е отишла да намери Ма На Си — подхвърли той с нотка на самодоволство в гласа.

— Щом казвате, господин Лю — каза Топе, напълно объркан.

— Не му обръщайте внимание — поверително прошепна Браун. — Говори за един тип на име Манърс. Приятел е на семейство Еъртън. Веднъж беше тук, преди около три месеца, на лов. Остана няколко дни. Странен и много надут. Честно казано, никак не ми хареса. И той е бил тук по време на въстанието на Боксърите. Носели се слухове — как да кажа, — че той и госпожа Кабът... Разбира се, това са глупости, но китайците смятат, че между тях е имало нещо. Ще откриете, че тези хора, колкото и да са мили, са отвратителни клюкари. А и обикновено винаги разбират погрешно нещата. На ваше място не бих им вярвал много. И за бога, не подхващайте тази тема пред семейство Еъртън. Много се разстройват.

— Няма, няма — отвърна Артър, който изглеждаше леко разтревожен. — Откога сте в Шишан, господин Браун? — попита той.

— Всъщност доктор Браун. Аз съм лекар и свещеник, но можете да ме наричате само Браун. Сигурен съм, че ще станем приятели. Няма

и година, откак съм тук. Пристигнах през юни 1901, няколко месеца преди семейство Еъртън да се завърнат от домашния си отпуск. Организацията реши, че ще имат нужда от помощ, за да възстановят наново мисията. От по-млади хора. Преживели са такива ужасни неща.

— Много ли имаше за възстановяване? — попита Артър.

— Определено. Всичко беше в руини. Мисията и болницата бяха изгорени до основи. И ситуацията беше напрегната с всички тези руски войници наоколо. Имаше екзекуции и много китайци, които нямаха нищо общо с Боксърите, се бояха за живота си. Но какво може да се очаква, когато никой не контролира тези брутални казаци? Според тях, всички са били Боксори, а истината е, че те просто искаха да плякосват. Беше срамна история. Един от онези случаи, в които ние, белите хора, не даваме добър пример. — Той премина на китайски. — Господин Лю, говорим за периода след въстанието на Боксърите, когато за пръв път пристигнах в Шишан. Не бяха ли създали руснаците проблеми и на вас?

— Не бяха много добри времена — каза Лю. — По-добре да не се сещаме за тях.

— Казаците отишли в къщата на Лю — продължи Браун на английски. — Той не обича да разказва какво са направили. Екзекутирали — всъщност направо убили — един от най-добрите му приятели, търговец на име Джин. Бил напълно невинен. Ще чуете много такива истории тук.

— Но и онова, което са направили Боксърите, е непростимо — заяви Артър. — Нужно е било след тези кланета да има възмездие.

— Разбира се, прав сте — съгласи се Браун, — но кого да накажеш? Очевидно те са имали някакви водачи. Няколко дни, след като пристигнах, екзекутираха на площада един известен престъпник. Бандит със странното име Железния Ван, когото току-що бяха заловили след голяма битка сред хълмовете. Увесиха тялото му в клетка на площада, където се разлагаше месеци наред. Явно е имал нещо общо с всички тукашни жестокости. Дори китайците го твърдят — но останалите? Кой е бил Боксър? Никой няма да си признае, че е участвал в тези събития. Пък и повечето от тях били селяни. Дошли от полята, а сега са се върнали отново там. Тези дни, разбира се, е модерно да бъдеш християнин.

— Така ли? — изненадан попита Артър.

— Е, малко преувеличих — усмихна се Браун, — но е приятно да видиш колко е нараснал броят на покръстванията през последните месеци. Честно казано, имам много работа, макар че съм обучил китайски пастори, които ми помагат. Трябва да дойдете на следващата ни служба — сега имаме хубава църква на мястото на старата къща на семейство Еъртън. Разбира се, тук има и много католици. Честно казано, направо са заплаха, защото имат много последователи. Взели са един приют, който на времето държали американци, също убити в клането. Доктор Еъртън ходи там доста често, за да оказва медицинска помощ.

— Докато бях в Пекин, чух някои неща за доктор Еъртън — предпазливо каза Артър.

— Сигурно са били ужасни — разсмя се Браун. — Знам всички тези истории, но това е зловна клевета. През последната година го опознах добре и ви казвам, че няма по-смел или почтен човек на тази земя. Той е направо светец. За него всички са равни. Вече не взима голямо участие в мисионерската част от работата. Съсредоточил се е върху онова, в което е най-добър — да лекува, — но ви казвам, повече хора са дошли да ме питат за Исус, след като са били лекувани от него или просто са се запознали с него, отколкото са онези, които аз съм покръстил. Той е изключително скромен, безкористен, не жали времето си и изцяло се е посветил на лекуването. Някои от лекарствата, които прави — нямам достатъчно научна подготовка, за да разбере достатъчно — са направо чудотворни.

— Изглежда е чудесен човек — каза Артър.

— Така е — отвърна Браун. — Той е истински светец. У него няма и капчица горчивина, като се има предвид, че е минал през този ужас тук и е видял много от приятелите му да умират. Човек може да помисли, че това никога не се е случвало, ако види как се отнася с всички — по един и същ начин. В нашата болница има един мъж, Чжан Ерхао, който ни помага. Той е бил Боксьор и всички казват, че на времето предал семейство Еъртън. Скоро след като се върнали, той дошъл да моли за прошка, плачейки и с думите, че е станал християнин. Еъртън го вдигнал със сълзи на очи и го върнал на работа. Да, докторът е истински светец. Местните хора също го мислят. Това е добре за нас. Католиците си нямат такъв влиятелен човек. — Изведнъж лицето му доби угрижен вид. — Кажете, да не сте случайно католик?

— Не, англиканец съм — отвърна Артър.

— Радвам се да го чуя — разсмя се Браун. — За миг реших, че съм ви обидил. Не че имам нещо против католиците, но е хубаво да има още един от твоя отбор на борда.

— Аз... С удоволствие ще дойда на службата — каза Артър, смятайки, че това се иска от него.

— Отлично — отвърна Браун, пуфтейки с лулата си.

— Още ли са тук руските войници? — попита Артър.

— Не са толкова много, колкото преди и, слава богу, няма казаци. Командирът им, полковник Тюбайчев, понякога идва на вечеря с доктор Еъртън. Официално китайците отново управляват страната. В края на миналата година пристигна нов мандарин и се настани в ямена, но не знам какво прави там. Тюбайчев командва парада. Практически той управлява града. Но не е лош човек — за разлика от офицерите си.

— А те какви са?

— Банда безбожници — отвърна Браун. — Прекарват времето си по жени и гуляи в Двореца на небесната наслада.

— Какво е това? — попита Артър.

— Дворецът на небесната наслада? — Той се разсмя. — По-добре питайте стария Лю. Не съм се приближавал до това място. Леговище на греха, ръководено от някаква страховита мадам, която сякаш е излязла от страниците на евтин роман на ужасите. Но Лю е стар развратник и обича да ходи там. Сигурно гори от желание да заведе и вас. Господин Лю — каза той отново на китайски, — възнамерявате ли да подкопаете морала на господин Топе, като го заведете в Двореца на небесната наслада?

Лю Джинкай учтиво се засмя.

— Ако Топаси сяншен пожелае — заяви той. — Печените омари са отлични, а ние, търговците, се срещаме там от време на време.

— Моят съвет е по-добре да си останете с печените омари — каза Браун. — Оставете забавленията след вечеря на руските офицери.

Артър изглежда последователно усмихнатите им лица. Не знаеше какво да каже.

— Струва ми се, че ме чака интересно преживяване — реши се най-накрая.

Браун се засмя.

— Браво, Топе — каза той. — Опитайте от всичко. Това е начинът. И помнете, нашата църква е винаги отворена, ако се почувствате изкушен да се отклоните от правия път. Сериозно — добави той, — за да живеете тук, трябва да сте широко скроен. В Китай гъмжи от всички грехове под слънцето. Ние правим каквото можем, за да вкараме тези езичници в правия път, но Еъртън — да, един от малкото пъти, когато говореше за Боксьорите — каза нещо, което никога няма да забравя... „Ние сами предизвикахме тази лудост, защото бяхме забравили какво е смирение.“ Дълго време си блъсках главата, за да разбера какво искаше да каже, и мисля, че е следното: няма да промениш никого, ако искаш да го направиш като себе си. Ние знаем, че християнството е верният път, но китаецът гледа по свой начин на света. Трябва да се съобразяваме с него. Доникъде няма да стигнем, ако съдим прекалено строго или им набиваме в главите нашите знания с превъзходство. Най-добрият начин да покръстиш някого, е всъщност да не го покръстваш. Струва ви се нелепо, нали? Еъртън използва един китайски израз, който бил научил от предишния мандарин — *ву вей*.

— Да, това е от Лао Дзъ. Дао Дъ Дзин^[1] — промърмори Артър.

— Значи ви е известно? — попита Браун с леко раздражение. — Сигурно тогава разбирате какво е искал да каже Еъртън. Признавам си, че за мен е прекалено дълбоко, но смятам, че означава нещо като „Доброто ще се случи, когато му е времето, ако го оставиш, и междуременно не се тревожи.“

— Да, нещо подобно — каза Артър и се изчерви, защото Браун можеше да си помисли, че се перчи.

Настъпи мълчание. Браун пушеше лулата си и мълчеше, може би защото познанията на Топе за китайските класици го бяха смутили. Но той не беше от хората, които се притесняваха дълго.

— Е, Топе, какви са новините от големия свят? — весело попита той. — Какво се говори в Пекин?

— Политиката ли имате предвид? — попита Артър. — Императрицата вдовица се върна от изгнанието си през януари. Повечето от чуждите армии се прибират у дома си. Китайското правителство обсъжда как да изплати огромните репарации, които са му присъдени. Аз... мисля, че ще им бъде трудно.

— Заслужават си го — промърмори Браун, дъвчейки лулата си. — Дано част от тези пари дойдат при нас. Имаме много дарения, възстановихме мисията и построихме църква, но можем да направим още много неща. Еъртън иска да построи медицинско училище тук. Какво друго става?

— Много се говори за влошаването на отношенията между Русия и Япония по въпроса за Манджурия — каза Артър. — Носят се слухове, че някой ден между тях сигурно ще избухне война.

— Глупости на търкалета — изсумтя Браун.

— Надявам се, че сте прав. Разговарях с един странен човек в британската легация, който поиска да се срещнем, когато разбра, че ще идва насам. Господин Причит. Чували ли сте за него?

— Не мисля.

— Много настояваше да му пиша, ако откроя, че японците правят нещо подозрително тук.

— Това е проблемът с дипломатите — каза Браун. — Живеят в измислен свят. Виждат заговори и в най-невинните събития. На ваше място бих забравил за него.

— Значи тук няма японци, така ли? — попита Артър.

— Японци? Не. Не съм чул да правят нещо тук. Е, на главната улица има японска бръснарница. Държи я един дребен симпатяга, който подстригва добре. Руските офицери също ходят при него. А, и един японски офицер мина оттук преди време. Отиваше на лов в Черните хълмове. Много изискан тип за ориенталец. Носеше костюми от туид. Беше почти по същото време, когато пристигна и онзи Манърс, за когото ви разправях. Всъщност не съм сигурен дали не се познават. Да, сега се сещам, че се познават. Двамата бяха поканени на вечеря от полковник Тюбайчев. Сигурно са били заедно на лов. Но това може само да ви убеди в мнението ми. Вашият Причард или както там му е името, сигурно би си извадил заключение, че тук се плетат бог знае какви интриги. А какво по-невинно от това един офицер да си вземе отпуск и да отиде на лов? Тук има мечки, дори тигри. Едно от най-добрите места за лов в Азия. А и ако Тюбайчев мислеше, че в това има нещо странно, едва ли щеше да ги покани на вечеря.

— Мисля, че сте прав — съгласи се Артър.

— Не, не от японците — продължи Браун, — а от местните бандити трябва да се тревожим. Има една банда от недоволни

китайски офицери, които миналата Коледа създадоха проблеми на гарнизона в Черните хълмове. Дебнели търговските кервани, които пътуват за Цицихар. Били много добре въоръжени с модерни пушки, минохвъргачки и какво ли още не. Тюбайчев трябваше да извика подкрепления и самият той ръководеше похода към Черните хълмове. Но не ги откриха. Навярно са минали през гората и сега са вече в Монголия. Напоследък е по-спокойно.

Докато говореше, той се взираше пред себе си. После се усмихна към Артър с щастлива усмивка.

— Ето я пред нас. Виждате ли я?

През дърветата Артър видя малко възвишение, върху което проблясваха зелени покриви. Островърхата кула на църквата изглеждаше толкова не на място в китайската провинция, колкото пагода в английско село.

— Това е нашата мисия — гордо каза Браун. — Виждате ли църквата? В готически стил е. Лично я проектирах. Красива е, нали? Ако господин Лю не възразява, ще спрем при болницата и ще ви запозная със семейство Еъртън. Не се тревожете, после ще дойда в града с вас и ще се уверя, че в хотела са ви настанили добре.

Семейство Еъртън не беше в болницата. Чжан Ерхао, за когото Браун беше казал, че е бил Боксър, ги посрещна на портата на спретнатия тухлен комплекс от двуетажни сгради — плочите на покривите можеше да са и китайски, но здравите функционални постройки напомниха на Артър за жилищата, които беше виждал в Брадфорд. Той се чувстваше малко неловко в присъствието на този мъж със сива плитка, който се усмихваше сервилно. Чудеше се с какво ли е предал семейство Еъртън. Браун обаче беше спокоен. Казаха им, че Ей Дън дайфу е отишъл на посещение в католическия приют в Шишан, а Ей Дън тайтай е в църквата на хълма.

— Хайде, да отидем там — каза Браун. — Сигурно е на гробището. Обича да се грижи за гробовете. Все едно е мемориал на мъчениците.

— Мемориал на мъчениците?

— Да, не ви ли казах? Там са заровени всички жертви от клането в Шишан или онова, което намерихме от тях. Хайде, ще ви покажа. Там са гробовете и на вашите колеги — Деламер и Кабът.

Артър нервно последва Браун по каменистата пътека, която водеше към върха на хълма.

— Забравих да ви предупредя за госпожа Еъртън, искам да кажа Нели — каза Браун през рамо. — Отначало може да ви се стори малко властна. Такъв ѝ е маниерът, но не се притеснявайте. Има златно сърце. Ние сме големи приятели — добави той.

Близо до църквата, зад метална ограда имаше малка градинка, обградена от наскоро засадени ясени. В нея Артър видя спретнатите редици на надгробните плочи от двете страни на чистата алея. Нарциси цъфтяха в изобилие между гробовете. Лехите, които ограждаха пътеката, още бяха голи и той осъзна, че в този северен край пролетта идва по-късно. Лъхнаха го спокойствие и тишина като в двора на английска провинциална църква.

Градината му се стори празна, но след миг видя висока жена с посивяла коса и сламена шапка, която се изправи иззад един от гробовете. В една ръка държеше градинска ножица, а в другата наръч току-що отрязани бурени.

— Е, доктор Браун — каза тя със силен шотландски акцент, — ето ви и вас. Мога ли да попитам къде бяхте цяла сутрин? В болницата имат нужда от вас.

— Ами... — запъна се Браун малко стреснат. — Бях... бях на гарата да посрещна господин Топе.

— Разбирам — отвърна госпожа Еъртън. — А не можеше ли господин Топе — доколкото разбирам, това е този млад човек — да дойде дотук сам от гарата? Мислех, че господин Лю Джинкай ще го посрещне.

— Така е, госпожо Еъртън — промърмори Браун, — но реших, че ще бъде по-радушно, ако аз... ако аз...

— Временно изоставихте задълженията към пациентите си, господин Браун?

— Н-не, не, госпожо Еъртън — заекна Браун, — аз... аз...

— Възнамерявате веднага да се заемете с тях? Това ли се канехте да кажете?

— Да, разбира се. Отивам веднага, госпожо Еъртън. Топе, съжалявам, че не мога да дойда с вас в града. Тук имаме доста работа. А... ще ви оставя. Да. Ще ви посетя в хотела по-късно.

Той излезе от градината с поруменели от смущение бузи. Малко по-късно чуха как ботушите му бързо затропаха по стълбите.

Сивокосата жена отметна глава и се разсмя със звънък, приятен смях. После се приближи с протегнатата ръка към Артър.

— Аз съм Нели Еъртън — каза тя. — Добре дошли в Шишан, господин Топе. Несъмнено младият доктор Браун ви е предупредил за драконката, която ви очаква тук.

— Не точно с тези думи, госпожо Еъртън — отвърна Артър и също се усмихна.

— Той е добро момче — каза тя. — Много е съзнателен, но изключително разсеян и — о, господи — ужасно кречетало, както несъмнено вече сте открили, затова от време на време драконката трябва да го строява.

— Сигурен съм, че той много ви харесва — каза Артър, който веднага се почувства непринудено в нейно присъствие. — Разказа ми чудесни неща за вас и вашия съпруг.

Нели отново се разсмя.

— Да ме харесва? — каза тя. — Страх го е до смърт от мен. Но стига сме говорили за него. Изключително ми е приятно да се запозная с вас. Госпожа Досън ми писа цяло писмо, изпълнено с похвали за вашите достойнства. Но всичко по реда си. Обядвали ли сте? Гладен ли сте? Имате ли къде да отседнете?

— Мисля, че господин Лю ми е запазил стая в един хотел в града. Госпожо Еъртън, нося ви писмо от госпожа Кабът.

— А, значи ми е отговорила. Благодаря ви — каза тя, взе плика и го пъхна в джоба на престилката си. — Много мило да го донесете чак дотук. Ще го прочета, когато си взема очилата. Господин Топе, ще се радваме да останете с нас, докато се настаните. Не? Разбирам. Искате да изследвате този нов свят сам. Напомняте ми на младия Том, когато за пръв път дойде в Шишан. Вие, младежите, винаги сте едни и същи.

— Том? — попита Артър. — Говорите за...?

— Да, за Том Кабът. — Тя посочи към един от гробовете. — Там лежи горкото момче. Надявам се, че почива в мир.

Погледът на Артър проследи пръста ѝ до малък квадратен камък, на който беше издълбано само: „Томас Чарлс Едгар Кабът, 1876–1900.“

— Не съм писала епитафии на плочите — обясни Нели. — Реших, че имената сами говорят за себе си. Те винаги ще останат в

сърцата на онези, които ги обичаха.

— Мога ли да...

— Искате да се поразходите? Разбира се, заповядайте — каза Нели. — Аз трябва да довърша едно-две неща тук. После ще нагостя вас и господин Лю и после ще ви изпратя.

Нели се върна към плевенето, а Артър бавно тръгна по пътеката, разглеждайки гробовете. Много от имената не му бяха познати: Фредерик Джон Бауърс, 1876-1900; Емил Херман Фишер, 1850-1900; отец Бъртън Илайджа Фийлдинг, 1852-1900; сестра Катерина Поци, 1873-1900; сестра Елена Джубилани, 1874–1900. Имаше безброй хора с името Милуорд, повечето от които бяха съвсем малки, почти бебета. Бебета! 1894–1900, 1895-1900, 1897-1900. Ужасната 1900 година, когато всички тези деца са били избити по най-жесток начин. Артър бе чувствителен човек и усети в очите му да напират сълзи. Разбира се, беше чел описанията на онова, което бе станало в Шишан, но да видиш наяве тези гробове беше наистина шокиращо.

Почувства, че Нели стои до него.

— Най-малкото беше едва на три години — тихо каза тя. — Елате да ви покажа гроба на Франк — подкани го, — а после ще отидем да обядваме.

Той я последва по пътеката. На двете последни плочи беше издълбано „А Ли“ и „А Сун“.

— Те бяха наши прислужници — поясни Нели. — Не успяхме да открием телата им, но искахме да ги помним. Бяха ни много близки.

Той стоя дълго време пред каменния кръст на гроба на Франк Деламер, леко отделен от другите, близо до една по-стара плоча — на малкия син на Нели, починал при раждането през 1897 година.

— Как... как можахте да се върнете тук? — попита той след малко. — С всички ужасни спомени.

— Животът трябва да продължи — простичко каза Нели. — Трябва да вярваме, че ще дойдат по-добри времена. Че има някакъв смисъл в ужасите, които човечеството само си причинява. Иначе, господин Топе, не би имало защо да живеем, нали?

Обядът беше прост и сервиран в болничната трапезария. Към края вратата се отвори и един превит белокос мъж влезе в стаята,

подпирайки се на бастун. Нели го представи на Артър Топе като своя съпруг. Доктор Еъртън му се усмихна мило, но не се опита да се включи в отговора, а мълчаливо се зае със супата си.

— Господин Топе ни е донесъл писмо от Хелън Франсис, скъпи — каза Нели доста силно.

Очевидно докторът беше леко глух.

— О! — възкликна той.

— Да, все пак е решила да не се омъжва за онзи човек.

— Какъв срам! — каза доктор Еъртън.

Нели се засмя.

— Скъпи, представяш ли си Хелън Франсис в английската провинция? Да играе крикет със съпругата на банковия управител и да кани викария на чай, за да обсъдят следващия селски празник.

— Не, трудно ми е — призна Еъртън, довършвайки супата си. Бледите му очи погледнаха над очилата към Нели, на червените му бузи се появи лека усмивка. — Мислех, че аз съм интригантът в семейството, скъпа моя — каза той тихо, четейки набързо писмото.

Изражението на Нели беше напълно невинно.

— Писах й само, че един общ приятел ни е бил на гости, и може да съм споменала, че заминава за Япония. За какви интриги говориш?

— Ти знаеш какво правиш — каза докторът и й върна писмото. — Надявам се, че горкото момиче няма да пътува напразно и ще открие онова, което търси.

— Едуард — каза Нели сериозно, — да се надяваме, че ще стане така. Да се молим за това.

Тя забеляза, че Артър Топе я гледа с явно любопитство.

— Да, господин Топе — каза му весело, — със съпруга ми говорим за Хелън Франсис — госпожа Кабът. Имахте ли възможност да прекарате повече време с нея в Англия?

— Не много дълго. Покани ме на обяд, когато посетих къщата на леля й в Съсекс. Запознах се и с дъщеря й. Беше прекрасен следобед. Говорихме за много неща. За баща й и работата му тук. За нещата, които трябва да видя. Беше много мила с мен. Тя е... тя е чудесен човек, нали? — каза той и се изчерви.

Нели се усмихна.

— Да, и е много хубава. Рядко цвете. Прекалено екзотично за обикновените градини в предградията. Но разбирам, че вие самият сте

усетили това, нали, господин Топе? — Тя се засмя на смущението му. — Виждам, че ви притесних. Не знаете за какво говоря и откъде ли бихте могли? Но днес ни донесохте чудесни новини от много скъпа приятелка.

— Госпожо Еъртън, мога ли да ви попитам нещо? Кой е господин Манърс?

Нели размени бърз поглед със съпруга си, който повдигна вежда и мълчаливо си сипа зеленчуци. За миг тя изгледа Артър строго, но когато отговори, в очите ѝ проблясваха весели пламъчета.

— Господин Топе, що за въпрос! Кой наистина е господин Манърс? Мисля, че това е нещо, което всички ние бихме искали да знаем, а може би той, бедничкият, най-много от всички. Обещавам ви, някой път ще седнем и ще ви разкажа всички стари истории, но не и през първия ви ден в Шишан. Очакват ви много по-вълнуващи неща, а това е господин Лю, който стои толкова мълчалив и с нетърпение чака да ви отведе. Искате ли още малко ориз преди тръгване? Или зеленчуци? Или чай? Не? Тогава ще ви помоля само за едно. Искам да ми обещаете, че ще ни посещавате — и то често, чувате ли ме? Успех в Шишан, млади човече — каза тя и му подаде ръка.

Доктор Еъртън също му протегна ръка, когато минаваше край него. За човек крехък на вид като него ръкостискането беше здраво и твърдо.

— Успех, момчето ми — каза той. — Бог да ви благослови.

Лю Джинкай и Артър Топе продължиха пътуването си. Говориха за фабриката за сапуни, която Лю Джинкай бе възстановил отново със собствени средства, след като Боксьорите я бяха ограбили. Той осведоми Артър за разрастващата се търговия с Цицихар и други градове в района. Топе му каза за новите процеси, които „Бабит и Бренър“ искат да въведат.

Изведнъж зад един завой стените на града изникнаха пред тях като вълшебен замък. Голямата порта с решетка сякаш беше излязла от готически роман.

— Шишан — поясни Лю Джинкай ненужно.

— Много е... красив — прошепна Артър.

Трябваше да слязат от каруцата, за да ги проверят руските войници. Артър погледна нагоре към лястовиците, които се стрелкаха край гнездата си върху укрепленията.

Внезапно чу странен мяукащ звук отляво и видя просяк, облегнат на градската стена. Беше слепец с бръсната глава, облечен в роба на будистки свещеник. Белите незрящи очи сякаш злобно го наблюдаваха. Малкото момченце, което придружаваше просяка, протегна дървена купа. Притеснен, Артър потупа джобовете си за монета.

Когато тя изтрака в купата, той чу, че Лю Джинкай го вика. Проверката беше свършила. Забравил за просяка, той отново се качи на каруцата и след миг гледаше към голямата решетка, надвиснала над главата му.

Артър Топе влезе в Шишан с нарастващо вълнение. Имаше чувство, че отваря нова глава в живота си — началото на едно голямо приключение.

---

[1] „Пътят на живота“ (кит.). — Б.ред. ↑

ПОСЛЕСЛОВ

Когато започнах да пиша този роман за въстанието на Боксърите, си мислех за моите предшественици, живели в Китай. Нямаше да се родя, ако моят праядо, лекар от шотландски произход, не бил успял да избяга през северната порта на град Чанчун, докато Боксърите влизали през южната порта. Ако го бяха заловили в града, почти сигурно щяха да го убият и моята баба нямаше да се роди.

Оттогава някой от членовете на семейството ни винаги е бил свързан с Китай посредством медицината, железниците или бизнеса. Аз съм роден в Хонконг, майка ми — в Цингуандао, а нейната майка — в Чанчун. Израснах в Хонконг — при тайпаните. През последните двадесет години живея и работя в една от най-старите търговски къщи в Пекин „Jardin Matheson“.

Но това съвсем не е семейна история. Любимата ми баба би се обърнала в гроба при предположението, че някой от ужасните персонажи, които създадох, имат каквато и да е прилика със скъпите ѝ родители, макар да си позволих да даря главния си герой мисионер със слабост към уестърните, която, според семейната история, е била единственото удоволствие на моя праядо презвитерианец, както и да му дам медал за борбата с чумата. Аз самият имам такъв медал — орденът на Златния дракон — с който праядо ми е бил награден през последните години на династията Цин. Той е голям колкото чаена чинийка, има блестящи жълти люспи и когато го вземеш в ръка, усещаш странна връзка с един изчезнал свят — жесток и покварен, величествен и загадъчен.

Град Шишан е измислен, но нещата, които се случват там, наистина са станали на много места в Китай. През 1900 година повече от седемдесет мисионери са били изклани в Тайюанфу, провинция Шанси. Моят бивш учител по класически езици Хамиш Аирд ми даде писма от една от жертвите — прачичо му, — писани от затвора през последните мъчителни дни преди обезглавяванията. Те са изключително вълнуващо свидетелство за човешка храброст и

християнско мъченичество. Черпих от тях, за да направя историята си по-колоритна, а миналото лято с Хамиш отидохме на поклонение пред ямена в Тайюан, където е загинал прачичо му. Открихме, че по ирония на съдбата прадядото на съпругата ми, която е китайка, по онова време е бил чиновник в Тайюанфу и вероятно е присъствал на екзекуциите. Докато Хамиш ни беше на гости, заедно с децата изиграхме една оспорвана игра на „Убийство в мрака“, от която жена ми остана убедена, че Хамиш ще използва тъмнината, за да ѝ отмъсти за престъплението, нанесено от нейното семейство на неговото преди сто години!

Когато на Запад се говори за въстанието на Боксърите, повечето хора се сещат за обсадата на легациите. Всеки, гледал филма „55 дни в Пекин“, ще си спомни увереността, с която Дейвид Нивън, Чарлтън Хестън и Ава Гарднър отблъскваха дяволските орди. На тази тема са написани чудесни истории, но според мен най-добрата е „Обсадата в Пекин“ на Питър Флеминг, публикувана през 1959 г., макар че излязоха и нови произведения във връзка с годишнината през 2000 г. Между тях са „Въстанието на Боксърите“ на Даяна Престън, „Юмруци за справедливост и хармония, сборник от разкази на съвременници за Китай през 1900 г.“ от Хенри Киоун-Бойд и най-интересното от всички — публикуването на доклада на самия сър Клод Макдоналд за обсадата, както и други документи, и телеграми на Форин Офис от онова време, в сборника „Обсадата на посолството в Пекин през 1900 г.“, издаден от Тим Коутс. Разказите на съвременниците на това събитие си заслужават да бъдат прочетени. Препоръчвам най-вече „Зад кулисите в Пекин“ от Поли Кондит Смит и „Недискретни писма от Пекин“ на Б. Л. Симпсън (отново под псевдонима Б. Л. Пътнам Уийл). Книгата е толкова цинична, а авторът — така противен, че не успях да устоя и направих Б. Л. Симпсън герой на тази книга.

Но всички тези книги се отнасят до обсадата и героизма на чужденците, които играят относително малък дял в тази история. Бях много по-заинтригуван от самите Боксори. Как би могло да възникне толкова необичайно движение? И какво е ставало в огромната китайска провинция? Все пак, всеки, който е живял в затворена страна като Китай, знае, че редките изблици на ксенофобия обикновено са предизвикани от вътрешна динамика, която често няма нищо общо с чужденците. Борбата срещу тях е мнима кауза, а при всеки яростен

изблик на насилие главните жертви са китайци, преследвани от други китайци. Официалното становище на Китайската комунистическа партия е, че Боксьорите са били предтечи на революционерите, мотивирани от патриотичен план и националистичен стремеж да защитят родината си. Но мнението на китайците невинаги е било такова, както сочи във великолепната си студия върху историографията на въстанието „История в три тонаности“ Пол А. Коен. В годините непосредствено след въстанието китайските автори, описвали събитията, изразяват ужас от суеверието и тъмната, анимистична страна на своята душа, чието освобождаване е довело до такива ужасни резултати. Някои съвременни китайски историци (и дори висши партийни чиновници, ако говорите насаме с тях) сега твърдят, че това фундаменталистко селско движение, което по произход е всъщност аполитично, както разкрива Джоузеф Ешерик във великолепната си студия „Произход на въстанието на Боксьорите“, е било манипулирано и унищожено в интерес на фракциите от имперския двор. Има ли връзка между въстанието на Боксьорите и съвременната китайска политика? Сериозната реакция на китайското правителство на нещо, което много хора на Запад биха приели като безобидно мистично увлечение — култът Фалонг Гонг, определено показва страх от анимистичния фундаментализъм, който множеството столетия конфуцианска цивилизация не са успели да унищожат и който, манипулиран по подходящ начин, би могъл да се превърне в политическо оръжие. Точно такива фундаменталистки движения през вековете са събаряли династии (Тайпин, Жълтите кърпи, Белият лотос). Може би през 1900 г. манипулаторите от имперския двор са имали право да насочат освободените провинциални сили срещу чужденците: гневът на тези майстори на бойните изкуства лесно е можел да бъде насочен срещу тях. Грохналата и покварена династия Цин едва устояла още единадесет години, преди да бъде свалена от народната революция на Сун Яцен. Небесният мандат бил измъкнат от отслабналите й ръце.

Подробности за съдбата на множеството мисионери в Китай и страданията им далеч от Пекин по време на лудостта, обхванала Боксьорите, съм черпил от разкази на съвременници като „Огън и меч в Шанси“, издадена през 1902 г., където се изброяват многобройните мъченици, загинали две години преди това; „30 години в Мукден“ на

Дъгълд Кристи са увлекателни мемоари за живота на лекарите мисионери в Северен Китай (ето още една връзка — моят праядо и д-р Кристи основали заедно медицинското училище в Мукден през 1912 г.); християнския епос „Хиляди километри чудеса“ на А. И. Гловър и много други. Задълбочено проучих вълнуващия разказ на Нат Бранд за мисионерите от Обърлин „Клането в Шанси“. Подробностите за производството на алкалите на Франк Деламер взех от книгата на Патрик Броуди за първите години на ICI (Imperial Chemical Industries) в Китай „Полумесец над Китай“. Компанията на Франк „Бабит и Бренър“ е леко променена версия на „Брънър Монд“ на ICI (и отново семейна връзка — вторият съпруг на баба ми Р. Д. Гордън е работил тридесет години за ICI в Китай). За да опиша дейностите в Двореца на небесната наслада прочетох с огромно удоволствие необичайните сексуални наръчници отпреди 2000 години, които Робърт ван Хюлик представи на света във великолепия си опус „Сексуалният живот в древен Китай“.

Въпреки историческия контекст, повечето от събитията, описани в романа, са художествена измислица. В баланса между факти и приключения определено съм наблегнал на второто за удоволствие на читателя и, разбира се, за мое!

Искам да благодаря на много хора — на съпругата и децата ми, задето ми позволиха да оставам в кабинета си през уикендите и по време на официалните празници, отказвайки се заради това от излетите и пикниците до Великата китайска стена. Боя се, че през последните пет години пренебрегнах задълженията си на баща. Искам да благодаря на Хъмфри Хоуксли, Филип Сноу и Дейвид Махон за постоянната им помощ и съвети, на Питър Бейти, който търпеливо изслушваше всяка глава и ми даваше ценни съвети — как се язди монголски кон, какво би било менюто в легацията, как да бъде обзаведен китайски вагон. Благодаря на Клинтън Хайнс и Патрик Холт за професионалните им разяснения как се кара парен влак и началник-отдел Ян от „Железопътни линии Ляонин“, че ми позволи да се кача на платформата на локомотива. Благодаря на д-р Саймън Хелан, задето ме научи как се спасява прострелян мандарин. На професор Уан И — за обясненията му на анимизма на Боксьорите. На Т. С. Тан, който пръв ме учеше на китайски, на негова светлост професор Томас Лин Юн, който разнообразяваше уроците по китайски с обяснения за фен шуи и

китайския мистицизъм. И най-накрая бих искал да благодаря на Аминта Уайтли, мой агент, и Пета Найтингейл, моя редакторка, за непоколебимите съвети, както и на издателите ми „Карълайн Мейс & Ходър & Стофтън“.

Адам Чарлс Нюмарч Уилямс

Пекин, май 2002

Издание:

Адам Уилямс. Дворецът на небесната наслада

Английска. Първо издание

ИК „Бард“, София, 2004

Редактор: Саша Попова

ISBN: 954-585-577-0

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.